ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Εὐλογημένο
ΤΟ
1959

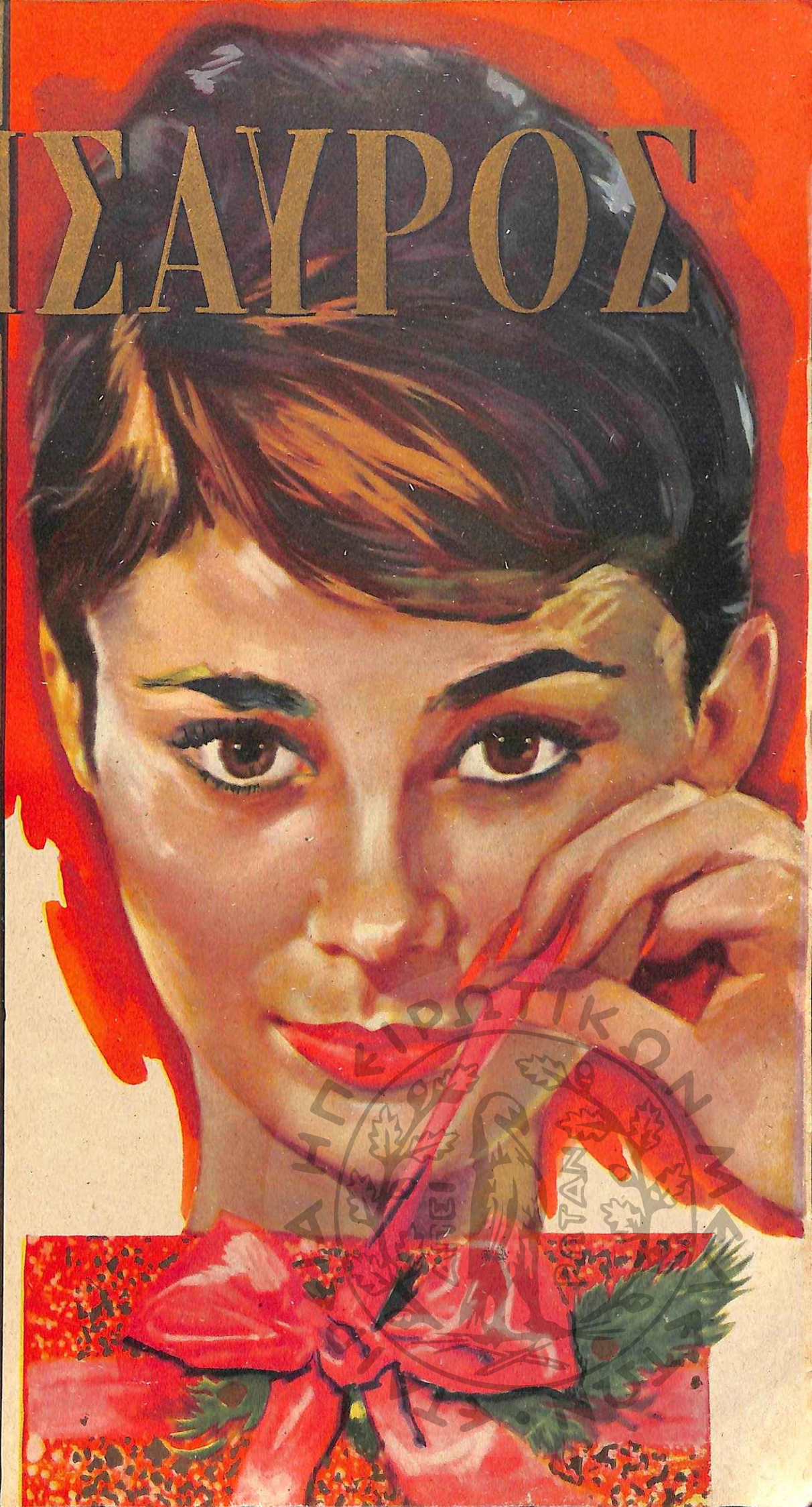

ΣΕΛΙΔΕΣ 100

4
ΔΡΑΧΜΕΣ

ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

5 ΚΣ

Τοῦ τὰ λέει μὲ κλάματα καὶ δὲν μένει ἀπαθὴς στὴ φωνή της...

Ἄλλο μητέρα κι' ἄλλο γυναίκα!

Τὸ δρόμο τῆς μεταναστεύσεως πῆρε κι' αὐτός. Ἔσφιξαν, βλέπετε, τὰ πράματα στὸν τόπο μας καὶ οἱ νέοι στρέφουν τὰ μάτια τους ἔξω ἀπ' αὐτόν. Πέντε χρόνια στὴν Ἀμερικὴ ὁ νέος ποὺ μᾶς γράφει. Ξεκίνησε χωρὶς ἐφόδια. Μονοδικὸ του ἐφόδιο τὰ νειάτα. Μικρὸ δὲν εἶναι, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ κάποιος ἄλλος ἐξοπλισμὸς γιὰ νὰ προκόψῃς. Τὸ κατάλαβε ἐγκαίρως ὁ μετανάστης, κι' ἐνῶ ἐργαζόταν ὅλη μέρα σκληρά, τὸ βράδυ φοιτοῦσε σὲ νυχτερινὸ Πολυτεχνεῖο.

Ἡ ζωή του δύσκολη ὅπως τῶν περισσότερων ξενητεμένων, ὡς ποὺ νὰ πιάσουν τὴν καλή. Δὲν τὴν πιάνουν ὅλοι. Γιὰ τοὺς πολλοὺς—ἴσως γιὰ τοὺς περισσοτέρους—οἱ μέρες περνοῦν μὲ πολὺ σχετικὴ ἄνεσι ἢ καὶ μὲ στερήσεις. Τόση δὲ ἡ μονοτονία... Ἐμεῖς, ἀπὸ μακρυά, τοὺς φανταζόμεστε κάθε βράδυ νὰ γλεντοκοποῦν, νὰ χορταίνουν θεάματα, ν' ἀπολαμβάνουν τ' ἀγαθὰ τῶν μεγάλων πόλεων στὶς ὁποίες διαμένουν. Ἐντελῶς διαφορετικὴ εἶναι ἡ πραγματικότητα. "Οχι μόνο γιὰ τοὺς μετανάστες, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς ντόπιους. Σπάνια νὰ πᾶνε σὲ θέαμα, σπανια νὰ ξενυχτήσουν.

Ἔτσι κι' ὁ ξενητεμένος ποὺ μᾶς γράφει σήμερα. «...Ἕνα δωμάτιο, ἐστιατόριο, δουλειὰ καὶ σχολεῖο. Μοναξιὰ καὶ βαρυς χειμώνας. Ἀτέλειωτες οἱ ὧρες τῆς νύχτας. Δὲν ξέρεις πῶς νὰ τὶς περάσῃς...».

Ἡ περιγραφὴ τοῦ ἄχαρου βίου εἶναι τὸ ἕνα σκέλος τῆς ἐπιστολῆς. Ὑπάρχει τὸ δεύτερο: ὁ σύνδεσμος. Γνωριμία μὲ μιὰ κυρία. Ὡραία ἡ κυρία. Γαλλικῆς καταγωγῆς, σοβαρή, μιαλωμένη, ἀξιοπρεπής. Τόσο ὅμως μόνη στὴ ζωή... Θὰ εἶχε τὴν οἰκογένειά της κι' αὐτή, ἂν δὲν ἀτυχοῦσε στὸν πρῶτο της γάμο. Ἱστορία δεκαοχτὼ ἐτῶν. Τόσα εἶναι τὰ χρόνια ποὺ χώρισε τὸν ἄντρα της. Τὰ δυὸ παιδιά της ἀκολούθησαν τὸν πατέρα τους. Χωρὶς ἄντρα καὶ χωρὶς τ' ἀγόρια της τώρα, θλιμμένη περνοῦσε τὶς ἡμέρες της..ὥσπου γνώρισε τὸν "Ελληνα μετανάστη.

Ἐρωτικὸ ἐνδιαφέρον ἀνταπτύχθηκε καὶ στοὺς δυό. Ἂν ἦταν ἐναρμονισμένες οἱ ἡλικίες τους... Τοὺς χωρίζει ὅμως μιὰ ἐξαετία. Κοιτάζεστε καταλαβαίνετε ἡ νεώτερη δὲν εἶναι ἐκείνη, ὅπως ὁρίζει ἡ παράδοσι καὶ ἡ φυσικὴ τάξι. Σαράντα ἐτῶν ἡ κυρία, τριαντατεσσάρων ὁ δικός μας. Ἐξη χρόνια δὲν εἶναι ἡ αἰωνιότητα. Δὲν εἶναι τίποτα ὅταν δὲν ἑνοχλοῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι γιὰ τὴ διαφορά τους.

Φαίνεται ὅτι τὸ θέμα δὲν τοὺς ἀπασχόλησε ἀπὸ τὴν ἀρχή. "Αλλωστε, δὲν ἤξεραν ποιὸ βρόμο θάπαιρνε ὁ σύνδεσμός τους γιὰ νὰ σκεφθοῦν σοβαρά. Ἴσως νὰ ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς συνηθισμένες, τὶς χωρὶς διάρκεια προσεγγίσεις. Καλὰ ἐνοιωθαν ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον. Τί νὰ βασανίζωνται γιὰ τὸ αὔριο, ἀφοῦ δὲν ἤξεραν ἂν αὔριο θὰ ὑπῆρχε;

Ἀλλὰ νὰ ποὺ ἦρθε ἡ στιγμὴ ν' ἀντιμετωπίσουν τὸ αὔριο: Νὰ δοῦνε, δηλαδή, ἂν μποροῦν νὰ νομιμοποιήσουν τὶς σχέσεις τους μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ ζήσουν ἑνωμένοι ὡς τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν τους.

Τρία χρόνια κρατᾶ τὸ εἰδύλλιό τους.

Πόση στοργὴ καὶ ἀφοσίωσι τοῦ ἔχει δείξει! Μόλις ξένοιαζε ἀπὸ τὸν κάματο τῆς ἡμέρας καὶ ἀπὸ τὰ μαθήματα τοῦ Πολυτεχνείου πήγαινε στὸ σπίτι της. Πολλὲς φορὲς περνοῦσε τὴ νύχτα του κοντά της. Δὲν ἔνοιωθε πιὰ μόνος ὅσο ἄλλοτε. Ὑπῆρχε κάποιος κοντά του. «Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἦταν καλὴ μαζί μου. Μὲ βοήθησε σὲ πολλὲς ἀνάγκες ἰδιαιτέρως ὅταν κάποτε ἀρρώστησα, στάθηκε σὰ μητέρα μου».

Ὡς τώρα δὲν εἶχε ἀγαπήσει. Ποιὸ καιρὸς γιὰ τέτοιες πολυτέλειες;... Ἡ βιοπάλη στὴν Ἑλλάδα, ὁ ἀγῶνας γιὰ νὰ κρατηθῇ στὸ ἐξωτερικό. Ὅταν δίνῃς τὴ μάχη τοῦ ψωμιοῦ ὁ ἔρωτας ἔρχεται σὲ δεύτερη σειρά.

Τώρα ὅμως ποὺ μπῆκε σὲ κάποιο ρυθμὸ καὶ τοῦ ἔτυχε αὐτὴ ἡ γνωριμία ἄφησε ἐλεύθερη τὴν καρδιά του. Μιὰ ἀγάπη ποὺ ἄρχισε χωρὶς θύελλα. Δὲν εἶναι ὁ κεραυνοβόλος ἔρωτας. Τὸ αἴσθημα ἀνεβαίνει σιγὰ-σιγά. "Ισως γι' αὐτὸ ἁπλώνει πιὸ βαθειὰ τὶς ρίζες τους.

Ἐν τῷ μεταξὺ καλυτερεύουν καὶ τὰ οἰκονομικά του. Ἀπόφοιτος πιὰ τοῦ Πολυτεχνείου του, ἐργάζεται μὲ καλὸ μισθὸ σὲ μιὰ τεχνικὴ ἑταιρία. Αὐτοκίνητο στὴ διάθεσί του. "Ἕνα ὡραιο διαμέρισμα στὴ θέσι τοῦ φτωχοῦ δωματίου τοῦ ἐργένη.

Οὔτε ἡ κυρία εἶναι ἄνεργη. Διευθύντρια σ' ἕνα μεγάλο κατάστημα ἔχει τὴν πλήρη ἐπάρκειά της.

"Αν ἐπαιρναν τὴν ἀπόφασι νὰ ἑνωθοῦνε... Δικὴ της ἡ πρωτοβουλία. Τοῦ τὸ πρότεινε πρὶν ἀπὸ ἕξη μῆνες. Κάτι ποὺ ἔπρεπε νὰ τὸ περιμένῃ. Τοῦ ἦρθε ὅμως ξαφνικό. Ἀπέφευγε νὰ τὸ σκέπτεται. Ἀλλὰ τώρα πῶς ν' ἀποφύγῃ τὴν πραγματικότητα; Τοῦ ἔχει θέσει καθαρὰ τὸ ζήτημα. Καιρὸς νὰ παντρευτοῦνε. Γιὰ ποιὸ λόγο νὰ συνεχίζεται μιὰ κατάστασι ἀνώφελη; "Οσο κι' ἂν εἶναι ἐλεύθερα τὰ ἤθη στὴν πολιτεία ποὺ ζοῦνε, ἀταξία ἀποτελοῦν οἱ ἐλεύθεροι ἔρωτες. Στὸ περιθώριο τῆς κοινωνικῆς ζωῆς οἱ δυό τους. Δὲν ἔχουν τὸ σπίτι τους νὰ καλοῦν, οὔτε οἱ ἄλλοι μποροῦν νὰ τοὺς καλέσουν ἀνάμεσα στὶς οἰκογένειές τους.

Εἶναι τὰ ἐπιχειρήματα τῆς κυρίας. Ὁ ἄλλος ὅμως ἀντιδρᾶ. Ἀντέδρασε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή. Ἀπαράδεκτη ἡ πρότασί της. Ἀπέκρουσε τὴν πρότασι καὶ συγχρόνως ἔγινε ψυχρὸς ἀπέναντί της. «Ἀπὸ τότε εἶμαι ψυχρὸς ἀπέναντί της, ἂν καὶ τόσο τὴν ἀγαπῶ...». Τὴν ἀγαπᾶ, ψυχραίνεται ὅμως στὴ σκέψι ὅτι θὰ τὴν πάρῃ. Κατάλληλη γιὰ φιλενάδα, ἀκατάλληλη γιὰ σύζυγος. Κι' ὅσο τὴ βλέπει νὰ ἐπιμένῃ, τόσο κι' αὐτὸς ἐναντιώνεται. Χειρότερο ἀκόμη: δὲν τῆς φέρεται ὅπως τῆς φερόταν πρῶτα, φράιωσε τὶς ἐπισκέψεις του· εἶχε ἀρκετὲς μέρες νὰ τὴν δῇ. Τὸν πῆρε μὲ λυγμοὺς στὸ τηλέφωνο. Μένει τόσο μόνη ὅταν λείπῃ ἀπὸ κοντά της. Εἶχε βρῇ στὸ πρόσωπό του τὸν ἄντρα καὶ τὸ σύντροφο. Στὸ πλευρό του ξεχνοῦσε τὰ περασμένα της, παρηγοριόταν—ὅσο μπορεῖ νὰ παρηγορηθῇ μιὰ μητέρα—γιὰ τὴ στέρησι τῶν παιδιῶν της. Κι' αὐτὸς νὰ τὴν ἐγκαταλείπῃ, νὰ τῆς φέρεται μὲ σκαιότητα!...

Τοῦ τὰ λέει μὲ κλάμματα. Δὲ μένει ἀπαθὴς στὴ φωνή της. Ἀναγνωρίζει τὰ χαρίσματά της. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὁμορφιά της, εἶναι γυναίκα μὲ προσωπικότητα, μὲ ἀρχές, μὲ ἠθικὲς βάσεις. Ἀναγνωρίζει ἀκόμη ὅτι κομμιὰ ἄλλη δὲ θὰ τοῦ εἶναι τόσο καλὴ ὅσο αὐτή.

Σύμφωνος γιὰ ὅλα αὐτά, ὁ γάμος ὅμως τὸν τρομάζει. Ἀκούει γιὰ παντρειὰ καὶ παραλύει. Δυὸ μεγάλα ἐμπόδια βλέπει στὴν ἕνωσί του. Τὸ ἕνα, τὸ σπίτι. Τὸ σπίτι τὸ ἑλληνικὸ ποὺ παντοῦ ἁπλώνει τὴν οὐρά του. Καὶ σὲ ὅλες τὶς στιγμὲς τῆς ζωῆς τῶν παιδιῶν ἐνοεῖ νὰ ἐπεμβαίνῃ. Ἀκόμη καὶ ὅταν τὰ παιδιὰ ἔχουν πιὰ γίνει ἄντρες. Τέτοια εἶναι ἡ παράδοσι. Κάποντε καὶ τὸ συμφέρον. Συνήθως καὶ τὰ δυὸ μαζί. Παρατοῦσι ἀπὸ τὸν τόπο σου εἶναι τὸ σύνθημα ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τοὺς γονεῖς. «Δούλεψε, μάζεψε δολλάρια, κι' ἔλα πίσω». Νὰ ἐπιστρέψῃ χωρὶς γυναίκα, φυσικά.

Θὰ πῆτε, ἂς μὴ τοὺς ἀκοῦσῃ. Εἶναι τόσο πολλοὶ ἐκεῖνοι ποὺ δὲν πειθαρχοῦν, καὶ εἴτε στὴν Ἑλλάδα εἴτε στὸ ἐξωτερικὸ βρίσκονται, παίρνουν γυναῖκες χωρὶς τὴν ἔγκρισι τῶν σπιτιῶν τους.

Εἶναι ὅμως καὶ ἄλλοι τόσο δεμένοι μὲ τὰ σπίτια τους ὥστε νὰ αἰσθάνωνται ἰσχυρὴ τὴν ἐπιρροή τους.

Δὲν ξέρω ἂν ἀνήκη σ' αὐτοὺς ὁ νέος ποὺ μᾶς γράφει. Ἀλλὰ ἔχω τὴν ἐντύπωσι ὅτι θ' ἀπειθαρχοῦσε στὰ συνθήματα τοῦ σπιτιοῦ, ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁ δεύτερος λόγος ποὺ τὸν κάνει ν' ἀποστρέφεται τὸ γάμο: ἡ διαφορὰ τῆς ἡλικίας. Δὲν τὸν ἐνοχλεῖ σήμερα ἡ διαφορὰ αὐτή. Τί θὰ γίνῃ ὅμως αὔριο - μεθαύριο ὅταν ἀρχίσῃ νὰ γίνεται αἰσθητὸ τὸ κενό; Γερνοῦν πιὸ γρήγορα ἀπὸ τοὺς ἄντρες οἱ γυναῖκες. Καὶ τότε, ἡ θὰ μείνῃ πιστὸς κοντὰ στὴν τσακισμένη γυναίκα, ἢ θ' ἀναζητήσῃ ἀλλοῦ τὸν ἐρωτικὸ καρπό, φαίνεται δὲ ὅτι δὲν εἶναι τέτοια ἡ ἰδιοσυγκρασία του ὥστε νὰ βρίσκη εὐχαρίστησι στὴ διπλῆ ζωή.

Νὰ σκέπτεσαι τὴ διπλῆ ζωὴ πρὶν ἀκόμη παντρευτῇς! Τί καλὸ μπορεῖ νὰ προκύψῃ ἀπὸ τέτοιο γάμο; Ἐδῶ παντρεύονται μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ ζήσουν ἀπόλυτα πιστοί, καὶ πάλι τὰ μουσκεύουν... Φαντασθῆτε τί ἔχει νὰ γίνῃ, ἂν ξεκινώντας γιὰ γάμο, ἔχεις ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν ἀπιστία στὸ πρόγραμμά σου.

"Αν, τουλάχιστον, ἐρχόταν στὴ ζωὴ ἕνα παιδί. "Οπως ὅμως μᾶς γράφει, δὲν εἶναι σὲ θέσι ἡ ὥριμη κυρία νὰ τοῦ δώσῃ τὴ χαρὰ τῆς πατρότητας.

Νὰ ὁ βασικὸς λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο δὲν παντρεύεται. Τὴ γυναίκα ποὺ τὸν καλεῖ τὴ συμπαθεῖ. Γράφω «συμπαθεῖ», γιατὶ ἂν ἦταν τρελλὰ ἐρωτευμένος δὲ θὰ δίσταζε. Τὴ συμπαθεῖ, ξέρει πόσα τῆς ὀφείλει. «Σὰς ἐπαναλαμβάνω ὅτι μοῦ στάθηκε σὰ μητέρα καὶ περισσότερα ἀγγλικὰ ἐμαθα μαζί της παρὰ στὸ σχολεῖο».

Αὐτὸ τὸ «σὰν μητέρα» δὲν εἶναι ὁ καλύτερος πρόλογος γιὰ ἕνα γάμο. Περισσότερο τὴ στοργικὴ μητέρα βλέπει στὴ γυναίκα ποὺ τὸν θέλει γιὰ ἄντρα της. "Οσο δὲ περνᾶ ὁ καιρὸς τόσο ἡ μητέρα θὰ ἐκτοπίζῃ τὴ γυναίκα. "Αλλο ὅμως μητέρα καὶ ἄλλο γυναίκα. Δὲν παντρεύεσαι γιὰ νὰ ἀποκτήσῃς μητέρα. Ἡ γυναῖκα προέρχεται σ' ἕνα γάμο. Τὴ γυναίκα χάρηκε ὡς τώρα κοντά της. Ἀμφιβάλλει ἂν θὰ τὴ βλέπῃ καὶ στὸ μέλλον μ' αὐτὴ τὴ μορφή. Δὲ θέλει δὲ μὲ κανένα τρόπο νὰ τὴν ταπεινώσῃ, ὁπως ἀντικρύζει ὁ γυιὸς τὴ μητέρα του.

Σκέψεις μὲ σοβαρὴ βάσι. Συμφωνοῦμε ὅτι οἱ μεγάλες χρονικὲς ἀποστάσεις δημιουργοῦν μεγάλα δράματα. Εἶναι ὅμως ἄραγε στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἡ ἀπόστασι τόσο μεγάλη ὥστε νὰ ἐγκυμονῇ τὸ δράμα, ἢ μήπως, κορεσμένος ἐρωτικὰ ὁ νέος τῆς Ἀμερικῆς, ζητεῖ ἔξοδο κινδύνου γιὰ νὰ ἀποκρουνθῇ ἀπὸ τὴ γυναίκα, ποὺ ἄρχισε νὰ μὴν τοῦ εἶναι ἐνδιαφέρουσα;

Π. ΠΑΛΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ἡ διαθήκη τοῦ φαρσὲρ

"Ενας πλούσιος φαρσὲρ στὴ Φραγκφούρτη ἄφησε 1.500 μάρκα σὲ κάθε συγγενῆ του... ὁ ὁποῖος δὲ θ' ἀκολουθοῦσε τὴν κηδεία του. Τὴν ἰδιοτροπία αὐτὴ τοῦ μεταστάντος ποὺ ἔγινε γνωστὴ λίγες ὧρες πρὶν πεθάνῃ, τὴν Ἐλαβαν ὑπ' ὄψιν τους ὅλοι οἱ συμφεροντολόγοι συγγενεῖς του ἐκτὸς ἑνὸς φτωχοῦ, ἀνηψιοῦ του ποὺ ἀκολούθησε τὴν κηδεία. Τὸ ἐκπληκτικὸ ὅμως ἦταν ὅτι σ' ἕνα κωδίκελο τῆς διαθήκης, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε ν' ἀνοιχτῇ μετὰ τὴν ταφή του, ὁ μακαρίτης ἔγραφε ὅτι ὅσοι ἀκολούθησαν τὴν κηδεία του καὶ περιφρόνησαν τὰ 1.500 μάρκα, θάπαιρναν τὸ ὑπόλοιπον τῆς κολοσσιαίας περιουσίας του!...

ΕΤΟΣ ΚΑ — ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1959 — ΑΡΙΘ. 1049

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ι. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 4 — ΤΗΛ. 36.781 ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. 4

ΠΑΡΑΜΟΝΕΣ πρωτοχρονιᾶς, κυττάζει τὶς βιτρίνες ἡ κυρία. Ὁ σύζυγος αἰσθάνεται τὸ «ἀσανσὲρ» τῆς νευρικόπτωτος νὰ τοῦ ἀνεβάζῃ τὸ αἷμα στὸ «ρετιρὲ» τοῦ κρανίου.

— Τί εἶναι, Νίτσα;

— Βλέπεις τί ὡραῖα πράματα;

— Τὰ βλέπω. Στραβὸς εἶμαι;

— "Αααχ!

— Γιατί ἀναστενάζεις;

— Γιατὶ δὲ μποροῦμε νὰ τ' ἀγοράσουμε...

— "Ε, ἀφοῦ τὸ ξέρεις, γιατ

κάθεσαι ἐδῶ; Γιὰ νὰ μὲ βασανίσῃς;

— Ναί! Τουλάχιστον νἄχω αὐτὴ τὴν ἀπόλαυσι! Νὰ σὲ βλέπω νὰ ὁμολογῇς τὴν ἀνικανότητά σου γιὰ τὴ ζωή!

Καὶ ὁ σύζυγος:

— "Ας ἔπαιρνες ἕνα πιὸ ἱκανό. Ποιὸς σ' ἐμπόδισε; "Αλλὰ κι' ἐσὺ στάθηκες ἀνίκανη σ' αὐτὸ τὸ κεφάλαιο τῆς ζωῆς!

Καὶ τὴν πλήρωσε μὲ τὸ ἴδιο νόμισμα... ἀφοῦ δὲν εἶχε ἄλλο!

★

ΕΝΑΣ γέρος στέκεται μπροστὰ στὸ Μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου καὶ μὲ τὸ ἐγγονάκι του, ποὺ ἔχει γουρλώσει τὰ μάτια καὶ κυττᾶ τὸν ἀρχαῖο ὁπλίτη, ποὺ εἶναι ξαπλωμένος μὲ τὴ περικεφαλαία του:

— Τί εἶναι αὐτὸς παπποῦ;

— Εἶνε στρατιώτης, παιδί μου

— Καὶ τί εἶναι αὐτὸ ποὺ φοράει;

— Περικεφαλαία, παιδί μου.

— Καὶ γιατί φοράει τέτοιο πρᾶμα, παπποῦ;

— Γιατὶ εἶναι ἀρχαῖος, παιδί μου,

— Καὶ ποιὸς τὸν ἔκανε ἀρχαῖο, παπποῦ;

— Ὁ γύλιππης ποὺ τὸν ἔφτιαξε, παιδί μου.

— Καὶ γιατί τὸν ἔχει ξαπλωμένο ἀνάσκελα;

— Γιατὶ εἶναι πεθαμένος, παιδί μου.

— Καὶ πότε θὰ τὸν... σηκώσουν, παπποῦ;

Καὶ ὁ παπποῦς μὲ ὕφος φιλοσοφικό:

— Δυστυχῶς δὲν πρόκειται νὰ τὸν σηκώσουν ποτὲ παιδάκι μου! "Ετσι ἀνάσκελα θὰ μένῃ πάντα.

Καὶ ὁ μικρός:

— "Α, τὸν καϋμένο!...

★

ΜΟΥ διηγοῦνται ὅτι σ' ἕναν κοσμικὸ χαρτοπαικτικὸ κύκλο μανιώδης χαρτοπαίκτρια εἶχε φοβερὴ γκίνια. Ἀφοῦ ἔχασε, ὕστερα ἀπὸ πεισματώδη ἀγώνα, ὅλα τὰ χρηματικά της ἀποθέματα, ἔβαλε χέρι καὶ στὰ ὑπάρχοντά της.

— Τὸ δαχτυλίδι μου.

— Ἐν τάξει.

Ἀλλὰ τὸ πολύτιμο δαχτυλίδι σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἔκανε τφερά.

— Τὸ βραχιόλι μου.

— Ἐν τάξει.

Δὲν χρειάστηκαν οὔτε καὶ γι' αὐτὸ πολλὰ λεπτὰ τῆς ὥρας γιὰ νὰ κάνῃ ἐπίσης φτερά. Τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα, ὅμως, ἦταν ὅτι ὅσο ἡ γκίνια συνεχιζόταν, τόσο αὐξανε ἡ μανία καὶ τὸ πάθος τῆς ἐξαλλης χαρτοπαίκτριας, ἡ ὁποία δὲ δίστασε νὰ παίξῃ καὶ νὰ χάσῃ ὅ,τι εἶχε καὶ δὲν εἶχε ἀπάνω της—μπιζοῦ καὶ τὰ τοιαῦτα. Στὸ τέλος ἔφτασε νὰ βάλῃ καὶ τὸ.. φουστάνι ποὺ φοροῦσε.

— Πάει;

— Πάει, ἐν τάξει.

Κι' ὅταν χάθηκε καὶ τὸ φουστάνι μιὰ γηραιὰ χαρτοπαικτικὴ ἀλεποῦ, ποὺ εἶχε ἐξαιρετικὴ τύχη ἐκείνο τὸ βράδυ, δήλωσε:

— Σταμάτα πιά, ἀγαπητή μου, γιατὶ αὐτὸ δὲν εἶναι πιὰ χασούρα. Εἶναι... στρὶπ τήζ!...

★

-Τ Ι ΔΩΡΟ θὰ μοῦ κάνῃς;

— "Αγάπη μου... θὰ ἤθελο

νὰ σοῦ κάνω δῶρο... ὅλα τὰ παλάτια τοῦ κόσμου, ὅλες τὶς λίμνες, ὅλα τὰ ποτάμια κι' ὅλες τὶς θάλασσες... Ἀλλὰ δὲν ἔχω λεπτά.

— "Ε, τότε πήγαινε καὶ πνίξου σ' ὅλες τὶς λίμνες, σ' ὅλα τὰ ποτάμια καὶ σ' ὅλες τὶς θάλασσες!...

— Νὰ σοῦ ἀγοράσω... συμβολικὰ γιὰ τὸ γούρι μιὰ φτωχὴ κουκλίτσα; Εἶσαι κι' ἐσὺ κουκλίτσα!

— Νὰ τὴν ἀγοράσῃς τὴ φτηνὴ γιὰ τὸν ἑαυτό σου! Γιατὶ ἐγὼ εἶμαι ἀκριβή! Καὶ φεύγω. Βιάζομαι, γιατὶ ἔχω κάποιο ραντεβοῦ.

— Καὶ μ' ἀφήνεις ὁλομόναχο παραμονὴ πρωτοχρονιᾶς; Δὲ μὲ λυπᾶσαι;

— Ἐμ' παραμονὴ πρωτοχρονιᾶς παίρνουν οἱ γυναῖκες τὰ δῶρα! Ἔχουμε τώρα καιρὸ γιὰ χάσιμο;

Ρεαλισμός!

Ο ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

Ἡ Μπριζὶτ Μπαρντὸ μᾶς ἔστειλε τὴν ἀνωτέρω φωτογραφία της μὲ τὴ δήλωσι πὼς θὰ πῇ αὐτὸ τὸ ποτῆρι τῆς σαμπάνιας στὴν ὑγεία τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Θησαυροῦ», στοὺς ὁποίους εὔχεται χαρούμενο καὶ εὐτυχισμένο τὸν καινούργιο χρόνο 1959.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΙΝΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ
ΗΜΕΡΟΜ.
ΑΡΙΘ.

Δράμα ΚΑΡΔΙΑΣ

Η 'Εβελίνα τὸν ἀγκάλιασε ἀμέσως κι' ἄρχισε νὰ τὸν φιλᾶη μὲ πάθος.

Εὐτυχία ΜΙΑΣ ΩΡΑΣ

Ο ἔρωτας τῆς 'Εβελίνας καὶ τοῦ Ρομπὲρ εἶχε τὴ δύναμι καὶ τὴν ἔξαρσι ἑνὸς μοιραίου πάθους, ἑνὸς φλογεροῦ αἰσθήματος, ποὺ συναντάει ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια.

Οἱ γονεῖς τῆς κοπέλλας, παληοὶ ἀριστοκράτες, ὀνειρεύονταν ἕνα πριγκηπικὸ γάμο γιὰ τὴν κόρη τους. 'Ο Ρομπὲρ πάλι ἦταν ἕνας ἄσημος καλλιτέχνης, ποὺ πίστευε πὼς θὰ γινόταν μιὰ μέρα ξακουστὸς καλλιτέχνης τοῦ βιολιοῦ.

Ὅταν ζήτησε τὴν ἀγαπημένη του ἀπ' τοὺς γονεῖς της, ἐκεῖνοι τὸν κύτταξαν κατάπληκτοι καὶ τοῦ δήλωσαν μὲ περιφρόνησι πὼς μόνο ἕνας τ:ελλὸς μποροῦσε νὰ κάνη τέτοιο διάβημα. Ὕστερα στείλανε τὴν 'Εβελίνα σ' ἕνα ἀριστοκρατικὸ κολλέγιο τῆς Λωζάννης.

Μὰ ἐκείνη ὁρκίστηκε στὸ Ρομπὲρ πὼς θὰ ξαναγύριζε γρήγορα. Καὶ πραγματικά, ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες, πῆρε κρυφὰ τὸ ἑξπρὲς γιὰ τὸ Παρίσι.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως, οἱ γονεῖς της τὴν ξαναπῆραν οἱ ἴδιοι στὴ Λωζάννη καὶ ζήτησαν ἀπ' τὸ διευθυντὴ τοῦ κολλεγίου νὰ ἐπιβλέπη αὐστηρότατα τὴν κόρη τους. Ἡ 'Εβελίνα ἐξεγέ:θηκε τότε καὶ κήρυξε ἀπεργία πείνης. Δὲν ἔτρωγε τίποτα. Οἱ γιατροὶ ἀνησύχησαν κι' ἡ μητέρα της, γονατιστὴ μπροστὰ στὸ κρεβάτι της, τὴν ἱκέτευε νὰ σταματήση αὐτὴ τὴν τρέλλα της, ἀλλοιῶς θὰ πέθαινε πρῶτα ἐκείνη...

— Πολὺ καλά! τῆς εἶπε ἡ 'Εβελίνα. Σ' ἕνα χρόνο, θᾶμαι ἐνήλικη. Θὰ τὸν παντρευτῶ τότε καὶ θὰ συμμεριστῶ τὴ ζωή του!

— Ναί, ναί! ψιθύρισε ἡ μητέρα της, κουρασμένη κι' ἀνίσχυρη. Κάνε ὅ,τι θέλεις!

*

Ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα ὅμως, ξέσπασε ὁ παγκόσμιος πόλεμος. 'Ο Ρομπὲρ ἔγραφε ταχτικὰ στὴν ἀγαπημένη του ἀπ' τὸ μέτωπο.

Ἔπειτα τὸ σύνταγμά του ἀποδεκατίσθηκε σὲ μιὰ μάχη. 'Ο Ρομπὲρ βρέθηκε ἀπ' τοὺς Γερμανοὺς ἀναίσθητος, κάτω ἀπὸ ἕνα σωρὸ ἀπὸ σκοτωμένους, καὶ μεταφέρθηκε σ' ἕνα στρατόπεδο αἰχμαλώτων.

Ἐκεῖ, πέρασε τραγικὲς μέρες, μὲ στερήσεις καὶ ἀρρώστειες. Μιὰ νύχτα, κατόρθωσε νὰ δραπετεύση. Τὸν ξαναπιάσανε ὅμως καὶ τὸν κλείσανε σ' ἄλλο στρατόπεδο, πιὸ αὐστηρό. Ἐκεῖ πιὰ δὲν εἶχε καμμιὰ ἐπαφὴ μὲ τὸν ἄλλο κόσμο.

Ὅταν τελείωσε ὁ πόλεμος, ξαναγύρισε στὸ Παρίσι κι' ἀναζήτησε τὴν 'Εβελίνα. Ἔμαθε τότε μὲ σπαραγμὸ πὼς ἡ ἀγαπημένη του εἶχε παντ:ευτὴ κάποιο Ἄγγλο βαρῶνο καὶ ζοῦσε στὸ Λονδῖνο.

Ἦταν σκληρὸ τὸ χτύπημα γιὰ τὸ Ρομπέρ. Ἡ προδοσία τῆς 'Εβελίνας τὸν ἔκανε νὰ χάση κάθε ἀγάπη γιὰ τὴ ζωή. Ἡ μοναδικὴ παρηγοριά του ἦταν ἡ τέχνη του.

Ἄρχισε πάλι νὰ παίζη βιολί. Πῆρε μαθήματα ἀπὸ ἕνα διάσημο καθηγητὴ καὶ σὲ λίγο ἔδωσε τὸ πρῶτο ρεσιτάλ του.

Σημείωσε ἀληθινὸ θρίαμβο. Ὕστερα ἄρχισε μιὰ ἀξέχαστη τουρνὲ στὶς εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες.

Μιὰ μέρα, ταξειδεύοντας μὲ τὸ Σεμπλὸν-'Οριάν, συνάντησε ξαφνικὰ τὴν 'Εβελίνα! 'Εκείνη ἔβγαλε μιὰ φωνὴ χαρᾶς, τὸν ἀγκάλιασε ἀμέσως κι' ἄρχισε νὰ τὸν φιλάη μὲ πάθος.

— Ρομπέρ, ὅλοι μοῦ εἶχαν πῆ πὼς σκοτώθηκες στὸ μέτωπο! τοῦ φώναξε. Ἀκόμη καὶ στὸ ὑπουργεῖο...

'Εκεῖνος τὴν πίστεψε ἀμέσως καὶ ἔξασε τὴν ἀπογοήτευσι ποὺ εἶχε δοκιμάσει. Ἡ 'Εβελίνα τοῦ ἐξήγησε πὼς οἱ γονεῖς της τὴν εἶχαν ἀναγκάσει νὰ παντρευτῆ καὶ πὼς δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τὸν ἄντρα της.

— Δὲν ἔπαψα οὔτε στιγμὴ νὰ σ' ἀγαπῶ, Ρομπέρ! τοῦ εἶπε.

— Κι' ἐγώ, 'Εβελίνα! Σὲ λατρεύω ὅπως πρῶτα! τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Ἀποφάσισαν τότε νὰ ζήσουν μαζί, νὰ πραγματοποιήσουν τὸ παληό τους ὄνειρο. Κανένα ἐμπόδιο δὲ θὰ μποροῦσε πιὰ νὰ τοὺς χωρίση. Δὲ θὰ συλλογίζονταν τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴν εὐτυχία τους!

Ἡ 'Εβελίνα ταξείδευε μὲ τὴ μητέρα της γιὰ τὴν 'Αθήνα, ὅπου ὁ ἀδελφός της ἦταν ἀκόλουθος τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας. Τελευταίως, εἶχε ἀρρωστήσει ὁ ἀδελφός της κι' ἐπρόκειτο νὰ τοῦ ἀφαιρέσουν τὸ ἕνα νεφρό.

Μὰ ἡ 'Εβελίνα φοβόταν περισσότερο γιὰ τὴ μητέρα της, ποὺ ἔπασχε ἀπ' τὴν καρδιά της.

Ἐκεῖ, στὸ βάθος τοῦ βαγονιοῦ, τὸ ζευγάρι κατέστρωσε τὸ σχέδιό του. 'Ο Ρομπὲρ θὰ κατέβαινε στὸν πρῶτο σταθμό. Μόλις θὰ ξεκινοῦσε δὲ τὸ τραῖνο, θὰ πηδοῦσε ἀπ' τὸ βαγόνι κι' ἡ 'Εβελίνα.

Ἡ ξαφνικὴ αὐτὴ εὐτυχία τοὺς εἶχε θαμπώσει...

'Ο ἄντρας τῆς 'Εβελίνας θὰ μποροῦσε θαυμάσια νὰ παντρευτῆ μὲ κάποιαν ἄλλη.

Ὅσο γιὰ τὸν ἀδελφό της, τὸ σκάνδαλο αὐτὸ θἄβλαπτε ἴσως τὴν καριέρα του. Μὰ δὲν εἶχε κι' ἐκείνη τὸ δικαίωμα ν' ἀγαπήση, νὰ εὐτυχήση, σὰν ὅλες τὶς γυναῖκες;...

Ὡστόσο τὴν ἀνησυχοῦσε ἡ κατάστασι τῆς μητέρας της. Σίγουρα, ἡ καρδιά της δὲ θὰ μποροῦσε ν' ἀνθέξη...

Ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της στὰ χέρια της καὶ ψιθύρισε, μ' ἕνα λυγμὸ στὴ φωνή:

— Ἡ μητέρα μου μὲ λατρεύει!...

'Ο Ρομπὲρ ἔνοιωσε ἕνα σουβλερὸ πόνο στὴν καρδιά. Τὸ πρόσωπό του εἶχε γίνει κατάχλωμο.

Ὄχι, δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ δημιουργήση τόσες καταστροφές! Θὰ τοὺς βασάνιζαν οἱ τύψεις σ' ὅλη τους τὴ ζωή.

Τὸ τραῖνο πλησίαζε στὸν πρῶτο σταθμό. Ἡ 'Εβελίνα ἔτρεξε κοντὰ στὴ μητέρα της, γιὰ νὰ τὴ δῆ γιὰ τελευταία φορά. Ὕστερα ξαναγύρισε στὸ Ρομπέρ.

Ἐκεῖνος περίμενε νὰ ξεκινήση πάλι τὸ τραῖνο, ὕστερα πῆδησε κάτω κι' ἔκλεισε τὴν πόρτα τοῦ βαγονιοῦ!

Ἡ 'Εβελίνα τὸν κύτταζε, κατάπληκτη.

— Ἀντίο, τῆς εἶπε. Ἡ ψυχή μου εἶναι δική σου! Μὰ τὸ βλέπεις καὶ σύ... Δὲ μποροῦμε νὰ πραγματοποιήσουμε τὸ ὄνειρό μας... Ἀντίο, ἀγάπη μου!

Τὸ τραῖνο εἶχε ἀναπτύξει τώρα μεγαλείτερη ταχύτητα.

— Ρομπέρ! Ρομπέρ! φώναξε ἡ 'Εβελίνα, ἁπλώνοντάς του τὰ χέρια της.

Ἐκεῖνος τὴν ἀποχαιρέτησε γιὰ πάντα, μ' ἕνα μελαγχολικὸ χαμόγελο, κουνώντας τὸ χέρι του...

Ἡ εὐτυχία τους ἦταν μιὰ αὐταπάτη, τὸ ὄνειρο μιᾶς ὥρας...

ΡΕΝΕ ΖΕΛΙΝ

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΓΕΡΟ-ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ

Νέα ἐξόρμησις

Τὸ νέον ἔτος ἔφθασεν! Χαρῆτε ὅθεν Μὶς
καθ' ὅσον ὡς Καζανοβεὺς ἀντάξιος τιμῆς
προτίθεμαι εἰς ἔρωτας νὰ ἐπιδοθῶ γενναία
ἐν ἔτει σκανδαλιστικῶ πενηκοντα ἐννέα.
Τοὐτέστιν ἀπεφάσισον κατὰ τὸ νέον ἔτος
μετὰ χιλίων μανδάμῶν νὰ σχετισθῶ ἀνέτως
καὶ χρώμενος τῆς αἰγλης μου τῆς λαύρου κι' ἰταμῆς
νὰ κατακτεύσω σκέπτομαι κι' ἕπτὰ χιλιάδας Μίς,
ὑπολογίζων σὺν αὐτῶ λόγω ἐξάλλου πείρας
εἰς φλογερῶδη σύνδεσμον μὲ τρισχιλίας χήρας.
Κι' ὑπὸ αὐτὸ τὸ πρόγραμμα τὸ λαῦρον κατὰ βάσιν
καὶ σφόδρα βασιζόμενος εἰς τὴν γνωστήν μου κρᾶσιν
ἐξῆλθον εἰς τὰς ἀγυιὰς μεστὸς ἐξ ὁμορφάδος
πρὸς ἄμεσον κατάκτησιν τῆς πρώτης τῆς δεκάδος.
Κι' ἰδὼν ὁμάδα 'Ατθιδῶν ἔμπρός μου κατ' εὐχην
τοῦ νέου ἔτους ἔκαμον ἐνδόξως ἀπαρχὴν
εἰπὼν: «Αἰτοῦμαι ἀσπασμόν, ὦ Μὶς καὶ ὦ Μανδάμαι!»
Κακείναι μοὶ ἀπήντησαν: «Ὄρσε, μὴ στὰ χρωστᾶμε!».
Ἐφ' ὧ θιγεὶς τὰ μέγιστα ἀπ' τὰς κακὰς
(τὰς γλώσσας:
«Πταίω ἐγώ, ἐβόησον, ποὺ συζητῶ μέ...
(κλώσσας!»
Ὅτε ἐκεῖναι ἐξάλλοι καὶ πλήρεις ἐξ ὀρ-
(γῆς
τὰς τσάνδας τους ἀνήγειρον τὰς σφόδρα
(συμπαγεῖς
κι' ὀντάκις εἰς τὴν κάραν μου κατήνεγ-
(κον ἐντόνως
κι' ἀρχιμηνιὰ κι' ἀρχιχρονιὰ κι' ἀρχὴ
(κακὸς μου χρόνος!...

Ο ΓΕΡΟ-ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ 1909

Ἡ Ἀθήνα πρὶν ἀπὸ 50 χρόνια

ΣΤΗΝ 'Αθήνα τοῦ 1909, μὲ τὶς ἑκατὸ χιλιάδες κατοίκους, ἡ Πρωτοχρονιὰ ἔδινε τὴν εὐκαιρία γλεντιοῦ καὶ χαρτοπαιξίας. Τὰ Χριστούγεννα διατηροῦσαν ἀκόμα οἰκογενειακὸ καὶ θρησκευτικὸ χαρακτῆρα. Οὔτε χοροί, οὔτε διασκεδάσεις, οὔτε ρεβεγιόν, γίνονταν στὴν ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων. Τὴν Πρωτοχρονιὰ ὅμως ἦταν καθιερωμένο τὸ ξεφάντωμα. Μικροὶ καὶ μεγάλοι, πλούσιοι καὶ φτωχοί, ὑποδέχονταν τὸν καινούργιο χρόνο μὲ τὸ δικό τους, ὁ καθένας, τρόπο διασκεδάσεως.

Γιὰ τοὺς μικροὺς ἡ πρώτη τοῦ νέου ἔτους ἦταν ἡμέρα χαρᾶς. Περίμεναν νὰ πάρουν τοὺς μπουναμάδες τους. Μόνο ποὺ τὰ δῶρα τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν πολὺ μετριοφρονέστερα ἀπὸ τὰ σημερινά. Στ' ἀγόρια ἔστελναν σπαθάκια, ξύλινα ντουφεκάκια, τρομπέτες καὶ ροκάνες, ποὺ ἔθεταν σὲ συναγερμὸ ὁλόκληρη τὴν πρωτεύουσα ἐπὶ μιὰ τουλάχιστον βδομάδα. Λιγώτερο θορυβώδη ἦσαν τὰ δῶρα τῶν κοριτσιῶν: Κερένιες κοῦκλες, τόπια ἢ κάποιο κουτὶ ἢ καλαθάκι γιὰ κέντημα. Ἡ ἐγχώρια βιομηχανία παιχνιδιῶν ἦταν πολὺ φτωχὴ καὶ ὅσα ἔφερναν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ προωρίζονταν γιὰ τὰ πλουσιώτερα βαλάντια.

Ἡ ἀγορὰ τῶν δώρων ἄρχιζε τὸ πρωῒ τῆς παραμονῆς τοῦ νέου ἔτους στὰ μαγαζιὰ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου. Καὶ τὰ «ψώνια» συνεχίζονταν καὶ τὸ ἀπόγευμα στὴν ὁδὸ Ἑρμοῦ, ὅπου μαζευόταν ὁλόκληρη ἡ 'Αθήνα κι' ἔκοβε βόλτες ἀπὸ τὴν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος ὡς τὴν Καπνικαρέα. 'Ο συνωστισμὸς τὴν ἐδημιουργεῖτο ἔδινε τὴν εὐκαιρία νὰ ἔλθουν σὲ κάποια ἐπαφὴ τὰ δύο φύλα, ἰδίως ἡ νεολαία, μὲ μερικὰ πειράγματα, μὲ ἀφθονο χαρτοπόλεμο καὶ σερπαντίνες.

'Αλλ' ἂς ἀφήσωμε μιὰ ἐφημερίδα τῆς 1 Ἰανουαρίου 1909 νὰ περιγράψη τὴν παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιᾶς στὴν 'Αθήνα, πρὶν ἀπὸ 50 χρόνια:

«Κόσμος καὶ κοσμάκης χθὲς τὸ ἀπόγευμα στὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ ἦτις κατὰ τὰς δύο ἤτο ὑποφερτή, στὶς τέσσερες ἀνυπόφορος καὶ στὶς πέντε ἀσφυκτικῶς γεμάτη. Ἔβλεπε κανεὶς ἀνθρώπους παντὸς εἴδους, οἰκογενειάρχας, μητέρας μὲ τὰ μωρά των, πλῆθος λεοντιδέων ἀποτελούντων ὁμάδας, πολλαὶ τῶν ὁποίων ἦσαν ἀρκεταὶ αὐθάδειες, καὶ μέσα σὲ ὅλον αὐτὸν τὸν συρφετὸν διέκρινε κανεὶς καὶ ναύτας τῶν ἐν Πειραιεῖ ὁρμούντων ἀμερικανικῶν θωρηκτῶν, ἀναμιξ διασκεδάζοντας μετὰ τοῦ ἄλλου κόσμου ἐν ἀδελφικῇ συμπνοίᾳ. Τρομπέτες, ροκάνες καὶ διάφορα ἄλλα ξεκουφαίνοντα ὄργανα ἦσαν στὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Μία ὁμὰς νέων καλλίστης κοινωνικῆς τάξεως ἀπὸ τῆς τρίτης ἤρχισε νειὸν κουλουροπόλεμον κατὰ τῶν ἀσφυκτικῶς γεμάτων παραθύρων καὶ μπαλκονιῶν. Αἱ φωναὶ τῶν διαλαλούντων τὰ ἐμπορεύματά των καὶ τοῦ διασκεδάζοντος κόσμου ἐδημιούργουν δαιμονιώδη θόρυβον. Σ' αὐτὰ προσετίθεντο καὶ αἱ φωναὶ τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως ζητούντων νὰ ἐπιβάλωσιν ὅπως δήποτε μίαν τάξιν εἰς τὸν ὠκεανὸν αὐτὸν τοῦ πλήθους.

»Πρὸς τὸ ἑσπέρας πολλοὶ ἔδεσαν εἰς τὴν ἄκραν τῶν μπαστουνιῶν των πολλὰ γερμανικὰ φώσφορα καὶ διέθεσαν τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ τρέχοντας. Τὸ θέαμα αὐτὸ ἀπὸ τὸν θεώμενον ἐκ τῶν ἄνωθεν ἦτο κάτι τὸ θαυμάσιον. "Ἕνα κῦμα φωτὸς ἀποτελούμενον ἀπὸ μικροσκοπικοὺς σταυρούς. 'Ο κόσμος μετὰ τὰς ἑπτὰ ἄρχισε νὰ ἀραιώνη καὶ εἰς τὰς ἐννέα εἶχε λήξει ἡ ὡραία αὐτὴ ἑορτὴ τοῦ χαρτοπολέμου καὶ τῶν κουλουριῶν ἀφήσασα ἀρκετὴ δουλειά, ὡς εἶδος πρωτοχρονιάτικου μπουναμᾶ, στοὺς ὁδοκαθαριστάς».

"Ἂν ὅμως αὐτὰ συνέβαιναν στὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ τὸ βραδάκι τῆς παραμονῆς, τὸ γλέντι συνεχίζετο καὶ τὴ νύχτα σὲ φιλικὰ καὶ συγγενικὰ σπίτια, μὲ τὸ καθιερωμένο χαρτάκι» γιὰ τὸ καλὸ τοῦ καινούργιου χρόνου. Τὸ γενικὸ πρόσταγμα τὸ εἶχε ὁ «μπακαρᾶς» ἢ ὁ «μπακαρατζίκος», ὅπως τὸν ἔλεγαν στὰ σπίτια, ποὺ ἔπαιζαν μικρότερα ποσά. Τὰ μεγάλα ποσὰ ἀλλαζαν τσέπη σὲ χαρτοπαικτικὲς λέσχες, ποὺ μερικὲς ἔκαναν τὴν ἐμφάνισί τους μόνο γιὰ τὶς ἡμέρες τῆς Πρωτοχρονιᾶς...

Ἡ κυβέρνησι Γεωργίου Θεοτόκη, ποὺ ἦταν τότε στὴν ἐξουσία, εἶχε ἀπαγορεύσει τὸ χαρτοπαίγνιο στὶς ἰδιωτικὲς λέσχες. Καὶ καθὼς μᾶς πληροφοροῦν οἱ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς, «τὰ ὄργανα τῆς τάξεως μετὰ ἐξαιρετικῆς αὐστηρότητος ἐπέβλεψαν ὥστε νὰ τηρηθῇ ἡ ὑπουργικὴ ἀπαγόρευσις». Λὰ τὸ ὅμως δὲν ἐμπόδισε τοὺς 'Αθηναίους νὰ βροῦν ἄλλους τρόπους χαρτοπαιξίας. "Εβαζαν στοιχήματα μὲ μεγάλα ποσὰ στὸ μπιλλιάρδο, στὰ σκάκι καὶ σὲ ἄλλα τεχνικὰ παιχνίδια. Συνέβηκε μάλιστα τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς τοῦ 1909 κι' ἕνα δράμα ἐξ αἰτίας τῆς χαρτοπαιξίας στὸ... μπιλλιάρδο.

Σ' ἕνα καφενεῖο τῆς ὁδοῦ Χαριλάου Τρικούπη, ποὺ τὸ εἶχαν οἱ ἀδελφοὶ Φαιλῆ, ὁ νεώτερος ἀπὸ τοὺς δύο ἀδελφοὺς ἔχασε μεγάλα ποσὰ στὰ στοιχήματα τοῦ μπιλλιάρδου καὶ αὐτοκτόνησε τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τῆς Πρωτοχρονιᾶς στὸ ἀποχωρητήριο τοῦ καφενείου, τινάζοντας τὰ μυαλά του στὸν ἀέρα μ' ἕνα πιστόλι.

'Η ἀπαγόρευσι τοῦ χαρτοπαιγνίου δὲ φαίνεται νὰ ἐμπόδισε τοὺς «παπατζῆδες» καὶ τοὺς «μπαλαμουτιέρηδες» νὰ δράσουν, ἂν κρίνωμε ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς, ποὺ διαμαρτύρονται, γιατὶ «εἰς κάθε γωνίαν οἱ ἀπαίσιοι αὐτοὶ ἄνθρωποι ἔχουν στήσει τραπεζάκια καὶ διὰ τῆς γνωστῆς μεθόδου τοῦ παπᾶ ἐλαφρύνουν τοὺς ἁπλοϊκοὺς καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ βάρους τῶν βαλαντίων των».

Στὶς ἐπίσημες ὅμως λέσχες ἐπιτρεπόταν τὸ χαρτοπαίγνιο, ὅπως καὶ στὰ ἰδιωτικὰ σπίτια. Μιὰ ἐφημερίδα μᾶς πληροφορεῖ ὅτι: «ἔπαιζαν εἰς ὅλας τὰς οἰκίας, ἔπαιζαν χαρτοπαῖκται καὶ μὴ τοιοῦτοι. Ὁ εὐπορώτερος δὲ κόσμος ἔπαιξε τὴν παραμονὴν εἰς τὴν 'Αθηναϊκὴν Λέσχην, ἐπιτραπέντος ἐφέτος τοῦ μπακαρᾶ. "Αλλοτε τὸ θέαμα τῆς ἡμέρας ἦτο ἡ ἐν τῇ Λέσχῃ γενομένη χαρτοπαικτικὴ κίνησις, διότι ἀπώλειαι χιλιάδων παλῶν ἐγίνοντο κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Νέου Ἔτους. 'Εφέτος πενιχρότατον ὑπῆρξε τὸ παιγνιτά τὰς ἡμέρας τοῦ Νέου Ἔτους. 'Εφέτος πενιχρότατον ὑπῆρξε τὸ παιγνίδιον. Κανὲν κέρδος δὲν ὑπερέβη ἐκεῖ τὰς χιλίας δραχμάς καὶ οὐδεμία ἀπώλεια ὑπερηκόντισε τὸ χιλιόδραχμον. Οἱ καιροσκόποι λέγουσιν ὅτι αὐτὸ εἶναι σημεῖον τῶν καιρῶν καὶ ἀπόδειξις οἰκονομικῆς κρίσεως. "Αλλοι βεβαιοῦσι ὅτι ὁ κόσμος ἤρχισε νὰ φρονιμεύῃ καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ χάνῃ χιλιάδας εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον...»

Τὸ προῒ τῆς Πρωτοχρονιᾶς 21 κανονιὲς ἀνήγγελλαν τὸν καινούργιο χρόνο, ἐνῶ ἡ μουσικὴ τῆς Φρουρᾶς γύριζε στοὺς κυριώτερους δρόμους τῆς 'Αθήνας, παίζοντας διάφορα ἐμβατήρια. Τὶς πρωϊνὲς ὧρες γύριζαν βιαστικοὶ στὰ σπίτια τους, μαζὶ μὲ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς, οἱ χαμένοι καὶ οἱ κερδισμένοι τῆς προηγούμενης βραδυᾶς. "Επρεπε ν' ἀναλάβουν νέα πρωτοχρονιάτικα καθήκοντα. Ν' ἀνεβοκατέβουν ὅλα τὰ συγγενικὰ καὶ φιλικὰ σπίτια καὶ νὰ εὐχηθοῦν τὰ «χρόνια πολλὰ» γιὰ τὸ νέον Ἔτος. Κι' ἐπειδὴ στὴ μικρὴ τότε 'Αθήνα οἱ περισσότεροι ἦταν γνωστοὶ μεταξύ τους, ἡ παρέλασι αὐτὴ τῶν κυρίων ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι διαρκοῦσε ἐπὶ ὧρες. Οἱ ἐπισκέψεις ἄρχιζαν ἀπὸ τὶς 9 τὸ πρωῒ καὶ τέλειωναν συνήθως στὶς δύο τὸ μεσημέρι. Τοὺς δέχονταν ἡ κυρία τοῦ σπιτιοῦ μὲ τὶς κόρες της παρατεταγμένες στὸ σαλόνι, ὅπου οἱ ἐπισκέπτες ἀνέβαιναν μὲ τὸ κασπέλλο, τὰ γάντια καὶ τὸ μπαστουνάκι στὸ χέρι, ηὐχεντο «εὐτυχὲς καὶ αἰσιον τὸ νέον Ἔτος» καὶ... ἀπήρχοντο.

Οἱ ἐπίσημοι εἶχαν καὶ ἄλλα κοινωνικὰ καθήκοντα, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἐπισκέψεις. "Επρεπε νὰ πᾶνε στὴν τελετὴ τῆς πρώτης τοῦ Ἔτους στὴ Μητρόπολι καὶ κατόπι στὸ «χειροφίλημα», ποὺ γινόταν στὰ ἀνάκτορα τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Α'.

Οἱ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς μᾶς πληροφοροῦν ὅτι «ὑποδηθούσης καὶ τῆς ὡραίας ἡμέρας ἡ τελετὴ τῆς πρώτης τοῦ Ἔτους 1909 ἔγινε μὲ ὅλην τὴν λαμπρότητα εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναόν». Στὴ βασιλικὴ ἀκολουθία ἀναφέρουν καὶ τοὺς τρεῖς νέους ὑπασπιστάς, ποὺ εἶχε πάρει ὁ Γεώργιος Α' ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ νέου Ἔτους. "Ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑπασπιστὰς ἦταν ὁ ἀντιπλοίαρχος Παῦλος Κουντουριώτης, ὁ κατόπιν ἔνδοξος ναύαρχος τῶν βαλκανικῶν πολέμων.

Μὲ τὴν ἴδια λαμπρότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ μερικὰ... ἐπεισόδια ἔγινε καὶ τὸ «χειροφίλημα» στὴ αἴθουσα τοῦ θρόνου τῶν Παλαιῶν Ἀνακτόρων. Ἡ γυναῖκα τοῦ αὐλάρχου τοῦ διαδόχου Κωνσταντίνου, κυρία Μ..., εἶχε τὴν ἀξίωσι νὰ προηγηθῇ ἀπὸ τὶς κυρίες τῶν αὐλικῶν τοῦ βασιλέως. Τῆς ὑπέδειξαν ὅτι θὰ προηγεῖτο ὁλόκληρη ἡ αὐλὴ τοῦ βασιλέως καὶ θ' ἀκολουθοῦσε τοῦ διαδόχου, ἀδιαφόρως βαθμῶν. "Εκείνη ὅμως ἐπέμεινε καὶ ἔσπρωξε τὶς ἄλλες κυρίες τῆς Αὐλῆς γιὰ νὰ περάσῃ πρώτη. Οἱ ἄλλες τὴν ἐμπόδισαν καὶ παρὰ λίγο νὰ ἔρθουν στὰ χέρια, ἂν δὲν ἐπενέβαινον οἱ ψυχραιμότεροι ἀπὸ τοὺς αὐλικοὺς γιὰ νὰ προλάβουν τὸ γυναικοκαυγὰ καὶ τὸ ξεμάλλιασμα...

Στὸ «χειροφίλημα» ἔγιναν καὶ μερικὲς... καθυστερήσεις. Εἶχαν περάσει ὅλοι οἱ ἐπίσημοι καὶ τὸ προεδρεῖο τῆς Βουλῆς, ποὺ εἶχε τὸ προβάδισμα, δὲν ἐφαίνετο πουθενά. Τελευταῖος ἔφθασε ἀσθμαίνοντας ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς Κ. Κουμουνδούρος. 'Ο Βασιλεὺς Γεώργιος, ὅταν τὸν εἶδε ἔτσι καθυστερημένο, τοῦ εἶπε πειραχτικά:

— Ὀλίγον ἀκόμα κ. Πρόεδρε καὶ θὰ ἤρχεσθε μαζὶ μὲ τὰς κυρίας...

— Ἀργήσα, Μεγαλειότατε, ἀπάντησε ἐκεῖνος, περιμένων τὰ ἄλλα μέλη τοῦ προεδρείου, τὰ ὁποῖα δὲν ἔφθασαν ἀκόμα...

Καὶ δὲν ἦταν μόνο τὸ προεδρεῖο τῆς Βουλῆς ποὺ ἔλειψε ἀπὸ τὸ «χειροφίλημα», ἀλλά, καθὼς ἔγραφαν οἱ ἐφημερίδες τῆς ἑπομένης, «παρετηρήθη ἡ ἀπουσία ὁλοκλήρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ὅλων τῶν βουλευτῶν».

"Ετσι, πέρασαν τὴν Πρωτοχρονιὰ οἱ 'Αθηναῖοι, πρὶν ἀπὸ 50 χρόνια. Τὰ ἴδια, περίπου, γίνονταν κάθε χρόνο στὴν Παλιὰ ἐκείνη 'Αθήνα, ὥστε ὁ Σουρῆς νὰ γράφῃ:

«Καὶ πάλιν ἡ παντοτεινὴ καὶ ἴδια (ἱστορία
"Αν Βασίλης ἔρχεται ἀπὸ τὴν Και- (σαρεία:..
Κι' ἐκεῖνος πάει κι' ἔρχεται μὲ φοβ- (σκες καὶ παιχνίδια
'Ενῶ ἡ σφαῖρα βρίσκεται στὰ ἴδια (καὶ τὰ ἴδια...»

ΕΠΑΜ. Κ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η Άγγλίδα στάρ Σουζαν Χέυουορντ επάνω σε έλκυθρο και κρατώντας τα πρωτοχρονιάτικα δώρα της

Πρωτοχρονιάτικες ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

Οι άστέρες γιορτάζουν τὸν καινούργιο χρόνο μὲ σερπαντίνες, χαρτοπόλεμο καὶ προλήψεις...

ΑΝΤΙΘΕΤΑ μὲ τὶς ἡμέρες τῶν Χριστουγέννων, κατὰ τὶς ὁποῖες οἱ ἀστέρες τοῦ κινηματογράφου γιορτάζουν μὲ σχετικὴ κατάνυξι, οἱ ἡμέρες τῶν ἑορτῶν τοῦ Ν. Ἔτους ἔχουν καὶ κατόπιν γιὰ νὰ ἀλλάξουν ριζικὰ τὸ σκηνικὸ τῆς «Χριστιανικῆς εὐλάβειας». Τὴν κατάνυξι διαδέχεται τὸ «τρελλὸ ξεφάντωμα» στὰ νυκτερινὰ κέντρα μὲ γερὸ φαγοπότι, ποὺ συνεδεύεται ἀπὸ μουσική, χοροὺς καὶ τραγούδια, χαρτοπόλεμο καὶ σερπαντίνες.

Στὸν ἑορτασμὸ τοῦ καινούργιου χρόνου συμμετέχουν μόνο οἱ ἀστέρες ποὺ μένουν στὸ Χόλλυγουντ, γιατὶ ὑπάρχουν καὶ πολλοί, μανιώδεις φίλοι τῶν ἐκδρομῶν, ποὺ ἐπωφελοῦνται τῶν ἑορτῶν γιὰ νὰ φύγουν. Οἱ περισσότεροι τραβοῦν γιὰ τοὺς περίφημους καταρράκτες τοῦ Νιαγάρα, ἄλλοι γιὰ διάφορες ἡσυχες παράλιες πόλεις καὶ πλάζ καὶ ἀρκετοί, οἱ πιὸ πλούσιοι, γιὰ τὸ Λὰς Βέγκας, τὴν πόλι τῶν χαρτοπαιγνίων, τοῦ πλούτου καὶ τῶν προκλητικῶν γυναικῶν, ὅπου μποροῦν νὰ δοκιμάσουν τὴν τύχη τους στὰ χαρτιά, στὴ ρουλέττα καὶ στὸν ἔρωτα.

Γλεντοῦν, λοιπόν, χαρτοπαίζοντας ἢ ταξιδεύοντας οἱ ἀστέρες. Ἀλλὰ κοντὰ σ' αὐτὰ διατηροῦν μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια καὶ τὶς πρωτοχρονιάτικες προλήψεις τους, προλήψεις περίεργες καὶ παράξενες ποὺ κάνουν μεγάλη ἐντύπωσι στοὺς Εὐρωπαίους. Ἂς δοῦμε μερικοὺς ἀστέρες μὲ τὶς πρωτοχρονιάτικες προλήψεις τους :

Ὁ γνωστὸς τραγουδιστὴς καὶ στὰρ Ντὴν Μάρτιν εἶναι ἀπὸ χρόνια μεγάλος ζωόφιλος καὶ ἰδιαίτερα μεγάλος γατόφιλος. Τουλάχιστον σὲ τρεῖς δεκάδες ἀνέρχονται σήμερα οἱ γάτες κάθε ράτσας, ἡλικίας καὶ χρώματος, ποὺ φιλοξενοῦνται στὴ βίλλα του. Ἀπὸ χρόνια, λοιπόν, ὁ Ντὴν διατηρεῖ τὴν ἑξῆς πρόληψι: Φροντίζει κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς νὰ ἔχη στὴ διάθεσί του τέσσερα... κατάμαυρα γατάκια, ποὺ τὰ βάζει στὴν εἴσοδο τῆς βίλλας του καὶ ποὺ αὐτὰ πρῶτα τὸν ὑποδέχονται μὲ νιαουρίσματα, ὅταν γυρίζη στὸ σπίτι του τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς. Κατὰ τὸν Ντήν, τὰ μαῦρα αὐτὰ γατάκια συμβολίζουν τὴν ὑγεία, τὸν πλοῦτο, τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία.

Ἡ γνωστὴ καὶ ὄμορφη στὰρ Τζία Σκάλα συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν πιὸ προληπτικῶν ἀστέρων τοῦ Χόλλυγουντ. Εἰδικώτερα τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τοῦ Ν. Ἔτους καὶ στὰ δύο ἑπόμενα βράδυα θεωρεῖ «γρουσουζιὰ» ἂν δὲν περάσῃ τρεῖς φορὲς μέσα ἀπὸ ἕνα ἄδειο πλαίσιο καθρέφτη! Τὰ ἐννέα αὐτὰ περάσματά της συμβολίζουν κατὰ τὴν ἴδια τὸ εὐτυχισμένο πέρασμά της ἀπὸ τὸν ἕνα χρόνο στὸν ἄλλο μὲ ὑγεία, καλὴ δουλειὰ καί... αἰσθηματικὲς ἐπιτυχίες!...

Ἡ Τζία Σκάλα ἐνῶ δοκιμάζει τὸν «μαγικὸ» καθρέφτη της

— Ὅλο τὸν ἄλλο χρόνο δὲν εἶμαι παρὰ ἐλάχιστα προληπτική, ἀλλὰ γίνομαι πολύ, κάθε παραμονὴ τοῦ Ν. Ἔτους, ἀποκαλύπτει ἡ πασίγνωστη τραγουδίστρια καὶ στὰρ Ντόρις Νταίη. Κάθε χρόνο τὴ βραδυὰ αὐτὴ θὰ βρῶ τρόπο νὰ κατέβω ἀπαρατήρητη στὸν κῆπο τῆς βίλλας μου, ντυμένη μὲ μιὰ μπλοῦζα, ἕνα «φαράδικο» παντελόνι καὶ ξυπόλητη, κρατῶντας στὸ χέρι μου μιὰ ἀξίνα. Ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ τὰ κλωνάρια μιᾶς μεξικάνικης ροδακινιᾶς, σκάβω μὲ τὴν ἀξίνα μου, λίγο τὸ χῶμα. Ὅλα αὐτὰ ἔχουν μυστηριώδη δύναμι γιὰ μένα καὶ συμβολίζουν τὰ ἑξῆς : ὅσα περισσότερα ροδάκινα δώσῃ ἡ ροδακινιά, τόσο πιὸ πλούσιος ἀπὸ κάθε πλευρὰ θὰ εἶναι γιὰ μένα ὁ καινούργιος χρόνος. Καὶ κρατῶ αὐτὴ τὴ πρόληψι ἀπὸ χρόνια τώρα, ὅσο κωμικὴ κι' ἂν φαίνεται...».

Ἡ Σίρλεϋ Μὰκ Λέην, ἡ πρωταγωνίστρια τῆς γνωστῆς ταινίας «Ὁ γῦρος τοῦ κόσμου σὲ ὀγδόντα ἡμέρες», εἶναι πάντα προληπτικὴ καὶ ἀκόμη περισσότερο τὴ παραμονὴ τοῦ Ν. Ἔτους. Τὴ βραδυὰ αὐτή, ἀντὶ νὰ διασκεδάσῃ ἢ νὰ χαρτοπαίξῃ, φεύγει μόνη ἀπὸ τὴ βίλλα της τοῦ Χόλλυγουντ καὶ πηγαίνει στὸ ἐξοχικό κτῆμα της, 150 χιλιόμετρα μακρυά. Ἐκεῖ περνάει τὴ βραδυά της ἀνάμεσα στά... πρόβατά της, ποὺ τὰ μετράει τρεῖς φορές.

— Ἔχω τοὺς λόγους μου ποὺ τηρῶ πιστὰ αὐτὴ τὴν πρόληψι, ἐξηγεῖ ἡ ἴδια. Τὰ πρόβατα γιὰ μένα συμβολίζουν τὴν εὐτυχία καὶ τὸν πλοῦτο. Ὅσο περισσότερα εἶναι, τόσο περισσότερες θὰ εἶναι γιὰ μένα οἱ ἡμέρες τοῦ νέου χρόνου, ποὺ θὰ μοῦ φέρουν ὑγεία, καλὴ ἐργασία καὶ χρῆμα. Ἡ πρόληψί μου αὐτὴ ἴσως νὰ εἶναι ἀφελής, ἀλλὰ ἐγὼ πιστεύω σ' αὐτὴ καὶ τὴ διατηρῶ κάθε χρόνο....».

Μιὰ ἄλλη πολὺ περίεργη καὶ πολὺ πρωτότυπη πρωτοχρονιάτικη πρόληψι εἶναι κι' αὐτὴ τοῦ γνωστοῦ «γόητος» Οὐίλλιαμ Χόλντεν. Ὁ καλλιτέχνης αὐτὸς ἔχει τὴ γνώμη ὅτι ὅλος ὁ καινούργιος χρόνος θὰ εἶναι αἴσιος καὶ ἀποδοτικὸς γιὰ τὰ συμφέροντά του, ἂν τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς, τὴ στιγμὴ ποὺ ἀρχὰ τὸ βράδυ μπαίνει στὸ σπίτι γιὰ νὰ εὐχηθῆ καὶ νὰ φιλήση τὴ γυναίκα του καὶ τὰ παιδιά του, παρατηρήσῃ στὸν οὐρανὸ ἕνα διάττοντα ἀστέρα.

— «Ἐνῶ ὅλες τὶς ἄλλες ἡμέρες τοῦ χρόνου θεωρῶ γρουσουζιὰ νὰ δῶ στὸν οὐρανὸ ἕνα ἀστέρι νὰ πέφτη, ἀντιθέτως θεωρῶ μεγάλη εὐτυχία, ἂν δῶ τὸ ἴδιο θέαμα τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τοῦ Ν. Ἔτους, ἐξηγεῖ ὁ ἴδιος, γελῶντας. Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ γιατί, ἀλλὰ πάντως μοῦ φέρνει γοῦρι. Γι' αὐτὸ καὶ κάθε βράδυ Πρωτοχρονιᾶς, καθὼς ἐπιστρέφω στὸ σπίτι μου, ὁποιος μὲ δῇ νὰ περπατῶ, μὲ παίρνει γιὰ τρελλό: Τὸ κεφάλι μου τὸ ἔχω διαρκῶς ἀνασκωμένο πρὸς τὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ δῶ αὐτὸ ποὺ περιμένω καὶ ποὺ σπάνια τὸ βλέπω!...».

Ὅσο γιὰ τὸν «βασιλιὰ» τοῦ Χόλλυγουντ, τὸν ἀγέραστο Κλάρκ Γκέημπλ, ἔχει τὴν ἑξῆς πρωτοχρονιάτικη πρόληψι: Ἐπειδὴ εἶναι ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ὅλος ὁ κόσμος προσέχει τὰ μεγάλα αὐτιά του, ποὺ ἐξέχουν σὰν τῆς νυχτερίδας, δὲ βγαίνει τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς νὰ διασκεδάσῃ ἢ νὰ χαρτοπαίξῃ. Μένει κλεισμένος στὸ σπίτι του καί... δένει τὰ αὐτιά του γιὰ νὰ ἰσιώσουν!...

— «Τὸ θέαμα τοῦ ἑαυτοῦ μου μὲ δεμένα αὐτιὰ εἶναι πολὺ κωμικό, λέει ὁ ἴδιος, ἀλλὰ μπορῶ νὰ βεβαιώσω ὅτι ἀπὸ τότε ποὺ ἐφαρμόζω τὴν πρόληψι αὐτή, ἔχω διαπιστώσει μεγάλη βελτίωσι! Τὴ συμβουλὴ αὐτὴ μοῦ τὴν ἔδωσε πρὶν 20 χρόνια μιὰ γρηὰ Ἐρυθρόδερμη μάγισσα, μὲ τὴν ἰδιαίτερη ὑπόδειξι ὅτι δὲν πρέπει νὰ βγαίνω ποτὲ ἔξω μετὰ τὰ μεσάνυχτα τῆς παραμονῆς τῆς Πρωτοχρονιᾶς, γιατὶ τότε τὰ αὐτιά μου ἀντὶ νὰ «κολλήσουν» θὰ προεξέχουν ἀκόμη περισσότερο!...

ΕΙΔΥΛΛΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΟΠΟΥΛΟ ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ

Η ΑΝΟΙΞΙ χαμογελοῦσε πάνω ἀπο τὴν παλιὰ Ἀθήνα. Τὰ πουλιὰ, κρυμμένα στὶς φυλλωσιὲς τῶν δέντρων, κελαηδοῦσαν χαρούμενα. Καὶ τὸ πλῆθος, ποὺ εἶχε ξεχυθῆ στοὺς δρόμους, πήγαινε γιὰ νὰ χαρῆ τὴν ὄμορφη λιακάδα στοὺς πρόποδες τῆς Ἀκροπόλεως. Ἦταν Κυριακὴ τοῦ 1840. Ξαφνικά, ἀπὸ τὸ βάγειτο τῆς ὁδοῦ Ἀδριανοῦ, φάνηκε μιὰ ἀγέρωχη ἁμαξόνα. («Προπομπὸ δυὸ ἱππέων — γράφει παλαιὸς ἱστορικὸς — καὶ ἑνὸς ἱπποκόμου, πηδῶσα τὰ πολυάριθμα χανδάκια μὲ καταπληκτικὴν εὐχέρειαν καὶ προχωροῦσα πρὸς τοὺς Στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διός»). Οἱ πρῶτοι καὶ ἀμέριμνοι περιπατητές, παραμέριζαν γιὰ νὰ περάσῃ, ὑπεκλινόμενοι ἐλαφρά. Μονάχα ἕνας νέος φουστανελλοφόρος, καθισμένος ἀναπαυτικὰ σ' ἕνα ἀρχαῖο μάρμαρο, ἦταν ἀπορροφημένος στὴν ἀνάγνωσι ἑνὸς βιβλίου. Διάβαζε χωρὶς νὰ προσέχῃ τί γίνεται γύρω του.

Ἀλλ' ὁ καλπασμὸς τῶν ἁλόγων, ποὺ ὁλοένα πλησίαζαν, τὸν ἔκανε νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι του. Μονομιᾶς τότε πετάχτηκε ὄρθιος, ἔβγαλε τὸ φέσι του κι' ἔκανε μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι. Γιατὶ στὸ πρόσωπο τῆς τελμηρῆς ἁμαζόνας, εἶχε ἀναγνωρίσει τὴ βασίλισσα Ἀμαλία. Τὴν ἀκολουθοῦσαν ὁ βαρῶνος Βίρτζμπουργκ καὶ ὁ πρίγκιπας Καντακουζηνός, διαγγελέας τοῦ "Οθωνος. Ἡ βασίλισσα φοροῦσε βελούδινο φόρεμα, προσαρμοσμένο αὐστηρὰ στὸ ἀγαλματένιο της σῶμα καὶ στ' ὡραῖο κεφάλι της («ἀνδρικὸν μαλακὸν πῖλον φέροντα πλαγίως μαῦρον πτερωτὸν θύσανον»). Ὡστ' ἄλογό της καὶ τὸν κύτταξε σιωπηλὰ γιὰ μερικὰ δευτερόλεπτα. Ὕστερα, γέρνοντας ἐλαφρὰ πρὸς τὸ μέρος του, τὸν ρώτησε μὲ τὴν ξενικὴ προφορά της:

— Τί διαβάζετε, παρακαλῶ, μὲ τόσον ἐνδιαφέρον;

Τὸ παλληκάρι, ποὺ δὲν περίμενε μιὰ τέτοια ἐρώτησι, τὰ ἀπέστισε γιὰ μιὰ στιγμή. Γρήγορα ὅμως ξαναβρῆκε τὸν ἑαυτό του κι' ἔτεινε πρὸς τὴν Ἀμαλία τὸν τομο ποὺ κρατοῦσε, ψιθυρίζοντας:

— Τὰ νέα ποιήματα τοῦ Καζιμίρ Δελαβίνι, μεγαλειοτάτη!

Ἡ βασίλισσα ἄκουσε ἔκπληκτη τὴν ἀπάντησι. Ἁπλωσε τὸ γαντοφορεμένο της χέρι, πῆρε τὸ βιβλίο καὶ τὸ φυλλομέτρησε βιαστικά. Ξαφνιασμένη, γύρισε στοὺς ἐφίππους συνοδούς της καὶ ἐζήτησε γερμανικὰ ὅτι ἐπρόκειτο πράγματι γιὰ ποιήματα τοῦ Δελαβίνι, ποὺ μόλις εἶχαν κυκλοφορήσει. Πῶς ἦταν δυνατὸν νὰ τὰ βρῆ στὴν Ἀθήνα, στὰ χέρια ἑνὸς νέου φουστανελλοφόρου, χωρὶς νὰ τὰ λάβῃ πρῶτα αὐτὰ ἀπὸ τὸν Παρισινὸ βιβλιοπώλη της; Χαμογελώντας, στράφηκε στὸν ὁμορφο νέο καὶ τὸν στειλει ἀπάντησε αὐτός, κάποιος φίλος του ἀπὸ τὸ Παρίσι. Εἶχε διαβάσει κι' ἄλλους ποιητάς: Μάλιστα. Λάτρευε τὸν Οὐγκώ, τὸν Ἀλφρὲ ντὲ Μυσσὲ καὶ τὸ Λαμαρτίνο. Ἦταν ἡ μεγαλύτερη χαρὰ τῆς ζωῆς του ὅταν, μὲ τὰ πενιχρὰ μέσα ποὺ διέθετε, κατώρθωνε νὰ προμηθεύεται τὶς συλλογές τους καὶ νὰ τοὺς διαβάζῃ.

(«Ἡ Ἀμαλία—γράφει ὁ Π. Δημητρακόπουλος σ' ἕνα ἱστορικὸ του ἀφήγημα ἀπ' ὅπου δανειζόμαστε τὰ περισσότερα στοιχεία—περιέλιπτεν ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἔκπληξιν. Δὲν ἠδύνατο ἀκόμη νὰ πιστεύσῃ ὅτι κάτωθι τῶν Στύλων τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς θὰ συνήντα ἕνα ἁπλοϊκὸν κάτοικον τῆς Πλάκας, ὅστις θὰ ὡμίλει εἰς αὐτὴν περὶ τοῦ Οὐγκώ, τοῦ Μυσσέ, τοῦ Λαμαρτίνου καὶ τοῦ Δελαβίνι, οἵτινες ἀπετέλουν τὰς ποιητικὰς κορυφὰς τοῦ συγχρόνου γαλλικοῦ Παρνασσοῦ»). Σὰν νὰ ἤθελε ὅμως νὰ διαπιστώσῃ, ἂν ὅλ' αὐτὰ ἦταν ἀλήθεια, τὸν ρώτησε ποιὸ ἦταν τὸ ἐπάγγελμά του. Ὁ («νεανίας») ἀπάντησε ὅτι παρέδιδε μαθήματα γαλλικῆς καὶ ἰταλικῆς.

— Σᾶς συγχαίρω, ἀποκρίθηκε ἡ Ἀμαλία. Πῶς ὀνομάζεσθε;

— Φίλων Κάρπος...

— Θὰ σᾶς παρακαλέσω, ὅταν τελειώσετε τὴν ἀνάγνωσι τοῦ βιβλίου, νὰ περάσετε ἀπὸ τ' ἀνάκτορα καὶ νὰ τὸ παραδώσετε στὸν διαγγελέα κύριο Καντακουζηνό. Ἀφήνετε καὶ τὴ διεύθυνσί σας, γιὰ νὰ σᾶς τὸ ἐπιστρέψω. Χαίρετε, κύριε...

Βίτσισε σ' ἄσπρο της ἄλογο κι' ὥρμησε ἀκάθεκτη μπροστά. Πίσω της, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἀκολούθησαν οἱ δυὸ συνοδοί της. Τὸ παλληκάρι ἔμεινε ἀκίνητο στὴ θέσι του. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατά. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του ποὺ ἤνοιωθε τέτοια ταραχή, ποὺ ἔκασε τὸν ἑαυτό του. Μὲ δάχτυλα ποὺ μισότρεμαν κατόπιν βιαστικὰ κάτω ἀπὸ τὸ βελουδένιο σελάκι του καὶ σὰν ὀνειροπαρμένος, κίνησε γιὰ τὸ σπίτι του. Κατοικοῦσε σιμὰ στὸ φανάρι τοῦ Διογένους, μαζὶ μὲ τὴ χήρα μητέρα του. Ἦταν ἄρτου ἦταν λοχαγὸς τῆς Φάλαγγος. Μὰ πέθανε κι' ἄφησε τὸ χοντόπουλο ὁ Κάρπος ζηλευτὸ σ' ὅλη τὴν Ἀθήνα. Ὁ πατέρας νὰ μόλις δώδεκα ἐτῶν. Ἡ Καρπαίνα βρέθηκε σὲ δύσκολη θέσι. Γιατὶ δὲν εἶχαν ἄλλους πόρους ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ μικρὴ σύνταξι.

Ἔτσι, γιὰ νὰ ζήσῃ αὐτὴ καὶ τὸ παιδί της, ἀναγκάστηκε νὰ μετατρέψῃ τὸ σπίτι της σὲ πανσιόν. Τότε ἀκριβῶς νοίκιασε ἐκεῖ ἕνα δωμάτιο, ὁ Γάλλος ἀρχαιολόγος Σαὰλ Ὀράνς. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ συμπάθησε τὸ φίλωνα καὶ τὸν πῆρε στὴν προστασία του. Αὐτὸς τοῦ ἔμαθε τὰ γαλλικὰ καὶ τὰ ἰταλικά μ' ὅλους τοὺς κανόνες κι' αὐτὸς τὸν ἔκανε ν' ἀγαπήσῃ τὴν ποίησι καὶ τοὺς ποιητές. Κι' ὅταν, μιὰ μέρα ὁ ἀρχαιολόγος ξαναφυγε γιὰ τὴν πατρίδα του, ὁ Φίλων ἦταν ἕνας θαυμάσιος νέος ποὺ μποροῦσε νὰ σταθῆ ὁπουδήποτε. Εἶχε πιὰ πατήσει τὰ εἰκοσί του χρόνια, θέλοντας ὡστόσο νὰ βοηθήσῃ τὴ μητέρα του, ἄρχισε νὰ παραδίρη μαθήματα. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ποὺ ἐρχόντουσαν νὰ παραθουν ξένες γλῶσσες ἦταν καὶ μιὰ ὁμορφη ἀρχοντοπούλα: Ἡ φλώρα Ἀρμάου. Οἱ δυὸ νέοι δὲν ἄργησαν ν' ἀγαπηθοῦν μ' ἕνα φλογερὸ ἔρωτα. Κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο, μὲ τὶς εὐχὲς τῶν γονέων τους, ἀρραβωνιάστηκαν ἐπίσημα στὸν Ἅγιο Νικόλα τὸ Ραγκαβᾶ.

Ἦταν εὐτυχισμένο ζευγάρι ὁ Φίλων καὶ ἡ Φλώρα. Τὰ βράδυα, καθισμένοι ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο, ἔκαναν ἕνα σωρὸ ἀπίθανα ὄνειρα. Ὁ Φίλων βέβαια, δὲν ἦταν ἀκόμη σὲ θέσι ν' ἀνοίξη σπίτι. Κι' οὔτε ἤθελε νὰ στηρίξῃ τὶς ἐλπίδες του στὴν προῖκα, ποὺ θὰ τοῦ ἔδινε ὁ πλούσιος πεθερός του. Παρ' ὅλα αὐτά, λοιγάριαζαν νὰ παντρευτοῦν τὴν Πρωτοχρονιά. Αὐτὴ ἦταν ἄλλωστε κι' ἡ ἀπαίτησι τοῦ γέρο Ἀρμάου.

— Φτάνει ὅσο μείνατε ἀρραβωνιασμένοι, τοὺς ἔλεγε. Γνώρισε ἀρκετὰ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ζῆτε χωρισμένα. Δὲ συμφωνεῖς κι' ἐσύ, συμπεθέρα;

Ἡ Καρπαίνα, ποὺ ἤθελε κι' αὐτὴ νὰ δῆ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα τὸ γυιό της ἀποκαταστημένο, ἀπαντοῦσε:

— Ἀπὸ τὸ στόμα σου καὶ στοῦ Θεοῦ τ' αὐτί! "Οσο πιὸ γρήγορα σμίξουν τὰ παιδιὰ μας, τόσο τὸ καλύτερο. Ἐγὼ δὲ λέω ὄχι...

Ἔτσι περνοῦσε ὁ καιρὸς κι' ἡ ὄλωρα, μὲ παρθενικὴ λαχτάρα, συμπλήρωνε τὰ προικιά της. Ξαφνικὰ ὅμως, τὸ ἀνοιξιάτικο ἐκεῖνο μεσημέρι τοῦ 1840, ἐνῶ τὰ πεθερικὰ του τὸν περίμεναν νὰ πάη νὰ φάη στὸ σπιτι τους, ὅπως συνήθιζε νὰ κάνη κάθε Κυριακή, ὁ Φίλων δὲ φάνηκε πουθενά. Ἀνησύχησε ἡ ὄλωρα κι' ἔτρεξε νὰ δῆ τί συμβαίνει. Τῆς ἄνοιξε ἡ Κάπραινα.

— Ποῦ εἶναι ὁ φίλων, μητέρα; τὴ ρώτησε. Γιατὶ δὲν ἤρθε γιὰ τὸ τραπέζι;

Σήκωσε ἐκεῖνα τοὺς ὤμους της καὶ τῆς ἔδειξε μὲ τὰ μάτια τὸ δωμάτιο τοῦ γυιοῦ της.

— Δὲν ξέρω, εἶπε. Μόλις ἤρθε ἀπ' τὸν περίπατό του, κλείστηκε στὴν κάμαρά του κι' ἔπεσε μὲ τὰ ροῦχα στὸ κρεβάτι. Πήγαινε, κόρη μου, νὰ τὸν δῆς. Ἴσως ἐσένα νὰ σοῦ πῆ τί ἔχει.

Μπῆκε ἡ ὄλωρα ἀκροπατῶντας στὸ δωμάτιό του, τράβηξε μιὰ καρέκλα καὶ κάθησε σιμά του. Ὁ Φίλων κύτταζε τὴν ἀρχοντοπούλα σὰν ἄλλος ἄνθρωπος. Τὰ μάτια του λές καὶ δὲν τὴν ἔβλεπαν. Ἁπλωσε ἐκεῖνη τὸ χέρι της καὶ τ' ἀπόθεσε τρυφερὰ στὸ μέτωπό του. Τὸ τράβηξε ὅμως ἀπότομα κι' ἔγειρε ὁλόκληρη πάνω του.

— Ἐσὺ καῖς! φώνεξε τρομαγμένη. Γιατὶ δὲν τὸ εἶπες ἀμέσως στὴ μητέρα σου νὰ φέρη γιατρό;

Ἔκανε νὰ σηκωθῆ καὶ νὰ τρέξη ἔξω, μὰ ὁ φίλων τὴ σταμάτησε.

— Δὲν ἔχω τίποτα, τῆς εἶπε. Ἕνα ἁπλὸ κρυολόγημα. Αὔριο κιόλας θὰ εἶμαι στὸ πόδι...

Πραγματικά, τὴν ἑπομένη τὸ πρωῒ, τὸ παλληκάρι βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι του, φορῶντας τη γιορτάσιμη φουστανέλλα του. Τ' ὡραῖο του πρόσωπο στραφτόκοπουσε ὁλόκληρο. Μὰ ἡ ψυχή του ἄρχισε νὰ τρέμη καθὼς πλησίαζε στὸ παλάτι. Στὰ χέρια του κρατοῦσε τὸν τόμο τῶν ποιημάτων τοῦ Δελαβίνι. Ὁ πρίγκηψ Καντακουζηνὸς τὸν δέχτηκε ἀμέσως στὸ ἰδιαίτερο γραφεῖο του, στ' ἀνάκτορα. Ὁ Φίλων τοῦ θύμισε τὴ χθεσινὴ του συνομιλία μὲ τὴ βασίλισσα καὶ τὴν ἐπιθυμία της νὰ διαβάση τὸ Γάλλο ποιητή.

— Μεγαλειοτάτη, ὁ κύριος Καντακουζηνὸς ἔλαβε τὰ ποιήματα τοῦ Δελαβίνι, γιὰ νὰ σᾶς τὰ παραδώσῃ.

Τοῦ παρέδωσε, λοιπόν, μ' εὐγένεια τὸ βιβλίο, μὲ τὴν παράκλησι νὰ τὸ παραδώσῃ στὰ χέρια της. Ἑτοιμάστηκε κατόπιν νὰ φύγῃ. Ὁ Καντακουζηνὸς ὅμως τὸν κράτησε.

— Νέε μου, τοῦ εἶπε, πρέπει νὰ γνωρίζης ὅτι ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης δὲν δέχεται ὧρα ἀπὸ τὸν τυχόντα. Ἂν χθὲς σοῦ μίλησε μὲ κάποια οἰκειότητα, δὲ σημαίνει ὅτι ἦταν ἀπαραίτητο νὰ τῆς προσφέρῃς τὸ βιβλίο.

Ὁ Φίλων ἔγινε ὠχρός. Τὰ μεγάλα του μάτια ἄστραψαν ἀπὸ θυμό. Κάτι ἑτοιμάστηκε ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ δὲν πρόλαβε. Τὰ βαρειὰ παραπετάσματα τοῦ γραφείου ἀνασηκώθηκαν ἀπότομα κι' ἡ Ἀμαλία («φέρουσα τὴν προσφιλῆ της ἐνδυμασίαν, τὰ γιαννιώτικα, εἰσῆλθεν. Ἐπὶ τῇ θέα της, ὁ Καντακουζηνὰς ὑπεκλίθη καὶ ἀνέμενε νὰ τοῦ ἀποτείνῃ πρώτη τὸν λόγον. Ἀλλ' ἐκείνη ἰδοῦσα αἴφνης τὸν φίλωνα Κάρπον καὶ ἐνθυμηθεῖσα τὸν νεαρὸν φουστανελλοφόρον τῆς προηγουμένης, ἠρυθρίασεν ἐλαφρῶς καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος ὡς διὰ μαγείας. Ταχέως ὅμως ἔτεινε τὴν χεῖρα, ἐνῶ ὁ φίλων ἔθετε τρέμων τὰ χείλη του ἐπ' αὐτῆς»).

— Εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ μὲ θυμηθήκατε τόσο γρήγορα, πρόφερε ἡ Ἀμαλία μὲ τὴν ἁπαλὴ φωνή της. Ἐλπίζω ὁ κύριος Καντακουζηνὸς νὰ σᾶς δέχτηκε μὲ φιλοφροσύνη, ἐφόσον γνωρίζει ὅτι ἐγὼ σᾶς ἐκάλεσα εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Ὁ πρίγκηψ ἤνοιωσε τὸ αἷμα του νὰ παγώνη. Γιατὶ μονομιᾶς κατάλαβε πῶς ἡ βασίλισσα, καθὼς ἐμπαινε τυχαία τὴν ὥρα ἐκείνη στὸ γραφεῖο του, εἶχε ἀκούσει τὰ τελευταῖα του λόγια, θέλησε κάτι νὰ πῆ, νὰ δικαιολογηθῆ ἴσως. Μὰ τὸν πρόλαβε ὁ φίλων, ποὺ τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὴ δύσκολη θέσι.

— Μάλιστα, Μεγαλειοτάτη! ἀπάντησε. Ὁ κύριος Καντακουζηνὸς μὲ δέχτηκε μὲ τὴν ἁρμόζουσα εὐπρέπεια. Ἔλαβε τὰ ποιήματα τοῦ Δελαβίνι γιὰ νὰ σᾶς τὰ παραδώσῃ, κατόπιν τῆς ὑψηλῆς ἐπιθυμίας σας.

Κι' ἐνῶ ὁ διαγγελεὺς ἀποσυρόταν ὑποκλινόμενος καὶ ρίχνοντας βλέμματα εὐγνωμοσύνης στὸ νεαρὸ φουστανελλοφόρο, ἡ βασίλισσα κι' ὁ φίλων ἔμειναν μόνοι στὸ μεγάλο γραφεῖο. Ὀρθιο μπροστά της τὸ παλληκάρι, παρακολουθοῦσε καὶ τὴν παραμικρὴ της κίνησι. Κι' ἀξαφνα ἐνοιωσε πάλι μέσα του τὸ παράξενο, καὶ δυνατὸ χτύπημα τῆς καρδιᾶς του. Τὰ χέρια του ἀρχισαν νὰ ἱδρώνουν, τὰ χείλη του νὰ τρέμουν.

Ὅμως ἡ Ἀμαλία, χωρὶς νὰ προσέξῃ τὴν ἀγωνία του, φυλλομετροῦσε τὸ βιβλίο. Πότε-πότε διάβαζε δυνατὰ κανένα στίχο. Κι' ἔτσι, ποὺ ἔκανε τὸ φίλωνα νὰ χαμηλώσῃ τὸ βλέμμα του σαστισμένος, ἀνήμπορος νὰ δεχτῆ τὴν ὑπέροχη ἐκείνη ματιά, ποὺ εἰσχωροῦσε στὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς του.

— Ἄ, ὁ Δελαβίνι! εἶπε. Πάντα τρυφερός, πάντα ὡραῖος! Κάθε του στίχος εἶναι καὶ μιὰ κραυγὴ ἐρωτική. Κάθε στροφὴ του εἶνε καὶ μιὰ φωνὴ πόνου. Πρέπει νὰ ἔχη ἀγαπήσει καὶ πονέσει πολὺ ὁ ἄνθρωπος αὐτός. Δὲ συμφωνεῖτε, κύριε Κάρπο;

Τὸ φτερούγισμα τῆς καρδιᾶς του ἔγινε ἀκόμη πιὸ γοργό. Ὡστόσο κατώρθωσε νὰ ψιθυρίση:

— Ὅταν ὁ πόνος προέρχεται ἀπὸ ἀληθινὸ ἔρωτα, πρέπει νὰ εἶναι εὐτυχισμένος αὐτὸς ποὺ πονεῖ. Μεγαλειοτάτη! Οἱ μεγάλοι ἔρωτες κι' οἱ δυνατοὶ πόνοι, δημιουργοῦν τὰ μεγάλα καὶ δυνατὰ ἔργα!

Ἡ Ἀμαλία ἀνασηκώθηκε λίγο ἀπὸ τὴ θέσι της μὲ μιὰ διάχυτη ὠχρότητα στὰ εὐγενικὰ χαρακτηριστικά της. Ἔκλεισε τὸ βιβλίο καὶ τ' ἀκούμπησε στὸ στῆθος της. Κάτι θέλησε νὰ πῆ, ποὺ ὅμως δὲν εἰπώθηκε. Τοῦ ἁπλωσε μόνο τὸ χέρι της γιὰ φίλημα. Ἡ συνομιλία τους εἶχε τελειώσει. Ὁ φίλων βρέθηκε στὸ σπίτι του γρήγορα. Κλείστηκε πάλι στὸ δωμάτιό του κι' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲ δέχτηκε οὔτε τὴ ὄλωρα. Ἀκριβῶς ἔπειτα ἀπὸ δυὸ βδομάδες, τὸν ἐπισκέφτηκε ὁ πρίγκηψ Καντακουζηνὸς γιὰ νὰ τοῦ ἐπιστρέψη, ἐκ μέρους τῆς βασιλίσσης, τὸ βιβλίο τοῦ Δελαβίνι. Συγχρόνως ὅμως τοῦ ἔφερνε καὶ τὸ διορισμό του στὸ ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν! Ἡ Κάρπαινα κόντεψε νὰ τρελλαθῆ ἀπὸ τὴ χαρά της. Τὸ ἴδιο κι' ἡ ὄλωρα. Μόνο τὸ παλληκάρι δὲν ἔβγαλε λέξι.

— Ὅλα σοῦ ἦρθαν μὲ τὸ καλό, τοῦ εἶπε κάποια στιγμὴ ἡ νέα. Τώρα πιὰ θὰ μπορέσουμε νὰ παντρευτοῦμε τὴν Πρωτοχρονιά.

— Ναί... τὴν Πρωτοχρονιά, ψιθύρισε ὁ φίλων. Τὴν Πρωτοχρονιά.

Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἦταν τότε ὁ Ἰακωβάκης Ρίζος Νερουλός, μιὰ ἀπὸ τὶς ἐξέχουσες πολιτικὲς καὶ φιλολογικὲς φυσιογνωμίες τῆς ἐποχῆς του. Τὸ φίλωνα Κάρπο τὸν δέχτηκε μὲ χαρά.

— Ἡ βασίλισσα μοῦ μίλησε γιὰ σένα, παιδί μου, τοῦ εἶπε μὲ πατρικὴ ἁπλότητα. Εἶσαι νέος καὶ ἀσφαλῶς θὰ διαπρέψῃς. Πρέπει ὅμως νὰ βγάλης αὐτὴ τὴ φουστανέλλα. Τὸ ὑπουργεῖο μας δέχεται μόνο ζένους.

— Ἐξοχώτατε, ἀποκρίθηκε ὁ φίλων, ἡ φουστανέλλα αὐτὴ ἀκολούθησε τὸν πατέρα μου στὸν τάφο καὶ θ' ἀκολουθήσῃ καὶ μένα. Οἱ ζένοι ποὺ ἔρχονται ἐδῶ, πρέπει νὰ καταλάβουν ὅτι ζοῦν στὴν Ἑλλάδα κι' ὅτι ἔχουν νὰ κάνουν μ' Ἕλληνες.

— Εὖγε! φώναξε ὁ Νερουλὸς ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴ θαρραλέα ἀπάντησι του. Μάλιστα, φίλε μου! Θὰ ἐξακολουθήσῃς νὰ τὴ φορᾶς ὑπερήφανα, ἀδιαφορῶντας γιὰ τοὺς ξένους προσδευτάς. Ὅπως πολὺ εὔλογα εἶπες, ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι Ἑλλάδα κι' ἐμεῖς εἴμαστε Ἕλληνες...

Μέσα σ' ἐλάχιστο διάστημα, ὁ φίλων Κάρπος φανέρωσε ὅλες τὶς λαμπρὲς ἀρετές του. Γρήγορα ἔγινε τὸ δεξὶ χέρι τοῦ Ρίζου Νερουλοῦ κι' ἡ φήμη του ἁπλώθηκε σ' ὅλες τὶς δημόσιες ὑπηρεσίες καὶ στὰ σαλόνια τῆς ἐποχῆς. Μὰ ὁ νεαρὸς φουστανελλοφόρος ὁλοένα καὶ περισσότερο κλειόνταν στὸν ἑαυτό του. Δὲν ἦταν πιὰ ὅπως ἄλλοτε. Τὰ μάγουλά του εἶχαν χλωμιάσει, τὰ μάτια του βούλιαξαν. Ἀνησυχοῦσε ἡ μητέρα του κι' ἔκλαιγε ἡ ὄλωρα. Τί ἦταν, λοιπόν, αὐτὸ ποὺ τὸν βασάνιζε; Τί ἔθαβε στὴν ψυχή του καὶ δὲν τ' ὁμολογοῦσε; Κι' ἄξαφνα μιὰ μέρα, ζεσπασε τὸ σκάνδαλο. Κάποιος γραμματέας τοῦ ὑπουργείου, ποὺ φθονοῦσε τὸν φίλωνα, ἄνοιξε τὸ συρτάρι τοῦ γραφείου του καὶ τοῦ πῆρε ἕνα χειρόγραφο, ποὺ τὸ ἔκρυβε μὲ δέος ἐκεῖ μέσα. Ἦταν μερικοὶ στίχοι γραμμένοι γαλλικά. Κι' οἱ στίχοι αὐτοί, ποὺ μιλοῦσαν γιὰ ἕνα βαθὺ κι' ἀνείπωτο ἔρωτα, ἀπευθύνονταν στὴ βασίλισσα Ἀμαλία!

Τὸ χειρόγραφο πέρασε ἀπὸ χέρι σὲ χέρι. Κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο, ὅλη ἡ Ἀθήνα σχολίαζε τὸ ἀπίστευτο γεγονὸς καὶ σατύριζε τὸν («ὀνειροβάτην ἐραστὴν τῆς βασιλίσσης». Ἔπειτα ἀπ' αὐτό, ὁ φίλων ἔπεσε βαρειὰ ἄρρωστος κι' ὁ Βίτμερ, ὁ γιατρὸς τῶν ἀνακτόρων, ἤρθε νὰ τὸν δῆ. Ἡ ἐπίσκεψι αὐτὴ ἀναστάτωσε τὴ φτωχογειτονιὰ τῆς Πλάκας κι' οἱ διαδόσεις ἀρχισαν πάλι νὰ δίνουν καὶ νὰ παίρνουν: Ἡ βασίλισσα εἶχε ἀνησυχήσει γιὰ τὸν...θαυμαστή της κι' ἔστειλε τὸν προσωπικό της γιατρὸ νὰ τὸν κάνη καλά! Ὡστόσο ὁ φίλων ἀνάρρωσε γρήγορα. Ἦταν παραμονὲς Πρωτοχρονιᾶς. Ἐπισκέφτηκε τότε τὰ πεθερικά του καὶ τοὺς δήλωσε πὼς ἦταν ἑτοιμος νὰ παντρευτῆ τὴ ὄλωρα. Ὁ πατέρας ὅμως τῆς ἀρχοντοπούλας, κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι του.

— Εἶναι ἀργά, τοῦ εἶπε. Τώρα πιὰ οὔτ' ἐγώ, οὔτ' ἡ θυγατέρα μου σὲ θέλει. Σὲ λίγες μέρες, ἡ ὄλωρα θ' ἀρραβωνιαστῆ τὸν ἄνθρωπο ποὺ τῆς ἀξίζει. Πήγαινε στὸ καλό, παλληκάρι μου...

Τὸ χτύπημα ἦταν φοβερὸ γιὰ τὸ φίλωνα. Γύρισε ἀπελπισμένος στὸ σπίτι του κι' ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας του κλαίγοντας σπαρακτικά.

Ἡ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς τοῦ 1841, γιορτάστηκε μὲ πολὺ κέφι στὴν Ἀθήνα. Στ' ἀνάκτορα δίνόταν μεγάλος χορός. («Φουστανέλλαι λευκαὶ καὶ ρεδιγκόται μαῦραι, ὑφηλοὶ στίλβοντες πῖλοι καὶ κατέρυθρα φέσια καὶ φέρμελαι χρυσοποίκιλτοι, ἀπαστράπτουσαι ὑπὸ τὸ φῶς τῶν πολυελαίων ἀπετέλουν ἕνα περιεργότατον σύνολον εἰς τὰς εὐρείας τοῦ παλατίου αἰθούσας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ὑψηλὴ ἑστεμμένη φέρουσα τὰ προσφιλῆ της γιαννιώτικα ἐδέχετο τοὺς κεκλημένους της»). Τὰ μάτια της ὡστόσο λὲς κι' ἔψαχναν ν' ἀνακαλύψουν κάποιον, ποὺ ὅμως δὲ φαινόταν πουθενά.

— Ὁ κύριος Κάρπος; ρώτησε μιὰ στιγμὴ τὸ Ρίζο Νερουλό. Δὲν ἐνεφανίσθη ἀκόμη;

— Ὄχι, μεγαλειοτάτη!

— Περίεργον!

Εἶπε τὴ φράσι αὐτὴ ἀσυναίσθητα ἡ βασίλισσα κι' ἀπομακρύνθηκε. Ὁ ὑπουργὸς σκέφτηκε τότε νὰ στείλη ἕνα διαγγελέα στὸ σπίτι τοῦ φίλωνος νὰ τὸν ἀναζητήσῃ. Ἀλλὰ δὲν πρόλαβε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασί του. Τὴν ἴδια στιγμὴ τὸν πλησίασε κάποιος καὶ κάτι τοῦ ψιθύρισε χαμηλόφωνα. Ὁ Ρίζος Νερουλὸς πετάχτηκε ὠχρὸς ἀπὸ τὴ θέσι του.

— Εἶσαστε βέβαιος, κύριε Ἀγκωνάκη; τὸν ρώτησε. Μήπως πρόκειται περὶ παρεξηγήσεως;

— Ὄχι, ἐξοχώτατε. Μοῦ τὸ ἀνέγγειλε πρὸ ὀλίγου ἡ μητέρα του, κλαίουσα καὶ ὀλοφυρομένη.

— Ἄ, τὸ ἄμυαλο παλληκάρι! εἶπε ὁ ὑπουργός. Ἦταν λοιπὸν τόσο εὐαίσθητος;

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν Ἀγκωνάκη πρόσθεσε:

— Ἂς ἀποσιωπήσωμε πρὸς τὸ παρὸν τὸ θλιβερὸ συμβάν. Ἡ μεγαλειοτάτη δὲν πρέπει νὰ πληροφορηθῆ, ἀπόψε τουλάχιστον, τὴν αὐτοκτονία τοῦ φίλωνος Κάρπου!

Ἦταν πένθιμο τὸ ξημέρωμα τῆς Πρωτοχρονιᾶς τοῦ 1841. Ἡ εἰδησι τῆς αὐτοκτονίας τοῦ ὡραίου ἀρχοντόπουλου τῆς Πλάκας, βύθισε σὲ θλῖψι κι' αὐτοὺς ἀκόμη ποὺ πρὶν ἀπὸ λίγο τὸν πείραζαν. Εἶχε χτυπηθῆ στὸν κρόταφο μὲ τὴν πιστόλα τοῦ πατέρα του ποὺ τοῦ παραμόρφωσε κυριολεκτικὰ τὸ ὡραῖο πρόσωπό του. Στὸ ἕνα του χέρι κρατοῦσε σφιχτὰ τὰ ποιήματα τοῦ Δελαβίνι, ποὺ εἶχαν βαφτῆ μὲ τὸ αἷμα του καὶ ποὺ στὸ ἐξώφυλλό τους εἶχε σημειώσει ἀπὸ πρὶν τὸ στίχο: («Ἡ ζωή μου χάνεται, ὅπως τὸ ρυάκι μέσα στὸν ὠκεανό»). Ἔτσι ἔκλεισε γιὰ πάντα ἡ σύντομη ἱστορία τοῦ φίλωνος Κάρπου. Ὅμως ὁ τάφος του δὲν ἔμεινε ποτὲ λησμονημένος. Γιὰ πολλὰ χρόνια, ἕνα ἄγνωστο χέρι πήγαινε μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα κι' ἀπόθετε στὸ μάρμαρό του μερικὰ ἄσπρα τριαντάφυλλα. Νὰ ἦταν ἄραγε τὸ χέρι ποὺ κάποτε εἶχε φιλήσει μὲ θέρμη; Ποιὸς ξέρει!

Γ. Β. Ι.

Αθάνατα ΠΡΟΤΥΠΑ

Ταρτοῦφος, ἕνας δαίμονας μὲ μορφὴ ἀγγέλου

ΟΤΑΝ πρωτοπαίχθηκε ὁ «Ταρτοῦφος» (1667), ξεσηκώθηκαν ἀμέσως ἐναντίον του ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ ὁ Μολιέρος σατύριζε στὴν ἀθάνατη κωμωδία του, ὁ δὲ ἀββᾶς ντὲ Σαὶν-Μπαρτελεμύ, σ' ἕνα λίβελλο ποὺ δημοσίευσε, χαρακτήριζε τὸν ποιητὴ ὡς «δαίμονα μὲ σάρκες καὶ ἀνθρώπινη περιβολὴ» καὶ ζητοῦσε οὔτε λίγο οὔτε πολὺ νὰ καῇ ζωντανὸς σὲ μιὰ πλατεῖα τοῦ Παρισιοῦ.

Μερικὲς ἡμέρες ἀργότερα, ἕνας Ἰταλικὸς θίασος ἔπαιξε στὶς Βερσαλλίες μιὰ χοντροκομμένη καὶ μὲ πολλὰ ἄσεμνα ὑπονοούμενα φάρσα, ποὺ εἶχε τὸν τίτλο «Ὁ Σκαραμοὺς ἐρημίτης». Ὁ Λουδοβίκος 14ος, βγαίνοντας ἀπὸ τὴν παράστασι, εἶπε τότε στὸν πρίγκηπα τοῦ Κοντέ, ποὺ τὸν συνώδευε:

—Θἄθελα πολὺ νὰ ξέρω, ἐξάδελφέ μου, γιατὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, ποὺ σκανδαλίζονται μὲ τὸν «Ταρτοῦφο» τοῦ Μολιέρου, δὲν λένε τίποτα γιὰ τὸν «Σκαραμούς».

—Ὁ λόγος εἶναι, ἀπάντησε ὁ Κοντέ, ὅτι ἡ κωμωδία τοῦ Σκαραμοὺς ἐμπαίζει τὴ θρησκεία καὶ τὴν ἠθική, γιὰ τὶς ὁποῖες αὐτοὶ οἱ κύριοι δὲ νοιάζονται καθόλου. Ἐνῶ ἡ κωμωδία τοῦ Μολιέρου ἐμπαίζει τοὺς ἴδιους! Κι' αὐτὸ δὲ μποροῦν νὰ τοῦ τὸ συγχωρέσουν...

Στὸ μεταξύ, ὁ πρόεδρος τοῦ παρλαμέντου τοῦ Παρισιοῦ, κάνοντας χρῆσι ἑνὸς παλιοῦ δικαιώματος, ποὺ τοῦ ἔδινε ὁ νόμος, εἶχε ἀπαγορεύσει τὶς παραστάσεις τοῦ «Ταρτούφου». Ἀλλὰ τὴν ἀπαγόρευσι αὐτὴ τὴν ἄκυρωσε ἔπειτα ἀπὸ κάμποσο καιρὸ ὁ ἴδιος ὁ βασιλιᾶς. Ἀπὸ τότε, ἡ κωμωδία τοῦ Μολιέρου κατέκτησε τὸ θέατρο, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἥρωά της πέρασε στὴν κατηγορία τῶν συμβόλων καὶ σὰν τέτοιο διατηρεῖται καὶ στὴν ἐποχή μας.

Ὁ Ταρτοῦφος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ κόβεται γιὰ τὴν ἀρετὴ κα τὴν ἠθικὴ καὶ ποὺ προσπαθεῖ νὰ παραστήσῃ τὸν ἅγιο, γιὰ νὰ μπορέσῃ, ἐκμεταλλευόμενος τὴν εὐπιστία τῶν ἄλλων, νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς ἀκόλαστους καὶ χυδαίους σκοπούς του.

Εἶναι, μὲ ἁπλούστερα λόγια, ἕνα βρωμερὸ ὑποκείμενο, ἕνας αἰσχρὸς ὑποκριτής, ἕνας ἐλεεινὸς ἀπατεών, ποὺ δὲν ἔχει οὔτε ἱερὸ οὔτε ὅσιο.

Οἱ Ταρτοῦφοι ἦταν πολλοὶ σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς κι' αὐτοὺς θέλησε νὰ σατυρίσῃ ὁ Μολιέρος.

Ὁ ἥρως του εἶναι ἕνας ἄνθρωπος βγαλμένος ἀπὸ τὴ λάσπη. Κανεὶς δὲν ξέρει ἀπὸ ποῦ κρατάει ἡ σκούφια του. Ἀνέστιος καὶ κουρελής, γυρίζει ἐδῶ κι' ἐκεῖ, προσπαθώντας νὰ χωθῇ κάπου. Καὶ τὸ καταφέρνει μὲ τὴν ὑποκριτικὴ εὐλάβεια καὶ τὴν ἐπιδεικτικὴ ἀρετή του.

Ἀπὸ τὸ στόμα του βγαίνουν μόνο ρητὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἀποφθέγματα μεγάλων φιλοσόφων. Ἀκούγοντάς τον κανεὶς νὰ μιλάῃ, νομίζει πὼς εἶναι ἄγγελος, ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν παράδεισο...

Ἕνας πλούσιος ἀστός, λοιπόν, ὁ Ὀργκόν, γοητευμένος ἀπὸ τὰ λόγια καὶ τὶς πράξεις του, τοῦ ἀνοίγει τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῆς καρδιᾶς του, τὸν ντύνει μὲ τὰ καλύτερα ροῦχα, τοῦ δίνει χρήματα—ὁ παμπόνηρος Ταρτοῦφος παίρνει πάντα τὰ μισὰ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τοῦ προσφέρει, ἀφήνοντας νὰ ὑπονοηθῇ πὼς κι' αὐτὰ θὰ τὰ διαθέσῃ στοὺς φτωχούς—τὸν κάνει ὁμοτράπεζο, σύμβουλο καὶ φίλο του, τοῦ ἐμπιστεύεται τὰ μυστικά του κι' ἀκολουθεῖ πιστὸν διαταγή. Γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, διώχνει ὅλους τοὺς φίλους του. Ὅ,τι ὁ Ταρτοῦφος βρίσκει καλό, εἶναι καὶ γι' αὐτὸν ἐπίσης καλό.

Γίνεται δὲ θηρίο, ὅταν τολμήσῃ κανεὶς νὰ κακολογήσῃ τὸν προστατευόμενό του καὶ προσπαθεῖ νὰ πείσῃ ὅλους ὅτι ὁ Ταρτοῦφος εἶναι ὑπόδειγμα ἠθικῆς καὶ ἀρετῆς.

Μὲ ποιὸ νόμισμα, ὅμως, ὁ Ταρτοῦφος πληρώνει τὶς εὐεργεσίες καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Ὀργκόν: Προσπαθεῖ, πρῶτα-πρῶτα, νὰ ξελογιάσῃ τὴ σύζυγό του Ἐλμίρα. Ἡ δυστυχισμένη, ξέροντας τὴν ἀφοσίωσι τοῦ ἄντρα της σ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, προτιμάει νὰ μὴ τοῦ πῇ τίποτα.

Ὁ ἀνέστιος καὶ κουρελὴς Ταρτοῦφος ντύθηκε μὲ τὰ καλύτερα ροῦχα ἀπὸ τὸν Ὀργκόν.

Ἀλλ' ὁ γυιὸς τοῦ Ὀργκόν, ὁ Δάμις, ποὺ παρακολούθησε μιὰ ἀπὸ τὶς ἐρωτικὲς ἐπιθέσεις τοῦ Ταρτούφου, τὰ φανερώνει ὅλα στὸν πατέρα του. Ὁ Ὀργκόν, ὅμως, ἐξοργίζεται ἐναντίον τοῦ γυιοῦ του, τὸν ἀποκαλεῖ συκοφάντη καὶ εἶναι ἕτοιμος νὰ τὸν διώξῃ ἀπὸ τὸ σπίτι του...

Στὸ σημεῖο αὐτό, ὁ Μολιέρος δημιουργεῖ μιὰ ἀριστουργηματικὴ σκηνή. Ὁ Ταρτοῦφος μπαίνει ἀνάμεσα στὸν πατέρα καὶ τὸ γυιὸ καί, παριστάνοντας τὸ θῦμα, ποὺ συγχωρεῖ μεγαλόψυχα τοὺς θύτες του, παρακαλεῖ τὸν πρῶτο νὰ παραβλέψῃ...

Ὁ Ταρτοῦφος, ὅμως, ἔχει κι' ἄλλα σχέδια. Συκοφαντεῖ τὸ μνηστῆρα τῆς κόρης τοῦ προστάτη του, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ. Αὐτὴ τὴν ἰδέα τὴν ὑποβάλλει σιγὰ - σιγὰ στὸ θῦμα του κι' ὅταν ὁ Ὀργκὸν τοῦ προτείνῃ νὰ γίνῃ γαμπρός του, προσπαθεῖ τάχα νὰ τὸν πείσῃ πὼς αὐτὸ δὲν εἶναι σωστό, ἐνῶ ταυτόχρονα, μὲ τὴν καταπληκτικὴ δεξιοτεχνία ποὺ τὸν χαρακτηρίζει, τὸν ἐνισχύει στὴν ἀπόφασί του.

Ὁ γάμος, τέλος, ἀποφασίζεται. Ἀλλὰ γιατί νὰ ἔχουν ἐνοχλήσεις κατόπιν; Ὁ Ταρτοῦφος πείθει τὸν Ὀργκὸν νὰ τοῦ δωσῇ προκαταβολικὰ τὸ σπίτι του κι' ἕνα σημαντικὸ μέρος ἀπὸ τὰ χτήματά του. Στὸ σχετικὸ συμβόλαιο δὲν γίνεται κἂν λόγος γιὰ τὸ σχεδιαζόμενο γάμο. (Γιὰ ποιὸ λόγο νὰ διατυμπανίσουν σ' ὅλο τὸν κόσμο τὰ μυστικά τους, λέει ὁ Ταρτοῦφος στὸν Ὀργκόν).

Ὅλοι στὸ σπίτι παρακολουθοῦν μὲ τρόμο τὶς σατανικὲς σκευωρίες του. Μόνο ὁ Ὀργκὸν ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τυφλός...

Γιὰ νὰ τοῦ ἀνοίξῃ τὰ μάτια, ἡ γυναίκα του τὸν βάζει νὰ κρυφτῇ κάτω ἀπὸ ἕνα τραπέζι καὶ ταυτόχρονα προσκαλεῖ τὸν Ταρτοῦφο, στὸν ὁποῖον λέει ὅτι μετάνοιωσε γιατὶ ἀρνήθηκε ἄλλοτε τὸν ἔρωτά του καὶ τὸν ἀφήνει νὰ καταλάβῃ ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ τίποτα περισσότερο ἀπὸ τὰ χάδια καὶ τὰ φιλιά του.

Ὁ Ταρτοῦφος ζητάει τότε μιὰ ἄμεση ἀπόδειξι τῆς ἀγάπης της κι' ὁρμάει γιὰ νὰ τὴν σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά του... Ἀλλά, τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἐμφανίζεται ὁ Ὀργκόν, ποὺ διώχνει μὲ σκαιὸ τρόπο τὸν παλιὸ προστατευόμενό του καὶ τοῦ ἀπαγορεύει νὰ ξαναπατήσῃ τὸ πόδι του στὸ σπίτι του.

Σὲ λίγο, ὅμως, ἐμφανίζεται ἕνας δικαστικὸς κλητῆρας μ' ἕνα ἐπίσημο ἔγγραφο στὸ χέρι. Ὁ κλητήρας αὐτὸς λέει στὸν Ὀργκὸν ὅτι τὸ σπίτι δὲν εἶναι πιὰ δικό του, ἀφοῦ τὸ εἶχε δωρήσει στὸν Ταρτοῦφο καὶ τοῦ δίνει μιὰ προθεσμία μερικῶν ὡρῶν γιὰ νὰ φύγῃ, παίρνοντας μαζὶ καὶ τὴν οἰκογένειά του.

Ὁ Ταρτοῦφος, ὅμως, δὲν περιορίζεται σ' αὐτὸ μόνο. Προσπαθεῖ, ταυτόχρονα, ἐκμεταλλευόμενος ἕνα παλιὸ μυστικό, ποὺ τοῦ εἶχε ἐμπιστευθῇ ὁ Ὀργκόν, νὰ τὸν ἐνοχοποιήσῃ σὲ μιὰ πολιτικὴ σκευωρία καὶ νὰ τὸν στείλῃ στὴ φυλακή.

Ἀλλ' ὁ βασιλιᾶς ἔχει πληροφορηθῇ, στὸ μεταξύ, πὼς ὁ Ταρτοῦφος, αὐτὸ τὸ πρότυπο τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἠθικῆς, εἶναι ἕνας ἀπατεών, ποὺ βαρύνεται μὲ ἕνα σωρὸ κακὲς πράξεις καὶ διατάσσει τὴ σύλληψί του.

Ἔτσι, ὁ Ὀργκὸν ξαναβρίσκει τὴν ἡσυχία του κι' ἡ κόρη του, ἡ γοητευτικὴ Μαριάννα, παντρεύεται τὸν παλιὸ μνηστῆρα της Βαλέριο, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε πάντα.

Ὁ «Ταρτοῦφος» δὲν ἔχασε ποτὲ τὴν ἐπικαιρότητά του κι' ἐξακολουθεῖ ν' ἀποτελῇ πάντοτε ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ἔργα τοῦ κλασσικοῦ ρεπερτορίου... Ἀλλὰ περισσότερο γνωστὸς ἀπὸ τὸ ἔργο εἶναι ὁ ἥρως του.

«Ὁ Ταρτοῦφος—ἔγραψε γι' αὐτὸ τὸ πρότυπο ἕνας σύγχρονος κριτικὸς—δὲν εἶναι ἕνα φανταστικὸ πρόσωπο, ἀλλ' ἕνας ζωντανὸς ἄνθρωπος, ποὺ κυκλοφορεῖ ἀνάμεσά μας καὶ ποὺ θὰ τὸν συναντήσετε παντοῦ. Ἀγωνίζεται δῆθεν γιὰ κάποιο ἰδανικό, γιὰ κάποια ἰδέα, γιὰ κάποιο εὐγενικὸ σκοπό. Ἂν δὲ μπορῆτε νὰ τὸν ξεσκεπάσετε, ἀποφύγετέ τον μὲ κάθε τρόπο. Εἶναι τὸ βρωμερότερο ὑποκείμενο ποὺ ὑπάρχει στὸν κόσμο καὶ συγχρόνως τὸ πιὸ ἐπικίνδυνο».

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Δὸν Κιχώτης, ὁ κυνηγὸς τῶν χιμαιρῶν.

Ἀθηναϊκὸ αἰσθηματικὸ καὶ δραματικὸ μυθιστόρημα ὑπὸ Χρ. Κ. Χαιροπούλου

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Ὁ Νότης Καμέλης, φτωχὸς τραπεζικὸς ὑπάλληλος, παίζει μὲ πάθος σὲ μιὰ χαρτοπαικτικὴ λέσχη, ποὺ τὸν ἔχει συστήσει ὁ φίλος του καὶ γειτονάς του Ἀνέστης Ἀρφανής. Ἡ Ἕλλη, ἡ γυναίκα του, προσπαθεῖ νὰ τὸν πείσῃ ὅτι θὰ καταστραφῇ μ' αὐτὴ τὴ ζωὴ ποὺ κάνει καὶ παίρνει ἀπὸ αὐτὸν τὴν ὑπόσχεσι ὅτι δὲν θὰ ξαναπαίξῃ χαρτιὰ καὶ ὅτι θ' ἀποφεύγῃ τὴ συντροφιὰ τοῦ Ἀνέστη Ἀρμανῆ, ποὺ τῆς εἶπαι ἀντιπαθητικὸς καὶ ποὺ διαισθάνεται ὅτι ἀποτελεῖ κίνδυνο γιὰ τὴν εὐτυχία τους. Μιὰ ἡμέρα, ἡ Ἕλλη συναντᾶται στὶς σκάλες τῆς πελυκατοικίας μιὰ ἀπελπισμένη γυναίκα καὶ μαθαίνει ἀπὸ αὐτὴν ὅτι ὁ Ἀνέστης Ἀρμανῆς — ποὺ μένει στὸν τέταρτο ὄροφο τῆς πολυκατοικίας μὲ τὴ γεροντοκόρη τὴν ἀδελφή του — τὴν εἶχε διώξει μὲ τὶς κλωτσιές, ἀφοῦ κράτησε τὰ χρήματα, ποὺ τοῦ εἶχε δώσει γιὰ νὰ πάρῃ πίσω τὰ χρυσαφικά της, ποὺ τοῦ τὰ εἶχε ἀφήσει ὡς ἐνέχυρο γιὰ ἕνα μικρὸ δάνειο. Ἡ Ἕλλη, ποὺ τὴν πνίγει ἡ ἀγανάκτησι γι' αὐτὴ τὴν ἀτιμία, πηγαίνει μὲ τὴν δύστυχη γυναίκα στὸ διαμέρισμα τοῦ Ἀρμανῆ, ὅπου ἡ ἀδελφή του τὴν πληροφορεῖ ὅτι δὲν εἶναι μέσα ὁ Ἀνέστης...

2ον — Πῶς δὲν εἶναι μέσα;... ἔκανε ἡ Ἕλλη. Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα ποὺ πέταξε μὲ τὶς κλωτσιὲς τὴν κυρία ἀπὸ δῶ! Πῶς χάθηκε ξαφνικά;

Γεμάτη στενοχώρια ἡ γεροντοκόρη κύτταζε, πότε τὴν μιά, πότε τὴν ἄλλη τὶς δυὸ γυναίκες ποὺ εἶχε μπροστά της.

Ἀπὸ τὴν δύσκολη θέσι τὴν ἔβγαλε ὁ Ἀρμανῆς, ποὺ ἄνοιξε μιὰ πόρτα καὶ μπῆκε στὸ χῶλλ.

Ἦτανε χαμογελαστὸς καὶ προχώρησε γεμάτος γλύκα πρὸς τὴν Ἕλλη:

— Τί ἔκπληξι! φώναξε. Ἡ ὡραία μου γειτόνισσα!... Πόσο χαίρομαι ποὺ σᾶς βλέπω!

— Εἴσαστε μέσα, λοιπόν;... τὸν ρώτησε αὐτή, γεμάτη ἐχθρικὸ σαρκασμό.

— Γιὰ σᾶς εἶμαι πάντα!

— Μεγάλη μου τιμή!... Λοιπόν, ἔχω νὰ σᾶς μιλήσω.

— Εὐχαρίστως... Σᾶς ἀκούω μὲ προθυμία.

Ἡ Ἕλλη στραβοκύτταξε τὴ γεροντοκόρη.

— Ἰδιαιτέρως... εἶπε.

Ὁ Ἀρμανῆς ἄνοιξε μιὰ πόρτα δεξιά.

— Περάστε... εἶπε μὲ τὸ ἴδιο ὑποχρεωτικὰ χαμόγελο.

Ἡ Ἕλλη καὶ ἡ ἄγνωστη μπῆκανε στὸ δωμάτιο, πίσω τους μπῆκε κι' ὁ Ἀρμανῆς κι' ἔκλεισε τὴν πόρτα.

— Καθῆστε... εἶπε εὐγενικὰ καὶ στὶς δυό.

Οἱ δυὸ γυναῖκες κάτσανε. Ὁ Ἀρμανῆς ἔμεινε ὄρθιος.

— Λοιπόν;...

Τὸ ὕφος του ἦτανε χαριτωμένο, παιχνιδιάρικο...

— Λοιπόν, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Ἕλλη κυττάζοντάς τον στὰ μάτια μὲ θάρρος, εἶναι πολὺ ἁπλό: Καθὼς ἀνέβαινα τὶς σκάλες μου, εἶδα τὴν κυρία νὰ κατεβαίνῃ... Ἔκλαιγε, καὶ σὲ μιὰ στιγμή, παραπάτησε κι' ἔπεσε... Τὴ σήκωσα, τὴν πῆρα στὸ σπίτι μου, κι' ἐκεῖ ἄκουσα τὴ δραματική της ἱστορία...

— Ποιὰ ἱστορία;... ἀπόρησε ὁ Ἀρμανῆς, σὰν νὰχε πέσει ἀπὸ τὰ σύννεφα.

— Δὲν τὴν ξέρετε τὴν ἱστορία αὐτή;... ρώτησε ἡ Ἕλλη μὲ πρόκλησι.

— Δὲν ἔχω ἰδέα! Σᾶς δίνω τὸ λόγο μου...

— Τὸ λόγο τῆς τιμῆς σας, κύριε Ἀρμανῆ;...

Κάτω ἀπὸ τὸ μαστίγωμα τῶν λόγων της, αὐτὸς μαζεύτηκε.

— Δὲν καταλαβαίνω τί σᾶς εἶπανε... μουρμούρισε. Πῶς σᾶς προδιαθέσαν ἐναντίον μου...

Τότε μπῆκε στὴ μέση ἀποφασιστικὰ ἡ ἄγνωστη:

— Εἶπα ψέματα, κύριε Ἀρμανῆ στὴν κυρία;

— Δὲν ξέρω τί τῆς εἴπατε κυρά μου, ἀποκρίθηκε αὐτὸς ἀπότομα, γιὰ νὰ ξέρω ἂν τῆς εἴπες ψέματα ἢ ἀλήθεια...

Γεμάτη ἀγανάκτησι ἡ ἄγνωστη τοῦ πέταξε:

— Τῆς εἶπα γιὰ τὰ διαμαντικὰ ποὺ σοῦ ἔδωσα γιὰ ἐνέχυρο, γιὰ τὸν τόκο ποὺ σοῦ πλήρωνα, γιὰ τὰ δανεικὰ λεφτὰ ποὺ σοῦ γύρισα καὶ γιὰ τὰ διαμαντικὰ ποὺ μοῦ κράτησες! Ψέματα εἶπα, Ἀρμανῆ;...

Χλωμός, μὲ τὶς γροθιὲς του σφιγμένες, ὁ τοκογλύφος κύτταζε αὐτὴν ποὺ τὸν κατηγοροῦσε.

Ὕστερα, γύρισε στὴν Ἕλλη, ποὺ ἔμενε σιωπηλή, περιμένοντας κάποια δικαιολογία του.

— Μὴν τὴν ἀκοῦτε... εἶπε. Ὅλα αὐτὰ εἶναι συκοφαντίες καὶ τρέλλες!

— Τὰ λέει, δηλαδὴ ἡ κυρία γιὰ νὰ σᾶς δυσφημίσῃ;...

— Γιὰ νὰ μὲ δυσφημίσῃ, νὰ μὲ ἐκδιάσῃ — δὲν ξέρω κι' ἐγώ...

Ἀφορισμένη ἡ ἄγνωστη χύμηξε ἀπάνω του.

Τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὸν κούνησε δυνατά:

— Ἄτιμε! τοῦ φώνοξε. Κλέφτη! Ἔκλεψες τὰ λεφτὰ τῶν παιδιῶν μου καὶ νομίζεις ὅτι θὰ σὲ ἀφίσω ἔτσι;... Θὰ σοῦ τὰ βγάλω τὰ μάτια!

Ἡ ἀποφασιστικὴ ἐπέμβασι τῆς Ἕλλης τῆς εἶχε δώσει θάρρος.

Ὁ Ἀρμανῆς τίναξε τὸ χέρι της ἀπὸ πάνω του καὶ τῆς εἶπε μὲ σφιγμένα χείλια:

— Πρόσεξε, γιατὶ θὰ σὲ ξαναπετάξω μὲ τὶς κλωτσιές, βρωμογύναικο.

— Νά, λοιπόν, ποὺ τὴν ξέρετε, κύριε Ἀρμανῆ! τοῦ φώναξε θριαμβευτικὰ ἡ Ἕλλη.

— Τὴν ξέρω;... ψέλλισε αὐτὸς σὰ χαμένος. Τί θέλετε νὰ πῆτε;...

— Φυσικὰ τὴν ξέρετε... Ἀφοῦ τὴν ξαναπετάξατε μὲ τὶς κλωτσιές, ἤρθε, τὴν εἴδατε, μιλήσατε μαζί της. Πάψτε, λοιπόν, νὰ λέτε ὅτι σᾶς εἶναι ἄγνωστη, κι' ὅτι αὐτὰ ποὺ λέει εἶναι παραμύθια καὶ συκοφαντίες...

Ὁ Ἀρμανῆς δάγκωσε τὰ χείλια του καὶ δὲν ἀποκρίθηκε.

— Ἐλᾶτε, κύριε Ἀρμανῆ... τοῦ εἶπε πιὸ μαλακὰ ἡ Ἕλλη. Φανῆτε λίγο ἄνθρωπος... Βέβαια, δὲ λέω, γιὰ ἕναν ἄνθρωπο προσγειωμένο καὶ πρακτικό, οἱ αἰσθηματικότητες εἶναι περιττές — κι' ἴσως ἐπιζήμιες... — ψυχικὲς πολυτέλειες' τὸ συμφέρον εἶναι πρῶτο καὶ καλύτερο — μοναδικὸ τὶς πιὸ πολλὲς φορές... Ὅμως, κάντε μιὰ ἐξαίρεσι, καὶ δῶστε αὐτὸ ποὺ ἀνήκει σ' αὐτὴ τὴ δυστυχισμένη...

— Δὲν τῆς ἀνήκει τίποτε! ἀποκρίθηκε ξερά, σκοτεινὸς ὁ τοκογλύφος.

— Αὐτὰ ποὺ εἶπε ἦτανε ψέματα;...

— Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος.

— Ψέματα; ἀφῆσε ἡ γυναίκα. Ψέματα ἦταν ὅτι μὲ ἔκλεψες;... Λωποδύτη!...

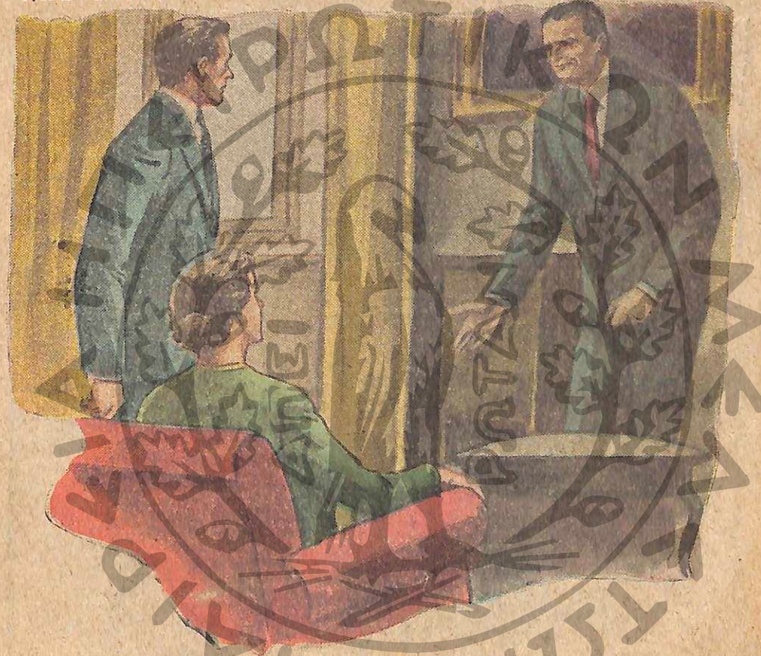

— Αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶναι μιὰ δυστυχισμένη, ποὺ δὲν ἔχει πολὺ σωστὰ τὰ λογικά της... τοὺς εἶπε μὲ τὸ ὑπουλο χαμόγελό του ὁ Ἀρμανῆς.

— Πήγαινε ἔξω! τὴν πρόσταξε ἄγρια ὁ Ἀρμανῆς.

Τὴν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ μανίκι καὶ τὴν τράβηξε πρὸς τὴν ἔξοδο. Κατάχλωμη, παγερή, ἡ Ἔλλη τὸν σταμάτησε:

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μᾶς βγάλετε ἔξω, κύριε Ἀρμανῆ!... τοῦ εἶπε σταθερά. Φεύγουμε μόνες μας, ἀφοῦ βλέπουμε ὅτι δὲν εἴμαστε ἱκανὲς νὰ ξυπνήσουμε τὸν ἀνθρωπισμό σας...

Ὁ Ἀρμανῆς τὰ μάσσησε:

— Ἐσᾶς δὲ σᾶς διώχνει κανείς...

Ἡ Ἔλλη σήκωσε τὸ κεφάλι της:

— Μὲ διώχνει ἡ ἐλεεινὴ συμπεριφορά σας, ἡ ἀπίστευτη ἀπανθρωπία σας! τοῦ πέταξε μὲ δύναμι. Τόσον καιρὸ κρυβόσαστε, μᾶς δείχνατε αὐτὸ ποὺ δὲν εἴσαστε — ἄνθρωπος. Ἀπὸ σήμερα εἴσαστε φανερός, προκλητικὰ ὁλοφάνερος μπροστά μας! Δὲν εἶναι δυνατό, λοιπόν, νὰ σᾶς ἀνεχτῆ κανεὶς μὲ τὴν πραγματική σας μορφή, τὴν τόσο ἀποκρουστικὰ χυδαία.

Γύρισε ἡ Ἔλλη στὴ γυναῖκα καὶ πρόσθεσε μὲ λύπη:

— Πᾶμε, κυρία... Δὲν ἔχουμε τίποτα νὰ κάνουμε ἐδῶ...

Κλαίγοντας μὲ δυνατοὺς λυγμούς, ἡ δυστυχισμένη ἀκολούθησε αὐτὴ ποὺ τὴν εἶχε ὑπερασπιστῆ μὲ τόσο αὐθόρμητο φανατισμό, ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα...

Τότε ὅμως, ξαφνικά, ὁ Ἀρμανῆς τὶς σταμάτησε:

— Μὴ φεύγετε...

Κύτταξε τὴν Ἔλλη μὲ μιὰ ἀπόπειρα χαμόγελου καὶ πρόσθεσε:

— Γιὰ χάρι σας θὰ τακτοποιήσω τὴν ὑπόθεσι...

Ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα παραγεμισμένο πορτοφόλι, τράβηξε μερικὰ χαρτονομίσματα καὶ τἄδωσε στὴν γυναῖκα.

— Νὰ τὰ λεφτά σου... τῆς εἶπε ἀπότομα.

Ἐκείνη τὰ πῆρε μηχανικὰ κι' ἔπαψε νὰ κλαίη.

— Τὰ λεφτά μου;... ἀπόρησε.

— Ναί. Τόσα δὲν εἶναι;... Δές τα, μέτρα τα—καὶ ξεφορτώσου με...

— Τόσα εἶναι... μά...

— Θὲς περισσότερα μήπως; Θὲς νὰ σοῦ πληρώσω καὶ τόκο ἀπὸ πάνω γιὰ τὰ λεφτὰ ποὺ σοῦ δάνεισα;...

— Ὄχι, κύριε Ἀρμανῆ... Δὲν εἶπα τέτοιο πρᾶγμα... Μόνο, νά, δὲ θέλω τὰ λεφτὰ ποὺ μοῦ δανείσατε — θέλω τὰ διαμαντικά, ποὺ σᾶς ἔδωσα γιὰ ἐνέχυρο.

— Μωρέ, πᾶρε τὰ λεφτὰ ποὺ σοῦ λέω!... Τί νὰ τὰ κάνης τὰ διαμαντικά;... Ἐσὺ εἶσαι μιὰ φτωχιὰ γυναῖκα, ἔχεις ἀνάγκη ὄχι ἀπὸ διαμαντικὰ καὶ πολυτέλειες ἀλλὰ ἀπὸ λεφτά... Εἶναι τὸ ἴδιο σὰ νὰ ἔχης μαῦρο χαβιάρι καὶ νὰ σοῦ λείπη τὸ ψωμί!

— Δὲν τὰ θέλω γιὰ πολυτέλεια· εἶναι ὅμως οἰκογενειακὰ κειμήλια, τὸ ξέρετε, σᾶς τὸ εἶπα, καὶ θὰ μοῦ κόστιζε νὰ τὰ χάσω...

Ἄλλωστε γι' αὐτὸ δὲ σᾶς ἔφερα καὶ πίσω τὰ λεφτά;...

— Ἄκου, τὰ λεφτὰ αὐτὰ εἶναι πολὺ πιὸ πολλὰ ἀπὸ ὅσα ἀξίζουνε τὰ διαμαντικά σου... Ἂν σοῦ τὰ δίνω, εἶναι ἐξ αἰτίας τῆς κυρίας Καμέζη... Νά, πάρε κι' αὐτό...

Ἔβγαλε ἄλλο ἕνα χαρτονόμισμα καὶ τῆς τὄδωσε.

— Τώρα σοῦ δίνω διπλᾶ ἀπὸ ὅσα ἀξίζουνε. Κράτα τα, ἐγὼ στὸ λέω γιὰ τὸ συμφέρον σου...

Σταθερὰ ἡ γυναῖκα τοῦ εἶπε:

— Ὄχι, κυρ' Ἀρμανῆ... Πάρτε τὰ λεφτά σας. Ἐγὼ θέλω αὐτὰ ποὺ σᾶς ἔδωσα... Ἂν δὲ γίνεται, δὲν πειράζει...

Ἡ Ἔλλη παρακολουθοῦσε ἀμίλητη ὅλη αὐτὴ τὴ συζήτησι, ποὔδειχνε τόσο φανερὰ τὴ διάθεσι τοῦ τοκογλύφου νὰ κερδίση μὲ κάθε τρόπο ἀπὸ αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι...

— Γιατί ἐπιμένετε, κύριε Ἀρμανῆ;... τὸν ρώτησε μαλακά. Ἡ κυρία θέλει τὰ διαμαντικά της... Εἶναι τόσο δύσκολο νὰ τῆς τὰ δώσετε;...

Ὁ Ἀρμανῆς σήκωσε τοὺς ὤμους του:

— Δύσκολο;... Καθόλου...

Πῆρε πίσω τὰ λεφτὰ ποὺ τοὔδινε ἡ ἄγνωστη καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο. Δὲν ἄργησε νὰ γυρίση. Στὰ χέρια του κρατοῦσε ἕνα δεματάκι.

— Νὰ τὰ περίφημα διαμαντικά σου!... εἶπε μὲ κακία στὴ γυναῖκα.

Ἄπληστη ἐκείνη, κλαίγοντας καὶ γελῶντας μαζί, ἅρπαξε τὸ πακέττο, τἄβγαλε, τὰ εἶδε, τὰ χάϊδεψε.

— Δὲν ξέρω πῶς νὰ σᾶς εὐχαριστήσω... μουρμούρισε.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εὐχαριστήσης ἐμένα, ἀλλὰ τὴν κυρία... εἶπε ὁ τοκογλύφος, ρίχνοντας ἕνα εὔγλωττο βλέμα στὴν Ἔλλη ποὺ κοκκίνισε.

Γύρισε ἐκείνη γεμάτη δυσφορία στὴ γυναῖκα ποὺ δὲν ἔπαυε νὰ κυττάζη τρυφερὰ τὰ διαμαντικά της, καὶ τῆς εἶπε:

— Πᾶμε, λοιπόν. Χαίρετε, κύριε Ἀρμανῆ...

Ἐνῶ βγαίναν οἱ δυὸ γυναῖκες, ὁ τοκογλύφος πλησίασε τὴν Ἔλλη καὶ τῆς ξανάπε πολὺ σιγά:

— Μὴν ξεχνᾶτε ὅτι αὐτὸ τὸ ἔκανα μόνο γιὰ σᾶς...

Χωρὶς νὰ τοῦ ἀποκριθῆ, ἡ Ἔλλη βιάστηκε νὰ βγῆ μαζὶ μὲ τὴν ἄγνωστη.

Δ'

Τὸ ἴδιο βράδυ τὰ εἶπε ὅλα μὲ τὸ νὶ καὶ μὲ τὸ σίγμα, στὸν ἄντρα της. Ἐκεῖνος τὴν ἄκουσε προσεχτικὰ κι' ὕστερα κούνησε τὸ κεφάλι του.

— Τέτοιο κάθαρμα, λοιπόν, εἶναι ὁ γείτονάς μας, ψιθύρισε.

—Δὲν εἶναι μόνο κάθαρμα, Νότη, εἶναι καθαρὸς ἐγκληματίας! Δὲν ἄκουσες; Ἀφοῦ ἐκμεταλλεύτηκε τὴ φτωχιὰ γυναῖκα, παίρνοντάς της ἕνα ὑπερβολικὸ τόκο, ὕστερα, ὅταν αὐτὴ τοῦ γύρισε πίσω τὰ λεφτὰ ποὺ τῆς εἶχε δανείσει, δὲν τῆς ἔδινε τὰ διαμαντικά της! Δὲν εἶναι μόνο τοκογλύφος· εἶναι κοινὸς λωποδύτης, προκλητικὸς παλιάνθρωπος, ἐλεεινὸς ἐκμεταλλευτὴς τῆς δυστυχίας...

— Εἶναι... Ἐμᾶς ὅμως, τί μᾶς νοιάζει;

Ἡ Ἔλλη κύτταξε παραξενεμένη τὸν ἄντρα της.

— Πῶς «τί μᾶς νοιάζει»;... Εἶναι φίλος μας, τοῦ λέμε καλημέρα, τὸν μπάζουμε στὸ σπίτι μας... Τέτοιο κτῆνος!

— Ἔ, νὰ τοῦ κόψουμε τὴν καλημέρα, νὰ σταματήσουμε τὴ φιλία μας καὶ νὰ πάψουμε νὰ τὸν μπάζουμε στὸ σπίτι μας... Ἔτσι χωρίζουμε τὶς εὐθῦνες μας!...

— Πρέπει νὰ τὸ κάνουμε, Νότη... Τέτοια καθάρματα δὲν ἀξίζει νἄχουνε σχέσεις μὲ τιμίους ἀνθρώπους.

Δὲ μπόρεσαν ὅμως: Τὴν ἄλλη μέρα κιόλας ὁ Ἀρμανῆς ἦρθε νὰ τοὺς «παράσχη ἐξηγήσεις», νὰ ἀποκαταστήση τὴν κλονισμένη φήμη του:

— Αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶναι μιὰ δυστυχισμένη ποὺ δὲν ἔχει πολὺ σωστὰ τὰ λογικά της... τοὺς εἶπε μὲ τὸ ὕπουλό του χαμόγελο.

Ἡ Ἔλλη ὅμως ἦταν ἐπιθετική:

— Κι' ἐπειδὴ δὲν ἔχει τὰ λογικά της, γι' αὐτὸ πήγατε νὰ τῆς φᾶτε τὰ κοσμήματα;...

Τὸ χαμόγελο ἔγινε δυσαρεστημένος μορφασμὸς στὰ χείλη τοῦ τοκογλύφου:

— Νὰ τῆς φάω τὰ κοσμήματα! Τί ἰδέα εἶναι αὐτὴ ποὺ σᾶς πέρασε, καλή μου γειτόνισσα;...

— Ἀλλά, τότε;... Τί πήγατε νὰ τῆς κάνετε;...

— Αὐτὰ τὰ περίφημα κοσμήματα, ποὺ σᾶς ὁρκίζουμαι, δὲν ἀξίζουνε πεντάρα, ἦρθε νὰ μοῦ τὰ πουλήση· τῆς ἔδωσα πολὺ πάρα πάνω ἀπὸ ὅσα ἀξίζανε, γιατὶ λυπήθηκα τὴ δυστυχία της... Ὕστερα ὅμως, μιὰ μέρα, ἦρθε νὰ τὰ πάρη πίσω. Ἐγὼ οὔτε θυμόμουνα ποῦ τὰ εἶχα πεταμένα καὶ τῆς εἶπα νὰ περάση καμμιὰ ἄλλη ὥρα... Αὐτὴ τότε ἄρχισε τὶς φωνές, τὰ κλάμματα, τοὺς ὑστερισμούς, καὶ δημιούργησε ἔτσι τὴν ἐντύπωσι εἰς βάρος μου...

— Ἀφοῦ δὲν ξέρατε ποῦ εἴχατε πεταμένα τὰ κοσμήματά της, γιατί δεχτήκατε τὰ λεφτά της, κι' ὕστερα τὴν πετάξατε μὲ τὶς κλωτσιὲς ἀπὸ τὸ σπίτι σας;

— Ἐγὼ δέχτηκα τὰ λεφτά της;... Εἶναι τρελλή, σᾶς λέω... Νομίζει ὅτι γίναν ἔτσι ὅλα αὐτά...

Ἡ Ἔλλη εἶχε ἀγανακτήσει, εἶχε ἐπαναστατήσει:

— Καλά, μπροστά μου δὲν παραδεχτήκατε ὅτι τῆς εἴχατε δανείσει λεφτὰ μὲ ἐνέχυρο τὰ διαμαντικά της;... τοῦ φώναξε. Μπροστά μου δὲν προσπαθήσατε νὰ τὴν πείσετε νὰ τὰ πάρη αὐτὰ τὰ λεφτά, προσθέτοντας μάλιστα, κι' ἄλλα ἀπὸ πάνω, γιὰ νὰ κρατήσετε ἐσεῖς τὰ διαμαντικά της σὲ μιὰ τιμὴ ποὺ σᾶς συνέφερε, πολὺ πιὸ κάτω βέβαια, ἀπὸ τὴν ἀξία τους;...

Φανερὰ στενοχωρημένος, ὁ Ἀρμανῆς ἀποκρίθηκε:

— Ὅταν μπλέξη κανείς, κυρία μου, μὲ τρελλούς, δὲν ξέρει τί νὰ κάνη, πῶς νὰ φερθῆ... Πελάγωσα — περισσότερο, δὲ σᾶς τὸ κρύβω, γιατὶ ἤσαστε κι' ἐσεῖς μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ἐλεεινὴ σκηνὴ — καὶ προσπάθησα νὰ δώσω τόπο στὴν ὀργή. Αὐτὸ ὅμως, τὸ ξέρω, μὲ ἐξέθεσε, ἄδικα τῶν ἀδίκων στὰ μάτια σας... Τί νὰ κάνω ὅμως; Ὅταν μπλέξουμε μὲ τρελλοὺς τέτοια παθαίνουμε...

Εὐγενικὰ ὁ Νότης μπῆκε στὴ μέση:

— Μπορεῖ νὰ εἶναι ἔτσι τὰ πράγματα, ὅπως τὰ λέει ὁ κύριος Ἀρμανῆς... εἶπε στὴ γυναῖκα του. Δὲν καταλαβαίνω γιατὶ νὰ τὸν προσβάλλουμε μὲ τὴν ἐπίμονη δυσπιστία μας... Ἐπὶ τέλους, ποῦ τὴν ξέραμε αὐτὴ τὴν ἄγνωστη γυναῖκα;... Οὔτε τὸ ὄνομά της δὲν ξέρουμε, οὔτε ποῦθε κρατάει ἡ σκούφια της.

— Οὔτε ἐγὼ δὲ θυμᾶμαι — φανταστῆτε... — τὸ ὄνομά της! ἔκανε ὁ τοκογλύφος, ἀνακουφισμένος ἀπὸ τὴν ὑπεράσπισι τοῦ Νότη...

Ἡ Ἔλλη δάγκωσε τὰ χείλια της.

— Ἂς πάψουμε, τότε, νὰ μιλᾶμε... εἶπε.

— Ὄχι μόνο νὰ πάψουμε νὰ μιλᾶμε, τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Ἀρμανῆς, ἀλλὰ νὰ πειστῆτε ὅτι ἔχω δίκιο...

— Αὐτὸ εἶναι δικός μου λογαριασμός! τοῦ εἶπε ξερά, ἀπότομα.

Ὁ τοκογλύφος μαζεύτηκε.

Ὁ Νότης τοῦ χαμογέλασε:

— Ἔτσι εἶναι πάντα οἱ γυναῖκες... τοῦ ἐξήγησε. Εὐαίσθητες κι' ἐπίμονες... Ἰδιαίτερα εὐαίσθητες στὸ γυναικεῖο πόνο—ἡ ἀλληλεγγύη τοῦ φύλου, βλέπετε...—κι' ἐπίμονες νὰ μὴ συχωροῦν αὐτόν, ποὺ τὸν προκαλεῖ, ἢ νομίζουν ὅτι τὸν προκαλεῖ...

— Δὲν ξέρετε πόσο λυπᾶμαι γι' αὐτό... εἶπε ὁ Ἀρμανῆς. Ὑπολογίζω ὅμως τόσο στὴ συμπάθεια καὶ τῶν δυό σας, στὴν ἐκτίμησί σας, ποὺ θὰ ἤθελα ἡ φιλία μας νὰ μὴν ἔχη κανένα σύννεφο...

Ἡ Ἔλλη δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε. Ἀπὸ τὴν ἐχθρικὰ ἐπιφυλακτικὴ στάσι της ὅμως, ὁ Ἀρμανῆς πείστηκε ὅτι τὰ λόγια του δὲν εἴχανε καταφέρει νὰ τῆς ἀλλάξουνε τὴ γνώμη ποὔχε σχηματίσει γι' αὐτόν...

Ἔφυγε λυπημένος, καὶ ξαναγύρισε τὴν ἄλλη μέρα κουβαλῶντας λουλούδια καὶ γλυκά.

Ἡ Ἔλλη θέλησε νὰ τοῦ τὰ γυρίση πίσω, ὁ Νότης ὅμως τὴ σταμάτησε:

— Εἶναι πολὺ εὐγενικὸ νὰ θέλη ὁ γείτονάς μας τὴ φιλία μας... τῆς εἶπε. Καὶ δὲ μποροῦμε νὰ τοῦ τὴν ἀρνηθοῦμε χωρὶς λόγο, μὲ ἁπλὲς ὑποψίες...

Ἦτανε τόσο ἀποφασιστικὸς ὁ τόνος του, ποὺ ἡ Ἔλλη δὲ θέλησε—καὶ δὲν τόλμησε—νὰ δυσαρεστήση τὸν ἀγαπημένο της ἄντρα...

Κι' ἔτσι, ἡ φιλία τους μὲ τὸν Ἀρμανῆ συνεχίστηκε, μὲ μιὰ ὁλοφάνερη ὅμως ἐχθρικὴ ἐπιφυλακτικότητα ἀπὸ μέρους τῆς Ἔλλης. Ὁ τοκογλύφος μάταια προσπαθοῦσε νὰ σπάση τὸν πάγο. Ἡ νέα γυναῖκα ἔμενε σκυθρωπὴ κι' ἀμίλητη στὶς φιλικὲς συγκεντρώσεις τῶν δύο οἰκογενειῶν, ποὺ γινόντουσαν εἴτε στὸ διαμέρισμα τοῦ τρίτου, εἴτε στὸ διαμέρισμα τοῦ τετάρτου τῆς πολκατοικίας. Γι' αὐτὸ ὁ Ἀρμανῆς, βλέποντας ὅτι δὲν κατάφερνε τίποτα μὲ τὰ πλάγιά του μέσα, ἀποφάσισε νὰ ἀποκαταστήση τὴ φήμη του στὰ μάτια τῆς γυναίκας ποὺ τὸν ἐνδιέφερε τόσο φανερὰ μὲ ἕναν τρόπο πιὸ ἄμεσο κι' ἀποφασιστικό. Καί, ἕνα πρωΐ, χτύπησε τὴν ἐξώπορτα τοῦ διαμερίσματός της, κουβαλῶντας ἕνα μεγάλο μπουκέτο τριαντάφυλλα.

Τοῦ ἄνοιξε ἡ Ἔλλη ποὺ βρισκότανε μόνη της ἐκείνη τὴν ὥρα στὸ σπίτι. Τὸν ὑποδέχτηκε ἀγέλαστη, ἐχθρική:

— Τί θέλετε;...

Ὁ Ἀρμανῆς κινητοποίησε τὸ συνηθισμένο του ὑποκριτικὸ χαμόγελο:

— Σᾶς ἔφερα λίγα λουλούδια... εἶπε.

— Εὐχαριστῶ πολύ... Δὲν ἦταν ἀνάγκη ὅμως...

— Ἦταν ἀνάγκη δική μου—ψυχική μου ἀνάγκη! — μουρμούρισε ὁ ἀποκρουστικὸς ἄνθρωπος, προσπαθῶντας νὰ μεταβάλη τὸ χαμόγελό του σὲ καθαρὰ ἐρωτικό...

Ἡ Ἔλλη ἔμεινε ἐπίμονα ἐχθρικὴ κι' ἀμίλητη...

— Δὲ μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ μπῶ μέσα γιὰ λίγο, νὰ σᾶς ἀπασχολήσω λίγα λεφτά;...

— Ξέρετε... ὁ Νότης λείπει κι' ἐγὼ ἑτοιμάζουμαι νὰ βγῶ...

— Δὲ θὰ σᾶς ἀργήσω πολύ.

Εἶδε ἡ Ἔλλη ὅτι δὲ μποροῦσε νὰ τὸν ἀποφύγη καὶ τὸν ἔμπασε στὸ χώλ. Γιὰ νὰ μὴ δώση καμμιὰ ἐγκαρδιότητα στὴ συζήτησί τους, ἔκατσε ὀρθή:

— Λέγετε... τοῦ εἶπε. Σᾶς ἀκούω...

Ὁ Ἀρμανῆς ἀκούμπησε τὸ μπουκέτο ἀπάνω σὲ ἕνα τραπεζάκι.

— Νὰ μὲ ἀκούσετε... εἶπε. Δὲν εἶναι ὅμως διόλου εὔκολο—μιὰ καὶ δὲ μοῦ δίνετε τὸ θάρρος νὰ μιλήσω...

— Τί εἴδους θάρρος θέλετε νὰ σᾶς δώσω; τοῦ πέταξε ἀπότομα. Καὶ τί κοινὸ ἔχουμε οἱ δυό μας;...

Ὁ Ἀρμανῆς ξεροκατάπιε:

— Μὲ παρεξηγήσατε... Δὲ λέω ὅτι ἔχουμε τίποτε κοινὸ οἱ δυό μας...

— Λοιπόν;...

— Νά... Πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ;... Μὲ βαραίνει αὐτὴ ἡ παρεξήγησι, ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσά μας...

— Παρεξήγησι καμμιὰ δὲν ὑπάρχει, κύριε Ἀρμανῆ...

— Ἐλᾶτε... Ὁμολογῆστε το... Ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ ἀκούσατε τὰ παραμύθια ἐκείνης τῆς ἀνισόρροπης, ἔχει ἀλλάξει ἀπέναντί μου...

Τῆς μιλοῦσε ὀρθός, ἀφοῦ ὀρθὴ εἶχε μείνει κι' ἡ Ἔλλη...

Παγερὰ τοῦ εἶπε:

— Δὲν εἴχαμε ποτὲ καμμιὰ θερμὴ φιλία... Ὁμολογῶ ὅμως ὅτι ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ βρέθηκα μπροστὰ στὴν ἀτιμία σας, ἔνοιωσα ὅτι καὶ τὰ τελευταῖα ὑπόλοιπα τῆς ἀνοχῆς μου εἶχαν ἐξαντληθῆ!... Δὲ μπορῶ νὰ σᾶς βλέπω πιά, κύριε Ἀρμανῆ! Μοῦ κάνει κακὸ καὶ νὰ μιλάω μαζί σας!

— Γιατί;...

— Ἔτσι! Ἰδιοτροπία μου. Καὶ τώρα, σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ ἀφίσετε μόνη μου γιατί, σᾶς εἶπα, ἔχω δουλειά...

— Τί ἐπιμονή!

— Δὲν εἶναι ἐπιμονή, κύριε Ἀρμανῆ· εἶναι ἡ πραγματικὴ διάθεσί μου...

— Δὲν ξέρετε πόσο λυπᾶμαι...

— Νὰ μὴ λυπόσαστε καθόλου...

— Μά...

— Χαίρετε, κύριε Ἀρμανῆ!...

Ἔτσι, θέλοντας καὶ μή, ὁ τοκογλύφος ἀναγκάστηκε νὰ φύγη...

Ὅταν ἦρθε τὸ μεσημέρι ὁ Νότης καὶ εἶδε τὰ λουλούδια, εἶπε παραξενεμένος στὴ γυναῖκα του:

— Ἔγινες φιλανθής, βλέπω...

— Ὄχι ἐγώ· μὲ ἔκανε ὁ φίλος σου ὁ Ἀρμανῆς...

— Ἄ! Ὁ Ἀρμανῆς τἄφερε τὰ λουλούδια;...

— Ναί...

— Γιατί;

— Γιὰ νὰ μὲ ἐξευμενίση... Γιὰ νὰ μοῦ ἀλλάξη τὴν κακὴ ἰδέα ποὺ ἔχω γι' αὐτόν...

— Ἄ!

Αὐτὸ τὸ δεύτερο «ἄ!» ἦτανε γεμᾶτο δυσαρέσκεια καὶ φιλυποψία...

Ἡ Ἔλλη ἀγκάλιασε τὸν ἄντρα της:

— Δὲν πιστεύω νὰ νομίζης ὅτι φταίω ἐγὼ γι' αὐτό...

— Ὄχι· δὲ φταῖς ἐσύ... Ἀλλά...

— Ἀλλά;...

— Ἐ, δὲν καταλαβαίνεις;... Δὲ μοῦ εἶναι [illegible] ὥρα ποὺ λείπω, δέχεσαι ἐπισκέψεις ἐργένηδων...

Ἡ Ἔλλη ἄρχισε τὰ γέλια:

— Ἔχει γοῦστο νὰ μοῦ πῆς τώρα ὅτι εἶναι ὑπολογίσιμος ἄνθρωπος ὁ Ἀρμανῆς γιὰ νὰ τὸν ὑποπτευθῆς...

Νευρικὸς ὁ Νότης ἄναψε ἕνα τσιγάρο:

— Πάντως, δὲ μοῦ εἶναι εὐχάριστο νὰ ἔρχεται νὰ σὲ βλέπη, ὅσο λείπω!...

— Πές του το... Φίλος σου εἶναι, ὄχι δικός μου... Ἐσὺ τὸν ἐπιβάλλεις ἔτσι τὸν ἀνέχομαι...

Τὴν ἀπομάκρυνε ἐνοχλημένος:

— Δὲ σοῦ τὸν ἐπιβάλλω... Πῶς σοῦ ἦρθε αὐτὴ ἡ ἰδέα;...

— Πῶς δὲ μοῦ τὸν ἐπιβάλλεις;... Ἐσὺ δὲν ἐπιμένεις σ' αὐτὴ τὴ σχέσι, ποὺ δὲ μοῦ εἶναι διόλου εὐχάριστη; Πίστεψέ με, Νότη, ἀπὸ τὰ πιὸ μεγάλα δῶρα ποὺ θὰ μοῦ κάνης, θὰ εἶναι νὰ μὴ ξανάδω τὸν κύριο Ἀρμανῆ...

— Καλά... Ἂς ἐλπίσουμε ὅτι δὲ θὰ τὸν ξαναδῆς ποτὲ μπροστά σου!...

Νευριασμένη τώρα κι' ἡ Ἔλλη τοῦ πέταξε:

— Οὔτε μόνη μου, οὔτε μπροστά σου! Ἂν ξανάρθη, δὲ θὰ παρουσιαστῶ!...

Ὁ Νότης κύτταξε λοξὰ τὴ γυναῖκα του:

— Μά, δὲ μοῦ λές, ἀλήθεια, τί ἐπιδιώκει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;...

— Ποῦ νὰ ξέρω;...

— Σὲ πολιορκεῖ;

— Αὐτὸ συμπέρανέ το ἐσύ. Ὅ,τι ξέρεις, ξέρω...

— Μπροστά μου δὲν εἶδα νὰ κάνη τίποτα... Εἶναι πολὺ ἐν τάξει, πολὺ τυπικός, πολὺ εὐγενικὸς καὶ μετρημένος ὁ ἄνθρωπος... Ἂν ἔχης κανένα παράπονο ἐσὺ μαζί του, ἀλλάζει.

— Ἀφοῦ σοῦ φαίνεται ἐν τάξει, ἐμένα μοῦ περισσεύει...

— Ναί, ἀλλὰ δὲν ξέρω τί ἰδιαίτερο μπορεῖς νὰ ἔχης μαζί του...

Σήκωσε τὸ κεφάλι της ψηλὰ ἡ Ἔλλη:

— Ἰδιαίτερο δὲν ἔχω τίποτα, ἀποκρίθηκε μὲ σταθερὸ τόνο, καὶ τὸ ξέρεις καλά.

— Τὸ ἤξερα, δηλαδή... μάσσησε ἐκεῖνος. Ἀπὸ τότε ὅμως ποὺ ἄρχισε τὶς ἰδιαίτερες ἐπισκέψεις καὶ τὰ μπουκέτα, ἄρχισα νὰ κλονίζουμαι...

— Γι' αὐτό, λοιπόν, τὸ προτιμώτερο δὲν εἶναι νὰ τὸν κόψουμε;...

— Ἂν μποροῦμε...

Πραγματικά, αὐτὸ δὲν ἦταν εὔκολο... Γιατὶ ὁ Ἀρμανῆς ἦταν ἀπὸ τοὺς ἐκνευριστικὰ ὑποχρεωτικοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ἐπιβάλλουνε τὴν παρουσία τους μὲ τὸν τρόπο τῆς ἐπίμονης εὐγένειας: Ἦρθε, ξανάρθε, πότε μὲ λουλούδια, πότε μὲ γλυκά, ἀνταπέδωσε στὸ σπίτι του, κι' ἔτσι ἡ σχέσι συνεχίστηκε... Ἡ Ἔλλη δὲ βγῆκε μιὰ-δυὸ φορὲς μὲ πρόφασι τὴν ἀδιαθεσία. Δὲ μπόρεσε ὅμως νὰ κρατήση τὴν ἄκαμπτη στάσι της, γιατὶ ὁ Νότης τῆς ἀνέπτυξε μὲ τὸν πιὸ πειστικὸ τρόπο ὅτι αὐτὲς οἱ βεγγέρες ποὺ γινόντουσαν μπροστὰ σὲ ὅλους δὲν εἴχανε τίποτα τὸ ἐπιλήψιμο κι' ὅτι δὲν ἦταν εὐγενικὸ νὰ τὶς ἀποφεύγη. Ἀντίθετα, μάλιστα, μὲ τὸ νὰ κρατάη στάσι ἀδιάλλακτη ἀπέναντι στὸν Ἀρμανῆ, τοὔδινε ἀξία, ποὺ δὲν εἶχε...

Ὑποτάχτηκε παθητικά, λοιπόν, ἡ Ἔλλη στὴ μοῖρα τῆς ὑποχρεωτικῆς σχέσεως μὲ ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ τῆς ἦτανε τόσο ἀποκρουστικός, μὲ τὴν ἀπόφασι, ὅμως, νὰ τὸν κρατήση ἐπίμονα σὲ ἀπόστασι, νὰ μὴν τοῦ ἐπιτρέψη νὰ περάση τὰ σύνορα τῆς αὐστηρῆς τυπικότητας...

Ε'.

Τότε ὅμως ὁ Ἀρμανῆς ἄλλαξε φύλλο: Μιὰ καὶ δὲν κατάφερνε νἄχη ἰδιαίτερη ἐπαφὴ μὲ τὴ γυναῖκα, ἐπιδίωξε νἄχη μὲ τὸν ἄντρα... Ἄρχισε νὰ πολιορκῆ τὸ Νότη μὲ τὴν πιὸ εὐγενικὴ φιλία, νὰ περνάη [illegible] τὸ μεσημέρι [illegible] καμμιὰ μπύρα, [illegible] κανένα τάβλι στὸ καφενεῖο. Ὁ Νότης, ποὺ δὲν εἶχε παρέες, οὔτε φίλους, [illegible] Καί, φυσικά, μιὰ καὶ βρισκόντανε σχεδὸν πάντα μαζὶ μὲ τὸν Ἀρμανῆ, δὲν ἦτανε παράξενο τὸ ὅτι ξανοίχτηκε σὲ φιλικὲς ἐκμυστηρεύσεις: Τοῦ ὁμολόγησε ὅτι ἦτανε στενοχωρημένος, για-

—Ἂν τὸν ἀφήσουμε, λέει, θὰ μᾶς ὁδηγήση σ' ἕνα μέρος — Ν. Ὑόρκη τὸ λένε—ὅπου ὑπάρχουν 10 ἑκατομμύρια σὰν κι' αὐτόν!...

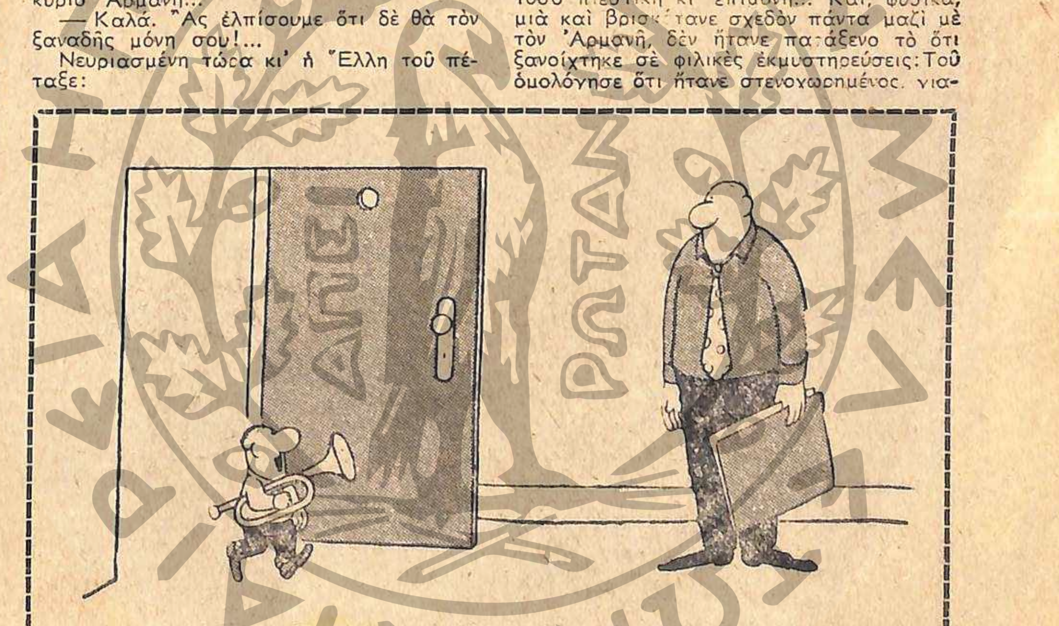

— Μὴ φοβᾶσαι, μπαμπά. Θὰ παίξω μόνο ὅταν κοιμᾶσαι!

τὶ μὲ ὅλη τὴν καλὴ διάθεσί του, δὲν κατάφερνε νὰ χαρίση στὴν ἀγαπημένη γυναῖκα του τὴ ζωὴ ποὺ ὀνειρευότανε γι' αὐτήν...

—"Εχεις δίκιο... τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ 'Αρμανῆς. 'Ο μισθὸς τῆς τραπέζης δὲ φτάνει.

—Προσταθῶ, βέβαια, νὰ ἔχω καὶ τίποτα ἐξτρά, νὰ κρατάω τὰ βιβλία σὲ μιὰ-δυὸ ἑταιρίες... Αὐτὰ ὅμως εἶναι μικρομπαλλώματα, πού, χωρὶς νὰ προσθέτουνε πολλὰ στὸν προϋπολογισμό μας, ἀφαιροῦν ἀπὸ τὴν εὐτυχία νἄμαστε μαζί...

—Φυσικά... συμφώνησε ὁ 'Αρμανῆς.'Αφοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πεωῖ, εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ δουλεύης καὶ τὸ ἀπόγεμα...

—Καὶ τὴ νύχτα πολλὲς φορές! 'Αφοῦ ἀναγκάζομαι νὰ παίρνω δουλειὰ καὶ στὸ σπίτι...

—Κι' ὅλα αὐτὰ γιὰ πενταροδεκάρες, γιὰ ψιχία...

'Ο Νότης ἄναψε στενοχωρημένος ἕνα τσιγάρο:

—Τί νὰ κάνω;... 'Αφοῦ δὲν ἔτυχε νὰ εἶμαι τραπεζίτης, βιομήχανος, ἐφοπλιστής, ἀλλὰ μόνο ὑπάλληλος...

'Ο 'Αρμανῆς ἔμενε σιωπηλός, βαθειὰ συλλογισμένος, ἀκούγοντας τὸ παράπονο τοῦ φίλου του. Ξαφνικά, τὰ μικρά, ὕπουλα ματάκια του, πετάξανε μιὰ παράξενη λάμψι. "Επιασε τὸ χέρι τοῦ Νότη καὶ τοῦ εἶπε σιγά:

—Κι' ὅμως, ἀκόμη καὶ χωρὶς νὰ εἶσαι τραπεζίτης, βιομήχανος, ἢ ἐφοπλιστής, μπορεῖς νὰ αὐξήσης τὰ εἰσοδήματά σου.

'Ο Νότης τὸν κύτταξε παραξενεμένος:

—Πῶς; τὸν ἐρώτησε.

'Ο 'Αρμανῆς δὲ θέλησε ἐκείνη τὴ στιγμὴ νὰ ξανοιχτῆ:

—"Ακου... τοῦ εἶπε. Μπορεῖς νὰ βγῆς νύχτα ἀπὸ τὸ σπίτι;

—Τί θὰ πῆ ἂν μπορῶ;

—Νά, ἐννοῶ, δηλαδή, δὲ θὰ παραξενευτῆ ἡ γυναῖκα σου ἂν σὲ δῆ νὰ βγαίνης νύχτα;...

—Εἶναι ἀνάγκη;

—Γιὰ νὰ στὸ λέω...

—"Ε, τότε θὰ τὰ καταφέρω... Θὰ τῆς πῶ ὅτι ἀνέλαβα νυχτερινὲς ὑπερωρίες σὲ μιὰ ἑταιρία...

—Λοιπὸν κανόνισέ τα, κι' ἔλα ἀπόψε νὰ μὲ βρῆς Σόλωνος 282...

—Τί εἶναι ἐκεῖ;

—Θὰ δῆς... Εἶναι ἕνα παλιό, τριώροφο σπίτι. 'Εσὺ θὰ χτυπήσης, τὸ κάθομαι στὰ Ἰσογείου καὶ θὰ ζητήση τὸν κύριο 'Ανέστη. Θὰ σὲ περιμένω...

"Αλλα δὲ μπόρεσε νὰ βγάλη ἐκείνη τὴν ὥρα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ φίλου του ὁ Νότης.

Μὲ κεντημένη τὴν περιέργειά του, Βγῆκε

Ενταπαν

'Αντὶ μνημοσύνου!..

'Η κυρία Σβουρίδου ἔχει ἕνα μεγάλο πάθος: τὴ ρουλέττα! Περιηγεῖται τὰ μεγάλα καζίνα τῆς Εὐρώπης καὶ ξεσκοκαλίζει τὴν περιουσία ποὺ τῆς ἄφησε ὁ... ἀείμνηστος σύζυγός της.

'Ετσι βρέθηκε κάποτε στὸ καζίνο τοῦ Μόντε Κάρλο κι' ἔπαιζε ὡς ἄργα τὰ μεσάνυχτα. Ξαφνικὰ διαδόθηκε ἡ εἴδησι πὼς κάποιος αὐτοκτόνησε.

—Μὰ ποιὸς εἶναι; Τὸν ξέρω; ρωτάει ἡ κ. Σβουρίδου μὲ προσοιπτὸ ἐνδιαφέρον, ἐνῶ ἐξακολουθεῖ νὰ ποντάρη.

—Βέβαια καὶ τὸν ξέρετε!... τῆς ἀπαντάει ἡ διπλανή της κυρία. Εἶναι ὁ νεαρὸς ποὺ καθόταν δίπλα σας, πρὶν ἔρθω ἐγώ...

—Μπᾶ τὸν καϋμένο! Τί μοῦ λέτε! Εἶναι φοβερό... λέει μὲ τὸ ἴδιο ὕφος ἡ κ. Σβουρίδου.

Καὶ συνεχίζει ἀνενόχλητη τὸ παιγνίδι της.

'Αλλὰ ἡ διπλανὴ κυρία, ποὺ δείχνει πὼς εἶναι περισσότερο συναισθηματική, ἐπιμένει:

—Καὶ τὸ φρικτὸ εἶναι πὼς ὁ καϋμένος ἤταν μόλις εἰκοσιπέντε χρόνων!

—Εἴκοσι πέντε χρόνων! ἐπαναλαμβάνει μηχανικὰ ἡ κ. Σβουρίδου. Τί κρίμα! Τόσο νέος!

Κι' ἐνῶ σκέπτεται σὲ ποιὸ νούμερο νὰ ποντάρη, ξαφνικὰ παίρνει κάμποσες μάρκες καὶ λέει στὸν κρουπιέρη, ἐνθουσιασμένη μὲ τὴν ἰδέα της:

—'Ολα στὸ εἰκοσιπέντε!

Ο ΦΑΚΟΣ

ἀπὸ τὸ σπίτι του τὴ νύχτα, κατὰ τὶς ἑνιά, ἀφοῦ φάγανε ὅπως πάντα, μὲ τὴν 'Ελλη.

—Ποῦ πᾶς; τὸν ρώτησε αὐτή, παραξενευμένη, δυσαρεστημένη...

—'Ανέλαβα μιὰ καινούργια νυχτερινὴ δουλειὰ στὴν 'Εταιρία Μετάξης... τῆς ἀποκρίθηκε. 'Ετοιμάζω τὸν ἰσολογισμὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους...

—Οὔφ! Πάλι δουλειά... 'Ολο δουλειά! Τὴν ἀγκάλιασε, τὴ φίλησε τρυφερά.

—Τί νὰ κάνουμε, ἀγαπούλα μου; Μιὰ καὶ δὲν εἴμαστε πλούσιοι, πρέπει νὰ δουλέψουμε γιὰ νὰ φέρουμε τὴ μιὰ ἄκρη μὲ τὴν ἄλλη... Δὲ φτάνει μόνο τὸ φαΐ, αὐτὸ τὸ κανονίζει ὁ μισθὸς τῆς Τραπέζης... Εἶναι ὅμως κι' ἄλλα ἀπαραίτητα—ἕνα λούσο δικό σου, κάτι παραπανίσιο... Πρέπει νὰ συμπληρώνουμε...

—Ναί, μὰ ὄχι μὲ δουλειὰ τὴ νύχτα... τοῦ παραπονέθηκε, γύνοντας τὸ κεφαλάκι της στὸν ὦμο του.

—Τί νὰ κάνουμε! 'Αφοῦ νύχτα ἔτυχε:

—Νὰ μὴν τύχη... Νὰ τὴν ἀρνηθῆς τέτοια δουλειά...

Τρυφερὰ πειστικὰς τῆς χάϊδεψε τὰ μαλλιά:

—"Ενγοια σου... Δὲ θὰ κρατήση αὐτὸ γιὰ πολύ... 'Ισολογισμὸς εἶναι, θὰ βγῆ γρήγορα...

—Καὶ δὲ θὰ ξαναπάρης ἄλλη δουλειὰ τὴ νύχτα...

—Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι...

'Επισφράγισε τὴν ὑπόσχεσί του μὲ ἕνα θερμό, πειστικὸ φιλί, κι' ἔφυγε.

★

Σόλωνος 282. Βρῆκε τὸ παλιὸ τριώροφο κτίριο εὔκολα καὶ χτύπησε, μὲ κάποια ἀγωνία, ἀνακατωμένη στὴν περιέργειά του. τὸ κουδοῦνι τοῦ ἰσογείου.

'Η πόρτα μισάνοιξε. "Ενας ἄνθρωπος χλωμὸς μὲ πρισμένα μάτια, φάνηκε στὸ ἄνοιγμα:

—Τί ζητᾶτε; ρώτησε.

—Τὸν κύριο 'Ανέστη...

—'Α, μάλιστα... Περᾶστε... Σᾶς περιμένει... Τρίτη πόρτα δεξιὰ στὸ διάδρομο...

Προχώρησε δισταχτικὰ ὁ Νότης καὶ χτύπησε τὴν τρίτη πόρτα.

Τοῦ ἄνοιξε ὁ ἴδιος ὁ 'Αρμανῆς:

—'Α! "Ησθες: Μπράβο!...

Τὸν τράβηξε μέσα. "Ηταν ἕνα μικρὸ δωμάτιο μ' ἕνα μικρὸ ντιβάνι σὲ μιὰ γωνιὰ κι' ἕνα γραφεῖο σὲ μιὰν ἄλλη.

'Ο Νότης κύτταξε στενοχωρημένος ἕνα γύρο.

—Τί εἶναι δῶ; ρώτησε ὁ διστακτικά.

—Τὸ ἄντρον τῆς τύχης! τοῦ ἀποκρίθηκε μ' ἕνα χαμόγελο ὁ 'Αρμανῆς.

—Δηλαδή: Λέσχη:

—Μάλιστα. λέσχη...

—Κι' ἐσύ; Τί σχέσι ἔχεις:

—'Εγώ... "Εχω μερικοὺς πόντους στὴν ἐπιχείρησι.

—"Α... "Ετσι...

Μείνανε σιωπηλοὶ γιὰ λίγο καὶ οἱ δυό τους.

"Υστερα ὁ 'Αρμανῆς ἔβγαλε τὰ τσιγάρα του καὶ πρόσφερε στὸ Νότη:

—'Εδῶ μέσα, τοῦ εἶπε χτυπώντας εὐθυμα στὸν ὦμο, μπορεῖς νὰ δοκιμάσης τὴν τύχη σου. Καὶ νὰ προσπαθήσης νὰ αὐξήσης τὰ εἰσοδήματά σου—ἴσως, ἀκόμα, καὶ νὰ γίνης πλούσιος!

Μὲ σφιγμένα δόντια ὁ Νότης συμπλήρωσε:

—"Η νὰ καταστραφῶ!

—Νὰ καταστραφῆς... Κολοκύθια! Καταστρέφονται μόνο οἱ κουτοί... Κι' ὕστερα, ποιὸς θὰ σὲ ἀφίση νὰ καταστραφῆς: 'Εγὼ θὰ βρίσκουμαι διαρκῶς πλάϊ σου, γιὰ νὰ μὴ σ' ἀφίσω νὰ παρασυρθῆς...

'Ο Νότης δὲν ἀποκρίθηκε. Μὲ τὰ μάτια του στυλωμένα σὲ ἕνα ὡρισμένο σημεῖο τοῦ ἀντικρυνοῦ τοίχου. ἄφινε τὸ μυαλό του νὰ δουλεύη πυρετικά. Ναί, τὸ παιχνίδι προσφερότανε σὰ μόνη λύσι γιὰ τὸ ξελάσπωμά του...

—Μίλησες γιὰ καταστροφή... ξανάπε ὁ 'Αρμανῆς. "Οπως μιλᾶνε ἐπιπόλαια κι' ὅλοι ὅσοι βρίσκονται μακρυὰ ἀπὸ τὸ παιχνίδι, δηλαδὴ τὸ σωστὸ παιχνίδι, τὸ ἔξυπνο, τὸ συστηματοποιημένο, τὸ λογικό...

—Κι' ὅσοι βρίσκονται κοντά:

—Αὐτοὶ κερδίζουνε... Νά, ἐγὼ εἶμαι πάντα κερδισμένος...

—Παίζεις:

—Σὲ λέσχη εἶμαι καὶ δὲ θὰ παίξω:... 'Αλλὰ παίζω ὅπως πρέπει καὶ ὅταν πρέπει... Καὶ ξέρω νὰ συγκρατοῦμαι... Δὲν ἐκβιάζω ποτὲ τὴν τύχη. Δὲν τὴν κυνηγάω. "Αν δῶ ὅτι δὲ μὲ θέλει, τὴν ἀφίνω, γιὰ νὰ ξαναδοκιμάσω μιὰ ἄλλη φορά... Γιατί, νὰ αὐτὲς εἶναι οἱ πρῶτες, οἱ βασικὲς προϋποθέσεις τοῦ κέρδους ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ παίζει. 'Η ψυχραιμιά, ἡ λογική, καί, ἰδίως, ἡ ἱκανότης νὰ σταματάη ὅταν πρέπει, νὰ μὴν ἐκβιάζη τὸ χαρτί, νὰ μὴν παρασύρεται, νὰ μὴν πεισματώνη...

—'Εγὼ σπάνια παίζω. καὶ σχεδὸν πάντα, χάνω...

—'Εδῶ θὰ κερδίσης! τὸν βεβαίωσε ὁ 'Αρμανῆς μὲ πεποίθησι. "Ελα, πᾶμε μέσα νὰ παρακολουθήσης λίγο τὸ παιχνίδι...

Πήγανε στὸ διπλανὸ σάλα. Γύρω ἀπὸ τὸ μακρόστενο πράσινο τραπέζι τοῦ «σεμαὶν ντὲ φὲρ» καμμιὰ εἰκοσαριὰ ἄνθρωποι ἀμίλητοι παίζανε... Δὲν ἄκουγες ἄλλο ἀπὸ τὸν μουντὸ κρότο ποὺ κάνουν οἱ μάρκες πέφτοντας ἀπάνω στὸν τσόχα.

"Εκανε τόπο ὁ 'Αρμανῆς στὸ Νότη:

—Νά, κάτσε κι' ἐσὺ ἐδῶ...

Μηχανικὰ ὁ Νότης ἔκατσε.

'Ο 'Αρμανῆς φώναξε ἕνα γκαρσόνι:

—Πὲς τοῦ ταμία νὰ σοῦ δώση χίλιες δραγμὲς μάρκες... πρόσταξε χαμηλόφωνα.

Σὲ λίγο τὸ γκαρσόνι ἔφερε τὶς μάρκες.

—Ξέρεις «σεμαὶν ντὲ φὲρ»; ρώτησε πάλι χαμηλόφωνα ὁ 'Αρμανῆς τὸ Νότη.

—Λίγο... ἀποκρίθηκε αὐτός.

—Δὲν χρειάζεται νὰ ξέρης καὶ πολύ... Σὰν τὸ μπακάλη εἶναι. Τὸ ἐννιὰ καὶ τὸ ὀκτὼ κερδίζουν... Μόνο ποὺ δὲν κάνει μπάνκο ἕνας διαρκῶς 'Ο μπάνκος περιάει ἀπὸ χέρι σὲ χέρι. "Οποιος χάση τὸν δίνει στὸν ἄλλο, στὸ διπλανό του. Γι' αὐτὸ λέγεται καὶ «σεμαὶν ντὲ φὲρ», σιδηρόδρομος...

'Ο Νότης ἄρχισε νὰ παίζη. Τί περίεργο! Νάταν ἡ τύχη τοῦ ἀτζαμή; Κέρδιζε! "Εκανε δυὸ καὶ τρεῖς πάσσες στὸ χέρι του, κι' ἐπειδὴ — πελαγωμένος πιὸ πολὺ κι' ὄχι ἀπὸ σύστημα — ἄφησε ὅλα τὰ κέρδη μέσα, σὲ λίγο ἕνα βουνὸ ἀπὸ μάρκες ὑψωνότανε μπροστά του!

'Η δίψα τοῦ χαρτιοῦ, ὁ πυρετὸς τοῦ χαστοπαίχτη, φλογίσανε ὅλο του τὸν ὀργανισμό... Κι' ἄρχισε νὰ παίζη τολμηρὰ ποντάροντας χοῦφτες τὰ κερδισμένα! Οἱ ἄλλοι παίχτες ἀρχίσανε νὰ τὸν στραβοκυττάνε.

Ξαφνικὰ ὁ Νότης ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ 'Αρμανῆ νὰ τοῦ ψιθυρίζη στ' αὐτὶ ἐπιτακτικά:

—Σήκω! Φτάνει...

Μηχανικὰ ἐκεῖνος ὑπάκουσε.

Μάζεψε τὶς μάρκες, γέμισε μ' αὐτὲς ἑξ-έγειλες τὶς τσέπες του, τὰ χέρια του καὶ σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι.

'Ο 'Αρμανῆς τὸν παρέσυρε στὸ γραφεῖο, δίπλα. "Εκλεισε τὴν πόρτα κι' ὕστερα τὸν χτύπησε γελῶντας στὴν πλάτη.

—Εἶδες: τοῦ εἶπε θριαμβευτικά.

'Ο Νότης σώπαινε. πελαγωμένος, ἀνίκανος νὰ σκεφτῆ... "Ενοιωθε τὶς μάρκες νὰ τὸν βαραίνουν καὶ δὲ μποροῦσε νὰ ὑπολογίση πόσες ἦτανε..

—Γιὰ βγάλε νὰ μετρήσουμε τὰ κέρδη σου... τοῦ εἶπε πάλι ὁ 'Αρμανῆς.

Μηχανικὰ ὁ Νότης ὑπάκουσε. Οἱ μάρκες γεμίσανε τὸ γραφεῖο. Γρήγορα. ἐπιτήδεια, ὁ 'Αρμανῆς τὶς μέτρησε. τὶς ἔκανε στήλες.

'Ο Νότης κύτταζε σὰν πίσω ἀπὸ μιὰ πυκνὴ ὁμίχλη ὅλα αὐτὰ τὰ στρογγυλὰ καὶ τετράγωνα πολύγωμα κόκκαλα, ποὺ ἐκπροσωποῦσαν μιὰ μικρὴ περιουσία!

—Δεκατέσσερις ὀχτακόσες... ἄκουσε δίπλα του τὴ φωνὴ τοῦ 'Αρμανῆ.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

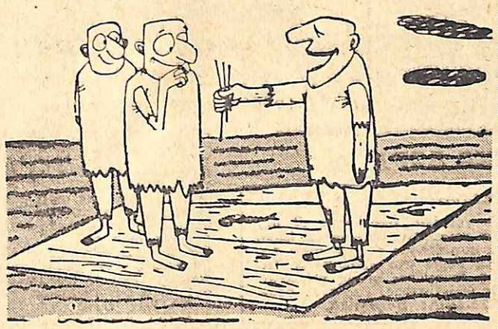

Οἱ ναυαγοὶ ποντάρουν...

Τὰ τυχερὰ παιγνίδια Σ' ΟΛΟ ΤΟ ΚΟΣΜΟ

Μανιωδέστεροι παίχτες εἶναι οἱ 'Αμερικανοὶ καὶ Αὐστραλοί

'Η ἀνθρωπότητα ξοδεύει κάθε χρόνο 23 δισεκατομμύρια δολλάρια στὰ τυχερὰ παιχνίδια! Στὸ κυριολεκτικὰ τρομαχτικὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα κατάληξε μιὰ στατιστικὴ ἔρευνα, ποὺ διωργανώθηκε ἀπὸ τὸ μεγάλο ἀμερικανικὸ περιοδικὸ «Σπόρτ 'Ιλλουστρέτεντ», μὲ τὴ βοήθεια ἑκατὸ ἀνταποκριτῶν του, διασκορπισμένων σὲ κάθε σημεῖο τῆς Γῆς.

Τὸ ποσὸ αὐτὸ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ 450 πλάσιο τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν καὶ μὲ τὸ πενταπλάσιο τοῦ ἐτησίου μέσου ὅρου τῆς ἀμερικανικῆς βοήθειας στὶς χῶρες τοῦ ἐξωτερικοῦ!

Φυσικά, στὸν παραπάνω ἀριθμὸ δὲν συμπεριλαμβάνονται μόνο τὰ ποσά, ποὺ διακυβεύονται στὸ πράαιγο τραπέζι, ἀλλὰ κι' ἐκεῖνα, ποὺ ξοδεύονται στὸν ἱπόδρομο, στὰ διάφορα αὐτόματα παιχνίδια καὶ στὴν ἀγορὰ λαχείων, ποὺ ἀποτελοῦν κι' αὐτὰ ἐπίσης μιὰ μορφὴ τυχεροῦ παιγνιδιοῦ.

Οἱ φανατικώτεροι παίχτες, προκύπτει ἀπὸ τὴν ἴδια στατιστική, εἶναι οἱ κάτοικοι τῶν ἀγγλοσαξωνικῶν χωρῶν καὶ ἰδιαίτερα οἱ 'Αμερικανοί, ποὺ ἔρχονται ἐπὶ κεφαλῆς στὸν τομέα τῶν δαπανῶν. Κάθε χρόνο ξοδεύονται γιὰ τὰ τυχερὰ παιγνίδια στὴν 'Αμερικὴ 15 δισεκατομμύρια δολλάρια —δηλαδή, οἱ 'Ηνωμένες Πολιτεῖες μόνες τους δαπανοῦν τὰ διπλὰ σχεδὸν ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν ἄλλων χωρῶν τῆς Υδρογείου!

Τὴ δεύτερη, μετὰ τὶς 'Ηνωμένες Πολιτεῖες, θέσι σ' αὐτὸ τὸν πίνακα κατέχει ἡ Μεγάλη Βρεταννία, ὅπου ξοδεύονται 1.500.000.000 δολλάρια τὸ χρόνο στὰ τυχερὰ παιχνίδια καὶ τὴν τρίτη ἡ Αὐστραλία, μὲ 1.400.000.000 δολλάρια. 'Ακολουθοῦν κατὰ σειρά: τέταρτη ἡ Βραζιλία, πέμπτη ἡ Γερμανία, ἑκτες οἱ 'Ινδίες, ἕβδομη ἡ 'Αργεντινὴ καὶ ὄγδοη ἡ Γαλλία, ἀπου διακυβεύονται μόνο 260 ἑκατομμύρια δολλάρια τὸ χρόνο στὰ τυχερὰ παιχνίδια. 'Η 'Ελλάδα δὲν ἀναφέρεται καθόλου στὸ διεθνῆ αὐτὸ πίνακα.

Σὲ σχέσι μὲ τὴν ἀναλογία τοῦ πληθυσμοῦ, οἱ Αὐστραλοὶ φαίνεται νὰ ξεπερνᾶν τοὺς 'Αμερικανοὺς στὸ πάθος γιὰ τὰ τυχερὰ παιχνίδια. Κάθε Αὐστραλὸς θυσιάζει, κατὰ μέσον ὅρο, 160 δολλάρια ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του τὸ χρόνο γιὰ τὸ κυνήγι τῆς τύχης, κάθε 'Αμερικανὸς 90 δολλάρια, κάθε Νεοζηλανδὸς 52 δολλάρια καὶ κάθε 'Αγγλος 30 δολλάρια.

'Ανάμεσα σ' ὅλες τὶς μορφὲς τυχερῶν παιγνιδιῶν, ἐκεῖνη, ποὺ δημιουργεῖ... τὰ περισσότερα θύματα, εἶναι ὁ ἱπποδρομος. 'Από τὰ 23 δισεκατομμύρια δολλάρια, ποὺ ξοδεύονται, ὅπως εἴπαμε, κάθε χρόνο σ' ὅλο τὸν κόσμο γιὰ τὰ τυχερὰ παιχνίδια. τὰ 11 δισεκατομμύρια πηγαίνουν σὲ στοιχήματα τοῦ ἱπποδρόμου. "Εχει, μάλιστα, διαπιστωθῆ πὼς ὁ ἱππόδρομος, χρόνο μὲ τὸ χρόνο, κερδίζει σταθερὰ ἕβδομος ἀπέναντι στὰ χαρτιά, στὴ ρουλέττα, στὰ λαχεῖα κλπ.

Μετὰ ἀπὸ τὸν ἱππόδρομο, ἀκολουθοῦν κατὰ σειρὰ τὰ λαχεῖα, ποὺ ἀποδίδουν 1.500.000.000 δολλάρια τὸ χρόνο στοὺς ὀργανωτές τους, τὰ στοιχήματα τοῦ ποδοσφαίρου (453 ἑκατομμύρια δολλάρια) καὶ τὰ τραπέζια τοῦ καζίνου (370 ἑκατομμύρια δολλάρια).

Τὸ ὑπόλοιπο ποσό, ὡς τὰ 23 δισεκατομμύρια δολλάρια, ξοδεύεται στὶς ἰδιωτικὲς χαρτοπαιχτικὲς λέσχες, στὰ αὐτόματα παιχνίδια τῶν μπὰρ καὶ τῶν καφενείων, στὶς κυνοδρομίες ἢ σὲ διάφορα, ἀποκλειστικὰ «ἐθνικά», τυχερὰ παιχνίδια — ὅπως τὸ «μπίσο» τῶν Βραζιλιάνων, ποὺ ἀπαγορεύεται αὐστηρότατα ἀπὸ τὴν ἀστυνομία, ἀλλὰ συναγωνίζεται, ὅστόσο, σὲ δημοτικότητα τὶς κοῦρσες τοῦ ἱπποδρόμου.

Κατὰ μέσον ὅρο, κάθε κάτοικος τῆς Γῆς, ἄντρας, γυναῖκα ἢ παιδί, ξοδεύει 220 δραγμὲς τὸ χρόνο στὰ τυχερὰ παιχνίδια — καὶ αὐτὸς ὁ μέσος ὅρος παρατηρεῖται ἀπὸ τοὺς στατίστες τῆς στατιστικῆς — θὰ ἦταν αἰσθητὰ μεγαλύτερος, ἂν μιὰ χώρα ἐξακοσίων ἑκατομμυρίων κατοίκων, ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα, δὲν ἀπαγόρευε αὐστηρότατα κάθε μορφὴ τυνεροῦ παιχνιδιοῦ στὴν ἐπικράτειά της.

'Αντίθετα ἀπὸ τὴν Κίνα, ἡ Σοβιετικὴ Ρωσία δείχνει μιὰ σχετικὴ «ἐπιείκεια» σ' αὐτὸ τὸ θέμα. Καταδιώκει τὴν χαροπαιξία καὶ τὴ ρουλέττα, ἀλλὰ ἐπιτρέπει τὰ στοιχήματα στὸν ἱππόδρομο καί, τελευταῖα, ἐγκαινίασε τὴν διοργάνωσι ἑνὸς μεγάλου λαχείου ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ κράτους.

Τὸ ἀμερικανικὸ περιοδικό, ποὺ ὀργάνωσε τὴν ἐνδιαφέρουσα αὐτὴ ἔρευνα. διαπίστωσε ἐπίσης, μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἀνταποκριτῶν του, πὼς ἡ δεισιδαιμονία ἐξακολουθεῖ ν' ἀποτελῆ πάντα τὴ βάσι τοῦ παιγνιδιοῦ. τόσο στὶς λεγόμενες πολιτισμένες χῶρες ὅσο καὶ στὶς καθυστερημένες ἢ «ὑποαναπτυκτες». Παντοῦ, τὰ ὄνειρα θεωροῦνται σὰν ἡ πιὸ σίγουρη καθοδήγησι γιὰ τὸν παίχτη.

Οἱ 'Αμερικανοὶ παίκτες ἔρουν ἀπὲξω τὸν... κώδικα τῆς ἀντιστοιχίας... τῶν ὀνείρων μὲ τὰ ποντάρισματα. Καὶ οἱ 'Ιταλοὶ θεωροῦν σὰν ἀλάνθαστο σύμβουλο ἕναν εἰδικὸ ὀνειροκρίτη γιὰ τοὺς μανιώδεις τῶν τυχερῶν παιγνιδιῶν, τὸν «Σμορφια».

"Αν —λέει, ἀνάμεσα σὲ πολλὰ ἄλλα, ὁ «Σμορφια» ὀνειρευτῆτε ἄσπρα βράδια γιὰ χορηγητὴν στὸν κάμπο σᾶς, νὰ φιλᾶν στὸ μάγουλο τὴ μητέρα σας, μπορεῖτε νὰ ποντάρετε τὸν ἀριθμὸ 8, σίγουροι ὅτι θὰ κερδίσετε!

Στὴν πραγματικότητα, ὡστόσο, ὁ μόνος κανόνας γιὰ νὰ κερδίση κανείς, εἶναι νὰ μὴν πολυσκοτίζεται ἂν θὰ χάση. Κανόνας καθαρὰ ψυχολογικός, ποὺ ἐννιὰ φορὲς στὶς δέκα ἐπαληθεύει.

Χαρακτηριστικά, μάλιστα, τὸ «Σπόρτ 'Ιλλουστρέτεντ» ἀναφέρει τὸ ἀκόλουθο περιστατικό, ποὺ ἐφάρμοσε ἕνας 'Αμερικανὸς πέρυσι στὸ Μόντε Κάρλο: Διαπιστώνοντας πὼς ἐκεῖνα ποὺ κέρδιζε πάντα τὰ πιὸ πολλὰ ἦταν ὅσα παίζανε μὲ τὸ πιὸ πολὺ φανατισμό, ὁ 'Αμερικανὸς αὐτὸς ἀκέφτηκε νὰ ἐφαρμόση τὴν ἀντίστροφη μέθοδο. Προσφερε σ' ἕναν Γάλλο φίλο του ἕνα ποσὸ καὶ τοῦ ζήτησε νὰ τὸ χάση μέσα σὲ εἴκοσι λεπτά! "Αν τὰ κατάφερνε, θὰ τοῦ ἔδινε μιὰ γενναία ἀμοιβή.

'Ο Γάλλος κατέβαλε ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιὰ νὰ χαση ἐπὶ δυὸ ὁλόκληρες ὥρες. 'Αλλὰ δὲν κατάφερε παρὰ νὰ κερδίζη συνεχῶς!...

—"Αν εἶσαι κι' ἐσὺ μεταμφιεσμένος πλασιέ, καλύτερα νὰ τοῦ δίνης!...

Τὸ βιβλίο μαντεύει τὸ μέλλον

—Πρόκειται νὰ τὴ ζητήσω σὲ γάμο.

—'Από τὸν πατέρα της;

—"Οχι, ἀπὸ τὸν ἄντρα της!

★

Στὸ δικαστήριο:

—Γιατί θέλετε νὰ χωρίσετε μαντάμ;

—Διότι κάθε φορά, ποὺ κάθομαι στὰ γόνατα τοῦ συζύγου μου, ἀρχίζει νὰ μοῦ ὑπαγορεύη γράμματα!

★

—Μπορῶ νὰ σᾶς φιλήσω δεσποινίς;

—Σεῖς ξέρετε, ἂν μπορῆτε ἢ ὄχι!

★

Συζητοῦν δυὸ "Αγγλοι:

—Στὶς φλέβες μου τρέχει καὶ γαλλικὸ αἷμα.

—'Από τὴ μητέρα σου;

—"Οχι. 'Από μετάγγισι!

★

Στὴν πρεμιέρα τοῦ ἔργου «'Ο ἄνθρωπος καὶ τὰ ὅπλα» τοῦ Μπέρναρ Σῶ, βροχὴ ἀπὸ χειροκροτήματα ἐκάλεσαν τὸν 'Ιρλανδὸ συγγραφέα στὴ σκηνή.

'Ο Σῶ πλησίασε στὸ προσκήνιο καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ὑποκλινόταν, ἀπὸ ἕνα μπροστινὸ θεωρεῖο ξεχώρισε μιὰ δυνατὴ φωνή:

—"Αφισε τὶς χαιρετοῦρες, Σῶ!... Ξέρεις πολὺ καλὰ πὼς τὸ ἔργο σου εἶναι ἄνοστο!

'Ο 'Ιρλανδὸς χιουμοριστὴς κύτταξε πρὸς τὸ θεωρεῖο ἀπ' ὅπου ἀκούστηκε ἡ φωνὴ καὶ ἀποκρίθηκε:

—Κι' ἐγὼ συμφωνῶ μαζί σου, φίλε μου... Τί νὰ κάνουμε ὅμως, δυὸ ἄνθρωποι ἐμεῖς, μπροστὰ σὲ τόσο κόσμο, ποὺ ἔχει ἄλλη γνώμη;

★

Κουβεντιάζουν δυὸ ἀδελφές:

—Δὲν ντρέπεσαι, 'Αλίκη; Σὶ ἄκουσα ποὺ φιλιόσουν ἔξω στὴ βεράντα.

—"Ε, κι' ὕστερα; Μήπως κι' ἐσὺ δὲ φιλίσαι κάθε βράδυ μὲ τὸ Γιῶργο;

—Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀρραβωνιαστικός μου!

—Μὰ κι' ἐγὼ μὲ τὸν ἀρραβωνιαστικό σου φιλιόμουν!...

★

Στὸ καπελλάδικο:

—Μὰ πάρε ἐπιτέλους μιὰ ἀπόφασι! Αὐτὸ τὸ καπέλλο σοῦ πηγαίνει περίφημα!

—Τί λές, ἄντρα μου; Δὲν τὸ φοράει καμμιὰ γυναῖκα!

—"Ε, τότε πάρε ἐκεῖνο τ' ἄλλο.

—'Αστειεύεσαι; Αὐτὸ τὸ φορᾶνε... ὅλες οἱ γυναῖκες!

★

Γιάννης: Εἶσαι ἀραβωνιασμένος μὲ τὴν 'Ελένη τόσα χρόνια. Γιατί δὲν ἀποφασίζεις νὰ τὴν παντρευτῆς;

Τάκης: Τὸ σκέφτηκα πολλὲς φορές, ἀλλά, ὅταν τὴν πάρω, ποῦ θὰ περνάω τὰ βράδυα μου;

★

'Ο Συγγραφεύς: Μά, ἀγαπητέ μου, ἐσὺ ποὺ δὲν ἔγραψες ποτὲ σου οὔτε μιὰ ἀράδα, πῶς ἔχεις τὴν ἀξίωσι νὰ κρίνης τὰ βιβλία μου;

Κριτικός: Βέβαια, ποτέ μου δὲ γέννησα σύγά, κι' ὅμως ξέρω καλύτερα ἀπὸ τὴν κοττα νὰ κρίνω μιὰ ὀμελέττα!

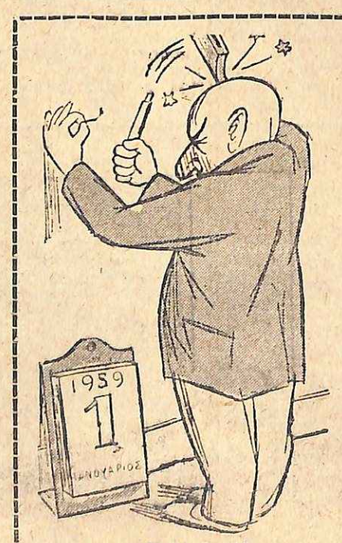

— Καλὴ ἀρχή!...

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΔΩΡΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΚΑΙΤΗ: Χαριτωμένη μοντέρνα γυναίκα, υπάλληλος σὲ μιὰ Ἑταιρεία. Ἐλεύθερες ἰδέες μὰ κεντημένες ἀπάνω σὲ ἠθικὸ καμβᾶ, 25 χρόνων. ΛΙΖΑ: Μιὰ συνάδελφός της κι' αὐτὴ πολὺ νόστιμη καὶ πολὺ πικάντικη. Γύρω στὰ εἰκοσιπέντε. ΤΑΣΟΣ: Νεαρός, κομψευόμενος δικηγόρος χωρὶς πελατεία. ΠΙΠΗΣ: Νεαρὸς κομψευόμενος ὀδοντίατρος, χωρὶς... ὀδοντοϊατρεῖο. ΑΛΛΑ ΠΡΟΣΩΠΑ: Βοηθητικά.

ΣΚΗΝΗ 1η

(Σ' ἕνα μπάρ).

ΤΑΣΟΣ (συνεχίζει διάλογο): Δὲν ξοδεύουμε γι' αὐτὲς τὶς κοπέλλες τίποτε.

ΠΙΠΗΣ: Καὶ σάμπως ἔχουμε νὰ ξοδέψουμε;

ΤΑΣΟΣ: Αὐτὸ λέω. Τὄχουνε καταλάβει κι' αὐτὲς πὼς δὲν ἔχουμε καὶ γι' αὐτὸ ἐπιμένουνε νὰ πληρώνη καθένας τὸ ποτό του καὶ τὸ γλυκό του καὶ τὸν κινηματογράφο του. Ἀλλὰ τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς, πρέπει νὰ τοὺς κάνουμε κάποιο δῶρο! Εἶναι ἀπαραίτητο!

ΠΙΠΗΣ: Ἀπαραίτητο εἶναι ἀλλὰ χρειάζονται λεφτά.

ΤΑΣΟΣ: Νὰ κόψουμε τὸ λαιμό μας νὰ τὰ βροῦμε!

ΠΙΠΗΣ: Ναί, αὐτὸ συνήθως λέγεται, ἀλλὰ δὲν ἐφαρμόζεται. Ἂν ἐπρόκειτο νὰ βρίσκη ὁ κόσμος λεφτὰ κόβοντας τὸ λαιμό του, δὲ θὰ ὑπῆρχε λαιμὸς ἄκοπος. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ μόνο ποὺ μπορεῖ νὰ πετύχη μ' αὐτὸ τὸν τρόπο εἶναι νὰ πεθάνη.

ΤΑΣΟΣ: Φλυαρεῖς ἀνοήτως καὶ ψυχραίμως, ἐνῶ καιγόμαστε.

ΠΙΠΗΣ: Τί θέλεις νὰ κάνω; Νὰ πάω νὰ πάρω ἀπ' τὶς καταθέσεις μου στὴν Τράπεζα;

(Σιγή).

ΤΑΣΟΣ: Νὰ βρίσκαμε κανένα νὰ τοῦφτιαχνες τὰ δόντια.

ΠΙΠΗΣ: Πῶς θὰ τοῦ τὰ φιάξω; Μὲ σουγιαδάκι;

(Σιγή).

ΤΑΣΟΣ: Προτείνω νὰ πουλήσης τὸ παλτό σου.

ΠΙΠΗΣ: Εἶσαι καλά; Καὶ γιατί δὲν πουλᾶς ἐσὺ τὸ δικό σου;

ΤΑΣΟΣ: Εὐχαρίστως. Τὸ ἴδιο εἶναι. Θὰ πουλήσουμε τὸ ἕνα παλτὸ κι' ὕστερα θὰ βγαίνουμε ἔξω μέρα παρὰ μέρα. Ὅταν θὰ βγαίνω ἐγὼ μὲ τὸ παλτό, ἐσὺ θὰ κάθεσαι μέσα. Ὅταν θὰ βγαίνης ἐσὺ θὰ κάθωμαι μέσα ἐγώ.

ΠΙΠΗΣ: Καὶ τί θὰ ποῦμε στὰ κορίτσια; Ὅτι ἀποφασίσαμε μέρα παρὰ μέρα νὰ εἶναι ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς δυό μας ἀδιάθετος; Δὲ γίνοντ' αὐτὰ τὰ πράματα μωρὲ Τάσο. Ζαλίστηκε τὸ μυαλό σου!

ΤΑΣΟΣ: Μὰ εἶναι νὰ μὴ ζαλιστῆ;

(Σιγή).

ΠΙΠΗΣ: Πόσα λεφτὰ μποροῦμε νὰ οἰκονομήσουμε ὡς τὴν παραμονή;

ΤΑΣΟΣ: Φράγκο! Ἂν πάρω κάνα κατοστάρικο-δυὸ τοῦ μπάρμπα μου, θὰ μᾶς χρειαστοῦνε γιὰ τσιγάρα... γιὰ κουρεῖο καὶ γιὰ καφέδες.

ΠΙΠΗΣ: Λοιπόν, ἄκου: Ἀφοῦ δὲ μποροῦμε νὰ οἰκονομήσουμε τίποτε, θὰ κάνουμε δῶρο μεγαλοπρεπές! Ἔτσι γίνεται στὴ ζωή. Μιὰ φορὰ δέ μοῦβγαιναν οἱ δεκάρες μου γιὰ νὰ μπῶ στὸ ἐτρόλλεϋ» καὶ ψιχάλιζε. Πῆρα, λοιπόν, ταξὶ καὶ τὸ πληρώσανε στὸ σπίτι.

ΤΑΣΟΣ: Τί σχέσι ἔχει αὐτό;

ΠΙΠΗΣ: Τώρα θὰ σοῦ πῶ. Ἀφοῦ δὲ μποροῦμε ν' ἀγοράσουμε δυὸ τσάντες ἢ ἀπὸ τρία ζευγάρια φίνες κάλτσες, θὰ πάρουμε ἀπὸ ἕνα ἠλεκτρικὸ ψυγεῖο! Ἐμεῖς τοὺς ἔχουμε ὑποσχεθῆ γάλο. Αὐτὰ τὰ δῶρα εἶναι καὶ συμβολικά. Δείχνουν ὅτι ἀπὸ τώρα φροντίζουμε νὰ φιάξουμε τὸ σπιτικό μας!

ΤΑΣΟΣ: Ἡ ἰδέα σου θὰ ἦτανε λαμπρή, ἂν εἴχαμε νὰ δώσουμε προκαταβολὴ γιὰ τὰ ψυγεῖα.

ΠΙΠΗΣ: Ἔχω τὸ θεῖο μου, ποὺ ἔχει κατάστημα. Θὰ ὑπογράψουμε τὰ γραμμάτια καὶ θὰ στείλη τὰ ψυγεῖα.

ΤΑΣΟΣ: Χωρὶς προκαταβολή;

ΠΙΠΗΣ: Χωρίς! Ἀφοῦ δίνει σ' ἀγνώστους.

ΣΚΗΝΗ 2η

(Τηλεφωνικῶς, τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς).

ΚΑΙΤΗ: Ναί, Λίζα μου, ἐπίσης. Εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος. Ὅτι ἐπιθυμεῖς... Δὲ μοῦ λές... μήπως ἔχεις κανένα νὰ πουλήσουμε ἕνα ἠλεκτρικὸ ψυγεῖο;

ΛΙΖΑ: Ὅτι τοιμαζόμουνα νὰ σὲ ρωτήσω ἐγώ!

ΚΑΙΤΗ: Ἔλαβες καὶ οὐ δῶρο ἀπ' τὸν Τάσο; Ἐγὼ δὲν ξέρεις τί ἔχω πάθει. Ἔχει γεμίσει ὅλο τὸ σπίτι, κουζίνες, ψυγεῖα, καταψύκτες, φρυγανιέρες, ραδιόφωνα καὶ ὅλα τὰ ἠλεκτρικὰ εἴδη!

ΛΙΖΑ: Καὶ στὸ σπίτι μου τὰ ἴδια ἔχω! Βλέπεις ὅλοι μας οἱ θαυμαστὲς εἶν' ἀπένταροι! Καὶ τὰ μόνα δῶρα, ποὺ ἐνῶ ἔχουν ἀξία προσφέρονται παρακαλετὰ μὲ δόσεις καὶ χωρὶς προκαταβολή, εἶναι τὰ ἠλεκτρικὰ εἴδη! Πόσα ψυγεῖα ἔχεις;

ΚΑΙΤΗ: Ὀχτώ!

ΛΙΖΑ: Ἐγὼ δώδεκα! Κουζίνες;

ΚΑΙΤΗ: Δεκαπέντε.

ΛΙΖΑ: Δεκατέσσερις ἐγώ. Ἀλλὰ ἔχω καὶ πλῆθος ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα εἴδη. Τί θὰ τὰ κάνουμε τώρα; Δὲν πουλιοῦνται τόσο εὔκολα αὐτά. Ὅποιος θέλει, πάει καὶ τὰ παίρνει ἀπ' τὰ μαγαζιά.

ΚΑΙΤΗ: Ἔ, καὶ δὲν ἀνοίγουμε μαγαζί;

ΛΙΖΑ: Τί; Σοβαρὰ τὸ λές;

ΚΑΙΤΗ: Σοβαρώτατα. Πιὸ ἔξυπνοι εἶν' οἱ ἄλλοι παῦ κάνουν τὸν ἔμπορο; Τὸ ἐμπόρευμα τὸ ἔχουμε. Αὔριο κι' ὅλας, νὰ βροῦμε ἕνα μικρὸ μαγαζάκι στὸ κέντρο καὶ ν' ἀρχίσουμε. Ἔχω κάτι οἰκονομίες γιὰ τὴν προκαταβολή.

ΛΙΖΑ: Κι' ἐγώ. Μωρὲ ὡραία ἰδέα εἶχαν οἱ θαυμαστές μας!

ΣΚΗΝΗ 3η

(Ἀργὰ τὴ νύχτα τῆς παραμονῆς, ὁ Πίπης κι' ὁ Τάσος φεύγουν ἀπ' τὸ σπίτι τῆς Κάιτης, ὅπου πέρασαν μιὰ ἡσυχη... καὶ οἰκονομικὴ Πρωτοχρονιά).

ΤΑΣΟΣ: Εἶδες ψυγεῖο καὶ κακό;

ΠΙΠΗΣ: Ναὶ μωρέ! Φαίνεται πὼς κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι θαυμαστές, οἱ ἀντίπαλοί μας νὰ ποῦμε, εἶναι κι' αὐτοὶ πανὶ μὲ πανὶ ὅπως κι' ἐμεῖς.

ΤΑΣΟΣ: Ἤτανε ὅμως λιγάκι ρεζιλίκι!... Γιατὶ καταλάβανε βέβαια, περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Ἐγώ, ὅταν μοῦ εἶπε ἡ Λίζα «σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο δῶρο» αἰσθάνθηκα νὰ συγκεντρώνεται τὸ αἷμα μου στὰ μάγουλα καὶ στ' αὐτιά.

ΠΙΠΗΣ: Δὲ βαρυέσαι. Δείξαμε τὴν καλή μας διάθεσι. Τοῦ χρόνου θὰ εἴμαστε γεμᾶτοι λεφτά, καὶ θὰ τοὺς πάρουμε «βιζόν» καὶ δαχτυλίδια.

ΣΚΗΝΗ 4η

(Τὸν ἑπόμενο χρόνο τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς, σ' ἕνα μπάρ).

ΤΑΣΟΣ (μελαγχολικά): Ἀφραγκοι καὶ φέτος!

ΠΙΠΗΣ: Καὶ καταχρεωμένοι!

ΤΑΣΟΣ: Κι' ἐλπὶς γιὰ δῶρο στὰ κορίτσια, οὐδεμία!... Δὲ μὲ πειράζει ποὺ δὲν πληρώθηκε ὁ θεῖος σου. Τώρα δίνουν ὅλοι χωρὶς προκαταβολή. Ἀλλά... νὰ τοὺς χαρίσουμε ψυγεῖο, ἐνῶ ἔχουνε μαγαζὶ καὶ πουλᾶνε ψυγεῖα; (Τὶς βλέπει ποὺ μπαίνουν). Σταμάτα τώρα τὴν κουβέντα γιατὶ ἔρχονται.

ΛΙΖΑ: Γειὰ σας.

ΚΑΙΤΗ: Πῶς εἴσθε; Γιατὶ ἐτσι κατσούφηδες;

ΤΑΣΟΣ: Ἄ, τίποτα. Πλήξαμε μόνοι μας.

ΚΑΙΤΗ (βγάζει τὰ γάντια της): Δὲν εἶν' αὐτό! Ξέρω τί σᾶς ἀπασχολεῖ. Δὲν ἔχετε λεφτὰ νὰ μᾶς κάνετε δῶρο! Μὴ στενοχωριώσαστε καθόλου! Ψυγεῖο!

ΠΙΠΗΣ: Μά... ἀφοῦ πουλᾶτε ψυγεῖα;

ΚΑΙΤΗ: Ἐ μὰ... δὲ θὰ τ' ἀγοράσετε ἀπὸ μᾶς τὰ ψυγεῖα, ποὺ θὰ μᾶς χαρίσετε! Κοντὰ στὸ νοῦ κι' ἡ γνῶσι! Ἄλλος θὰ τραβομαλλιέται μαζί σας! Ἐμεῖς ἁπλῶς... θὰ τὰ μοσχοπουλήσουμε! Μὴν καθυστερῆτε στιγμή! Δρόμο γιὰ τὰ ψυγεῖα!... Εἶδες τί ἐμπορικὸ πνεῦμα ποὺ ἔχω, Λίζα;

(Ἀόλαλα)

ΕΨΙΛΟΝ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

★ Καθῆκον καὶ ἐργασία, νὰ τὰ μυστικὰ τῆς εὐτυχίας.

Κ ἀ ν τ

★ Πρέπει ν' ἀσκῆσαι στὰ μικρὰ δείγματα εὐτυχίας ποὺ σοῦ πρόσφερει κάθε τόσο ἡ ζωή, χωρὶς νὰ ζητᾶς ὁλόκληρη τὴν εὐτυχία, γιατὶ δὲν ὑπάρχει. Τὴν ἔχει φαλλιδίσει ἡ μοῖρα ἀνελέητα.

Ἀ λ φ ό ν σ ο ς Κ ά ρ ρ

★ Ε ὐ τ υ χ ί α. Στὰ λεξικὰ ἀναφέρεται ὡς ὄνομα οὐσιαστικόν. Στὴ ζωὴ ὅμως εἶναι ρῆμα, ποὺ ἔχει ὅλους τοὺς χρόνους ἐκτὸς ἀπ' τὸν ἐνεστῶτα.

Κ υ ρ ι α Σ τ ά λ

★ Ὦ, εὐτυχία, ὅταν θὰ κουραστῶ πιὰ νὰ σὲ κυνηγάω, δὲ θὰ μοῦ χρειάζεσαι. Κι' ἂν ἔρθης τότε ἐσὺ σὲ μένα, δὲ θὰ μπορέσω νὰ σὲ καταλάβω.

Σ ἐ λ λ ε ὺ

★ Ἡ ἀμάθεια σκοτώνει τὸν ἀμαθῆ πρὶν ἀπ' τὸν ἀληθινὸ θάνατό του, κι' ἔτσι τὸ σῶμα αὐτοῦ τοῦ δυστυχισμένου καταντάει κινητὸς τάφος, πρὶν ἀκόμα τὸ θάψουνε.

★ Ὁ ἀμαθὴς εἶναι συνεχῶς παιδί.

★ Ποτὲ μὴν κάνης φίλο ἀμαθῆ. Γιατί, ἂν εἶσαι σοφός, θὰ γίνης ἀνόητος. Κι' ἂν εἶσαι ἀνόητος, θὰ γίνης ἑκατὸ φορὲς ἀνόητος. Ὁ ἀμαθὴς εἶναι ἐχθρὸς τοῦ ἑαυτοῦ του. Πῶς μπορεῖ λοιπὸν νἄναι φίλος ἑνὸς ἄλλου;

★ Ἡ καλαισθησία εἶναι μιὰ φυσικὴ ἀντίληψι τοῦ ὡραίου, ἐντελῶς ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὴν τέχνη.

Λ έ Μ π α τ έ

★ Ἡ καλαισθησία εἶναι ἡ ἀφὴ τῆς εὐφυΐας.

Β ο ὺ λ φ ε ρ

ΚΡΑΓΙΟΝ ΓΙΑ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ

Εἶναι ἀφάνταστα τὰ ὅσα μηχανεύονται οἱ σημερινὲς βιομηχανίες, γιὰ νὰ μᾶς παίρνουν τὰ λεφτὰ ἀπὸ τὴν τσέπη. Μιὰ ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἐπινοήσεις εἶναι καὶ τὸ κραγιὸν γιὰ τὸ βάψιμο τῶν μαλλιῶν. Μὲ τέτοια κραγιόν, ποὺ εἶναι πολὺ φτηνά, μπορεῖτε νὰ δίνετε καθημερινὰ σὲ μιὰ τοῦφα τῶν μαλλιῶν σας μιὰ διαφορετικὴ ἀπόχρωσι, πράγμα ποὺ εἶναι πολὺ τῆς μόδας σήμερα.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

Ὁ γνωστὸς χορευτὴς Τάκης Βαρλάμος, μετὰ ἐπιτυχῆ τετραετῆ περιοδεία του στὰ μεγαλύτερα κέντρα τῆς Εὐρώπης, ἐπέστρεψε στὴν Ἀθήνα καὶ ἐμφανίζεται σὲ γνωστὸ ἀθηναϊκὸ κέντρο. Στὴ φωτογραφία, ὁ ἐκλεκτὸς καλλιτέχνης μαζὶ μὲ τὴ σύζυγό του Μαρία ντὲ Πετρίλο, πρώτη χορεύτρια τῆς ὄπερας τῆς Ρώμης καὶ τῆς Ἰταλικῆς τηλεοράσεως.

Τὸ πράσινο ΤΡΑΠΕΖΙ

Πρωτοχρονιάτικα ἔθιμα

Ἀπὸ τὰ βάθη τῶν παραδόσεων χρονολογεῖται τὸ ἔθιμο τῆς χαρτοπαιξίας τὴν παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιᾶς. Κι' ὅσοι δὲν πιάνουν χαρτὶ στὰ χέρια τους ὅλο τὸ χρόνο, ἐκεῖνο τὸ βράδυ θέλουν λίγο «νὰ δοκιμάσουν τὴν τύχη τους». Καὶ εἶναι ἀπειρα τὰ χαριτωμένα ἀνέκδοτα, ποὺ καθένας ἔχει νὰ πῆ γιὰ τὰ παιχνίδια τῆς παραμονῆς ποὺ ἀνακατεύονται οἱ ἔμπειροι παῖκται μὲ τοὺς ἀνίδεους παραμονιάτικους ἀτζαμῆδες. Θὰ σᾶς διηγηθῶ μερικά, ἄλλα ποὺ τἄζησα κι' ἄλλα ποὺ μοῦ τὰ διηγήθηκαν κι' ἐμένα.

Θυμᾶμαι μιὰ παραμονὴ πρωτοχρονιᾶς στὴ «Λέσχη Καλλιτεχνῶν» στὸ περίφημο ἀείμνηστο («Ἀτελιὲ») ποὺ εἶχε μέλη πραγματικῶς τὶς μεγαλύτερες πνευματικὲς «φίρμες», ἀλλὰ καὶ τὰ ἠχηρότερα κοσμικὰ ὀνόματα.

Πέντε μέρες πρὶν ἀπ' τὴν πρωτοχρονιὰ στρωνόντουσαν τὰ τραπέζια τοῦ μπακαρᾶ στὶς μεγάλες αἴθουσες. Ἀπάνω, σ' ἕνα μικρὸ σαλονάκι, παίζανε πόκα. Παίκτες γεροί, «ἀσσοι», ποὺ παίζανε καὶ στὴν («Ἀθηναϊκὴ Λέσχη») καὶ στὰ καζίνα.

Τὴν παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιᾶς ...ἡ ἁρμονία χάλαγε. Ἀνακατεύονταν μαζὶ μὲ τοὺς παίκτες καὶ οἱ ἀτζαμῆδες. Καὶ καλὰ στὸ μπακαρά. Ὁ ἀτζαμῆς μπορεῖ νὰ βλέψη λίγο. Νὰ τραβήξη στὸ πέντε ἢ νὰ μὴ τραβήξη. Αὐτὸ εἶναι τὸ αἰώνιο πρόβλημα. Ἀλλ' ἂν εἶναι «σεμὲν ντὲ φὲρ» μπορεῖ νὰ τραβήξη στὸ ἕξη, ἐνῶ ἔχει δῶσει φιγοῦρα! Αὐτὴ ἡ καταστροφή... εἶναι ἡ «μικρὴ βλάβη» ποὺ μπορεῖ νὰ κάνη.

Στὴν ποκὲρ ὅμως ὁ ἀτζαμῆς εἶναι ὁ ἐμπορεύσιμος καὶ ὁ δολιοφθορεὺς τῆς ἡδονῆς τοῦ παιχνιδιοῦ. Μπαίνει στὸ «κόλπο» χωρὶς χαρτὶ καὶ χαλάει τὸ χαρτὶ τῶν ἄλλων! Κι' ὅταν παίζονται ἀκόμη πολὺ μικρὰ ποσά, γίνεσαι θηρίο! Γιατὶ σοῦ χαλάει τὸ γοῦστο! Κι' ἀρχίζει,.. ἡ πρασινοτραπεζομουρμούρα:

— Τί μπαίνεις, χριστιανέ μου; Μ' ἕνα ἑξάρι ἀπὸ κάτω; Ποῦ πᾶς;

— Τὸ κέφι μου κάνω. Δὲν εἶναι δικαίωμά σου;

— Ὄχι, δὲν εἶναι δικαίωμά σου, γιατὶ μοῦ χαλᾶς τὸ χαρτί!

— Τὰ λεφτά μου κάνω!

— Μὰ δὲ χάνεις τὰ λεφτά σου! Χάνεις τὰ δικά μου! Γιατί, ἂν δὲν εἶχες μπῆ ἐσὺ μέσα, σὰν ἠλίθιος, ἐγὼ θἄχα πιάσει τὸν ἄσσο καὶ θἄπαιρνα τὸ «πότ»!

Καὶ τὰ λοιπά... Τέτοια πολλὰ συνέθαιναν στὸ («Ἀτελιέ»). Μιὰ παραμονὴ πρωτοχρονιᾶς ἕνας γνωστότατος Ἀθηναῖος, ἐκλεκτὸ μέλος τῆς Λέσχης, ποὺ δὲν ἔπιαζε χαρτιά, κάθησε λόγῳ τῆς ἡμέρας στὴν πόκα «νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχη του». Σ' ἕνα «κόλπο» μπῆκε μ' ἕνα ἑφτάρι ἀπ' ἔξω. Δύο ἄλλοι — γεροὶ παίκτες — εἶχανε ρήγα ὁ ἕνας, ἄσσο ὁ ἄλλος. Στὸ δεύτερο χαρτὶ χτυπηθήκανε γερὰ καὶ τὸ παιχνίδι ἤτανε χοντρό. Στὸ τρίτο τὸ ἴδιο. Στὸ τέταρτο ὁ ἄσσος ἀποκτᾶ καὶ δυὸ βαλέδες. Χτυπάει, προφανῶς ζευγάρια. Ὁ ρήγας πάει. Προφανῶς ζευγάρια. Ὁ ρήγας κλείνει. Καὶ πέφτει ἕνα ἑφτάρι στὸν ἀτζαμῆ! «Ντούκου» λέει ὁ ἄσσος. «Ρέστα» λέει ὁ ἀτζαμῆς. Ὁ ἄσσος τὸν ξέρει πὼς εἶναι ἀτζαμῆς. Ἀλλὰ ...ἂν κάνη μπλόφα; Τὰ βλέπει καὶ τὰ χάνει!... Τοὺς ἄδειασε τὰ πορτοφόλια κεῖνο τὸ βράδυ! Αὐτὸ εἶναι τὸ «ἀδαντὰζ» τοῦ ἀτζαμῆ καὶ τὸ δράμα τῶν ἄλλων! Δὲ μπορεῖς νὰ καταλάβης πῶς παίζει.

★

Παραμονὲς πρωτοχρονιᾶς, ποὺ παίζουν οἱ ἀτζαμῆδες στὰ σπίτια, ἔχουν καὶ χαριτωμένες ἀπόπειρες ἀθῶας «κλοπῆς» σὲ φιλικὰ μικροπαίχνιδα. Πέρυσι τὴν παραμονὴ δυὸ γνωστὲς Ἀθηναίες ἀπεφάσισαν νὰ παίξουν... συνεννοημένες. Ἡ συνεννόησι ἦταν ἡ ἑξῆς: Ὅποια εἶχε καλὸ χαρτί, θ' ἄνοιγε ἢ θἄκανε («ρελάνς») μὲ μονά! Διπλᾶσι, τρία, πέντε, ἑφτά, κτλ. Ἂμα δὲν εἶχε χαρτὶ ἢ ἔκανε μπλόφα, θὰ τἄλεγε ζυγά: Τέσσερα, ὀχτώ, δώδεκα. Καὶ ἡ ἄλλη θὰ καταλάβαινε καὶ θὰ κανόνιζε τὴν πορεία της γιὰ νὰ βενθώση.

Ἄρχισε τὸ παιχνίδι καὶ πέρασε ἀρκετὴ ὥρα ποὺ κάνανε. Τέλος ἡ μία παίονει δυὸ ἄσσους καπάκ. Γεμάτη συγκίνησι λέει σοβαρώτατα:

— Ζυγά!

Ὅλοι τὴν κύτταξαν κατάπληκτοι!

— Τί «ζυγά»;

Ἔγινε κατακόκκινη.

— Τίποτα, τραύλισε. Ἤμουν ἀφηρημένη.

Ἀλλὰ τὸ «μυστικὸ» εἶχε προδοθῆ πιά!

★

Ἄλλο παρόμοιο, ποὺ ἔγινε κι' αὐτὸ σὲ γνωστὸ σπίτι, πάλι παραμονή, μεταξὺ ἐρασιτεχνῶν τοῦ πράσινου τραπεζιοῦ, εἶναι καὶ τὸ ἑξῆς. Παίζανε «σεμὲν ντὲ φὲρ». Ἀλλά, φυσικὰ δὲν ὑπῆρχε «ταμπώ», τὸ εἰδικὸ κουτὶ ποὺ τοποθετοῦνται τὰ χαρτιὰ στὸ «σεμὲν ντὲ φὲρ» καὶ τὰ εἶχαν βάλει σὲ μιὰ μικρὴ πιατέλλα. Μ' ὅλο ποὺ τὸ παιχνίδι δὲν ἦταν ἐξαιρετικὰ μεγάλο, ὁ οἰκοδεσπότης ἔχανε σεβαστὸ προϊόν, ἀρκετὸ γιὰ νὰ τοὔκανε κάνει τ' αὐτιὰ σὰν κομμάτια βρασμένο παντζάρι! Τὸν πλησιάζει ἕνας φίλος του καὶ τοῦ λέει:

— Θὰ σοῦ ἑτοιμάσω μερικὲς «πήσοσες» καὶ θὰ στὶς βάλω στὴν τσέπη ψάχνοντας δῶθεν γιὰ τὰ σπίρτα σου. Μόλις ἔρθουν τὰ χαρτιὰ στὸ χέρι σου ἐσὺ θὰ τὶς κολλήσης μὲ τρόπο κάνοντας πὼς τὰ τακτοποιεῖς.

Σὲ λίγο ἐννοιωσε τὶς «πάσσες» νὰ γλυστροῦνε στὴν τσέπη του. Κι' ὅταν ἤρθε ἡ πιατέλλα μπροστά του μὲ ἀρκετὸ τράκ — δὲν ἤτανε καὶ χαρτοκλέφτης ὁ ἄνθρωπος! — ἀλλὰ καὶ μ' ἀστραπιαία ταχύτητα κόλλησε τὶς πάσσες, ποὺ εἶχε βγάλει ἀπ' τὴν τσέπη. Μιὰ χορωδία κογκισμῶν ἀκολούθησε. Αὐτὸς τοὺς κύτταζε σὰ χαζός. Τί εἶχε συμβῆ; Ὁ φίλος του, ἀδιόρθωτος φαρσέρ, εἶχε τυλίξει τὶς «πάσσες» μ' ἕνα λεπτὸ λαστιχάκι.

Τρία χρόνια κάναμε νὰ μιλήσουμε. Τὶς πρῶτες μέρες μάλιστα, τὸν κυνήγαγε νὰ τὸν σκοτώσῃ!

★

Καὶ φέτο θὰ γίνουν πολλὰ παρόμοια μὲ τοὺς ἀτζαμῆδες τοῦ ποδαριοῦ τραπεζιοῦ. Καὶ τοῦ χρόνου!

ΕΥ.

Δυὸ μεγάλοι χαρτοκλέφτες

Ὁ Ναπολέων δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τὰ τυχερὰ παιγνίδια. Τὴν ἐποχὴ ὅμως ποὺ ἦταν στρατηγὸς καὶ βρισκόταν μὲ συντροφιά, ἀναγκαζόταν κι' αὐτὸς νὰ παίξη χαρτιά, γιὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ τοὺς φίλους του. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ προτιμοῦσε πάντα νὰ παίξῃ «τριαντάενα», ἐπειδὴ τὸ θεωροῦσε πιὸ γρήγορο ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα.

Παρ' ὅλο ὅμως ποὺ δὲν ἦταν χαρτοπαίχτης, ὅταν στὸ παιγνίδι τοῦ παρουσιαζόταν εὐνοϊκὴ περίστασι, δὲ δίσταζε νὰ γίνῃ... χαρτοκλέφτης!

Ὁ Θαλαμηπόλος του Μπουριὲν ἀναφέρει στὰ «Ἀπομνημονεύματά» του, ὅτι ὁ μεγάλος κατακτητὴς κατέφευγε συνήθως στὸ ἑξῆς «κόλπο», γιὰ νὰ κλέψη τοὺς συμπαίκτες του: «Ὅταν κανένα χαρτὶ δὲν τοῦ ἦταν εὐνοϊκό, τὸ ἀνακάτευε μὲ τρόπο μαζὶ μὲ τὰ «σκάρτα». Κι' ἂν ὁ «πταγκέρης» ἔδειχνε «καλὸ χαρτί», ὁ Ναπολέων, χωρὶς νὰ πῆ τίποτα, πετοῦσε κι' αὐτὸς τὰ χαρτιά του, χωρὶς νὰ τὰ δείξη. Ἂν ὁ «πταγκέρης» «τραβοῦσε» πέραν τοῦ «τριαντάενα» καὶ «καιγόταν», ὁ Ναπολέων τότε ἄνοιγε τὰ χαρτιὰ του μὲ ὅσο ἀνθρώπου ποὺ δὲ φανταζόταν ποτὲ ὅτι μὲ τόσο μικρὸ χαρτὶ μποροῦσε νὰ κερδίσῃ!

Πρέπει ὅμως νὰ προσθέσουμε, ὅτι ὁ Ναπολέων δὲν κρατοῦσε ποτὲ τὰ χρήματα ποὺ εἶχε κερδίσει, κλέβοντας ἔτσι τοὺς συμπαίκτες του. Στὸ τέλος τοῦ παιγνιδιοῦ φανέρωνε, γελῶντας, τὴν ἀλήθεια καὶ ἔδινε πίσω στὸν καθένα ὅσα τοῦ εἶχε κερδίσει. Τὸ ὁλικὸ κέρδος ποὺ ἦταν ἀδιάφορο. Ἐκεῖνο, ποὺ ἤθελε ἦταν νὰ τὸν εὐνοῇ πάντα ἡ τύχη.

Ὁ βασιλιὰς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος ΙΕ' ἦταν μανιώδης χαρτοπαίχτης. Πολλὲς φορὲς μάλιστα, ἐπωφελούμενος τοῦ βασιλικοῦ του ἀξιώματος, συνήθιζε νὰ... διορθώνῃ τὴν τύχη του μὲ τρόπο, ποὺ δὲ θεωρεῖται καὶ τόσο ἔντιμος. Ἔτσι κάποτε, ἐνῶ ἔπαιζε χαρτιὰ μὲ μιὰ κυρία τῆς Αὐλῆς, τῆς εἶπε γιὰ νὰ τὴν ὑπερβῇ:

— Ἐγὼ τέσσερις ρηγάδες!...

— Ἡ κυρία γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ ἔχασε, γιατὶ στὰ δικά της τὰ χαρτιὰ εἶχε ἤδη ἕνα ρήγα. Στὴν ἀρχή, λοιπόν, δὲν ἤξερε τί νὰ ἀπαντήσῃ, γιὰ νὰ δείξῃ στὸ βασιλιὰ πὼς εἶχε ἀντιληφθῆ τὴ μπλόφα του. Στὸ τέλος ὅμως φώναξε:

— Κι' ἐγὼ ἔχω τέσσερις ντάμες!

— Ἀδύνατον, διαμαρτυρήθηκε ὁ Λουδοβίκος, γιατὶ τὴ μιὰ ντάμα τὴν ἔχω ἐγὼ στὰ δικά μου τὰ χαρτιά!

Ἡ κυρία τότε τοῦ ἀπάντησε:

— Καὶ ὅμως, Μεγαλειότατε, ἐφ' ὅσον ἐσεῖς στοὺς τρεῖς ρηγάδες σας συνυπολογίσατε καὶ τὸν ἑαυτό σας καὶ τοὺς κάνατε τέσσερις, θεώρησα κι' ἐγὼ καλὸ στὶς τρεῖς ντάμες μου νὰ λογαριάσω καὶ τὸν ἑαυτό μου γιατὶ νὰ τὶς κάνω κι' ἐγὼ τέσσερις!...

Ἡ περίεργη
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ

Τῆς ἀπέδιδαν ἄλλοτε μαγικὲς ἰδιότητες

Οἱ κοῦκλες εἶναι παλιὲς ὅσο κι' ὁ κόσμος. Ἀλλὰ δὲ χρησίμευαν πάντα ὡς παιδικὸ παιχνίδι. Οἱ ἀρχαιολογικὲς ἀνασκαφὲς ἔδειξαν ὅτι οἱ ἄνθρωποι τὶς χρησιμοποιοῦσαν ἄλλοτε ὡς ἀναθήματα (παρίσταναν τότε ἐκεῖνον ποὺ τὰ πρόσφερε ἢ θεούς), ὡς νεκρικὰ σύμβολα (μιὰ κούκλα βρέθηκε μέσα στὸν τάφο μιᾶς Ἐστιάδος, ποὺ πέθανε κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς αὐτοκρατορίας), ὡς φυλακτά, ὡς ἐξυλαστήρια ἀφιερώματα πρὸς τοὺς θεοὺς κλπ.

Οἱ Σουμέριοι, ποὺ ἔζησαν πρὶν ἀπὸ 4500 χρόνια, ἔφτιαναν ἀγάλματα ἀντρῶν καὶ γυναικῶν, ποὺ εἶχαν ὕψος 10 περίπου ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Οἱ Αἰγύπτιοι, ἐξ ἄλλου, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος, στὰ πολυτελῆ συμπόσια ποὺ ἔδιναν, ἀντήλλασσαν μεταξὺ τους κοῦκλες ἀπὸ ξύλο, ποὺ ἦταν βαμμένες μὲ μεγάλη τέχνη. Κοῦκλες μὲ κινούμενα μέλη ἔβαζαν ἐπίσης μέσα στοὺς τάφους τους. Οἱ κοῦκλες αὐτὲς παρίσταναν τὸ νεκρό.

Οἱ ὡραιότερες κοῦκλες ποὺ ἔγιναν ποτὲ ἦταν ἐκεῖνες ποὺ ἔφτιαναν στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα. Ἡ τέχνη τους παραμένει πάντοτε ἀνυπέρβλητη. Οἱ περιφημότερες ἀνάμεσα σ' αὐτὲς βρέθηκαν στὴν Τανάγρα. Ἡ μικρὴ ἱστορία τῆς ἀρχαιότητας λέει, ὅτι ἡ κόρη τοῦ Πλάτωνος δὲν ἔτρωγε ἂν δὲν εἶχε στὴν ποδιά της τὴν ἀγαπημένη της κούκλα. Ἡ Σαπφώ, ἐξ ἄλλου, ἡ μεγαλόπνοη ποιήτρια μὲ τὰ μενεξεδένια μαλλιά, ἔτρεμε μήπως οἱ ὑπηρέτριές της καταστρέψουν μὲ τὰ χοντρά χέρια τους τὰ ἀραχνοϋφαντα πέπλα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔντυνε τὶς κοῦκλες της.

Οἱ κοῦκλες, γιὰ πολὺν καιρό, ἦταν ἄγνωστες στὴν Εὐρώπη. Οἱ Σταυροφόροι, ὅμως, γυρίζοντας ἀπὸ τὴν Ἀνατολή, ἔφεραν στὶς πατρίδες τους κοῦκλες διαφόρων σχημάτων. Οἱ κοῦκλες αὐτὲς χρησιμοποιήθηκαν κατόπιν σὲ διάφορες μαγικὲς τελετές. Ἔτσι, μὲ τὸν καιρό, ἐκεῖνοι ποὺ κατείχαν παρόμοιες κοῦκλες, ἐθεωροῦντο ὡς μάγοι.

Μόνο κατὰ τὸν 14ο αἰῶνα οἱ κοῦκλες ἄρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦνται ὡς παιδικὰ παιχνίδια. Ἀναφέρεται ὅτι ὁ Κάρολος ὁ 7ος, ὅταν νικήθηκε ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους, ποὺ κατέλαβαν ἕνα μεγάλο μέρος τῆς Γαλλίας, προτοῦ ἀποσυρθῇ στὸν πύργο τοῦ Σινόν, ἀγόρασε μιὰ ἀμαζόνα, ποὺ τὴ συνώδευαν μερικοὶ ὑπηρέτες, ἐπίσης ἔφιπποι καὶ τὴ χάρισε στὴ μικρὴ κόρη του γιὰ νὰ παίξῃ. Ἡ Ἰσαβέλλα τῆς Ἔστης, μασκησίας τῆς Μάντοβας, ἐξ ἄλλου, ποὺ ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ μορφωμένες γυναῖκες τῆς Ἀναγεννήσεως, εἶχε ὁλόκληρη συλλογὴ ἀπὸ μεγάλες κοῦκλες, ποὺ τῆς χρησίμευαν ὡς μαννεκὲν γιὰ τὰ φορέματα, ποὺ σχεδίαζε γι' αὐτὴν ὁ μεγάλος Λεονάρντο ντὰ Βίντι.

Κατὰ τὴν Ἀναγέννησι ἔκαμαν ἐπίσης τὴν ἐμφάνισί τους οἱ κοῦκλες ἀπὸ ρίζες μανδραγόρα. Οἱ κοῦκλες αὐτὲς εἶχαν τὴ δύναμι, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπικρατοῦσα ἀντίληψι, νὰ συγκινοῦν τὶς σκληρόκαρδες γυναῖκες καὶ νὰ τὶς κάνουν πρόθυμες στὸν ἔρωτα. Οἱ παντρεμένες χρησιμοποιοῦσαν ἐπίσης παρόμοιες κοῦκλες γιὰ νὰ ξαναφέρουν τὸν ἄπιστο σύζυγο κοντά τους.

Οἱ κοῦκλες ἔπαιξαν ρόλο ἐπίσης καὶ ...στὴ διπλωματία. Ἀναφέρεται ὅτι ὁ καρδινάλιος Ρισελιέ, θέλοντας νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑποστήριξι τοῦ βασιλικοῦ πριγκηπας τοῦ Κοντέ, χάρισε στὴν κόρη του, τὴ δεσποινίδα ντ' Ἀγγιέν, μιὰ μεγάλη κοῦκλα, ντυμένη μὲ ἐξαιρετικὴ πολυτέλεια, μαζὶ μ' ἕνα ἀνάκτορο σὲ μικρογραφία, γιὰ νὰ τῆς χρησιμεύῃ ὡς κατοικία.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Τουλούζης Λουδοβίκος ντὲ Νογκαρέ, χάρισε ἐπίσης στὴν κόρη τοῦ Ἑρρίκου 4ου μιὰ πολυτελέστατη κοῦκλα, ποὺ ἀξίζε δυὸ χιλιάδες ἀκοῦδα, ποσὸ τεράστιο γιὰ τὴν ἐποχή, θέλοντας μ' αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ ἐξευμενίσῃ τὸν πατέρα της.

Ἀναφέρεται ἀκόμη ὅτι ὁ Οὐάλτερ Ράλεϊ ὅταν ἀποδιώχτηκε στὴν Ἀμερική, βλέποντας τὶς ἐχθρικὲς διαθέσεις τῶν ἐνοίκων τῆς περιοχῆς, πρόσταξε ἕναν ἀπὸ τοὺς ναύτες του νὰ σκαλίσῃ πάνω σὲ ξύλο μιὰ κούκλα, ποὺ τὴ χάρισε στὴν κόρη τοῦ φυλάκου. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὸν ἔκαμε φίλο του.

Κατὰ τὸν 18ο αἰῶνα, ἔφτιαναν κοῦκλες ποὺ περπατοῦσαν, ἀνέβαιναν σὲ ἁμάξια ἢ κατέβαιναν ἀπ' αὐτά. ἔκαναν χαριτωμένες ὑποκλίσεις, χόρευαν, τραγουδοῦσαν κλπ.

— Οὔστ, παλιόσκυλο!...
(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

ΛΥΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΑΡΑΜΟΝΗ

Γυρίζω ἄσκοπα στοὺς δρόμους μοναχὸς
καὶ ἀντικρύζω τὶς βιτρίνες τόσην ὥρα,
μὰ εἶμ' ἀπόψε πιὸ φτωχὸς κι' ἀπὸ φτωχὸς
καὶ εἶναι κρῖμα γιατὶ βλέπω τόσα δῶρα.

★

Κόσμος μὲ σπρώχνει. Τόσος γύρω μου λαός.
Μηχανικὰ παραμερίζω σὲ μιὰν ἄκρη
καὶ δὲ θὰ ἤθελα νὰ βλέπῃ κι' ὁ Θεός,
γιατὶ πλημμύρισε τὰ μάτια μου τὸ δάκρυ.

★

Παραμονή! Γιορτάζει ὁ κόσμος μὲ χαρά,
καὶ οἱ καϋμοί, γλεντοῦν κι' αὐτοὶ μὲ τόσο ντόρο!
Κι' ὅμως ἐγὼ τὸ πᾶν ζηλεύω σοβαρὰ
γιατὶ δὲν ἔχω νὰ σοῦ πάρω ἕνα δῶρο...

★

Βλέπω κοσμήματα κι' ἀρώματα ἀκριβὰ
—μόνο γιὰ σὲ τ' ἀποφασίζω νὰ ζηλέψω—
κι' εἶναι τὰ μάτια μου ἀπ' τὰ δάκρυα στραβὰ
γιατὶ δὲν ξέρω πῶς μπορῶ νὰ τὰ βολέψω.

★

Εἶχα λεφτά, μὰ τάχω χάσει στὰ χαρτιά,
—γιὰ τὸ δωράκι σου τὰ βρῆκα τόσο λίγα!—
κι' ἤθελ' ἀπόψε μιὰ χαρούμενη ματιά!
Γι' αὐτὸ καὶ πῆγα!

★

Τώρα στοὺς δρόμους σὰν κουτὸς μονολογῶ
κι' οὔτε γάρθῳ γιὰ νὰ σὲ δῶ, θὰ βρῶ τὸ θάρρος.
Ἐσὺ θὰ εἶσ' εὐτυχισμένη! Μὰ ἐγώ,
θὰ νοιώθω δίπλα σου πὼς εἶμαι «κάποιο βάρος»!...

★

Θἄμαι κοντά σου μειωμένος καὶ δειλός,
κι' ἡ παρηγόρια σου φριχτὰ θὰ μὲ πεισμώσῃ
κι' αὐτὸς ὁ τόνος σου ὁ γλυκὸς καὶ ἁπαλὸς
θὰ μὲ θυμώσῃ!...

★

Θὰ εἶμαι ἄνοστα μαζί σου εὐγενὴς
μὲ τῆς ζωῆς θ' ἀγανακτῶ τὴν τόση γκίνια,
θὰ νοιώθω πόσο εἶμαι μικρός, πόσο «νανεῖς»
κι' ἴσως ἀρχίσω καὶ τὴ ζήλεια καὶ τὴ γκρίνια...

★

Κι' ὅμως... Μπορεῖ νὰ εἶμ' ἀφάνταστα κουτός!
Προσωρινὴ εἶναι κι' ἡ χαρὰ κι' ἡ δυστυχία!
Ἂν ἤμουν λίγο στὴν ψυχὴ πιὸ δυνατὸς
δὲ θὰ κρεμιόμουν σὲ χαρτιὰ καὶ σὲ λαχεῖα!

★

Εἶχα λεφτά, μὰ τάχω χάσει στὰ χαρτιά...
—Πόσο μὲ κάψανε ἐκεῖνοι οἱ τροῖς βαλέδες!—
μὰ θὰ μοῦ δώσῃς δῶρο μιὰ γλυκειὰ ματιά,
ὅταν σοῦ δώσω ἕνα μπουκέττο μενεξέδες!

ΕΥ.—

Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ
Πρωτοχρονιὰ

Αὐθεντικὸ «ρεπορτὰζ» στὰ περασμένα

Ἡ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ, ὅπως καὶ τὰ Χριστούγεννα, βασανίζε πάντα τοὺς «ἐπιφανεῖς ἀνορα;». Ὡμολογῶ — νεαροὶ σημοσιογραφίσκοι τότε — ποὺ τοὺς κυνηγάγαμε μὲ τὴ μεγάλη φιλοσοφία νὰ τοὺς ἁρπάξουμε μιὰ λέξι, νὰ τὴν κομίσουμε... σα ὥρο πρωτοχρονιάτικο στὴν ἐφημερίδα μας. Ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε — καὶ σας παρακαλῶ προσωπικῶς νὰ μείνῃ ἐντελῶς μεταξύ μας — οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι... ἦταν πραγματι ἐπιφανεῖς!...

Δὲν ὑποτιμῶ τοὺς σημερινούς, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀκριβῶς τοὺς συμπαθῶ, νομίζω πὼς, γιὰ νὰ γίνουν κι' αὐτοὶ «ἐπιφανεῖς», πρέπει νὰ τοὺς καλύψῃ ἡ στοργικὴ αἴγλη τοῦ χρόνου.

★

Θυμᾶμαι, λοιπόν, γιὰ νὰ μποῦμε στὸ θέμα μας μιὰ Πρωτοχρονιὰ — μὴ ρωτήσετε ποιά, γιατὶ ἔχει φθαρῇ τὸ σημειωματάριο τῆς μνήμης — ποὺ πῆγα στὸ «Πολιτικὸν Γραφεῖον Πρωθυπουργοῦ» — ἔτσι τόλεγαν τότε — καὶ ἦταν διευθυντὴς ὁ ἐκλεκτὸς συνάδελφος κ. Πότης Τσιμπιδάρος καὶ ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου ὁ κ. Στεφάνου.

Νόμιζαν, ὅτι γιὰ κάτι σοβαρὸ θέλω τὸν πρωθυπουργό. Ἀλλὰ ἐγὼ τὸν ἤθελα γιὰ νὰ τὸν ρωτήσω περὶ πρωτοχρονιάτικων ἀναμνήσεων!

Εἶχα τὴ δημοσιογραφικὴ πονηριὰ νὰ μὴν τὸ πῶ στὸν Τσιμπιδάρο — γιατὶ δὲ θὰ μ' ἔμπαζε μέσα — καὶ εἶπα κάποια «μπούρδα», ποὺ... τὴν ἔχαψε ὁ διευθυντής. Τώρα ποὺ πέρασαν τριάντα χρόνια, μπορῶ νὰ τ' ὁμολογήσω! Παρεγράφη τὸ ἀδίκημα!...

Μπαίνω λοιπόν, στὸ Βενιζέλο. "Ὁταν ἔμπαινες στὸ Βενιζέλο — καὶ παιδί! — ἔτρεμαν τὰ πόδια σου. Ἕνα λεπτὸ ἢ μισό. Κατόπιν ἔνοιωθες πὼς ἤσουνα στὸν πατέρα σου, στὸ θεῖο σου, κάτι τέτοιο...

— Παιδί μου... δὲ μπορῶ ν' ἀπαντῶ ἐγὼ σὲ τέτοια ἐρωτήματα...

— Κύριε Πρόεδρε... ἂν δὲ μοῦ ἀπαντήσετε, θὰ χάσω τὴ θέσι μου...

Κατάλαβε τὴν πονηριά, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξετίμησε:

— Καλά, παιδί μου. Τὸ ἐρώτημά σου εἶναι ποιὰ εἶναι ἡ ζωηρότερη ἀνάμνησί μου ἀπὸ τὶς Πρωτοχρονιές. Ἄκουσε...

Τὰ γυαλιὰ μὲ τὸ χρυσὸ περίβλημα ἔπεσαν ἀπάνω στὰ χαρτιά μου. Καί... — ἦταν ἡ στιγμή, δὲν ξέρω πῶς τοῦ ἦρθε — ἄρχισε νὰ μοῦ λέῃ:

— Ἡ Πρωτοχρονιά... εἶν' ἐκείνη ἡ μέρα, ποὺ ζωντανεύει τὸ "Ἔθνος... Δὲν ἔμαι ἐγωϊστής... Ἀλλὰ μεταθέτω τὶς ἡμερομηνίες... Πρωτοχρονιὰ γιὰ μένανε ἦταν ἡ μέρα ποὺ τηλεγράφησα ὡς ὑπεύθυνος στὸ Βασιλέα Κωνσταντῖνο καὶ μπῆκε στὴ Θεσσαλονίκη μας... Αὐτὲς εἶναι οἱ Πρωτοχρονιές! Γιατὶ ἀπ' αὐτὲς ἀρχίζει καινούργιος χρόνος γιὰ τὸ "Ἔθνος καὶ γιὰ τὸ λαό μας...

★

Θυμᾶμαι, ὕστερα, τὸ Σπύρο Μερκούρη, τὸ δημιουργὸ τῆς Ἀθήνας.

Μιὰ Πρωτοχρονιὰ — ἤμουνα ἔφορος τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου — μ' ἔβαλε στὴν ἐπιτροπὴ διανομῆς βοηθημάτων. Φυσικά, ὅλ' ἡ Ἀθήνα ἤθελε βοήθημα!... Τελειώσανε τὰ βοηθήματα!... Ἀλλὰ ἤρθανε — κατ' εὐθείαν ἔμπαιναν αὐτοὶ στὸ γραφεῖο — καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ δημάρχου, πάμπτωχοι, ὅπως ἦταν κι' αὐτός, ὅσο δὲν ἦταν δήμαρχος. Τοὺς ἔδωσε, λοιπόν, καὶ τὸ μισθό του!... Ἀπίστευτο ἀλλ' ἀληθινό.

Καὶ μπῆκε στὸ γραφεῖο, ποὺ μοιράζαμε ἐμεῖς τὰ βοηθήματα.

— Παιδιά... Περισσεύει καὶ κανένα βοήθημα γιὰ μένα;

Δὲν ὑπῆρχε τάλληρο!... Ἐγὼ εἶχα κάτι λίγα «κολλαριστά», ἀλλὰ τάκρυψα!... Τώρα τ' ὁμολογῶ δημοσίᾳ!... Πάντως, ἦταν ἀπ' τὸ μισθό μου!

★

Δὲ θέλω νὰ σᾶς κουράσω περισσότερο. Σᾶς ἀφηγοῦμαι πραγματικὲς ἀναμνήσεις. Ἔχω κι' ἄλλες... ἀλλά... τοῦ χρόνου...

Δ. Κ. Ε.

Ἱστορίες τῆς Ζωῆς
ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑ

ΣΤΙΣ μεγάλες γιορτές, οἱ ἄνθρωποι χωρίζονται σὲ δυὸ κατηγορίες. Σὲ κείνους ποὺ προσκαλοῦνται. Καὶ σὲ κείνους ποὺ προσκαλιοῦνται. Ἐγὼ εἶμαι στὴ δεύτερη κατηγορία κι' ἔτσι πάντα μοῦ τυχαίνει. Χριστούγεννα καὶ Πρωτοχρονιὰ νὰ λαδάινω μιὰ κλῆσι ἀπὸ κάποιο φίλο, νὰ τοῦ κάνω τὴν τιμὴ καὶ τὰ λοιπά. Τὴν περσινὴ Πρωτοχρονιά, λοιπόν, ἡ πρόσκλησι ἦταν ἀπὸ τὸ Νίκο. Δὲ μοῦ ἦρθε ἀπ' εὐθείας. Ἦρθε ἀπὸ σπόντα — ποὺ λένε ὅσοι ξέρουν ἀπὸ μπιλλιάρδο. Μοῦ τὴ διαδίδασε ὁ Θέμης.

— Γιὰ τὴν παραμονή, μοῦ λέει, εἴμαστε καλεσμένοι στοῦ Νίκου. Σὲ εἴδοποιῶ νὰ μὴν κλείσῃς ἄλλοῦ τὴ βραδυά.

Νίκος ἦταν ἕνας κοινός μας φίλος, καλοπαντρεμένος ἀπὸ κάμποσον καιρὸ καὶ οἰκονομημένος ἀπὸ λεφτά. Εἶχε ἄνετο σπίτι — μισὸς ὄροφος σὲ μιὰ πολυκατοικία «ἀρίστης κατασκευῆς». («Ἀρίστης κατασκευῆς ἦταν καὶ ἡ Λίνα, ἡ γυναῖκα του). Εἶχα πάει τρεῖς-τέσσερις φορὲς καὶ πέρασα καλά. Δεχόταν καθὼς πρέπει κόσμο, ἀκριβῶς τὸ περιδάλλον ποὺ μοῦ ἀρέσει. Λοιπόν, δὲν ὑπῆρχε περίπτωσι νὰ κλείσω ἄλλοῦ τὴ βραδυά.

— Ἐν τάξει Θέμη, τοῦ εἶπα. Λοιπόν, θὰ βρεθοῦμε ἐκεῖ.

— Ποῦ ἐκεῖ;

— Στὸ σπίτι τοῦ Νίκου. Πατησίων ἑκατὸν τριάντα τόσο...

— Ὄχι, ἀδερφέ. Ἔφυγε ἀπὸ κεῖ ὁ Νίκος.

— Πότε;

— Εἶναι εἰκοσι μέρες. Τώρα ἔχει νοικιάσει μιὰ βιλλίτσα στὸ Παλιὸ Φάληρο. Δὲν τόξερες;

— Ὄχι. Ἔχω δυὸ μῆνες νὰ τὸν δῶ. Ποῦ ἀκριβῶς;

— Δὲν ξέρω. Μοῦ ἔχει δώσει τὴ διεύθυνσί του. Τὴν ἔχω γραμμένη.

— Νὰ μοῦ τὴ δώσῃς κι' ἐμένα. Πῶς θὰ πάω;

— Δὲν χρειάζεται. Θὰ πᾶμε μαζί. Θὰ περάσω γιὰ σὲ πάρω μὲ τὸ ἀμάξι.

— Ποιό ἀμάξι;

Ὁ Θέμης πῆρε ἕνα χαμόγελο γεμᾶτο περηφάνεια καὶ εὐτυχία.

— Τὸ δικό μου! Τὸ πῆρα τὴν περασμένη βδομάδα — ἐπὶ τέλους!

Ναί, ἐπὶ τέλους εἶχε πραγματοποιήσει τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς του. Ὁ Θέμης εἶχε γίνει «Γιωταχῆς». Τοῦ ἔδωσα τὰ δέοντα συχαρήκια. Καὶ τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς, κατὰ τὶς ἐννιά, τὸ κλάξον μὲ εἰδοποιεῖ ὅτι ὁ φίλος μου ἦρθε μὲ τὴν κούρσα του.

★

"Ητανε μιὰ κουρσίτσα κομψή, ἀπὸ κεῖνες ποὺ φαίνονται μεγάλες ὡς μικρὲς καὶ μικρὲς ὡς μεγάλες. Δεύτερο χέρι, φυσικά. Ἀλλά...

— ...δὲν ἔχει κάνει οὔτε 30 χιλιάδες χιλιόμετρα!

"Εβαλε μπρός.

— Ποῦ λές, Θοδωράκη, μεγάλη εὐκολία τὸ αὐτοκίνητο. Ποῦ νὰ πήγαινες τώρα μὲ τὸ λεωφορεῖο καὶ νἄψαχνες γιὰ δδὸ καὶ ἀριθμό; Ἐνῶ μὲ τὸ ἀμάξι, σὲ πέντε λεπτὰ εἴμαστε ἐκεῖ. Καὶ κάνουμε καὶ τὸ κομμάτι μας.

— Τὸ νοῦ σου, Θέμη. Ἔρχεται φορτηγὸ ἀπέναντι!

Περάσαμε ἐυστά καὶ εἰσπράξαμε μιὰ μούντζα ἀπὸ τὸν ὁδηγὸ τοῦ φορτηγοῦ.

— Ἀρχισαν τὰ πρωτοχρονιάτικα κέρδη, λέω στὸ Θέμη.

— Δὲ βαρυέσαι. Ἀπὸ τέτοια... Ὅμως θὰ περάσουμε καλὰ στοῦ Νίκου. Θἄχῃ ἐκλεκτὸ κόσμο. Μπακαρᾶς, ρουλέττα, πόκα... Ἐγὼ θὰ παίξω ρουλέττα. Θοδωράκη.

— Πρόσεχε, Θέμη. "Οταν ὁδηγοῦν, δὲν κουβεντιάζουνε. Οὔτε κρατάνε τσιγάρο.

Ὁ Θέμης ἔκανε καὶ τὰ δυό. "Οπως οἱ πιὸ πολλοὶ φρέσκιοι ὁδηγοί, ποὺ θέλουν μὲ κάτι τέτοια, νὰ πείσουν τοὺς ἄλλους καὶ τὸν ἑαυτό τους ὅτι εἶναι ἄσσοι τοῦ βολάν. Τέλος πάντων τοὺς ὅτι εἶναι ἄσσοι τοῦ βολάν. Τέλος πάντων φτάσαμε στὸ Φάληρο — ἐννιὰ καὶ μισή. Σταθήκαμε στὸ Μπάτη.

— "Εχω μιὰ ἰδέα, μοῦ λέει ὁ Θέμης. Ἀκόμα εἶναι νωρίς. Ἡ θράδυά εἶναι ὡραία. Δὲν κάνουμε μιὰ βόλτα μέχρι Βουλιαγμένης, ν' ἀπολαύσουμε περίπατο;

— Ἐγὼ λέω νὰ πᾶμε στοῦ Νίκου. Πᾶμε τὴ βόλτα τὸ πρωί, μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.

— Ἄλλο αὐτό. Τώρα μὴ μοῦ χαλᾶς τὸ χατῆρι. Ἐξ ἄλλου, δὲν εἶναι καθὼς πρέπει νὰ πᾶμε ἀπὸ τοὺς πρώτους.

Πατάει γκάζι. Ἡ κούρσα τοῦ Θέμη καταπίνει τὴν ἀσφαλτο, ποὺ εἶναι νοτισμένη ἀπὸ τὴν ὑγρασία τῆς νύχτας καὶ τῆς θάλασσας. Ἔχουν ὑγρασία τῆς νύχτας καὶ τῆς θάλασσας. Ἔχουν ἀκουστὰ ὅτι σὲ βρεμένο δρόμο δὲν εἶναι τας ἀκουστὰ ὅτι σὲ βρεμένο δρόμο δὲν εἶναι φρόνιμο νὰ τρέχῃ τὸ αὐτοκίνητο, κάνω τὶς σχετικὲς συστάσεις στὸ Θέμη.

— Ἔχε ἐμπιστοσύνη σὲ μένα! μὲ καθησυχάζει.

— Νὰ μὴ ντερπάρουμε, Θέμη.

— Εἶμαι ὑπεύθυνος!

— Ναί, ἀλλὰ οἱ ὑπεύθυνοι, δὲ διορθώνουν καὶ τὰ σπασμένα μοῦτρα!...

Δὲν πρόφασα νὰ τελειώσω τὴ φράσι μου. Κι' αἰσθάνομαι τ' αὐτοκίνητο ποὺ γυρίζει ἀπότομα ἀριστερὰ καὶ γλυστράει στὴν ἀσφαλτο σὰν τρόϊκα, ἐνῶ ὁ Θέμης πατάει φρένο καὶ κόδει τὸ τιμόνι του δεξιά. Εἶναι πολὺ ἀστεῖο τὸ θέαμα ἑνὸς αὐτοκινήτου ποὺ, ἐνῶ τὸ ὁδηγεῖς δεξιά, ἐκεῖνο πεισματικά, σὰν νὰ τὸ κοντράρῃ μιὰ μυστηριώδης δύναμι, σέρνεται ἀντίθετα. Φτάνει νὰ μὴν εἶσαι μέσα στὸ αὐτοκίνητο. Κλείνω τὰ μάτια μου κι' ἀφῆνω τὸν ἑαυτό μου στὴ διάθεσι τῆς μοίρας. Τὸ ἀμάξι σκαρφαλώνει στὸ μεσαῖο πεζοδρόμιο καὶ στέκεται.

Ἀνοίγω τὰ μάτια μου, μπροστά σ' ἕνα δέντρο-εὐκάλυπτο, ἂν σᾶς ἐνδιαφέρῃ ἡ λεπτομέρεια. "Εναν εὐκάλυπτο-γίγαντα.

— Φτηνὰ τὴ γλυτώσαμε, λέει μὲ ἀνακούφισι ὁ Θέμης.

— Στὸ εἶπα! τοῦ φωνάζω. Δὲν τρέχουν μὲ ὀγδόντα χιλιόμετρα σὲ βρεμένη ἀσφαλτο. Ἀτζαμή!

— Κι' ἐγὼ σοῦ εἶπα νἄχῃς ἐμπιστοσύνη, ἀπαντᾶ μὲ ἀναίδεια ὁ Θέμης, ποὺ ἔχει ἀνακτήσει τὴν κτηνώδη ψυχραιμία του. "Επαθες τίποτα;

— "Αειντε τώρα, νὰ γυρίσουμε, νὰ πᾶμε στοῦ Νίκου.

— Τόσο δειλὸς εἶσαι καθιμένε Θοδωράκη; Εἶπαμε νὰ πᾶμε περίπατο καὶ θὰ πᾶμε. Τελείωσε.

Κάνει λίγο ὀπισθεν, κατεβαίνουμε στὴν ἀσφαλτο καὶ συνεχίζουμε τὴν πορεία μας πρὸς τὰ ἔμπρός.

— Τουλάχιστον νὰ μὴν τρέχῃς!

— Μὲ σαράντα τὸ πηγαίνω.

— Δόξα σοι ὁ Θεός!

Φτάνουμε Γλυφάδα, περνᾶμε Βούλα, περνᾶμε Βουλιαγμένη καὶ ὁ Θέμης πάντα ἔμπρός.

— Γιὰ Σούνιο τόβαλες; τὸν ρωτῶ.

— Ὄχι. Μέχρι Βάρκιζα. Εἶναι κρῖμα νὰ χάσουμε τέτοια βραδυά.

— Ναί, ἀλλὰ τὸ παιχνίδι θἄχῃ ἀνάψει τώρα.

— Καλύτερα. Θὰ τὸ βροῦμε ζεστό.

Λίγο πιὸ δῶ ἀπὸ τὴ Βάρκιζα κάνουμε στάσι, θαυμάζουμε τὴ θάλασσα καὶ ὁ Θέμης ἀρχίζει τοὺς χειρισμοὺς γιὰ νὰ γυρίσῃ. Μὲ τὴν ὀπισθεν ποὺ κάνει, φτάνει ἄκρη-ἄκρη σ' ἕνα βράχο!

— Φρένο φωνάζω.

Μόλις πρόφτασε.

— Ἄκου δῶ, Θέμη, τοῦ λέω. Ἐγὼ εἶμαι ἀπροπαρασκεύαστος νὰ ζήσω καὶ τὸν καινούργιο χρόνο. Λοιπόν, τράβα ἴσα γιὰ Φάληρο καὶ ἄσε τὶς βόλτες γιὰ τοῦ χρόνου.

— "Επαθες τίποτα; μοῦ ἀπαντᾶ μὲ τὴν ἴδια ἀναισθησία. Σοῦ εἶπα νὰ ἔχῃς ἐμπιστοσύνη.

— "Αειντε τώρα, εἶναι ἔντεκα παρὰ εἰκοσι.

Παίρνουμε τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Ἔχουμε ξεπεράσει πιὰ τὴ Βούλα. Ἀρχίζω νὰ νοιώθω ἕνα συναίσθημα ἀσφαλείας. "Οσο κι' ἂν βρίσκεται κανεὶς στὰ χέρια ἀτζαμῆ, ὅταν παίρνῃ τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ, ἀποκτᾶ σιγὰ-σιγὰ αὐτὸ τὸ ἀνακουφιστικὸ συναίσθημα. Ἔχει τὴν ἠλίθια ἐλπίδα ὅτι καθὼς λιγοστεύουν τὰ χιλιόμετρα, λιγοστεύουν καὶ οἱ κίνδυνοι. Καὶ δὲ λογαριάζει ὅτι μπορεῖ νὰ τοῦ συμβῇ αὐτὸ ποὺ τοῦ γράφει ἡ μοῖρα ἕνα μέτρο πρὶν ἀπὸ τὸ τέρμα. Ἐμᾶς μᾶς συνέδη λίγο μετὰ τὴ Βούλα. Σ' ἕνα σημεῖο τοῦ δρόμου τ' αὐτοκίνητο σταματάει. Πάει νὰ βάλῃ μπρός ὁ Θέμης, τὸ ἀμάξι ἀνατίναται. Ἀρῆκε κάτι γρυλλισμούς, ἀλλὰ δὲν ἔνοιωθε νὰ προκλᾶσῃ οὔτε πόντο. Σὰν τὸ ἄγριο θηρίο ποὺ γρυλλίζει ἀπαίσια, ἀλλὰ δὲ βγαίνει ἀπὸ τὴ φωλιά του.

— Εἶναι ἡ μίζα! ἀποφαίνεται μὲ πεποίθησι ὁ Θέμης.

— Λοιπόν;

— Χρειάζεται λίγο σπρώξιμο, γιὰ νὰ ξεκινήσῃ. Θὰ κάνῃς ἕναν κόπο, Θοδωράκη. Κατέβα νὰ σπρώξῃς λίγο...

— Καὶ γιατὶ δὲν κατεβαίνεις κι' ἐσύ;

— Γιατὶ κάποιος πρέπει νὰ εἶναι στὸ τιμόνι. "Αειντε, τὸ ἀμάξι δὲν εἶναι βαρύ.

Δαγκώνω τὰ χείλη μου καὶ κατεβαίνω. Εἶμαι ἀποφασισμένος πιὰ γιὰ ὅλα. Βάζω ὅλη μου τὴ δύναμι καὶ σπρώχνω. Τὸ ἀμάξι ξεκολλάει καὶ προχωρεῖ βῆμα σημειωτόν. Κι' ἐγώ, μὲ σκυμένο τὸ κεφάλι, σκέπτομαι:

— Τί ὡραία παραμονὴ Πρωτοχρονιᾶς! Οἱ ἄλλοι, αὐτὴ τὴν ὥρα, τρῶνε τοὺς κοριανδρίεδες τους, ἔχουν στρωθῇ στὰ πράσινα τραπέζια, μέσα σὲ μιὰ ζεστὴ σάλλα, ἄλλοι χορεύουν, ἄλλοι ἔχουν διπλαρώσει καμμιὰ ντουζίνα κοπέλλες καὶ ὁ ὑποφαινόμενος σπρώχνει ἕνα αὐτοκίνητο ἀπάνω στὴ βρεγμένη ἀσφαλτο.

Καὶ σπρώχνει καὶ σπρώχνει καὶ τὸ ἀμάξι δὲ λέει νὰ ξυπνήσῃ.

— Τί γίνεται, Θέμη;

— "Αειντε λίγο ἀκόμα!

Ὑπολογίζω ὅτι ἔχω σπρώξει μέχρι 150 μέτρα!

— "Αειντε λίγο ἀκόμα!

Δὲν ἀντέχω ἄλλο. Παρατάω κάθε προστάθεια καὶ δηλώνω στὸ Θέμη.

— Ἄκου δῶ, Θέμη. Δὲν ἔχω καμμιὰ διάθεσι νὰ σὲ πάω μέχρι τὸ Φάληρο σπρώχνοντας κι' ἐσὺ νὰ μοῦ κάθεσαι μέσα σαν ἀφέντης. Λοιπόν, κάτσε ἐσὺ καὶ κάμε Πρωτοχρονιά. Καὶ δὸς μοῦ τὴ διεύθυνσι τοῦ Νίκου. Θὰ περιμένω κανένα λεωφορεῖο!

— Καὶ θὰ μ' ἐγκαταλείψῃς ἔτσι, στὴ μέση τοῦ δρόμου; Δὲν τὸ περίμενα ἀπὸ σένα. Βάλε τὰ δυνατά σου πενήντα μέτρα ἀκόμα. "Εχω μιὰ προαίσθησι ὅτι τώρα θἄμαι μπρός.

— Τελευταία προσπάθεια, νὰ ξέρῃς.

Καὶ δὲν μπορούσε νὰ μὴν εἶναι ἡ τελευταία. Γιατί, καθὼς οἱ σάλες τῶν παπουτσιῶν μου εἶναι ἀπὸ λάστιχο καὶ ἡ ἀσφαλτος ἦταν μισοβρε-

μένη, σὲ μιὰ ἀπελπισμένη θέση γλύστρησα κι' ἔπεσα φαράκι γάμω.

Εὐτυχῶς δὲν εἶχα πάθει καμμιὰ ζημιά: ἐκτὸς ἀπὸ τὸ παλτό μου καὶ τὰ χέρια μου ποὺ λερώθηκαν. Καὶ ὁ ἀναιδέστατος ὁ Θέμης νὰ βγάλη τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ νὰ κάνη πνεῦμα:

— Ντεραπάρισες, Θοδωράκη;

— Δὲν πᾶς στὸ διάολο, ποὺ ἔχεις δρεῖς καὶ γιὰ γιοῦμορ. Τί τὸν ἤθελες τὸν περίπατο;

— Γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω, Θοδωράκη.

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ σβοῦνουν ὅλα τὰ φῶτα τῶν γύρω σπιτιῶν — σὰν ἀπὸ σύνθημα.

— Μεσάνυχτα, Θέμη! Εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος!

— Ἔλα νὰ φιληθοῦμε.

Σ' αὐτὴ τὴ θέσι μᾶς βρῆκε ὁ νέος χρόνος — ὁ περυσινός.

— Λοιπόν, λέω μετά, νὰ ξέρης ὅτι δὲν εἶναι ἡ μίζα,

— Θὰ ἰδοῦμε.

Κατεβαίνει, ἀνοίγει τὸ «καπὼ» καὶ κάνει δῆθεν ὅτι κάτι ψάχνει. Στὸ μεταξὺ περνᾶνε αὐτοκίνητα δίπλα μας, θριαμβευτικὰ καὶ ἀδιάφορα στὸν πόνο μας. Ὅπου ἡ τύχη ἀποφάσισε νὰ μᾶς χαμογελάση. Μᾶς στέλνει ἕναν πιτσιρίκο μέχρι δεκάξη χρονῶν, ἕνα ξεμπρο ἀλητάκι ποὺ ποιός ξέρει πῶς βρέθηκε τέτοια ὥρα ἐκεῖ.

— Τί πάθατε; ρωτάει θαρρετά.

— Μᾶς σταμάτησε ἡ μίζα.

— Γιὰ ἔμπα καὶ πάτα! λέει σὲ προστακτικὸ τόνο στὸ Θέμη.

Ὁ Θέμης ὑπακούει. Μπαίνει, πατάει.

— Δὲν εἶναι ἡ μίζα, βγάζει τὸ συμπέρασμά του ὁ πιτσιρίκος.

— Τί εἶναι;

Ὁ ἀλητάκος χώνει τὴ μούρη του στὴ μηχανή, ἐπιθεωρεῖ, χαρχαλεύει.

Ὄχι πολύ, Δέκα δευτερόλεπτα τὸ πολύ. Κι' ἔπειτα λέει:

— Σοῦχει φύγει τὸ καλώδιο τοῦ ντιστριμπυτέρ. Τί διάβολο, Κοτζάμ καλώδιο κρέμεται ἐδῶ καὶ δὲν τὸ βλέπεις;

Τὸ πιάνει, τὸ βάζει στὴ θέσι του.

— Πάτα τώρα.

Ὁ Θέμης πατάει, τὸ ἀμάξι δουλεύει. Ὁ Θέμης δίνει στὸν πιτσιρίκο ἕνα δεκάρικο.

— Δὲ μοῦ λὲς νεαρέ, τοῦ λέω ἐγώ, ἔχεις δίπλωμα ὁδηγοῦ;

— Ὄχι.

— Γιατί ὁ κύριος ἔχει!

Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἀπευθύνω μιὰ μούντζα στὸ Θέμη:

— Γιὰ τὸ καλὸ τοῦ χρόνου, τοῦ λέω. Ἀτζαμή. Σοῦβαλε τὰ γυαλιά τὸ βρέφος!

Ὁ Θέμης τὸ ρίχνει στὸ ἀστεῖο. Μιὰ παρὰ δέκα πιάνουμε τὰ πρόθυρα τοῦ Φαλήρου. Ἐκεῖ νέα στάσι. Νὰ βροῦμε τὴ διεύθυνσι τοῦ Νίκου. Ὁ Θέμης βγάζει πορτοφόλια, καρνέ, σημειώματα, ψάχνει, ξαναψάχνει — τὸν ἀφήνω καὶ παρακολουθῶ. Εἶναι φανερὸ πὼς δὲν βρίσκει ἐκεῖνο ποὺ μᾶς χρειάζεται.

— Καὶ ὅμως τὸ εἶχα! λέει ἀπελπισμένος... Ἕνα κίτρινο χαρτάκι.

Ψάχνουμε καὶ στ' αὐτοκίνητο — μήπως ἔχει πέσει πουθενά. Ὄχι. Τὸ χαρτάκι δὲν ὑπάρχει.

— Ἂν δὲν τὸχης Θέμη, θὰ σὲ πνίξω!

Δὲν τὸχει.

— Ξέρεις τί ἔχει γίνει; Θὰ τὸχω στὸ ἄλλο μου σακκάκι.

— Καὶ τώρα; Θὰ ξαναπᾶμε στὴν Ἀθήνα νὰ τὸ βροῦμε;

— Σὲ δέκα λεπτὰ εἴμαστε ἀπάνω. Τί ἄλλο νὰ κάνουμε;

— Τηλέφωνο δὲν ἔχει ὁ Νίκος νὰ ρωτήσουμε;

— Δὲν ἔχει βάλει ἀκόμα.

Παίρνουμε τὴ λεωφόρο Συγγροῦ. Εἶναι πιὰ μιὰ καὶ δέκα. Στρίβουμε Ἀκαδημίας.

— Σιγά, Θέμη!...

Μὰ εἶχε φρενάρει κι' ὅλας. Κι' ἔτσι ἐκείνη ἡ νέα γυναῖκα ποὺ κατέβηκε νὰ περάση τὸ δρόμο, μὲ τὸ κεφάλι σκυμένο, μόλις καὶ πρόφταν τὴν πλησιάζει. Εἶναι μιὰ κοπέλλα θὰ τὴ θέλω τὴ ζωή μου πιά...

Κάτι τὸ δραματικὸ τῆς συμβαίνει. Μιὰ ὁ Θέμης ἐπιμένει, καὶ σὲ λίγο τὴν καταφέρνει νὰ μπῆ στὸ αὐτοκίνητο.

— Δὲ μπορεῖ νὰ σᾶς ἀφήσουμε ἐτσι, δεσποινίς. Θὰ σᾶς πάω στὸ σπίτι σας. Ποῦ μένετε;

— Τέρμα Πατησίων.

— Θὰ περάσουμε ἀπὸ τὸ σπίτι μου γιὰ ἕνα λεπτὸ νὰ πάρω κάτι... Εἶναι μιὰ πολὺ ὄμορφη κοπέλλα,

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 726

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1 Ἡ πρώτη λέξι ἐπικαίρου τραγουδιοῦ.
2 Καλύπτουν τὸ μισὸ Ἰράκ. — Κάτι ποὺ βλέπομε μὲ κλειστὰ μάτια. — Δὲν ξεφεύγουν ἀπὸ τὴν εὐθεῖα. — Συνεχόμενα σύμφωνα τοῦ ἀλφαβήτου.
3 Νησὶ-φρούριο τῆς Μεσογείου.— Ἑρπετό.
4 Χρονικὸς σύνδεσμος. — Δὲ λείπει ἀπὸ κανένα θέατρο. — Προσωπικὴ ἀντωνυμία (δοτ.).
5 Προσωπικὴ ἀντωνυμία (β' προσ.). — Ἡ κόρη τοῦ Μουσολίνι. — Πρώην Ἄγγλος πρωθυπουργός.— Βρίσκομαι στὴν ἀκμὴ τῆς ἡλικίας.
6 Βρέχονται ἀπὸ τὴ θάλασσα. — Νῆμα ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ ψαράδες. — Ἑορτάζει στὶς 26 Δεκεμβρίου.
7 Ἄρθρο. — Τόπος προσευχῆς.— Δερμάτινη ταινία. — Μέτρο καὶ νόμισμα τῆς Κίνας.
8 Συνοδεύουν ὑψηλὰ πρόσωπα. — Τρία γράμματα ποὺ ἀντικαθιστοῦν κάτι τὸ εὐκόλως ἐννοούμενο. — Ἀρχικὰ τοῦ στρατοῦ μας.
9 Σπουδή. — Χρονικὸ διάστημα.— Σχεδιαστικὸ ἐπιφώνημα.
10 Ἐντολή, παραγγελία. — Πρωτεύουσα νομοῦ τῆς Β. Ἑλλάδος.
11 Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα. — Τόνος.
12 Νότα. — Θὰ διαδεχθοῦν τὰ χειμωνιάτικα. — Σχηματίζει χρόνο τοῦ ρήματος.
13 Ἀρχικὰ Τραπέζης. — Γράμματα ποὺ σχηματίζουν ἀριθμὸ μικρότερο τοῦ 20. — Ἀρχικὰ ποὺ ἔπαψαν νὰ... πετοῦν. —..., Ο' Μπράϊεν: ἀστέρι τοῦ Χόλλυγουντ.
14 Ἀρρώστεια ποὺ προτιμᾶ τὰ παιδιά. — Ἑορτὲς τῶν ἀρχαίων πρὸς τιμὴν θεᾶς. — Σὲ ποιὰ γυναῖκα δὲν ἀρέσουν;
15 Τουρκικὸ ἀνάκτορο, — Πλάτος.
16 Ἀνεστραμμένη νότα. — Ἔκανε διάσημη τὴ Μαρία Κάλλας. — Ἑρπετό. — Ξενικὴ κατάφασι.
17 Διευκολύνουν στὴν ἀνεύρεσι ἐργασίας.

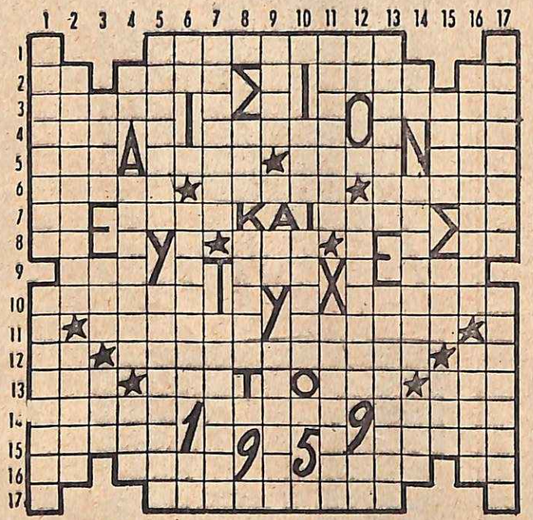

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1 Ἡ πατρίδα τοῦ Λουκιανοῦ. — Ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ μεγαλύτερο νησιωτικὸ σύμπλεγμα τοῦ κόσμου.
2 Καταφύγιο τῶν πρώτων Χριστιανῶν. — Ὀροσειρὰ τῆς Β. Ἀφρικῆς.
3 Διάσημος μουσουργός. — Τελικὸς σύνδεσμος. — Ἐποχή.
4 Ἀνεστραμμένο ἄρθρο. — Τὸ χρησιμοποιοῦμε προκειμένου γιὰ γράμματα ποὺ δὲν πηγαίνουν πουθενά. — Ἀρχικὰ ἀεροπορικῆς δυνάμεως.
5 Τοπικὸ ἐπίρρημα (δημοτ.). — Ἐπίρρημα ποὺ σχετίζεται μὲ τοὺς μισθούς.
6 Θεὸς τῶν ἀρχ. Αἰγυπτίων. — Θεὸς τῆς μυθολογίας μας, σύζυγος τῆς Γαίας. — Σύμφωνο.
7 Ἱδρυτὴς θρησκείας. — Αὐτὸς ποὺ ζητάει κάτι.
8 Ἔγραψε τὸ «Ὑπὸ τὰς φιλύρας». — Συλλογὴ νόμων.
9 Τὰ νέα ὅπλα τὴν κάνουν διαρκῶς πιὸ αἱμատηρή. — Γιὰ τοὺς Γάλλους εἶναι χρυσός. — Θὰ ἑορτάση σὲ λίγες μέρες.
10 Κατάφασις. — Ἱερὸ τέμενος τῶν Μωαμεθανῶν.
11 Εἶναι πάντοτε οἱ Ἕλληνες γιατὶ ἔχουν τὸ δίκιο μὲ τὸ μέρος τους. — Τρεῖς βασιλεῖς τῆς Περγάμου, πατέρας, γυιὸς καὶ ἔγγονός (πληθ.).
12 Μοιάζει μὲ νηματίο. — Φτώχεια. — 520.
13 Συνδέει συχνὰ δυὸ νέους ποὺ ἀνήκουν σὲ διαφορετικὸ φύλο.— Λέγεται καὶ Τατόϊ.
14 Χαρακτηρίζουν ποιότητα. — Δὲν εἶναι εὐκολονόητη «καὶ ἀφίνει ἀμφιβολίες. — Ὄργανον αἰσθήσεως.
15 Λεπτὴ μεμβράνη. — Ἀρχικὰ τοῦ στρατοῦ μας. — Πολεμικὸ παράγγελμα.
16 Χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὴν ἀντιαεροπορικὴ ἄμυνα. — Νησὶ τοῦ Β. Αἰγαίου.
17 Ἀποβλέπει στὸ νὰ δημιουργήση κενά. — Παράγγελμα στὴ γυμναστική.

Κ. Φ. ΒΑΜΒΑΚΙΤΗΣ

Ἡ λύσις τοῦ 725 στὴ σελ. 84

Ξυπνητῆρι γιὰ τοὺς ὑπναράδες

Κάποιος ὡρολογοποιὸς τῆς Νεαπόλεως πῆρε πρανόμιο εὑρεσιτεχνίας γιὰ ἕνα καινούργιο ξυπνητῆρι ποὺ ἐπινόησε καὶ ποὺ προορίζεται γιὰ τοὺς... μεγάλους ὑπναράδες! Τί κάνουμε συνήθως τὸ πρωί, ἂν τύχη νὰ νυστάζουμε ἀκόμη πολὺ τὴν ὥρα ποὺ χτυπάει τὸ ξυπνητῆρι; Ἀπλώνουμε τὸ χέρι μας, τὸ κλείνουμε... καὶ ξανακοιμώμαστε! Μὲ τὸ καινούργιο λοιπὸν ξυπνητῆρι τοῦ Ἰταλοῦ ὡρολογοποιοῦ, αὐτὸ δὲ μπορεῖ νὰ γίνη ποτέ. Γιατί, ἂν σταματήση κανεὶς τὸ κουδοῦνι του, λειτουργεῖ αὐτομάτως ἕνας ἠλεκτρικὸς μηχανισμὸς καὶ ξεσπάζει ἕνα πανδαιμόνιο ἀπὸ κορναρίσματα αὐτοκινήτων., γαυγίσματα σκυλιῶν, πιστολιὲς καὶ μιὰ κανονιά!

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

✪✪

ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ

Στὸ Καζίνο τοῦ Μόντε Κάρλο, τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς τοῦ 1927, συνέβη ἕνα ἀπίστευτο γεγονός, μοναδικὸ στὰ χαρτοπαικτικὰ χρονικά. Κάποιος ἄγνωστος πῆγε μαζὶ μὲ τὴ γυναῖκα του στὴν αἴθουσα τῆς ρουλέττας, γιὰ νὰ δοκιμάση τὴν τύχη του. Κάθισε σ' ἕνα τραπέζι, διάλεξε ἕναν ἀριθμό, τὸ 27, παντάρισε ἕνα ποσὸ σ' αὐτόν, ἔπειτα ἀκούμπησε τὸ κεφάλι ἀπάνω στὰ δυὸ του χέρια καὶ ἔμεινε ἀκίνητος, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὸ 27, περιμένοντας τὸ ἀποτέλεσμα.

Ὁ κροῦπιέρης ἔριξε τὴ μπίλια κι' ὅταν ἐκείνη, σταμάτησε, φώναξε:

— Εἴκοσι ἑφτά, κόκκινο, κερδίζει!

Πλήρωσε κατόπιν τὸν παίκτη, ποὺ μάζεψε μπροστά του τὰ κέρδη, ἄφησε πάνω στὸ 27, καὶ ξαναπερίμενε ἀκίνητος. Σὲ λίγο πάλι τὸ 27 κέρδισε. Ὁ κροῦπιέρης πλήρωσε στὸν παίκτη τὰ κέρδη του, χωρὶς φυσικὰ νὰ πειράξη τὴν ἀρχική του πόστα ἐπάνω ἀπὸ τὸ 27.

Αὐτὸ ξανάγινε πολλὲς φορὲς ἀκόμη, στὴ σειρά. Ὅλοι οἱ παίχτες κύτταζαν ἔκθαμβοι, μὲ κάποιο φόβο, τὸν τυχερὸ ἐκεῖνο ἄνθρωπο, ποὺ ἀτάραχος, ἔμενε μὲ τὸ κεφάλι στηριγμένο στὰ χέρια του, καὶ μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὸ 27, ἀμίλητος, χωρὶς κἂν νὰ μαζεύη τὰ κέρδη του, ποὺ τοῦ στοίβαζε κάθε τόσο ὁ κροῦπιέρης μπροστά του...

Εἶχε φτάσει νὰ κερδίζη μισὸ ἑκατομμύριο γαλλικὰ φράγκα.

Τότε ἡ γυναῖκα του τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἔλα, ἀρκετὰ κέρδισες σήμερα... Πᾶμε νὰ φύγουμε.

Ἐκεῖνος ὅμως οὔτε τὴς ἀπάντησε, οὔτε σάλεψε καθόλου.

Πεισμωμένη γιὰ τὴν ἀδιαφορία τοῦ συζύγου της, ἔσκυψε κοντὰ του καὶ τοῦ τράβηξε τὸ ἕνα χέρι ἀπ' τὸ πρόσωπό του. Καὶ τότε μὲ κατάπληξι καὶ τρόμο, εἶδε πῶς ὁ ἄνδρας της ἦταν νεκρός!...

Εἶχε πεθάνει ἀπὸ συγκοπή, πρὶν ἀπὸ ὥρα καὶ ὅμως ὁ ἀριθμός του ἐξακολουθοῦσε νὰ κερδίζη!

Ἡ τύχη εἶχε εὐνοήσει ἕναν... πεθαμένο!

Ὁ Καλαμίας τοῦ 1959

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ἐ τὸν γνωστὸν τὸν Ὑδροχόον πάλι ὁ ἥλιος ἀ- (νατέλλει
καὶ αὐξάνοντ' ἐν Ἀθήναις τῆς... ὑδρευσεως τὰ (τέλη,
γιατὶ ἡ Οὐλεν μὲ τὰ κόλπα τὰ γνωστὰ καὶ πονηρά (της
καὶ στὸ ὕδωρ τῆς Ὑλίκης ἔχει χώσει τὴν οὐρά (της!

★

Τοῦ μηνὸς αὐτοῦ τὴν ἕκτην ἑορτάζονται τὰ «Φῶτα»
κι' ἀνακοίνωσι καινούργια τοῦ δημάρχου τοῦ Κα- (τσώτα
τοὺς ἀστοὺς ἐνημερώνει καὶ δηλοῖ σ' αὐτοὺς σα- (φῶς,
πῶς στοῦ Δήμου τὰ ταμεῖα δὲν ὑπάρχει διόλου («φῶς»!

★

Ἀρκετὲς ἐφημερίδες Ἀθηνῶν τε κι' Ἐπινείου,
γιὰ τὴν γέννησιν μιλᾶνε κάποιου... τέρατος σπανίου
καὶ χιλιάδες συμπολῖτες ἐρωτοῦν μετ' ἀγωνίας,
μήπως εἶναι ὁ τερατώδης Ποσειδὼν τῆς Ὁμονοίας!

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ἀ πὸ τοὺς ἰχθῦς ὁ ἥλιος βλοσυρότατος μᾶς (γνέφει
κι' οἱ τιμὲς πολλῶν ἰχθύων ἀνεβαίνουνε στὰ νέφη!
Ἡ γιορτὴ τοῦ Χαραλάμπους τοῦ Ἁγίου ξημερώνει,
μὰ τὸν βίον μας ρυθμίζουν ἄλλα ἤθη κι' ἄλλοι χρό- (νοι:
ἀπ' τοῦ χούλα χοῦπ τὴν τρέλλα ὅλη ἡ νεολαία, (λάμπει,
καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἑλλήνων λένε: «Κλάψ' τα (Χαραλάμπη!»

★

Συνεχίζεται στὸ Ἄστυ τὸ βιολὶ τῶν σκαψιμάτων,
μετὰ πτώσεως ἀνθρώπων, μὰ καί... γκρεμοτσακι- (σμάτων
καὶ στὴν γνώμη καταλήγουν οἱ καϋμένοι συμπο- (λῖται,
ὅτι ὀρθῶς αὐτὸς ὁ μήνας... «Κουτσοφλέβαρος» κα- (λεῖται».

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ἐ τὸν Κριὸν κι' αὐτὸ τὸ χρόνο εἶναι ὁ ἥλιος (φυσικά,
κι' ὁ κριὸς μοσχοπουλιέται ὡς... ἀρνάκι τακτικά.
Ἀρχινᾶνε, πιά, τὰ δέντρα μπουμπουκάκια νὰ πε- (τᾶνε
κι' ἀνοιξιάτικα μοντέλλα οἱ γυναῖκες νὰ ζητᾶνε.
Ἡ πρᾶγμα ποὺ σημαίνει, ὅτι γιὰ τὸ πλεῖστον τῶν (κυοίων,
ἀπ' τὸ Μάρτη ἀρχίζει ἡ νέα ἐποχὴ τῶν... μαρτυ- (ρίων!

★

Στῶν ἀπόκρεω τὸν σάλο οἱ γλεντζέδες πέφτουν (πάλι,
στὰ σαλόνια καὶ στὰ κέντρα παιρνοδίνουνε οἱ μπάλ- (λοι
κι' ἀναγγέλλονται ἐξ αἰτίας τῶν τρελλῶν χορῶν (κι' ἀγοίων,
γενικὲς ἐπιστρατεύσεις νοσοκόμων καὶ...φορείων!
Τελειώνουν οἱ δηλώσεις τῶν φορο-εἰσοδημάτων,
γιὰ ν' ἀρχίσουν, ἐπειγόντως, οἱ... χορεῖ τῶν ἐν- (ταλμάτων
καὶ γιὰ νὰ παραδεχθοῦμε, ὅτι ὀρθῶς ὁ μήνας Μάρ- (της
ὀνομάζεται καί... «γδάρτης»!

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Ἀ λλαγὴ καιροῦ σημαίνει, τέτοιος μήνας ἀ- (σφαλῶς,
ἀλλ' ἐφέτος μᾶς ἀλλάζει καὶ τὴν ζήση ἐντελῶς
καὶ κατάπληκτοι ἀκοῦμε, τέτοιες ὧρες καὶ στιγμὲς,
πὼς τὰ τρόφιμα πουλιοῦνται... σ' εὐτελέστατες τι- (μές!

★

Πλὴν αὐτῶν καὶ πλείστων ἄλλων, μὲ κατάπληξιν
πῶς συνέρχονται οἱ Μεγάλοι μὲ σκοποὺς εἰρηνι- (κοὺς
καὶ μιλοῦν ἀγαπημένοι, ἢ κοινῶς «φιλι-κλειδί»
γιὰ τὴ μέλλουσα χλιδή

τῶν λαῶν τῆς ὑφηλίου...
Καὶ συμβαίνουν ὅλα ταῦτα, φίλτατοί μου, ἐπειδὴ (τὸ ἡμερολόγιό μας δείχνει... πρώτην Ἀπριλίου!

ΜΑΪΟΣ

Ἐ τούς... Διδύμους εἶναι ὁ ἥλιος πάντα τέτοιαν (ἐποχὴ
κι' ὅσοι παίζουνε στὶς κοῦρσες ζοῦν μὲ τὴν ἀπαν- (τοχὴ
πῶς στά... δίδυμα κι' ἐκεῖνοι θἄχουν διάνες ὡρι- (σμένες
καὶ γυρίζουν ἀπ' τὶς κοῦρσες... μαργαρίτες μαδη- (μένες!

★

Ξανακούγεται στοὺς δρόμους τὸ «Ἐμπρὸς βῶλα (ταχύ»,
κι' ὅλοι τρέχουν γιὰ στεφάνια καὶ γι' ἀνθοὺς στὴν (ἐξοχή;
ἂν κι' οἱ νέοι τοῦ καιροῦ μας, πέφτουν, ἠδη μέσ' (στὰ οὐλα
καὶ τὸν πιάνουνε τὸ Μάη μὲ στεφάνια «χοῦλα - (χοῦλα»!

★

Πρὸς στὴν λῆξι του βαδίζει ὁ φαιδρὸς ὁ μὴν τῶν (ρόδων,
μὰ κι' ὁ μὴν θερμῶν... ἐρώτων τετραπόδων καὶ (διπόδων
κι' ἀναγγέλλεται δεόντως μὲ στοιχεῖα θετικά,
ὅτι ηὐξήθησαν τὰ ἔργα τά... «ἐγγειοβελτιωτικά».

★

Φεύγει πιὰ κι' ὁ Μάης μήνας ὁ καθ' ὅλα γα- (ρωπὸς
καὶ ὁ κάθε ὑπαλληλᾶκος τὸν προπέμπει σκυθρωπός,
γιατὶ αὐτός, ἰδιαιτέρως, ἔνει γρόσι καὶ ὀφείλει
νὰ τηρῆ τὴν παροιμία: «Ζῆσε Μάη, νὰ φᾶς... τρι- (φύλλι»!

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ἡ ερινὸς ὁ ἥλιος, πλέον, στὸν ὁρίζοντα προ- (βάλλει,
γιὰ νὰ μᾶς χτυπάη ὁ καύσων κάθε μέσα στὸ κεφάλι
κι' ἐπειδὴ μὲ τέτοιες ζέστες... ἱλαρὰ ὁ κόσμος (βγάζει,
τὴν ἡμέραν τοῦ Ὁσίου... Ἱλαρίωνος γιορτάζει!

★

Συνεχῶς ὁ συμπολίτης ἐξφυσᾶ καὶ ξεφουσκώνει,
καὶ τὰ μόνα σύννεφά του εἶναι οἱ... μυῖγες καὶ ἡ (σκόνη...
Κι' ὅπως βλέπει καὶ τό... ὕδωρ νὰ σπανίζη μετὰ (ζήλου
ἱκετεύει νάναι μοῦτσος, ἡ λοστρόμος τοῦ... «Ναυ- (τίλου!

★

Εἰς τὴν ὕπαιθρον τὴν γώραν χωρικοὶ καὶ χωρικὲς
ἀκατάπαυστα δουλεύουν μηνανὲς θερισμὲς
καὶ στὸ Ἄστυ τῆς Παλλάδος, ὅπου πολ-σμὸν σφυ- (ρίζουν
οἱ σωφὲρ κι' οἱ σωφερίνες τοὺς πεζοὺς ὅλο... θε- (ρίζουν

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ἀ π' τὸν Δέοντα ὁ ἥλιος στέλνει ἀχτίδες του (ὅσο-
καὶ φουντώνουν, δσημέραι, τὰ «μπαὶν-μὲξ» κι' οἱ (ἐπίδοξοι
μὰ στὸ κῦμα τῆς θαλάσσης κάνει θραῦσι τὸ «πα- (πάκι»
καὶ φουντώνει παραπάνω τὸ μεγάλο μας... «γιαγ- (κάκι»!

★

Τὴν ἀκμὴν τοῦ τουρισμοῦ μας ὁ Ἰούλιος σημαίνει
καὶ τουρίστες βαθυπλούτους ἡ φυλή μας περιμένει.
ἀλλὰ ἔρχονται καμπόσοι παραλογοπαιγνιάτοι,
θλιβεροὶ σανδαλοφόροι καὶ μπατιρόπλες... μουσάτοι,
ποὺ δὲ μπαίνουνε σὲ κέντρο, οὔτε ἀκόμα καὶ σὲ (μπούζι
κι' ὁ τουριστικός μας πλοῦτος, στὸ φινάλε, βγαί- (νει... «μοῦσι»!

★

«Φεστιβὰλ» ὁ τουρισμός μας σκλαμάρει, ἐπίσης,
μὲ τὴν "Ἄλφα προμαντόνα καὶ τὸν "Ἄλφα τὸν βιο- (λίστα, →

ἀλλ' ὁ κόσμος πού̃χει ὕπ' ὄψι προηγούμενα καζίκια,
προτιμᾶ νὰ πάη στὰ πάρκα καὶ ν' ἀκούση τὰ...
(τζιτζίκια!

★

Πλὴν αὐτῶν ὁ τουρισμός μας ἀναγγέλλει αὐτὲς τὶς
(μέρες
κι' ἑνὸς ἀρχιεφοπλιστοῦ μας τὶς... θαλασσοκρουα-
(ζιέρες
οἱ ὁποῖες καταφέρνουν τὸν Ε.Ο.Τ. νὰ περισώσουν
καὶ τὰ θαλασσώματά του κάπως νὰ... ξεθαλασσώ-
(σουν!

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Πάλι ὁ ἥλιος κι' ὅπως πάντα στὴν Παρθένον·
(ἀνατέλλει
κι' ὡριμάζει ἡ σουλτανίνα κι' εἶναι ἡ ρόγα της
(σὰν μέλι.
Μὲ... σταφύλι τὴν τηλώνει ὁ φτωχὸς Ρωμιὸς ἀ-
(πείρως
καὶ χωρὶς πολυλογία ἑορτάζει τοῦ... Σωτῆρος!
Ὅλοι πέφτουν μὲ τὰ μοῦτρα στὸ σταφυλοπαηγῦρι
καὶ μὲς στὰ λεωφορεῖα μαίνεται τὸ... πατιτῆρι!

★

Φεύγουν γιὰ τὴν... Γερμανία κάσσες πάντοτε γε-
(μᾶτες
μὲ σταφύλια, μὲ γιαρμάδες καὶ πρὸ πάντων μὲ
(ντομάτες
καὶ καθὼς τὴν ἀγορά μας τὴν θωρεῖς ἐρημική,
λὲς πὼς ἔχουμε καὶ πάλι... «Κατοχὴ γερμανική!»

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ὁ καιρὸς ἔχει ἀρχίσει βροχερὸς νὰ εἶναι πάλι
κι' ἡ 'Ομόνοια, αἰφνιδίως, λίμνη γίνεται μὲ
τέτοια λίμνη ποὺ νομίζει ἡ πλειὰς τῆς κοινωνίας,
πὼς τὰ ἔργα τῆς... Ὑλίκης βγῆκαν ἔργα... 'Ομο-
(νοίας!

★

Παίρνει, —ἐπίμονα— καὶ δίνει στὰ Μεσόγεια ὁ
(τρύγος
καὶ χιλιάδες βιοτέχνες νοιώθουν ἔντονο τὸ ρίγος,
γιατὶ ἀρχίζει καὶ ὁ φόρος νὰ.. τσιτνᾶ, καλοί μου
(φίλοι,
καὶ νὰ στίβη πιὰ κι' ἐκεῖνος τοὺς πολίτες
(σὰν... σταφύλι!

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Μόλις μπαίνει αὐτὸς ὁ μήνας φέρνει νέφη σ'
(ἀηδονία
καὶ συνάμα καὶ συγχρόνως τὴ γιορτὴ τοῦ 'Αγνία,
μὰ πιστὰ μιὰ τέτοια «μνήμη» δὲν μπορεῖς νὰ τὴν
(τροήσης,
ἐπειδὴ τὸν... 'Αγνία μᾶς τὸν ἄλλαξε ἡ κρίσις!

★

Τὰ καινούργια γιοματάρια οἱ ταβέρνες ξανανοίγουν
καὶ τὶς λύπες τους οἱ πάντες στὸ χρυσόκρασο τὶς
(πνίγουν,
ἢ ξεχνᾶνε τῶν Τεσσάρων τῶν Μεγάλων τὸ χαβᾶ,
ποὺ γιὰ χάρι τους ὁ κόσμος πρὸς τὸ... σῶσμα του
(τραβᾶ!

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ἐ τὸν Τοξότην εἶν' ὁ ἥλιος, ἀπ' τὰ χρόνια τὰ
(ἀρχαῖα
καὶ μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία,
κάθε μιὰ μας ἀοτηνία
τὴ γεμίζει ἀπὸ βέλη κι' ἀπὸ... τόξα ἡ Τροχαία!..

★

Πλημμυρίζουνε τοὺς δρόμους οἱ βροντὲ- ἐντατικά,
ἀλλὰ καὶ τῆς 'Ομονοίας ἀνατρέπουνε τὸ «πλάνο»
κι' ἐγκαθίστανται σὲ δαύτην συνεργεῖα εἰδικά,
ποὺ μαζεύουνε... βατραχια καὶ τὰ στέλνουν στὸ Μι-
(λᾶνο!

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟσ

Ἐ τὸν Αἰγόκερω προβάλλει λίγος ἥλιος κι'
(ἀμυδρὸς
κι' ὅπως γίνετ' ὁ χειμώνας περισσότερον ἀδρός,
μερικοὶ ἁρμόδιοί μας τὰ κιτάπια βάζουν χάμω
καὶ ζητᾶνε νὰ θεσπίσουν καὶ τὸν... τέταρτο τὸ
(γάμο!

★

Τοῦ 'Αγίου Νικολάου τὸ κοινὸν ξαναγιορτάζει
καὶ προσεύχετ' ἐπιμόνως κι' ὅλο τάματα τοῦ τάζει
γιὰ νὰ δώση κάποιο τέλος στῶν Μεγάλων τὸ
(«μπουρίνι»
κι' ἀπὸ δίνες καὶ.. σκοπέλους νὰ γλυτώση τὴν Εἰ-
(ρήνη!

★

Φεύγει, — ἐν τέλει— καὶ ὁ μήνας τῶν γιορτῶν
(τῶν συνεχῶν,
τῶν ἐξόδων καὶ τῶν δώρων, τῶν κρατῶν καὶ τῶν
(εὐχῶν.
Κι' ὅταν φτάνη, πιὰ κι' ἡ μέρα τῆς... Μελάνης
(τῆς Ὁσίας,
γιὰ τὴ λήθη ξεκινᾶ
καὶ ὁ χρόνος ποὺ μᾶς ἦρθε γιὰ Σωτήρας καὶ Μεσ-
(σίας,
καὶ μᾶς ἄφησε ψεγάδια καὶ σημεῖα..... μελανά!..

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΙΣΒΙΟΣ

Ὁ πρωταγωνιστὴς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου Θάνος Κωτσόπουλος ὅπως ἐμφανίζεται ὡς καραγκιοζοπαίκτης στὸ νέο ἑλληνικὸ φίλμ «Ὁ καραγκιόζης» ποὺ θὰ προβληθῆ ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ παρασκήνια

Πικάντικο ρεπορτὰζ

✪ Τὸ θέατρο Φωτοπούλου, ποὺ ἐγκαινιάσθηκε τὴν περασμένη ἑβδομάδα, εἶναι τὸ πιὸ συγχρονισμένο θέατρο τῆς 'Αθήνας.

Διαθέτει, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἄπλετο φωτισμό, 20 προβολεῖς στὴν πλατεῖα, ποὺ φωτίζουν τὴ σκηνή, ἡ δὲ μεγαλύτερη πρωτοτυπία του εἶναι ἡ αὐλαία του, σὲ χρωματισμὸ γκρὶ σκούρο, ποὺ διπλώνεται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ μέρος τῆς σκηνῆς.

✪ Μετὰ τὸ θέατρο Φωτοπούλου, ἑτοιμάζεται ἕνα νέο θέατρο στὸ ὑπόγειο τοῦ μεγάρου τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, στὴν ὁδὸ Σταδίου.

Πρόκειται γιὰ μιὰ ἀρκετὰ εὐρύχωρη αἴθουσα, στὴν ἀντίθετη πλευρὰ τοῦ κινηματογράφου «Μαξίμ», ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς τώρα ὡς ἀποθήκη ὑφασμάτων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Μετοχικοῦ.

Τὴν αἴθουσα αὐτὴ ἐξασφάλισε γιὰ 12 χρόνια ἡ γνωστὴ πρωταγωνίστρια τῆς πράξας "Ελσα Βεργῆ καὶ θὰ ἐμφανισθῆ ἐκεῖ ἀπὸ τὴν ἐρχομένη «σαιζὸν» μὲ δικό της θίασο.

Προηγουμένως, ἡ "Ελσα Βεργῆ, μὲ συνεργάτη της τὸ Λυγίζο, θὰ ἐμφανισθῆ γιὰ ἕνα τρίμηνο στὸ θέατρο τῆς XEN, ὅπου πρόκειται νὰ παρουσιάση τρία ἑλληνικὰ μονόπρακτα.

✪ Ἡ «Κυρία μὲ τὰς καμελίας» πρόκειται νὰ παιχθῆ προσεχῶς στὸ «Κεντρικόν», μὲ κεντρικοὺς ἥρωας τοὺς δύο διαλεκτοὺς συνθιασάρχας. Χαρακτηριστικὸ μάλιστα εἶναι, ὅτι ὁ Χὸρν εἶχε παίξει τὸν ἴδιο ρόλο πρὶν 15 χρόνια, μὲ πολλὴ ἐπιτυχία.

✪ Ἡ Μαριάννα Χατζοπούλου, ἡ ἐκλεκτὴ ἑρμηνεύτρια τοῦ ἐλαφροῦ τραγουδιοῦ, ἑτοιμάζει, τὴν ἄνοιξη, μιὰ μεγάλη περιοδεία στὶς πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς. Στὴν περιοδεία τῆς αὐτὴ θὰ τὴν συνοδεύση καὶ ὁ πατέρας της, ποὺ δὲν τὸν ἀποχωρίζεται ποτέ της.

Ἡ Χατζοπούλου, ποὺ κατέχει ἀπὸ πέρυσι τὸ ρεκὸρ τῆς μεγαλύτερης ἀμοιβῆς τῶν καλλιτεχνῶν τῆς κατηγορίας αὐτῆς, θεωρεῖται σήμερα ἡ πλουσιώτερη Ἑλληνίδα τραγουδίστρια: "Εχει τρία ἰδιόκτητα σπίτια.

✪ Ὁ πιανίστας Νεσκλῆς, ποὺ γύρισε στὴν Ἑλλάδα, ὕστερα ἀπὸ 11 ὁλόκληρα χρόνια, ἑτοιμάζει, μὲ τὴ συνεργασία τῶν ἀρμοδίων τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Ἑνώσεως, μιὰ «Ἑλληνοαφρικανικὴ ὥρα». Στὴν ὥρα αὐτή, μαζὶ μὲ τὰ ὡραιότερα ἑλληνικὰ τραγούδια, ποὺ ἔχουν κατακτήσει τοὺς "Ελληνες τοῦ ἐξωτερικοῦ, θὰ παρελαύνη ἡ ζωὴ καὶ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀφρικῆς.

Ὁ Νεσκλῆς, ποὺ διεύθυνε ἄλλοτε τὶς μεγαλύτερες ἀθηναϊκὲς ὀρχήστρες, ἔχει πολλὲς προτάσεις νὰ μείνη στὴν 'Αθήνα, θὰ ξαναφύγη ὅμως γιὰ τὸ Γιοχάννεσμπουργκ, ὅπου ἔχει ἕνα ἐξαιρετικὸ συμβόλαιο μὲ τὸ διάσημο Νοτιοαφρικανὸ μαέστρο Κάρσεν.

✪ Ὁ πασίγνωστος τύπος τοῦ ραδιοφώνου Τζὼν Γκρὴκ πρόκειται νὰ ζωντανέψη προσεχῶς στὴν ὀθόνη, σὲ μιὰ ἀστυνομικὴ κωμῳδία. Τὸ σενάριο γράφει ὁ κ. Ν. Ροὺτσος, μαζὶ μ' ἕνα γνωστὸ δημοσιογράφο.

✪ Ἡ ρομαντσιέρα Κρίστιαν Κάρτερ λανσάρει τώρα ἕνα νέο τραγούδι, μὲ τὸν τίτλο «Φεύγει ἡ ζωή», ποὺ ἔγραψε εἰδικὰ γι' αὐτὴν ὁ στιχουργὸς τοῦ «Τί εἶν' αὐτό, ποὺ τὸ λένε ἀγάπη».

✪ Ὁ μαέστρος Κώστας Πρέντας, ὕστερα ἀπὸ δυὸ ἐτῶν παραμονὴ στὸ ὑπερωκεάνειο «Ὀλυμπία», πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ μείνη ἀπὸ τὸ καλοκαῖρι στὴν 'Αθήνα.

— Βαρέθηκα πιὰ τὴ θάλασσα μὲ τὶς χαρὲς καὶ τοὺς καϋμούς της! εἶπε. Καιρὸς εἶναι ν' ἀράξω σὲ στεριά!

Ὁ Πρέντας, μαζὶ μὲ τὴ γυναῖκα του, τὴ Λένα Γιάννα, ποὺ ἦταν ἡ τραγουδίστρια τῆς ὀρχήστρας του, ἔγραψε ἀρκετὰ τραγούδια, ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὴ θάλασσα.

✪ "Ενας ἄλλος δημοφιλὴς καλλιτέχνης, ὁ τραγουδιστὴς Νῖκος Γούναρης, ποὺ λείπει δυὸ χρόνια στὴν 'Αμερική, θὰ γυρίση ὁριστικὰ τὸ καλοκαῖρι στὴν 'Αθήνα. Ὁ Γούναρης θὰ ἐγκαινιάση τὸ Ἰδιόκτητο κέντρο του κοντὰ στὸ Μαροῦσι, ποὺ θὰ λειτουργῆ ὡς καλοκαιρινὸ καὶ χειμερινό.

✪ Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀξιόλογες νέες 'Ιταλίδες τραγουδίστριες, ἡ Μιράντα Μαρτίνο, βρίσκεται τώρα στὴν 'Αθήνα, γιὰ σειρὰ ἐμφανίσεων, σ' ἕνα κοσμικὸ κέντρο. Ἡ Μιράντα Μαρτίνο εἶχε ἔρθει καὶ πρὶν ἕνα μῆνα στὴν 'Αθήνα, μὲ τὴ μεγάλη Ἰταλικὴ ὀρχήστρα, ποὺ ἔδωσε δυὸ συναυλίες καὶ γνώρισε στὰ «Ὀλύμπια» τὴ μεγαλύτερη ἐπιτυχία μὲ τὴν ἀπόδοσι τοῦ γνωστοῦ Ἰταλικοῦ τραγουδιοῦ «Κόμε πρίμα».

✪ Ἡ Δανάη, ποὺ γύρισε ἀπὸ τὴ μεγάλη της περιοδεία στὴν Πελοπόννησο, παρουσίασε ἐκεῖ μιὰ πρωτοτυπία.

"Ενας ἀπὸ τοὺς συνεργάτες της, ὁ νεαρὸς Κώστας Μπάμπαρης, ποὺ εἶναι πραγματικὰ πολυσύθετο ταλέντο, εἶχε τόσες διαφορετικὲς ἐμφανίσεις ὡς τραγουδιστής, κωμικός, κονφερανσιὲ καὶ μίμος, ὥστε νὰ δίδη τὴν ἐντύπωσι διαφορετικῶν προσώπων!

✪ Τρία ἑλληνικὰ χορευτικὰ ζευγάρια, ὁ Δρόσος μὲ τὴν Τάντα, ὁ Μοσχόπουλος μὲ τὴν Τάνια κι' ὁ Χριστιάνο μὲ τὴν Μαρίνα, εἶναι σήμερα περιζήτητα στὴν Εὐρώπη καὶ σημειώνουν ξεχωριστὴ ἐπιτυχία στὰ μεγαλύτερα κοσμικὰ κέντρα.

✪ Ἐξ ἄλλου, ἡ γνωστὴ σολίστ Λιλὴ Μπερδέ, παρουσιάζει τώρα, μαζὶ μὲ 4 μαύρους ἕνα ἰδιότυπο κουϊντέττο, μὲ ἐντυπωσιακὲς ἐμφανίσεις σὲ ρεαλιστικὰ σκέτς.

✪ Ἡ Μαρία Κωστῆ, ἡ γνωστὴ Ἑλληνοαμερικανίδα πρωταγωνίστρια τῆς ὀθόνης, στὴ Νέα Ὑόρκη, ὅπου βρίσκεται τώρα, συμπληρώνει τὶς προετοιμασίες της γιὰ μιὰ μεγάλη ταινία, ποὺ θὰ γυρισθῆ τὴν ἄνοιξι στὴν Ἑλλάδα.

Στὴν ταινία αὐτή, τὸ σενάριο τῆς ὁποίας ἔγραψε ἡ ἴδια, θὰ λάβουν μέρος καὶ πολλοὶ ξένοι ἠθοποιοὶ τοῦ κινηματογράφου.

✪ Τὸ «Χούλα χούπ», ἡ μεγάλη χορευτικὴ τρέλλα τῆς ἐποχῆς, ἀπέκτησε τὴν πρωταθλήτριά του.

Πρόκειται γιὰ μιὰ χαριτωμένη κοπέλλα 20 ἐτῶν, τὴ Ντέλλυ Στέφεν, ποὺ κατορθώνει νὰ χορεύη μὲ 6 ταυτοχρόνως στεφάνια.

✪ "Ενα νέο συμπαθητικὸ κέντρο τῆς Πλάκας, ποὺ δημιουργεῖ μιὰ ξεχωριστὴ ἀτμόσφαιρα, γιατὶ εἶναι καὶ τὸ μικρότερο ὅλων, παρουσιάζει μιὰ μεγάλη πρωτοτυπία: Διαθέτει ἕνα κινητὸ μικρόφωνο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο κάθε πελάτης, ποὺ ἔχει καλὴ φωνή, μπορεῖ νὰ τραγουδήση κάθε τραγούδι τῆς ἀρεσκείας του.

Ο ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ

ΘΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΘΗ Ἡ πυγμαχία;

Στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν Ἀμερικὴ γίνεται συστηματικὴ ἐκστρατεία γιὰ τὴ κατάργησί της

Οἱ φίλοι τοῦ «ἀνδροπρεπέστερου σπόρ», ὅπως ἀποκαλοῦν τὴν πυγμαχία οἱ θιασῶτες της, δὲν ἀποκλείεται νὰ βρεθοῦν σύντομα στὴν ἀνάγκη νὰ... πενθήσουν: Τόσο στὴν Ἀγγλία ὅσο καὶ στὴν Ἀμερική, δηλαδὴ στὶς δυὸ χῶρες ποὺ ἡ πυγμαχία βρίσκεται στὴ μεγαλύτερη ἄνθησι κι' ἔχει τοὺς περισσότερους ὑποστηρικτές, γίνεται, τὸν τελευταῖον καιρό, μιὰ συστηματικὴ ἐκστρατεία, ποὺ ἀποβλέπει στὴν ἀπαγόρευσί της διὰ νόμου. Ἂν ἡ ἐκστρατεία αὐτὴ καρποφορήση, θὰ ὁδηγήση, χωρὶς ἀμφιβολία, στὴν ὁλοκληρωτικὴ ἐξαφάνισι τῆς πυγμαχίας ἀπὸ τὸν κόσμο. Γιατὶ μοιραῖα καὶ οἱ ἄλλες χῶρες θὰ ὑποχρεωθοῦν ν' ἀκολουθήσουν τὸ ἀγγλοαμερικανικὸ παράδειγμα.

Στὴν Ἀγγλία, ἐπικεφαλῆς τῆς ἀντιπυγμαχικῆς ἐκστρατείας βρίσκεται μιὰ γυναῖκα. Ἐξαιρετικὰ ἱκανὴ καὶ δραστήρια, ἡ βουλευτίνα τοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος κ. "Εντιθ Σάμμερσκελ, ποὺ δὲν παραλείπει καμμιὰ εὐκαιρία, γιὰ νὰ ἐπιτεθῆ ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ «δολοφονικοῦ σπόρ», καθὼς τὸ χαρακτηρίζει. Μὲ ἄρθρα στὸν τύπο, μὲ ὁμιλίες στὸ ραδιόφωνο, ἀγωνίζεται νὰ στρέψη τὴν κοινὴ γνώμη ἐναντίον τοῦ μπόξ, σὲ μιὰ χώρα ποὺ θεωρεῖται σὰν ἡ πατρίδα τοῦ μπόξ.

Παράλληλα μὲ τοὺς ἀγῶνες της γιὰ τὴν ἀπαγόρευσι τῆς πυγμαχίας, ἡ κ. Σάμμερσκελ προσπαθεῖ νὰ ἐμφυσήση στὴ νέα γενεὰ ποὺ μεγαλώνει μιὰ ἀπέχθεια γι' αὐτὸ τὸ ἄθλημα, ὥστε νὰ τὸ κάνη, καθὼς ἐλπίζει, νὰ σβύση, μὲ τὸν καιρό, ἀπὸ «φυσικὸ θάνατο». Στὴν προσπάθειά της αὐτή, ἔχει καλέσει σὰν ἀρωγοὺς ὅλους τοὺς δασκάλους καὶ τοὺς γονεῖς τῆς Ἀγγλίας.

«Μάθετε στὰ παιδιά —τοὺς συμβουλεύει ἀδιάκοπα— πὼς δυὸ εἶναι οἱ πιὸ βάρβαροι καὶ ἀπολίτιστοι ἀγῶνες στὸν κόσμο: Ἐκεῖνοι, ὅπου χρησιμοποιεῖται σὰν ὅπλο ἡ γροθιά, καὶ ἐκεῖνοι, ὅπου χρησιμοποιεῖται σὰν ὅπλο ἡ ἀτομικὴ βόμβα!»

Φυσικά, οἱ φίλοι τοῦ μπόξ, ὅλλὰ καὶ τὰ ὀργανωμένα οἰκονομικὰ συμφέροντα, ποὺ βρίσκονται πίσω ἀπὸ τὸ μπόξ, ἀντιδροῦν λυσσασμένα στὴν ἐκστρατεία τῆς "Εντιθ Σάμμερσκελ, ποὺ ἐπιχειροῦν νὰ τὴν ἐμφανίσουν σὰν μιὰ ἐχθρὰ τῶν σπόρ, ἀρτηριοσκληρωτικὴ καὶ ἀναχρονίστρια. Ἐκείνη, ὅμως, φροντίζει νὰ τοὺς διαψεύδη, ἐφανιζόμενη συστηματικὰ στὰ γήπεδα καὶ παρακολουθῶντας ὅλα τὰ σπόρ, ἐκτὸς... ἀπὸ τὴν πυγμαχία!

«Ἐλπίζω —δηλώνει αἰσιόδοξα— νὰ ἔρθη σύντομα ἡ στιγμή, ποὺ θὰ μπορῶ νὰ καταθέσω στὴ Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων, μὲ βάσιμες ἐλπίδες πὼς θὰ ψηφιστῆ, τὸ νομοσχέδιο γιὰ τὴν ἀπαγόρευσι τοῦ μπόξ».

Ἀκόμη πιὸ ἐπικίνδυνος ἀπὸ τὴν "Εντιθ Σάμμερσκελ, εἶναι ὁ ἐχθρός, ποὺ ἀντιμετωπίζουν οἱ πυγμαχικοὶ κύκλοι στὴν Ἀμερική.

Ἐδῶ, ὁ ἄνθρωπος, ποὺ κατευθύνει τὴν ἐκστρατεία γιὰ τὴν ἀπαγόρευσι τῆς πυγμαχίας, δὲν εἶναι ἕνας ξένος στὸν κόσμο τῶν σπόρ, ποὺ θὰ μποροῦσε εὔκολα νὰ διαβληθῆ. Εἶναι, ἀντίθετα, ἕνας παλιὸς διαιτητὴς τῶν πυγμαχικῶν ἀγώνων, ὁ Χάρολντ Μπράνς, ποὺ διαιτήτευσε ἀμέτρητα μάτς στὴ ζωή του, ὥσπου, ἀγανακτισμένος ἀπὸ τὰ τραγικὰ θεάματα, ποὺ ἀντίκρυζε συχνά, ἀποφάσισε νὰ ἐγκαταλείψη τὰ ρίνγκ.

— Ἂν μοῦ ζητοῦσαν —λέει τώρα ὁ Μπράνς— νὰ δώσω ἕναν ὁρισμὸ τῆς πυγμαχίας, θὰ ἔλεγα: Εἶναι μιὰ νόμιμη μορφὴ δολοφονίας!...

Ἀλλὰ ὁ πρώην αὐτὸς διαιτητὴς τῶν πυγμαχικῶν μάτς, ποὺ μετατράπηκε σὲ θερμὸ συνήγορο τῆς καταργήσεώς τους, δὲν εἶναι μόνος στὴν ἐκστρατεία, ποὺ διεξάγει.

Ἀνάμεσα στοὺς πολυτιμώτερους συμμάχους του, συγκαταλέγεται ὁ διαπρεπὴς ἀθλητικογράφος Νάτ Φλάϊσερ, ποὺ κατάρτισε μιὰ λεπτομερέστατη στατιστική, γιὰ ν' ἀποδείξη πῶς, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἱδρύθηκε ἡ Διεθνὴς Πυγμαχικὴ Ὁμοσπονδία καὶ ἡ πυγμαχία εἶναι ἕνα ἐπίσημα ὀργανωμένο σπόρ, 329 πυγμάχοι χάσανε τὴ ζωή τους στὸ ρίνγκ, ἐνῶ ἀμέτρητοι εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ τυφλώθηκαν ἢ ἐμειναν ἀνάπηροι!

Ἀκόμη καὶ σήμερα —προσθέτει ὁ Φλάϊσερ— παρὰ τὴν ἐφαρμογὴ ὡρισμένων κανόνων, ποὺ ἀποβλέπουν στὴν ἀποφυγὴ τῶν θανατηφόρων χτυπημάτων, ὁ μέσος ὅρος τῶν νεκρῶν στοὺς πυγμαχικοὺς ἀγῶνες εἶναι 10 ὡς 20 τὸ χρόνο.

Στὴν πραγματικότητα, οἱ προστατευτικοὶ αὐτοὶ κανόνες, ἐξηγεῖ ὁ Ἀμερικανὸς εἰδικός, δὲν ἐξασφαλίζουν καμμιὰ σχεδὸν προστασία. Κάθε πυγμάχος ἐπιδιώκει νὰ φέρη τὸν ἀντίπαλό του «νόκ-ἄουτ», δηλαδὴ νὰ τὸν κάνη νὰ χάση τὶς αἰσθήσεις του γιὰ λίγα δευτερόλεπτα.

Ἀλλὰ καὶ τὰ τρία «κλασσικὰ» χτυπήματα, ποὺ ὁδηγοῦν κυρίως στὸ «νόκ-ἄουτ» —καὶ ποὺ τὰ βλέπετε στὸ παρατιθέμενο παραστατικὸ σχέδιο— εἶναι αὐτὰ καθαυτὰ ἐπικίνδυνα.

Τὸ πρῶτο, τὸ γάντι στὰ πλευρά, προκαλεῖ τὴ λιποθυμία, γιατὶ φέρνει τὴν παράλυσι ἑνὸς ζωτικοῦ κέντρου τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἀλλά, ἡ παράλυσι τοῦ κέντρου αὐτοῦ ἔχει συχνὰ σὰν ἀποτέλεσμα τὴν ὁλοκληρωτικὴ παράλυσι τῆς καρδιᾶς. Τὸ δεύτερο χτύπημα —στὸ σαγόνι— ποὺ εἶναι καὶ τὸ συνηθέστερο στὰ πυγμαχικὰ μάτς, προκαλεῖ σὲ ὡρισμένες περιπτώσεις, ὁπότε εἶναι καὶ θανατηφόρο, ἐγκεφαλικὴ αἱμορραγία. Τὸ τρίτο χτύπημα —στὸ λαιμό— προκαλεῖ ἕνα προσωρινὸ σταμάτημα τῶν παλμῶν τῆς καρδιᾶς, ποὺ διαρκεῖ γιὰ πολὺ μικρὸ διάστημα. Μερικὲς φορές, ὅμως, τὸ σταμάτημα δὲν εἶναι προσωρινό...

Ὅπως βλέπομε, λοιπόν, ὁ πυγμάχος δὲν κινδυνεύει μόνο ἀπὸ τὰ ἀπαγορευμένα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἐπιτρεπόμενα, ἐπίσης, χτυπήματα τοῦ ἀντιπάλου.

Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό, ἕνα τέτοιο, «νομιμώτατο», χτύπημα — ἀντιρέκτ στὸ σαγόνι — προκάλεσε τὸ θάνατο τοῦ δημοφιλέστατου Γερμανοῦ πυγμάχου Καρλχάϊντς Μπίκ. Κατάπληκτοι, οἱ θεατὲς εἶδαν τὴ στιγμὴ τῆς μοιραίας γροθιᾶς, νὰ σηκώνωνται ὀρθιες οἱ τρίχες τοῦ Μπίκ, ποὺ ξεψύχησε λίγες ὧρες ἀργότερα.

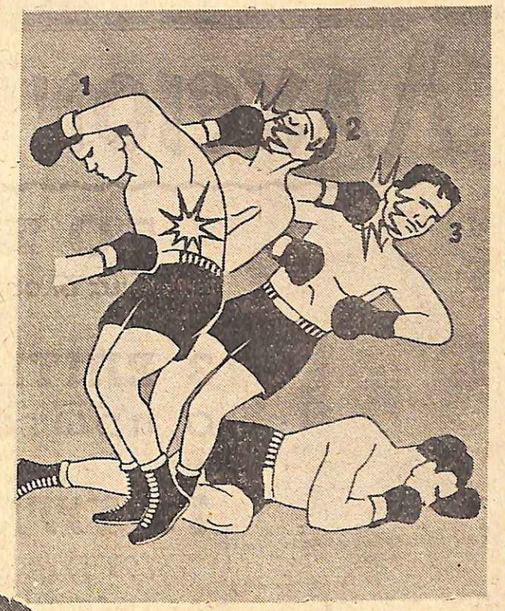

Τὰ τρία («κλασσικὰ») χτυπήματα, ποὺ ὁδηγοῦν στὸ νόκ-ἄουτ.

Ἡ "Εντιθ Σάμμερσκελ, ποὺ κατευθύνει τὴν ἀντιπυγμαχικὴ ἐκστρατεία στὴν Ἀγγλία.

Ἀριστερά: Οἱ τρίχες τοῦ κεφαλιοῦ τοῦ Καρλχάϊντς Μπὶκ σηκώνονται, ἐνῶ δέχεται τὸ τρομερὸ χτύπημα, ποὺ ἔμελλε νὰ τοῦ στοιχίση τὴ ζωή. Δεξιά: Ἀκόμη ἕνα τραγικὸ θῦμα τοῦ μπὸξ ἦταν ὁ νέγρος Τζάκυ Ντάρτσαρντ. Ἡ χειρουργικὴ ἐπέμβασι, ποὺ τοῦ ἔγινε στὸ κρανίο, στάθηκε ἀνίσχυρη νὰ τὸν σώση.

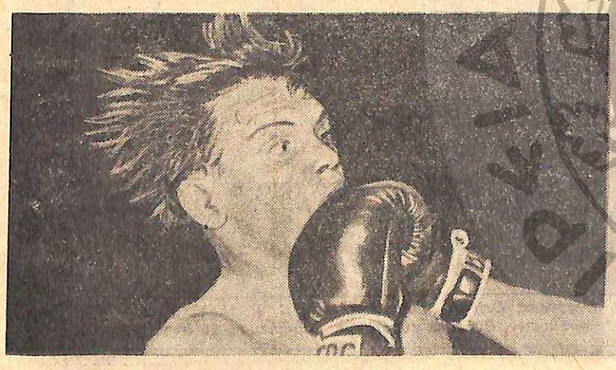

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

50 ΣΠΙΤΙΑ!

γιὰ ὅλους τοὺς τυχεροὺς

3 ΣΠΙΤΙΑ ΚΕΡΔΙΖΕΙ
ο πρῶτος τυχερος!

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΠΙΤΙ
ΤΟΥ ΤΥΧΕΡΟΥ ΤΩΝ 6 ΠΡΩΤΩΝ
ΣΕΙΡΩΝ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΕΝΟ
ΑΠΟ ΤΗΝ Δ.Ε.Η.!

18 ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

1.000.000
Ο ΜΕΓΑΣ ΛΑΧΝΟΣ ΔΩΡΟΝ!

Καὶ ἡ μεγάλη ἔκπληξις:

Α' ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΔΩΡΟΝ
300.000

Β' ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΔΩΡΟΝ
100.000

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΕΙΣ ΜΕΤΡΗΤΑ
3.500.000

5.000 ΤΥΧΕΡΟΙ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

(Μόνον ἔγγραφος ἐντολὴ ὑποχρεώνει τὴν Ε. Σ. Η. Ε. Α. εἰς πληρωμὴν διαφημίσεων. Οὐδεμία αὐθαίρετος δημοσίευσις θὰ ἀναγνωρισθῇ)

ΟΙ ΒΑΣΙΛΗΔΕΣ τοῦ θεάτρου μας

Ὁ μὴ ἑορτάζων Ἀργυρόπουλος, ὁ ἄφαντος Λογοθετίδης καὶ ὁ κουβαρντᾶς Αὐλωνίτης

Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ μου, σχεδόν, καλὴ ἀνάμνησι ἀπὸ τὴν κατοχὴ εἶναι ἡ τακτικὴ ἐπαφὴ ποὺ εἶχα μὲ τοὺς δυὸ μεγάλους βασιληδες τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς: τὸν Λογοθετίδη καὶ τὸν ἀείμνηστο Ἀργυρόπουλο.

Ὁ πρῶτος ἦταν σπιτονοικοκύρης μου κι' ὁ δεύτερος γειτονάς μου, μιὰ κι' οἱ κοσμαγάπητοι αὐτοὶ καλλιτέχνες μας εἶχαν τὴν ὡραία — γιὰ μένα, τοὐλάχιστον — καὶ... προπολεμικὴ ἔμπνευσι νὰ χτίσουν «βὶζ ἀ βὶ» τὶς κομψὲς διώροφες μονοκατοικίες τους — στὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ Χάνσεν, στὰ Πατήσια.

Ἀνήμερα, λοιπόν, τὴν Πρωτοχρονιὰ τοῦ... σωτηρίου ἔτους 1942, ἔσπευσα, σὰν καλὸς γείτονας, νὰ ὑποβάλω τὶς εἰλικρινεῖς κι' ἐγκάρδιες εὐχές μου στὸν ἑορτάζοντα Ἀργυρόπουλο.

Μοῦ ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ μὲ ὑποδέχτηκε αὐτοπροσώπως, γιατὶ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ κ. Γιώτα — ἡ στοργικὴ κι' ἀφωσιωμένη σύντροφός του — καθὼς κι' ἡ νεαρὴ ὑπηρέτριά τους ἐπιτελοῦσαν... ὑψηλὰ μαγειρικὰ καθήκοντα (μελιτζάνες ἰμάμ... κατ' εὐφημισμόν)!

— Χρόνια πολλά, τοῦ εἶπα σφίγγοντάς του τὸ χέρι.

— Τί χγόνια πολλά, χγιστιανέ μου; διαμαρτυρήθηκε ἔντονα, μὲ τὴν πασίγνωστη ἔρρινη προφορά του.

Καί, διατηρῶντας τὸ τόσο χαριτωμένο σοβαροφανὲς ὕφος του, συνέχισε:

— Κγῖμα ποὺ εἶσαι καὶ δημοσιογράφος, καὶ δὲν κατάφεγες νὰ πληροφογηθῆς ὅτι ἡ ἐφετεινὴ ἑογτὴ ἀναβάλλεται ἐπ' ἀόγιστον, γιατὶ ὁ Ἅη Βασίλης ἔπεσε σέ... μπλόκο τῶν Γεγμανῶν καὶ δὲν ἦγθε! Ἀλλὰ καὶ τί θὰ κέγδιζε νἄγθη σὲ μιὰ χώγα, ὅπου ὅλοι οἱ κάτοικοι, Βασίληδες καὶ μή, λαχταγᾶνε νὰ ...πᾶνε στὴν Καισάγεια;

★

Ἀναγκάστηκα νά... ἀνακαλέσω τὶς εὐχές μου, καὶ ξεκίνησα σάν... κακός, σὰν κάκιστος νοικάρης, νὰ εὐχηθῶ καὶ τὸν Λογοθετίδη, ποὺ σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς, λόγω μεγάλης οἰκονομικῆς... εὐχερείας, χρησιμοποιοῦσε γιὰ κατοικία ἕνα καμαρίνι τοῦ θεάτρου «Κοτοπούλη» (Ρέξ).

Μάταια, ὅμως, τὸν ἀναζήτησα ὡς ἀργὰ τὸ μεσημέρι στό... «ἀπαρτμάν» του, στὴ σκηνὴ καὶ στὰ γραφεῖα τοῦ θεάτρου.

— Περίεργο! μουρμούρισε ὁ δημοφιλέστατος Βασίλης, ὅταν σὲ δυὸ - τρεῖς μέρες τοῦ ἀνέφερα εὐπειθῶς καὶ εὐσεβάστως τὰ διατρέξαντα. Θυμᾶμαι πολὺ καλὰ ὅτι τὴν Πρωτοχρονιὰ δὲν κουνησα ἀπὸ τὸ θέατρο. Πῶς δὲ μὲ βρῆκες;

Τυράννησε ἀκόμη λίγο τὴ σκέψι του καὶ ξαναεῖπε:

— Πολὺ περίεργο!

Μὰ ὕστερα ἀπὸ μιὰ ξαφνικὴ ἔμπνευσι, συμπλήρωσε:

— Ἀλλὰ γιατί περίεργο; Ἔτσι ὅπως ἀδυνάτισα — πανάθεμά με — δέν... διακρίνομαι! Γι' αὐτὸ δὲ μὲ εἶδες! Τώρα θὰ μοῦ πῆς πῶς δὲ σὲ εἶδα ἐγώ; Ἀλλὰ κι' ἐσὺ τὰ ἴδια καὶ χειρότερα χάλια ἔχεις, τρομάρα σου! Καὶ τούτων οὕτως ἐχόντων, εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος!...

★

Ἔχει, ὅμως, καὶ τὸ μουσικό μας θέατρο τὸν Βασίλη του. Δηλαδὴ — ὅπως, ἀσφαλῶς, θὰ καταλάβατε — τὸν Βασίλη Αὐλωνίτη.

Τὸ 1952 λοιπόν, ἂν δὲ μὲ ἀπατᾷ ἡ ...νικοτινόπληκτη μνήμη μου, ὠρκιστήκαμε πρὸς ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους ὅτι δὲ θὰ ξαναπατήσουμε στὸν Ἱππόδρομο.

Κι' ὅμως, τὴν Πρωτοχρονιὰ τοῦ 1952, οἱ δυὸ «ἀπαίσιοι ἐπίορκοι» — ὁ Αὐλωνίτης κι' ἐγὼ — κατατροπισσμένοι γιὰ τὴν ἀθέτησι τοῦ ὅρκου μας βρεθήκαμε πλάϊ-πλάϊ στὴν ἐξέδρα τῆς α' θέσεως τοῦ Ἱπποδρόμου.

Τὸν ἐλεεινολόγησα... σιωπηρῶς, μὲ ἐπετίμησε... ὀπτικογκριματσικῶς, μὲ κατακεραύνωσε μὲ βλέμμα ἱεροεξεταστοῦ καὶ ξέσπασε:

— Καὶ καλὰ ἐγώ! Ἀλλὰ ἐσύ; Αἶσχος!

— Καὶ γιατί, Βασιλάκη, αἶσχος ἐγὼ κι' ὄχι αἶσχον κι' ἐσύ;

— Διότι, ἁπλούστατα, σήμερα εἶναι τ' Ἅη Βασίλη καὶ γιορτάζω! Καί, μιὰ καὶ γιορτάζω, νὰ μὴν .. κεράσω τ' ἄλογα;

Καί, κάνοντας πιὸ αὐστηρὴ καί... φαρμακερὴ τὴ φάτσα του, πρόσθεσε:

— Ἂμ δὲ θὰ δώσω ἐγὼ τὸ δικαίωμα στὰ ἄλογα νὰ μὲ ποῦνε... γαϊδοῦρι!

Γ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

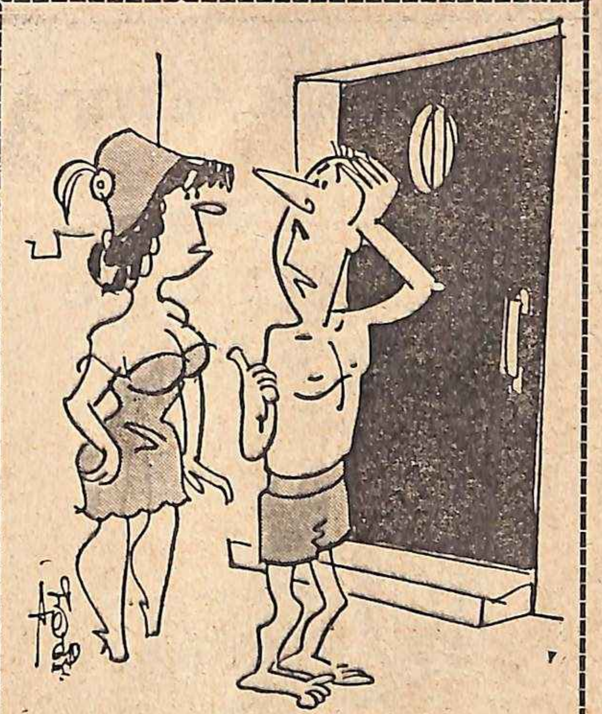

— *Πώ!... πώ!... Τί ἔπαθα, Εὐαγγελία μου!... Τὰ κλειδιὰ τοῦ σπιτιοῦ τὰ εἶχα στὸ παντελόνι, ποὺ ἔχασα στὰ χαρτιά!...*

(Τοῦ Ἀρχέλαου)

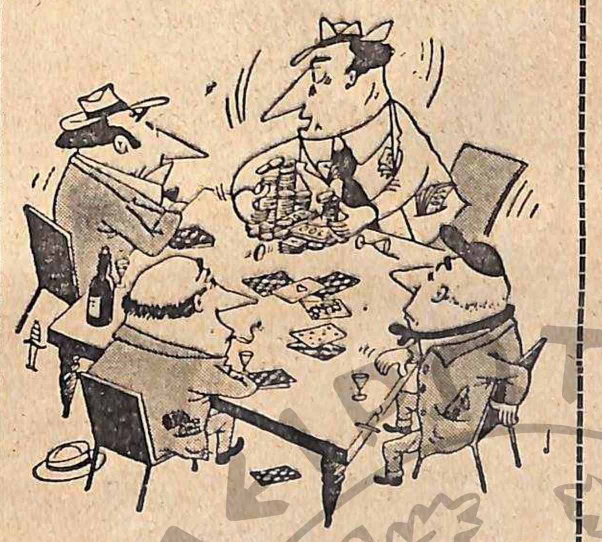

— *Καὶ τώρα πρέπει νὰ φεύγω, παιδιά! Ἔχω μιὰ προαίσθησι πὼς τὸ σπίτι μου πῆρε φωτιά!*

— *Πᾶρτε αὐτό, γιὰ νὰ γυρίσετε μὲ τὸ λεωφορεῖο!*

Τὰ ἀκριβώτερα ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Ἀριστουργήματα ἀπὸ χρυσάφι, πλατίνη καὶ πολύτιμα πετράδια

ΣΤΑ μέσα τοῦ περασμένου αἰῶνος, γεννήθηκε στὴ Ρωσία ἕνας καλλιτέχνης, ἄφθαστος στὸ εἶδος του: ὁ Κὰρλ Φαμπερζέ. Ὅταν ἦταν 70 χρονῶν, ἡ Ἐπανάστασι τὸν ἀνάγκασε νὰ ἐγκαταλείψη τὴ χώρα του καὶ τὴν περιουσία του.

— Σᾶς παρακαλῶ, εἶπε τότε στοὺς Μπολσεβίκους, ἀφῆστε μου δέκα λεπτὰ καιρὸ γιὰ νὰ φορέσω τὸ παλτὸ καὶ τὸ καπέλλο μου!...

Κι' ἔφυγε ἀπ' τὴ Ρωσία, γιὰ νὰ πεθάνη ἐξόριστος στὴν Ἑλβετία, τὸ 1920.

Ὁ Φαμπερζὲ ἔφτιανε παιχνίδια — ἀλλὰ παιχνίδια πανάκριβα, ἀπὸ πολύτιμα μέταλλα καὶ σπάνια πετράδια, προωρισμένα γιὰ βασιλιάδες, πρίγκηπες, μεγάλους ἀριστοκράτες καὶ πλούσιους συλλέκτες.

Ἀπὸ ἕνα τεράστιο μαργαριτάρι ἔφτιασε ἕνα μικρὸ κύκνο μεγέθους 5 πόντων περίπου, μὲ τὶς φτεροῦγες του καὶ τὸ μακρὺ λαιμό του στολισμένα μὲ ρὸζ διαμάντια. Ἕνας ἄλλος κύκνος του, ἀπὸ πλατίνη, κυρτώνει τὸ λαιμό του, ἀνοίγει τὶς φτεροῦγες του καὶ γλυστράει πάνω σὲ μιὰ λιμνούλα ἀπὸ ἀκουαμαρίνα.

Ἕνα μηχανικὸ παγῶνι, μὲ θαυμάσια χρώματα, ἀνοίγει τὴν οὐρά του σὰν βεντάλια, περπατάει φέρνοντας τὸ ἕνα του πόδι μπροστὰ ἀπ' τὸ ἄλλο καὶ κουνάει τὸ κεφάλι του.

Ἀληθινὰ ἀνεκτίμητος εἶναι ἕνας γκρίζος ἐλέφαντας, μικρότερος ἀπὸ 5 πόντους, μὲ μάτια ἀπὸ ρουμπίνια καὶ χαυλιόδοντες ἀπὸ φίλντισι. Στὴν πλάτη του κάθεται ὁ ὁδηγός του, πάνω σ' ἕνα χρυσὸ χαλὶ στολισμένο μὲ διαμάντια. Ἕνα ἀπ' τὰ διαμάντια αὐτὰ παραμερίζεται καὶ ξεσκεπάζει μιὰ τρυπούλα, ὅπου μπαίνει ἕνα χρυσὸ κλειδάκι. Πιέζοντας συγχρόνως ἕνα μικρὸ μοχλὸ κάτω ἀπ' τὴν κοιλιὰ τοῦ ἐλέφαντα, τὸν κάνει κανεὶς νὰ ζωντανέψη καὶ νὰ περπατήση, κουνῶντας τὸ κεφάλι καὶ τὴν οὐρά του. Τὸ ἀριστούργημα αὐτὸ χαρίστηκε στὸ Γεώργιο Ε' τῆς Ἀγγλίας ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του, τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1929.

Ἕνας σκύλος τοῦ Φαμπερζὲ εἶναι φτιαγμένος ἀπὸ τοπάζι μὲ μάτια ἀπὸ διαμάντια. Ἄλλος πάλι ἔχει ρουμπίνια γιὰ μάτια καὶ φοράει στὸ λαιμό του ἕνα χρυσὸ κουδουνάκι κι' ἕνα περιλαίμιο ἀπὸ σμάλτο, ποὺ γράφει ἀπάνω: «Ἀνήκω στὸ Βασιλιᾶ» (Πραγματικά, ἦταν ἕνα μικροσκοπικὸ ὁμοίωμα τοῦ ἀγαπημένου σκυλιοῦ τοῦ Ἐδουάρδου Ζ' τῆς Ἀγγλίας).

Μιὰ γάτα ἔχει γυαλιστερὰ μάτια ἀπὸ κρύσταλλο καὶ μιὰ ἄλλη πράσινα μάτια ἀπὸ σμαράγδια.

Ἀλλὰ καὶ τὰ ποντίκια τοῦ Φαμπερζὲ ἔχουν μάτια ἀπὸ διαμάντια καὶ «μουστάκια» ἀπὸ πλατίνη.

Ἕνας βάτραχος ἔχει δόντια καὶ μάτια διαμαντένια. Ἐπίσης ἕνας σαλίγκαρος κι' ἕνα φίδι ἀπὸ ἀχάτη ἔχουν διαμάντια γιὰ μάτια.

Ἀπὸ ἕνα μονοκόμματο ὀπάλλιο, ὁ Φαμπερζὲ ἔφτιασε ἕνα παπαγάλο μὲ μπλέ, πράσινα, κόκκινα καὶ κίτρινα φτερὰ καὶ τὸν ἔβαλε μέσα σ' ἕνα ὁλόχρυσο κλουβί. Ὁ παπαγάλος ἔχει ὕψος 5 πόντων καὶ τὸ κλουβὶ 6.

Ὁ Φαμπερζὲ σκάλιζε τὰ ζῶα του σὲ σπάνιες πέτρες, προερχόμενες ἀπὸ τὰ Οὐράλια καὶ τὴ Σιβηρία: νεφρίτη, ὀφιδιανό, ροδονίτη, χαλκηδόνιο, ἀχάτη, ὀρεία κρύσταλλο καὶ τοπάζι. Τὰ ἀριστουργήματα αὐτὰ διατηροῦνται σὲ διάφορα μουσεῖα καὶ ἰδιωτικὲς συλλογές.

Ἀλλ' ὁ Φαμπερζὲ ἔφτιασε κι' ἄλλα παιχνίδια. Π. χ. ἕνα τραινάκι μήκους 42 πόντων, μὲ μηχανὴ ἀπὸ πλατίνη καὶ βαγόνια χρυσά, ἀναμνηστικὸ τῶν ἐγκαινίων τοῦ Σιβηρικοῦ σιδηροδρόμου (1900).

Ἕνα πιάνο, ὕψους 4 πόντων, εἶναι φτιαγμένο ἀπὸ ἀσῆμι, σμάλτο καὶ τυρκουὰζ κι' ἔχει γραμμένο πάνω τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ του.

Οἱ κοῦκλες τοῦ Φαμπερζὲ εἶναι ὡραιότατες, ἀπὸ φίλντισι μὲ λεπτὰ χρώματα. Δύο ἀπ' αὐτὲς εἶναι προσαρμοσμένες στὸ σκέπασμα καὶ στὴ βάσι ἑνὸς κουτιοῦ ἀπὸ σκαλισμένο χρυσάφι, ποὺ ἀποτελεῖ ἀναμνηστικὸ μιᾶς ἐπίσημης παραστάσεως τῆς ὄπερας τοῦ Τσαϊκόφσκυ «Ντάμα Πίκα». Οἱ κουκλίτσες, ἕνα ἀγόρι κι' ἕνα κορίτσι, παριστάνουν πρόσωπα αὐτοῦ τοῦ ἔργου.

ΜΕ ΤΑ ΧΕΙΛΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο μαουναμάς ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΧΡΟΝΟ

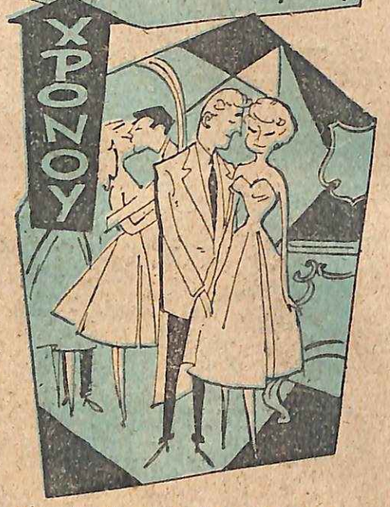

('Απρόοπτη συνάντησι 'Εκείνου κι' 'Εκείνης, ύστερα άπό χρόνια χωρισμοῦ σέ ἕνα φιλικό πρωτοχρονιάτικο ρεβεγιόν. Μέ μιά συγκίνησι άπόλυτα δικαιολογημένη ξεμοναχιάζονται σέ μιά γωνιά τοῦ σαλονιοῦ, γιά νά ξεσκονίσουν τά διάφορα «θυμᾶσαι;» καί «πῶς πέρασαν τά χρόνια!» πού συνθέτουν, αὐτό πού ὀνομάζεται στήν καθομιλουμένη τῆς νοσταλγίας «ἀναδρομή στό παρελθόν»).

ΕΚΕΙΝΗ (σιγά, χωρίς νά τολμᾶ νά σηκώσῃ τά μάτια της καί νά τόν κυττάξῃ): Τί ἔκπληξι ὅμως!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (πού τήν κυττάζει μέ διψασμένη περιέργεια—κι' ἴσως λίγο μέ σαδισμό): Καλή;... Κακή;...

ΕΚΕΙΝΗ (κάπως διστακτική): Ξέρω κι' ἐγώ;... Καλή, βέβαια, γιατί—δέν ἀξίζει νά στό κρύψω...—ἦσουν ὁ μεγάλος διαλεχτός τῶν ὡραίων χρόνων μου· κακή, γιατί... προτιμοῦσα νά μή μ' ἔβλεπες...

ΕΚΕΙΝΟΣ (πού δέν ἔχει πάψει νά τήν κυττάζῃ ἄπληστα): Γιατί νά μή σέ δῶ;... 'Αντέχεις θαρραλέα ἀκόμη καί στό πιό «ἐξονυχιστικό» κύτταγμα...

ΕΚΕΙΝΗ (μέ τή λάμψι κάποιας δειλῆς ἐλπίδας στά μάτια της): 'Αλήθεια;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Αλλά;... Ψέματα;... Σέ βλέπω, καί μοῦ φαίνεσαι σά μαρκησία ἄλλων ἐποχῶν...

ΕΚΕΙΝΗ (δαγκώνει τά χείλια της): "Α. "Ετσι... Καί, βέβαια αὐτό σοῦ φαίνεται ἐπειδή οἱ μαρκησίες ἔχουν πουντραρισμένα μαλλιά... (Μέ σπασμένη φωνή). Σέ μένα τήν πούντρα ἀνέλαβε νά μοῦ τήν προσφέσῃ ὁ καιρός...

ΕΚΕΙΝΟΣ (βιάζεται νά τῆς πιάσῃ τό χέρι καί νά τῆς τό σφίξῃ μέ παλιόν ἔρωτα καί καινούργια συμπόνοια): Μά, τί εἶν' αὐτά πού λές;... Διατηρεῖσαι θαυμάσια!...

ΕΚΕΙΝΗ (μέ πίκρα): Τί τραγικό κι' αὐτό τό συγκαταβατικό «διατηρεῖσαι»! Τό ἴδιο λέμε ὅτι διατηρεῖται καί ἕνας Φαραώ τῆς Τρίτης Δυναστείας μέσα στή σαρκοφάγο του!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Μήν εἶσαι φρικτή. "Οταν λέω «διατηρεῖσαι», δέν ἐννοῶ ὅτι μοιάζεις μέ Φαραώ, ἤ μέ κονσερβα γυναίκας, ἀλλά μέ ἕνα τριαντάφυλλο πού τοῦ κόβουμε κάθε πρωΐ τήν αὐρά του καί τοῦ ἀλλάζουμε νερό μέσα στό βάζο...

ΕΚΕΙΝΗ (μέ μελαγχολικό χαμόγελο): 'Εμένα τήν αὐρά μου ἀνέλαβε νά μοῦ τήν κόψῃ ἡ ζωή—κι' ὄχι, βέβαια, γιά νά μέ διατηρήσῃ νέα κι' ὁμορφη, ὅπως τά τριαντάφυλλα πού λές, ἀλλά γιά νά μέ κουρελιάσῃ...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Εἶχες ἀτυχίες;

ΕΚΕΙΝΗ: Παντρεύτηκα, χώρισα, ξαναπαντρεύτηκα, ξαναχώρισα...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Μή στενοχωριέσαι... Οἱ Γάλλοι λένε: «Πιό καλά μόνος, παρά κακά συντροφευμένος»...

ΕΚΕΙΝΗ (κουνάει τό κεφάλι της): Καί κάνουν ἁπλούστατα, τραγικό λάθος... Πιό καλά συντροφευμένος κακά, ἐλεεινά, ἀξιοπρεπῆ ἄνθρωποι καί σοβαροί... Τό χειρότερο ἀπ' ὅλα εἶναι καί μένει ἡ μοναξιά· ὁ μονόλογος, ἀπό τό διάλογο—ἔστω κι' ἄν ὁ διάλογος εἶναι πικρά λόγια πού πληγώνουν... Πιό πολύ ἀπό ὅλα πληγώνει, πίστεψέ με, ἡ σιωπή, τό κενό, ἡ μελαγχολία τῆς μόνωσης. Ἰδίως γιά μιά γυναίκα, τό νά μείνῃ μόνη εἶναι ἀληθινά κι' ἀνεπιφύλακτα τραγικό!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Καί τώρα;

ΕΚΕΙΝΗ: Τώρα, εἶμαι μιά ὥριμη κυρία, πού μετατόπισε τό αἴσθημά της, ἀπό τόν ἀγαπημένο πού τῆς λείπει, στό δυστυχισμένο πού ζητάει βοήθεια... Ὁ ἔρωτας ἔγινε ἀγαθοεργία στή ζωή μου...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Εἶναι καλό αὐτό κι' εὐγενικό.

ΕΚΕΙΝΗ: Ναί· ἀλλά λίγο... 'Ανεπαρκές... Δέν εἶναι ἱκανό νά γεμίσῃ τή ζωή μου.

ΕΚΕΙΝΟΣ (δειλά): "Αν ἤθελες...

ΕΚΕΙΝΗ: Τί θά γινόταν;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: "Ισως μπορούσαμε οἱ δυό μας, ἐσύ κι' ἐγώ...

ΕΚΕΙΝΗ (τόν κυττάζει στά μάτια μέ σαρκαστική τόλμη): Δέ φοβᾶσαι τή γελοιοποίησι;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Γιατί τό λές αὐτό; Δέν εἴμαστε, δά, καί χούφταλα!

ΕΚΕΙΝΗ: Χούφταλα μπορεῖ νά μήν εἴμαστε· ἀσφαλῶς ὅμως εἴμαστε δυό ἀξιοπρεπεῖς ἄνθρωποι καί σοβαροί...

ΕΚΕΙΝΟΣ (μέ πικρό χαμόγελο): 'Η ἀξιοπρέπεια κι' ἡ σοβαρότης εἶναι οἱ μεγάλοι ἐχθροί μας!...

ΕΚΕΙΝΗ: "Εχουμε ὑποχρέωσι νά ὑπολογίσουμε τά γκρίζα μας μαλλιά... Δέ μπορεῖ κανείς νά παιδιαρίζῃ ὅταν εἶναι συντροφιοῦχος τῆς ζωῆς...

ΕΚΕΙΝΟΣ (τήν πλησιάζει πιό πολύ καί τῆς μιλάει σιγά): 'Ακου· δυό ἄνθρωποι, πού θά ἀποφασίσουνε νά ζευγαρωθοῦν, ξεκινᾶνε ἀπό τήν ἀνάγκη νά γίνουνε ζευγάροι. Καί ἡ ἀνάγκη αὐτή εἶναι, ἤ ὁ ἔρωτας, πού τίποτα δέ λογαριάζει καί προχωρεῖ μέσα στά ὅλα, ἤ τό ἤρεμο αἴσθημα πού ἀραιώνει λίγο τό δυνατό κρασί τοῦ πάθους μέ τό νερό τῆς στοργῆς...

ΕΚΕΙΝΗ (μέ πικρά εἰρωνεία): Κι' ἔτσι, μέ νερωμένο κρασί εἶναι δυνατό νά μεθύσουμε;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δέν εἶναι ἀνάγκη νά μεθύσουμε... Πρῶτα-πρῶτα, τό μεθύσι ἀπαγορεύεται, ὕστερα ἀπό ὡρισμένα χρόνια... Θά πιοῦμε συντηρητικά μέσα στό ποτήρι τῆς τρυφερότητας καί—πίστεψέ με — θά γνωρίσουμε συντροφευμένοι τήν εὐτυχία...

ΕΚΕΙΝΗ: Ἐσύ δέν ἔχεις ὑποχρεώσεις;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Κι' ἐγώ παντρεύτηκα καί χώρισα... Παντρεύτηκα τήν ἐποχή πού δέν ἤμουν ἱκανός νά καταλάβω ὅτι ἔκανα μιά ἀνοησία, καί χώρισα τόν καιρό πού δέ μποροῦσα νά πιστέψω ὅτι ἔκανα μιά ἐξυπνάδα.

ΕΚΕΙΝΗ: Καί τώρα πᾶς νά κάνῃς πιό πολύ ἀπό ἀνοησία κι' ἐξυπνάδα μαζί;... Πᾶς νά κάνῃς γελοιοποίησι;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Τώρα πάω νά κάνω τήν εὐτυχία καί τῶν δυό μας... Πάω νά συντροφέψω τρυφερά τή διπλή μοναξιά μας μέ ἕναν ἔρωτα διακριτικό, πού δέ θά μᾶς ἐνοχλήσῃ, ἀλλά θά μᾶς ξεκουράσῃ ἤρεμα καί γλυκά...

ΕΚΕΙΝΗ (κλονισμένη): Λές νά μή μετανοιώσουμε, ἄμα δεχτοῦμε κάτι τέτοιο;...

ΕΚΕΙΝΟΣ (θερμά, πεισ τικά): Θά μετανοιώσουμε, ἄν δέν τό δεχτοῦμε! Εἶναι κάτι πού ἐχουμε δικαίωμα νά τό ζητήσουμε ἀπό τή ζωή, κι' ἔχει ἡ ζωή ὑποχρέωσι νά μᾶς τό δώσῃ... ('Εκείνη τή στιγμή σβύνουνε τά φῶτα καί ἀκούγονται οἱ δώδεκα χτύποι τοῦ ρολογιοῦ. Φωνές, χειροκροτήματα, εὐχές: «Χρόνια πολλά. Εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος...». Τά φῶτα ξαναάνοιγουν).

ΕΚΕΙΝΗ (μ' ἕνα γλυκό χαμόγελο): Χρόνια πολλά...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Σοῦ εὔχομαι—εὔχομαι καί στούς δυό μας—ὁ καινούργιος χρόνος νά φέρῃ αὐτό πού δέ μᾶς φέραν οἱ ἄλλοι: Εὐτυχία!...

ΕΚΕΙΝΗ: Λές νά δεχτοῦμε τό ζευγάρωμα σά μπουναμά τοῦ καινούργιου χρόνου;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Εἶναι ὁ πιό πολύτιμος μπουναμάς... Τόν χαρίζουμε ὁ ἕνας στόν ἄλλον, καί τόν χαρίζει καί στούς δυό μας ἡ ζωή... ('Από ἕνα μπουκάλι πού πσίρνει ἀπό δίπλα του γεμίζει δυό ποτηράκια μέ λικέρ. Τῆς δίνει τό ἕνα, κρατάει τό ἄλλο). 'Αγαπημένη μου, χρόνια πολλά...

ΕΚΕΙΝΗ: Χρόνια πολλά... (Πίνουν). "Ας γίνουμε, λοιπόν, καθυστερημένο ζευγάρι...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Κι' ἄς προσπαθήσουμε νά χαροῦμε ἀναδρομικά τόν ἔρωτα... (Κάτι μέσα τους, ζεστό κι' αἰσιόδοξο, ἔχει ἀρχίσει νά κυκλοφορῇ. 'Ο καινούργιος χρόνος ἔχει μπῆ καί γιά τούς δυό τούς γεμάτος ἐλπίδες γιά ἕνα χαρούμενο, ζευγαρωμένο ἡλιοβασίλεμα...).

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

✪✪

Κάνουν μπάνιο τρεῖς φορές στή ζωή τους!

Στά ἔσυνά τῆς Βιρμανίας, ὅπου σπανίζει τό νερό, ζῇ ἡ φυλή τῶν Κασίν. Οἱ ἰδιαγενεῖς λοιπόν αὐτοι συνήθως κάνουν μπάνιο μόνο τρεῖς φορές σ' ὅλη τους τή ζωή: ὅταν γεννιοῦνται, ὅταν παντρευωνται κι' ὅταν πεθαίνουν.

Οἱ Κασίν εἶναι ὑπερβολικά φιλόξενοι. Κάθε σπίτι ἔχει τόν ξενῶνα του. Οἱ οἰκοδεσπότες προσφέρουν στόν ξένο του τά καλλίτερα φαγητά καί ποτά πού ἔχουν, καί στέλνουν τίς κόρες τους γιά νά τόν διασκεδάσουν μέ τό τραγούδι τους καί τή μουσική τους. "Αν θελήσῃ ὁ φιλοξενούμενος... καί τίποτε περισσότερο, δέν ὑπάρχει ἀντίρρησι.

"Αλλωστε, ἡ φυλή αὐτή ἔχει πολύ «προοδευτικές» ἀντιλήψεις περί ἠθικῆς. Τ' ἀγόρια καί τά κοριτσια ἀρχίζουν νά φλερτάρουν ἀπό 10 χρονῶν. "Αν δέ καμμιά κοπελλίτσα εἶναι ντροπαλή, ἡ μητέρα της θυμώνει καί τή διώχνει ἀπ' τό σπίτι!

"Οταν μιά ἀνήλικη κοπέλλα μείνῃ σέ ἐνδιαφέρουσα, τό γεγονός πανηγυρίζεται ἀπ' τούς δικούς της, διότι ἀποδείχθηκε ἔτσι, πώς εἶναι ἕνα χρήσιμο μέλος τῆς κοινότητός τους, ἱκανή νά κάνῃ πολλά παιδιά!

Πρωτοχρονιά

"Οταν ἔρχωνται οἱ μέρες πού «κατὰ παραγγελίαν»
πρέπει πάντως νὰ γιορτάσῃς μὲ ὡράριο αὐστηρὸ
ἔστω κι' ἂν δὲ σοῦ ἀρέσῃ, ἔστω καὶ ἂν πλήττῃς λίαν
καὶ ἂν πνίγεσαι ἀκόμη σὲ φρικτὴ... μελαγχολίαν
θὰ χορέψῃς μιὰ καὶ μπῆκες στῶν ἐθίμων τὸ χορό.

★

Η παραμονή, τὰ γλέντια, τὰ φιλιὰ τὰ ἐπιτρέπει
μὰ συγχρόνως δὲν ὑπάρχει καὶ γιορτή... τόσο (σκληρὴ
πού ἀνάλγητα σ' ἀδειάζει μέχρι δίφραγκο τὴν τσέπη
γιατὶ πρέπει, λέει, δῶρο νὰ προσφέρῃς στὴ μικρή.
Κι' ἂν δὲν ἔχῃς;... "Αν δὲν ἔχῃς
δανεικὰ νὰ πάρῃς τρέχεις
κι' ἂν δὲν πάρῃς ἡ βραδυά σου προμηνύεται πικρή...

★

Ρίξτε μιὰ ματιὰ στοὺς δρόμους, στὶς βιτρίνες πρὸς (τὸ βράδυ
καὶ κυττᾶξτε κάποια γούνα πού̃χει ξάπλες νωχελεῖς
δέχεται γεμᾶτο πόθο, τῶν ματιῶν θερμὸ τὸ χάδι
καὶ καρτερικὰ προσμένει... νὰ βρεθῇ ὁ ἀφελής!
Εἶναι μιὰ «διζὸν» πού ἔχει καὶ μεγάλες ἀξιώσεις
προορίζεται νὰ κάνῃ μὲ μπριλλάντια συντροφιὰ
καὶ «ζωὴ μεγάλη» πάντως: Λοῦσα, φῶτα, δεξιώσεις—
—καὶ «ὕφος» νὰ σκεπάζῃ μιὰ φιρμάτη ὁμορφιά.
Θὰ μυρίζῃ κάθε βράδυ ὅλο ἄρωμα καὶ ποῦρα!
Μὰ... ποῦ ξέρετε;... Μπορεῖ,
κι' ἴσως νὰ τὴν ἀγοράσῃ μιὰ λιροῦ ἀσχημομούρα
πού̃ τὸ γέρικο κορμί της θὰ ζητᾶῃ θαλπωρή.
('Ασφαλῶς καὶ γούνα νάσαι... πρέπει νάσαι τυχερή!)
'Αλλὰ ἴσως νὰ τὴν πάρῃ τῆς ζωῆς μιὰ θεατρίνα
ἢ καὶ μιὰ δεσποινιδούλα. Κάνει ἁπλῶς ὑπομονή.
Βλέμματα σπαθᾶτα νοιώθει πού̃ τρυπᾶνε τὴ βιτρίνα
καὶ στὸ βάθος καμαρώνει πού̃ δὲν εἶναι καὶ φτηνή!...

★

Πάρα κάτω μαγαζάκια, πού̃ πουλᾶν ὡραῖες τσάντες
δῶρο πρακτικό, λουσᾶτο κι' ὄχι ἀπρόσιτο πολύ
δύο κατοσταρικάκια κι' ἀγοράζουνε οἱ πάντες
νὰ προσφέρουν στὴν καλή τους μιὰ χαρά, μικρὴ κι' ἁπλῆ.
"Ετσι χαίρεται ἡ Λούλα, ἡ Μαρίτσα καὶ ἡ Κάκια
πού̃ ὁ σύζυγος κι' ὁ φίλος τοὺς χαρίσαν κάτι τί
πρέπει ὅμως... νὰ ὑπάρχουν καὶ τὰ κατοσταρικάκια...
ἀλλοιῶς... λίγες σοκολάτες σὲ πολὺ μικρὸ κουτί!...
'Ανυπόφορη πού̃ εἶναι, βρὲ παιδιά, ἡ ἀδεκαρία
κάθε μέρα, δὲν ὑπάρχει δρᾶμα πιὸ φρικτό, θαρρῶ,
ἀλλ' ἀπόψε μέσ' τὸ σάλο, στῆς χαρᾶς τὴ φασαρία
νὰ μὴν ἔχῃς πέντε λίρες, εἶναι κάτι ὀδυνηρό!
Κι' ὅμως πόσοι δὲν τὶς ἔχουν! Καὶ δὲν ἔχουν οὔτε μία
γιὰ κυττᾶξτε, περπατᾶνε καὶ μιλᾶνε σὰ χαζοὶ
σκυθρωποὶ καὶ βουρκωμένοι μέσ' τὴν τόση εὐθυμία
κάθε μόχθο, κάθε πόνο, τονὲ σέρονουνε μαζί...
Γύρω ἡ Τύχη πῶς μοιράζει τὰ λεφτὰ μὲ τὸ καντάρι
καὶ δὲν ἔχουνε μιὰ λίρα... καὶ δὲν ἔχουνε μισὴ
καὶ στὸ τρύπιο παντελόνι, δὲν ὑπάρχει πενηνταρι
πῶς κανένας τέτοιο βράδυ, ν' ἀποφύγῃ νὰ μισῇ;
'Η Παραμονὴ μ' ἐλπίδες, ὅλες τὶς καρδιὲς γεμίζει
καὶ ἡ καϋμενούλα ἡ φτώχεια, πρέπει νὰ χαρῇ κι' αὐτὴ
μὰ ἡ Γιορτή μας τὴ φωτίζει κι' ὅσο τὴν ὑπογραμμίζει
τόσο αὐτὴ κυνηγημένη... τρέχει κάπου νὰ κρυφτῇ...

★

Κύττα γύρω φασαρία! "Αλλοι πᾶνε γιὰ τὸ Ρήγα
κι' ἄλλοι παίρνουνε δωράκια ταπεινὰ λογιῶν-λογιῶν
κι' οἱ πολλοὶ φιλοσοφοῦνε, φχαριστιοῦνται μὲ τὰ λίγα—
καὶ μὲ λίγη ρετσινούλα κάνεις φίνο «ρεβεγιόν»!
Καὶ πραγματικῶς νομίζω πὼς κι' ἐμεῖς, γιὰ νὰ χαροῦμε
δὲ χρειάζονται πολλά.
Δόξα τῷ Θεῷ, ἀλήθεια, πού̃ νὰ ζήσουμε μποροῦμε
κι' ἄντε, βίβα καὶ τοῦ χρόνου καὶ νὰ εἴμαστε καλά!

Επιμορφώσεις Μπ. Γάλλια

Σκηνογραφία Σπηλιωτάκη Τ.

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Μυλίττα και Δημαρέτη

Ο 'Αρίστων, ὁ πλούσιος 'Αθηναῖος, συγκρίνοντας τὸ κακὸ ποὺ εἶχε πάθει μὲ τὸ καλὸ ποὺ τοῦ ἔκαμαν οἱ θεοί, εὕρισκε καὶ πάλι πὼς μόνο εὐγνωμοσύνη τοὺς χρωστοῦσε. Ὁ τρομερὸς λοιμός, ποὺ εἶχε ξεσπάσει στὴν πόλι τῆς Παλλάδος, τὸν τρίτο χρόνο τοῦ πολέμου μὲ τὴ Σπάρτη, εἶχε γλυστρήσει καὶ μέσα στὸ δικό του σπίτι, περνώντας ὕπουλα ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς μεγάλες φωτιές, ποὺ ἔκαιγαν ὁλόγυρα—οἱ δυστυχισμένοι κάτοικοι δὲν εἶχαν ἄλλο μέσον γιὰ νὰ τὸν πολεμήσουν—κι' εἶχε ρίξει στὸ κρεβάτι τὴ μικρὴ κορούλα του καὶ τὴ γυναίκα του.

'Η πρώτη, μιὰ παιδοῦλα μόλις δυὸ χρόνων, μὲ μαλλιὰ ὁλόξανθα σὰν ἡλιαχτίδες καὶ μεγάλα φωτεινὰ μάτια, ποὺ ἐχαν τὸ γαλαζοπράσινο χρῶμα τῆς γαληνεμένης θάλασσας, δὲν ξανασηκώθηκε πιά. 'Η Δημαρέτη, ὅμως, ἡ πιστὴ σύντροφος τῆς ζωῆς του, ποὺ ἦταν σὰν τὸ μισὸ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του, ἀφοῦ πάλεψε μὲ τὸ θάνατο, ἔγινε καλά.

Οἱ ἀθάνατοι, λοιπόν, τὸν εἶχαν λυπηθῆ κι' εἶχαν ἰσοφαρίσει τὸ κακὸ ποὺ τοὺκαμαν μὲ μιὰ εὐεργεσία. Νοιώθοντας τὴν ἀνάγκη νὰ τοὺς εὐχαριστήση γι' αὐτήν, βιάστηκε τότε νὰ προσφέρη μιὰ μεγαλόπρεπη θυσία στὸ Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς τοῦ 'Ολύμπου, ποὺ κρατᾶνε στὰ χέρια τους τὶς τύχες καὶ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων... Δὲν τοῦ ἔμενε τώρα παρὰ νὰ προσπαθήση νὰ καταπνίξη τὸν πόνο του γιὰ τὸ χαμὸ τῆς κορούλας του. Καί, βέβαια, ἡ Δημαρέτη θὰ τὸν βοηθοῦσε σ' αὐτό.

'Αλλ' ἡ τρομερὴ ἀρρώστια ξαναχώθηκε στὸ σπίτι του. Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ ἔρριξε τὸν ἴδιο στὸ κρεβάτι.

'Απὸ τὸν καιρὸ ποὺ εἶχαν ἀρρωστήσει ἡ κόρη κι' ἡ γυναῖκα του, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες του εἶχαν φύγει φοβισμένοι. Κι' οἱ λιγοστοὶ ποὺ εἶχαν ἀπομείνει, προτίμησαν νὰ πάνε ἀλλοῦ, μόλις εἶδαν πὼς ἀρρώστησε κι' ὁ ἀφέντης τους. Μιὰ ἀρρώστια, ποὺ μπαίνει τρεὶς φορὲς στὸ ἴδιο σπίτι, δὲ δείχνει τάχα πὼς οἱ θεοὶ εἶναι ὀργισμένοι μ' ἐκείνους, ποὺ μένουν σ' αὐτό; Γιατί, λοιπόν, ν' ἀντιμετωπίσουν κι' αὐτοὶ τὴν ὀργή τους, ἀφοῦ μποροῦσαν νὰ γλυτώσουν;

Ἔτσι, ἡ Δημαρέτη βρέθηκε μιὰ μέρα ὁλαμόναχη. Ἔπρεπε τώρα νὰ κάνη ὅλες τὶς δουλειές, ἀκόμη καὶ τὶς πιὸ βαρειὲς καὶ τὶς πιὸ ἀποκρουστικές. Καί, πρὶν ἀπὸ ὅλα, ἔπρεπε νὰ περιποιηθῆ τὸν ἄντρα της, ποὺ ψηνόταν ἀπὸ τὸν πυρετὸ καὶ βογγοῦσε ἀδιάκοπα ἀπὸ τοὺς πόνους. Γιὰ νὰ τὸν ἀνακουφίση, ἔστησε τὸ κρεβάτι του στὸ περιστύλιο κι' ὅλη τὴν ἡμέρα, ἀκόμη καὶ τὴ νύχτα, ἔτρεχε κάθε τόσο νὰ βγάλη νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι γιὰ νὰ τὸν δροσίση. Γιατὶ ἦταν ἄσβυστη ἡ δίψα του... Ὅσο ἔπινε, τόσο πιὸ πολὺ δίψαγε, λὲς κι' εἶχε μιὰ φωτιὰ μέσα στὰ σπλάγχνα του.

Τὴν ἤξερε καλὰ αὐτὴ τὴ δίψα ἡ Δημαρέτη, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν κι' ἡ ἴδια ἄρρωστη καὶ δὲν παραξενευόταν ἀκούγοντας τὶς φωνὲς τοῦ 'Αρίστωνα, ποὺ ζήταγε ὅλες τὶς ὧρες νερό. 'Η κούρασαν τὴν προθυμία της. Γινόταν ὁλοένα καὶ πιὸ νευρικὴ καὶ τὰ νεῦρα της ξεσποῦσαν πάνω στὸν ἄρρωστο... Φώναζε ὁ 'Αρίστων; Ξεμήπως καὶ τὰ δικά της κόκκαλα δὲν πονοῦσαν ἀπὸ τὰ τρεξίματα ἀπὸ τὸ κακό της, γιατί δὲν τὴν ἄφηνε νὰ ἡσυχάση!

'Η ἀλήθεια εἶναι πὼς κι' ὁ 'Αρίστων εἶχε γίνει ἀνοικονόμητος. Ὅλα τοῦ ἔφταιγαν καὶ τίποτα δὲν τὸν εὐχαριστοῦσε... Τὸ μαξιλάρι του δὲν ἦταν ποτὲ στὴ θέσι ποὺ ἔπρεπε, ἔβρισκε πάντα τὸ ζεστὸ τὸ νερὸ ποὺ τοῦ πήγαινε ἡ Δημαρέτη καὶ τῆς φώναζε πὼς τὸν ἔκανε νὰ πονάη μὲ τὶς ἀπότομες κινήσεις της, κάθε φορὰ ποὺ πήγαινε νὰ τὸν βοηθήση, γιὰ ν' ἀλλάξη πλευρό. Τὴν ἔδιωχνε τότε, γιὰ νὰ τὴν ξαναφωνάξη ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμὴ καὶ νὰ τῆς κάμη καινούργια παράπονα.

'Αλλὰ μήπως ἦταν ὑπεύθυνος γιὰ ὅ,τι ἔλεγε ἢ ἔκανε; 'Απὸ τὸ στόμα του μιλοῦσε ἡ ἀρρώστια κι' ὁ πυρετὸς δηλητηρίαζε τὰ λόγια του.

'Η Δημαρέτη, ὅμως, ποὺ εἶχε χάσει πιὰ τὴν ὑπομονή της, δὲν κατάφερνε νὰ παραβλέψη τίποτα καὶ δὲν τοῦ συγχωροῦσε καμμιὰ ἀπὸ τὶς παραξενιές του... Ὁ γάμος τους εἶχε συμφωνηθῆ ἄλλοτε ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους καὶ δὲν εἶχε αἰσθανθῆ ποτὲ γιὰ τὸν ἄντρα της τὴ βαθειὰ ἐκείνη στοργή, ποὺ κάνει μιὰ γυναίκα πρόθυμη σ' ὅλες τὶς θυσίες καὶ τὴν ὁπλίζει μὲ καρτερία καὶ θάρρος μπροστὰ στοὺς κατατρεγμοὺς τῆς τύχης. Εἶχε κάμει τὸ συζυγικὸ καθῆκον της, σκεφτόταν. Ἀλλὰ δὲ μποροῦσε ν' ἀνθέξη περισσότερο. Ἂς ἦταν νὰ τελείωνε τὸ μαρτύριό της! Γιατὶ μόνο τὸ δικό της μαρτύριο ἔβλεπε κι' ὁ πόνος κι' ἡ ἀγωνία τοῦ ἄντρα της τὴν ἀφηναν ἀσυγκίνητη.

'Ο 'Αρίστων βρισκόταν τώρα στὸ πιὸ κρίσιμο σημεῖο τῆς ἀρρώστιας καί, μιὰ μέρα, ξεφώνισε σὰν τρελλός :

— Δὲν ἀντέχω πιὰ ἄλλο! Φέρε μου τὸ ρεῦμα τοῦ Κηφισοῦ, γιὰ νὰ δροσιστῶ μέσα σ' αὐτό.

— Μπορεῖς νὰ πᾶς μόνος σου νὰ τὸ βρῆς! ἀπάντησε σκληρὰ ἡ Δημαρέτη.

*

Ἦταν ἕνα φλογερὸ καλοκαιριάτικο ἀπομεσήμερο κι' ἡ σκέψι ὅτι θὰ περνοῦσε ἄλλη μιὰ νύχτα κοντὰ στὸν ἄντρα της τὴν τρόμαζε. 'Αφοῦ δὲν τοῦ ἔφθανε τὸ νερὸ ποὺ τοῦ ἔδινε, ἂς πήγαινε στὸν Κηφισὸ γιὰ νὰ σβύση τὴ δίψα του.

'Ο 'Αρίστων δὲν περίμενε νὰ τοῦ τὸ ξαναπῆ. Τινάχτηκε ἀμέσως ἀπὸ τὸ κρεβάτι κι' ἔτρεξε στὸ διάδρομο. 'Η Δημαρέτη δὲν ἔκαμε τὴν παραμικρὴ κίνησι γιὰ νὰ τὸν συγκρατήση. Εἶπε μόνο :

— Ὁ Κηφισὸς εἶναι μακριὰ καὶ δὲ θὰ μπορέση νὰ φτάση ὡς ἐκεῖ... Σίγουρα, ὅμως, θὰ βρῆ στὸ δρόμο του κάποιο πηγάδι, γιὰ νὰ πέση μέσα σ' αὐτὸ καὶ νὰ ἡσυχάση. Αὐτὸ νομίζω πὼς εἶναι τὸ καλύτερο καὶ γι' αὐτὸν καὶ γιὰ μένα.

Ἔτσι ἢ ἀλλιῶς, δὲν ἤθελε νὰ μείνη περισσότερο μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι καί, χωρὶς νὰ διστάση, ἔφυγε ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄντρα της, γιὰ νὰ γυρίση στοὺς γονεῖς της. Οἱ δικοί της, ὅμως, δὲν τὴν εἶδαν μ' ἐνθουσιασμό. Ὁ πατέρας της τῆς μίλησε σκληρὰ κι' ἡ μητέρα της ἔκλαψε ἀπὸ τὴ λύπη καὶ τὴ ντροπή της. Ἀλλὰ ἡ Δημαρέτη δὲ συγκινήθηκε οὔτε ἀπὸ τὶς παρατηρήσεις τοῦ πατέρα της, οὔτε ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς μητέρας της. Εἶχε πάρει πιὰ τὴν ἀπόφασί της καὶ δὲ θὰ ξαναγύριζε, ὅπως τοὺς εἶπε, μὲ κανένα τρόπο στὸ σπίτι τοῦ ἄντρα της.

'Ο κρυφὸς πόθος της νὰ βρεθῆ μπροστὰ του κάποιο πηγάδι, γιὰ νὰ γλυτώση ἀπ' αὐτόν, δὲν πραγματοποιήθηκε. Γιατὶ ἀντὶ γιὰ πηγάδι, ποὺ εὐχόταν ἡ Δημαρέτη, στὸ δρόμο του βρέθηκε ἡ Μυλίττα.

'Ο Ξενοφῶν μᾶς λέει ὅτι, πρὶν ἀπὸ τὸν πελοποννησιακὸ πόλεμο, ὁ πληθυσμὸς τῆς 'Αθήνας ἔφτανε τὶς ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες. Ἀλλὰ οἱ γνήσιοι 'Αθηναῖοι — οἱ 'Αθηναῖοι ἀπὸ τὴν 'Αθήνα — δὲν ξεπερνοῦσαν τὶς τριάντα χιλιάδες. Οἱ ἄλλοι ἦταν μέτοικοι — λιγοστοί, — δοῦλοι καὶ ἑταῖρες. Οἱ ὡραιότερες

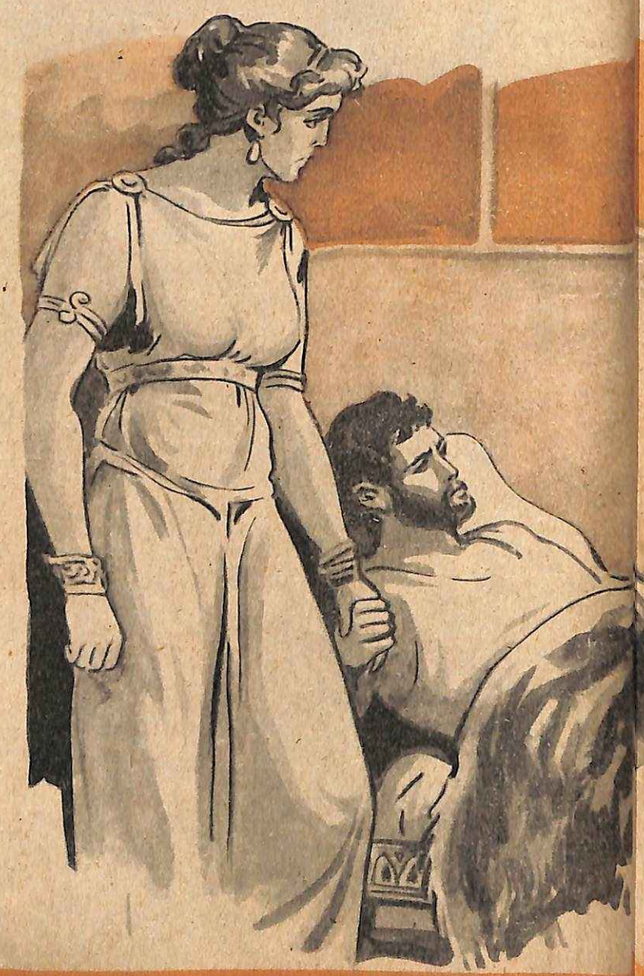

νέες ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς 'Ελλάδος, ἔτρεχαν στὴν πόλι τῆς Παλλάδος, γιὰ νὰ χαροῦν τὴ ζωή τους καὶ νὰ δοκιμάσουν τὴν τύχη τους. Ἄλλες ἀπ' αὐτὲς — ὅσες δὲν εἶχαν τίποτ' ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὁμορφιά τους — ξέπεφταν πολὺ χαμηλὰ καὶ πουλοῦσαν ἀδιάντροπα τὸν ἔρωτά τους σὰν ἐμπόρευμα, γιὰ νὰ ζήσουν. Ἄλλες — ἐκεῖνες ποὺ συνδύαζαν τὴ μόρφωσι μὲ τὴν ὁμορφιὰ καὶ ποὺ εἶχαν λεπτὸ πνεῦμα κι' ἔμφυτη κλίσι στὰ γράμματα ἢ τὶς τέχνες — ἀνέβαιναν ψηλά, γίνονταν ἀληθινὲς βασίλισσες, ἔμεναν σὲ πολυτελῆ μέγαρα, συγκέντρωναν γύρω τους τοὺς φιλοσόφους, τοὺς ποιητὲς καὶ τοὺς καλλιτέχνες κι' εἶχαν ἕνα σωρὸ δούλους γιὰ νὰ τὶς ὑπηρετοῦν.

'Η Μυλίττα ἀνῆκε στὴ δεύτερη κατηγορία. Καταγόταν ἀπὸ τὴ Μίλητο, ὅπως ἡ 'Ασπασία, εἶχε τὴ δική της χάρι καὶ δὲν ὑστεροῦσε ἀπ' αὐτὴ οὔτε σὲ μόρφωσι, οὔτε σ' εὐγενικὰ αἰσθήματα.

'Η Μυλίττα εἶχε ἀγαπήσει ἄλλοτε τὸν 'Αρίστωνα, ποὺ τὸν εἶχε ξεχωρίσει ἀνάμεσα στοὺς θαυμαστές της. Κι' αὐτὸς ἐπίσης εἶχε γοητευθῆ ἀπὸ τὴν Μιλησία σειρήνα. Ὡστόσο, ἤρθε μιὰ στιγμή, ποὺ νόμισε πὼς ἔπρεπε νὰ φτιάξη τὴ ζωή του, παίρνοντας μιὰ σύζυγο, ποὺ νὰ ἦταν ἀντάξια μὲ τὴν κοινωνικὴ θέσι καὶ τὰ πλούτη του. Ἔτσι, ἄφησε τὴν ἑταίρα.

'Απὸ τότε εἶχαν περάσει πάνω ἀπὸ τρία χρόνια. Καί, στὸ διάστημα αὐτό, δὲν τὴν εἶχε ξαναδῆ.

'Εκεῖνο τὸ ἀπομεσήμερο, ἡ Μυλίττα γύριζε ἀπὸ τὸ σπίτι ἑνὸς φίλου της, ποὺ τῆς εἶχε παραθέσει ἕνα πλούσιο γεῦμα. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες της τὴν συνώδευαν.

'Η Μυλίττα, εἶδε ξαφνικά, ἕναν ἄνθρωπο, μ' ἐξαγριωμένη ὄψι, ποὺ ἔτρεχε σὰν τρελλὸς κι' ἀμέσως ἀναγνώρισε σ' αὐτὸν τὸν 'Αρίστωνα. Πρόσταξε τοὺς ὑπηρέτες της νὰ τοῦ κλείσουν τὸ δρόμο κι' ἔτρεξε κοντά του.

— Ποῦ πηγαίνεις, 'Αρίστων; τὸν ρώτησε τρομαγμένη.

— Στὸν Κηφισό, γιὰ νὰ δροσιστῶ! ἀπάντησε. Μόνο ἕνα ποτάμι μπορεῖ νὰ σβύση τὴ φωτιὰ ποὺ καίει μέσα στὸ στήθος μου!... Ἄφησέ με ὅποια κι' ἂν εἶσαι...

— Ἀλλ' εἶμαι ἡ Μυλίττα, τοῦ εἶπε. Μὲ ξέχασες, λοιπόν, τόσο γρήγορα;

Τὰ φλογισμένα ἀπὸ τὸν πυρετὸ μάτια του δὲν τὴν ἔβλεπαν καὶ τ' ὄνομά της δὲν ξύπνησε καμμιὰ ἀνάμνησι μέσα στὸ θολὸ μυαλό του.

— Ἄφησέ με, τῆς ξαναφώναξε, κι' ἔκανε νὰ φύγη.

— Πῶς ἄφησες μιὰ ἑταίρα νὰ μολύνη μὲ τὴν παρουσία της τὸν ἱερὸ βωμὸ τοῦ σπιτιοῦ μας; φώναξε στὸν 'Αρίστωνα ἡ Δημαρέτη.

'Αλλ' ἡ Μυλίττα ἔγνεψε στοὺς ὑπηρέτες της νὰ τὸν πιάσουν καὶ νὰ τὸν σηκώσουν στὰ χέρια.

— Νὰ τὸν πᾶτε στὸ σπίτι του! τοὺς εἶπε.

*

'Ο 'Αρίστων δὲν εἶχε τὴ δύναμι ν' ἀντισταθῆ. Τὸν παροξυσμό του, ἄλλωστε, τὸν εἶχε διαδεχτῆ τώρα, μιὰ χαύνωσι, ποὺ ἐμοιαζε μὲ νάρκη. Ἔτσι, οἱ ὑπηρέτες τῆς Μυλίττας δὲν δυσκολεύτηκαν νὰ τὸν ξαναπάνε στὸ σπίτι του. 'Αλλ' ὅταν ἔφτασαν ἐκεῖ, τὸ βρῆκαν ἄδειο κι' ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἔτρεξε γιὰ νὰ εἰδοποιήση τὴν κυρία του, ποὺ εἶχε μείνει ἀπ' ἔξω.

— Δὲν εἶναι κανεὶς στὸ σπίτι, τῆς εἶπε.

— Κι' ἡ γυναίκα του;

— Οὔτε ἡ γυναίκα του, οὔτε κανένας ἄλλος.

— Τὸν δυστυχισμένο! εἶπε ἡ Μυλίττα.

Καί, χωρὶς νὰ διστάση, μπῆκε στὸ σπίτι τοῦ 'Αρίστωνα, πέταξε τὸν πέπλο ποὺ τῆς σκέπαζε τὸ πρόσωπο καί, σκύβοντας πάνω στὸ κρεβάτι του, ἄρχισε νὰ τὸν περιποιῆται καὶ νὰ τοῦ μιλάη τρυφερά.

Οὔτε τὴν ἡμέρα ἐκείνη, οὔτε τὶς ἄλλες φάνηκε ἡ Δημαρέτη. 'Η Μυλίττα εἶχε ἐγκαταστα θῆ στὸ σπίτι τοῦ 'Αρίστωνα καὶ περιποιόταν μὲ συγκινητικὴ ἀφοσίωσι τὸν ἄρρωστο, χωρὶς νὰ κουράζεται μὲ τὶς ἀδιάκοπες ἀπαιτήσεις του καὶ χωρὶς νὰ ἐκνευρίζεται μὲ τὶς παραξενιές του.

Πάνω στὸ ἀγριεμένο πρόσωπο τοῦ 'Αρίστωνα φαινόταν κάπου-κάπου ἕνα ὠχρὸ χαμόγελο... 'Αλλ' ἦταν φευγαλέο. Μιὰ στιγμὴ κατόπιν, τὰ μάτια του ξαναγίνονταν ἔξαλλα κι' ἡ φυσιογνωμία του ξανάπαιρνε τὴν ἄγρια ἔκφρασί της.

Ἕνα βράδυ, τέλος, θυθίστηκε σὲ ὕπνο κι' ὅταν ξύπνησε τὸ ἄλλο πρωί, τὸ πρόσωπό του ἦταν ἤρεμο καὶ γαληνεμένο... 'Η κρίσι εἶχε περάσει κι' ἡ ἀρρώστια ἔφευγε νικημένη.

— Μυλίττα! εἶπε μὲ ἀδύνατη φωνή, βλέποντας τὴν ἑταίρα, ποὺ ἦταν σκυμμένη μὲ ἀγωνία πάνω του. Οἱ θεοὶ μ' ἀξίωσαν, λοιπόν, νὰ ξαναδῶ τὸ ὑπέροχο πρόσωπό σου, ἀγαπημένη μου;...

'Αλλά, ξαφνικά, ἡ φωνὴ κόπηκε μέσα στὸ στόμα του καὶ τὰ μάτια του θόλωσαν.

— Κι' ἡ Δημαρέτη; ρώτησε.

'Η Μυλίττα δὲν ἀπάντησε.

'Ο 'Αρίστων κατάλαβε τότε τὴν τραγικὴ ἀλήθεια. 'Η γυναίκα του τὸν εἶχε ἐγκαταλείψει.

— Πόσο πρέπει νὰ σὲ κούρασα! ξαναεῖπε. Ἀπὸ πότε βρίσκεσαι ἐδῶ;

— Ἀπὸ δυὸ ἑβδομάδες, ἀπάντησε ἡ Μυλίττα.

*

Τὸ νέο πὼς ὁ 'Αρίστων εἶχε σωθῆ ἀπὸ τὴν τρομερὴ ἀρρώστια διαδόθηκε γρήγορα μέσα στὴν πόλι. Καί, δυὸ μέρες ἀργότερα, ἡ Δημαρέτη ξαναπῆρε τὸ δρόμο τοῦ σπιτιοῦ της.

Μπαίνοντας μέσα, χαμογέλασε στὸν ἄντρα της καὶ βρῆκε τὰ πιὸ τρυφερὰ λόγια, γιὰ νὰ τοῦ φανερώση τὴ χαρά της ποὺ εἶχε σωθῆ, ἀλλ' ἀμέσως ἔπειτα γύρισε στὴ Μυλίττα, καὶ τὴν κύτταξε μὲ προσποιητὴ ἔκπληξι.

— Πῶς; εἶπε. Μιὰ ἑταίρα μέσα στὸ σπίτι μου! Αὐτὸ εἶναι ἀνήκουστο!

— 'Η ἑταίρα δὲν ἔχει πιὰ νὰ κάμη τίποτα ἐδῶ καὶ θὰ φύγη ἀμέσως... ἀπάντησε ἡ Μυλίττα, ποὺ σηκώθηκε ἀπὸ τὴ θέσι της.

Πῆγε κατόπιν κοντὰ στὸν 'Αρίστωνα κι' ἔβαλε τὰ χέρια της πάνω στοὺς ὤμους του.

— Οἱ θεοὶ ἄκουσαν τὶς ἱκεσίες μου καὶ μοῦδωσαν τὴ χαρὰ νὰ σὲ ξαναδῶ γιατρεμένο ἀπὸ τὴν τρομερὴ ἀρρώστια, τοῦ εἶπε. Αὐτὴ ἦταν ἡ μεγαλύτερη ἱκανοποίησι γιὰ μένα... 'Η ἐνάρετη Δημαρέτη δὲ θὰ μὲ ξαναδῆ πιά...

Ἔκαμε κατόπιν νὰ φύγη. 'Αλλ' ὁ 'Αρίστων τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν κράτησε κοντά του.

'Η Δημαρέτη εἶχε σταθῆ στὴν ἄκρη τοῦ κρεβατιοῦ καὶ κύτταζε θυμωμένη τὸν ἄντρα της.

— Πῶς ἄφησες μιὰ ἑταίρα νὰ μολύνη μὲ τὴν ἀνόσια παρουσία της τὸν ἱερὸ βωμὸ τοῦ σπιτιοῦ μας; τοῦ εἶπε. Ἔγινες καλά, 'Αρίστων, ἀλλὰ ποιός θὰ σὲ ἐξαγνίση τώρα ἀπὸ τὸ ἀβδελυρὸ ἄγγιγμα τῶν χεριῶν αὐτῆς τῆς γυναίκας;

'Ο 'Αρίστων χαμογέλασε.

— Τὸ ἄγγιγμα τῶν χεριῶν τῆς Μυλίττας, ποὺ τὸ ἀποκαλεῖς ἀβδελυρό, ἦταν θεῖο βάλσαμο γιὰ τὸ σῶμα καὶ τὴ ψυχή μου, ἀπάντησε.

— Τολμᾶς, λοιπόν, νὰ ἐπαινῆς αὐτὴ τὴν ἀδιάντροπη ἑταίρα μπροστὰ στὴ σύζυγό σου; εἶπε ἡ Δημαρέτη.

Καί, γυρίζοντας στὴ Μυλίττα, τῆς φώναξε μὲ ὀργή :

— Φύγε ἀπὸ δῶ, βρωμερὸ γύναιο!

'Αλλ' ὁ 'Αρίστων ἐξακολουθοῦσε νὰ κρατάη πάντα τὸ χέρι τῆς Μυλίττας.

— Τὴ διώχνεις, λοιπόν, ἀπὸ τὸ σπίτι της; εἶπε στὴ γυναίκα του.

— Ἀπὸ τὸ σπίτι της; ἀπόρησε ἡ Δημαρέτη.

— Καὶ βέβαια! ἀπάντησε ὁ 'Αρίστων. Αὐτὸ τὸ σπίτι εἶναι δικό της!... Μόνο ἡ Μυλίττα ἔχει δικαίωμα νὰ διατάσση ἐδῶ μέσα!...

— Κι' ἐγώ; ρώτησε ἡ Δημαρέτη.

Τὸ ὕφος τοῦ 'Αρίστωνα ἔγινε σοβαρό.

— Σὲ διώχνω, τῆς ἀπάντησε. Γιατὶ στάθηκες ἀνάξια γιὰ τὸν τίτλο τῆς συζύγου. Αὐτὸν τὸν τίτλο θὰ τὸν δώσω τώρα σὲ μιὰ ἄλλη, ποὺ ξέρει τὴ σημασία του καὶ σέβεται τὴν ἱερότητά του. Φύγε ἀπὸ μπροστά μου! Μοῦ κάνεις κακὸ καὶ μόνο ποὺ σὲ βλέπω!

'Η Δημαρέτη βγῆκε ντροπιασμένη.

Μερικὲς μέρες ἀργότερα, ὁ 'Αρίστων ἔχασε τὸ φῶς του. Αὐτὴ ἡ τύφλωσι ποὺ ἦταν συνέπεια τῆς τρομερῆς ἀρρώστιας ποὺ εἶχε περάσει, δὲν τὸν ἐμπόδισε, ὡστόσο, νὰ ὁδηγήση τὴν ἀγαπημένη του Μυλίττα μπροστὰ στὸ βωμὸ καὶ νὰ τὴν κάμη νόμιμη γυναῖκα του.

Ἀπὸ τότε, οἱ 'Αθηναῖοι τοὺς ἔβλεπαν συχνὰ νὰ κάνουν τὸν περίπατό τους πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἰλισσοῦ. 'Η Μυλίττα, κατὼντας ἀπὸ τὸ χέρι τὸν 'Αρίστωνα, τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὰ πράγματα, ποὺ αὐτὸς δὲ μποροῦσε νὰ τὰ δῆ μὲ τὰ μάτια του... Κι' ὅσοι τοὺς ἔβλεπαν, μακάριζαν τὸν πλούσιο 'Αθηναῖο κι' ἐγκωμίαζαν τὴν παλιὰ ἑταίρα, ποὺ εἶχε γίνει ἡ πιὸ τρυφερὴ καὶ πιὸ ἀφοσιωμένη σύζυγος.

ΕΠΑΜ. Κ. ΜΠΟΥΦΑΛΙΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : 'Η Ταναγραία Χρυσῆς.

"Η γραμμή" ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

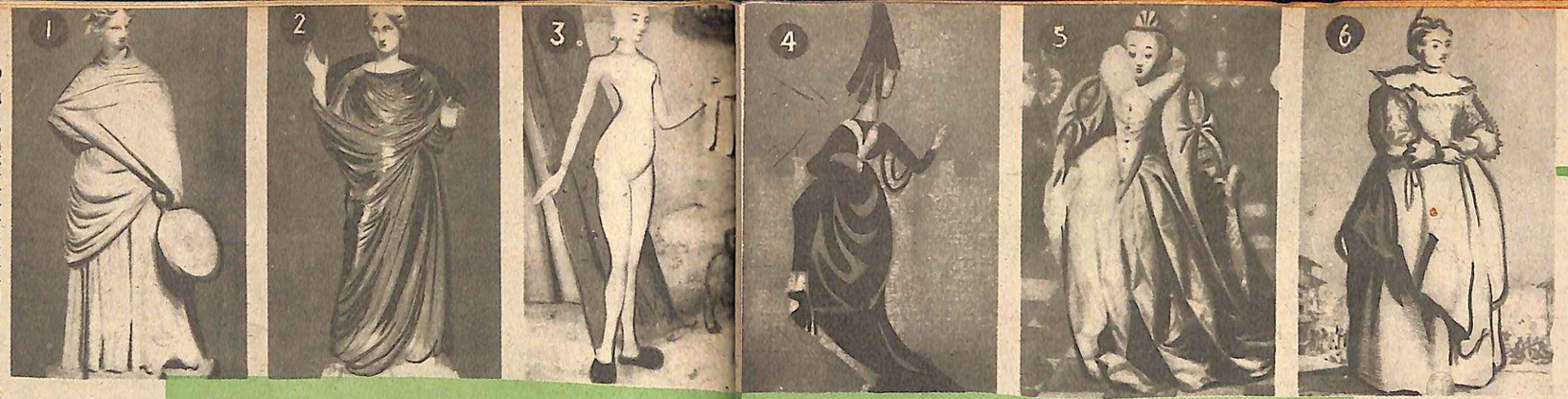

1) Ἑλλάς. Ἀγαλμάτιο τῆς Τανάγρας. 2) Ρωμαία αὐτοκράτειρα. 3) Γυναῖκα τοῦ Μεσαίωνα. 4) 15ος αἰώνας. 5) 16ος αἰώνας. Κυρία τῆς αὐλῆς. 6) 17ος αἰώνας. Κυρία τῆς ἀριστοκρατίας.

Τὰ «παράθυρα τῆς κολάσεως» καὶ τ' ἀναποδογυρισμένα χωνιὰ

Ἡ γυναικεία φιλαρέσκεια εἶναι παληὰ ὅσο κι' ὁ κόσμος κι' ὑποταγμένη πάντα στὴ μόδα, ποὺ, ἐνῶ μᾶς φαίνεται διαρκῶς καινούργια, ἀποτελεῖ, ὡστόσο, μιὰ ἐπανάληψη τῶν ἴδιων πραγμάτων. Ἡ μόδα γυρίζει ἀκατάπαυστα σὰν τὸ τροχὸ τῆς τύχης. Σήμερα θέλει τὶς γυναῖκες ἰσχνές, αὔριο παχουλές, μεθαύριο ἴσιες σὰν σανίδες κτλ. γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃ, ὅταν ξαναρθῇ ἡ σειρά τους, στὶς ἰσχνὲς κ.ο.κ. Ἔτσι ἡ μόδα ἀνανεώνεται διαρκῶς, ἀλλά, στὴν πραγματικότητα, περιστρέφεται πάντα γύρω στὰ ἴδια πρότυπα, ποὺ οἱ γυναῖκες κάθε ἐποχῆς ἀγωνίζονται νὰ μιμηθοῦν, χωρὶς νὰ λογαριάζουν οὔτε κόπους, οὔτε θυσίες, οὔτε κινδύνους.

Οἱ σύγχρονες τοῦ Φειδία κατέφευγαν σ' ἕνα σωρὸ τεχνάσματα, γιὰ νὰ διατηροῦν τὸ σῶμα τους πλαστικὸ καὶ ἁρμονικό. Ὁ Διοσκορίδης μᾶς ἄφησε μερικὲς συνταγές, ποὺ ξαναφέρνουν τὸ στῆθος τῶν ὡρίμων γυναικῶν στὴ νεανική τους κατάσταση καὶ διατηροῦν σ' ἐκεῖνα τῶν κοριτσιῶν τὴ σκληρότητα καὶ τὴν προκλητικότητά τους.

Στὴ Ρώμη, τὸ μεγαλύτερο φιλοφρόνημα ποὺ μποροῦσε νὰ κάμῃ κανεὶς σὲ μιὰ γυναῖκα ἦταν νὰ παραβάλῃ τὸ κορμί της μ' ἕνα καλάμι. Οἱ Ρωμαῖες δέσποινες ἀγωνίζονταν γιὰ νὰ μὴν παχύνουν. Γι' αὐτό, ἔπειτα ἀπὸ τὰ λουκούλλεια συμπόσια, ὑποβάλλονταν σὲ τρομακτικὲς στερήσεις κι' ἔτρεχαν στὰ θερμὰ λουτρὰ γιὰ νὰ διορθώσουν τὴ γραμμή τους καὶ νὰ τὴν ξαναφέρουν στὸ ἐπιθυμητὸ ἐπίπεδο.

Νά τί γράφει ὁ Ἅγιος Ἱερώνυμος γιὰ μιὰ κομψὴ γυναῖκα τῆς ἐποχῆς του: «Μικρὲς ταινίες συγκρατοῦσαν τὸ στῆθος της καὶ μιὰ ζώνη ἔσφιγγε τὴ μέση της. Καί, ξαφνικά, ἡ μαντίλλα ποὺ τὴ σκέπαζε γλύστρησε σὰν ἀπὸ τυχαία σύμπτωσι καὶ φανέρωσε τοὺς κατάλευκους ὤμους της».

Η ΜΟΔΑ ΣΤΟ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

Στὸ μεσαίωνα, ἡ μόδα ἤθελε τὴ γυναῖκα λεπτή. Τροβαδοῦροι, στιχουργοί, καλλιτέχνες μᾶς τὴν παρουσιάζουν μ' αὐτὸ τὸν τρόπο. Οἱ ἅγιες, ποὺ στολίζουν τὶς εὐρωπαϊκὲς μητροπόλεις εἶναι ἐπίσης λεπτές. Στὸ περίφημο μυθιστόρημα τῆς Μικολέττας, ὁ ποιητὴς περιγράφει ὡς ἑξῆς τὴν ἡρωΐδα του:

«Ἡ μέση της ἦταν τόσο λεπτή, ποὺ θὰ μποροῦσες νὰ τὴν κλείσῃς ἀνάμεσα στὶς παλάμες σου καὶ τὸ στῆθος της ἀνασήκωνε τὸ φόρεμά της σὰν στὴ θέσι του νὰ εἶχε δυὸ καρύδια».

Τὸ ἰδανικὸ αὐτῆς τῆς ἐποχῆς ἦταν ἡ ἀτρακτοειδὴς γραμμὴ καὶ τὸ μικρὸ καὶ σφιχτὸ στῆθος. Γιὰ νὰ μποροῦν νὰ δείξουν τὴ γραμμή τους, μερικὲς ὅμορφες γυναῖκες, εἶχαν τὴν σατανικὴ ἐμπνευσι ν' ἀνοίξουν τὰ φορέματά τους στὰ πλάγια. Οἱ ἱεροκήρυκες τῆς ἐποχῆς ἀποκαλοῦσαν αὐτὰ τὰ ἀνοίγματα «παράθυρα τῆς κολάσεως». Οἱ πυργοδέσποινες, γιὰ νὰ διατηροῦν τὴν ἁρμονικὴ γραμμὴ τοῦ κορμιοῦ τους, χρησιμοποιοῦσαν διάφορες ἀλοιφές, ἔβαζαν τὶς ὑπηρέτριές τους νὰ τοὺς κάνουν μασσὰζ καὶ γυμνάζονταν στὸ ξίφος καὶ τὸ τόξο, γιὰ νὰ μὴν ἀφήνουν πλεονάσματα λίπους στὸ σῶμα τους.

Στὴν ἐποχὴ τοῦ Καρόλου 7ου, (1403 — 1461), ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἰούλιος Κισερᾶ, τὸ φόρεμα ἦταν κολλητὸ στὰ μανίκια καὶ στὸ κορσάζ καὶ πολὺ ἀνοιχτὸ ἐμπρός. Ἕνα εἶδος ρεβὲρ ἔπεφτε πάνω στοὺς ὤμους. Ἡ ζώνη σφιγγόταν ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ στῆθος Δενόταν πίσω καὶ εἶχε τὸ πλάτος τῆς παλάμης.

Οἱ μικρογραφίες, τὰ ἀγάλματα κι' οἱ εἰκόνες τῆς ἐποχῆς, ἐξ ἄλλου, μᾶς δείχνουν χαριτωμένα πρότυπα γυναικῶν μὲ πολὺ λεπτὴ μέση, μικροσκοπικὸ στῆθος, ἀλλὰ συγχρόνως προεξέχουσα κοιλιά, ποὺ τὰ ἀσχημίζουν καὶ τὰ κάνουν ἀντιαισθητικά.

Ἡ Ἀγνὴ Σορὲλ (1422 — 1450), ποὺ ἐπωνομάσθηκε «Δέσποινα τῆς ὁμορφιάς» ἔσφιγγε τὴ μέση της μὲ λουρίδες ἀπὸ πανί. Τὸ ἴδιο πρωτόγονο μέσο χρησιμοποιοῦσαν κι' ἄλλες κυρίες τῆς Αὐλῆς. Ἔτσι, ὅλο τους τὸ πάχος κατέβαινε στὴν κοιλιά, ποὺ τιναζόταν πρὸς τὰ ἐμπρός, σὰν νὰ εἶχαν βάλει ἕνα μαξιλάρι κάτω ἀπὸ τὸ φόρεμά τους.

Στὴν ἐποχὴ τοῦ Ραμπελαῒ (1490 — 1553), οἱ γυναῖκες φοροῦσαν ἕνα εἶδος κορσέ, ποὺ ἐλέπτυνε τὸ σῶμα τους ὡς τοὺς γοφούς. Κι' ὅπως οἱ φοῦστες ἦταν πολὺ πλατειές, οἱ γυναῖκες ἔμοιαζαν σὰν ἀναποδογυρισμένα χωνιά.

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΤΑΓΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΔΥΝΑΤΙΣΜΑ

Ὡς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, τὰ μυστικὰ τῆς καλλονῆς κυκλοφοροῦσαν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα κι' οἱ μητέρες τ' ἄφηναν σὰν πολύτιμη κληρονομιὰ στὶς κόρες τους. Ἀλλ' ἀπὸ τὸ 16ο αἰῶνα ἄρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν εἰδικὰ ἐγχειρίδια. Ἕνα ἀπ' αὐτά, μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Ἀνδρέα Φουρκιέ, πρυτάνεως τῆς ἰατρικῆς σχολῆς τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Παρισιοῦ, ἔχει τὸν τίτλο: «Πραγματεία περὶ τῆς διακοσμήσεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ τοῦ στολισμοῦ τῶν γυναικῶν».

Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἀνατυπώθηκε πολλὲς φορές. Περιέχει συνταγές, ποὺ πολλὲς ἀπ' αὐτὲς εἶναι ἀηδιαστικὲς καὶ ἀσχολεῖται ἰδιαιτέρως μὲ τὴν καταπολέμησι τοῦ πάχους καὶ τὴ διατήρησι τῆς νεανικότητος τοῦ στήθους.

«Πάρτε, συμβουλεύει ὁ Φουρκιέ, νέφτι, λίπος ἀπὸ καπόνι, μελοῦδι ἀπὸ τὸ πόδι μοσχαριοῦ, τὴν ἴδια ποσότητα ἀπὸ τὸ καθένα καὶ ἀνακατέψτε τα ὅλα μαζί». Αὐτὴ ἡ ἀλοιφὴ πρέπει νὰ μείνῃ 2-3 μῆνες πάνω στὸ στῆθος. Πρόκειται γιὰ τὴν πρώτη συνταγὴ γιὰ τὸ ἀδυνάτισμα ποὺ ἀναφέρει ἡ νεώτερη ἱστορία.

Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι οἱ γυναῖκες τὸ εἶχαν παρακάμει. Ἔτσι, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἑρρίκου 4ου, οἱ γεμάτες γυναῖκες ἄρχισαν ν' ἀποχτοῦν τὴν ὑπεροχή. Ὁ Ρούμπενς, ποὺ ἀπεικόνισε τὶς παχουλὲς καὶ πλούσιες σὲ θέλγητρα γυναῖκες τῆς πατρίδος του, ὁρίζει ὡς ἑξῆς τὸν ἰδανικὸ τύπο τῆς ἐποχῆς του:

«Τὸ σῶμα τῆς γυναίκας δὲν πρέπει νὰ εἶναι οὔτε πολὺ λεπτό, οὔτε πολὺ ἀδύνατο, οὔτε πολὺ χονδρό, οὔτε πολὺ παχύ, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ἕνα μέτριο πάχος».

Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ τὸ ἐγχειρίδιο τῆς καλλονῆς τοῦ Νικολάου ντὲ Μπλενύ, ποὺ ἐξεδόθη τὸ 17ο αἰῶνα, ἔπειτα ἀπὸ εἰδικὴ ἐξουσιοδότησι τοῦ Ντακέν, ἰδιαιτέρου γιατροῦ τοῦ Λουδοβίκου 14ου, περιέχει μιὰ μόνο συνταγὴ γιὰ τὴ διατήρησι τοῦ στήθους στὴ νεανική του κατάστασι. Εἶναι γεμάτο, τούναντίον, ἀπὸ συνταγὲς ποὺ δίνουν πάχος.

Στὴν ἐποχὴ τοῦ Λουδοβίκου 14ου, τοῦ Βασιλιᾶ-Ἥλιου (1638 — 1715), φαίνεται ὅτι ἐπεκράτησαν οἱ γεμάτες γυναῖκες, ἐνῶ οἱ ἰσχνές, ποὺ δὲν ἦταν τῆς μόδας, προσπαθοῦσαν νὰ παχύνουν. Στὴν ἀπαίτησι αὐτὴ ἀνταποκρίθηκε τὸ ἐγχειρίδιο τοῦ Μπλενύ, ποὺ διδάσκει τὶς γυναῖκες ὄχι πῶς ν' ἀδυνατίσουν, ἀλλὰ πῶς νὰ παχύνουν.

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΙ ΣΤΟ ΠΑΧΟΣ

Στὴν ἐποχὴ τοῦ Λουδοβίκου 15ου (1710 — 1774, ἀντίθετα, ἐμφανίζεται μιὰ ἔντονη ἀντίδρασι ἐναντίον τοῦ πάχους. Δύο ρεύματα ἐπικρατοῦν κατὰ τὴν περίοδο αὐτή. Τὸ ἕνα ποὺ θέλει τὴ γυναίκα ψηλόλιγνη καὶ μὲ λεπτὲς ἁρθρώσεις βρίσκει τὴν ἔκφρασί του στοὺς θαυμάσιους πίνακες τοῦ ζωγράφου Βατώ. Τὸ πρότυπο αὐτὸ ἔχει κάτι τὸ ἀέρινο, εἶναι ἀνάλαφρο σὰν τὴ σκόνη τῆς κιμωλίας, ποὺ διαμορφώνεται σὲ ὅμορφους σχηματισμοὺς γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ μιὰ χαριτωμένη εἰκόνα. Τὸ ἄλλο βρίσκει τὴν ἔκφρασί του στὶς παχουλὲς γυναῖκες τοῦ ζωγράφου Μπουσέ, μὲ τὶς "προκλητικὲς καμπύλες, τὴν πλούσια καὶ ροδαλὴ σάρκα καὶ τὶς λακκίτσες στὰ μάγουλα. Ὁ τύπος αὐτός, ὡστόσο, μ' ὅλο ποὺ τοῦ λείπει ἡ χάρι κι' ἡ κομψότητα τοῦ πρώτου, δὲν ἔχει τίποτα τὸ ἀντιαισθητικό.

Γιὰ τοὺς δυὸ αὐτοὺς τύπους γυναικῶν, κάποιος Λὲ Καμὺς δημοσίευσε μὲ τὸν τίτλο «Ἀμπνεκὲρ ἢ ἡ τέχνη γιὰ νὰ διατηρήσετε τὴν ὁμορφιά σας» πολλὰ τομίδια, ποὺ εἶναι γεμάτα μὲ συνταγές.

Σ' αὐτά, ὁ συγγραφεὺς χρησιμοποιεῖ τὴ μυθιστορηματικὴ μορφή, ποὺ εἶναι τελείως ἀσυνήθιστη στὶς ἡμέρες μας. Ὁ Ἀμπνεκὲρ εἶναι ἕνας γιατρός, ποὺ προσπαθεῖ νὰ μυήσῃ τὴ φίλη του στὰ μυστήρια τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς ὁμορφιᾶς τῆς γυναίκας.

Στὸ κεφάλαιο ποὺ ἀναφέρεται στὶς μεθόδους ἀπισχνάνσεως γράφει:

«Ἀπὸ πολὺν καιρὸ οἱ φυσιοδίφες εἶχαν προσέξει ὅτι τὰ σαρκοβόρα ζῶα ἦταν πάντα πιὸ ἀδύνατα ἀπὸ τὰ φυτοφάγα. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ συνιστῶ τὴ ζωϊκὴ δίαιτα στὴ φίλη μου. Τὸ βράδυ, ὅμως, τὴ συμβουλεύω νὰ μὴν τρώῃ τίποτα ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ χορταρικὰ καὶ φρούτα. Ἡ δίαιτα ποὺ ἐπιβάλλω στὴ Ζαΐρα (εἶναι τὸ ὄνομα τῆς ὑποθετικῆς φίλης του) δὲν τὴ στενοχωρεῖ πολὺ ὡς τώρα. Ἀλλ' ἴσως θὰ μ' ἔβριζε πολὺ αὐστηρὰ ἂν τὴ συμβούλευα νὰ κοιμᾶται λίγο ἢ ν' ἀφήσῃ αὐτὸ τὸ μαλακὸ κρεβάτι, ὅπου ἀναπαύει μὲ ἡδυπάθεια τὸ σῶμα της, πού, ὡστόσο, δὲν εἶναι κουρασμένο παρὰ μόνο ἀπὸ τὸ ἀδιάκοπο καθῆσιό.

»Ἂν τὴν διέτασσα νὰ περπατάῃ συχνά, ἀκόμη καὶ τὶς πιὸ ζεστὲς ὧρες τῆς ἡμέρας, καὶ νὰ κάνῃ μερικὲς ἀσκήσεις, ποὺ τὶς νομίζει καλὲς μόνο γιὰ τοὺς σκλάβους, ἀλλὰ ποὺ τῆς εἶναι ἀπαραίτητες γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ὁμορφιὰ καὶ τὴ χάρι της, κι' ἂν τῆς ὑπεδείκνυα ν' ἀφήσῃ κάπου-κάπου ἐλεύθερες τὶς σκέψεις της, ἂν ὄχι γιὰ ἄλλο λόγο, παρὰ γιὰ νὰ γνωρίσῃ τοὐλάχιστον τὸν ἑαυτό της κι' ἐκείνους ποὺ τὴν περιστοιχίζουν, σίγουρα, στὴν περίπτωσι αὐτή, ἡ ἀγαπημένη μου Ζαΐρα θὰ θύμωνε στὰ γερά».

ΑΨΟΓΗ ΓΡΑΜΜΗ ΚΑΙ ΛΕΠΤΗ ΣΙΛΟΥΕΤΤΑ

Στὸ 18ο αἰῶνα, ὅπως συμβαίνει καὶ σήμερα, οἱ πρωταγωνίστριες τῶν θεάτρων, ποὺ πρωτοστατοῦσαν καὶ στὴν κοσμικὴ ζωή, ἔπρεπε νὰ προσέχουν διαρκῶς τὴ σιλουέττα τους. Οἱ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς, σημειώνουν ὅτι ἡ τάδε ἠθοποιὸς ἢ ἡ δεῖνα χορεύτρια ἀρχίζουν νὰ παχαίνουν καὶ ἐκφράζουν τὴ λύπη τους γιατὶ δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν πιὰ νὰ ἐμφανίζωνται στὴ σκηνή.

Στὴν ἐποχὴ τοῦ Διευθυντηρίου, ἡ ἄψογη γραμμὴ καὶ ἡ λεπτὴ σιλουέττα ξανάγιναν τῆς μόδας. Δὲν θὰ μποροῦσε νὰ συμβῇ διαφορετικὰ μὲ τὶς ἀραχνοϋφαντες τουαλέττες, ποὺ φοροῦσαν ἡ ὡραία Ταλλιὲν καὶ οἱ ἄλλες καλλονὲς τῆς ἐποχῆς.

Ἡ Πρώτη Αὐτοκρατορία, ἀντίθετα, ἔδωσε τὴν προτίμησί της στὶς γυναῖκες μὲ ἀγαλματένιο κορμί, ὅπως τῆς Ἥρας, ἴσως γιατὶ ἡ Ἰωσηφίνα, ὡριμη πιά, δὲν μποροῦσε νὰ καυχηθῇ γιὰ τὶς λεπτὲς γραμμές της.

Μὲ τὴν παλινόρθωσι, ὅμως, ξανάρχισαν οἱ ἀπισχναντικὲς δίαιτες.

Ἡ ρωμαντικὴ ἐποχὴ λανσάρισε τὸν τύπο τοῦ «φαντάσματος», ποὺ εἶχε τὸ ἕνα του πόδι στὴ ζωὴ καὶ τὸ ἄλλο στὸν τάφο. Μιὰ ἐφημερίδα μόδας τοῦ 1833 μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἡ γυναίκα ποὺ θέλει ν' ἀρέσῃ πρέπει νὰ εἶναι «λεπτή, ἀέρινη καὶ νὰ ἔχῃ λαιμὸ κύκνου», καὶ προσθέτει: «Εὐτυχισμένες, τρεῖς φορὲς εὐτυχισμένες, ἐκεῖνες ποὺ ὁ οὐρανὸς ἔφτιαξε μὲ λεπτὴ κι' ἀνάλαφρη ζύμη, ποὺ δὲν θὰ γνωρίσουν ποτὲ τί εἶναι πάχος καὶ ποὺ τὸ ἀέρινο βάδισμά τους, λυτρωμένο ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς βαρύτητος, θυμίζει τὸ πέταγμα τῶν Σεραφείμ!».

Ἡ μέση πρέπει νὰ εἶναι λεπτὴ σὰν τῆς σφήκας. Ἕνας ἄνδρας δὲν τολμάει σχεδὸν στὸ χορὸ νὰ ἀγγίξῃ τὴ ντάμα του, γιατὶ φοβᾶται μήπως σπάσῃ αὐτὸ τὸ λεπτεπίλεπτο πλάσμα, ποὺ φαίνεται σὰν φτιαγμένο ἀπὸ τὸ πιὸ διάφανο γυαλί!...

ΟΙ ΔΥΟ ΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Ἡ νέα τῆς ἐποχῆς τοῦ Μυσσέ, ποὺ θέλει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴ μόδα, δὲν περιορίζεται στὴν αὐστηρὴ δίαιτα. Πίνει ἀκόμη ξύδι ἢ τὸ χυμὸ λεμονιῶν, γιὰ νὰ ἔχῃ ὠχρὴ ἐπιδερμίδα, μελαγχολικὸ ὕφος, μάτια μὲ μαυρειδεροὺς κύκλους ὁλόγυρα καὶ βαθουλωμένα μάγουλα.

Ἡ μανταμ Μποβαρύ, ἡ ἡρωΐδα τοῦ Φλωμπέρ, ἔπινε ὀξικὸν ὀξὺ γιὰ ν' ἀρέσῃ στὸ φίλο της.

Ἡ Δεύτερη Αὐτοκρατορία ξανάφερε στὴ μόδα τὶς παχουλὲς γυναῖκες. Λίγο ἀργότερα, τὸ πάχος θεωρήθηκε σὰν στόλισμα τῆς γυναίκας. Γι' αὐτό, ἐκεῖνες ποὺ δὲν εἶχαν εὐνοηθῇ ἀπὸ τὴ φύσι ἔβαζαν πρόσθετα στήθη, ἀκόμη καὶ πρόσθετες περιφέρειες, γιὰ νὰ ἀνταποκριθοῦν στὸν καινούργιο τύπο τῆς γυναικείας ὁμορφιᾶς.

Ἡ μόδα αὐτή, μὲ μερικὲς παραλλαγές, διατηρήθηκε ὡς τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ αἰῶνος μας.

Ἔκτοτε, ἡ μόδα θέλει τὴ γυναίκα ὁλόενα καὶ περισσότερο λεπτή. Καὶ σήμερα μποροῦμε νὰ διακρίνουμε, ὅπως καὶ στὴν ἐποχὴ τοῦ Λουδοβίκου 15ου, δυὸ ἀντίθετες τάσεις. Ἡ μιὰ ἔχει γιὰ πρότυπό της τὴ ρωμαντικὴ νέα τοῦ 1830. Θέλει τὴ γυναίκα λεπτή, ἀέρινη, ὠχρή, μελαγχολική, λίγο ἢ πολὺ ἄρρωστη, ἕνα κινούμενο φάντασμα, ποὺ νὰ πετάῃ χωρὶς τὰ πόδια της ν' ἀκουμπάνε στὸ χῶμα.

Ἡ ἄλλη προτιμάει τὴν ἀθλητικὴ νέα, ποὺ δὲν ἔχει πλούσιες καμπύλες, ἀλλὰ διακρίνεται γιὰ τοὺς γεμάτους ὤμους της, τὸ προκλητικό της στῆθος καὶ τὶς γερὲς ἁρθρώσεις της. Κι' οἱ δύο αὐτοὶ τύποι βαδίζουν χέρι μὲ χέρι, χωρὶς νὰ ὑπερισχύῃ ἀπόλυτα οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος. Ἀλλὰ κι' οἱ δυὸ θέλουν τὴ μέση λεπτή. Αὐτὸ φαίνεται πὼς εἶναι τὸ μεγάλο ἰδανικὸ τῆς ἐποχῆς μας!...

7) Τέλος τοῦ 17ου αἰώνα. Κυρία τῆς καλῆς τάξεως. 8) 18ος αἰώνας. Ἡ μαρκησία ντὲ Πομπαντοὺρ (πίνακας τοῦ Μπουσέ). 9) Ἐποχὴ τοῦ Διευθυντηρίου. 10) 1η Αὐτοκρατορία. Ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία-Λουΐζα. 11) Ρωμαντικὴ ἐποχή. 12) 2η Αὐτοκρατορία. Ἡ πριγκήπισσα ντὲ Ζουανβίλ.

Θά γίνω μητέρα!

ΔΕΝ πρέπει ν' αφιμένετε νὰ γεννηθῆ τὸ παιδί σας, γιὰ ν' ἀρχίσετε νὰ τὸ φροντίζετε. Κανονικά, τὸ παιδὶ ζῆ ἀπὸ τὴ στιγμὴ τῆς συλλήψεως καὶ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ὡρισμένες προφυλάξεις ὅσο καιρὸ θὰ μείνη στὰ σπλάχνα σας. Γιὰ ἐννέα ὁλόκληρους μῆνες θὰ ἐξαρτᾶται ἀπολύτως ἀπὸ σᾶς, γιατὶ ἐσεῖς θὰ τοῦ δίνετε τὸ ὀξυγόνο καὶ τὴν τροφὴ ποὺ τοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ σχηματισθῆ. Συγχρόνως, ὅμως, θὰ τοῦ δίνετε καὶ τὶς τοξίνες καὶ τὰ μικρόβια τοῦ ὀργανισμοῦ σας.

» Ὑπάρχουν ὡρισμένες ἀρρώστιες ἢ, καλύτερα, ἐνοχλήσεις, γιατὶ συνήθως δὲν ἔχουν παθολογικὸ χαρακτῆρα, ποὺ παρουσιάζονται στὶς περισσότερες μέλλουσες μητέρες.

Ἡ συνηθέστερη εἶναι ἡ ναυτία, ποὺ συχνὰ καταλήγει σὲ ἐμετό. Παρουσιάζεται τὴν τρίτη ἑβδομάδα τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ δὲ συνεχίζεται, ἐκτὸς ἀπὸ σπάνιες περιπτώσεις, μετὰ τὸν τέταρτο μῆνα. Ἡ ναυτία εἶναι πολὺ πιὸ ἔντονη τὸ πρωΐ, τὴν ὥρα ποὺ ἡ ἔγκυος σηκώνεται ἀπὸ τὸ κρεβάτι.

Γιὰ νὰ τὴν καταπολεμήσετε, πρέπει:

α) Νὰ παίρνετε τὸ πρόγευμά σας στὸ κρεβάτι καὶ κατόπιν νὰ μένετε ξαπλωμένη 5 λεπτά.

β) Νὰ πίνετε συχνὰ καὶ πρὸ παντὸς μεταξὺ τῶν δύο γευμάτων, ἀνθρακοῦχο νερὸ (σόδα), γιατὶ τὸ διοξείδιο τοῦ ἄνθρακος κάνει καλὸ στὸ στομάχι.

γ) Νὰ τρῶτε πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα καὶ ἀπὸ λίγο, ὥστε τὸ στομάχι νὰ μὴ μένη ποτὲ ἐντελῶς ἄδειο.

δ) Ν' ἀποφεύγετε τὰ λίπη καὶ τὰ «βαρυὰ» φαγητὰ καὶ νὰ τρῶτε περισσότερες οὐσίες ποὺ περιέχουν ζάκχαρο.

ε) Τὸ φαγητό σας ν' ἀποτελῆται περισσότερο ἀπὸ στερεὲς τροφὲς παρὰ ἀπὸ ὑγρές.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ ναυτία καὶ τοὺς ἐμετούς, ἡ γυναίκα ποὺ εἶναι σὲ ἐνδιαφέρουσα, αἰσθάνεται καὶ «πικρίλες» στὸ στομάχι, ποὺ παρουσιάζονται στὴν ἀρχὴ τῆς ἐγκυμοσύνης, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήσουν μέχρι τὸν τοκετό. Γιὰ νὰ τὶς καταπολεμήσετε:

α) Μὴν τρῶτε πολὺ ἢ τρῶτε τροφὲς λιγότερο λιπαρὲς γιὰ λίγο καιρό. Καταρτίστε τὸ διαιτολόγιό σας ἀπὸ χόρτα, ψητὰ τῆς σχάρας καὶ φρέσκο βούτυρο.

β) Ἀποφύγετε ὅλες τὶς τροφές, ποὺ περιέχουν ὀξέα, καθὼς καὶ τὰ καρυκεύματα, ποὺ χωνεύονται δύσκολα, σάλτσες, κλπ.

γ) Τρῶτε συχνὰ καὶ ἀπὸ λίγο.

Ἂν οἱ πικρίλες συνοδεύωνται καὶ ἀπὸ «φουσκώματα», ἀποφεύγετε ὅλα τὰ ὄσπρια.

Ἂν μὲ τὴν πρόοδο τῆς ἐγκυμοσύνης ἀρχίσετε νὰ ὑποφέρετε ἀπὸ δυσκοιλιότητα, πρέπει νὰ κάνετε τὸ πᾶν γιὰ νὰ τὴν ἐξαφανίσετε. Ὁ καλύτερος τρόπος εἶναι:

α) Νὰ κάνετε κάθε μέρα 1)2 ὥρα πορεία στὸν καθαρὸ ἀέρα.

β) Νὰ φτιάξετε ἕνα διαιτολόγιο ἀπὸ χορταρικά, φροῦτα καὶ μαῦρο ψωμί.

γ) Ν' ἀντικαταστήσετε τὰ ζωϊκὰ λίπη μὲ φρέσκο βούτυρο καὶ ἐλαιόλαδο καὶ τὴ ζάχαρη μὲ ἀγνὸ μέλι.

Προσέξτε νὰ μὴ πάρετε ποτὲ καθαρτικό, ἐκτὸς ἂν σᾶς τὸ συστήση ὁ γιατρός σας. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὰ κλύσματα.

Ἂν, ἀντιθέτως, σᾶς παρουσιαστῆ διάρροια, ἀποφύγετε ὅλες τὶς εὐκοίλιες τροφές.

Σὲ πολλὲς ἐγκύους παρουσιάζεται μιὰ σημαντικὴ αὔξησι ἐκκρίσεως σάλιου, ποὺ ὀνομάζεται ἐπιστημονικὰ «σιαλόρροια». Ἀποτέλεσμά της εἶναι ἡ ἀεροφαγία, γιατὶ ἡ ἔγκυος ἀναγκάζεται νὰ καταπίνη κάθε τόσο. Ὁ μόνος ποὺ μπορεῖ νὰ θεραπεύση αὐτὴ τὴν κατάστασι, εἶναι ὁ γιατρός.

Ἂν ἡ μέλλουσα μητέρα ἀρχίση νὰ ἔχη ζαλάδες, πρέπει πρῶτον νὰ παίρνη πάντα μαζί της ἕνα μαντηλάκι βρεγμένο μὲ κολώνια καὶ, δεύτερο, ἂν οἱ ζαλάδες συνεχιστοῦν γιὰ πολύ, νὰ συμβουλευτῆ τὸ γιατρό.

Ἡ γυναίκα, ποὺ περιμένει παιδί, κουράζεται πολὺ εὔκολα. «Ἕνας μικρὸς ἀνήφορος καὶ προπαντὸς οἱ σκάλες, τὴν κάνουν νὰ λαχανιάζη. Αὐτὸ ὀφείλεται στὴν αὔξησι τοῦ ὄγκου τῆς μήτρας, ποὺ σπρώχνει πρὸς τὰ πάνω ὅλη τὴν κοιλιά, ἐλαττώνοντας ἔτσι τὴ χωρητικότητα τῆς «θωρακικῆς κοιλότητος». Ἔτσι οἱ πνεύμονες δὲ μποροῦν νὰ πάρουν τόσον ἀέρα ὅσο πρίν. Ἂν ἔχετε λαχανιάσει καὶ νοιώθετε, ὅτι πνιγόσαστε. ξαπλωθῆτε στὴ ράχη μὲ διπλωμένες γάμπες καὶ πάρτε μιὰ βαθιὰ εἰσπνοή, σηκώνοντας συγχρόνως τὰ χέρια πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι. Ἐκπνέετε, κατεβάζοντας τὰ χέρια κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ. Κάνετε τὴν ἄσκησι αὐτὴ μέχρι ποὺ νὰ ξαναβρῆτε τὴν ἀναπνοή σας.

Οἱ πονοκέφαλοι καὶ οἱ κράμπες εἶναι ἄλλη μιὰ ἐνόχλησι, ποὺ φέρνει ἡ ἐγκυμοσύνη. Γιὰ τὸν πονοκέφαλο πρέπει νὰ ἀπευθυνθῆτε στὸ γιατρό, ἂν δῆτε, ὅτι εἶναι ἐπίμονος, καὶ νὰ μὴν προσπαθήσετε ποτὲ νὰ τὸν καταπολεμήσετε μὲ ἀσπιρίνες. Γιὰ τὴν κράμπα, δὲν ὑπάρχει φάρμακο. Τὸ μόνο, ποὺ μπορεῖτε νὰ κάνετε εἶναι μασσὰζ στὸ μέρος ἐκεῖνο.

Ἂν ἀρχίσετε νὰ ἔχετε πόνους στὴν πλάτη καὶ στὰ νεφρά, προσπαθῆστε νὰ μὴν κάνετε κάμψεις καὶ νὰ μὴ σκύβετε ὅταν περπατᾶτε. Καταργῆστε τὰ ψηλὰ τακούνια καὶ μένετε ξαπλωμένη στὸ κρεβάτι, ὥσπου νὰ περάση ὁ πόνος.

Πολλὲς φορές, τοὺς τελευταίους μῆνες τῆς ἐγκυμοσύνης, παρουσιάζεται ἀϋπνία. Μὴν προσπαθῆτε ποτὲ νὰ ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ αὐτὴν μὲ ὑπνωτικά, ἐκτὸς ἂν σᾶς τὸ συστήση ὁ γιατρός σας. Τρῶτε ἐλαφρὰ τὸ βράδυ, ἀποφεύγετε τοὺς καφέδες καὶ τὸ τσάϊ, κάνετε ἕνα χλιαρὸ μπάνιο, πρὶν πέσετε στὸ κρεβάτι, καὶ μετὰ νὰ πίνετε ἕνα ποτήρι γάλα μὲ ζάχαρη, ἢ ἕνα χαμομήλι. Βασικὴ προϋπόθεσι κατὰ τῆς ἀϋπνίας, εἶναι ἡ ψυχικὴ γαλήνη.

Ἂν σᾶς παρουσιάστηκαν κιρσοί, κάνετε ὅ,τι μπορεῖτε γιὰ νὰ μὴ στέκεστε πολλὴ ὥρα ὄρθια, περπατᾶτε μισὴ ὥρα τὴν ἡμέρα, μὴν καθόσαστε σὲ ψηλὰ καθίσματα, ποὺ ἀφίνουν τὰ πόδια σας νὰ κρέμωνται καὶ ὅταν ξαπλώνετε, βάζετε ἕνα μαξιλάρι κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σας. Τέλος, μὴν τρῶτε πολὺ ἁλάτι καὶ μὴν πίνετε πολὺ νερό. Φροντίστε ἐπίσης νὰ συμβουλευθῆτε ἐγκαίρως τὸ γιατρό σας.

Πότε ἡ ἔγκυος πρέπει νὰ καταφεύγη στὸ γιατρὸ

Οἱ ἐνοχλήσεις, ποὺ ἀναφέραμε εἶναι πολὺ συνηθισμένες στὴν περίοδο τῆς ἐγκυμοσύνης, ἀλλὰ δὲ θέτουν σὲ κίνδυνο τὴν ὑγεία τῆς μητέρας καὶ τοῦ παιδιοῦ. Ὑπάρχουν ὅμως ὡρισμένα συμπτώματα, ποὺ παρουσιάζονται εἰδικὰ στὶς μέλλουσες μητέρες καὶ τὰ ὁποῖα μπορεῖ νὰ καταλήξουν ἀσχημα, ἂν δὲ θεραπευθοῦν ἐγκαίρως, ὅπως π. χ.:

1) Παρουσία λευκώματος στὰ οὖρα. 2) Συνεχὴς καὶ ἀπότομη αὔξησι τοῦ βάρους (περισσότερο ἀπὸ 400 γραμ. τὴν ἑβδομάδα) μετὰ ἀπὸ τὸν 3ο μῆνα. 3) Πρήξιμο τῶν ποδιῶν, τῶν ἀστραγάλων, τῶν χεριῶν ἢ τοῦ προσώπου. 4) Διαταραχὲς τῆς ὁράσεως. 5) Ἐπίμονοι πονοκέφαλοι. 6) Ἀπώλεια αἵματος, ἔστω καὶ μικρή. 7) Ἐπώδυνες συσπάσεις τῆς μήτρας καὶ πόνοι στὴν κοιλιά. 8) Μετὰ ἀπὸ τὸν 7ο μῆνα: Σταμάτημα τῶν κινήσεων τοῦ μωροῦ γιὰ δυὸ μέρες. 9) Ἐλάττωσι τῆς ποσότητος τῶν οὔρων ἢ πόνοι κατὰ τὴν οὔρησι. 10) Πυρετὸς καὶ κρυάδες. 11) Ἐπίμονοι πόνοι στὰ νεφρά. 12) Συνεχεῖς ἐμετοί. 13) Λιποθυμίες. 14) Ὁποιαδήποτε μόλυνσι.

Ἐπίσης ὡρισμένες ἀρρώστιες εἶναι ἐπικίνδυνες γιὰ τὴ μέλλουσα μητέρα καὶ τὸ μωρό, εἴτε παρουσιάστηκαν πρὶν ἀπὸ τὴν ἐγκυμοσύνη, εἴτε κατὰ τὴ διάρκειά της. Π. χ.:

Σύφιλι: Εἶναι ὁ ὑπ' ἀριθμὸν ἕνα ἐχθρὸς τοῦ μωροῦ. Μπορεῖ νὰ τοῦ μεταδοθῆ ἀπὸ τὴ μητέρα, ὅσο βρίσκεται ἀκόμη στὰ σπλάχνα της, ὁπότε ἢ βλάπτεται ἡ ἀνάπτυξί του, ἢ ἀποβάλλεται, ἢ γεννιέται νεκρό. Ἀπὸ τὰ 100 παιδιά, ποὺ γεννιοῦνται νεκρὰ στὴν ἐποχή μας, τὰ 10 εἶναι θύματα τῆς συφιλίδος. Ἂν ἡ μητέρα προσβληθῆ ἀπὸ τὴν τρομερὴ αὐτὴ ἀρρώστια κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης, οἱ κίνδυνοι ποὺ διατρέχει τὸ παιδὶ εἶναι λιγώτεροι. Δὲν παύουν ὅμως νὰ ὑπάρχουν. Ἂν ὁ πατέρας ἦταν συφιλιτικός, τὸ παιδὶ δὲν ἔχει κανένα φόβο, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι μολυσμένη ἡ μητέρα.

Φυματίωσι: Ἡ φυματίωσι δὲ μπορεῖ νὰ μεταδοθῆ ἀπὸ τὴ μητέρα στὸ μωρό, ποὺ ἔχει στὰ σπλάχνα της. Ἑπομένως, ἀπὸ φυματικοὺς γονεῖς γεννιέται ὑγιὲς παιδί. Μόνο μετὰ τὸν τοκετό, ἂν ἡ ἀρρώστη κρατήση κοντὰ της τὸ μωρό, τοῦ μεταδίδει τὸ μικρόβιο. Δυστυχῶς, ὅμως, τὸ κακὸ ποὺ δὲ γίνεται στὸ μωρό, γίνεται στὴ μητέρα. Δηλαδή, ἡ φυματικὴ ποὺ θὰ μείνη ἔγκυος, χειροτερεύει.

Διαβήτης: Μπορεῖ νὰ προκαλέση ἀποβολὴ ἢ δύσκολο τοκετό. Τὰ παιδιὰ ποὺ γεννιοῦνται ἀπὸ διαβητικὲς μητέρες, μπορεῖ νὰ ζυγίζουν 4 κιλὰ καὶ καμμιὰ φορὰ 5 ἢ 6.

Ὡστόσο, μιὰ γυναῖκα διαβητικὴ εἶναι δυνατὸν νὰ γεννήση ὑγιέστατο μωρό, ἂν ὑποστῆ θεραπεία μὲ ἰνσουλίνη ἢ ὁρμονοθεραπεία, καὶ προπαντὸς ἂν ἀκολουθήση τὴ δίαιτα ποὺ θὰ τῆς καθορίση ὁ γιατρός.

Καρδιακὲς παθήσεις: Οἱ γυναῖκες, ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ κάποια καρδιακὴ πάθησι, δὲ μποροῦν, συνήθως, νὰ μείνουν σὲ ἐνδιαφέρουσα, γιατί, συχνά, ἡ συμφόρησι τοῦ βλεννογόνου τῆς μήτρας, ποὺ συνοδεύει αὐτὲς τὶς παθήσεις, ἐμποδίζει τὴ γονιμοποίησι τοῦ ὠαρίου.

Πάντως, ἂν μιὰ καρδιακὴ εἶναι σὲ ἐνδιαφέρουσα, πρέπει νὰ βρίσκεται συνεχῶς κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίβλεψι τοῦ γιατροῦ, ἂν θέλη ν' ἀποφύγη τὰ δυστυχήματα, ποὺ μπορεῖ νὰ συμβοῦν σ' αὐτὴν καὶ στὸ μωρό: Συγκοπή, αἱμορραγίες, ἀποβολή, γέννησι ἐξασθενημένου παιδιοῦ, κλπ.

Μ' ἕνα διαιτολόγιο, ποὺ θὰ περιέχη τροφὲς ὅσο τὸ δυνατὸ λιγώτερο τοξικὲς μὲ πολλὴ ἀνάπαυσι καὶ μὲ συνεχῆ ἰατρικὴ παρακολούθησι, οἱ καρδιακὲς ἔχουν πολλὲς πιθανότητες νὰ κατορθώσουν νὰ φέρουν στὸν κόσμο τὸ παιδί τους.

Μολυσματικὲς ἀσθένειες: Ἡ γυναίκα, ποὺ περιμένει παιδί, πρέπει ν' ἀποφύγη μὲ κάθε τρόπο τὶς μολυσματικὲς ἀσθένειες, γιατὶ μπορεῖ νὰ ἔχουν πολὺ ἄσχημες συνέπειες: ἀποβολὴ ἢ πρόωρο τοκετό.

Τέτοιες ἀρρώστιες εἶναι ἡ γρίππη, ἡ πνευμονία, ἡ ἰλαρά, ὁ κοκκύτης, ἡ σκαρλατίνα, ἡ παρωτίτις καὶ ὁ τυφοειδὴς πυρετός. Προπαντός, ἡ πνευμονία καὶ ὁ τυφοειδής.

Εὐτυχῶς, ὅταν μιὰ γυναίκα εἶναι σὲ ἐνδιαφέρουσα, ὁ ὀργανισμός της ὁπλίζεται αὐτομάτως γιὰ τὴν «ἀντιμικροβιακὴ» μάχη, μὲ τὴν αὔξησι τῆς αἱμοβακτηριδιακῆς ἰσχύος τοῦ αἵματος. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι τὸ αἷμα μπορεῖ νὰ σκοτώνη εὐκολώτερα τὰ μικρόβια.

Γιὰ ν' ἀποφύγετε τὴ μόλυνσι, θὰ φροντίσετε γὰ μὴν κουράζεσθε, νὰ μὴν κρυολογῆτε, νὰ τρῶτε καλὰ καὶ προπαντὸς νὰ μὴν ἔχετε ἐπαφὴ μὲ ἀρρώστους.

Γιὰ νὰ τελειώνουμε: Μὴν περιμένετε ν' ἀρρωστήσετε γιὰ νὰ πᾶτε στὸ γιατρό. Ἂν θέλετε νὰ φτάσετε χωρὶς ἀπρόοπτα μέχρι τὸν τοκετὸ καὶ τὸ παιδί σας νὰ γεννηθῆ γερό, πρέπει νὰ προλαμβάνετε καὶ ὄχι ἁπλῶς νὰ θεραπεύετε, τὴν ἀρρώστια.

Ἀλλὰ θὰ μιλήσουμε ἐκτενέστερα γιὰ τὴν ἰατρικὴ παρακολούθησι σὲ ἑπόμενο κεφάλαιο.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ποιὲς αἰτίες προκαλοῦν τὴν ἀποβολή. — Ὁ παράγων «ρέζους» καὶ ὁ ρόλος του. — Τί πρέπει νὰ τρώη ἡ μέλλουσα μητέρα.

Προσέξετε τὴν ὑγεία σας γιὰ τὸ παιδί σας

Γιὰ τὸν ἔρωτα

★ Ὁ ἔρως εἶναι πανοῦργος κι' ἐπιδέξιος σὰν τὸ ζῶο ποὺ τὸ κυνηγάνε.

Μάξιμος Γκόρκυ

★ Ὅσο πιὸ πολυ κρυτάει ἡ ἀντιπαση, τόσο πιὸ δυνατὴ γίνεται ἡ φωνὴ τοῦ ἔρωτα.

Μπαλζάκ

★ Οἱ δυσκολίες μεγαλώνουν τὴν ὁρμὴ τῆς ἐπιθυμίας.

Ἠλιόδωρος

★ Ὁ χωρισμὸς σβύνει τὰ μικρὰ αἰσθήματα καὶ μεγαλώνει τὰ μεγάλα, ἀπαράλλακτα ὅπως ὁ ἀέρας σβύνει τὸ κερὶ καὶ δυναμώνει τὴ φωτιά.

Λαροσφουκώ

★ Ἡ ντροπὴ εἶναι ἕνα αἴσθημα, ποὺ οἱ ἄντρες νομίζουν πὼς τὸ ἔχουν οἱ γυναῖκες.

Πὼλ Ζεραλντύ

★ Ἡ γυναῖκα, πετῶντας τὸ χιτῶνα της πετάει καὶ τὴ ντροπή.

Ἡράβοτος

Χαμένοι...

του Β. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

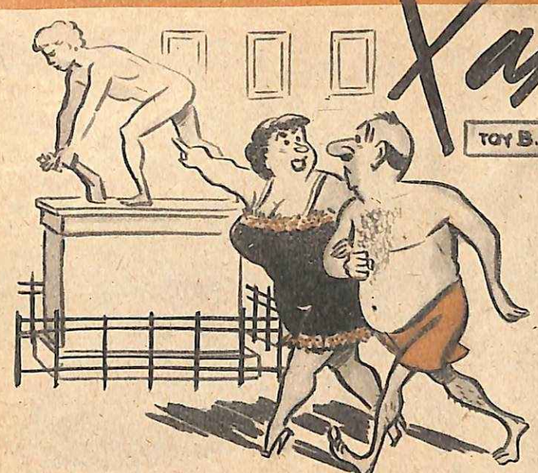

— Κι' ἄλλος χαμένος, Λεωνίδα!...

— Εὐτυχῶς, ἀγάπη μου, καὶ βρέθηκε αὐτὸς ὁ εὐγενικὸς κύριος!..

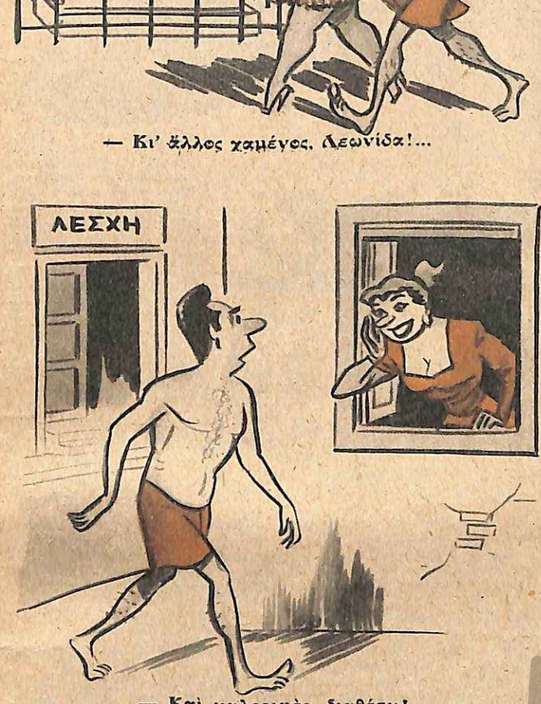

— Καὶ καλοριφὲρ διαθέτω!...

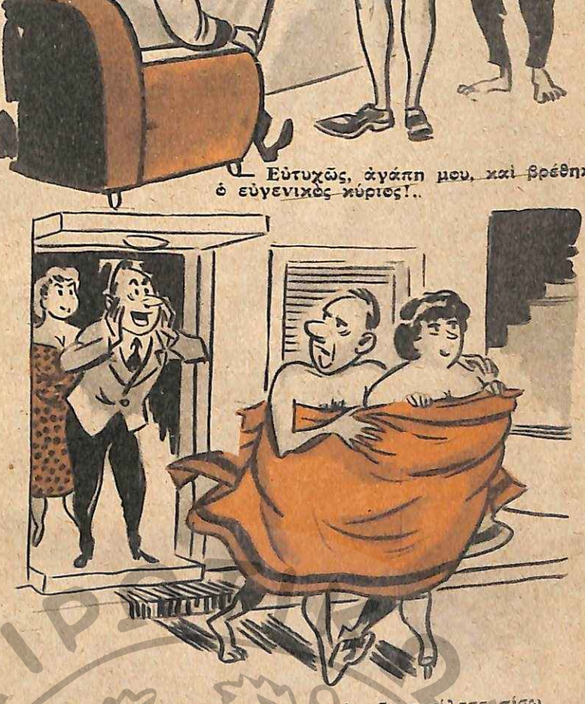

— Καὶ μὴν ξεχάσετε νὰ μᾶς στείλετε πίσω τὸ τραπεζομάντηλο!...

— Μωρέ, κι' ἐδῶ... «ντούκου - ντούκου»;

— Καὶ τοῦ χρόνου, δεσποινὶς Λιλή!... Νάσαστε καλά, νὰ ξαναχάσετε!...

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑ

Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ὁ Νάρα εἶχε καταλάβει μὲ τὸ ἔνστικτό του ὅτι ὁ Ἰνδὸς ἦταν ὁ αἴτιος τῆς συμφορᾶς του...

Νάρα ο Πάνθηρας

Ο Ρέτζιναλντ Λεστὸκ παραξενεύτηκε, ὅταν εἶδε μπροστά του τὸν Ἰνδό.

—Ἐσύ, Σαντοῦ, τέτοια ὥρα; τοῦ εἶπε. Τί θέλεις ἐδῶ;

— Ξέχασα μερικὰ πράγματα, «σαχίμπ», κι' ἤρθα νὰ τὰ πάρω, τοῦ ἀπάντησε ὁ Ἰνδός. Μὰ μείνετε ἡσυχος: Εἶναι ἡ τελευταία φορὰ ποὺ μὲ βλέπετε. Ξέρετε, βέβαια, πὼς μ' ἀπέλυσε ἡ ἑταιρεία.

— Τὸ ξέρω. Εἶναι τώρα ἕνας μήνας. Δὲ βρῆκες καμμιὰ ἄλλη θέσι;... Ὄχι; Λυπᾶμαι, φίλε μου, μὰ ἐγὼ ἔπρεπε νὰ κάνω τὸ καθῆκον μου.

— Τὸ παραδέχομαι... ὡμολόγησε ὁ Ἰνδός.

— Εἶμαι πρόθυμος ὡστόσο νὰ σὲ βοηθήσω, ἂν χρειαστῆς τίποτα, τοῦ εἶπε ὁ Ρέτζιναλντ Λεστόκ.

Στὸ μεταξύ, ὁ Ἰνδὸς εἶχε μπῆ στὸ μικρὸ γραφεῖο τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ καὶ κύτταζε γύρω του, σὰν νὰ ζητοῦσε νὰ βρῆ τὰ πράγματά του.

Ὁ σταθμὸς αὐτὸς βρισκόταν ἀρκετὰ χιλιόμετρα μακρυὰ ἀπ' τὸ Σιαλκότ, τῆς ἰνδικῆς ἐπαρχίας Πουντζιάμπ. Γύρω ἀπ' αὐτόν, ἐκεῖνη τὴ νύχτα, ἁπλωνόταν ἡ ἐρημιὰ καὶ τὸ σκοτάδι. Ὁ Ρέτζιναλντ Λεστόκ, ὁ σταθμάρχης, ἦταν μονάχος τὸ βράδυ αὐτό. Ὁ φύλακας εἶχε πάει στὸ Σιαλκὸτ γιὰ νὰ κάνη μερικὰ ψώνια.

Ἡ ἐπίσκεψη λοιπὸν τοῦ Ἰνδοῦ Σαντοὺ ἀνησύχησε λίγο τὸ Λεστόκ, γιατὶ δὲν τοῦ εἶχε καμμιὰ ἐμπιστοσύνη. Ἐδῶ καὶ λίγες βδομάδες, τὸν εἶχε ἐργάτη του στὸ σταθμό. Μιὰ μέρα ὅμως, ἀναγκάστηκε νὰ τὸν καταγγείλη στὴν ἑταιρεία, γιατὶ ἔκλεβε διάφορα πράγματα ἀπ' τὴν ἀποθήκη τοῦ σιδηροδρομικοῦ ὑλικοῦ.

— Πῶς ἤρθες ὣς ἐδῶ; τὸν ρώτησε τώρα.

— Μὲ τὰ πόδια, «σαχίμπ». Εἶμαι πολὺ κουρασμένος!... — Κάθησε νὰ ξεκουραστῆς. Ἐγὼ θὰ συνεχίσω τὴ δουλειά μου. Πρέπει νὰ παραδώσω αὔριο τὴν ἀναφορὰ τῆς βδομάδας.

Ὁ Σαντοῦ κάθησε σὲ μιὰ καρέκλα, κοντὰ στὸν τοῖχο. Ἐκεῖ δίπλα του κρεμόταν ἀπὸ ἕνα καρφὶ ἡ πέτσινη ζώνη τοῦ Λεστὸκ μὲ τὸ πιστόλι του. Κάποια στιγμὴ λοιπὸν ποὺ σηντουλάπι, ὁ Ἰνδός, μὲ μιὰ ἀστραπιαία κίνησι, ἅρπαξε τὸ πιστόλι καὶ τὄκρυψε κάτω ἀπ' τὸ φαρδὺ μπουρνούζι του.

Ὕστερα ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴ μισανοιχτὴ πόρτα τοῦ γραφείου καὶ χαμογέλασε μὲ μυστηριώδες ὕφος.

Ἔξω, στὸ σκοτάδι, λάμπανε δυὸ μάτια, σὰν φωτιές...

— «Σαχίμπ», ξέρετε τὸ Νάρα; ρώτησε ξαφνικὰ ὁ Ἰνδὸς τὸ Λεστόκ, μόλις ξανακάθησε ἐκεῖνος στὸ γραφεῖο του.

— Τὸ Νάρα; Ποιὸς εἶν' αὐτός; Κανένας συγγενής σου;

— Θὰ τὸν γνωρίσετε τώρα! εἶπε ὁ Σαντοῦ.

Καὶ σφύριξε μ' ἕνα ἰδιαίτερο τρόπο. Ἀμέσως ἀκούστηκε ἕνα πνιχτὸ οὐρλιασμα, κι' ὕστερα ἕνας ὑπέροχος πάνθηρας ἔσπρωξε τὴν πόρτα κι' ὥρμησε μέσα στὸ γραφεῖο!

Ὁ Λεστὸκ τινάχτηκε ἀπ' τὴ θέσι του, χλωμιάζοντας, κι' ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴ ζώνη του. Μὰ τὸ πιστόλι του εἶχε ἐξαφανιστῆ!

— Παληάνθρωπε! εἶπε στὸ Σαντοῦ, τρίζοντας τὰ δόντια του ἀπ' τὸ θυμό του.

Δὲν τολμοῦσε ὡστόσο νὰ κινηθῆ, γιὰ νὰ μὴν ἐξερεθίση τὸ θηρίο.

Ὁ πάνθηρας πλησίασε στὸν ἀφέντη του κι' ἔτριψε τὸ χονδρὸ κεφάλι του στὰ πόδια του. Ὕστερα ἄρχισε νὰ μυρίζη τὸν ἀέρα καὶ νὰ κυττάζη τὸ Λεστὸκ μ' ἄγριες ματιές.

— Δὲν εἶν' ὡραῖος ὁ Νάρα; ρώτησε ὁ Ἰνδός, ξεσπάζοντας σ' ἕνα σατανικὸ γέλιο. Μὰ πρέπει νὰ δοκιμάσετε τὰ χάδια του!... Ἔμπρός, Νάρα, ἔμπρός! Εἶναι δικός σου! Κατασπάραξέ τον!

Ὁ πάνθηρας ἔβγαλε ἕνα οὐρλιασμα θυμοῦ κι' ἑτοιμάστηκε νὰ χυμήξη πάνω στὸ Λεστόκ. Ὁ σταθμάρχης, ἔντρομος, πήδησε πάνω στὸ τραπέζι του κι' ἅρπαξε τὸ κάθισμα γιὰ ν' ἀμυνθῆ. Ὅταν ὁ πάνθηρας ἔκανε ἕνα πήδημα πρὸς τὸ μέρος του, τὸν ἀπομάκρυνε μ' ἕνα χτύπημα.

Δὲν εἶχε ὅμως καμμιὰ ἐλπίδα πὼς θὰ κατόρθωνε νὰ σωθῆ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο. Σίγουρα, τὸ δεύτερο πήδημα τοῦ πάνθηρα θὰ τὸν γκρέμιζε ἀπ' τὸ τραπέζι!

Ἄλλωστε, ἦταν τώρα τελείως ἀνυπεράσπιστος. Γιατὶ ὁ πάνθηρας, πέφτοντας καταγῆς, εἶχε πάει μαζί του καὶ τὸ κάθισμα...

Ξαφνικά, ὁ Ρέτζιναλντ ἔρριξε μιὰ ματιὰ πάνω στὸ τραπέζι κι' εἶδε ἕνα δοχεῖο μὲ βιτριόλι, ποὺ τὸ χρησιμοποιοῦσε ὁ φύλακας τοῦ σταθμοῦ γιὰ νὰ καθαρίζη τοὺς μπρούντζους τῶν βαγονιῶν.

Ἀμέσως τὸ πρόσωπό του φωτίσθηκε ἀπὸ μιὰ ἔμπνευσι. Ἅρπαξε τὸ δοχεῖο μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι καὶ τὸ πέταξε μὲ δύναμι πάνω στὸν πάνθηρα, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἦταν ἕτοιμος νὰ ξαναπηδήση!

Τὸ θηρίο ἔμπηξε ἕνα ἄγριο οὐρλιασμα κι' ἄρχισε νὰ σφαδάζη καταγῆς.

Τὸ βιτριόλι τὸ εἶχε σχεδὸν τυφλώσει καὶ τοῦ προξενοῦσε φριχτοὺς πόνους.

Συγχρόνως, στὴ μανία του, προσπαθοῦσε νὰ δαγκάση ὅ,τι βρισκόταν γύρω του. Καθὼς κυλιόταν δὲ στὸ πάτωμα, ἔφτασε κοντὰ στὸν Ἰνδὸ καὶ τὸν ἅρπαξε μὲ τὰ τρομερὰ νύχια του.

Θάλεγε κανεὶς πὼς εἶχε καταλάβει, μὲ τὸ ἔνστικτό του, ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ αἴτιος τῆς συμφορᾶς του...

Ὁ Σαντοῦ, μὲ μιὰ σπαραχτικὴ κραυγὴ τρόμου, προσπάθησε νὰ ξεφύγη ἀπ' τὸ θηρίο.

Μὰ ὁ πάνθηρας, οὐρλιάζοντας ἀπ' τοὺς πόνους, τοῦ ξέσκισε μὲ τὰ δόντια του τὸ λαιμὸ κι' ἄρχισε νὰ τὸν κατασπαράζη μ' ἀπερίγραπτη λύσσα...

Στὸ μεταξύ, ὁ Λεστὸκ εἶχε πηδήσει ἀπ' τὸ τραπέζι κι' εἶχε ὁρμήσει ἔξω ἀπ' τὸ γραφεῖο τοῦ σταθμοῦ.

Τὴν ἴδια στιγμή, μέσ' στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, εἶδε ἀπὸ μακρυὰ τὰ δυνατὰ φῶτα ἑνὸς τραίνου ποὺ πλησίαζε. Εἶχε σωθῆ!...

Σὲ λίγο, τὸ τραῖνο σταμάτησε κι' οἱ ὑπάλληλοί του, μόλις μάθανε τὴν περιπέτεια τοῦ Λεστόκ, τρέξανε μὲ τὰ πιστόλια στὸ χέρι μέσα στὸ γραφεῖο καὶ σκοτώσανε τὸν πάνθηρα.

Ὕστερα, κυττάζοντας τὸ σπασμένο δοχεῖο καὶ τὶς κηλῖδες τοῦ βιτριολιοῦ στὸ πάτωμα, εἶπαν γελῶντας στὸ Ρέτζιναλντ Λεστόκ:

—Ἔχετε τὸ ρεκὸρ τῆς πρωτοτυπίας! Κανεὶς κυνηγὸς ἀγρίων θηρίων δὲ μεταχειρίστηκε ὡς σήμερα γιὰ ὅπλο του... τὸ βιτριόλι!

—Κι' ὅμως ἔκανε καλὰ τὴ δουλειά του, ἀπάντησε ὁ σταθμάρχης πίνοντας λίγο οὐΐσκυ γιὰ νὰ συνέλθη. Ὁμολογῶ πὼς τὴ γλύτωσα πολὺ φτηνά!

Τ. ΚΙΝΓΚ

✪✪

Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΚΙ' Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ὁ διάσημος βιολιστὴς Γιάσα Χάϊφετς ἐκλήθη κάποτε νὰ δώση ἕνα ρεσιτὰλ στὴν ὄπερα τῆς Νέας Ὑόρκης. Γιὰ τὸ ρεσιτὰλ αὐτό, ὅμως, ζήτησε τόσο πολλὰ χρήματα, ὥστε ὁ διευθυντὴς τῆς ὄπερας του εἶπε ἀγανακτισμένος:

— Μὰ οἱ ἀπαιτήσεις σας εἶναι παράλογες, κύριε Χάϊφετς. Θέλετε, λοιπόν, μέσα σὲ δυὸ ὧρες νὰ κερδίσετε ὅσα χρήματα δὲν κερδίζει ὁ πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν μέσα σὲ δυὸ μῆνες;

Κι' ὁ καλλιτέχνης τότε ἀπάντησε:

— Ἂν δὲ σᾶς συμφέρη, δὲν πειράζει. Βάλτε τὸν πρόεδρο νὰ παίξη...

Συναρπαστικὸ συγκινητικὸ μυθιστόρημα ὑπὸ Ἰωάννας Ἀναγνώστου - Μπουκουβάλα

"Σιδόνεσε, σιδόνεσε, παιδί μου!.."

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Ἡ Ἑλένη Ζαφειρίου, μιὰ φτωχὴ χήρα, δουλεύει ὅλη τὴν ἡμέρα στὴ σκάφη, γιὰ νὰ σπουδάση τὰ δυὸ κορίτσια της, τὴ Φλώρα, ποὺ μελετάει γιὰ νὰ δώση εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις στὸ Πανεπιστήμιο καὶ τὴ Φροσούλα, ἡλικίας δέκα πέντε χρόνων, ποὺ παίρνει μαθήματα πιάνου, γιατὶ ὅλοι λένε πὼς ἔχει ἐξαιρετικὸ ταλέντο. Ἡ Φρόσω εἶναι μιὰ ἐγωίστρια μὲ σκληρὴ καρδιά, ποὺ ἔχει τὴν ἀξίωσι νὰ τὴ βοηθᾶνε μὲ κάθε θυσία ἡ μητέρα της καὶ ἡ ἀδελφή της γιὰ νὰ πετύχη τὸ σκοπό της: νὰ γίνη ἐπιστήμων, νὰ διακριθῆ, νὰ πλουτίση. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἀρνεῖται νὰ δεχθῆ τὴν πρότασι ἑνὸς παιδικοῦ φίλου της, ποὺ εἶναι τώρα γεωπόνος, νὰ γίνη γυναίκα του, γιατὶ εἶναι κι' αὐτὸς φτωχός. Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας πέρασε ἡ φίλη της Μέλπω νὰ τὴν πάρη, γιὰ νὰ πᾶνε περίπατο...

2ον

Ἦρθε ἐκεῖνο τὸ βραδάκι, χαρούμενη.

—Ἔλα, ἄσε πιὰ τὰ βιβλία. Πᾶμε νὰ κάνουμε μιὰ βόλτα!...

Ζαλισμένη ἀπὸ τὴ μελέτη, πέταξε τὰ βιβλία ἡ κοπέλλα. Σὲ λίγο, περπατοῦσαν χειροπιασμένες στὴ παραλιακὴ λεωφόρο.

Μιὰ φωτερὴ νύχτα. Χίλια ἄστρα στὸν οὐρανό, χίλιες ἀνταύγειες στὰ σκοτεινὰ νερὰ τῆς θάλασσας. Γύρω, τὰ φῶτα τῆς Γλυφάδας, τοῦ Φαλήρου, τῆς Καστέλλας. Μιὰ φωτερὴ ἀγκαλιὰ πούκλεινε τὰ ζωντανὰ νερά. Ἕνα ἀνάσασμα τοῦ γιαλοῦ... ἕνα κελάδημα τοῦ νεροῦ στὰ βότσαλα...

Ἡ Φλώρα διηγόταν ψιθυριστὰ στὴ Μέλπω γιὰ τὴν πιότατη τοῦ Νώντα καὶ γιὰ τὴν ἀρνησί της.

— Κι' ὅμως τὸν ἀγαποῦσες! ψιθύρισε αὐτή.

— Ναί... Κι' ἴσως νὰ τὸν ἀγαπῶ. Ἀλλὰ δὲν ἔχει σημασία. Ἐσύ, τί θάκανες στὴ θέσι μου;

— Θὰ τὸν ἔπαιρνα! ἀποκρίθηκε ἀδίστακτα αὐτή.

Τὴν κύτταξε παραξενεμένη ἡ Φλώρα.

— Τὸ λὲς ἀλήθεια; Ἐσύ, πλούσια, δὲ ἐκτιμᾶς τὸ χρῆμα;

—Ἴσως ἐπειδὴ δὲ θυμᾶμαι πιὰ τὰ δυστυχισμένα χρόνια ποὺ πέρασα.

—Ἐγὼ δὲ θὰ τὰ ξεχάσω ποτέ, ὅσο πλούσια καὶ νὰ γίνω!

— Θέλεις νὰ γίνης πλούσια, Φλώρα;

Τὰ μαῦρα μάτια τῆς κοπέλλας ἀστραψαν μέσα στὸ σκοτάδι.

—Ὤ, ναί! Καὶ θὰ γίνω! Τὸ ξέρω! Περιμένω μονάχα τὸ θαῦμα!

—Τὸ βασιλόπουλο τοῦ παραμυθιοῦ;

—Ἴσως. Πάντως τὸ πιὸ σίγουρο βασιλόπουλο εἶναι ἡ δουλειά. Ὅταν γίνω ἐπιστήμων, καὶ κερδίζω πολλά, δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ τὸ βασιλόπουλο τοῦ παραμυθιοῦ.

—Ὀρεξη πούχεις νὰ μελετᾶς, εἶπε ἡ Μέλπω καὶ τεντώθηκε τεμπέλικα. Ὄσεξι πούχεις ἀλήθεια!

— Θὰ κερδίσω τὴν εὐτυχία! ἄρχισε νὰ τραγουδᾶη ἡ Φλώρα.

Περπατοῦσαν στὴν παραλία, καὶ τὸ τραγούδι ἀνέβαινε αὐθόρμητο στὰ χείλη τῆς Φλώρας. Ἡ φωνή της ὑψώθηκε κρυστάλλινη στὴ σιγαλιά, ἁπάνω ἀπὸ τὸ νερό, ἁπάνω ἀπὸ τὶς κορυφὲς τῶν δέντρων.

Κάθησαν σ' ἕνα πεζούλι.

—Ἔχεις ὡραία φωνή, εἶπε ἡ Μέλπω. Τραγούδα κι' ἄλλο!...

Ἄφησε ἡ Φλώρα ἐλεύθερη τὴ φωνή της. Ἕνα ρομαντικὸ τραγούδι, παθητικό. Μιὰ φωνὴ ὅλο πάθος.

Ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ βίλλα, μιὰ σκιὰ ξεκλέφτηκε. Μιὰ γυναικεία σιλουέττα. Διέσχισε τὸ δρόμο καὶ ἤρθε κοντὰ στὰ κορίτσια.

Ἡ Φλώρα σταμάτησε τὸ τραγούδι.

— Γιατί σταματᾶς; ρώτησε ἡ κυρία. Γέλασαν οἱ κοπέλλες.

— Τραγούδα ἀκόμα, σὲ παρακαλῶ, εἶπε ἡ κυρία.

Ἡ Φλώρα δὲν ἔκανε νάζια. Τραγούδησε ὁλάκληρο τὸ ρομαντικὸ παλιὸ τραγούδι.

Ἡ κυρία τὴν κύτταζε ἐκστατική.

Ἦταν μιὰ γυναῖκα μέσης ἡλικίας καλοντυμένη, κομψή, μὲ μάτια ἀστραφτερὰ κι' ἔξυπνα, μὲ πρόσωπο ποὺ μαρτυροῦσε πὼς ἄλλοτε θὰ ἦταν πολὺ ὄμορφη.

— Παιδί μου! εἶπε μόλις τελείωσε τὸ τραγούδι της ἡ κοπέλλα, θὰ σοῦ πῶ κάτι καὶ θέλω νὰ μὲ πιστέψης. Πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου ἄκουσα μιὰ φωνὴ σὰν τὴ δική σου!...

Ἡ Φλώρα τὴν κύτταξε παραξενεμένη, καὶ κοκκίνισε μέσα στὸ σκοτάδι.

— Μὲ πιστεύεις ποὺ στὸ λέω;

— Δὲν ξέρω, ἀποκρίθηκε μὲ τὸ ἀπότομο ὕφος της. Δὲν ξέρω, ἂν καταλαβαίνετε ἀπὸ τραγούδι.

Ἡ κυρία γέλασε.

— Μ' ἀρέσει ὁ χαρακτήρας σου; ἡ εἰλικρίνειά σου. Ἡ ἀπάντησί σου ἦταν πολὺ σωστή. Ὅταν σοῦ πῶ ὅμως τ' ὄνομά μου, θὰ καταλάβης.

— Πῶς λέγεσθε;

— Μὲ λένε Ἀντέλα Πλοριόν.

Περίμενε πὼς τ' ὄνομά της θἄκανε ἐντύπωσι στὰ κορίτσια. Αὐτὰ κυττάχτηκαν παραξενεμένα.

— Δὲν ἔχετε ἀκούσει τ' ὄνομά μου;

— Δυστυχῶς...

— Αὐτὸ σημαίνει πὼς δὲν ἀσχολεῖσθε μὲ τὴ μουσική.

—Ἐγὼ μαθαίνω πιάνο, εἶπε μὲ καμάρι ἡ Μέλπω. Ἀλλὰ εἶμαι ἀρχάρια...

— Κι' ἐσύ; ρώτησε τὴ Φλώρα.

—Ἐγὼ δὲν ἔχω ἰδέα ἀπὸ μουσική, ἀποκρίθηκε μὲ κάποιο πεῖσμα αὐτή.

— Κρῖμα! Κρῖμα. Ἀλλά, δὲν ἔχει σημασία. Νὰ σᾶς συστηθῶ, λοιπόν. Εἶμαι μιὰ Γαλλίδα, τραγουδίστρα, διάσημη ἄλλοτε. Τώρα ἔχασα τὴ φωνή μου κι' ἐγκαταστάθηκα στὴν Ἑλλάδα. Δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ ἐργαστῶ γιὰ νὰ ζήσω. Ὁ ἄντρας μου εἶναι πλούσιος. Μ' ἐνδιαφέρει ὅμως τρομερὰ ν' ἀνακαλύπτω καλὲς φωνές. Ἡ δική σου, παιδί μου, εἶναι ὑπέροχη! Θὰ γίνης μιὰ δραματικὴ σοπράνο, ποὺ θὰ χαλᾶς κόσμο. Θὰ ἤμουν πολὺ εὐτυχὴς νὰ σὲ ἀναλάβω!..

— Νὰ μοῦ κάνετε μαθήματα; ρώτησε ἡ Φλώρα.

— Ναί. Νὰ γίνω καθηγήτριά σου...

Κούνησε ἡ κοπέλλα ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι της.

— Εὐχαριστῶ πάρα πολύ...

— Δὲ θέλεις;

—Ὄχι... ναί... Πάντως δὲ γίνεται...

— Γιατί;

Δίστασε ἡ Φλώρα. Ἔπειτα, ἀποκρίθηκε μὲ τὸ πεισμωμένο της ὕφος:

—Ἐπειδὴ δὲν ἔχω λεφτὰ νὰ πληρώνω τὰ μαθήματα. Εἶμαι φτωχή. Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικό. Καὶ γι' αὐτὸ οὔτε τραγούδι μπορῶ νὰ μάθω, οὔτε πιάνο. Θὰ γίνω ἐπιστήμων, νάχω κέρδη θετικά...

—Ἐπιστήμων! φώναξε ἡ κυρία Πλοριόν. Αὐτὸ εἶναι ἔγκλημα, μικρή μου. Σοῦ ὁρκίζομαι πὼς εἶναι ἔγκλημα! Ἔχεις στὸ λαρύγγι σου ἕνα χρυσωρυχεῖο. Θὰ τ' ἀφήσης ἀνεκμετάλλευτο αὐτό, γιὰ νὰ πᾶς νὰ βρῆς ἀλλοῦ τὴν τύχη σου;

— Καὶ τί μπορῶ νὰ κάνω μὲ τὴ φωνή μου;

—"Αν μ' ἀκούσης, ἂν εἶσαι ἔξυπνη καὶ πειθαρχική, σὲ δυὸ χρόνια θὰ εἶσαι ἑτοιμη νὰ πᾶς στὴν Εὐρώπη!...

— Σὲ δυὸ χρόνια;

— Ναί. Θὰ σὲ βοηθήσω νὰ πᾶς στὴν Εὐρώπη. Κι' ἂν ἀρέση ἐκεῖ ἡ φωνή σου, καταλαβαίνεις τί μέλλον σὲ περιμένει!...

Ἡ Φλώρα κύτταξε τὴ Μέλπω. Ἐκεῖ στὸ μισοσκόταδο, ὅλα αὐτὰ τῆς φαίνονταν ἀπίθανα. Κι' ὅμως, ἡ καρδιά της λαχταροῦσε νὰ τὰ πιστέψη.

— Κι' ἂν δὲν πετύχη τὸ σχέδιο; ρώτησε μὲ τὸ ἀπότομο ὕφος της.

— Σοῦ ἐγγυῶμαι ὅτι θὰ πετύχη! Μόνο πρέπει νὰ εἶσαι ἀπόλυτα πειθαρχικὴ καὶ ἐπιμελής... Λοιπόν, τί λές;

— Δὲν ξέρω, ψιθύρισε ἡ κοπέλλα σαστισμένη.

— Πῶς σὲ λέιτε;

— Φλώρα Ζαφειρίου.

— Ἐδῶ κατοικεῖς;

— Ναί, στὴ Γλυφάδα.

— Λοιπὸν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοῦ δώσης τώρα τὴν ἀπάντησί σου. Ἔχεις γονεῖς;

— Μόνο μητέρα.

— Αὔριο τὸ πρωῒ θἀρθῶ νὰ δῶ τὴ μητέρα σου, νὰ τὰ συζητήσουμε. Δῶσε μου τὴ διεύθυνσί σου.

Ἔδωσε τὴ διεύθυνσι της ἡ Φλώρα. Ἡ κυρία Πλοριὸν ἁπλώσε τὸ χέρι της κι' ἔσφιξε τὸ δικό της τὸ χέρι ἀκι ἐγκάρδια.

— Λοιπόν, αὔριο! Καὶ σκέψου το καλά. Εἶναι τὸ μεγάλο λαχεῖο ποὺ σοῦ προσφέρει ἡ ζωή!...

Ἔπειτα, ἐφυγε, περπατώντας μ' ἕνα βῆμα χαριτωμένο κι' ἀναλογο πρὸς εἶχε τὴ γυναῖκα τὴ συνηθισμένη ἀπὸ σκηνή.

Ἡ Φλώρα κύτταξε τὴ Μέλπω μὲ μάτια μεγάλα.

— Νὰ εἶναι στὰ καλά της; ρώτησε. Ἢ πρόκειται γιὰ καμμιὰ τρελλή;

— Τώρα ξυμοῦμαι, ἀποκρίθηκε αὐτή. Σὰ νάχω ἀκούσει τ' ὄνομα της. Μοῦ φαίνεται πὼς ἐναι στ' ἀλήθεια μιὰ μεγάλη καλλιτέχνιδα!...

— Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς δώση πληροφορίες;

—Ὁ Ντιντῆς ὁ ξάδελφός μου, ἀποκρίθηκε ἡ Μέλπω. Δὲ λείπει ἀπὸ συναυλία, αὐτὸς τὰ ἔχει ὅλα.

— Πού θὰ τὸν βροῦμε;

—Ἀπόψε θἀρθῆ νὰ φάη μαζί μας. Πέρασε ἀπὸ τὸ σπίτι. Ἴσως νάχη κιόλας πάει... Θὰ τὸν ρωτήσουμε...

ΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΣΤΑΡΑΤΑ

Κρασοκάλαντα

Καλὴν ἡμέραν ἐκλεκτοί
καὶ προσφιλεῖς κρασοπατέρες
κι' εὐχόμαι πάντα τὸ πιοτί
νὰ σᾶς χαρίζη ὡραίες μέρες.
Εὔχομαι, ἤτοι, εἰλικρινῶς
νὰ τὰ ρουφᾶτε ἀρεμανίως
κι' ὅλο νὰ χαίρη ὁ οὐρανὸς
μὰ καὶ ν' ἀγάλλετ' αἰωνίως!

★

Καλὴν ἡμέραν κι' ὡσαννὰ
ψάλλουν οἱ πάντες τέτοιαν ὥρα
καὶ στὴν Ἀθήνα μας ἐδῶ
στάνουν οἱ μάγοι με τὰ ὄμορφα...
Καὶ ρετσινούλα ζηλευτὴ
ψάχνουν νὰ βροῦν σ' ὅλη τὴν πόλι,
διότι ξέρουν πὼς μ' αὐτὴ
νοιώθεις νὰ «χαίρη ἡ πλάσις ὅλη»!

★

Τρέχουν σὲ δρόμους καὶ στενὰ
κι' ὅλο μὲ πόθον ἐρωτῶσι,
ποῦ θὰ μπορέσουνε τὰ ἄγνωα
τὰ ρετσινάτα νὰ εὑρῶσι...
Καὶ μόλις βρίσκουν τὸ ἀγνὸ
τὸ ρετσινάτο ἡ κοκκινέλι,

οὐτε καὶ μὲ τὸν...
(γερανὸ
δὲν ξεκολλᾶνε ἀπ'
(τὸ βαρέλι!

★

Ἀπορροφιοῦνται ἀπ'
(τὰ στουμιὰ
κι' ἀπὸ τὴ ρετσινο-
(σπασία
καὶ δὲν τοὺς κάνει
(κέφι πιὰ
νὰ ἐπιστρέψουν
(στὴν Περσία...
Πρᾶγμα, ποὺ ντόμ-
(πρα καὶ φαρσί,
κάθε μπεκρὴς τὸ
(ἐρμηνεύει,
ὅτι τὸ... μάνο μας
(κρασὶ
μέχρι καὶ μάγους
(σαγηνεύει!

ΜΙΛΤΟΣ ΓΙΟΜΑΤΑΡΗΣ

Ἕνας μυστήριος νεκρός

Ὁ Ντιντῆς Τριλίδης, πρῶτος ἐξάδελφος τῆς Μέλπως, παλληκάρι δεκαεννιὰ χρόνων, ἦταν φτωχός. Ὁ πατέρας του ἦταν ὑπάλληλος σ' ἕνα κατάστημα.

Ἀντίθετα μὲ τὸν Παναγιώτη Τριλίδη, δὲν εἶχε ἐπιχειρηματικὸ πνεῦμα κι' εἶχε μείνει ὑπάλληλος σ' ὅλη του τὴ ζωή. Οὔτε καὶ ἤθελε νὰ μπῇ στὸ μπακάλικο τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐπειδὴ τὸ θεωροῦσε ταπεινωτικό. Προτιμοῦσε τὸ μεγάλο κατάστημα, ὅπου τὸν ἐκτιμοῦσαν, καὶ τὸν χόρταιναν μὲ καλὰ λόγια, ἀντὶ γιὰ γερὸ μισθό. Ὁ Ντιντῆς ἀπὸ μικρὸς τρελλαινόταν γιὰ τὴ μουσική, εἶχε σπουδάσει κιθάρα, μαντολίνο, ἀκκορντέον καὶ τραγουδοῦσε καλούτσικα. Ὅλα του τὰ χαρτζηλίκια τὰ ξόδευε γιὰ συναυλίες καὶ γιὰ μελόδραμα. Ἦταν κοντούλης, ἀδύνατος, χλωμός, μύωψ, μὲ πελώρια γυαλιά. Θὰ ἦταν ἄσχημος, ἂν δὲν τὸν ὁμόρφαινε ἕνα ἔξυπνο καὶ γλυκὸ χαμόγελο.

Μόλις ἄκουσε τ' ὄνομα τῆς Ἀντέλας Πλοριὸν πετάχτηκε.

— Εἶναι διάσημη. Ἄλλοτε εἶχε παγκοσμία φήμη! Παντρεύτηκε μὲ Ἕλληνα πλούσιο καὶ ἐγκαταστάθηκε στὴν Ἑλλάδα. Ἀτύχησε κι' ἔχασε ὁλότελα τὴ φωνή της. Θέλησε, λένε, ν' αὐτοκτονήσῃ γι' αὐτό... Παρηγοριέται τώρα δίνοντας μαθήματα δωρεάν..

Ὅταν τοῦ διηγήθηκαν τὰ κορίτσια τὴν περιπέτειά τους, κύτταξε τὴ Φλώρα σὰν νὰ τὴν ἔβλεπε πρώτη φορά. Ἔπειτα, ἀπάνω στὸν ἐνθουσιασμό του, τὴν ἀγκάλιασε.

— Καὶ τὸ συζητᾶς; φώναξε. Νὰ δεχθῆς καὶ νὰ κάνῃς καὶ ἑκατὸ μετάγειες! Εἶσαι τὸ πιὸ τυχηρὸ κορίτσι τοῦ κόσμου!...

Γύρισε σὰν μεθυσμένη στὸ σπίτι της ἡ Φλώρα. Ἡ μητέρα της τῆς ἔκανε παρατήρησι ἀπὸ τὴν πόρτα.

— Γιατί ἄργησες τόσο παιδί μου; Τό ξέρεις πὼς δὲν μ' ἀρέσει νὰ μένῃς ἔξω τόσο ἀργά.

— Οὐφ! ξεφώνησε ἡ Φλώρα. Φρίκη εἶναι ἐδῶ μέσα. Φυλακή!...

Ἔπειτα τοὺς διηγήθηκε τὴν ἱστορία της.

Ἡ Ἑλένη κι' ἡ Φροσούλα κυττάχτηκαν φοβισμένες.

— Τί ἔχετε; φώναξε ἡ μεγάλη. Τί πάθατε πάλι; Δὲ σᾶς ἀρέσει;

— Πρέπει νὰ τὸ σκεφτοῦμε καλά, ἀποκρίθηκε ἡ μητέρα.

Ἡ κοπέλλα στάθηκε μπροστά της μὲ τὸ ἐπαναστατικό της ὕφος.

— Μαμά. Ἐγὼ τ' ἀποφάσισα. Μονάχα νἀρθῆ ἡ κυρία Πλοριόν, καὶ νὰ ξαναπῆ τὶς ὑποσχέσεις της.

— Κι' ἡ μελέτη σου; Ἡ ἐπιστήμη σου; Ἄρπαξε ἡ μεγάλη ἕνα ἀπὸ τὰ χοντρά της βιβλία καὶ τὸ πέταξε μακρυά.

— Νά, ἡ ἐπιστήμη μου! Τώρα γίνεται γιὰ μένα τὸ θαῦμα ποὺ περίμενα! Τὸ καταλαβαίνετε; Μπροστὰ στὸ θαῦμα σταματάει κάθε λογική, καὶ κάθε ὑπολογισμός.

— Ἂς γίνῃ ὅτι θέλει ὁ Θεός, ψιθύρισε ἡ μητέρα. Ὅλη μου ἡ ζωὴ θυσιάστηκε γιὰ τὴν εὐτυχία σας. Καὶ τώρα αὐτὸ μοναχὰ παρακαλῶ. Ἂς γίνῃ ὅ,τι θέλει ὁ Θεὸς γιὰ τὴν εὐτυχία σας.

Συμφωνητικὸ

Τὰ πράγματα ἔγιναν πολὺ τακτικὰ τὸ ἄλλο πρωΐ. Ἡ κυρία Πλοριὸν ἔφθασε ὁδηγώντας τὴν κοῦρσα της. Παραξενεύτηκε, ὅταν εἶδε τὸ φτωχικὸ σπιτάκι τῆς κοπέλλας. Ἡ Ἑλένη δὲν εἶχε στήσει τὴ σκάφη της, περιμένοντάς την.

Κάθησαν κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ μεγάλου πεύκου, κι' ἄρχισαν τὶς συζητήσεις. Ἡ Ἑλένη ρωτοῦσε λεπτομέρειες, κι' ἡ Ἀντέλα ἀποκρινόταν πρόθυμα, τοὺς ἐξέθετε τὸ σχέδιό της :

— Θὰ τῆς νοικιάσω πιάνο τῆς Φλώρας. Θὰ τῆς κάνω μάθημα κάθε μέρα. Θὰ μελετᾶη τραγούδι, πιάνο, θεωρία. Θὰ γίνῃ μιὰ πραγματικὴ μουσικός.

»Γιὰ τὴ σπουδή της δὲ θὰ ξοδέψετε δεκάρα. Ἐσεῖς βάζετε νὰ φροντίζετε γιὰ τὴ διατροφή της καὶ γιὰ τὸ ντύσιμό της. Τίποτ' ἄλλο.

— Καὶ σὲ δυὸ χρόνια;

— Ἀκριβῶς σὲ δυὸ χρόνια, θὰ εἶναι ἕτοιμη. Θὰ φροντίσω στὸ μεταξὺ νὰ τὴ στείλω ἔξω, σὲ κάποιο μουσικὸ κέντρο. Μὲ τὶς γνωριμίες μου θὰ τὴ βοηθήσω.

— Μὲ τί λεφτὰ θὰ πάῃ ἔξω;

— Μὲ δικά μου λεφτά. Θὰ μοῦ τὰ χρωστάῃ αὐτὰ τὰ χρήματα. Θἄχῃ τόσα κέρδη μετά, ποὺ, γρήγορα θὰ μ' ἐξοφλήσῃ, εἶμαι ἐκβαία. Ἂν πάλι, Θεὸς φυλάξοι, ἀτυχήσῃ, δὲν θὰ μοῦ χρωστάῃ τίποτα!...

Εἶπαν, εἶπαν, πολλὴ ὥρα. Στὸ τέλος, ἡ κυρία Πλοριόν, ἔβγαλε ἕνα συμφωνητικὸ ποὺ εἶχε ἕτοιμο. Τὸ ὑπέγραψαν εἰς διπλοῦν. Ἡ Ἀντέλα ἀναλάμβανε τὴν ὑποχρέωσι νὰ κάνῃ ὅλα αὐτὰ ποὺ ὑποσχόταν, κι' ἡ Φλώρα νὰ ὑπακούῃ καὶ νὰ εἶναι ἐπιμελής. Ὅταν μπῆκαν οἱ ὑπογραφές, ἡ τραγουδίστρια σηκώθηκε εὐχαριστημένη.

— Λοιπόν! φώναξε, αὔριο σὲ περιμένω γιὰ τὸ πρῶτο σου μάθημα. Μεθαύριο θἄχης καὶ τὸ πιάνο στὸ σπίτι σου!...

Δουλειὰ καὶ ἐλπίδες

Μιὰ καινούργια ζωὴ ἄρχισε γιὰ τὴ Φλώρα. Τὸ πιάνο ἔφτασε τὴν ἄλλη μέρα, κι' ἡ ἐγγραφὴ στὸ Ὠδεῖο. Ἔγινε καὶ τὸ πρῶτο μάθημα. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῆς Ἀντέλας ἦταν μεγάλος.

— Ὁρκίζομαι, πὼς τέτοια φωνὴ δὲ μοῦτυχε ποτέ!

Μετὰ λίγες ἡμέρες ἔγινε καὶ τὸ πρῶτο μάθημα στὸ Ὠδεῖο. Μάθημα πιάνου καὶ θεωρία.

Ἡ Φροσούλα περίμενε τὴν ἀδελφή της μὲ λαχτάρα.

— Λοιπόν; ρώτησε ἀπὸ τὴν πόρτα. Πῶς πῆγες; Σ' ἀρέσει καὶ τὸ πιάνο;

Πέταξε αὐτὴ τὶς νότες της μουτρωμένη.

— Δὲν ξαναπάω στὸ Ὠδεῖο, φώναξε.

— Γιατί;

— Δὲ μπορῶ νὰ πηγαίνω μὲ τὰ κουρέλια, ἀποκρίθηκε.

Τὸ φουστανάκι ποὺ φοροῦσε, ἕνα ἁπλὸ λουλουδᾶτο φουστανάκι, ἦταν πραγματικὰ παλιό, ἀλλὰ γερὸ καὶ κομψό. Τῆς πηγαινε πολὺ ὅμορφα.

— Τί ἔχει τὸ φουστάνι σου; ρώτησε ἡ μικρή.

— Ἐσὺ πᾶς στὸ Ὠδεῖο, ξέρεις. Βλέπεις πῶς ντύνονται οἱ ἄλλες;

— Τί σημασία ἔχει; Οἱ ἄλλες δὲν εἶναι φτωχὲς σὰν κι' ἐμᾶς.

— Ἐγὼ πάντως, δὲν ξαναπάω ἔτσι. Θὰ κάνω καινούργιο φουστάνι.

— Μὲ τί λεφτά;

— Αὐτὸ εἶναι δουλειὰ τῆς μαμᾶς. Νὰ σπάσῃ τὸ κεφάλι της νὰ βρῇ τρόπο νὰ οἰκονομήσῃ λεφτά.

Ἡ Ἑλένη ποὺ βρισκόταν στὸ ἄλλο δωμάτιο, ἤρθε ἐκείνη τὴ στιγμή.

— Τί τρέχει; ρώτησε.

— Θέλω νὰ ράψω ἕνα φουστάνι, ἂν πρόκειται νὰ συνεχίσω τὰ μαθήματά μου στὸ Ὠδεῖο, ἀποκρίθηκε ἡ μεγάλη.

Ἡ Ἑλένη κέρωσε.

— Δὲ μπορῶ νὰ διαθέσω δεκάρα αὐτὴ τὴ στιγμή. Θὰ γράψουμε τὴ Φροσούλα στὸ Γυμνάσιο.

— Καὶ τί μὲ νοιάζει ἐμένα; Ἂς ἐγγραφῆ ἀργότερα ἡ Φροσούλα!

— Μά, ἀφοῦ ἀρχίζουν τὰ μαθήματα;

— Αὐτὸ δὲν μ' ἐνδιαφέρει, τὸ καταλαβαίνετε; ἀποκρίθηκε ἀπότομα ἡ Φλώρα. Ἐγὼ κάνω μιὰ τεραστία προσπάθεια. Κάτι ποὺ εἶναι ζήτημα ζωῆς καὶ θανάτου γιὰ μένα. Καὶ τώρα, θὰ μοῦ φέρνῃς ἐσύ, μητέρα, ἐμπόδιο γιὰ μερικὰ ψωροκατοστάρικα;

— Ποῦ νὰ τὰ βρῶ;

— Δανείσου. Κάνε ὅτι θέλεις! Ἐγὼ πάντως αὔριο θέλω νὰ ψωνίσω τὸ φουστάνι μου. Ἀλλοιῶς...

— Ἀλλοιῶς; ρώτησε ἡ μητέρα.

Ἡ Φλώρα δίστασε, ἔπειτα ξέσπασε:

— Ἀλλοιῶς θὰ δεχτῶ νὰ μοῦ τὸ κάνῃ δῶρο κάποιος, ποὺ μὲ παρακαλάει νὰ μοῦ κάνῃ δῶρο!...

Τὰ μάτια τῆς Φροσούλας γούρλωσαν.

— Τί εἶναι αὐτὰ τὰ λόγια, Φλώρα;

— Τὰ λόγια ποὺ σᾶς χρειάζονται γιὰ νὰ καταλάβετε! Ἀλλοιῶς δὲν καταλαβαίνετε!...

— Σὲ συγχαίρω, εἶπε πικραμένη ἡ μητέρα. Μιλᾶς μάλιστα μπροστὰ στὴ μικρή σου ἀδελφή.

Ἡ Φλώρα σήκωσε τοὺς ὤμους της.

— Σᾶς τόχω δηλώσει! Δὲν ἐννοῶ, νὰ λάβω ὑπ' ὄψι μου τὶς οἰκογενειακὲς ὑποχρεώσεις!...

— Ὥστε, σὰν νὰ λέμε, νομίζεις πὼς δὲν φέρνεις εὐθύνη ἀπέναντι τῆς Φρόσως; ρώτησε ταραγμένη ἡ μητέρα.

— Ἀρκετὰ ἐπωφελήθηκε ἀπὸ μένα ἡ Φρόσω! ἀποκρίθηκε τσουχτερὰ ἡ μεγάλη. Μελετᾶει στὸ πιάνο μου. Λίγο τὸχετε αὐτό;...

— Στὸ πιάνο ποὺ σοῦ πρόσφεραν δωρεάν, εἶπε ἡ μητέρα.

— Πάντως, γιὰ μένα τὸ πρόσφεραν, ὄχι γιὰ τὴ μικρή, εἶπε μὲ κακία ἡ Φλώρα. Τὰ χεῖλη τῆς μικροῦλας σούφρωσαν ἕτοιμα γιὰ κλάμμα.

— Ἂν δὲ θέλης, δὲ θὰ ξαναμελετήσω, εἶπε.

Σύκωσε ἡ Φλώρα τοὺς ὤμους της.

— Δὲ σοῦ λέω. Μελέτα τὶς ὧρες ποὺ δὲν εἶμαι ἐδῶ. Δὲ μὲ πειράζει. Νὰ μὴ λέτε ὅμως ὅτι δὲν κάνω τίποτα γιὰ σᾶς.

— Τί θὰ γίνῃ μ' ἐσένα; ρώτησε ἡ Ἑλένη μὲ μάτια βουρκωμένα. Δὲν ὑπάρχει ἴχνος ἀγάπης στὴν καρδιά σου;

— Δὲ χρειάζεται, ἀποκρίθηκε κυνικὰ ἡ μεγάλη. Μυαλὸ χρειάζεται ἡ ζωή, ὄχι ἀγάπη. Καὶ μυαλό, δόξα σοι ὁ Θεός, ἔχω ἀρκετὸ καὶ μιὰ χρυσὴ φωνή, ὅπως μοῦ λέει ἡ δασκάλα μου, ποὺ θὰ μὲ κάνῃ βασίλισσα!...

— Τώρα ὅμως τί θὰ γίνῃ μὲ τὸ φουστάνι; εἶπε ἡ Φροσούλα μὲ φόβο.

— Δῶσε μου τὰ λεφτὰ ἀπὸ τώρα! ἀποκρίθηκε ἡ Φλώρα.

Κι' ἡ μητέρα ἄνοιξε τὸ συρτάρι ὅπου φύλαγε τὰ ἐλάχιστα χαρτονομίσματα ποὺ εἶχε οἰκονομήσει δουλεύοντας στὴ σκάφη. Ἔδωσε μερικὰ στὴ μεγάλη της κόρη. Αὐτὴ τὰ πῆρε μὲ ὅλη τὴ φυσικότητα.

— Ἐλπίζω νὰ φτάσουν, εἶπε σοβαρά.

Σκαμπανεβάσματα

Ὁ καιρὸς πεσνοῦσε, κουραστικός. Σκαμπανεβάσματα ἐλπίδας καὶ ἀπογοητεύσεως, χαρᾶς καὶ στενοχώριας. Τὸ βαρόμετρο στὸ σπίτι ἔγινε σιγὰ σιγά, ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἀποτυχία τῆς Φλώρας. Ὅταν γύριζε εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸ Ὠδεῖο, ὅλα ἄστραφταν. Γελοῦσε, τραγουδοῦσε, φερόταν σὰν τρελλὸ παιδί. Ὅταν πάλι εἶχε καμμιὰ ἀπογοήτευσι, τότε δὲν ἦταν νὰ τὴν ζυγώσῃ ἄνθρωπος. Ὅλοι τῆς ἔφταιγαν, καὶ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλους ἡ δύστυχη μητέρα της.

Σκοτωνόταν τώρα πιὸ πολὺ στὴ δουλειὰ ἡ Ἑλένη. Ἀνέλαβε καὶ μερικὰ ραψίματα ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο, καὶ περιόρισε στὸ ἐλάχιστο τὶς ὧρες τοῦ ὕπνου της. Μὲ τὰ παραπανιστὰ αὐτὰ χρήματα ποὺ κέρδιζε, ἐπαρκοῦσε στὰ λοῦσα τῆς μεγάλης της κόρης. Κάθε τόσο γύριζε ἀπὸ τὸ Ὠδεῖο μὲ καινούργιες ἀξιώσεις ἡ κοπέλλα.

— Παπούτσια. Δὲν μπορῶ νὰ φοράω διαρκῶς τὰ ἴδια. Τσάντα... Κάλτσες νάϋλον... Περμανάντ... Νότες... Εἰσιτήρια συναυλιῶν... Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνω διάσημη χωρὶς νὰ παρακολουθῶ συναυλίες!...

Τὰ ἔξοδα τοῦ φαγητοῦ περιοριστήκαν. Ὑπέφερε ἀπ' αὐτὸ βέβαια κι' ἡ ἴδια ἡ Φλώρα, ἀλλὰ κι' ἡ Φροσούλα, ποὺ ἦταν πάνω στὴν ἀνάπτυξι, κι' ἡ δύστυχη Ἑλένη, ποὺ κουραζόταν τόσο. Τὸ βράδυ πολλὲς φορὲς ἐπεφταν στὸ κρεβάτι τρώγοντας μονάχα ψωμὶ κι' ἐλιά.

Ἀγωνιοῦσε ἡ μάννα νὰ οἰκονομήσῃ κάτι ἐλάχιστο, νὰ πάρῃ κάτι κρυφὰ στὴ μικρούλα ποὺ ἦταν ἀδύνατη. Ἀλλοίμονο, ὅμως, ἂν τσπαιρνε εἴδησι ἡ μεγάλη. Χαλοῦσε τὸν κόσμο!

— Ἐμένα δὲ μὲ συλλογίζεσαι, ποὺ τραγουδῶ καὶ πρέπει νἄχω δυναμωμένο τὸ στῆθος μου;...

Πολλὲς νύχτες τὶς περνοῦσε μὲ κλάμματα ἡ Ἑλένη. Ὅταν αἰσθανόταν τὸ στόμαχί της νὰ τραβιέται ἀπὸ τὴν πεῖνα, ὅταν συλλογιζόταν πὼς καὶ τὰ κορίτσια της θὰ εἶχαν τὸ ἴδιο αἴσθημα, τὴν ἔπιανε τὸ παράπονο.

— Καὶ τὰ εἶχα κανονίσει ὅλα τόσο καλά! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε μέσα της.

Καὶ συλλογιζόταν μὲ τὶ καμάρι τοὺς ἀγόραζε μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα κρέας. Τώρα εἶχαν ξεχάσει τὴ γεύσι του.

Μιὰ μέρα, ἡ Φλώρα ἔκανε τὴν πρώτη της ἐπίσημη ἐμφάνισι σὲ μιὰ μαθητικὴ συναυλία. Μεγάλη συγκίνησι. Νεῦρα τῆς μέλλουσας καλλιτέχνιδος μέρες πρίν, θυσίες γιὰ νὰ γίνῃ τὸ ἀπαραίτητο φουστάνι, ἐλπίδες.

Ἡ ἐπιτυχία ἦταν θριαμβευτική. Ἡ ἴδια ἡ κυρία Πλοριὸν τὴ συνώδευσε στὸ σπίτι τὸ βράδυ, κι' ἔσφιξε τὰ ροζιασμένα χέρια τῆς μάννας.

— Εἶσαστε πολὺ εὐτυχὴς ποῦχετε μιὰ τέτοια κόρη! τῆς εἶπε. Μιὰ μέρα θὰ σᾶς ξεκουράσῃ.

Μετὰ λίγες ἡμέρες ἄλλη συναυλία, γιὰ κάποιο φιλανθρωπικὸ σκοπό. Καὶ ἔκαναν τὴν τιμὴ στὴ Φλώρα νὰ τῆς ζητήσουν νὰ λάβῃ μέρος.

Ἡ Φλώρα εἶχε τὴν ἀξίωσι νὰ ράψῃ πάλι καινούργιο φουστάνι. Ἡ μητέρα της ἐπανεστάτησε.

— Μὴν τραγουδᾶς, ἂν πρόκειται νὰ πεινάσουμε γι' αὐτό, τῆς εἶπε.

Μὲ ὕφος δυστυχισμένο ἔφυγε γιὰ τὴ συναυλία ἡ Φλώρα. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν τραγούδησε καλά. Ἡ φωνή της ἔτρεμε. Μὲ μιὰ λέξι δὲν εἶχε ἐπιτυχία.

Γύρισε στὸ σπίτι της δυστυχισμένη. Ἔπεσε στὸ κρεβάτι της καὶ ξέσπασε σὲ κλάμματα.

Δίπλα της, ἡ Ἑλένη, ξαγρύπνησε νὰ τῆς χαϊδεύῃ τὸ μέτωπο πούκαιγε, νὰ τῆς λέῃ λόγια παρηγορητικά. Στὸ τέλος, ἡ κοπέλλα ἀποκοιμήθηκε.

Τὸ πρωΐ ξύπνησε μὲ χαρούμενη διάθεσι. Ὅταν πῆγε ἡ μητέρα της νὰ τὴ φιλήσῃ, νὰ συνεχίσῃ τὸ τρυφερό της φέρσιμο, ἡ μεγάλη τὴν ἀποπῆρε :

— Καλὰ ντέ, δὲν εἶμαι κανένα μωρό. Εἶχα μιὰ ἀποτυχία, πάει τελείωσε. Δὲ θέλω νὰ μοῦ τὴ θυμίζῃς μὲ τὸ ὕφος σου!...

Κι' ἡ μητέρα λούφαξε.

Ἡ μικρὴ πάλι προχωροῦσε στὸ πιάνο. Ἔκανε θαύματα. Τὸ ὕφος της ὅμως, ἦταν τόσο σεμνό, τόσο ντροπαλό, ποὺ κανένας δὲν συλλογιζόταν νὰ συγχαρῇ τὴ μητέρα γιὰ τὴ μικρή της τὴν κόρη, κι' ἂς εἶχε ἱδιες ἴσως κι' ἀνώτερες ἐπιτυχίες κι' ἀπὸ τὴ μεγάλη.

Ἔτσι περνοῦσε ὁ καιρός. Ἔφυγε ὁ πρῶτος χρόνος. Θρίσμβος καὶ γιὰ τὰ δυὸ κορίτσια. Ἡ Φροσούλα εἶχε ἄλλα δυὸ χρόνια Γυμνασίου.

Ἡ Ἑλένη κουραζόταν ὑπεράνθρωπα, καὶ πολλὲς φορὲς ἔνοιωθε τὴ μέση της νὰ πονάῃ ἀφόρητα. Δὲν ἔλεγε τίποτα στὰ κορίτσια της. Ἡ Φλώρα θ' ἀδιαφοροῦσε. Ἡ Φροσούλα πάλι, θὰ πονοῦσε τόσο, ποὺ θὰ γινόταν δυστυχισμένη. Γι' αὐτὸ ἡ μάννα προτιμοῦσε νὰ κρατᾶ μυστικὸ τὸν πόνο της.

Μὲ τὸ καλοκαίρι τὰ πράγματα καλυτέρευσαν λιγάκι. Μόλις τελείωσε τὸ σχολεῖο ἡ Φροσούλα ἄρχισε νὰ τὴ βοηθᾶ στὸ σπίτι ὅσο μποροῦσε. Ἔτσι ἀνακουφίστηκε κάπως ἡ δύστυχη γυναίκα.

Ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι ὅμως ἡ Φλώρα αἰσθάνθηκε μία ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ἀπογοητεύσεις τῆς ζωῆς της.

Ἐρωτικὴ περιπέτεια

Τὸν ἔλεγαν Στάθη Παυλῆ κι' ἦταν μαθητὴς τοῦ Ὠδείου. Τραγουδιστὴς κι' αὐτὸς μὲ μεγάλο μέλλον, καθὼς ἔλεγαν. Ὁμορφο παιδί, τύπος γεννημένος γιὰ τὸ θέατρο, γόης μ' ὅλη τὴ σημασία τῆς λέξεως, ἦταν τὸ ἴνδαλμα ὅλου τοῦ κοριτσόκοσμου στὸ Ὠδεῖο. Ψηλός, δεμένος, καστανὸς μὲ γκρίζα μάτια, ἀνέβαινε γρήγορα κι' αὐτὸς τὰ σκαλοπάτια τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιτυχίας. Τὸν εἶχαν κιόλας προσλάβει γιὰ μικροὺς ρόλους στὴ Λυρικὴ Σκηνή, ποὺ πάῃ τὰ δίπλωμά του.

Ὅταν πρωτοπῆγε ἡ Φλώρα στὸ Ὠδεῖο, βρῆκε δυὸ-τρεῖς κοπέλλες ποὺ διεκδικοῦσαν τὰ πρωτεῖα στὴν εὐνοιά του. Αὐτὸς φλερτάριζε μὲ ὅλες, ἀλλὰ ἔδειχνε φανερὴ προτίμησι στὶς ὁμορφες.

Μόλις ἀντίκρυσε τὴ Φλώρα, τὴν κύτταξε καλὰ-καλά, μὰ δὲ φάνηκε νὰ διάζεται γιὰ νὰ τὴν κατακτήσῃ.

Κατὰ τὸ Πάσχα, τοὺς ἔδωσαν νὰ παίξουν σ' ἕνα ἔργο, γιὰ μιὰ μαθητικὴ μελοδραματικὴ ἐπίδειξι, μαζί. Αὐτὸς Ρανταμές, αὐτὴ Αἴντα. Οἱ δοκιμὲς τοὺς ἔδωσαν εὐκαιρία νἀρθοῦνε κοντὰ-κοντά. Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του (τὸ ζητοῦσε ὁ ρόλος), ἡ Φλώρα αἰσθάνθηκε μιὰ ἀνατριχίλα νὰ περνάῃ ὅλο της τὸ κορμί. Κι' αὐτὸς φαινόταν ταραγμένος. Ὅταν τέλειωσε ἡ δοκιμή, πῆγε κοντά της κι' ἐνῶ πολλὰ κοριτσίστικα ματάκια τὸν κύτταζαν μὲ προσδοκία, ὁ Στάθης τῆς ψιθύρισε :

— Θἄθελες νὰ πᾶμε στὸν κινηματογράφο μαζὶ ἀπόψε;

Ἡ Φλώρα δὲ δίστασε. Τοῦ εἶπε «ναί», τόσο γρήγορα, ποὺ ὁ Στάθης χαμογέλασε :

— Συνηθισμένη! σκέφτηκε.

Γιὰ τὴ Φλώρα ὅμως, ἦταν ἡ πρώτη φορὰ στὴ ζωή της, ποὺ περνοῦσε μιὰ τέτοια περιπέτεια. Μὲ τὸ Νώντα Νέλκο εἶχαν κάνει μερικοὺς περιπάτους πολὺ ἀθῶους. Εἶχαν ἀλλάξει κάποτε κι' ἕνα φιλί. Καὶ ὁ ἐκιζόταν ἡ Φλώρα πὼς τὸν ἀγαποῦσε τότε, τὸ Νώντα.

Τώρα, καθὼς βρέθηκε στὸν κινηματογράφο δίπλα του, κι' αἰσθάνθηκε τὸ χέρι του νὰ ζητᾶη τὸ δικό της, κατάλαβε πὼς ἡ ἀγάπη εἶναι κάτι ἄλλο. Κάτι ἐντελῶς ἀλλοιώτικο ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ αἰσθανόταν γιὰ τὸ Νώντα κάποτε.

Στὴν ἀθῶνη, κάποια κοπέλλα ἔγερνε παθητικὰ στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἀγαπημένου της.

Εἶχαν καθήσει στὶς πρῶτες σειρές.

— Σ' ἐνδιαφέρει τὸ ἔργο; τὴ ρώτησε σὲ κάποια στιγμὴ ὁ νέος.

Γύρισε καὶ τὸν κύτταξε. Τὰ μάτια του ἄστραφταν παράξενα στὸ σκοτάδι.

— Ὄχι καὶ τόσο, τοῦ ἀποκρίθηκε.

— Τόσο τὸ καλύτερο. Μποροῦμε λοιπόν, νὰ μιλήσουμε.

Ἡ φωνή του ἦταν ὁμορφη κι' ὅταν μιλοῦσε, ὅπως κι' ὅταν τραγουδοῦσε. Τὰ λόγια του ἦταν πιὸ ὁμορφα ἀκόμη.

— Φλώρα... Εἶσαι τὸ μόνο κορίτσι ποὺ ἀγάπησα στὴ ζωή μου! τὶς εἶπε.

Τούρριξε μιὰ εὐτυχισμένη, ἀλλὰ δύσπιστη ματιά.

— Σὲ πόσες εἶπες τὰ ἴδια λόγια;

— Ἔχεις δίκηο. Ἐβγαλα φήμη Δὸν Ζουάν, εἶπε μὲ κάποια αὐταρέσκεια.

Ἔπειτα ἀμέσως ὅμως πρόσθεσε ζωηρά:

— Δὲ φταίω ἐγώ, πρέπει νὰ μὲ πιστέψῃς ἀγάπη μου! Πέφτουν μπροστά μου σὰν τὶς μύγες. Ἐσὺ δὲν ἔπεσες. Γι' αὐτὸ σοῦ λέω πὼς εἶσαι τὸ μόνο κορίτσι ποὺ ἀγάπησα στ' ἀλήθεια!...

Ἀσυναίσθητα ἔγερνε ἀπάνω του. Τὸ χέρι της ἦταν μέσα στὴ χούφτα του. Ἡ ἀνάσα του πολὺ κοντὰ στὸ πρόσωπό της.

— Νομίζεις πὼς θὰ μποροῦσες νὰ μ' ἀγαπήσῃς κι' ἐσύ; τὴ ρώτησε.

— Ἴσως! τοῦ ἀποκρίθηκε.

Τραβήχτηκε ἀπὸ κοντά της, τὴν κύτταξε καλά.

— Ἴσως;

— Ναί... ἴσως.

Ἐνῶ μέσα της ἡ καρδιά της λαχταροῦσε νὰ τοῦ φωνάξῃ ναί, τὰ χείλη της πρόφεραν λόγια ἐπιφυλακτικά.

— Μ' ἀρέσει ἡ ἀπάντησί σου, τῆς εἶπε. Ἂν μοῦλεγες ναὶ ἀμέσως δὲ θὰ σὲ πίστευα. Πρέπει ὅμως νὰ ξέρω πότε θἀρθῇ ἡ στιγμή.

— Ὢ... δὲ θ' ἀργήσῃ...

Τῆς ἔσφιξε τὸ χέρι καὶ τῆς τὸ φίλησε.

— Θἄμαστε πολὺ εὐτυχισμένοι, τῆς εἶπε. Ἡ τέχνη θέλει καὶ κάποια ἔμπνευσι. Θὰ εἶσαι ἡ μούσα μου. Θὰ μὲ ἐμπνέῃς!...

— Κι' ἐσὺ θὰ μοῦ δίνῃς φτερά, ἂν σ' ἀγαπήσω, τοῦ ψιθύρισε.

— Ναί, ταιριάζομε. Ἔχουμε τὰ ἴδια ἰδανικά. Θὰ πάρω κι' ἐγὼ τοῦ χρόνου τὸ δίπλωμά μου. Κι' ἀμέσως θὰ φύγω γιὰ τὴν Εὐρώπη.

— Κι' ἐγώ...

— Τὸ ξέρω. Θὰ φύγουμε μαζί. Θὰ κυττάξουμε νὰ κάνουμε καρριέρα στὰ ἴδια μέρη. Κι' ἔπειτα... ἂν δοῦμε ὅτι ταιριάζομε στ' ἀλήθεια, μποροῦμε καὶ νὰ παντρευτοῦμε.

Τὰ τελευταῖα του λόγια ἔπεσαν σὰν νερὸ ἀπάνω σὲ φλόγα.

— Ἔπειτα, νὰ παντρευτοῦμε; ψιθύρισε.

— Ναί... Ἂν τὸ θέλης, φυσικά, ἂν τὸ θέλουμε κι' οἱ δυό μας. Ἐκτὸς ἂν προτι-

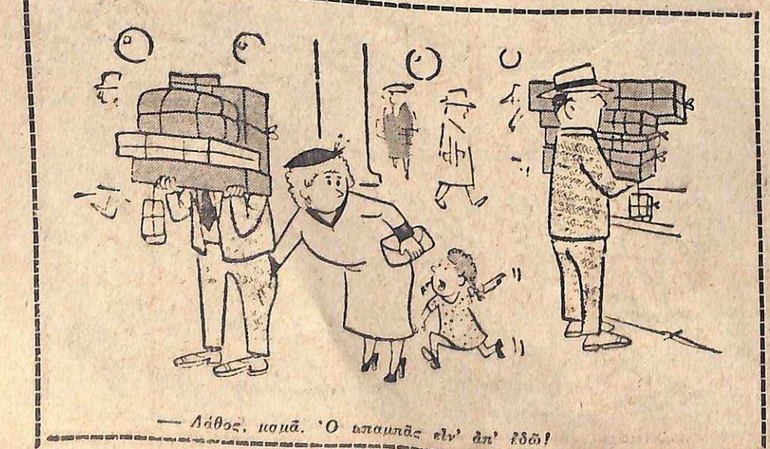

— Λάθος, μαμᾶ. Ὁ μπαμπᾶς εἶν' ἀπ' ἐδῶ!

— Ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας γιὰ νὰ σᾶς εὐχηθῶ εὐτυχισμένο τὸ 1959!...

μοῦμε ἕνα σύνδεσμο ἐλεύθερο, καλλιτεχνικό... Θὰ δοῦμε, τέλος πάντων. Ἂς μὴ κάνουμε νοικοκυρίστικες συζητήσεις ἀπὸ τώρα. Βρισκόμαστε στὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀγάπης μας, πρέπει νὰ τὰ χαροῦμε. Ποῦ θὰ σὲ δῶ πάλι καὶ πότε;

— Στὸ Ὠδεῖο...

—Ὄχι μπροστὰ σ' αὐτὲς τὶς κουτσομπόλες. Θὰ βλεπόμαστε κρυφά, γιὰ νὰχη ποίησι ἡ ἀγάπη μας. Πότε στὸ Φάληρο, ἂν θέλης, πότε στὴν Κηφισιά, τώρα ποὺχεται καλοκαίρι. Πότε στὸ σινεμά...

— Ναί... τοῦ ἀποκρίθηκε καὶ ξέχασε κιόλας πὼς δὲν εἶχε παραδεχθῆ ἀκόμη ὅτι τὸν ἀγαποῦσε.

Ἡ ἄνοιξι εἶχε περάσει μ' αὐτὸ τὸ εἰδύλλιο. Δὲν συναντιόνταν συχνὰ μὲ τὸν ἀγαπημένο της. Τὸ μυστικὸ ὅμως αὐτὸ εἶχε τὴ γοητεία του κι' ὅσο περνοῦσε ὁ καιρός, ἡ Φλώρα αἰσθανόταν πὼς τὸν ἀγαποῦσε ὅλο καὶ πιὸ τρελλά.

Ὅταν πλημμύριση πολὺ ἡ καρδιά της ἀπὸ ἀγάπη, ἐκμυστηρεύθηκε τὸ μυστικό της στὴ Μέλπω Τριλίδη. Αὐτὴ κύτταξε τὰ πράγματα ψυχρά.

— Εἶναι πλούσιος;

—Ὄχι. Ἔχει ὅμως ὅλο τὸ μέλλον μπροστά του!

—Ἐσὺ ἀπέρριψες τὸ Νώτα, ἐπειδὴ δὲν ἦταν πλούσιος...

— Παιδί μου, φώναξε ἡ Φλώρα μὲ ὕφος πολύξερο, τί καταλαβαίνεις ἐσὺ ἀπὸ ἀγάπη, ἀφοῦ μοῦ παραβάλλεις τὸ Νώτα μὲ τὸ Στάθη;

Ἡ χοντρὴ κοπέλλα, γούρλωσε τὰ μάτια της.

— Μὰ τόσο πιὰ εἶναι ὅμορφος αὐτός; Κι' ὁ Νώτας εἶναι καλός!

— Σοῦ λέω, δὲν ὑπάρχει σύγκρισι!...

— Τότε, κάνε ὅ,τι θέλεις. Δηλαδή, ἔχεις σκοπὸ νὰ τὸν παντρευτῆς;...

—"Αν μὲ ζητήση; φώναξε μὲ λαχτάρα ἡ Φλώρα. Τὸ ρωτᾶς; Εἶναι τ' ὄνειρο τῆς ζωῆς μου. Ἀλλὰ δὲ φαίνεται νὰ βιάζεται...

— Ε, πρέπει κι' ἐσὺ νὰ κάνης ὑπομονή. Νὰ τὸν φέρης σιγὰ-σιγὰ στὰ νερά σου.

— Φαίνεται πάλι πὼς δὲν ἀγάπησες! ἀναστέναξε ἡ Φλώρα. Ἀλλοιῶς δὲ θὰ μοῦ ἀνέφερες τὴ λέξι ὑπομονή.

Κι' ἔτσι πέρασε ἡ ἄνοιξι, τέλειωσαν τὰ μαθήματα, κι' ἄρχισε ἡ ζωὴ τοῦ καλοκαιριοῦ.

Ἀπαιτήσεις

Οἱ ἀπαιτήσεις τῆς Φλώρας γίνονταν ἀβάστακτες. Ὅλο καὶ κάτι καινούργιο ζητοῦσε κι' ὅταν ἡ μητέρα της ἀρνιόταν, ἔκλαιγε, χτυπιόταν κι' ἔλεγε πὼς τὸ μόνο ποὺ τῆς ἔμενε νὰ κάνη ἦταν νὰ ἀρχίση νὰ δέχεται κι' αὐτὴ δῶρα. Αὐτὰ τὰ λόγια παρέλυαν τὴν δύστυχη τὴν Ἑλένη. Ριχνόταν πιὸ πολὺ στὶς μπουγάδες καὶ στὰ ραψίματα. Κι' ἔτσι ὅ,τι κέρδιζε, τὸ ἀπορροφοῦσαν τὰ λούσα τῆς μεγάλης. Ἡ δύστυχη Φροσούλα ἐξαφανιζόταν. Οὔτε ἕνα καινούργιο φουστανάκι δὲν εἶχε ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι. Μεταποίησε κάτι παληὰ τῆς μεγάλης της ἀδελφῆς. Δὲν παραπονιόταν ὅμως διόλου:

— Δὲ μὲ νοιάζει, μαμά, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε. Ἀκόμη ἕνα χρόνο. Κι' ἔπειτα, ἡ Φλώρα θὰ φύγη, καὶ ὅ,τι κερδίζεις θὰ μᾶς φτάνη, θὰ μᾶς περισσεύη κιόλας. Δὲ θὰ σ' ἀφίνω νὰ ἐργάζεσαι τόσο!...

Ἦταν μέσα Ἰουλίου ὅταν τῆς πρότεινε ὁ ἀγαπημένος της τῆς Φλώρας:

— Θέλεις νὰ χωμαι νὰ κάνουμε μπάνια στὴ Γλυφάδα;

Ἡ Φλώρα πρόμαζε γιὰ μιὰ στιγμή.

— Στὴ Γλυφάδα; Ἐκεῖ μὲ ξέρουν ὅλοι. Θὰ κουτσομπολέψουν!

— Πῶς θὰ τὸ καταλάβουν; Σάμπως θὰ εἶμαι ὁ μόνος νεαρὸς ποὺ χεται νὰ κάνη μπάνιο στὴν παρέα σου;

— Θὰ εἶσαι ὁ μόνος, ἀλήθεια...

— Εἶσαι, λοιπόν, τόσο περιωρισμένη; Δὲ μοὔκεις μιλήσει γιὰ τὴ μητέρα σου.

Ἡ Φλώρα δὲν τοῦ εἶχε πῆ γιὰ τὴ φτώχεια της, γιὰ τὴ δυστυχία της. Ἴσα-ἴσα, καμμιὰ φορὰ τοῦ πετοῦσε λόγια ποὺ τὸν ἄφιναν νὰ καταλάβη ὅτι κι' ἂς μὴν ἦταν πλούσια, ζοῦσε εὐχάριστα. Τοῦ περιέγραφε τὸ κῆπο της μὲ τὰ πιὸ ζωηρὰ χρώματα. Γιὰ τὸ σπίτι της δὲ μιλοῦσε. Τοῦ καυχιόταν ἀκόμη πὼς ἔχει πολὺ φίλη τὴν κόρη τοῦ Τριλίδη.

—Ἐπὶ τέλους! εἶπε ὁ Στάθης. Δὲν χαλάει ὁ κόσμος. Δὲν πρέπει νὰ βάλουν ὑποψία στὸ μυαλό τους, μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ θάρθῶ νὰ κάνουμε μπάνιο μαζί. Ἂς φανῆ ὅτι συναντιόμαστε τυχαῖα.

Κατέληξαν, λοιπόν, σ' αὐτὴ τὴ συμφωνία.

Ἡ μέρα ἀνέτειλε ὁλογάλαγη, δροσερή. Μόλις ἄνοιξε τὰ μάτια της ἡ Φλώρα, ἔτσεξε στὸν κῆπο, ἀνάσανε ἡδονικὰ τὸ μυρωμένο ἀέρα, ἔκοψε ἕνα γιασεμί, τόδαλε στὰ μαλλιά της. Ἡ μητέρα της ἔστηνε κιόλας τὴ σκάφη της, ἐπειδὴ ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἶχε πάρα πολλὰ νὰ πλύνη.

— Καλημέρα! εἶπε ἡ Φλώρα, ἀπότομα ὅπως τὸ συνήθιζε. Ἔλα, μαμά! Γρήγορα, ἔχεις ἕτοιμο τὸ πρωϊνό;

—Ὄχι, παιδί μου, ἀποκρίθηκε ἡ Φλώρα. Ἑτοίμασέ το ἐσύ. Πνίγομαι στὴ δουλειὰ ἐγώ.

— Νά τα μας! φώναξε τὸ κορίτσι. Ἐγὼ δηλαδή, δὲν πνίγομαι; Λίγη δουλειὰ νομίζεις πὼς ἔχω ἐγώ;

— Μπορεῖς νὰ μὲ βοηθήσης λιγάκι, ὅταν σὲ παρακαλῶ.

Ἀντὶ ν' ἀπαντήση στὴ μητέρα της ἡ Φλώρα μπῆκε μέσα, φώναξε δυνατά:

— Φρόσω! Ἄντε! Σήκω! Ἑτοίμασε τὸ πρωϊνό!...

Κούνησε ἡ μάνα τὸ κεφάλι της κι' ἀναστέναξε. Ἡ Φροσούλα σηκώθηκε χωρὶς ἀντίρρησι κι' ἄρχισε τὴν ἑτοιμασία.

Στο μεταξὺ ἡ Φλώρα ἔβγαλε τὸ μαγιό της, γιὰ νὰ ἑτοιμαστῆ ἀπὸ τώρα κιόλας γιὰ τὸ μπάνιο.

Ἦταν κάτι ποὺ δὲν τὸ εἶχε θυμηθῆ, τὸ μαγιό. Μὲ φρίκη της εἶδε τώρα, ὅτι ἦταν ξεθωριασμένο κι' ἐντελῶς ἔξω ἀπὸ τὴ μόδα. Μάλλινο, μπλέ, εἶχε χάσει καὶ τὸ σχῆμα του!

— Μαμά, ξεφώνισε. Μαμά, δῶσε μου γρήγορα λεπτά!

Τὰ γόνατα τῆς γυναίκας κόπηκαν.

— Τί θέλεις πάλι;

— Πολλὰ λεφτά. Θὰ πάω ν' ἀγοράσω ἕνα μαγιό!

— Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, παρακάλεσε ἡ μάνα. Τί εἶναι πάλι αὐτά; Κάνε μὲ τὸ περσινό σου. Φέτος μόνο θὰ κάνης μπάνια ἐδῶ. Τοῦ χρόνου, ἂν θέλη ὁ Θεὸς θὰ φύγης. Περνᾶς καὶ φέτος...

Σήκωσε ἡ Φλώρα μὲ μιὰ κίνησι γεμάτη ἀγανάκτησι τὸ μαγιὸ της καὶ τόχωσε στὸ πρόσωπο τῆς μητέρας της.

— Νὰ πάω μ' αὐτὸ τὸ μαγιὸ στὸ μπάνιο;

— Μὰ σὲ ξέρουν οἱ φίλες σου. Ποιὰ θὰ εἶναι; Ἡ Μέλπω; Τὸ ξέρει ὅτι εἶσαι φτωχειά. Ἴσα-ἴσα θὰ παρεξηγήση, ἂν σὲ δῆ μὲ λούσα.

— Μαμά, φώναξε ἄγρια ἡ κοπέλλα, θὰ μοῦ δώσης λεφτά;

— Δὲν ἔχω. Ἄνοιξε τὰ συρτάρια, ψάξε ὅλο τὸ σπίτι. Δὲν ἔχω!

Τὸ πρόσωπο τῆς κοπέλλας ἔγινε μαῦρο.

— Δῶσε μου αὐτὰ ποὺχεις γιὰ νὰ περάσουμε τὸ μήνα.

— Καὶ τί θὰ φᾶμε;

— Τίποτε. Νὰ πεθάνουμε τῆς πείνας, καλύτερα, παρὰ νὰ πάω μ' αὐτὸ τὸ μαγιό.

Ἡ Ἑλένη σήκωσε τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὴ σκάφη, στήλωσε τὴ μεγάλη της κόρη σταθερά.

— Κάνε ὅ,τι θέλεις. Λεφτὰ δὲ θὰ πάρης.

Φώναξε, ἔβρισε ἡ κοπέλλα. Στὸ τέλος τὴν ἔπιασαν τὰ κλάματα.

— Μ' ἀναγκάζεις νὰ σοῦ πῶ κάτι, ποὺ δὲν ἤθελα νὰ σοῦ πῶ...

Καὶ τῆς διηγήθηκε ὅλη τὴν ἱστορία μὲ τὸ Στάθη.

Ἡ Ἑλένη κι' ἡ Φροσούλα ἄκουγαν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

—Ὥστε εἶσαι ἐρωτευμένη; ρώτησε ἡ μάνα.

— Τρελλά! φώναξε ἡ Φλώρα. Νά, τώρα τόμαθες. Τί κατάλαβες; Μονάχα ποὺχασε τὴν ποίησί της ἡ ἀγάπη μου!...

—Ἐπειδὴ τὴ μαρτύρησες στὴ μάνα σου;

— Θὰ μοῦ δώσης τώρα λεφτά;

Στριφογύρισε τὰ χέρια της βασανισμένη ἡ δύστυχη μάνα.

Στὸ τέλος, ἐνῶ τὰ μάτια της βούρκωναν, ἄνοιξε ἀπὸ τὸν κόρφο της ἕνα μαντήλι, κι' ἔδωσε λίγα χρήματα.

— Νὰ πάρης ἕνα φθηνό, τὴ συμβούλεψε. Ἔφυγε φτερωτὴ ἡ Φλώρα. Σὲ λίγο γύριζε μ' ἕνα φθηνό, ἀλλὰ ὅμορφο λουτρικό. Κι' ὅταν ἔφτασε ἡ ὥρα ποὺ εἶχε τὸ ραντεβοὺ μὲ τὸ Στάθη, ἔφυγε γρήγορα.

— Τὸ νοῦ σου! τῆς φώναξε ἡ μητέρα της. Νὰ εἶσαι προσεκτικὴ κι' ἐπιφυλακτική.

Ἡ Φλώρα στάθηκε στὸ κατώφλι, ἀγριεμένη.

— Νὰ σοῦ πῶ, μαμά, μὴν ἀσχίζης συμβουλές! Νά, αὐτὰ ἀκριβῶς συχαίνομαι.

Ἐννοια σου, ἐγὼ ξέρω καλύτερα ἀπὸ σένα νὰ κρατήσω τὴ θέσι μου.

Ὅλα κελαϊδοῦσαν στὸ διάβα της. Κάποιο πουλὶ τὴ χαιρέτησε μὲ μιὰ χαρούμενη τρίλια:

— Στὸ καλό, κοριτσάκι! Σὲ περιμένει ἡ εὐτυχία!...

Δυὸ πεῦκα ἔσμιξαν τὰ κλαδιά τους, καὶ φιδύρισαν ἀνατριχιάζοντας:

—Ἡ ἀγάπη!... Ἡ ἀγάπη!

Μιὰ φοινικιὰ τὴ χαιρέτησε μὲ τὰ πελώρια κλωνάρια της:

— Νὰ θυμᾶσαι αὐτὴ τὴν ἡμέρα, κορούλα!

Κι' ἀπὸ μακρυά, ἡ θάλασσα τὴν ὑποδέχθηκε μὲ ἡδονικὸ ψιθύρισμα.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ καρδιά της σταμάτησε. Ἀνάμεσα στὸν κόσμο, ποὺ βρισκόταν στὴν ἀμμουδιά, δὲν εἶδε τὸν ἀγαπημένο της. Ἄξαφνα ὅμως τὸν ἀντίκρυσε νὰ τῆς γνέφη χαρούμενα, ἀπὸ μακρυά.

Τότε ὅλες οἱ ἄλλες οἱ φωνὲς σώπασαν, τὰ δέντρα ἔχασαν τὴ λαλιά τους, ἡ τρίλια τοῦ πουλιοῦ δὲν εἶχε πιὰ σημασία καὶ τὸ μουρμούρισμα τῆς θάλασσας δὲν ἀκουγόταν. Μονάχα ἡ φωνή του, ἡ ἀγαπημένη του φωνή:

— Φλώρα!... Μόλις ἔφτασα κι' ἐγώ. Εἶσαι βλέπω ἀκριδὴς πάντα!...

Ἔδωσαν τὰ χέρια τους κυττάχτηκαν στὰ μάτια καὶ δὲ μίλησαν ἄλλο.

Μετὰ λίγη ὥρα, ὁ Στάθης πρόφερε ταραγμένος:

—Ἔλα, νὰ μποῦμε!

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι

Στὸν κ. ΓΕΩΡΓΙΟΝ Μ. ΛΙΑΝΗΝ καὶ τὴν δίδα ΟΛΓΑΝ Π. ΜΠΙΝΙΑΡΗ ποὺ ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των εὔχομαι βίον εὐτυχῆ.

Ε. Σ.

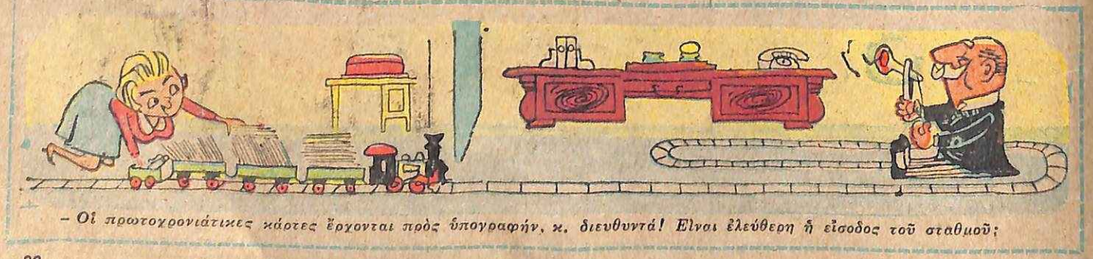

– Οἱ πρωτοχρονιάτικες κάστες ἔρχονται πρὸς ὑπογραφήν, κ. διευθυντά! Εἶναι ἐλεύθερη ἡ εἴσοδος τοῦ σταθμοῦ;

Τὰ δῶρα ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Τὰ παιδικὰ παιγνίδια ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα

Τὸ ἔθιμο τῶν δώρων τῆς Πρωτοχρονιᾶς κρατάει ἀπὸ τὰ πολὺ παλιὰ χρόνια. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες κι' ἔπειτα οἱ Ρωμαῖοι, συνήθιζαν κάθε μεγάλη γιορτὴ καὶ ἰδιαίτερα τὴν πρώτη κάθε νέου ἔτους, νὰ χαρίζουν στὰ παιδιὰ τους καὶ στὰ παιδιὰ τῶν φίλων τους, πολυάριθμα κι' ὡραιότατα παιχνίδια, ἀληθινὰ θαύματα χειροτεχνίας. Σὲ πολλὰ ἑλληνικὰ καὶ ρωμαϊκὰ ἀνάγλυφα, ποὺ σώζονται μέχρι σήμερα. Βλέπει κανεὶς σκηνὲς μικρῶν παιδιῶν ποὺ παίζουν. Οἱ μεγάλοι πάλι, ἀντάλλαζαν μεταξύ τους δῶρα ἀνάλογα μὲ τὰ σημερινά: Χρυσοποίκιλτους χιτῶνες, πέδιλα ἀπὸ ἀκριβὸ δέρμα, σκουλαρίκια, δαχτυλίδια, περιδέραια, σπάνια ὑφάσματα κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα πράγματα, ποὺ τὰ ἔφερναν συνήθως οἱ ταξιδιῶτες κι' οἱ ἔμποροι ἀπὸ μακρυνὲς χῶρες.

Ἀπὸ τὴν ἱστορία, θὰ εἶναι γνωστὸ σὲ πολλοὺς τὸ δῶρο ποὺ ἔκανε ὁ Περικλῆς στὴν Ἀσπασία, μιὰ πρώτη τοῦ ἔτους. Τῆς εἶχε χαρίσει μιὰ ὀλόχρυση πουντιέρα, στολισμένη μὲ μικρὲς ἀχιλλᾶδες καὶ κοχύλια τῆς Φοινίκης. Τὴν εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ ἕνα περαστικὸ ναυτικό, ἀκριβῶς γι' αὐτὴ τὴ δουλειά. Ἡ Ἀσπασία, ποὺ ἦταν πάντα σοβαρὴ καὶ μετρημένη, τόσο πολὺ ἐνθουσιάστηκε ἀπὸ τὸ δῶρο αὐτό, ποὺ ξέσπασε σ' ἕνα παραλήρημα χαρᾶς.

—"Αν ἤξερα πὼς θὰ ἐνθουσιαζόσουν τόσο, τῆς εἶπε τότε ὁ Περικλῆς, θὰ σοῦ ἀγόραζα δυό!...

—"Αν ἦταν δυό, ἴσως νὰ μὴ χαιρόμουν, ἀπάντησε ἐκείνη. "Οπως στοὺς ἀνθρώπους, ἔτσι καὶ στὰ δῶρα, τὴν ἀξία τὴν ἔχει πάντα τὸ ἕνα!

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, εἶχαν καὶ μιὰ ἄλλη συγκινητικὴ συνήθεια, ποὺ τὴν πῆραν ἀργότερα κι' οἱ Ρωμαῖοι. "Οταν πέθαινε κανένα παιδί, ἔθαβαν μαζί του κι' ὅλα τὰ παιχνίδια ποὺ τοῦ χάρισαν στὶς γιορτές."Ετσι σήμερα, τόσο στὴν Ἑλλάδα ὅσο καὶ στὴν Ἰταλία, ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη φέρνει συχνὰ στὸ φῶς ἀπὸ τοὺς τάφους τῶν παιδιῶν, ἕνα σωρὸ θαυμάσια ἀντικείμενα, ποὺ μ' αὐτὰ ἔπαιζαν, ὅταν ζοῦσαν, ποὶν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια. Ἀνάμεσά τους ὑπάρχουν σβοῦδες, ζάρια, κουδουνάκια, ἀλογάκια, κοῦκλες κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα πολύτιμα εὑρήματα, ποὺ φυλάγονται στὰ μουσεῖα μας. Τ' ἀλογάκια ἦταν μακρυὰ μπαστούνια ἀπὸ σκληρὸ ξύλο, ποὺ στὴν κορφή τους ὑπῆρχε ἕνα κεφάλι ἀλόγου. Τὰ τελευταῖα αὐτὰ τὰ εἶχε ἐπινοήσει ὁ διάσημος στρατηγός, μαθηματικὸς καὶ φιλόσοφος τῆς Σχολῆς τοῦ Πυθαγόρα Ἀρχύτας, ποὺ ἔζησε στὸν Τάραντα ἀπὸ τὸ 430—365 π.Χ. "Ωστε καὶ οἱ μεγάλοι ἄντρες ἀκόμη τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, δὲν ἀπαξιοῦσαν ν' ἀσχολοῦνται σοβαρὰ μὲ τὰ παιχνίδια τῶν μικρῶν παιδιῶν.

Τὶς κοῦκλες πάλι τὶς ἔφτιαχναν οἱ περίφημοι Ἀθηναῖοι ἀγγειοπλάστες Δοῦρις, Ἐπίκτητος, Σωσίας καὶ μερικοὶ ἄλλοι ἀκόμη, ποὺ ἔγραφαν τ' ὄνομά τους πάνω στὰ μικρά, ἀλλὰ θαυμάσια αὐτὰ ἔργα. Οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς κοῦκλες αὐτὲς ἦταν κεκαμωμένες ἀπὸ ἕνα εἰδικὸ μίγμα πηλοῦ καὶ ψηνόντουσαν σὲ εἰδικοὺς ἐπίσης φούρνους. Ἡ πλαστικότητά τους, σύμφωνα μ' αὐτὲς ποὺ βρέθηκαν στὸν Κεραμεικό, ἦταν καταπληκτικῆς τελειότητος καὶ δὲ μποροῦν νὰ συγκριθοῦν μὲ τὶς σημερινές. Γιατὶ ἂν στὴν ἐποχὴ μας οἱ κοῦκλες μιλοῦν καὶ περπατοῦν, εἶναι ζήτημα καθαρὰ μηχανικό. Ἐνῶ τῆς ἀρχαιότητας μιλοῦσαν μὲ τὴν πλαστικὴ χάρι καὶ τὴν κίνησι, ποὺ τοὺς ἔδινε ὁ τεχνίτης τους. Ὑπῆρχαν ἀκόμη κοῦκλες — δὲν πρέπει νὰ τὶς συγχέουμε μὲ τὶς μικρὲς Ταναγραῖες — ἀπὸ πολυχρωμο μάρμαρο, ἄσπρο, κόκκινο καὶ πράσινο. Αὐτὲς ἦταν πανάκριβες καὶ τὶς ἀγόραζαν μονάχα οἱ πλούσιοι κάθε πρώτη τοῦ ἔτους, γιὰ νὰ τὶς χαρίσουν στ' ἀγόρια τους ἢ στὰ κορίτσια τους.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἑλληνορωμαϊκὴ ἐποχή, ἡ περίοδος ἐκείνη ποὺ ἔδωσε μεγάλη σημασία στὰ παιχνίδια τῶν παιδιῶν, ἦταν ὁ μεσαίωνας. Τὸ Βυζάντιο ὑπῆρξε ἡ χώρα ποὺ εἶχε τὸ μονοπώλιο σχεδὸν κατασκευῆς παιδικῶν παιχνιδιῶν. Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο ἡ Πρωτοχρονιὰ γιορταζόταν μὲ μεγάλο κέφι, σὲ σημεῖο ποὺ λίγο ἔλειψε, ν' ἀπαγορευτῆ, ἐπειδὴ γινόντουσαν ἀπίθανες τρέλλες καὶ ἀηδίτες πράξεις. Ἀκριβῶς τὰ μεσάνυχτα, ὁ λαὸς ξεχυνόταν στοὺς δρόμους, συγκεντρωνόταν σὲ μιὰ μεγάλη πλατεία κι' ἔκαιγε ἕνα σκίχτρο, ποὺ συμβόλιζε τὸν παλιὸ χρόνο. Ὕστερα πηδοῦσαν πάνω ἀπ' τὶς φωτιές, ξεφωνίζοντας ἀγρια. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ πίστευαν ὅτι ἔβγαιναν ἀπὸ μέσα τους τὰ κακὰ πνεύματα, τὶς ἀρρώστειες καὶ τά... μάγια! Πολλὲς γυναῖκες ποὺ θεωροῦσαν «βασκαμένες», ἔβγαζαν τὰ ροῦχα τους καὶ τὰ τετοῦσαν στὶς φλόγες, γιὰ νὰ κάψουν τὸ «κακὸ μάτι», ποὺ τὶς βάσκανε. Ἐκτὸς ὅμως ἀπ' ὅλα αὐτά, γινόντουσαν κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα ἔκτροπα.

Κι' ὅμως οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ μὲ τὶς σκοτεινὲς προλήψεις καὶ τὶς στενοκεφαλιές, χάριζαν κάθε Πρωτοχρονιὰ στὰ παιδιά τους θαυμάσια παιχνίδια. Κι' ἡ πιὸ φτωχὴ οἰκογένεια, τὸ θεωροῦσε ἀμάρτημα νὰ μὴ δωρίση κάτι στ' ἀγόρι της ἢ στὸ κορίτσι της "Οπως στὰ παλιὰ χρόνια. Ἔτσι καὶ τώρα, τὸν πρῶτο ρόλο τὸν ἔπαιζαν οἱ κοῦκλες, τ' ἄλογα, τὰ σπαθιὰ κι' οἱ μικρὲς περικεφαλαίες, ποὺ τὶς ἐφτιαχναν μ' ἕνα ἐλαφρὸ μέταλλο γιὰ νὰ εἶναι εὔχρηστες. Στὴ Βυζαντινὴ Αὐλή, τὰ δῶρα ποὺ χαρίζονταν στὰ πριγκηπόπουλα καὶ στὰ παιδιὰ τῶν μεγιστάνων ἦταν θαύματα τέχνης. Οἱ κοῦκλες πρὸ παντὸς ἦταν τόσο ἐκφραστικὲς ποὺ, ὅπως ἀναφέρουν μερικοὶ χρονικογράφοι, οἱ βασιλοποῦλες τὶς ἐπαιρναν γιὰ ζωντανές. Τὶς ἐγδύναν κάθε βράδυ γιὰ νὰ τὶς βάλουν νὰ πλαγιάσουν. Τὸ πρωὶ κατανάλωναν πολλὴ ὥρα γιὰ νὰ κάνουν τὴν τουαλέττα τους καί, στὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας τοὺς ἔδιναν νὰ τρῶνε διάφορα φαγητά. Ἐπειδὴ δὲ νόμιζαν ὅτι ἔπασχαν ἀπὸ τὸ στομάχι τους καὶ δὲν ἤθελαν νὰ φᾶνε, τὶς πότιζαν... καθάρσιο!

Οἱ βυζαντινὲς κοῦκλες ἔμειναν ἱστορικές. "Οταν οἱ Φράγκοι πῆραν τὴ «βασιλίδα τῶν πόλεων», ἔμειναν μὲ στόμα ἀνοιχτὸ βλέποντάς τις στὰ χέρια τῶν παιδιῶν. Δὲ μποροῦσαν νὰ πιστέψουν πὼς, ταπεινοὶ ἄνθρωποι ποὺ δούλευαν σὲ ὑπόγεια ἐργαστήρια, ἦταν δυνατὸν νὰ ἔχουν μιὰ τόσο τέλεια τεχνική. Ἀμέσως τοὺς ἔθεσαν στὴν προστασία τους καὶ κάθε χρόνο ἀγοράζονταν χιλιάδες τέτοιες κοῦκλες, γιὰ νὰ σταλοῦν ὡς δῶρα στὶς μακρυνές τους πατρίδες. Αὐτὸ δείχνει πὼς, τὴν ἐποχὴ ποὺ ἡ Εὐρώπη ἦταν ἀμόρφωτη ἀκόμη, τὸ Βυζάντιο εἶχε λεπτὸ πολιτισμό. Πολὺ πρὶν ξυπνήση ἡ Ἰταλία, ἡ Βυζαντινὴ χειροτεχνία τὴν εἶχε πλημμυρίσει μὲ κοσμήματα, κρύσταλλα, ὑφάσματα, παιχνίδια. Οἱ φράγκοι ὅμως δὲν περιωρίστηκαν μόνο στὴν ἀγορά τους. Πολλοὺς ἀπὸ τοὺς τεχνίτες ποὺ τὰ δημιουργοῦσαν, τοὺς ἔστειλαν στὴ Ρώμη, στὴ Γερμανία κι' ἀλλοῦ, γιὰ νὰ διδάξουν τὴν τέχνη τους καὶ στοὺς συμπατριῶτες τους.

Ὀνομαστὸ ἔμειναν τὸ δῶρο ποὺ εἶχε κάνει ἕνας αὐλικὸς στὸ δωδεκάχρονο αὐτοκράτορα Ἀλέξιο Β', τὴν Πρωτοχρονιὰ τοῦ 1182: "Ηταν ἕνας μικροσκοπικὸς κοιτώνας μήκους ἑνάμισυ μέτρου καὶ πλάτους ἑνός, μ' ἕνα μικρὸ θρόνο στὴ μέση. Πάνω στὸ θρόνο αὐτὸ ἦταν καθισμένη μιὰ κούκλα, πανομοιότυπο τοῦ νεαροῦ αὐτοκράτορα. Γύρω της ἦταν ὄρθιες ἄλλες κοῦκλες, ὁμοιώματα διαφόρων αὐλικῶν, παιδαγωγῶν, ἀξιωματικῶν, ναυάρχων καὶ ἱερέων. Μπρὸς στὸν Ἀλέξιο ἦταν μιὰ ἄλλη κούκλα, ποὺ παρίστανε τὴ μητέρα του, τὴν τραγικὴ Μαρία, κόρη ἑνὸς Γάλλου πρίγκηπα τῆς Ἀντιόχειας. Τέλος, κοντὰ στὴν πόρτα τοῦ κοιτώνα στεκόντουσαν δυὸ ἄγγελοι μὲ ἀσπίδες, χρυσὰ ἀκόντια καὶ μὲ μισάνοιχτες τὶς γαλάζιες φτεροῦγες τους. Αὐτοὶ συμβόλιζαν τοὺς ἀγγέλους - φύλακες του.

Κανεὶς δὲ μᾶς λέει τί ἀπέγινε τὸ θαυμάσιο ἐκεῖνο δῶρο ποὺ τὴν περιγραφὴ του τὴ βρίσκουμε σὲ δυὸ νεώτερους ξένους συγγραφεῖς, στὸν Σάρολ Ντίλ καὶ στὸ Σλουμπερζέ. "Οπως φαίνεται ὅμως ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες, πολλοὶ προσπάθησαν νὰ τὸ μιμηθοῦν. Καὶ πρώτη ἀπ' ὅλες ἡ μαρκησία ντὲ Τιάνζ, ποὺ ἦταν συγχρόνως καὶ ποιήτρια. Τὴν Πρωτοχρονιὰ τοῦ 1680 ἡ μαρκησία δώρισε στὸν πρωτότοκο γυιὸ τοῦ Λουδοβίκου 14ου — τὸ δελφίνο δοῦκα ντὺ Μαὶν — ἕνα μικροσκοπικὸ δωμάτιο, πανομοιότυπο σχεδὸν μὲ ἐκεῖνο τοῦ αὐτοκράτορα Ἀλεξίου. Μὲ τὴ διαφορὰ πὼς ἐδῶ, οἱ κοῦκλες παρίσταναν τὰ δωμάτια τῶν μεγάλων συγγραφέων τῆς ἐποχῆς: Τοῦ Λαροφουσκώ, τοῦ Μποσιέ, τοῦ Μπουαλὼ καὶ τοῦ Μαρουγιάκ, ποὺ ὡς γνωστὸ ἦταν οἱ παιδαγωγοὶ τοῦ χαϊδεμένου βασιλόπουλου. Μπροστὰ στὸ διάδοχο ἦταν μιὰ ἄλλη κούκλα, ποὺ παίζοντας τὴ δωρήτρια ντὲ Τιάνζ, νὰ διαδάξη ἕνα ποίημά της στὸ νεαρὸ δοῦκα. Τέλος, ὑπῆρχε ἕνα ὁμοίωμα τοῦ Ντεπρεὼ, πρώτου παιδαγωγοῦ τοῦ διαδόχου, ποὺ ἔδιωχνε μ' ἕνα ραβδὶ ἔξη ἄλλες κοῦκλες, ὁμοιώματα τοῦ Ρακίνα, τοῦ Λαφονταὶν καὶ ἄλλων συγγραφέων τῆς ἐποχῆς, ποὺ κρατοῦσαν ὑπὸ μάλης τὰ χειρόγραφα τῶν ἔργων τους.

Σήμερα ὅλος ὁ κόσμος κατασκευάζει θαυμάσια παιχνίδια. Κι' ἡ Ἑλλάδα, μὲ τὴ λαϊκή της τέχνη, δὲν ὑστερεῖ διόλου ἀπ' τὶς ἄλλες χῶρες.

Ο ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

Οἱ φράγκοι θαύμαζαν τὶς κοῦκλες, ποὺ ἔβλεπαν στὰ χέρια τῶν παιδιῶν τοῦ Βυζαντίου.

Ἐπιστήμη καὶ ζωή

Τὸ φάρμακο γιὰ τὴ σχιζοφρένεια

Ἐκχύλισμα ἑνὸς μικροῦ ἀδένος τοῦ ἐγκεφάλου

ΑΦΟΥ ἀσχολήθηκε ἐπὶ 15 ὁλόκληρα χρόνια μὲ τὸ πρόβλημα τῶν ψυχοπαθειῶν, ὁ Ἀμερικανὸς δόκτωρ Μάρκ Ἄλτσουλ φαίνεται ὅτι βρίσκεται τώρα πολὺ κοντὰ στὸ τέρμα τῶν προσπαθειῶν του: Σ' ἕνα χρόνο περίπου, ὑπολογίζει ὅτι θὰ ἔχη τελειοποιήσει ἕνα φάρμακο, ποὺ θὰ θεραπεύη ἀποκλειστικὰ τοὺς σχιζοφρενεῖς.

Οἱ σχιζοφρενεῖς ἀντιπροσωπεύουν πάνω ἀπὸ τὰ 50% τῶν ψυχοπαθῶν ποὺ νοσηλεύονται στὰ ψυχιατρεῖα. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὶς ἀμερικανικὲς στατιστικές, ἀπὸ κάθε 1.000 κατοίκους τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, οἱ 3 πάσχουν ἀπὸ σχιζοφρένεια.

Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ δείχνουν τὴν τεραστία σπουδαιότητα ποὺ παρουσιάζει αὐτὴ ἡ ἀσθένεια. Στὸ Δεύτερο Διεθνὲς Συνέδριο Ψυχιατρικῆς, ποὺ ἔγινε πέρυσι στὴ Ζυρίχη, 2.000 ψυχίατροι παραδέχτηκαν ὅτι ἡ σχιζοφρένεια ἀποτελεῖ τὸ πιὸ ἐπείγον καὶ βασανιστικὸ πρόβλημα ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ.

"Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς λοιπὸν εἶπε στὸ Συνέδριο ὅτι τὶς περισσότερες ἐλπίδες στὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς σχιζοφρενείας προσφέρει ὄχι ἡ ἐγχείρησι ἢ ἡ ψυχανάλυσι, ἀλλὰ ἡ φαρμακοθεραπεία. Γιατὶ οἱ ἔρευνες ποὺ ἔχουν γίνει τὸν τελευταῖο καιρὸ σὲ διάφορες χῶρες, πείθουν ὅτι ὑπάρχει στενὴ σχέσι μεταξὺ τῶν ψυχικῶν παθήσεων γενικὰ καὶ τῶν χημικῶν λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ.

Οἱ ἐργασίες πρὸς τὴν κατεύθυνσι αὐτὴ ἔγιναν συστηματικώτερες ἀφότου βρέθηκαν τὰ νέα «κατευναστικὰ» φάρμακα. Καὶ ὁ Δρ Λίνους Πάουλινγκ (βραβεῖον Νομπὲλ) ἐξέφρασε, σὲ μιὰ συνεδρίασι τῆς Ἀμερικανικῆς Ψυχιατρικῆς Ἑταιρείας, τὴ γνώμη του ὅτι «οἱ περισσότερες ψυχικὲς παθήσεις εἶναι χημικῆς προελεύσεως» καὶ ὅτι «ὀφείλονται σὲ χημικὲς ἀνωμαλίες ποὺ ὑπάρχουν μέσα στὴν ἰδιοσυγκρασία τοῦ ἀτόμου».

Πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι ἡ ἀποψὶ αὐτὴ ὑπῆρχε ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα. "Ἐτσι, οἱ Βαβυλώνιοι πίστευαν πὼς τὸ σηκότι, μὲ τὶς ἐκρίσεις του, ἔχει σπουδαία ἐπίδρασι στὴν ψυχικὴ ὅσο καὶ στὴ σωματικὴ ὑγεία.

Στὰ νεώτερα ὅμως χρόνια, ἡ θεωρία τῆς σχέσεως μεταξὺ χημισμοῦ καὶ σώματος καὶ ψυχικῶν αἰσθενειῶν δὲν ἀπασχόλησε συστηματικὰ τοὺς ἐπιστήμονες, παρὰ μόνο μετὰ τὸ δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Τότε ἄρχισαν τὰ πειράματα μὲ τὰ «ψυχοψιμητικὰ» φάρμακα, ποὺ προκαλοῦν σὲ ὑγιεῖς ἀνθρώπους παροδικὰ συμπτώματα ψυχοπαθείας. Ἀργότερα, ἄλλοι ἐρευνηταὶ ἐβρῆκαν ὅτι ὑπάρχει στὸ αἷμα τῶν σχιζοφρενῶν μιὰ οὐσία, ἡ «ταραξεῖνη», ποὺ ὅταν εἰσαχθῆ στὸν ὀργανισμὸ τῶν ὑγιῶν, τοὺς προκαλεῖ σχιζοφρενικὲς ἐκδηλώσεις.

Τὸ 1943, ὁ δόκτωρ Ἄλτσουλ, καθηγητὴς τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Χάρβαρδ καὶ διευθυντὴς τοῦ νοσοκομείου Μὰν Λὴν τῆς Βοστώνης, ἐνδιαφέρθηκε ζωηρὰ γι' αὐτὸ τὸ πρόβλημα. Ἐξήτασε στοιχεῖα καὶ στατιστικὲς ἀπ' ὁλόκληρα χιλιάδες θεωρίες, γιὰ νὰ τὶς ἀποκλείση τελικά.

Μεταξὺ ἄλλων, δοκίμασε τὴν ἐνέργεια τῆς γνωστῆς ὁρμόνης ACTH (τῆς ὑποφύσεως) κατὰ τῆς σχιζοφρενείας, ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα ἦταν ἀρνητικά.

Τέλος, ἐδῶ καὶ 5 χρόνια περίπου, ἐβρῆκε ἕνα φάρμακο ποὺ φαινόταν ἀποτελεσματικό, κι' ἀπὸ τότε πειραματίζεται μ' αὐτό. Πρόκειται γιὰ ἕνα ἐκχύλισμα τοῦ «κωνοειδοῦς» ἀδένος.

Ὁ ἀδένας αὐτὸς εἶναι μικρός, ἔχει σχῆμα κουκουνάρας πεύκου καὶ βρίσκεται ἐσαθειὰ μέσα στὸν ἐγκέφαλο. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἔχει μικρὸ μέγεθος, χρειάζονταν πολλοὶ τέτοιοι ἀδένες, γιὰ νὰ συγκεντρωθῆ μιὰ ποσότης ἐκχυλίσματος ἀρκετὴ γιὰ τὰ ἐπιστημονικὰ πειράματα. Ὁ δόκτωρ Ἄλτσουλ ἔπαιρνε ἀδένες ἀπὸ μοσχάρια. Χρησιμοποίησε λοιπὸν 15 ἀπ' αὐτούς, γιὰ νὰ φτιάση τὸ ἐκχύλισμα, ποὺ χορηγοῦσε σ' ἕνα ἀσθενῆ γιὰ μιὰ μέρα.

Τώρα ἐπιδιώκει νὰ ὑπερνικήση αὐτὴ τὴ δυσκολία, χρησιμοποιώντας «κωνοειδεῖς» ἀδένες ἀπὸ φάλαινες, ποὺ εἶναι ἀρκετὰ μεγάλοι (ζυγίζουν περὶ τὸ 1 κιλὸ ὁ καθένας).

Ἡ πεποίθησι ὅτι ὁ «κωνοειδὴς» ἦταν ἡ «ἕδρα τῆς ψυχῆς» ὑπῆρχε στοὺς Βουδδιστὲς ἐδῶ καὶ 2.000 χρόνια. Ὡστόσο, μολονότι ἦταν γνωστὸς ὁ ἀδένας αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα, δὲν εἶχε προκαλέσει τὸ ἐπιστημονικὸ ἐνδιαφέρον ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνες.

Γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1573, ἕνας γιατρὸς παρατήρησε πέντε περιπτώσεις «ἀποτιτανώσεως» τοῦ «κωνοειδοῦς» σὲ ψυχοπαθεῖς. Ἴδιος ὅμως οἱ γιατροὶ ἀρχισαν νὰ ἐνδιαφέρωνται συστηματικὰ γι' αὐτὸ τὸν ἀδένα ἐδῶ καὶ 10 χρόνια. Ἀλλ' οἱ σχετικὲς ἐργασίες περιωρίζονταν κυρίως στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἰαπωνία. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες πίστευαν μάλιστα ὅτι ὁ «κωνοειδὴς» δὲν ἐκπληρώνει καμμιὰ λειτουργία κι' ὅτι ἀποτελεῖ ἄχρηστο ὑπόλειμμα ἑνὸς «πρωτογόνου ματιοῦ».

Ὅταν ὁ δόκτωρ Ἄλτσουλ ἀρχισε τὶς ἐρευνές του μὲ ἐκχυλίσματα «κωνοειδοῦς», ἤξεσε ὅτι ἄλλοι 19 συνάδελφοί του εἶχαν δοκιμάσει τὸ ἴδιο πρᾶγμα καὶ εἶχαν ἀποτύχει. Ὡστόσο τὰ πρῶτα πειράματά του ἀπέδειξαν ὅτι τὸ ἐκχύλισμα αὐτὸ ξανάφερνε στὸ φυσιολογικὸ τὶς ταραγμένες διοχημικὲς λειτουργίες τῶν σχιζοφρενῶν καὶ τοὺς προκαλοῦσε μιὰ σημαντικὴ βελτίωσι τῶν κλινικῶν συμπτωμάτων. Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς μέρες ὅμως, οἱ ἄρρωστοι ξαναγύριζαν στὴν ἀρχική τους κατάστασι κι' ἔμεναν πιὰ ἔτσι, παρ' ὅλη τὴ συνέχισι τῶν ἐνέσεων τοῦ ἐκχυλίσματος.

Μὲ ἄλλα λόγια, τὰ ἀποτελέσματα τοῦ φαρμάκου ἦταν ἐντελῶς προσωρινά. Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ ἀρρώστου ἀποκτοῦσε γρήγορα μιὰ «ἀνοσία» ἀπέναντί του κι' ἔπαυε πιὰ νὰ ἐπηρεάζεται ἀπ' αὐτό.

Τὸ πρόβλημα γιὰ τὸν δόκτορα Ἄλτσουλ ἦταν πῶς νὰ παρασκευάση ἕνα ἐκχύλισμα ποὺ νὰ διατηρῆ τὴν ἀρχικὴ ἀποτελεσματικότητά του. Ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς ἀποτυχημένες δοκιμές, ἐβρῆκε ὅτι προκαλοῦσε τὴν «ἀνοσία» μιὰ ὡρισμένη πρωτεῖνη τοῦ ἐκχυλίσματος. Ἀφαίρεσε λοιπὸν ἀπὸ τὸ ἐκχύλισμα αὐτὴ τὴν πρωτεῖνη κι' ἐπανέλαβε πέρυσι τὰ πειράματά του, χορηγώντας τὸ φάρμακο ἐπὶ 2-4 χρονικὲς περιόδους, διαρκείας 8-10 ἡμερῶν τὴν καθεμιά. Αὐτὴ τὴ φορὰ λοιπόν, δὲν παρατήρησε καμμιὰ ὑποτροπὴ τῶν συμπτωμάτων ποὺ εἶχαν ὑποχωρήσει.

Οἱ ἑπόμενες ποσοσπάθειές του ἀφοροῦσαν τὴν παραγωγὴ ἑνὸς ἐκχυλίσματος μόνιμα ἀποτελεσματικοῦ, σταθεροῦ καὶ τυποποιημένου. Πιστεύει δὲ τώρα ὅτι δὲν ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὸ σκοπὸ αὐτό.

Σ' ἕνα χρόνο θὰ τὸ ἔχη ἐπιτύχει, καὶ τότε θ' ἀρχίση ἡ συστηματικὴ παραγωγὴ τοῦ φαρμάκου.

Φυσικά, θὰ πρέπει πρῶτα νὰ δοκιμασθῆ σὲ χιλιάδες σχιζοφρενεῖς ποὶν γίνη ἐπισήμως δεκτό.

Ὁ δόκτωρ Ἄλτσουλ ἔχει ἀσφαλῶς λόγους νὰ πιστεύη ὅτι τὸ φάρμακό του ὠφελεῖ περισσότερο ὅταν ἡ πάθησι βρίσκεται στὴν ἀρχή της, καὶ λιγώτερο σὲ σχιζοφρενεῖς ποὺ πάσχουν ἀπὸ πολλὰ χρόνια. Πάντως φέρει σὲ ὅλους μιὰ ὠφέλεια, ἔστω καὶ μικρή.

"Ἂν ἀρχίση λοιπὸν νὰ χορηγῆται ἀμέσως γιὰ τὶς νέες περιπτώσεις σχιζοφρενείας, ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια ποὺ θὰ ἔχουν λείψει πιὰ οἱ τωρινοὶ παλαιοὶ σχιζοφρενεῖς, ἡ πάθησι αὐτὴ θὰ περιορισθῆ πιὰ στὸ ἐλάχιστο..

Ἐνῶ εἶχαν ἤδη καταπολεμηθῆ μὲ φάρμακα ἄλλες μορφὲς ψυχοπαθειῶν — ὅπως π.χ. οἱ προκαλούμενες ἀπὸ συφιλίδα ἢ ἀπὸ πελλάγρα — ἡ σχιζοφρένεια ἀντιστεκόταν σὲ κάθε σχετικὴ προσπάθεια. Τώρα λοιπὸν τὸ ἐκχύλισμα τοῦ «κωνοειδοῦς» ἀδένος ὑπόσχεται νὰ τῆς δώση ἕνα ἀποφασιστικὸ χτύπημα.

Πρέπει νὰ σημειωθῆ ἀκόμη ὅτι, κατὰ τὶς παρατηρήσεις τοῦ δόκτορος Ἄλτσουλ, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς θεωρουμένους ὡς σχιζοφρενεῖς ἔχουν ἁπλῶς ἐλλειψι ἀλατιοῦ στὸν ὀργανισμό τους. Κι' ὅταν διορθωθῆ ἡ χημικὴ αὐτὴ ἀνωμαλία τους, τὰ συμπτώματά τους ὑποχωροῦν.

✪✪

Τὸ ἡγεσκέπιο

Δύο ὀρθοπεδικοί, οἱ δόκτορες Ἰρβιν Σίγκελ καὶ Τζὼρτζ Ἄνοστ, κατασκεύασαν ἕνα ὄργανο, ποὺ τὸ ὠνόμασαν ἡγεσκόπιο καὶ ποὺ ἐπιτρέπει τὴν ἐξακρίβωσι, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἤχου, τῆς πορείας ἑνὸς κατάγματος. Ὡς γνωστόν, οἱ γιατροὶ στηρίζονταν ὡς σήμερα στὴν προσωπικὴ ἀντίληψι τοῦ ἀσθενοῦς καὶ στὶς ραδιογραφικὲς ἐξετάσεις γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν ἂν τὰ κόκκαλα «ἔβρισκαν». Οἱ ἐνδείξεις αὐτές, ὅμως, δὲν ἦταν πάντοτε ἀσφαλεῖς καὶ γι' αὐτὸ συνέβαιναν συχνὰ ὑποτροπές. Μὲ τὸ νέο ὄργανο, ὁ γιατρὸς θὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ παρακολουθῆ σὲ κάθε στιγμὴ τὴν ἐπουλωτικὴ ἐπεξεργασία καὶ ἔτσι ὁ κίνδυνος τῆς ὑποτροπῆς θὰ ἀποκλεισθῆ.

Τὸ κάπνισμα κατὰ τὴν ἐγκυμοσύνη

Σύμφωνα μὲ τὶς παρατηρήσεις τῶν Ἄγγλων γιατρῶν, οἱ γυναῖκες ποὺ καπνίζουν πολὺ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης γεννᾶνε εὐκολώτερα. Ἀλλὰ ξέρετε γιὰ ποιὸ λόγο; Γιατὶ τὸ παιδὶ ποὺ φέρνουν στὸν κόσμο εἶναι ἀσθενικὸ καὶ μικροκαμωμένο· τὸ κάπνισμα, μ' ἁπλούστατα λόγια, περιορίζει τὴν κανονικὴ ἀνάπτυξι τοῦ ἐμβρίου. Συμπέρασμα: οἱ γυναῖκες ποὺ καπνίζουν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης δύλοφονοῦν τὸ παιδί τους.

Οἱ ἐπιπλοκὲς τῆς παρωτίτιδος

"Ὁλοι ξέρομε ὅτι ἡ πιὸ ἐπικίνδυνη ἐπιπλοκὴ τῆς παρωτίτιδος (παραμαγούλες, μαγουλήθρες) εἶναι ἡ φλόγωσι τοῦ ἑνὸς ἢ καὶ τῶν δύο ὀρχέων, ποὺ προκαλεῖ ἀτροφία, μὲ ἀπώτερο ἀποτέλεσμα τὴν ἀνικανότητα. Ἀλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὀρχίτιδα, ἡ παρωτίτις μπορεῖ νὰ προκαλέση ἐπίσης φλεβίτιδα. Γι' αὐτό, εἶναι ἀπαραίτητη ἡ παραμονὴ στὸ κρεβάτι, τόσον κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νόσου, ὅσον καὶ κατὰ τὴν περίοδο τῆς ἀναρρώσεως.

Τὸ DG 428 θεραπεύει τὸν καρκίνο;

Τὰ συνεχιζόμενα πειράματα μὲ τὸ περίφημο γερμανικὸ ἀντικαρκινικὸ φάρμακο DG 428 ἐπιβεβαιώνουν τὶς θεραπευτικές του ἰδιότητες. Τελευταῖα, τὸ φάρμακο αὐτὸ χρησιμοποιήθηκε στὸ γαλλικὸ νοσοκομεῖο τῆς Λιμόζ, ὅπου ἐπετεύχθησαν τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα τοὺς: 1) Σταματάει τὴν ἀνάπτυξι τῶν ἀπομονωμένων καρκινωδῶν κυττάρων. 2) Ἀνακόπτει τὴν ἐξέλιξι ἑνὸς καρκινώδους ὄγκου καί, σὲ πολλὲς περιπτώσεις, τὸν ἐξαφανίζει. 3) Ἡ τοξικότης του εἶναι ἐλαχίστη. Σὲ παρόμοια συμπεράσματα κατέληξαν καὶ οἱ Ἑλβετοὶ ἐπιστήμονες.

Ὁ πόλεμος κατὰ τοῦ καρκίνου

Γιὰ πρώτη φορά, ἕνα φάρμακο ἐξαφάνισε τελείως ἕναν καρκινώδη ὄγκο. Τὸ φάρμακο αὐτό, ποὺ καλεῖται μεθοτρεξάτη, δοκιμάστηκε τελευταῖα στὸ Ἀντικαρκινικὸ Ἱνστιτοῦτο τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Οἱ ἐπιτυχόμενες στηρίζουν μεγάλες ἐλπίδες σ' αὐτό.

Στὴν Κίνα, ἐξ ἄλλου, δοκιμάστηκε μὲ πολὺ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα ἡ ἀκτιδομυκίνη Κ σὲ 4000 καρκινοπαθεῖς. Ἡ ἀκτιδομυκίνη Κ εἶναι ἀντιβιωτικό.

Στὴν Πράγα, τέλος, ὁ δόκτωρ Σέκκα κατώρθωσε, ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς προσπάθειες, ν' ἀπομονώση μιὰ καρκινογόνο οὐσία, ποὺ ἐκκρίνεται ἀπὸ τὸν ἀνθρώπινο ὀργανισμό

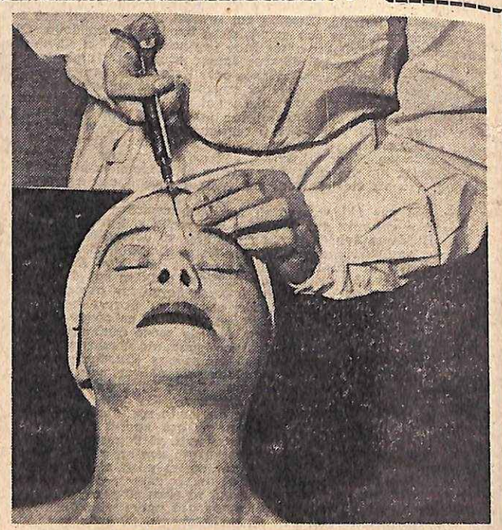

ΕΝΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΓΗΡΑΤΟΣ

Οἱ γυναῖκες θὰ μποροῦν στὸ ἑξῆς νὰ ἐξαφανίζουν τὰ ἴχνη τοῦ γήρατος, τοὐλάχιστον ἀπὸ τὸ πρόσωπό τους. Ἡ σύγχρονη αἰσθητικὴ χειρουργικὴ διαθέτει θαυματουργὰ μέσα, ποὺ ἐπιτρέπουν ἀκόμα καὶ στὶς γυναῖκες τῶν 60 χρόνων, νὰ ἐμφανίζωνται μὲ νεανικὰ πρόσωπα. Οἱ ρυτίδες τῆς μύτης, τοῦ μετώπου καὶ τῆς περιοχῆς τῶν ματιῶν, ποὺ γερνοῦν ἰδιαίτερα ἕνα πρόσωπο, θὰ ἐξαφανίζωνται στὸ ἑξῆς μὲ μερικὲς μονάχα ἐνέσεις. Οἱ νέες ἐνέσεις χρησιμοποιοῦνται ἤδη ἀπὸ πολλοὺς γιατροὺς ἔκαναν δὲ τὴν πρώτη ἐμφάνισι στὴ Γερμανία. Ἡ χρησιμοποίησί τους ὅμως ἐπιβάλλεται νὰ γίνεται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ εἰδικευμένους γιατρούς.

Ἡ παρατεινομένη ΚΥΟΦΟΡΙΑ

Πότε δημιουργεῖται κίνδυνος γιὰ τὸ παιδί

Ο τελευταῖο συνέδριο γυναικολογίας καὶ μαιευτικῆς ποὺ συγκροτήθηκε στὴ Μασσαλία ἀπασχολήθηκε μὲ τὸ πρόβλημα τῶν περιπτώσεων κατὰ τὶς ὁποῖες ἡ κυοφορία παρατείνεται πέραν ἀπὸ τὶς κανονικὲς προθεσμίες.

Ἀλλὰ ποιὰ εἶναι ἡ κανονικὴ διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης;

Οἱ ἐπιστήμονες δὲ μποροῦν νὰ δώσουν σαφῆ ἀπάντησι σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτησι. Ἡ σημαντικώτερη δυσκολία ἐγκειται στὸ ὅτι δὲ μποροῦμε νὰ ξέρωμε ἂν ἡ ἐγκυμοσύνη ἀρχίζη ἀπὸ τὴ στιγμὴ τῆς «γονίμου ἐπαφῆς» ἢ ἀπὸ τὴ στιγμὴ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ ἀρσενικοῦ γεννητικοῦ κυττάρου καὶ τοῦ ὠαρίου. Ἂν κάμωμε, λοιπόν, τὸν ὑπολογισμὸ ἀπὸ τὴν τελευταία ροὴ (ἐκείνη ποὺ προηγήθηκε ἀπὸ τὴ σύλληψι) ἔχομε 270 + 14 = 284 ἡμέρες. Ἀλλ' οἱ ἰατρικὲς στατιστικὲς δείχνουν ὅτι μιὰ κυοφορία μπορεῖ νὰ παραταθῆ καὶ ἐπὶ 320 ἡμέρες, δηλαδὴ ἐπὶ 36 ἡμέρες πέραν ἀπὸ τὸ νομιζόμενο ὡς κανονικὸ ὅριο.

Οἱ γιατροὶ μιλᾶνε συνήθως γιὰ παρατεινομένη ἐγκυμοσύνη μετὰ τὶς 300 ἡμέρες.

Ἀλλὰ πῶς μποροῦμε νὰ διακρίνωμε πότε πρόκειται γιὰ ἁπλὴ καθυστέρησι καὶ πότε γιὰ παρατεινομένη ἐγκυμοσύνη;

Οἱ ἐργαστηριακὲς ἐξετάσεις δὲ μᾶς λένε, δυστυχῶς, μεγάλα πράγματα. Περισσότερο κατατοπιστικὲς εἶναι οἱ ραδιογραφικὲς ἐξετάσεις. Μᾶς δείχνουν, πρῶτα-πρῶτα, ἕναν πυρῆνα ὀστεοποιήσεως στὸ κατώτερο ἄκρον τοῦ μηροῦ τοῦ παιδιοῦ. Σὲ μερικὲς περιπτώσεις, ἡ ραδιογραφία δείχνει ἐπίσης τὸ ἀνώτερο ἄκρο τοῦ ὀστοῦ τοῦ βραχίονος... Οἱ ἐξετάσεις αὐτές, ὅμως, γιὰ νὰ μᾶς δώσουν σαφεῖς ἐνδείξεις, ἀπαιτοῦν νὰ πάρωμε μεγάλον ἀριθμὸ κλισὲ καὶ πολλοὶ ἐπιστήμονες ὑποστηρίζουν ὅτι τὸ πρᾶγμα αὐτὸ εἶναι ἐπικίνδυνο γιὰ τὸ παιδί, ποὺ τὸ ἐκθέτομε ἔτσι σὲ μιὰ παρατεταμένη ἐπίδρασι ἀκτίνων Χ.

Οἱ παρατεινόμενες ἐγκυμοσύνες εἶναι σπάνιες, ἐκθέτουν, ὅμως, τὰ παιδὶ σὲ σοβαρὸ κίνδυνο. Σύμφωνα μὲ τὶς διεθνεῖς στατιστικές, ἡ παιδικὴ θνησιμότης στὶς 270 ἡμέρες κυοφορίας εἶναι μόλις 1,4%, στὶς 282 1,82% καὶ στὶς 310 φθάνει τὰ 5—5, 45%.

Στὶς παρατεινόμενες κυοφορίες, τὸ παιδὶ εἶναι συνήθως μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ κανονικό. Ἡ παράτασι τῆς κυοφορίας, ἐξ ἄλλου, ἀχορηστεύει βαθμιαία τὸν πλακοῦντα, ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ παιδὶ δέχεται τὸ αἷμα καὶ τὸ ὀξυγόνο τῆς μητέρας. Τὸ παιδὶ δὲν τροφοδοτεῖται τότε κανονικὰ καὶ παθαίνει ἕνα εἶδος χρονίας ἀσφυξίας, γιὰ τὸ λόγο ὅτι τοῦ λείπει τὸ ὀξυγόνο. Γίνεται ἔτσι ἀσθενικὸ καὶ παρουσιάζει ἐλαττωμένη ἀντοχὴ στὶς περιπέτειες τοῦ τοκετοῦ. Ὁ κίνδυνος εἶναι μεγαλύτερος, σὲ περίπτωσι ποὺ ὁ τοκετὸς παρουσιάζει κάποια δυσχέρεια γιὰ ἀνατομικοὺς ἢ ἄλλους λόγους.

Ἡ συνεχὴς ἰατρικὴ παρακολούθησι ἐπιβάλλεται σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι. Τὰ πιθανὰ ἐνδεχόμενα εἶναι δύο:

1) Παρὰ τὸ ὅτι ἔχουν ξεπεραθῆ οἱ προθεσμίες, ἡ κυοφορία συνεχίζεται κανονικά. Τὸ παιδὶ κατεβαίνει «βάσει ἡλικίας» καὶ ὁ τοκετὸς ἐξελίσσεται ὁμαλά. Ὁ γιατρός, στὴν περίπτωσι αὐτή, δὲν ἔχει νὰ κάμη τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ ὑποβοηθήση καὶ νὰ ἐπιταχύνη τὸν τοκετό.

2) Τὸ παιδὶ εἶναι πολὺ μεγάλο ἢ ὑπάρχει κίνδυνος ἀσφυξίας. Ἐπιβάλλεται τότε ἡ καισαρικὴ τομή. Πρόκειται γιὰ μιὰ δυσάρεστη περιπλοκή, ποὺ δὲν ἔχει, ὅμως, τίποτα τὸ ἀνησυχαστικό.

Ὅπως ἡ ἔγκυος μπορεῖ νὰ «χάση» ἔτσι μπορεῖ καὶ νὰ «κερδίση» μερικὲς ἡμέρες, νὰ γεννήση, δηλαδή, πρὶν ἀπὸ τὴ 270η ἡμέρα. Αὐτὲς οἱ ἡμέρες ποὺ «κερδίζει» δὲν παίζουν κανένα ρόλο. Γιὰ πρόωρο τοκετὸ μιλᾶμε, ὅταν γίνεται μεταξὺ τῆς 180ης καὶ τῆς 255ης ἡμέρας, δηλαδὴ μετὰ τὴ συμπλήρωσι τοῦ ὄου μηνὸς καὶ πρὶν τὸ παιδὶ κλείση τοὺς ὀκτώμισυ μῆνες.

Ὁ πρόωρος τοκετὸς γίνεται συνηθέστερα μὲ καισαρικὴ τομή. Τὸ κυριώτερο πρόβλημα ποὺ δημιουργεῖ εἶναι ἡ ἐπιβίωσι τοῦ βρέφους. Ὑπάρχουν, εὐτυχῶς, σήμερα σ' ὅλες τὶς μαιευτικὲς κλινικὲς εἰδικὲς συσκευές, ποὺ ἐξασφαλίζουν στὸ βρέφος τὶς ἴδιες συνθῆκες ζωῆς ὅπως καὶ μέσα στὸν κόλπο τῆς μητέρας του.

Ὁ πρόωρος τοκετὸς μπορεῖ νὰ καταστῆ ἀναγκαῖος καὶ γιὰ ἄλλους λόγους, ὅπως εἶναι μερικὲς ἀσθένειες τῆς μητέρας (διαβήτης κτλ.) ἢ τοπικὲς ἀνωμαλίες, ποὺ παρεμποδίζουν τὴν ὁμαλὴ ἔξοδο τοῦ βρέφους.

✪✪

340 ἑκατομμύρια γυμνοὶ σ' ὅλο τὸν κόσμο

Μιὰ πρόσφατη στατιστικὴ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι 310 ἑκατομμύρια ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν κατοίκων τῆς γῆς ζοῦν ἀκόμη κατόπιν τῆς γυμνοὶ κι' ὅτι 700 ἑκατομμύρια ἄλλοι τυλίγουν μόνο τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμιοῦ τους μ' ἕνα κομμάτι ὕφασμα ἢ μ' ἕνα δέρμα ζώου.

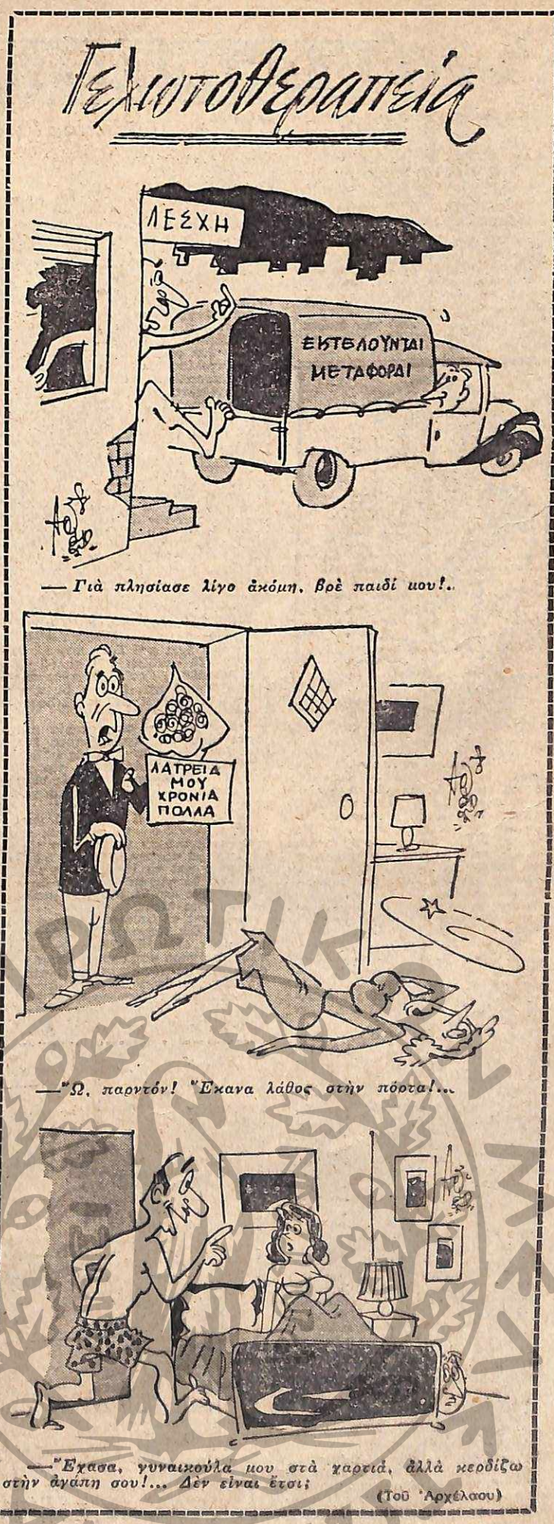

ΤΑ ΝΕΩΤΕΡΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

Σύντομες ειδησοῦλες

ΑΜΕΣΩΣ μετὰ τὴν ἄφιξί του στὴ Μαδρίτη, ὁ Γιοὺλ Μπρύννερ δήλωσε σ' ὅλους τοὺς συνεργάτες του στὸ φίλμ «Σολομὼν καὶ Βασίλισσα τοῦ Σαββᾶ» πὼς ἐπιθυμεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἕνα «δικό του» ρόλο, καὶ ὄχι νὰ παίξῃ κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ Τάυρον Πάουερ.

Ἐπεσκέφθη κατόπιν στὸ καμαρίνι της τὴν Τζίνα Λολομπριτζίντα (Βασίλισσα τοῦ Σαββᾶ) καὶ τῆς ἔσφιξε τὸ χέρι μέσα στὰ δυό δικά του, μ' ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ γλυκά του χαμόγελα.

Ἡ Τζίνα ὅμως ἀπὸ τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου τοῦ Τάυ ἔχει χάσει τὸ

Ὁ Βὰν Τζόνσον

κέφι καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ χαμόγελό της, ποὺ σπάνια ἔσβυνε ἀπὸ τὰ χείλη της. Δήλωσε δὲ ὅτι σκέπτεται πολὺ τὶς ἐρωτικὲς σκηνές, ποὺ θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ ἐξασκηρίση μὲ τὸν Γιοὺλ, γιατὶ θὰ τῆς ξαναθυμίζουν ὁπωσδήποτε τὰ ἀγκαλιάσματα καὶ τὰ φιλιὰ τοῦ Τάυ, ποὺ δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ ξεχάσῃ.

★ Ὁ Ζὺλ Ντασσέν, τοῦ ὁποίου τὸ τελευταῖο φίλμ «Ὁ νόμος» δὲν προσελήφθη ἀκόμα, διάλεξε τὸ θέμα τοῦ προσεχοῦς του ἔργου. Θὰ εἶναι τὸ μυθιστόρημα τοῦ Μαρσὲλ Χάντρις «Δράμα σ' ἕνα καθρέφτη». Πρόκειται γιὰ μιὰ σύγχρονη δίκη ἡ ἐξέλιξι τῆς ὁποίας κάνει νὰ ἐναλλάσσωνται τὰ δραματικὰ καὶ διασκεδαστικὰ ἐπεισόδια.

★ Ὁ Ζὼρζ Μαρσὰλ, ὁ Ἀντρὲ Κλαβὼ καὶ ἡ Μιρέιγ Γκρανέλλι ἔφυγαν γιὰ τὴν κεντρικὴ δυτικὴ Ἀφρική, προκειμένου ν' ἀρχίσουν ἐκεῖ τὸ γύρισμα τοῦ φίλμ «Αἰχμάλωτος τῆς ζούγκλας». Μιὰ καὶ θὰ περάσουν ἐκεῖ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά, πῆραν μαζί τους κι' ἕνα χριστουγεννιάτικο δέντρο.

★ «Οἱ γάμοι τοῦ Φιγκαρὸ» γίνονται φίλμ. Θὰ γυρισθοῦν ἀπὸ τὸ σκηνοθέτη Ζὰκ Σαρὸν μέσα στὰ φυσικὰ ντεκὸρ ἑνὸς μικροῦ ἱσπανικοῦ λιμανιοῦ, τῆς Κόστα Μπράβα.

★ Ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ σημαντικοὺς Ἀμερικανοὺς κινηματογραφικοὺς παραγωγοὺς τῆς προπολεμικῆς περιόδου, ὁ Ὄσσια Λουκάτσεβιτς, ρωσικῆς καταγωγῆς, πέθανε στὸ Χόλλυγουντ σὲ ἡλικία 60 χρόνων, ὕστερα ἀπὸ μακροχρόνια ἀρρώστεια. Ὁ Λουκάτσεβιτς εἶχε γυρίσει καὶ μερικὰ σημαντικὰ φίλμ στὰ γαλλικὰ στούντιο. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι «Τὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Βορρᾶ» μὲ τὸ Λουὶ Ζουβέ, «Παραμονὴ μάχης», «Τάρας Μπούλμπα» μὲ τὸν Χάρρυ Μπάρ καὶ «Νύχτες Μόσχας».

★ Στὸ Παρίσι ὑπάρχει ἕνα σινεμά, ποὺ ὀνομάζεται «Μπικίνι» καὶ κατὰ σύμπτωσι τὸ σινεμὰ αὐτὸ προβάλλει τὶς ἡμέρες αὐτὲς τὸ φίλμ «Τὸ νησὶ τῶν γυμνῶν γυναικῶν».

★ Ἡ Σοφία Λόρεν ἐγκατέλειψε τὸ Παρίσι μὲ δώδεκα μεγάλες βαλίτσες κι' ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀμερική. Τὸ νέο φίλμ, ποὺ θὰ γυρίση στὸ Χόλλυγουντ, ὑπὸ τὴ διεύθυνσι τοῦ Τζώρτζ Κιούκορ, εἶναι ἕνα γουέστερν μὲ τὸν τίτλο «Διαβολικὴ καὶ μὲ πιστόλι». Θὰ γυρίση κατόπιν μιὰ κωμῳδία μὲ τὸν Κὲρκ Ντάγκλας, μὲ τὸν τίτλο «Ἡ Ἀμερικανίδα εἶναι ἄνδρας. Ὅπως ὅλοι ξέρουν, στὸ Χόλλυγουντ θὰ μιλᾶ συνεχῶς γαλλικά, γιὰ νὰ τὰ τελειοποιήσῃ, δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ 1960 θὰ γυρίση στὸ Παρίσι τὸ πρῶτο της γαλλικὸ φίλμ.

★ Ὁ παραγωγὸς Μαρτινέντι, ὁ σκηνοθέτης Ζὰν Μπαστιὰ καὶ ὁ σεναριογράφος Φερνὰν Σαρντοῦ, γεννημένοι καὶ οἱ τρεῖς στὴν περιοχὴ τῆς Μασσαλίας, ἀποφάσισαν νὰ γυρίσουν ἕνα φίλμ τοῦ ὁποίου ἡ ὑπόθεσι ἐκτυλίσσεται — ποῦ ἀλλοῦ; — στὴ Μασσαλία. Διάλεξαν δὲ γιὰ πρωταγωνίστρια τὴ Ζοζιὰν Μαριανί, ποὺ ἦταν γιὰ ἕνα διάστημα ἡ ἐπίσημη μνηστὴ τοῦ Μάρλον Μπράντο. Παρτεναὶρ της θὰ εἶναι ὁ Ρισὰρ Γουΐνκλερ, ποὺ γεννήθηκε κι' αὐτός, ὅπως ἡ Ζοζάν, στὸ Μπαντὸλ καὶ ποὺ ἔπαιζε μαζὶ μὲ τὸ Μάρλον Μπράντο στὸ «Χορὸ τῶν καταραμένων».

★ Γράψαμε σὲ προηγούμενο τεῦχος μας γιὰ τὸν ἄλλοτε Γάλλο ξένπρεμιὲ τοῦ φίλμ «Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν Ἱσπανὸ» καὶ σημερινὸ ἀββᾶ Ζὼρζ Γκαλλί, ὁ ὁποῖος δήλωσε πὼς εὐχαρίστως θὰ δεχόταν νὰ παίξῃ στὸν κινηματογράφο ἕνα ρόλο παπᾶ, γιὰ νὰ μπορέσῃ ν' ἀποτελειώσῃ τὴν ἐκκλησία του. Ὁ σκηνοθέτης Ζὰν Μπαστιὰ τοῦ βρῆκε ἀμέσως τὸ ρόλο ποὺ ζητοῦσε σ' ἕνα φίλμ ποὺ ἔχει καὶ ἕναν κατάλληλο τίτλο: «Τὸ παιδάκι τοῦ καλοῦ Θεοῦ». Ὁ ἀββᾶς Γκαλλὶ δέχτηκε ἀμέσως τὴν πρότασι. Πρέπει ὅμως νὰ δώσῃ τὴν ἔγκρισί του καὶ ὁ δεσπότης τῆς περιοχῆς.

Πρόκειται γιὰ τὴν Ἱστορία μιᾶς νέας, τῆς ὁποίας τρεῖς ἄντρες, ἕνας ξενοδόχος, ἕνας ἀστυνομικὸς κι' ἕνας φαρμακοποιὸς διεκδικοῦν τὴν πατρότητα ἐπειδὴ καὶ οἱ τρεῖς εἶχαν φλερτάρει τὴ μητέρα της εἴκοσι χρόνια πρίν.

★ Ὁ Τζὴν Κέλλυ θὰ γυρίση στὸ Λονδῖνο τὶς ποσοστὲς του φίλμ «Τζέντλεμαν μεταξὺ τῶν τζέντλεμαν» μὲ παρτεναὶρ τὴν Μόιρα Σήρερ καὶ τὴ Νοέλ Ἀντάν. Τὸ φίλμ θὰ γυρισθῇ ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸ Ράνκ καὶ θὰ στοιχίση μισὸ ἑκατομμύριο λίρες.

★ Κατὰ τὸ δεύτερο ἑξάμηνο τοῦ 1960 ὁ Ζὺλ Ντασσὲν θὰ βρίσκεται καὶ πάλι στὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποία τόσο ἀνάπτυξε κατὰ τὸ γύρισμα τοῦ φίλμ «Ὁ Χριστὸς ξανασταυρώνεται». Τὸ νέο του ἔργο θὰ εἶναι ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὸ μυθιστόρημα τοῦ Ζὼρζ Σοριὰ «Μιὰ ξένη στὸ νησί». Φυσικὰ ἡ «ξένη» δὲ θὰ εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴ Μελίνα Μερκούρη.

★ Πρὶν ἀπὸ 20 χρόνια ἡ πρώτη κυρία τοῦ Χόλλυγουντ ἦταν ἡ Ἀρλὶν Ντάν, ἡ Ἤρθαν κατόπιν ἡ Γκρὴρ Γκάρσον, ἡ Ἰνγκὶντ Μπέργκμαν καὶ ἡ Γκρέης Κέλλυ. Τώρα εἶναι ἡ σειρὰ τῆς Βέρα Μάϊλς, ποὺ γοήτευσε καὶ κατέκτησε τὸ Χόλλυγουντ μὲ τὸ σὶξ-ἀππὶλ της. Ὁ σκηνοθέτης Ἄλφρεντ Χίτσκοκ ἐξετίμησε ἀμέσως τὴν ἀξία της καὶ ἔσπευσε νὰ ὑπογράψῃ μαζί της ἕνα ἑπταετὲς συμβόλαιο, ἀρχίζοντας δὲ ἀμέσως τὴ ρεκλάμα γύρω ἀπὸ τὸ νέο του ἀστέρι δήλωσε: «Δίνει τὴν ἐντύπωσι πὼς μᾶς ἦρθε ἀπὸ ἕναν ἄλλο πλανήτη».

Ἡ Βέρα Μάϊλς γεννήθηκε στὶς 23 Αὐγούστου 1930. Παντρεύτηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1950 τὸν Μπὸμπ Μάϊλς καὶ εἶναι ἀπὸ τὸ 1957 ἡ σύζυγος τοῦ τελευταίου Ταρζάν, Γκόρτον Σκώτ.

★ Οἱ Ἄγγλοι εἶναι ἐθνικιστὲς ἀκόμα κι' ὅταν πηγαίνουν στὸν κινηματογράφο. Τὸ ἀποδεικνύει αὐτὸ ἡ ἐπιτυχία τῶν ταινιῶν «Ἡ γέφυρα τοῦ ποταμοῦ Κβάϊ», «Δουνκέρκη» καὶ «Πρόσεχε λογία», ποὺ ἔρχονται πρῶτες σὲ εἰσπράξεις κατὰ τὸ 1958. Τὸ τελευταῖο ἔργο εἶναι μιὰ ἐπιτυχημένη σάτιρα τῆς στρατιωτικῆς ζωῆς. Ἀκολουθοῦν κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας τὰ ἀμερικανικὰ φίλμ «Ὁ φιλαράκος» μὲ τὸ Φράνκ Σινάτρα, τὴν Κὶμ Νόβακ καὶ τὴ Ρίτα Χέηγουωρθ, «Ὁ χορὸς τῶν καταραμένων» μὲ τὸ Μάρλον Μπράντο καὶ οἱ «Βίκινγκς» μὲ τὸν Κὶρκ Ντάγκλας.

★ Μιὰ ἀδιαθεσία τοῦ Ράφ Βαλλόνε ἀνάγκασε τὸ παισινὸ θέατρο, ὅπου παίζεται τὸ ἔργο «Ψηλὰ ἀπὸ τὴ γέφυρα» γιὰ δεύτερο χρόνο, νὰ διακόψῃ γιὰ μερικὲς μέρες τὶς παραστάσεις του.

★ Ἡ Τζέην Ράσσελ ἐμφανίζεται τώρα σ' ἕνα νυχτερινὸ κέντρο τῆς Νέας Ὑόρκης. Φοράει ἀκριβὰ ἀποκαλυπτικὲς τουαλέττες, ἀλλὰ στὸ καμαρίνι της δέχεται συχνὰ ἐπισκέψεις ἱερωμένων. Ἡ Τζέην, γιὰ τὴν ὁποία ἔπαψε νὰ ἐνδιαφέρεται ὁ κινηματογράφος, διέρχεται μιὰ σοβαρὴ κρίσι. Δὲν τὰ πάει καθόλου καλὰ καὶ μὲ τὸ σύζυγό της Μπὸμπ Γουώτερφιλντ, ἐπαγγελματία παίκτη τοῦ ὀτάγκιμπυ, κυκλοφοροῦν δὲ φῆμες πὼς ἡ στὰρ θὰ ἐγκαταλείψῃ σύντομα τοὺς πάντες καὶ τὰ πάντα, γιὰ νὰ κλεισθῇ σὲ μοναστήρι.

★ Ὁ Ρόμπερτ Σιόντμακ, ποὺ τελείωσε στὴ Γερμανία τὸ γύρισμα τοῦ φίλμ «Τὰ S.S. χτυποῦν τὴν πόρτα», θὰ εἶναι ὁ σκηνοθέτης τῆς νέας ἐκδόσεως τῆς «Κάτια». Τὸ νέο φίλμ θὰ ἔχῃ γιὰ πρωταγωνιστὲς τὴν Ρόμυ Σνάϊντερ καὶ τὸν Κούρτ Γιοῦργκενς.

★ Ἀφοῦ ἦταν ἐπὶ σειρὰ χρόνων ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐμπορικὰ ἀστέρια τοῦ ἀμερικανικοῦ κινηματογράφου, ὁ Βὰν Τζόνσον ἔπεσε ξαφνικὰ στὴν ἀφάνεια. Γιὰ πρώτη φορὰ φέτος δὲν ἀναφέρεται τὸ ὄνομά του μεταξὺ τῶν δέκα δημοφιλεστέρων ἀστέρων τοῦ Χόλλυγουντ.

★ Κυκλοφοροῦν ἐπιμόνως φῆμες πὼς τὰ πρῶτα νέφη ἔκαναν τὴν ἐμφάνισί τους στὸν ὁρίζοντα τῆς συζυγικῆς εὐτυχίας τοῦ ζεύγους Ρίτα Χάϊηγουωρθ — Τζὶμ Χίλλ. Οἱ δυὸ σύζυγοι ἔσπευσαν, φυσικά, νὰ τὶς διαψεύσουν. Μιὰ γαλλικὴ παροιμία ὅμως λέει «Δὲν ὑπάρχει καπνὸς χωρὶς φωτιά!»

★ Ὁ Ντὶκ Χάϊμς, ποὺ ὑπῆρξε

Ἡ Τζέην Ράσελ

κατὰ σειρὰν σύζυγος τῆς Ἔντιθ Χάρπερ, τῆς Τζόαν Ντροῦ, τῆς Νορα Ἔντινγκτον καὶ τῆς Ρίτα Χάϊηγουωθ, παντρεύτηκε τώρα τὴν Φράνσις-Ἄνν Μακρῆ, ἡ ὁποία εἶναι κατὰ 20 χρόνια νεώτερή του.

★ Ὁ Στὴβ Κόχραν καὶ ἡ Μάμυ Βὰν Ντόριν εἶναι ἀγὼριστοι καὶ ὅμως ἀρνοῦνται ὅτι εἶναι ἐρωτευμένοι.

★ Ὁ Ρὸκ Χάτσον ἀγόρασε μιὰ ὡραία βίλλα μὲ μεγάλη πισίνα καὶ ἕνα ὑπερπολυτελὲς γιώτ. Συγχρόνως ἀποκάλυψε πὼς ἄρχισε νὰ κάνῃ συλλογὴ ἔργων διασήμων ζωγράφων.

★ Στὴ Σάντα Μόνικα ἐξεδόθη τὸ διαζύγιο ποὺ χωρίζει ὁριστικὰ τὴν Πιεράντζελι καὶ τὸν Βὶκ Ντάμον. Ἡ στὰρ θὰ κρατήσῃ τὴ βίλλα τους στὸ Μπέβερλυ Χίλς καὶ θὰ εἰσπράττῃ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν ἐσόδων τοῦ Βὶκ ποὺ δὲ θὰ ὑπερβαίνουν ὅμως τὶς 21.000 δολλάρια τὸ χρόνο. Ὁ Βὶκ θὰ καταβάλλῃ ἐπὶ πλέον 500 δολλάρια τὸ μῆνα γιὰ τὴ διατροφὴ τοῦ γυιοῦ τους Πέρρυ ποὺ παραμένει κοντὰ στὴ μητέρα του.

★ Ἡ Ἰνγκρὶντ Μπέργκμαν ξαναπῆρε τὴ σουηδικὴ ἰθαγένειά της, τὴν ὁποία εἶχε χάσει ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ γάμου της μὲ τὸ Ρουμπέρτο Ροσσελίνι.

★ Δὲ θὰ εἶναι ὁ Ἄντονυ Φραντσιόζα ἀλλὰ ὁ Μάρλον Μπράντο ὁ παρτεναὶρ τῆς Ἄννα Μανιάνι στὸ φίλμ «Ὁ Ὀρφεὺς στὸν Ἅδη». Μένει νὰ δοῦμε τί θὰ ἀποδώσῃ ἡ συνεργασία αὐτή, δεδομένου ὅτι ἡ Μανιάνι δὲν εἶναι ἀπὸ τὶς στὰρ ποὺ ἀνέχονται τὶς ἀμέτοητες ἰδιοτροπίες τοῦ μεγάλου Ἀμερικανοῦ γόητος.

★ Ἡ Μπελίντα Λή, ἡ στὰρ ποὺ ἐξεδιώχθη ἀπὸ τὴν Ἰταλία καὶ τὴν Ἀγγλία ὕστερα ἀπὸ τὸ σκάνδαλο Ὀρσίνι, τελειώνει τώρα στὰ γαλλικὰ στούντιο τὸ φίλμ «Αὐτὸ τὸ ποθητὸ κορμὶ» μὲ παρτεναὶρ τὸν Ντανιὲλ Ζελέν. Ἀμέσως μετὰ θὰ ἐπανέλθῃ στὰ στούντιο τῆς Ταινετσιτὰ γιὰ νὰ παίξῃ τὸ ρόλο τῆς Λουκρητίας Βοργία στὸ φίλμ «Οἱ νύχτες τῆς Λουκρητίας», ποὺ θὰ σκηνοθετήσῃ ὁ Σὲρζ Γκριέκο. Παρτεναὶρ τῆς Μπελίντα θὰ εἶναι ὁ Ζὰκ Σερνάς.

ΠΑΤ ΚΕΝΕΝΤΥ

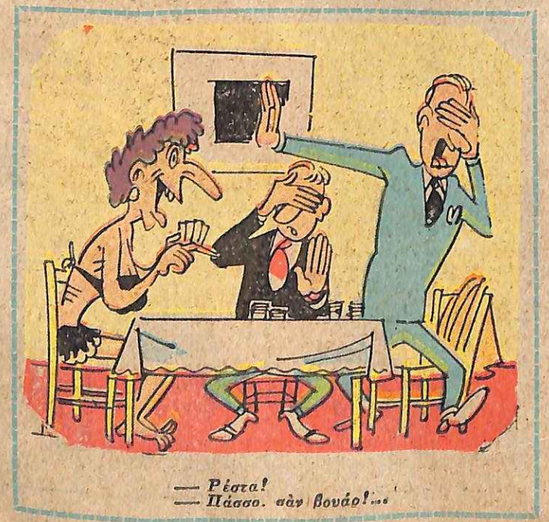

— *Ρέστα!*
— *Πάσσο. σὰν βουνό!...*

Τα παιγνίδια γιά τὸ «σκότωμα» τῆς ὥρας εἶναι τὰ πιό διαδεδομένα καὶ τὰ πιό ἁπλά.

Η ΧΑΡΤΟΠΑΙΞΙΑ ΕΧΕΙ ΤΡΕΙΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Τὰ «παιχνίδια-πυροτεχνήματα», ποὺ μεσουρανοῦν καὶ χάνονται

ΚΑΤΑ τὶς στατιστικές, κάθε 10 χρόνια περίπου ἐμφανίζεται ἕνα καινούργιο χαρτοπαικτικὸ παιχνίδι. Μέσα σὲ ἕνα - δυὸ χρόνια κατακτᾶ τὸν κόσμο. Ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀστραπιαία αὐτὴ ἄνοδο, ἀκολουθεῖ ἡ ραγδαία παρακμή του. Καὶ σ' ἄλλα δυὸ χρόνια ἔχει ἐγκαταλειφθῆ καὶ ξεχαστῆ τελείως.

Ὡστόσο, κανένα ἀπ' αὐτὰ τὰ νέα παιχνίδια δὲν ἀποτελεῖ ἔκπληξι γιὰ τοὺς εἰδικούς. Αὐτοὶ τὰ περιμένουν, γιατὶ ξέρουν ὅτι ἡ δημοτικότης τοῦ καθενὸς βασίζεται στὸ κοινωνικὸ «κλῖμα» μέσα στὸ ὁποῖο γεννήθηκε. Δὲ μποροῦν, βέβαια, νὰ τὰ ὀνομάσουν προκαταβολικὰ ἢ νὰ καθορίσουν τοὺς κανόνες τους, μποροῦν ὅμως νὰ περιγράψουν τὰ γενικὰ χαρακτηριστικά τους μὲ ἀκρίβεια.

"Ας πάρουμε γιὰ παράδειγμα τὸ «μά - γιόνγκ», ποὺ ἐμφανίστηκε μετὰ τὸ 1920 καὶ κατέκτησε τοὺς κοσμικοὺς κύκλους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Λίγα χρόνια μετὰ τὸν πρῶτο παγκόσμιο πόλεμο, οἱ Ἀμερικανοὶ βρέθηκαν σὲ οἰκονομικὴ ἄνθησι. Εἶχαν ἀρκετὰ λεφτὰ καὶ διαθέσιμο χρόνο γιὰ ψυχαγωγία (ἰδίως οἱ γυναῖκες). Θέλανε λοιπὸν ἕνα παιχνίδι ἀκριβό, μὲ πολύτιμους κανόνες, ἔτσι, ὥστε καὶ ἡ ἀγορὰ καὶ ἡ ἐκμάθησί του νὰ προϋποθέτουν ἀξιόλογη δαπάνη. "Επρεπε ἐπίσης νὰ παίζεται ἀπὸ πολλὰ ἄτομα, στὶς κοινωνικὲς συγκεντρώσεις.

Αὐτὰ πρόβλεπαν τότε οἱ εἰδικοί. Καὶ πραγματικά, γεννήθηκε τὸ «μά - γιόνγκ», ποὺ συγκέντρωνε αὐτὰ τὰ στοιχεῖα. Παιζότανε μὲ πολυάριθμα κοκκαλάκια, ποὺ εἶχαν ζωγραφισμένα πάνω τους διάφορα ἐξωτικὰ σχέδια. Διαδόθηκε δὲ ἀπ' τὴν 'Αμερικὴ σ' ὅλο τὸν κόσμο.

Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ μετὰ τὸ δεύτερο πόλεμο. Ὑπῆρχε καὶ πάλι στὴν 'Αμερικὴ τὸ κλῖμα τῆς εὐημερίας καὶ τῆς σπαταλῆς χρόνου. Κι' ἔτσι δημιουργήθηκε τὸ νέο παιχνίδι «κανάστα», ποὺ σημείωσε θρίαμβο πρωτοφανῆ στὴν Ἱστορία τῆς τράπουλας. "Ηταν ἀκριβῶς ὅμοιο μὲ τὸ «μά - γιόνγκ», μόνο ποὺ παιζότανε μὲ τράπουλα κι' ὄχι μὲ κοκκαλάκια.

Κανένα ὡστόσο ἀπ' αὐτὰ τὰ «παιχνίδια - πυροτεχνήματα» δὲ μπορεῖ νὰ ὑποσκελίση καὶ νὰ ἐκτοπίση τὰ κλασσικά, ποὺ εἶναι ἔξη ἢ ἑπτὰ ὅλα - ὅλα καὶ διατηροῦν τὴ θέσι τους ἐπὶ αἰῶνες, ἀλλάζοντας μόνο στὶς λεπτομέρειές τους.

Ὁ κάθε παίκτης διαλέγει ἕνα ἀπ' αὐτά, ἀνάλογα μὲ τὴν ψυχοσύνθεσί του, τὰ γοῦστα του καὶ τὸ λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο παίζει.

Ἡ χαρτοπαιξία (δὲν ἐννοοῦμε ἐδῶ τὴν «ἐπαγγελματικὴ») ἐξυπηρετεῖ κυρίως τρεῖς σκοπούς: τὴν ψυχαγωγία, τὸ «σκότωμα» τῆς ὥρας καὶ τὴν πνευματικὴ ἱκανοποίησι.

Ὁ πρῶτος σκοπὸς εἶναι κοινωνικῆς φύσεως. Σὲ μιὰ κοσμικὴ συγκέντρωσι οἱ καλεσμένοι ποὺ δὲ χορεύουν, διασκεδάζουν παίζοντας χαρτιά. Τὰ παιχνίδια αὐτῆς τῆς δεύτερης κατηγορίας ἀντιπροσωπεύουν ἕνα μεγάλο χρηματικὸ δαπάνημα. Ἀκόμη κι' οἱ τράπουλες δὲν κοστίζουν πολύ, γιατὶ τὶς χρησιμοποιοῦμε ἔστω καὶ πολυμεταχειρισμένες. — ἐνῶ σ' ἄλλες περιπτώσεις πρέπει νὰ εἶναι ὁλοκαίνουργες καὶ ἄθικτες.

Τέλος, ἔχομε τὰ παιχνίδια ποὺ προσφέρουν πνευματικὴ εὐχαρίστησι. Αὐτὰ ἀκονίζουν τὸ μυαλὸ καὶ ἐπιτρέπουν στοὺς παίκτες νὰ δείξουν ὅλη τὴν ἱκανότητά τους, νὰ σχολιάσουν τὶς φάσεις τους, νὰ ἐφαρμόσουν μαθηματικοὺς ὑπολογισμοὺς καὶ «συστήματα». Εἶναι λίγα τὰ παιχνίδια αὐτῆς τῆς κατηγορίας. Μόνο δυὸ ἔχουν γίνει παγκόσμια: τὸ μπρὶτζ καὶ τὸ πόκερ.

Τὸ πρῶτο μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ὁ βασιλιᾶς τῶν χαρτοπαικτικῶν παιχνιδιῶν. Συνδυάζει τὴ λεπτὴ ψυχολογία τοῦ πόκερ καὶ τοὺς πολύπλοκους θεωρητικοὺς κανόνες τοῦ σκακιοῦ. Ἐνῶ ὅμως τὸ σκάκι βασίζεται μόνο στὸ μυαλὸ (καὶ γι' αὐτὸ θὰ μποροῦσε πιθανώτατα νὰ γίνῃ τέλειος σκακιστὴς ἕνας «ἠλεκτρονικὸς ἐγκέφαλος»), στὸ μπρὶτζ παίζει σημαντικὸ ρόλο καὶ ἡ τύχη. Κι' αὐτὸ ἀκριβῶς τοῦ δίνει ἕνα ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον.

Μποροῦμε νὰ παρομοιάσουμε τὸ μπρὶτζ μὲ τὴ ζωή, ὅπου ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἕνα συνδυασμὸ ἱκανότητος καὶ τύχης. Καὶ στὶς δυὸ περιπτώσεις κερδίζει συνήθως ὁ καλύτερος, ὁ ἀνώτερος, ἀλλὰ χωρὶς ν' ἀποκλείεται καὶ ν' ἀποτύχῃ ἀν τὸν κατατρέξῃ ἡ τύχη.

Δὲν ἀσχοληθήκαμε ἐδῶ καθόλου μὲ τὴν «ἐπαγγελματικὴ» χαρτοπαιξία, ποὺ ἔχει σκοπό της ἀποκλειστικὰ τὸ κέρδος. "Αλλωστε, αὐτὴ δὲν ἔχει πολὺ μεγάλη διάδοσι, γιατὶ οἱ συστηματικοὶ παίκτες ποὺ ἐπιδιώκουν μόνο νὰ κερδίσουν πολλὰ λεφτά, προτιμάνε τὴ ρουλέτα, τὰ ζάρια ἢ τὶς κοῦρσες.

Σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις, εἶναι καταλληλότερα τὰ παιχνίδια ποὺ παίζονται ἀπὸ τέσσερις, μὲ τὸ σύστημα τῶν «παρτεναίρ». Ἔτσι, ἂν τὸ ἀντρόγυνο Α ἐπισκεφθῆ στὸ σπίτι του τὸ ζεύγος Β, στρώνουν καὶ οἱ τέσσερις ἕνα «πινακλάκι». Ὁ κάθε σύζυγος ἔχει γιὰ «παρτεναίρ» τὴ γυναῖκα του. Κι' ἔτσι διασκεδάζουν κι' οἱ τέσσερις μιὰ χαρά.

Τὰ παιχνίδια γιὰ τὸ «σκότωμα» τῆς ὥρας, εἶναι τὰ πιὸ διαδεδομένα καὶ συγχρόνως τὰ πιὸ ἁπλά. Παίζονται ἀπ' τὰ παιδιὰ ἕνα βροχερὸ ἀπόγεμα, ἀπ' τὸ ἀντρόγυνο ἕνα ἤσυχο βράδυ ποὺ περνάει στὸ σπίτι του, ἀπ' τοὺς ταξειδιῶτες, ἀπ' τοὺς ἐρωστοὺς καὶ τοὺς ἀνάπηρους...

Σ' αὐτὴ τὴν κατηγορία ἀνήκει μιὰ παραλλαγὴ τοῦ «κανάστα» καὶ μιὰ ἄλλη τοῦ πινάκλ, ποὺ παίζονται μόνο ἀπὸ δυὸ ἄτομα (δυὸ συζύγους π.χ.), μὲ διαφορετικοὺς καὶ ἁπλοὺς κανόνες.

Ἐπίσης τέτοια παιχνίδια εἶναι καὶ οἱ διάφορες «πασιέντσες». Ὁ ἀριθμὸς τους ὑπερβαίνει τὶς 400, πρᾶγμα ποὺ δείχνει πόσο εἶναι ἀγαπητὲς καὶ ἐξυπηρετικές.

Τέλος, ἡ κατηγορίας ἀντιπροσωπεύουν ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ παιχνιδιῶν ποὺ δὲν ἀπαιτοῦν καμμιὰ ἰδιαίτερη ἱκανότητα καὶ ἐξυπηρετοῦν ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο τὸ σκοπὸ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν χεριῶν. Εἶναι τὰ λεγόμενα «ἀνάποδα», ποὺ παίζονται μὲ τὴν ἀνάποδη πλευρὰ τῆς τράπουλας καὶ ἄλλα παρόμοια.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ *γιὰ τὶς γυναῖκες*

"Ομορφο βάδισμα

Τὸ ὡραῖο περπάτημα προσθέτει τόσο στὴ γοητεία τῆς γυναίκας! Μπορεῖτε ὡστόσο ν' ἀποκτήσετε καὶ σεῖς αὐτὸ τὸ χάρισμα, ἀρκεῖ νὰ κάνετε λίγη εἰδικὴ γυμναστική. Νὰ τρεῖς κατάλληλες ἀσκήσεις:

1) Πρέπει πρῶτα νὰ δυναμώσετε τοὺς μῦς τοῦ πέλματος, τῆς γάμπας καὶ τοῦ μηροῦ καὶ νὰ ἰσορροπήσετε τὸ σῶμα σας πάνω στοὺς γοφοὺς. Γιὰ νὰ τὸ κατορθώσετε, θὰ περπατήσετε ἀρκετὴ ὥρα, π ο λ ὺ ἀ ρ γ ὰ, μὲ τὰ πόδια ξυπόλητα, πάνω σὲ μιὰ εὐθεῖα γραμμὴ χαραγμένη στὸ πάτωμα.

2) "Υστερα, μὲ φυσικὸ περπάτημα, θὰ κάνετε διαδοχικὰ ἕνα βῆμα ἐμπρὸς καὶ ἕνα πίσω. Θὰ ἐπαναλάβετε τὸ ἴδιο 15—20 φορὲς συνέχεια.

3) Τοποθετῆστε, τέλος, πάνω στὸ κεφάλι σας ἕνα ἀντικείμενο βάρους 1 ὀκᾶς περίπου (μπάλα, μαξιλάρι, βιβλίο, κλπ.) καὶ ἀφῆστε το νὰ σταθῆ σὲ ἰσορροπία, χωρὶς νὰ τὸ κρατᾶτε. "Αν δὲ μπορῇ νὰ σταθῆ μόνο του, στηρίχτε το πάνω σὲ μιὰ πετσέτα.

Οἱ χωρικὲς ἀποκτοῦν χαριτωμένο περπάτημα, μὲ τὸ νὰ κρατᾶνε σὲ ἰσορροπία πάνω στὸ κεφάλι τοὺς τὶς στάμνες τους ἢ ἄλλα ἀντικείμενα.

Ἀφοῦ πάρετε αὐτὴ τὴ στάσι, θ' ἀρχίσετε νὰ περπατᾶτε ἀργά, τεντώνοντας τὸ ἕνα πόδι καὶ λυγίζοντας τὸ ἄλλο, σὲ κάθε βῆμα σας.

Πῶς πρέπει νὰ γράφετε

"Οταν στέλνετε ἕνα γράμμα, φροντίστε νὰναι καθαρογραμμένο, χωρὶς σβουσίματα καὶ μουντζοῦρες. Πρέπει νὰ ἐκφράζετε μὲ σαφήνεια τὶς ἰδέες σας καὶ τὸ γράψιμό σας νὰναι ἀπολύτως εὐανάγνωστο.

Καλὸ εἶναι, βέβαια, νἄχετε κομψὸ καὶ ὡραῖο γραφικὸ χαρακτῆρα. Ἀποφεύγετε ὅμως τὸ περίτεχνο γράψιμο, ποὺ προδίδει κοπὰ βάρος ἐλλειψι καλλιεπείας.

Δυὸ λόγια τώρα γιὰ τὸ «στύλ»:

Καλὸ εἶναι νἄχῃ τὸ γράμμα σας λίγη πρωτοτυπία, κάποια φρεσκάδα, κάτι ἀπὸ σᾶς. Προσπαθῆστε συνεπῶς νὰ γράφετε μ' ἀφέλεια καὶ νὰ μὴ διαφέρῃ πολὺ ἡ φρασεολογία σας ἀπὸ κείνη ποὺ μεταχειρίζεστε ὅταν μιλᾶτε.

Μὰ πρέπει νἄχετε πάντα ὑπ' ὄψι σας καὶ τὸ χαρακτῆρα τοῦ προσώπου στὸ ὁποῖο ἀπευθύνεστε.

Δὲ μπορεῖτε π.χ. νὰ γράφετε χιουμοριστικὰ σ' ἕνα ἄτομο σεβαστό, μὲ τὸ ὁποῖο δὲν ἔχετε πολὺ θάρρος... οὔτε νὰ ἐκθέτετε — ἔστω καὶ μὲ χάρι — τὶς μικρολεπτομέρειες τῆς καθημερινῆς ζωῆς σας σὲ μιὰ γρηᾶ κυρία, ὄχι πολὺ γνωστή σας, ποὺ σᾶς ζήτησε τυπικὰ πληροφορίες γιὰ τὴν ὑγεία τῆς μητέρας σας...

Καλοὶ τρόποι

Στὴν ἐποχή μας, ἔχομε ὅλοι μιὰ τάσι νὰ περιορίζουμε τὴν ἀλληλογραφία μας. Μερικοὶ μάλιστα τείνουν νὰ τὴν καταργήσουν ἐντελῶς, μὲ τὸ δικαιολογητικὸ πὼς εἶναι πολυάσχολοι. Ἂς μὴ ξεχνοῦν ὡστόσο πὼς ὑπάρχουν μερικὰ γράμματα, ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ μὴ γράψῃ ἕνας ἄνθρωπος μὲ καλὴ ἀνατροφή. Κι' αὐτὰ εἶναι κυρίως τὰ εὐχαριστήρια κι' οἱ ἀπαντήσεις.

Πράγματι, ὅταν πάρετε ἕνα γράμμα, ὀφείλετε ν' ἀπαντήσετε. Ἂν τὸ παραλείψετε, θὰ δείξετε ὄχι μόνο περιφρόνησι στὸ πρόσωπο ποὺ σᾶς ἔγραψε, ἀλλὰ καὶ κακὴ ἀνατροφή.

Ἐπίσης, ὅταν πάρετε ἕνα δῶρο, ἢ ὅταν κάποιος σᾶς πρόσφερε μιὰ ἐξυπηρέτησι, ὀφείλετε, ὅσο ἀπασχολημένη κι' ἂν εἶσαστε, νὰ στείλετε ἕνα γράμμα μὲ τὶς εὐχαριστίες σας.

"Αν πάλι σᾶς γράψῃ κάποιος μεγαλείτερός σας στὴν ἡλικία ἢ ἀνώτερος κοινωνικά, γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσῃ γιὰ κάποια χάρι ποὺ τοῦ κάνατε, ὀφείλετε καὶ πάλι ν' ἀπαντήσετε μ' ἕνα γράμμα γεμάτο μεταφορσόνη. Θὰ τοῦ τονίζετε σ' αὐτὸ ὅτι ἦταν ὑπερβολικὲς οἱ εὐχαριστίες του, γιατὶ ἐκπληρώσατε ἁπλῶς τὸ καθῆκον σας προσπαθῶντας νὰ τοῦ φανῆτε χρήσιμη.

Τ' ἀντικείμενα τῆς τουαλέττας

Τὰ διάφορα ἀντικείμενα τῆς τουαλέττας (βουρτσάκι δοντιῶν, χτένι, βούρτσα μαλλιῶν, κλπ.) πρέπει νάναι ἀτομικά σας, νὰ μὴ τὰ χρησιμοποιῇ κανεὶς ἄλλος. Ἡ σύστασι αὐτὴ ἔχει ἰδιαίτερα σημασία ἂν ὑπάρχῃ κάποια μεταδοτικὴ ἀσθένεια.

Πρέπει ἐπίσης νὰ τὰ διατηρῆτε καθαρώτατα, πλένοντάς τα ταχτικὰ μὲ νερὸ καὶ σαπούνι.

Τὰ σφουγγάρια γίνονται λυπαρὰ καὶ γλοιώδη, μὲ τὴ μακρὰ χρῆσι τους. Γιὰ νὰ τ' ἀποφύγετε αὐτό, τὰ βουτᾶτε κάθε τόσο σὲ διάλυσι σόδας 3%. Τ' ἀφίνετε 20 λεπτὰ τῆς ὥρας, στύβοντάς τα ἐπανειλημμένως, γιὰ νὰ βγῆ τὸ ὑγρὸ ποὺ περιέχουν. "Υστερα τὰ σαπουνίζετε καὶ τὰ ξεπλένετε μὲ ἄφθονο νερό.

Μπορεῖτε ν' ἀποφύγετε ὡστόσο ὅλον αὐτὸ τὸν κόπο, ἂν χρησιμοποιῆτε σφουγγάρια τεχνητά, ἀπὸ πλαστικὴ οὐσία. Αὐτὰ καθαρίζουν ἁπλῶς μὲ χλιαρὴ σαπουνάδα.

Γιὰ ν' ἀσπρίσῃ ἕνα σφουγγάρι, τὸ βάζετε μέσα σὲ μιὰ μικρὴ λεκάνη, μαζί μ' ἕνα λεμόνι κομμένο σὲ φέτες, γεμίζετε τὴ λεκάνη μὲ βραστὸ νερό, τ' ἀφίνετε 24 ὧρες κι' ἐπειτα ξεπλένετε μὲ ἄφθονο νερό.

Πῶς δὲν κόβει τὸ αὐγολέμονο

Γιὰ νὰ πετύχῃ τὸ αὐγολέμονο καὶ νὰ μὴν κόψῃ, πρέπει, ἀφοῦ χτυπήσετε καλὰ τ' αὐγὰ καὶ προσθέσετε τὸ λεμόνι, ν' ἀραιώσετε λίγο τὸ μίγμα μὲ κρύο νερό. "Υστερα ἀρχίζετε νὰ προσθέτετε λίγο - λίγο ξεστὸ ζουμὶ ἀπ' τὴν κατσαρόλα, ἀνακατεύοντας διαρκῶς τὸ μίγμα, ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ τὸ ρίξετε μέσα στὴ σοῦπα ἢ στὸ φαγητό. Ἀφοῦ τὸ ρίξετε, βάζετε νὰ πάρῃ μιὰ βράση τὸ φαγητὸ γιὰ νὰ πῆξῃ λίγο ἡ σάλτσα, σὰν κρέμα. Ἀλλοιῶς, ἂν κατεβάσετε ἀμέσως τὴν κατσαρόλα ἀπ' τὴ φωτιά, τὸ αὐγολέμονο θὰ μείνῃ ὑγρό.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ ΣΤΟ ΧΕΙΜΩΝΑ

ΒΓΗΚΕ χαρούμενος ἀπὸ τὸ φιλόξενο σπίτι. Ξημέρωνε. Μιὰ γκρίζα, λερωμένη χαραυγή, ἐρχότανε νὰ πάρῃ τὴ θέσι τῆς παγερῆς νύχτας. Ὁ καινούργιος χρόνος ἔμπαινε μουντός, νοτισμένος μὲ ἐλαφρὸ χιονόνερο.

Ὁ Γιαρμενῆς ὅμως ἤτανε χαρούμενος! Μέσα στὶς τσέπες του ἐνοιωθε τὴν ἁπαλὴ ζεστασιὰ τῶν κερδισμένων λεφτῶν... Εἶχε κερδίσει ἀπόψε! Πολλά... Τόρα, ὅσα δὲν εἶχε κερδίσει ποτὲ ἄλλοτε! Ὁ καινούργιος χρόνος εἶχε μπῆ μὲ μιὰν ἀπίστευτη, ἀσταμάτητη ρέντα... Κέρδιζε, κέρδιζε ὅλη νύχτα, ξετίναζε ὅλους τοὺς ἄλλους πεῖχτες, καὶ βγῆκε γενικὸς νικητής!

"Ενα εὔθυμο ρεφραὶν ξεπήδησε ἀπὸ τὰ χείλια του. Ἡ ζωὴ τοῦ φαινόταν ὁμορφη, ἔστω ἀκόμα καὶ μέσα στὴ γκρίζα αὐτὴ χαραυγὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς...

Ξαφνικά, τὸ τραγούδι ἔμεινε μισοτελειωμένο ἁπάνω στὰ χείλια του: Μπροστά του στάθηκε μιὰ γυναίκα ποὺ τοὺκλεισε τὸ δρόμο. "Ενα ἀξιοθρήνητο γυναικεῖο πλάσμα, χλωμὸ κι' ἄσαρκο, ντυμένο στὰ κουρέλια. Καὶ μιὰ φωνὴ σπασμένη τὸν εὐχηθηκε:

— Χρόνια πολλά, κύριε...

Ὁ Γιαρμενῆς κύτταξε περίεργα αὐτὴν ποὺ τὸν εἶχε εὐχηθῆ:

— Τί θέλετε; τὴ ρώτησε.

— Τίποτε ἄλλο, ἀπὸ τὸ νὰ σᾶς εὐχηθῶ χρόνια πολλά...

Ὁ Γιαρμενῆς τὴν κύτταξε περίεργα. Μέσα στὸ μισόφωτο τῆς ὥρας, τὰ μάτια της ἀστράφτανε δακρυσμένα, ἐνῶ τὰ χείλια της ποὺ τρεμουλιάζανε, προσπαθούσανε νὰ χαμογελάσουν...

Κάτι σὰν οἶκτος πλημμύρισε τὴν ψυχὴ τοῦ εὐτυχισμένου ἀνθρώπου... Πέρασε μὲ θερμὴ οἰκειότητα τὸ χέρι του κάτω ἀπὸ τὸ μπράτσο τῆς ἄγνωστης καὶ τῆς εἶπε εὐθυμα, ἐγκάρδια:

— "Ελα μαζί μου...

"Ενα ταξὶ τοὺς ὡδήγησε στὸ διανυκτερεῦον γαλατάδικο. Ὁ Γιαρμενῆς παράγγειλε γάλα, βούτυρο καὶ βουτήματα. Ἡ ἄγνωστη ἔπεσε ἀσυγκράτητη στὸ φαΐ.

Ὁ Γιαρμενῆς τὴν κύτταζε μὲ λυπημένη ἐκπληξι νὰ τρώη... Αὐτὴ ἔνοιωσε τὴ ματιά του περίεργη ἀπάνω της καὶ σταμάτησε κατακόκκινη... "Ενας λυγμὸς ξεχείλισε ἀπὸ μέσα της:

— Μὲ συγχωρῆτε... Πεινοῦσα τόσο!

— Καϋμενούλα... Εἶσαι φτωχιά;...

— Φτωχιὰ δὲ θὰ πῆ τίποτα! Εἶμαι δυστυχισμένη...

— Δὲ φαίνεσαι μεγάλη...

— Εἶμαι δεκαεννιὰ χρόνων...

— "Εχεις γονεῖς;

— Μιὰ μητέρα μόνο, κατάκοιτη...

— Κι' ὁ πατέρας σου;

Στὰ μάτια τῆς κοπέλλας ἄστραψε τὸ μῖσος:

— Πατέρα δὲν εἶχα ποτέ! "Ενας ἀδιάφορος ἐγκληματικὸς ἄνθρωπος πέρασε σὰ θύελλα ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς καϋμένης τῆς μανούλας μου καὶ τὴν ἄφησε ἐρείπιο! Μέσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια ξεπετάχτικα, ὑπόλοιπο τῆς θύελλας, ἐγώ...

Συγκλονισμένος ὡς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τοῦ ἀβάστακτου πόνου, ποὺ δονοῦσε τὴ φωνή της, ὁ Γιαρμενῆς ἅπλωσε τὸ χέρι του καὶ τῆς ἔσφιξε τὸ μπράτσο καὶ τῆς ψιθύρισε τρυφερὰ στὸ αὐτί:

— "Ελα... Πᾶμε μαζί, πιὸ καλά, νὰ ποῦμε στὴ Βιολέττα χρόνια πολλά...

ΒΕΡΣΕΡΟΣ

✪✪

Σκότωσε μιὰ τίγρι μὲ τὴν κάννη τοῦ ντουφεκιοῦ

Καθὼς πήγαινε μὲ τ' ἄλογό του νὰ παραδώσῃ ἕνα ἔγγραφο σὲ κάποια στρατιωτικὴ μονάδα τῆς Μαντσουρίας, ἕνας Κινέζος δεκανέας συνάντησε ξαφνικὰ στὸ δρόμο του μιὰ τίγρι. Τὸ θηρίο ἦταν ἤδη πληγωμένο ἀπὸ κάποιον ἄλλο καὶ ἐξαγριωμένο ἀπ' τοὺς πόνους. Εὐτυχῶς, ὁ δεκανέας τὸ εἶδε ἐγκαίρως, ξεπέζεψε, τὸ σημάδεψε μὲ τὸ ὅπλο του καὶ πίεσε τὴ σκανδάλη.

Ἀλλὰ τὸ ντουφέκι ἔπαθε ἀφλογιστία. Κι' ἡ τίγρις ὥρμησε γιὰ νὰ κατασπαράξῃ τὸ δεκανέα! Ἐκεῖνος εἶχε τότε τὴν ἐτοιμότητα νὰ κρατήσῃ τὸ ὅπλο του ἀπὸ τὴν κάννη πρὸς τὰ ἐμπρός. Μὲ τὴν τυφλὴ ὁρμὴ ποὺ ἐπιτέθηκε ἡ τίγρις, ἡ κάννη τοῦ ντουφεκιοῦ χώθηκε στὸ στόμα της καὶ σφηνώθηκε στὴ βάσι τοῦ κρανίου της. Καὶ τὸ θηρίο ἔπεσε νεκρό!

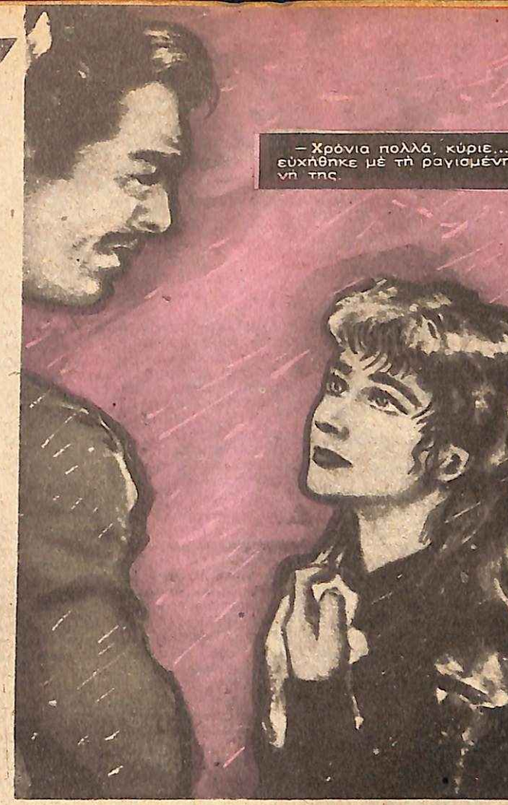

— Χρόνια πολλά, κύριε... τοῦ εὐχήθηκε μὲ τὴ ραγισμένη φωνὴ της.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ Πρωτοχρονιᾶς...

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

σα... Ἐδῶ καὶ λίγον καιρὸ ὅμως ἡ μπτέρα μου ἔπεσε ἀρρωστη. Χρειάστηκε τώρα — μὲ τὴ σειρά μου κι' ἐγὼ—νὰ ἐργαστῶ γι' αὐτήν... Δὲ βρῆκα πουθενὰ δουλειά... Καὶ χτὲς τὸ ἀπόβραδο ἀποφάσισα τὸ μεγάλο ἠθῆμα: Θὰ ἔδινα τὸν ἑαυτό μου στὸν πρῶτο ἄντρα ποὺ θαὔρισκα μπροστά μου! Εἴχαμε νὰ φᾶμε τρεῖς μέρες — κι' ἡ μητέρα μου κι' ἐγώ... Βγῆκα στοὺς δρόμους κρυφά, χωρὶς νὰ μὲ πάρῃ εἴδησι... Γύριζα ὅλη τὴ νύχτα μέσα στὴν κρύα πρωτοχρονιάτικη παραμονή, μὲ τοὺς βιαστικοὺς ἀνθρώπους, ποὺ γύριζαν ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι, ἀπὸ διασκέδασι σὲ διασκέδασι... Εἶπα πὼς κάποιον κερδισμένο θὰ βρῶ κι' ἐγὼ γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ κάτι.

Χωρὶς νὰ τὴν κυττάξῃ, ὁ Γιαρμενῆς τῆς εἶπε:

— Κι' ἔπεσες καλά, ἀπάνω σὲ κερδισμένο...

Λάμψανε γεμάτα δακρυσμένη χαρὰ τὰ ματάκια της:

— Ἀλήθεια; Κερδίσατε;

"Εβγαλε αὐτὸς τὸ μάτσο τῶν χαρτονομισμάτων ποὺ φούσκωνε τὴν τσέπη του καὶ τῆς τὸβαλε στὰ χέρια:

— Πάρτα...

Χλώμιασε ἡ κοπέλλα.

— Νά... τὰ πάρω;...

— Ναί. Τὰ κέρδισα ὅλα ἀπόψε! Εἶναι δικά σου...

— Δικά μου; Τόσα; Λεφτά;

Τὰ λόγια τραυλίζανε στὸ στόμα της...

— Πάρτα... τῆς εἶπε γλυκὰ ὁ Γιαρμενῆς. Καί, δῶς'τα τῆς Βιολέττας...

Μὲ τὰ μάτια της ὀρθάνοιχτα ἡ κοπέλλα τὸν κύτταζε:

— Πῶς ξέρετε ὅτι τὴ μπτέρα μου τὴ λένε Βιολέττα;..

Ταραγμένος αὐτὸς σηκώθηκε.

Φώναξε τὸ γκαρσόνι, τὸ πλήρωσε κι' ἐκάτδεψε ἄλλη μιὰ φορὰ τὰ μαλλιὰ τῆς ἀγνωστης ποὺ τὸν κύτταζε μὲ ἐκπληξι— καὶ λίγο μὲ ἐχθρότητα.

Καλημέρα... τῆς εἶπε. Καὶ εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος!...

"Εφυγε σὰν κλέφτης, χωρὶς νὰ κυττάξῃ πίσω του... "Οταν βρέθηκε ἔξω, ὅταν ὁ κρῦος ἄνεμος τοῦ μαστίγωσε τὸ πρόσωπο, τότε ἤρθε στὸ νοῦ του ὅλο τὸ παρελθὸν ποὺ ἤτανε τόσο στενὰ δεμένο μὲ τὸ ἐγκλημά του: Τώρα θυμότανε καλὰ τὴ μικρὴ Βιολέττα ποὺ τοῦ τάκε δώσει ὅλα, χωρὶς νὰ τοῦ ζητήσῃ τίποτε ... "ταν τοῦ ἐμπ[illegible]κε τὸ μεγάλο [illegible]μυστικό ἐκεί[illegible] τόκρυβε σὰν [illegible]νας κακοποιός, γιὰ νὰ μὴν ἀντιμετωπίσῃ τὶς συνέπειες τοῦ ἔρωτά του, τὸ παιδί ποὺ θὰ γεννιότανε... Δέχτηκε μιὰ θέσι ποὺ τοῦ προτείνανε μακρυὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, κι' ἔφυγε γιὰ κεῖ, ἐγκαταστάθηκε στὴν ξενητειά, ἔκανε λεφτά, κι' ὕστερα ἀπὸ χρόνια γύρισε γιὰ νὰ σταδιοδρομήσῃ στὸν τόπο του, χωρὶς τύψεις... Νὰ ὅμως ποὺ οἱ τύψεις τὸν εἶχανε ζώσει ἀπρόοπτα τὴν πρωτοχρονιάτικη αὐτὴ παραμονή, μὲ τὴν συνάντησι τῆς κόρης του.

Καὶ τώρα; Τί θὰ γινότανε;

Τῆς εἶχε δώσει, βέβαια, ὅλα τὰ λεφτὰ ποὖχε κερδίσει... Φτάναν ὅμως; Κι' ὕστερα, αὐτὸς εἶχε μείνει ἐργένης, μόνος... "Αν γύριζε...

Γύρισε τρέχοντας.

Βρῆκε τὴν ἀδύνατη, χλωμὴ κοπέλλα, ἔξω ἀπὸ τὸ γαλατάδικο, μὲ τὰ λεφτὰ ποὺ τῆς εἶχε δώσει στὸ χέρι. Τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τῆς ψιθύρισε τρυφερὰ στὸ αὐτί:

— "Ελα... Πᾶμε μαζί, πιὸ καλά, νὰ ποῦμε στὴ Βιολέττα χρόνια πολλά...

ΒΕΡΣΕΡΟΣ

✪✪

Σκότωσε μιὰ τίγρι μὲ τὴν κάννη τοῦ ντουφεκιοῦ

Καθὼς πήγαινε μὲ τ' ἄλογό του νὰ παραδώσῃ ἕνα ἔγγραφο σὲ κάποια στρατιωτικὴ μονάδα τῆς Μαντσουρίας, ἕνας Κινέζος δεκανέας συνάντησε ξαφνικὰ στὸ δρόμο του μιὰ τίγρι. Τὸ θηρίο ἦταν ἤδη πληγωμένο ἀπὸ κάποιον ἄλλο καὶ ἐξαγριωμένο ἀπ' τοὺς πόνους. Εὐτυχῶς, ὁ δεκανέας τὸ εἶδε ἐγκαίρως, ξεπέζεψε, τὸ σημάδεψε μὲ τὸ ὅπλο του καὶ πίεσε τὴ σκανδάλη.

Ἀλλὰ τὸ ντουφέκι ἔπαθε ἀφλογιστία. Κι' ἡ τίγρις ὥρμησε γιὰ νὰ κατασπαράξῃ τὸ δεκανέα! Ἐκεῖνος εἶχε τότε τὴν ἑτοιμότητα νὰ κρατήσῃ τὸ ὅπλο του ἀπὸ τὴν κάννη πρὸς τὰ ἐμπρός. Μὲ τὴν τυφλὴ ὁρμὴ ποὺ ἐπιτέθηκε ἡ τίγρις, ἡ κάννη τοῦ ντουφεκιοῦ χώθηκε στὸ στόμα της καὶ σφηνώθηκε στὴ βάσι τοῦ κρανίου της. Καὶ τὸ θηρίο ἔπεσε νεκρό!

Μάριον Μίκαελ

Ἡ «Μπριζὶτ Μπαρντὸ» τοῦ γερμανικοῦ κινηματογράφου

ΑΥΤΟ ποὺ δὲν σκέφτηκε ποτὲ νὰ κάνη ὁ ἀμερικανικὸς κινηματογράφος σὲ ταινίες ζούγκλας, νὰ καθιερώση δηλαδὴ κι' ἕνα θηλυκὸ «Ταρζάν», παράλληλα μὲ τὸν ἀρσενικό, τὸ ἔκανε ἤδη ἀπὸ τὸ 1956 ὁ γερμανικός, λανσάροντας ἕνα καινούργιο καὶ ὁμορφο ἀστέρι του, τὴν θελκτικὴ Μάριον Μίκαελ, σὲ ταινίες περιπετειῶν στὴ ζούγκλα.

Τὸ πείραμα σημείωσε ἐξαιρετικὴ ἐμπορικὴ ἐπιτυχία, γιατὶ κοντὰ στὰ ἄλλα ὁ «θηλυκὸς Ταρζὰν» ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του στὴν ὀθόνη, ἔχοντας γιὰ μοναδικὸ φόρεμα τὸ πατροπαράδοτο «φύλλο συκῆς» καὶ τὰ μακρυὰ κατάξανθα μαλλιά του. Ἔτσι ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη ἡ γοητευτικὴ Μάριον Μίκαελ ἔγινε στὰρ πρώτου μεγέθους μὲ πολλοὺς θαυμαστὲς σ' ὅλες τὶς γωνιὲς τῆς γῆς!

Τὸ ἄστρο τῆς Μάριον Μίκαελ μεσουρανεῖ σήμερα στὸ στερέωμα τοῦ γερμανικοῦ κινηματογράφου καὶ ἀμέτρητοι εἶναι ἤδη οἱ θαυμασταί της ποὺ τῆς ἔδωσαν τὸν τίτλο ἡ «Γερμανίδα Μπριζὶτ Μπαρντὸ» ἐξ αἰτίας τοῦ φλογεροῦ ταμπεραμέντου της, τῆς ὁμορφιᾶς της καὶ τοῦ πλαστικοῦ γυμνοῦ κορμιοῦ της ποὺ ἴσως νὰ εἶναι ἀνώτερο στὶς συμμετρικὲς ἀναλογίες ἀπ' αὐτὸ τῆς πραγματικῆς Μπαρντό. Καὶ νὰ σκεφθῆ κανεὶς ὅτι τὴ μεγάλη ἐπιτυχία τῆς στὴν ὀθόνη τὴν ὀφείλει ἡ Μάριον σὲ δυὸ καὶ μόνο ταινίες τύπου «ζούνκλας» ποὺ ἔχουν τοὺς τίτλους «Λιάνα, τὸ κορίτσι τῆς ζούγκλας» καὶ «Λιάνα, ἡ λευκὴ σκλάβα», ἔγχρωμες καὶ οἱ δυὸ καὶ γυρισμένες στὰ βάθη τῆς Ἀφρικῆς μὲ συμπρωταγωνιστὲς τὸν Χάρντυ Κρούγκερ, στὴ πρώτη, καὶ τὸν Ἄντριαν Χόδεν, στὴ δεύτερη. Ἔπειτα ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτὰ φίλμ, ποὺ γνώρισαν καὶ γνωρίζουν παγκόσμιο ἐπιτυχία γιὰ τὴν πρωτοτυπία τους, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν παρουσία τῆς «γυμνῆς Ἀφροδίτης», ποὺ ἀκούει στὸ ὄνομα Μάριον Μίκαελ, τὸ ἄστρο της σταθεροποιήθηκε ὁριστικὰ καὶ ἡ καρριέρα της στὴν ὀθόνη βρίσκεται σὲ πλήρη ἐξέλιξη. Φυσικά, οἱ Γερμανοὶ κινηματογραφικοὶ παραγωγοί, ἐξυπνότεροι ὅπως φαίνεται ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανοὺς συναδέλφους τους, δὲν τὴν κατεδίκασαν νὰ παίζη διαρκῶς σὲ ταινίες «ταρζὰν» ἀλλὰ τῆς ἔδωσαν καὶ ἄλλους ρόλους ἐξ ἴσου ἐνδιαφέροντας, γυμνοὺς καὶ ντυμένους. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν σίγουρα θὰ ἀποφύγουν νὰ δώσουν στὴ Μάριον τὴν τύχη τῆς Ἔστερ Γουίλλιαμς, ἡ ὁποία ἔσβυσε σήμερα ὡς στὰρ ἐπειδὴ τὸ κοινὸν βαρέθηκε γρήγορα νὰ τὴν βλέπη διαρκῶς μὲ μαγιὸ καὶ μέσα στὴ θάλασσα! Ὅσο γιὰ τὴν ἴδια τὴ Μάριον, ἀκοῦστε τί ἐδήλωσε σὲ Γερμανοὺς δημοσιογράφους ποὺ τὴν ἐπεσκέφθησαν στὰ στούντιο τοῦ Δυτικοῦ Βερολίνου, ὅπου γυρίζει μιὰ νέα ταινία:

— Ἀπ' ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς συναδέλφους μου τοῦ παγκόσμιου κινηματογράφου, ἐκτιμῶ καὶ θαυμάζω ἰδιαίτερα τὴ Γαλλίδα Μπριζὶτ Μπαρντό. Ἐκμεταλλεύθηκε τόσο καλὰ τὴν ἀδυναμία τοῦ σημερινοῦ κοινοῦ γιὰ «ρεαλιστικὰ» θεάματα, ὥστε ἀφήνοντας στὴ μπάντα τὶς ντροπὲς κατώρθωσε μὲ μερικὲς τολμηρὲς ταινίες της νὰ γίνη πασίγνωστη καὶ πρὸ πάντων πάμπλουτη. Αὐτὸ τὸ παράδειγμα θὰ ἀκολουθήσω, χωρὶς νὰ ἔχω κανένα σκοπὸ νὰ συναγωνιστῶ τὴ Μπριζίτ. Αὐτὴ στὴ Γαλλία κι' ἐγὼ στὴ Γερμανία. Ἤδη ἔχω τελειώσει δυὸ ταινίες μὲ τολμηρὰ θέματα, στὶς ὁποῖες παρουσιάζομαι μισόγυμνη. Ἔχω πάρει ἤδη τὴν ὁριστικὴ ἀπόφασί μου: ἀπὸ σήμερα καὶ ἐμπρὸς μόνο «ρεαλιστικὲς» ταινίες θὰ γυρίζω, ἀφοῦ καὶ στὸ γερμανικὸ κοινὸν ἀρέσουν, ὅπως ἀρέσουν παντοῦ. Κι' ἂν καμμιὰ ἡμέρα ὁ κινηματογράφος τῆς πατρίδας μου ἀρνηθῆ νὰ συνεχίσω στὸ εἶδος αὐτό, τότε ὑπάρχουν καὶ οἱ ξένες χῶρες. Ἐννοῶ νὰ μείνω ἡ «Γερμανίδα Μπριζὶτ Μπαρντὸ» καὶ θὰ μείνω μὲ κάθε τρόπο!...

Ἡ Μάριον Μίκαελ — αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ πραγματικό της ὄνομα — γεννήθηκε στὴν Καινιξβέργη τῆς Γερμανίας στὶς 17 Ὀκτωβρίου τοῦ 1939 ἀπὸ γονεῖς ἠθοποιοὺς τοῦ τσίρκου. Μεγάλωσε μέσα σ' ἕνα τροχόσπιτο ἀπ' αὐτὰ ποὺ διέθετε ὁ θίασος, γιὰ τὶς συχνὲς μετακινήσεις του. Ὅταν ἔγινε κοπελλίτσα 13 ἐτῶν ἦταν τόσο ὄμορφη καὶ ἤξερε τόσο δύσκολες ἀκροβατικὲς ἀσκήσεις — ἀκόμη καὶ συντροφιὰ μὲ μικρὰ λεονταράκια καὶ τίγρεις ἔκανε χωρὶς νὰ φοβᾶται διόλου — ὥστε κινοῦσε τὸ γενικὸ θαυμασμό. Ἀργότερα ἔμαθε καὶ διάφορους ἐξωτικοὺς χοροὺς καὶ ὅταν ἔγινε 17 ἐτῶν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἦταν πραγματικὰ γοητευτική, πῆρε καὶ τὸν τίτλο τῆς «πιὸ νέας καλλιτέχνιδος τοῦ τσίρκου».

Σ' ἕνα τέτοιο νούμερό της στὸ τσίρκο τὴν πρόσεξε ἕνα βράδυ τοῦ 1955 ὁ Γερμανὸς σκηνοθέτης τοῦ κινηματογράφου Ἔντβιν Φὸν Μπόρσοντυ καὶ γοητεύθηκε, ὄχι τόσο ἀπὸ τὴν ἀκροβατικὴ τέχνη της, ὅσο ἀπὸ τὴν πλαστικότητα τοῦ κορμιοῦ της. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα κιόλας τῆς ἔκανε τὴ σχετικὴ ἐπίσκεψι στὸ τροχόσπιτό της:

— Μὲ σκοπὸ νὰ καινοτομήσω καὶ νὰ δημιουργήσω ἕναν τύπο «θηλυκοῦ» Ταρζὰν μὲ περιπέτειες στὴ ζούγκλα, τῆς εἶπε, ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ καλλιτέχνιδα μὲ τὰ δικά σας προσόντα. Δέχεστε νὰ πάρετε μέρος στὸ πείραμα αὐτὸ ἢ μᾶλλον στὸ φίλμ ποὺ θὰ γυρίσω σὲ λίγο; Ἐννοεῖται ὅτι ἡ πληρωμή σας θὰ εἶναι 10 φορὲς μεγαλύτερη ἀπὸ αὐτὴν ποὺ παίρνετε ἐδῶ. Δέχεστε;

Ἡ Μάριον δὲν κοπίασε πολὺ γιὰ νὰ σκεφθῆ. Ἔξυπνη καθὼς ἦταν, δέχτηκε ἀμέσως, χωρὶς κἂν νὰ ζητήση καὶ τὴ γνώμη τῶν γονέων της. Καὶ τρεῖς ἡμέρες ἀργότερα ἄφηνε τὸ τσίρκο καὶ τὸ τροχόσπιτο γιὰ νὰ ἐγκατασταθῆ σ' ἕνα καλὸ δωμάτιο ἑνὸς ξενοδοχείου τοῦ Βερολίνου ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔφευγε δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ πάη στὰ κινηματογραφικὰ στούντιο, στὰ ὁποῖα τὴν περίμενε ὁ Μπόρσοντυ γιὰ νὰ τῆς δώση ὁδηγίες γιὰ τὸ ρόλο ποὺ θὰ ἔπαιζε:

— Γιὰ νὰ ἔχη μεγαλύτερη ἐπιτυχία τὸ φίλμ, τῆς ἔλεγε, θὰ χρειαστῆ νὰ εἶστε διαρκῶς μὲ τὴν περιβολὴ τῆς Εὔας, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα μικρὸ «σλὶπ» καὶ τὰ μακρυὰ μαλλιά σας, ποὺ θὰ σκεπάζουν ὅ,τι θὰ εἶναι ὑπερβολικὰ γυμνό. Δὲν φαντάζομαι νὰ ἔχετε καμμιὰ ἀντίρρησι...

— Ὄχι δὲν ἔχω ἀντίρρησι! ἦταν ἡ ἀπάντησι τῆς Μάριον.

Ἐδῶ νομίζουμε πὼς θὰ χρειαζόταν μιὰ πιστὴ καὶ κάπως πιὸ ρεαλιστικὴ περιγραφὴ τῆς Μάριον. Ἀλλὰ δὲ θὰ τὴν κάνουμε ἐμεῖς. Θὰ μεταφέρουμε ἁπλῶς τὴ περιγραφὴ ποὺ ἔκανε γι' αὐτὴν ἕνας Γάλλος κριτικός, ὅταν συνάντησε τὴ Μάριον μισόγυμνη στὰ στούντιο τοῦ Βερολίνου:

— Ἡ Λιάνα ἢ μᾶλλον ἡ Μάριον, γράφει, ἔχει κορμὶ μὲ χυμώδεις καμπύλες, μὲ σβελτάδα ἐλαφιοῦ καὶ γλυκύτητα μελιοῦ. Τὰ μάτια της εἶναι καταγάλανα καὶ... ἀγγελικά, τὰ χείλη της σαρκώδη, τὸ δέρμα της μεταξένιο! Αὐτὴ εἶναι ἡ Μάριον καὶ δικαίως φέρει τὸν τίτλο τῆς «Γερμανίδας Μριζὶτ Μπαρντό». Τῆς ἀξίζει!...

ΚΟΥΡΤ ΜΠΛΑΟΥ

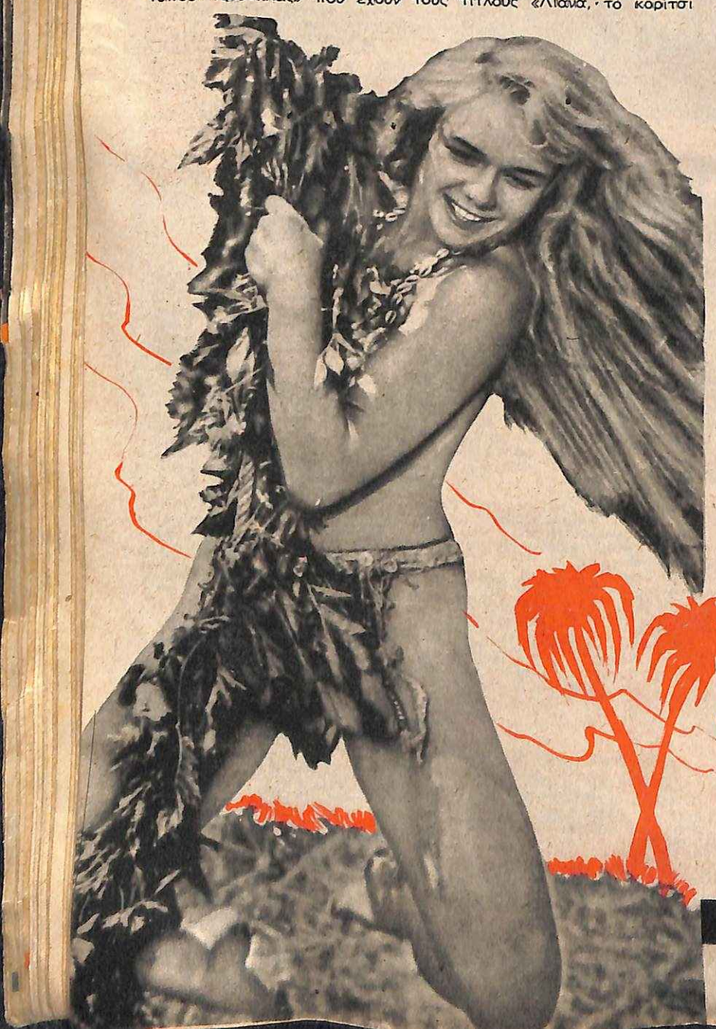

Ἡ Μάρτιν Μίκαελ ὡς «θηλυκὸς Ταρζὰν» σὲ μιὰ σκηνὴ τῆς ταινίας «Λιάνα, ἡ λευκὴ σκλάβα».

— Νομίζω, ὅτι ἐπίπεδες τὴν ἔ» βαλε νὰ καθήση ἐκεῖ!

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ τῆς Ντενίζ

Η Ντενὶζ μάζεψε στοργικὰ στὴν ἀγκαλιά της τὰ νηστικὰ παιδάκια της...

ΗΤΑΝ παραμονὴ Πρωτοχρονιᾶς... Τὸ βορηαδάκι εἶχε πάψει πιὰ νὰ φυσάη. Τὸ κρῦο ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ περονιάζη τὰ κόκκαλα. Οἱ διαβάτες κουκουλωμένοι μὲ τὰ παλτά τους ὥς τ' αὐτιὰ ἔτρεχαν γιὰ τὸ κέντρο τῆς πόλεως, ἀφήνοντας τὸ σκοτεινὸ δρομάκι ἐκείνης τῆς φτωχογειτονιᾶς.

Τυλιγμένη σ' ἕνα κουρελιάρικο σάλι, ἡ Ντενὶζ Ντarνὰκ εἶχε πιάσει τὸ σταυροδρόμι κι' ἁπλώνοντας τὸ παγωμένο χέρι της ζητοῦσε ἐλεημοσύνη, ὅταν ἀντίκρυζε κανέναν ἀργοπορημένο.

— Κάνετε μιὰ βοήθεια, χριστιανοί... Τρία στοματάκια πεινασμένα περιμένουν ἀπ' τὴν καλωσύνη σας...

Δὲν ἔλεγε ψέματα ἡ δυστυχισμένη μητέρα. Τρία παιδάκια μουσκεμμένα ἀπ' τὸ χιονόνερο, χοροπηδοῦσαν πλάϊ της γιὰ νὰ ζεσταθοῦν. Δὲ μποροῦσαν ν' ἀνθέξουν πιὰ στὴν παγερὴ ὑγρασία τοῦ πεζοδρομίου καὶ ξεχνώντας τὴν πεῖνα τους, ζητοῦσαν ἀπ' τὴ μητέρα τους νὰ τρυπώσουν κάπου.

Ἐκείνη ἔρριξε γύρω της μιὰ ματιὰ γεμάτη ἀπόγνωσι. Θέλησε νὰ τοὺς πῆ κάτι, σὰν παρηγοριά, μὰ ἡ ἀδύνατη φωνή της ἀρνήθηκε νὰ βγῆ ἀπ' τὸ κομπιασμένο λαρύγγι της.

Ξαφνικὰ εἶδε πιὸ πέρα τὸν τσίγκο ἑνὸς μαγαζιοῦ ποὺ σκέπαζε τὸ πεζοδρόμιο. Συμμάζεψε τὰ παιδιά της, τράβηξε πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ ζάρωσε κάτω ἀπὸ τὸ ἀνεπάντεχο καταφύγιο. Ἔπειτα, στενάζοντας, τύλιξε τὶς δίπλες τοῦ νοτισμένου φουστανιοῦ της καὶ μάζεψε στοργικὰ στὴν ἀγκαλιά της τὰ νηστικὰ παιδάκια της.

Ἐκεῖνα δὲν ἄργησαν νὰ λαγοκοιμηθοῦν. Ναρκωμένα ἀπ' τὴν ζεστασιὰ τῆς μητρικῆς ἀγκαλιᾶς, σφάλισαν ἁπαλὰ τὰ μάτια τους, ἐνῶ τὸ παραπονιάρικο κλάμα τους ἔπαψε νὰ ραγίζη τὴν καρδιὰ τῆς μάνας τους.

Τὰ φανάρια τώρα ἄναψαν κι' ἕνα μουντὸ φῶς χύθηκε σ' ἐκεῖνο τὸ δρομάκι.

Τὸ μυαλὸ τῆς Ντενὶζ Νταρνὰκ ἦταν γεμᾶτο ἀπὸ χίλιες σκέψεις. Ὅλη ἡ περασμένη ξένοιαστη ζωή της περνοῦσε τώρα μπροστὰ ἀπ' τὰ μάτια τῆς ψυχῆς της. Κι' ὅσο πιὸ πολλὲς σκηνὲς θυμόταν, τόσο πιὸ πολὺ τὴν τσάκιζε ἡ ἀντίθεσι μὲ τὴ σημερινὴ φτώχεια της.

Ὀρφανὴ ὁλότελα, μικρούλα τριῶν χρόνων, δὲν εἶχε νοιώσει τὴν πίκρα τῆς ὀρφάνιας κοντὰ στὴ χήρα κι' ἄκληρη θεία της, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε κι' εἶχε τὸν τρόπο της.

Τὴν προίκισε καλά, δίνοντάς της ἕνα τίμιο παλληκάρι, τὸν Πιέρ, τὸν ἀγαπημένο της ἄντρα. Ὅλα πήγαιναν καλά. Ὅλα τοὺς χαμογελοῦσαν τότε! Τ' ἀγγελούδια ποὺ τοὺς χάρισε ὁ Θεὸς τὄνα πίσω στ' ἄλλο, συμπλήρωσαν τὴν εὐτυχία, ποὺ βασίλευε στὸ σπίτι τους.

Τὰ βάφτισε ὅλα ἡ θεία, ποὺ στάθηκε μέχρι τότε σὰν στοργικὴ μητέρα γιὰ τὴ Ντενίζ. Μὰ στεκόταν καὶ τώρα γιαγιὰ καὶ νουνὰ μὲ χρυσὴ καρδιά. Λίγο παράξενη ὡστόσο, βρῆκε τὰ πιὸ ἰδιότροπα ὀνόματα γιὰ νὰ δώση στὰ βαφτιστήρια της: Πετρονίλλα λεγόταν ἡ μεγάλη, Χίλντα ἡ δεύτερη καὶ Ναπολέων ὁ μικρός. Περασμένα μεγαλεῖα, περασμένη πρόσχαρη ζωή!...

Ὁ τροχὸς γύρισε κι' ὁ νέος χρόνος ἔρριξε τὸ μαῦρο του ἴσκιο στὴν ἥσυχη ἐκείνη φωλίτσα.

Πέθανε ἡ γρηούλα θεία, ἀρρώστεια βαρειὰ ἔρριξε τὸν Πιὲρ στὸ κρεβάτι. Βασανίστηκε μῆνες μὲ φριχτοὺς πόνους καὶ παραδίνοντας τέλος τὴν τελευταία του πνοὴ ἔρριξε καὶ τοὺς δικούς του στὰ νύχια τῆς πιὸ μαύρης φτώχειας.

Ἡ ἀναδουλειά, ἡ δίαιτα τοῦ ἀρρώστου, οἱ γιατροί, τὰ γιατρικά, ἀνάγκασαν τὴ δύστυχη Ντενὶζ νὰ πουλήση καὶ τὴν τελευταία κουβέρτα τους. Καὶ μὴ βρίσκοντας τί ἄλλο νὰ πουλήση, γιὰ νὰ πληρώση τὸ νοῖκι, πετάχτηκε στὸ δρόμο ἀπ' τὸ σπιτονοικοκύρη της.

— Πεινάω, μαμά!... Πεινάω!... ἀκούστηκε μιὰ ἀδύνατη φωνούλα.

Ἡ Ντενὶζ βγῆκε ξαφνικὰ ἀπ' τὸν ἐφιάλτη τῶν περασμένων, κι' ἔσκυψε πάνω ἀπὸ τὰ κοιμισμένα παιδιά της.

Ἦταν ἡ Πετρονίλλα ποὺ φώναζε.

Μεγαλείτερη ἀπ' τ' ἄλλα ἀδερφάκια της, ἔννοιωθε πιὸ δυνατὰ τὴν πεῖνα νὰ τῆς θερίζη τὰ σπλάγχνα.

— Λίγο ψωμάκι, μαμά, ψιθύρισε. Σήκω νὰ πᾶμε ἀλλοῦ γιὰ νὰ βροῦμε λίγο ψωμάκι...

Ἀμίλητη ἡ μητέρα σηκώθηκε. Χάϊδεψε μὲ τὸ παγωμένο της χέρι τ' ἀγουροξυπνημένα μικρά της, ποὺ ἄρχισαν τώρα κι' αὐτὰ νὰ κλαῖνε ἀπὸ τὴν πεῖνα. Τὰ τράβηξε μαζί της κι' ἔστριψαν τὴν πρώτη γωνιά. Πέρασαν ἕνα στενό, δεύτερο, τρίτο καὶ βρέθηκαν σ' ἄλλο δρόμο πλατύ, γεμᾶτο φῶτα καὶ κίνησι.

Ἅπλωσε πάλι τὸ χέρι ἡ φτωχὴ μάνα. Αὐτὴ τὴ φορὰ πιὸ ἀπαιτητικὴ καὶ πιὸ ἐπίμονη. Μὰ τὰ χέρια τῶν περαστικῶν ἦταν φορτωμένα ἀπὸ ψώνια... Μὰ κι' ἀπ' τὸ κρῦο κανένας δὲν ἀποφάσιζε νὰ βγάλη τὸ χέρι του ἀπὸ τὴν τσέπη. Ἄλλοι πάλι, βλέποντας τὰ τέσσερα ἐκεῖνα φτωχὰ πλάσματα μὲ τὰ κουρέλια τάχυναν τὸ βῆμα τους...

Ἡ Ντενίζ, τρελλὴ τώρα ἀπὸ τὴν ἀπελπισία της, χτύπησε μιὰ πόρτα. Ξαναχτύπησε πιὸ δυνατά. Τὴν ἔδιωξαν, ὅμως, βάναυσα γιατὶ τόλμησε νὰ ταράξη τὴν ἡσυχία τους.

— Εἶδες ἀναίδεια, ποὺ σοῦχουν οἱ ζητιάνοι ν' ἀνησυχοῦν τὸν κόσμο!... Καλὸ ἐπάγγελμα βρίσκουν τὶς ἡμέρες αὐτὲς νὰ γυρίζουν ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι!... φώναξε ἡ χοντρονοικοκυρὰ χτυπώντας τὴν πόρτα πίσω της.

Οὔτ' ἕνα δάκρυ δὲ μπόρεσε νὰ κυλήση στὰ χλωμὰ καὶ παγωμένα μάγουλα τῆς μάνας. Οἱ βρύσες τῶν ματιῶν της εἶχαν στερέψει ἀπὸ καιρό. Καὶ θολωμένη ἡ ματιά της καρφώθηκε μὲ ἀπόγνωσι στὸ λασπωμένο δρόμο...

Οἱ δυνάμεις της τὴν ἄφησαν. Λίγο ἀκόμη καὶ θὰ σωριαζόταν λιπόθυμη στὸ παγωμένο πεζοδρόμιο. Ἔκανε μιὰ στερνὴ προσπάθεια καὶ σύρθηκε λίγο πιὸ πέρα. Ἕνα ἑστιατόριο μὲ φωτισμένα τζάμια καὶ λιγοστοὺς πελάτες μέσα, φάνηκε μπροστά της.

Κρυφὰ κι' ἀθόρυβα τρύπωσε στὴν εἴσοδο κι' ἔστρωσε χάμω τὸ σάλι της. Πλάγιασε ἐκεῖ τὰ παιδιά της, ποὺ ἦταν βουβὰ ἀπὸ ἐξάντλησι καὶ μισοναρκωμένα ἀπὸ τὸ κρῦο. Ὕστερ' ἀκούμπησε μὲ λαχτάρα τὰ παγωμένα χείλη της στὰ μέτωπά τους, τὰ φίλησε γρήγορα - γρήγορα πολλὲς φορὲς καὶ τ' ἄφησε ἐκεῖ στὴν ὑπέρτατη φροντίδα τοῦ Παντοδύναμου.

Τρελλὴ πιὰ ἀπὸ τὴν ἀπόγνωσι ἔτρεξε γρήγορα στὸ κοντυνὸ ποτάμι κι' ἔπεσε μέσα στὰ θολὰ νερά του, βρίσκοντας ἀνάπαυσι γιὰ πάντα στὴ πιὸ στοργικὴ ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ἀγκαλιά του...

ΑΛΦΡΕ ΜΑΣΑΡ

Μιὰ φάρσα μὲ τραγικὲς συνέπειες

Προκειμένου νὰ παραστήση κάποτε τὸ θῦμα μιᾶς ἄδικης κατηγορίας γιὰ δολοφονία, ὁ περίφημος Ἄγγλος ἠθοποιὸς τοῦ περασμένου αἰῶνος Ἔντμουντ Κὴν θέλησε νὰ παίξη ὅσο τὸ δυνατὸ ρεαλιστικώτερα αὐτὸ τὸ ρόλο του. Σκέφτηκε λοιπὸν πὼς θἄπρεπε γι' αὐτὸ νὰ δῆ τὶς ἀντιδράσεις ἑνὸς ἔντιμου καὶ νομοταγοῦς πολίτη ποὺ θὰ βρισκόταν σὲ τέτοια θέσι.

Διάλεξε γι' αὐτὴ τὴ δοκιμασία ἕνα ἀπ' τοὺς διαλεχτότερους κατοίκους τοῦ Λονδίνου, ποὺ ἐξυμνοῦσαν ὅλοι τὴν τιμιότητα, τὴν καλωσύνη καὶ τὴ φιλανθρωπία του. Μεταμφιέστηκε λοιπὸν σὲ ντέτεκτιβ, χτύπησε τὴν πόρτα αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ εἶπε, χωρὶς προλόγους:

— Εἶμαι ἀστυνομικός. Ἔρχομαι νὰ σᾶς συλλάβω, γιατὶ κατέχομε θετικὰ στοιχεῖα ὅτι κάνατε πρὸ ἐτῶν μιὰ δολοφονία...

Ἐκεῖνος ἔγινε τότε ἄσπρος σὰν πανὶ ἀπ' τὸ φόβο του κι' ἔτρεξε μέσα στὸ σπίτι. Ὁ Κὴν ἀνησύχησε καὶ τοῦ φώναξε:

— Ψέμματα! Ἀστεῖα σᾶς τὸ εἶπα!...

Ἀλλ' ἦταν πιὰ πολὺ ἀργά. Ἀκούστηκε μιὰ πιστολιά. Ὁ θαυμάσιος ἐκεῖνος ἄνθρωπος εἶχε τινάξει τὰ μυαλά του, νομίζοντας πὼς εἶχε πάει πραγματικὰ νὰ τὸν πιάση ἡ ἀστυνομία!

Στὴν ἔρευνα ποὺ ἔγινε κατόπιν γιὰ τὴν αὐτοκτονία του, ἀποκαλύφτηκε πὼς ἦταν πραγματικὰ ὁ δράστης ἑνὸς ἀπ' τὰ μεγαλύτερα μυστηριώδη ἐγκλήματα τοῦ 19ου αἰῶνος, ποὺ ἡ ἀστυνομία δὲν εἶχε μπορέσει ποτὲ νὰ τὸ διαλευκάνη!...

Βότανα καὶ φυτά

Οἱ πολύτιμες θεραπευτικὲς ἰδιότητές τους

Ἀπὸ τὸ ἀγριοσέλινο ὥς τὸ δρακόντι

ΣΤΗΝ ἀρχὴ αὐτῆς τῆς ἔρευνάς μας ἀναφέραμε ποσο σημαντικὸ ρολο ἔπαιξαν τὰ βότανα στη θεραπεία πολλῶν ἀσθενειων ἀπὸ τὴν ἀρχαιοτητα ὡς σήμερα. Ἀναφέραμε ἐπίσης ποιες ἀρρώστιες γιατρεύουν τὸ ἀγριοκάρδαμο, ὁ ἀγριοκατηφές, ἡ ἀγριοκολοκυθιά, τὸ ἀγριομελισσόχορτο κι' ἡ ἀγριοπασχαλιά. Συνεχίζοντας, θὰ σᾶς ἀποκαλύψουμε τί ἔφεραν σὲ φῶς οἱ μελέτες καὶ τὰ πειράματα των εἰδικῶν ἐπιστημονων γι' ἄλλα βοτανα καὶ φυτά, ὅπως τὰ ἀκολουθα:

Τὸ ἀγριοσέλινο: Τὶς ἴδιες ἰδιότητες ἔχει ἐπίσης καὶ τὸ κοινὸ σέλινο, ποὺ χρησιμοποιοῦμε στὸ φαγητό: Ὁ χυμὸς τοῦ σέλινου εἶναι ἀντιπυρετικὸς καὶ ἀντισκορβουτικός. Τὸ ἐκχύλισμα ἀπὸ τὶς ρίζες του, μαζὶ μὲ γάλα, εἶναι ἀποτελεσματικὸ κατὰ του ἄσθματος καὶ τῆς ἀφωνίας. Θεραπεύει ἀκόμη τοὺς ἑλώδεις καὶ τοὺς διαλείποντας πυρετοὺς καὶ εἶναι ἐπίσης θεραπευτικὸ γιὰ τους κωλικοὺς τῶν νεφρῶν καὶ γιὰ τοὺς ρευματισμούς. Ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα τὸ σέλινο ἦταν γνωστὸ καὶ γιὰ μια ἄλλη ἰδιότητά του. Γι' αὐτὸ τὸ προτιμοῦσαν πολλὲς γυναῖκες, γιατί, ὅπως ὑποστηρίζεται, τὶς ἔκανε πιὸ φλογερές...

Ἡ ἀντράκλα: Ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἦταν γνωστη γιὰ τὶς θεραπευτικές της ἰδιότητες. Τὸ χυμὸ της τὸν χρησιμοποιοῦσαν κατὰ τῶν αἱμορραγιῶν, τοῦ σκορβούτου καὶ τῶν λιθιάσεων. Εἶναι ἐπίσης ἐλμινθοκτόνο καὶ ταινιοκτόνο. Ὠφελεῖ ἐπίσης, ὡς σαλατικό, ἐκείνους ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ ἀμοιβαδοειδεῖς κολίτιδες. Εἶναι φυτὸ διουρητικό.

Ὁ ἀπήγανος: Οἱ παλιοὶ Ἀθηναῖοι τὸν φύτευαν στὸ ἀριστερὸ μέρος τῆς αὐλόπορτας τοῦ σπιτιοῦ τους, γιὰ νὰ μὴ τοὺς πιάνη τὸ κακὸ μάτι. Μὲ τὸν ἀπήγανο γινόταν καὶ τὸ ξεμάτιασμα. Ὡστόσο, ἀπὸ τὰ παλιὰ χρόνια, ὁ ἀπήγανος ἐχρησιμοποιεῖτο μὲ πολὺ φόβο καὶ μὲ μεγάλη προσοχή, γιατὶ ἐνῶ εἶναι ἀντίδοτο κατὰ τῶν δηλητηριάσεων σὲ πολὺ μικρὴ ποσότητα, δέκα δράμια τοῦ χυμοῦ αὐτοῦ τοῦ φυτοῦ, μποροῦν νὰ προκαλέσουν τὸ θάνατο!... Τὸ φυτὸ ἐπιδρᾶ στὸ μυϊκὸ σύστημα τῆς μήτρας καὶ θεωρεῖται ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα ἐκτρωτικά, γιατὶ μπορεῖ νὰ προκαλέση ἀκατάσχετη αἱμορραγία. Ὁ Πλίνιος, ἀναφέρεται, εἶχε ἀπαγορεύσει τὴ χρησιμοποίησί του ἀπὸ τὶς γυναῖκες. Ἑλβετὸς ἐπιστήμων τὸν θεωρεῖ ὡς ἀποτελεσματικὸ φάρμακο κατὰ τῶν ἀμοιβάδων. Μιὰ λαϊκὴ παράδοσι ἀναφέρει, ὅτι μὲ κομπρέσσα βουτηγμένη σὲ ἀφέψημα ἀπηγάνου, θεραπεύεται ἡ... φυματίωσι. Ὡστόσο, διάσημος Γάλλος γιατρός, ὑποστηρίζει, ὅτι μ' αὐτὸ τὸν τρόπο εἶχε γιατρέψει πολλοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ὑπέφεραν ἀπὸ κατάρρουν τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων!... Ἐθεωρεῖτο πιὸ παλιὰ κι' ὡς σπουδαῖο φάρμακο κατὰ τῆς... λύσσας. Σὲ πολὺ μικρὲς δόσεις, μερικοὶ γιατροὶ τὸ δίνουν τώρα ὡς ἐφιδρωτικό, διουρητικό, δραστικὸ ἐμμηναγωγό, καθὼς καὶ γιὰ τὶς νευρικὲς παθήσεις.

Ἡ ἀφρουσία ἢ σαμποῦκος: Τὸ φυτὸ αὐτὸ εἶναι πασίγνωστο στὴν Ἑλλάδα καὶ ἀφθονεῖ στὸν Ἅγιο Πέτρο τῆς Κυνουρίας. Τὰ φύλλα του χρησιμοποιοῦνται ὡς ἀντιφλογιστικά. Ὁ χυμὸς τῶν καρπῶν του εἶναι θαυμάσιο ἀποχρεμπτικὸ καὶ καθαρτικό.

Ἡ ἀγκινάρα: Ὁ γιατρὸς κ. Β. Γ. Τσινούκας, τέως διευθυντὴς τοῦ Σανατορίου Ἀσβεστοχωρίου καὶ τ. τμηματάρχης τῆς κοινωνικῆς ὑγιεινῆς, μᾶς ἐτόνισε ἰδιαίτερα τὶς θεραπευτικὲς ἰδιότητες τῆς ἀγκινάρας γιὰ τὶς ἀσθένειες τοῦ ἥπατος:

— Τὸ πυκνὸ ἀφέψημα τῶν φύλλων τῆς ἀγκινάρας, μᾶς ἀνέφερε, ἔχει μεγάλη δύναμι ἀναπλάσεως καὶ εἶναι τὸ καλύτερο τονωτικὸ τοῦ ἡπατικοῦ κυττάρου. Ἡ παρασκευὴ τοῦ ἀφεψήματος αὐτοῦ εἶναι πολὺ εὔκολη: Βάζουμε σ' ἕνα δοχεῖο 150 δράμια νερὸ καὶ ἀρκετὰ μικρὰ κομμάτια φύλλων ἀγκινάρας. Τὰ ἀφίνουμε νὰ βράσουν μέχρι νὰ μείνη τὸ $1/2$ τοῦ νεροῦ. Τὸ ἀφέψημα αὐτὸ τὸ πίνουμε κάθε πρωΐ νηστικοί, μὲ λίγο ἐλαιόλαδο. Τὸ περίεργο εἶναι ὅτι, μετὰ τὴν ἀνακοίνωσί μου αὐτὴ στὴν Ἰατρικὴ Ἑταιρεία, πληροφορήθηκα τὸ ἑξῆς: Στὴν Ἰταλία καὶ μάλιστα στὴν Πάδοβα, κυκλοφορεῖ ἕνα περίφημο ὀρεκτικὸ μὲ τ' ὄνομα «Τσινὰρ Πετσιόλ», ποὺ δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο, παρὰ ἰδιοσκεύασμα ἀπὸ χυμὸ ἀγκινάρας».

Ἡ ἀψιθιά: Τὸ ἀφέψημά της θεωρεῖται φάρμακο κατευναστικὸ τῶν πόνων τοῦ στομάχου. Ἐπίσης αὐξάνει τὴν ὄρεξι, διευκολύνει τὴν πέψι, ἐπιταχύνει τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος. Ἡ ἀψιθιὰ χρησιμοποιεῖται ἀκόμη κατὰ τῆς ἀνεπάρκειας τῆς χολῆς καὶ τοῦ σακχαροδιαβήτου.

Ὁ βασιλικός: Χρησιμοποιεῖται γιὰ τοὺς νευρικοὺς πονοκεφάλους, τὶς νευρώσεις, τὶς διάφορες παραλύσεις, τὴν ὑστερία καὶ τὶς ρευματικὲς παθήσεις. Ἡ σκόνη τῶν φύλλων του θεωρεῖται καλὸ φάρμακο γιὰ τὴ ρινίτιδα. Στὴ Γαλλία ἀποτελεῖ τὴ βάσι ἑνὸς σπεσιαλιτὲ κατὰ τῶν ἀσθενειῶν τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων.

Ὁ ἀγριόβατος: Ἀφέψημα ἀπὸ φύλλα καὶ βλαστάρια ἀγριόβατου μὲ λίγο μέλι, θεραπεύει μὲ γαργάρες τοὺς πόνους τοῦ λαιμοῦ, τὶς ἀσθένειες τῶν οὔλων, τὶς στοματίτιδες. Ἐπίσης θεραπεύει τὴν δυσεντερία, τὴν αἱματουρία, τὶς αἱμορροΐδες. Ἡ ρίζα του χρησιμοποιήθηκε ἐπίσης ὡς φάρμακο ὑποτασικὸ καὶ ἀντιαρθριτικό. Συνιστᾶται ἐπίσης ὡς ἀποτελεσματικὸ στὰ κοιλιακὰ νοσήματα τὸ ἀφέψημα τῶν κορυφῶν τοῦ φυτοῦ.

Τὸ βρωμόχορτο: Τὸ φυτὸ αὐτὸ τὸ χρησιμοποιοῦσαν μαζὶ μὲ ἄλλα δηλητήρια γιὰ τὴν παρασκευὴ τοῦ χασὶς στὴν Ἀραβία. Τὰ φύλλα του χρησιμοποιοῦνται σὲ ὑποκαπνισμοὺς κατὰ τῶν παροξυσμῶν τοῦ ἄσθματος, χωρὶς νὰ προκαλοῦν καμμιὰ ὀργανικὴ βλάβη. Μ' αὐτό, σὲ πολὺ μικρὴ ποσότητα, παρασκευάζονται τσιγάρα, ποὺ καπνίζονται κατὰ τοὺς ἀσθματικοὺς παροξυσμοὺς καὶ ἀνακουφίζουν πολὺ τοὺς ἀρρώστους.

Τὸ βρωμόχορτο χρησιμοποιήθηκε ἐπίσης κατὰ τῆς ἐπιληψίας, τοῦ τετάνου, τῆς μελαγχολίας, κατὰ τῶν μανιακῶν καταστάσεων, τῆς ὑστερίας, τῶν διαφόρων νευραλγιῶν, τῶν ρευματισμῶν καὶ τῶν νευρώσεων.

Τὸ γεράνι: Πολὺς θόρυβος εἶχε γίνει τὰ παλιὰ χρόνια γιὰ τὸ γεράνι, γιατὶ εἶχε πιστευθῆ, ὅτι ὁ χυμός του θεράπευε τὸν καρκῖνο. Τὸ ἀφέψημά του, ὡστόσο, εἶναι θαυμάσιο φάρμακο γιὰ τὶς χρόνιες νεφρίτιδες, τὴ νεφρολιθίασι, τὴν ψαμμίασι καὶ τὶς φλεγμονὲς τῶν ἀμυγδαλῶν. Ὑποστηρίζεται, ὅτι ἡ σκόνη κοπανισμένου γερανιοῦ θεραπεύει διάφορα ἕλκη.

Ἡ γκορτσιά: Εἶναι μικρὸ δέντρο τῶν δασῶν πολλῶν περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος. Οἱ καρποί του, τὰ ἄνθη του, τὰ φύλλα του, ὁ φλοιός του κι' οἱ ρίζες του ἔχουν πολλὲς θεραπευτικὲς ἰδιότητες. Ὁ φλοιὸς τῆς γκορτσιᾶς χρησιμοποιήθηκε ἀποτελεσματικὰ κατὰ τῶν διαλειπόντων πυρετῶν. Οἱ Γερμανοὶ γιατροὶ ὑποστηρίζουν, ὅτι εἶναι τὸ καλύτερο ἀντιπυρετικὸ φάρμακο. Τὸ ἀφέψημα του εἶναι τὸ ἴδιο καὶ ἀκόμη περισσότερο δραστικὸ ἀπὸ τὴν κίνα. Τὰ φύλλα τῆς γκορτσιᾶς χρησιμοποιοῦνται γιὰ καθαρτικό. Ἐπίσης καὶ τὰ ἄνθη του. Τὸ ἀφέψημα τῶν ριζῶν του, μὲ ὑποκλυσμοὺς θεραπεύει τὴν πρόπτωσι τοῦ ἀπευθυσμένου.

Ἡ δάφνη: Ἔχει ἕνα πλῆθος θεραπευτικὲς ἰδιότητες: Ἀφέψημα ἀπὸ τὰ φύλλα της ἔχει θαυμάσια διουρητικὰ ἀποτελέσματα καὶ εἶναι ἐπίσης ἐμμηναγωγό. Τὸ λάδι της χρησιμοποιεῖται σὲ ἀλοιφή, ποὺ ἐπιδρᾶ κατευναστικὰ στοὺς χρονίους ρευματισμοὺς κι' εἶναι ἐπίσης τονωτικὸ στὶς παραλύσεις. Τὰ δαφνοκούκουτσα καὶ τὰ φύλλα εἶναι ἄριστο τονωτικὸ καὶ διαλυτικό. Ἐπίσης ἡ σκόνη τῶν φύλλων ὑποβοηθεῖ τὴν ταχύτερη ἐπούλωσι καὶ θεραπεία τῶν ἑλκῶν.

Τὸ δενδρολίβανο: Τὰ φύλλα του κι' οἱ ἀνθισμένες κορυφές του, ἔχουν σπουδαῖες θεραπευτικὲς ἰδιότητες. Ὁ «πατέρας» τῆς φαρμακευτικῆς, ὁ Διοσκουρίδης, χρησιμοποίησε τὸ δεντρολίβανο σὲ καταπλάσματα, γιὰ νὰ θεραπεύση τὶς αἱμορροΐδες, τὶς χοιράδες, κ. ἄ. Οἱ ρίζες του, βρασμένες, θεραπεύουν τοὺς κωλικοὺς τῶν ἐντέρων. Ὡς ἀφέψημα, τὸ δεντρολίβανο, εἶναι ἐμμηναγωγὸ καὶ διουρητικό. Ἐπίσης φέρνει ἄριστα ἀποτελέσματα κατὰ τῆς δυσπεψίας, τῶν ἐμέτων, τῶν χρονίων καταρρων καὶ τοῦ ἄσθματος. Ἐπίσης τὸ ἔγχυμά του ἐλαττώνει τὸ σάκχαρο καὶ θεραπεύει τὸ σακχαροδιαβήτη.

Τὸ δρακόντι: Ἔχει μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ σημαντικὲς θέσεις στὴ φαρμακευτική. Ἡ σκόνη τῆς ρίζας του θεωρεῖται ὡς ἀφροδισιακή. Ὁ ...πράτης ἀναφέρει, ὅτι τὸ δρακόντι καθαρίζει τὰ σπλάχνα κι' ὅτι εἶναι ἄριστο φάρμακο γιὰ τὰ κακοήθη ἕλκη. Ὁ δὲ καρπός του, ὑποστηριζόταν, ὅτι ξεκαθάριζε τὸν ὀργανισμὸ ἀπὸ τοὺς πολύποδες καὶ τὰ καρκινώματα.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

ΟΙ ΚΛΟΟΥΝ ΕΓΙΝΕ ΤΣΙΓΓΑΝΟΣ

Ο περίφημος κλόουν Ζαβάττα ἔγινε τσιγγάνος κατ' ἀπαίτησι τοῦ πρώτου ρόλου, ποὺ θὰ παίξη στὸν κινηματογράφο. Ὁ παραγωγὸς Ἀλφρὲντ Ρὸνς διάλεξε τὸν ἐξαίρετο αὐτὸν κλόουν γιὰ δύσκολο ρόλο τσιγγάνου, ποὺ ὑποκρίνεται στὸ νέο του ἀστυνομικὸ φίλμ «Διεθαστήριο γιὰ τὴν κόλασι». Στὴ φωτογραφία μας ὁ Ζαβάττα μὲ τὴν ὡραία παρτεναίρ του Κλωντὲτ Ντυπούι, σὲ μιὰ σκηνὴ τοῦ φίλμ.

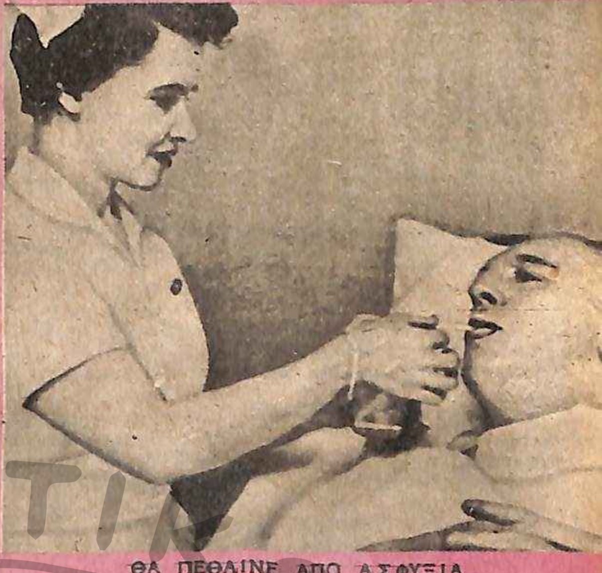
ΘΑ ΠΕΘΑΙΝΕ ΑΠΟ ΑΣΦΥΞΙΑ

Ο γιατρὸς Τσάρλς Ὄλσεν, ποὺ βρίσκεται σήμερα ἐκτὸς κινδύνου σ' ἕνα νοσοκομεῖο τοῦ Φάρμιγκτον, χρωστάει τὴ ζωή του στὴν ἑτοιμότητα καὶ στὸ θάρρος τῶν δυὸ γυιῶν του. Ἐνῷ ἔτρωγε κοτόπουλο στὸ σπίτι του, ἕνα κόκκαλο τοῦ σφήνωσε στὸ λαιμὸ καὶ θὰ πέθαινε ἀπὸ ἀσφυξία, ἂν οἱ δυό του γυιοὶ δὲν τοῦ ἄνοιγαν τὸ λαιμὸ μ' ἕνα μαχαίρι γιὰ νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν ν' ἀναπνεύση ὥσπου ἔφτασε τὸ αὐτοκίνητο τῶν πρώτων βοηθειῶν.

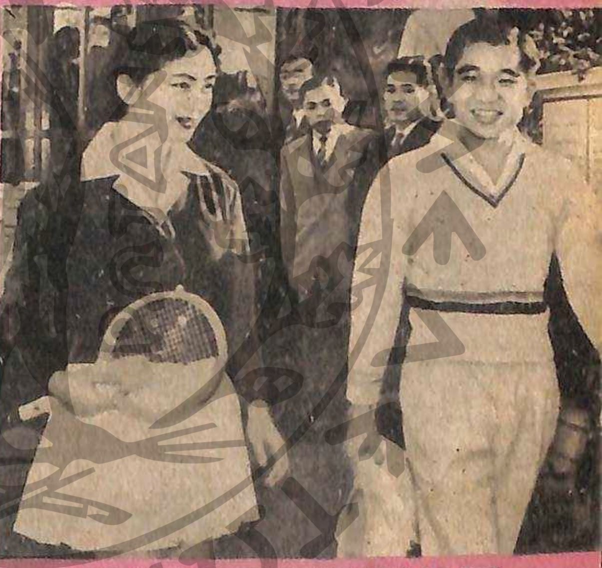
Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΚΑΙ Η ΜΝΗΣΤΗ ΤΟΥ

Ο πρίγκηψ Ἀκιχίτο, διάδοχος τοῦ ἰαπωνικοῦ θρόνου ἀρραβωνιάστηκε, ὡς γνωστόν, μὲ τὴν Μιτσίκο Σόντα, μιὰ πλούσια νέα, ποὺ ὅπως καὶ ὁ ἴδιος εἶναι μεγάλη φίλαθλος καὶ ἐξαίρετη παίκτρια τοῦ τέννις. Ἡ φωτογραφία αὐτή, εἶναι ἡ πρώτη ποὺ παρουσιάζει μαζὶ τοὺς δυὸ ἀρραβωνιασμένους.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΚΟΥΚΛΑ

Ὁ νέος χρόνος ἔφτασε!... Τὸ λένε δυνατὰ
οἱ κανονιὲς ποὺ πέφτουνε, τοῦ ἐκκρεμοῦς οἱ χτύποι...
Κι' ὅμως, ξανὰ τὰ φῶτα του σβυσμένα τὰ κρατᾶ
τ' ἀρχοντικό, ποὺ πρόστερσι βουτήχτηκε στὴ λύπη.

*

Παλάτι ἀπαράλλακτο, σωστό, πραγματικό,
στολίδι ποὺ τὸ σμίλεψαν οἱ πιὸ καλοὶ μαστόροι.
Κι' ὅλα, θαρρεῖς, παλιότερα, σ' αὐτὸ τ' ἀρχοντικὸ
ἀνάσαιναν καὶ ζούσανε γιὰ μιὰ μοναχοκόρη.
Τὴ χαϊδεμένη τὴ Βιβή,
τὴ λυγερή, τὴν ἀκριβή,
τὴ μοσχοθυγατέρα,
ποὺ σὰν μπουμπούκι ἄνθιζε σ' ἡλιολουσμένη σέρρα.

*

Μ' ἁπλοχεριὰ τὰ δῶρα τους οἱ Μοῖρες τῆς χαρίσανε,
μὲς στὴ ζωὴ δὲ γνώρισε ποτὲ καμμιὰν ἀσχήμια.
Μεταξιὰ τὴν τυλίξανε, νταντέλλες τὴ στολίσανε
καὶ τὰ χρυσάφια χόρτασε, καὶ μπούχτισε τ' ἀσήμια.

*

Ὅλοι τῆς γλυκομίλαγαν,
τὴ χάϊδευαν, τὴ φίλαγαν,
κανένας δὲν τὴ μάλλωνε
καὶ γιὰ τὶς ἄταξίες της ἀκόμα τὶς μεγάλες.
Καθὼς τὰ πριγκηπόπουλα, σ' ἀρχοντικὸ μεγάλωνε,
μὲ γκουβερνάντες, δάσκαλους καὶ μὲ παραδασκάλες.

*

Κι' ἡ ὀμορφιά της μέστωνε, σχεδόν, μέρα τὴ μέρα
καὶ τὴν κρυφοκαμάρωναν πατέρας καὶ μητέρα,
ποὺ στὴ ζωὴ τὴν εἶχανε χαρὰ κι' ἐλπίδα μόνη.
Κι' ἔχουνε μέχρι σήμερα νὰ λένε οἱ γειτόνοι
πὼς στὴ γιορτή της πάντοτε γινόταν χαλασμός,
κι' ἂν πῆς καὶ στὰ γενέθλια, ἀληθινὸς σεισμός.

*

Κι' ἀμέριμνα, χαρούμενα τὰ χρόνια, ἕνα-ἕνα,
περάσανε· καὶ σύννεφο δὲ φάνηκε κανένα
στῆς εὐτυχίας τὸν ξάστερο, γαλάζιον οὐρανό,
ὡς τὴν ἡμέρα ποὖγινε δεκαοχτὼ χρονῶ.
Ποῦ νὰ τὸ φανταστῆ κανείς;
Πρὶν γίνη ἀκόμη δεσποινίς,
στὸ πρῶτο της τὸ ξενύκτημα, στὰ πρῶτα της ξενύχτια,
ἐμπλέχτηκε στοῦ ἔρωτα τὰ βελουδένια δίχτυα.

*

Στὸ σπίτι κάποιας φίλης της τὸν εἶδε μιὰ βραδυά.
Τί δυνατὸ τὸ σκίρτημα γιὰ μιὰ μικρὴ καρδιά!
Τὰ μάτια...—ὦ! τὰ μάτια του!—κατάμαυρα, γλυκά!
Τὴν κύτταξαν παράξενα καὶ μελαγκολικά,
ἐνῶ σκυφτὸς καὶ ἄκεφος καθόταν συνεχῶς,
θαρρεῖς ὅτι ντρεπόταν ποὺ ἤτανε φτωχός.

*

Στὰ γονικά της μίλησε τὴν ἄλλη κι' ὅλας μέρα.
Θηρίο κι' ὁ πατέρας της, θηρίο κι' ἡ μητέρα!
Τί; Ἀπὸ τώρα ἔρωτες; Δὲ θἄμαστε καλά!
Νωρὶς-νωρὶς τῆς πήρανε ἀέρα τὰ μυαλά!
Κι' ἐξ ἄλλου, πῶς φαντάστηκε—τί σφάλμα ἐλεεινό!—
ὅτι θὰ τὴν παντρεύανε μὲ παρακατιανό;...

*

Ἀπελπισία, δηλαδή!
Μὰ τὸ παμπόνηρο παιδί,
ποὺ πρὶν αἰῶνες ἔφερε στὸν κόσμο ἡ Ἀφροδίτη,
τὴν ὥπλισε μ' ὑπομονὴ
καὶ κάποια νύχτα σκοτεινή,
κλεφτὰ-κλεφτά, σὰν ἔνοχη ξεπόρτισ' ἀπ' τὸ σπίτι.

*

Ἦταν κι' οἱ δύο τους παιδιὰ
καὶ, σὰν παιδιά, κάποια βραδυὰ
παράφορα ἐρωτεύτηκαν,
συνθῆκες δὲ λογάριασαν, συνέπειες δὲ σκέφτηκαν·
Χριστούγεννα γνωρίστηκαν, Πρωτοχρονιὰ παντρεύτηκαν.

*

Νὰ χάσουν τὴ μονάκριβη γλυκειά τους «πριγκιπέσσα»;...
Τριάντα χρόνια γέρασαν σὲ λίγες μέρες μέσα.
Τί δῶρο τοὺς ἐδιάλεξε γιὰ τὴν Πρωτοχρονιά!
Πῶς ἡ καρδιά της ἔδειξε μιὰ τέτοιαν ἀπονιά;
Ἀπ' τὴ ζωὴ πιὰ τίποτα δὲν ἔχουν νὰ χαροῦνε·
καὶ κλαίγοντας τὴ σκέπτονται, μὰ δὲν τὴ συγχωροῦνε.

*

Κι' ὁ πόνος ὅλο θέριευε, γινόταν πιὸ μεγάλος,
κι' ὁ ἕνας χρόνος πέρασε κι' ὁ χρόνος ἦρθ' ὁ ἄλλος,
ἀκόμη μιὰ Πρωτοχρονιὰ
πνιγμένη μὲς στὴ σκοτεινιά,
χωρὶς φωνὲς καὶ κάλαντα, χωρὶς χαρὲς καὶ κοῦκλες.
Κι' ἀμίλητοι—τάχα γιατί;—
ἀπό 'να ὁλόχρυσο κουτί
βγάζουν τὶς δύο πρῶτες της τετράξανθές της μποῦκλες.

*

Τὶς χάϊδεψαν ἀνάλαφρα, βαθειὰ συγκινημένοι,
σὰν φταίχτες καὶ σὰν ἔνοχοι πικρὰ μετανοιωμένοι...

*

Καὶ νά κι' ἐφέτος ποὖφτασε Ἅγιος Βασίλης πάλι.
Σ' ὅλους τοὺς δρόμους ἀντηχεῖ
κάποια χαρούμεν' ἰαχὴ
καὶ τὰ παιδάκια χαίρονται, γελᾶνε κι' οἱ μεγάλοι.
Κι' ὅμως αὐτοὶ—μόνον αὐτοὶ—
ἀμίλητοι, χλωμοί, σκυφτοί,
ρομπὸτ τοῦ πόνου θλιβερά,
μὲς στὸ σαλόνι ἀντικρύ.
Δὲν καρτεροῦν καμμιὰ χαρά,
οὔτε μεγάλη, οὔτε μικρή.
Καί, μέσα στὴ βαρειὰ σιωπή,
χτυπάει τὸ τηλέφωνο· τὸ παίρνει αὐτὸς καὶ στέκει.
Δὲ βρίσκει τίποτα νὰ πῆ,
θαρρεῖς ὅτι χτυπήθηκε ἀπὸ ἀστροπελέκι.

*

Στιγμὲς ποὺ πλημμυρίζουνε συγκίνησι βουβὴ
κι' ἡ γλῶσσα, τέλος, λύνεται καὶ πιὰ δὲν συγκρατεῖται:
—«Σὲ περιμένει πάντοτε τὸ σπίτι σου, Βιβή...
Θέλω νὰ πῶ, τὸ σπίτι σας· νάρθῃς, λοιπόν..., νάρθῆτε!...»

*

—«Πατέρα, μὲ συχώρεσες; Σ' εὐχαριστῶ, πατέρα!
Δὲν ξέρεις πῶς περίμενα αὐτὴ τὴν ἅγια μέρα!»
—«Μὰ τώρα στὸ τηλέφωνο, Βιβή, θὰ φλναροῦμε;
Ἀπὸ κοντὰ καλύτερα, νομίζω, θὰ τὰ ποῦμε.
Κι' οἱ δυό σας ὅσο γίνεται ἐλᾶτε πιὸ νωρίς!»
—«Σ' εὐχαριστῶ, πατέρα μου, ἀλλά... θἀρθοῦμε τρεῖς!
Ἐλπίζω πὼς δὲν πρόκειται νὰ σᾶς κακοφανῆ...»
—«Ποιὸς εἶν' ὁ... τρίτος ἄνθρωπος»;
—«Μιὰ κούκλα ζωντανή!
Μὲ σάρκα λευκορόδινη καὶ μὲ ματιὲς μαριόλες.
Ἡ τελευταία κούκλα μου, ἡ πιὸ ὄμορφη ἀπ' ὅλες,
μιὰ κούκλα ποὺ μερόνυχτα θὰ θὲς νἄχῃς σιμά σου·
ὁ γυιός μου, τὸ ἐγγόνι σου, ποὺ ἔχει τ' ὄνομά σου!...»

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τὰ πλούσια γεύματα προδιαθέτουν ἀναμφισβήτητα στὸ διαβήτη

Ο ΔΙΑΒΗΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΕΤΑΙ

Ἡ κληρονομικὴ μετάδοσις τῆς ἀρρώστειας στὰ παιδιά

Ο ΔΙΑΒΗΤΗΣ δὲν προκαλεῖ κατὰ τὸ πρῶτο του στάδιο σοβαρὲς διαταραχὲς καὶ γι' αὐτὸ περνάει τὶς περισσότερες φορὲς ἀπαρατήρητος. Ἔπειτα ἀπὸ μερικοὺς μῆνες, ὅμως, τὰ συμπτώματά του γίνονται ἔκδηλα.

Τὸ χαρακτηριστικώτερο ἀπ' αὐτὰ εἶναι μιὰ ἔντονη δίψα, ποὺ δὲ σβύνει μὲ τίποτα. Ἡ πεῖνα μεγαλώνει ἐπίσης. Κι' ὡστόσο, ὁ ἀσθενής, ἀντὶ νὰ παχαίνη, ἀδυνατίζει. Αἰσθάνεται ταύτοχρονα μεγάλη κούρασι, τόσο σημαντική, ὅσο καὶ διανοητική. Ἐπίσης ἐπηρεάζεται τὸ ἠθικό του. Γίνεται μεμψίμοιρος καὶ ἀπαισιόδοξος.

Οἱ σεξουαλικές του ἱκανότητες, ἐξ ἄλλου, μειώνονται ραγδαῖα. Ὁ ἄνδρας καταντάει ἀνίκανος κι' ἡ γυναῖκα ψυχρή. Ἡ περίοδος τῆς τελευταίας γίνεται ἀκανόνιστη. Ἡ στείρωσι στὶς νέες γυναῖκες εἶναι πολὺ συχνή.

Συνηθέστερα, ὅμως, ὁ ἀσθενὴς ἀποδίδει αὐτὰ τὰ συμπτώματα σὲ ἐξάντλησι κι' ἀρχίζει ν' ἀνησυχῆ μόνον ὅταν ἐμφανισθοῦν οἱ πρῶτες ἐπιπλοκὲς τῆς ἀσθενείας.

Οἱ ἐπιπλοκὲς αὐτὲς εἶναι ἡ ὑπέρτασις, ἡ ἀρτηρίτις, τὸ πέσιμο τῶν δοντιῶν, οἱ διαταραχὲς τῆς ὁράσεως, ἡ βραδύτης τῆς ἐπουλώσεως καὶ τῶν πιὸ ἀσήμαντων πληγῶν, κλπ. Σὲ μερικὲς περιπτώσεις, αὐτὰ τὰ συμπτώματα κάνουν τέσσερα καὶ πέντε χρόνια νὰ ἐμφανισθοῦν.

Τὸ αἷμα τῶν διαβητικῶν παρουσιάζει μεγάλη ἀναλογία σακχάρου, γιὰ τὸ λόγο, ὅτι ὁ ὀργανισμὸς δὲ μπορεῖ ν' ἀφομοιώσῃ ἐκεῖνο ποὺ περιέχεται στὶς τροφές. Τὸ σάκχαρον περνάει τότε στὸ αἷμα, ποὺ τὸ ἀποβάλλει μὲ τὰ οὖρα.

Στὰ ὑγιῆ ἄτομα, τὸ σάκχαρον μετασχηματίζεται μέσα στὸ στόμαχό τους σὲ γλυκόζη, πού, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ παγκρέατος, ἀφομοιώνεται ἀπὸ τὸν ὀργανισμό. Ὁ ἀδὴν αὐτὸς ἐκκρίνει μιὰ ὁρμόνη, τὴν ἰνσουλίνη, ποὺ παίζει σημαντικὸ ρόλο στὴν ἀφομοίωσι τοῦ σακχάρου. Ἂν, γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο, τὸ πάγκρεας δὲν παράγῃ ἐπαρκῆ ποσότητα ἰνσουλίνης, ἡ γλυκόζη (σάκχαρον) δὲ θὰ ἀφομοιωθῇ, ἀλλὰ θὰ παραμείνῃ στὸ αἷμα, ποὺ θὰ τὴν ἀποβάλῃ μὲ τὰ οὖρα. Αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει στὸ διαβήτη.

Στὸ διαβήτη, ὅμως, γίνεται καὶ κάτι ἄλλο. Ὁ ὀργανισμός μας, ὡς γνωστόν, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τρία εἴδη τροφῶν: Τοὺς ὑδατάνθρακες (σάκχαρα), ποὺ βρίσκονται στὶς ἀμυλοῦχες τροφές, στὰ πράσινα χορταρικά, στὰ φροῦτα, στὸ μέλι καὶ στὴ βιομηχανικὴ ζάχαρη, τὰ λίπη καὶ τὶς πρωτεΐνες (κρέας, αὐγά, ψάρια, κλπ.).

Αὐτὰ τὰ τρία εἴδη τροφῶν πρέπει νὰ βρίσκωνται σὲ ἰσορροπία μεταξύ τους, γιὰ νὰ εἴμαστε καλά. Δὲ μποροῦμε νὰ τραφοῦμε ἀποκλειστικὰ μὲ λίπη καὶ κρέας, χωρὶς νὰ ἐκτεθοῦμε σὲ σοβαρὲς διαταραχές.

Αὐτὸ ἀκριβῶς γίνεται στὸ διαβήτη, γιὰ τὸ λόγο, ὅτι ὁ ὀργανισμός μας δὲν ἀφομοιώνει τὸ σάκχαρον. Διαταράσσεται τότε ἡ ἀφομοίωσις καὶ τῶν δύο ἄλλων στοιχείων. Σ' αὐτὴ τὴν αἰτία ὀφείλεται ἡ ἀπισχνασις.

Ἀλλ' ἡ κακὴ ἀφομοίωσις τῶν τροφῶν ἔχει καὶ μιὰ ἄλλη δυσάρεστη συνέπεια: Τὰ κατάλοιπά τους μετασχηματίζονται σὲ ὀξέα καὶ χολησιτερόλη, ποὺ δηλητηριάζουν τὸ αἷμα. Αὐτὰ τὰ ὀξέα ἀποτελοῦν τὸ μεγαλύτερο κίνδυνο τοῦ διαβήτου.

Οἱ δυὸ μορφὲς τοῦ διαβήτου

Ὑπάρχουν δύο μορφὲς διαβήτου: ὁ διαβήτης τῶν παχυσάρκων, ὁ καλούμενος συνήθως σακχαρώδης, ποὺ προσβάλλει κυρίως ἄτομα ηλικίας 50—60 ἐτῶν, καὶ ὁ ἀπισχναντικὸς ἢ κακοήθης. Στὸν πρῶτο, τὸ πάγκρεας ἐκκρίνει ἀκόμη μιὰ μικρὴ ποσότητα ἰνσουλίνης, ποὺ ἐπιτρέπει τὴν ἀφομοίωσι ἑνὸς μέρους ἀπὸ τὸ σάκχαρο. Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, ἡ ἀπίσχνανσις εἶναι βραδεῖα. Στὶς περισσότερες περιπτώσεις, μιὰ προσεκτικὴ δίαιτα εἶναι ἀρκετὴ νὰ τὸν θεραπεύσῃ.

Στὸν ἀπισχναντικὸ διαβήτη, ὅμως, ποὺ εἶναι κι' ὁ σοβαρώτερος, τὸ πάγκρεας δὲν ἐκκρίνει πιὰ ἰνσουλίνη. Ἔτσι, ὁ ὀργανισμὸς δὲν ἀφομοιώνει τὸ σάκχαρον, ἡ τροφικὴ ἰσορροπία διαταράσσεται τελείως καὶ ὁ ἀσθενὴς δὲν παίρνει πιὰ τίποτα σχεδὸν ἀπὸ τὶς τροφὲς ποὺ εἰσάγει. Γι' αὐτὸ πεινάει διαρκῶς. Ὁ διαβήτης αὐτὸς συνοδεύεται ἀπὸ τὴν παρουσία πολλῶν ὀξέων καὶ συχνὰ χοληστερόλης μέσα στὸ αἷμα.

Ὁ διαβήτης ἀνήκει στὴν κατηγορία τῶν κληρονομικῶν ἀσθενειῶν. Ἡ κληρονομικότης του εἶναι ἀναμφισβήτητη. Τὰ 2/3 τῶν διαβητικῶν προέρχονται ἀπὸ οἰκογένειες, ὅπου ὁ διαβήτης προϋπῆρχε.

Ἀλλὰ τὰ παιδιὰ δὲν κληρονομοῦν ἀπὸ τοὺς γονεῖς τὸ διαβήτη. Κληρονομοῦν μόνο μιὰ προδιάθεσι σ' αὐτὴ τὴν ἀσθένεια. Ἕνα παιδί, ποὺ προέρχεται ἀπὸ διαβητικοὺς γονεῖς δὲ γεννιέται κι' αὐτὸ διαβητικό. Ὁ διαβήτης, ὅμως, μπορεῖ νὰ ἐκδηλωθῇ καὶ σ' αὐτό, ὅταν ὑπάρξουν ὡρισμένες ἐξωτερικὲς αἰτίες.

Μιὰ ἀπὸ τὶς συνηθισμένες πλάνες εἶναι, ὅτι ἡ ζάχαρη προκαλεῖ διαβήτη. Αὐτὸ δὲ συμβαίνει, ὅμως, στὰ ὑγιῆ ἄτομα, ἀλλὰ μόνο σ' ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν προδιάθεσι σ' αὐτὴ τὴν ἀσθένεια. Ἕνα ὑγιὲς ἄτομο μπορεῖ νὰ καταναλώσῃ σημαντικὲς ποσότητες ζάχαρης, χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτα.

Τὰ πλούσια γεύματα, καθὼς κι' ἐκεῖνα ποὺ περιέχουν ἄφθονα κρέατα, προδιαθέτουν ἀναμφισβήτητα στὸ διαβήτη. Ὁ κίνδυνος εἶναι μεγαλύτερος γιὰ τοὺς ἀνθρώπους μεταξὺ τῆς ἡλικίας τῶν 50 καὶ τῶν 60 χρόνων. Στὶς περιπτώσεις αὐτές, ἡ κατάχρησι τῶν κρεάτων καὶ τῶν ἄλλων ἀζωτούχων τροφῶν, προκαλεῖ διαταραχὴ τῆς ὁρμονικῆς λειτουργίας, ποὺ ἔχει ὡς συνέπεια τὸ ὅτι ὁ ὀργανισμὸς δὲ μπορεῖ πιὰ ν' ἀφομοιώσῃ τὸ σάκχαρον.

Διαβήτης καὶ καρκῖνος

Ὁ διαβήτης μπορεῖ νὰ ἐμφανισθῇ ἐπίσης ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἐγκυμοσύνη, μιὰ ὑπερτροφία τῆς ὑποφύσεως, μιὰ διαταραχὴ τοῦ θυρεοειδοῦς ἢ μιὰ ἀσθένεια τῶν ὠοθηκῶν, κλπ.

Ἀλλὰ καὶ διάφορες μολυσματικὲς ἀσθένειες, ὅπως ἡ παρωτίτις, ἡ ἰλαρά, ἡ ὀστρακιὰ κλπ., μποροῦν νὰ εὐνοήσουν τὴν ἐμφάνισί του. Ἡ καθιστικὴ ζωὴ εὐνοεῖ ἐπίσης τὴν ἐμφάνισι τοῦ διαβήτου. Οἱ ὑπάλληλοι τῶν γραφείων, οἱ διανοούμενοι κλπ. προσβάλλονται σὲ μεγαλύτερη ἀναλογία ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀσθένεια παρὰ οἱ ἀθληταὶ ἢ οἱ γεωργοί.

Ὁ διαβήτης ἐμφανίζεται συνήθως μετὰ τὰ 50 σὲ ἄτομα, ποὺ κάνουν κατάχρησι στὴν τροφή τους. Πρόκειται, ὅμως, συνηθέστερα γιὰ τὸν καλούμενο σακχαρώδη διαβήτη, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ἐλαφρότερη μορφὴ αὐτῆς τῆς ἀσθενείας.

Ὁ διαβήτης προσβάλλει ἐπίσης παιδιὰ ἡλικίας 6—10 χρόνων. Πρόκειται συνηθέστερα γιὰ τὴν ἀπισχναντικὴ μορφὴ τοῦ διαβήτου, ποὺ εἰσβάλλει μὲ τρόπο πολὺ ἀπότομο. Ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη, τὸ παιδὶ κυριεύεται ἀπὸ τρομερὴ πεῖνα καὶ δίψα, ἐνῶ, ταύτοχρονα, ἀδυνατίζει μὲ ταχύτατο ρυθμό.

Οἱ γιατροὶ ἔχουν διαπιστώσει ἀπὸ πολὺν καιρό, ὅτι ὁ διαβήτης

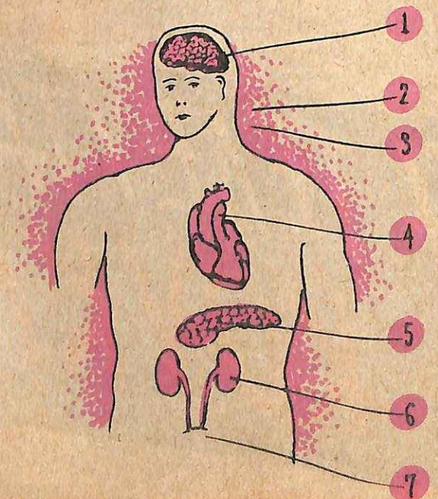

Τὰ κυριώτερα συμπτώματα τοῦ σακχαρώδους διαβήτου. 1) Κόπωσις, ἐξασθένισις τῆς μνήμης. 2) Διαρκὴς δίψα. 3) Βουλιμία. 4) Ὑπεργλυκαιμία (μεγάλη ἀναλογία σακχάρου μέσα στὸ αἷμα). 5) Ἀνεπαρκὴς ἔκκρισις ἰνσουλίνης ἀπὸ τὸ πάγκρεας. 6) Παρουσία σακχάρου στὰ οὖρα. 7) Πολυουρία.

Χωρὶς ἐνέσεις

ἀποτελεῖ ἕνα εἶδος προστασίας ἀπέναντι τοῦ καρκίνου. Οἱ διαβητικοὶ μόνο σὲ τελείως ἐξαιρετικὲς περιπτώσεις προσβάλλονται ἀπὸ καρκῖνο. Οἱ ἐπιστήμονες δὲν κατώρθωσαν ἀκόμη νὰ ἐξηγήσουν αὐτὸ τὸ φαινόμενο.

Ὁ διαβήτης, ἀντίθετα, φαίνεται, ὅτι εὐνοεῖ τὴ φυματίωσι. Ἕνας διαβητικὸς ἔχει διπλάσιες πιθανότητες ἀπὸ ἕναν ἄλλο μὴ διαβητικὸ νὰ γίνῃ φυματικός. Πρόκειται συνηθέστερα γιὰ πνευμονικὴ φυματίωσι, ποὺ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐλαττωματικῆς θρέψεως καὶ τῆς βαθμιαίας ἀπισχνάνσεως ποὺ προκαλεῖ ὁ διαβήτης.

Τὰ σύγχρονα θεραπευτικὰ μέσα (στρεπτομυκίνη, P.A.S, κλπ.) περιώρισαν, εὐτυχῶς, τὴ σοβαρότητα τῆς φυματιώσεως, ποὺ ἀποτελοῦσε στὸ παρελθὸν ἕναν ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους κινδύνους γιὰ τοὺς διαβητικούς.

Ὁ διαβήτης εὐνοεῖ ἐπίσης τὴν ἀρτηριακὴ ὑπέρτασι. Τὰ 55% τῶν διαβητικῶν παρουσιάζουν ὑπέρτασι, ποὺ ὀφείλεται σὲ στένωσι τῶν ἀρτηριῶν, λόγῳ τῶν ἀποθεμάτων τῆς χοληστερόλης, ποὺ συγκεντρώνονται στὰ τοιχώματά τους.

Ἀσθένειες ποὺ προκαλεῖ ὁ διαβήτης

Ὁ διαβήτης μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ ἀκόμη πλεῖστες ἄλλες ἀσθένειες. Οἱ κυριώτερες ἐπιπλοκές του εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

1) Ἐγκεφαλικές: Ὁ ἐγκέφαλος τροφοδοτεῖται μὲ αἷμα ἀπὸ τὶς ἀρτηρίες. Ὅταν αὐτὲς εἶναι «βουλωμένες» λόγῳ τῆς συγκεντρώσεως χοληστερίνης στὰ τοιχώματά τους, ὁ ἀσθενὴς αἰσθάνεται πονοκεφάλους, ἰλίγγους, κλπ. Ἡ μνήμη του ταύτοχρονα ἐξασθενίζει. Τὸ φαινόμενο τῆς ἡμιπληγίας ἢ τῆς μαλακύνσεως τοῦ ἐγκεφάλου δὲν εἶναι ἐπίσης σπάνιο.

2) Καρδιακές: Ὁ διαβήτης προκαλεῖ σὲ πολλὲς περιπτώσεις σοβαρὲς καρδιοπάθειες: στηθάγχη, ἔμφραξι τοῦ μυοκαρδίου, κλπ., ποὺ ὀφείλονται ἐπίσης στὸ ὅτι ἡ καρδιὰ δὲν τροφοδοτεῖται κανονικὰ μὲ αἷμα.

3) Πνευμονικές: Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φυματίωσι, ὁ διαβήτης εὐνοεῖ ἐπίσης διάφορες παθήσεις τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων: βρογχίτιδες, βρογχοπνευμονίες, κλπ. Οἱ ἀσθένειες αὐτὲς ὀφείλονται στὸ ὅτι τὸ σάκχαρον, ποὺ πλεονάζει μέσα στὸ αἷμα, δημιουργεῖ ἕνα εὐνοϊκὸ πεδίο γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῶν διαφόρων μικροβίων.

4) Ἀρτηριακές: Οἱ ἀρτηρίτιδες, ποὺ μπορεῖ νὰ καταλήξουν σὲ γάγγραινα τοῦ ἑνὸς ποδιοῦ, παρατηροῦνται συχνὰ στοὺς διαβητικούς, ποὺ δὲν ὑπεβλήθησαν ἐγκαίρως στὴν ἀπαιτούμενη θεραπεία.

5) Νεφρικές: Οὐρία, λευκωματουρία, σκλήρωσις τῶν νεφρῶν.

6) Ὀπτικές: ἀμφιβληστροειδῖτις, καταρράκτης.

7) Ἡπατικές: ἴκτερος.

8) Δερματικές: ἔκζεμα, δερματοπάθειες πάσης φύσεως, κλπ.

9) Ὁ διαβήτης προδιαθέτει ἐπίσης στὴ δοθιήνωσι καὶ τὸν ἄνθρακα.

10) Τὸ πέσιμο τῶν δοντιῶν εἶναι συχνὸ στοὺς διαβητικούς.

11) Ὁ διαβήτης προσβάλλει ἐπίσης τὶς γεννητικὲς λειτουργίες καὶ προκαλεῖ ἀνικανότητα στὸν ἄνδρα καὶ ψυχρότητα στὴ γυναῖκα.

12) Ἡ σοβαρώτερη ἐπιπλοκὴ τοῦ διαβήτου εἶναι, ὅμως, τὸ διαβητικὸ κῶμα, ποὺ ὀφείλεται στὴ διαταραχὴ τῆς ἰσορροπίας μεταξὺ ὀξίνων καὶ ἀλκαλικῶν στοιχείων. Τὰ πρῶτα δὲν κατορθώνουν ν' ἀποβληθοῦν καὶ δηλητηριάζουν ὁλόκληρο τὸν ὀργανισμό.

13) Εἶναι γνωστό, ἐξ ἄλλου, ὅτι οἱ πληγὲς τῶν διαβητικῶν ἀργοῦν νὰ κλείσουν. Αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ὅτι ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος γίνεται στοὺς διαβητικοὺς πολὺ ἀργά.

Οἱ ἐνέσεις ἰνσουλίνης

Ὅπως εἴπαμε καὶ παραπάνω, ὁ διαβήτης ὀφείλεται στὸ ὅτι τὸ πάγκρεας δὲν ἐκκρίνει ἐπαρκῆ ποσότητα ἰνσουλίνης (ἢ δὲν ἐκκρίνει καθόλου), ποὺ παίζει πρωτεύοντα ρόλο στὴν ἀφομοίωσι τοῦ σακχάρου. Ἦταν φυσικό, λοιπόν, νὰ ἔρθῃ στὸ μυαλὸ τῶν ἐπιστημόνων ἡ ἰδέα νὰ ἀναπληρώσουν αὐτὴ τὴν ἔλλειψι, εἰσάγοντας ἀπ' ἔξω ἰνσουλίνη στὸν ὀργανισμό.

Οἱ ἐνέσεις τῆς ἰνσουλίνης ἔσωσαν ὡς σήμερα μεγάλο ἀριθμὸ διαβητικῶν. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει τρόπος ἐναποθηκεύσεως τῆς ἰνσουλίνης στὸν ὀργανισμό. Οἱ ἐνέσεις, λοιπόν, πρέπει νὰ γίνωνται κάθε μέρα, πρᾶγμα, ποὺ εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐνοχλητικὸ καὶ ὀδυνηρὸ γιὰ τὸν ἀσθενῆ. Γι' αὐτό, ἐπενοήθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια διάφορα φάρμακα γιὰ τὴ θεραπεία τοῦ διαβήτου χωρὶς ἐνέσεις. Τὰ κυριώτερα ἀπ' αὐτὰ εἶναι τὸ BZ 55, τὸ D 860 καὶ τὸ 22054 RP, ποὺ παίρνονται ἀπὸ τὸ στόμα.

Τὰ φάρμακα αὐτὰ εἶναι παράγωγα τῶν σουλφαμιδῶν κι' ἔχουν ἀναμφισβήτητη ὑπογλυκαιμικὴ ἐπίδρασι σὲ πλεῖστες περιπτώσεις. Κι' αὐτά, ὅμως, πρέπει νὰ παίρνωνται συνεχῶς — ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ τὶς ἐνέσεις τῆς ἰνσουλίνης — γιατὶ δὲν ἔχουν θεραπευτικὴ ἐπίδρασι.

Ὁ μηχανισμὸς μὲ τὸν ὁποῖον ἐπιδροῦν δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστός. Οἱ ἐπιστήμονες ὑποθέτουν, ὅτι τὸ πάγκρεας, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἰνσουλίνη, παράγει καὶ δεύτερη ὁρμόνη, ποὺ ἀνταγωνίζεται τὴν πρώτη. Τὰ σουλφαμιδικὰ αὐτὰ παρασκευάσματα ἐπιδροῦν, λοιπόν, σ' αὐτὴ τὴ δεύτερη ὁρμόνη κι' ἔτσι ἀφίνουν ἐλεύθερο τὸ πεδίο δράσεως στὴν ἰνσουλίνη.

Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, τὰ σουλφαμιδικὰ παρασκευάσματα δὲν ἔχουν ἐπίδρασι παρὰ μόνον στὶς περιπτώσεις, ποὺ τὸ πάγκρεας ἐκκρίνει ἀκόμη ἰνσουλίνη. Δὲ μποροῦν νὰ ἐπιδράσουν, ὅμως, στὸν ἀπισχναντικὸ διαβήτη, στὸν ὁποῖο τὸ πάγκρεας δὲν ἐκκρίνει πιὰ ἰνσουλίνη. Δὲν ἀποδίδουν ἐπίσης ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα σὲ παλαιοὺς διαβητικούς, ποὺ ὑποβάλλονται ἐπὶ πολλὰ χρόνια σὲ ἰνσουλινοθεραπεία. Τὰ πειράματα, σὲ παρόμοιες περιπτώσεις, καλὸ εἶναι ν' ἀποφεύγωνται, γιατὶ μπορεῖ νὰ ἔχουν σοβαρὲς καὶ ἀπρόβλεπτες συνέπειες.

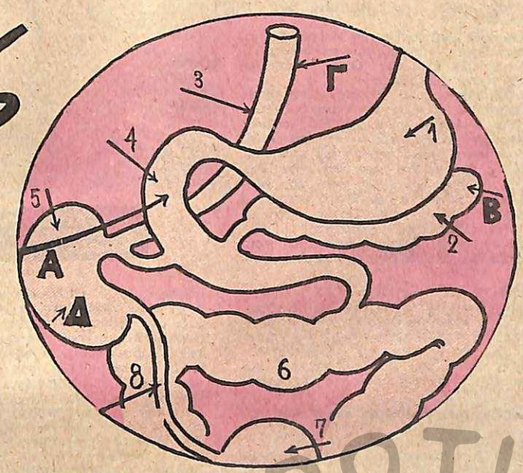

Γιὰ νὰ καταλάβετε τὸ μηχανισμὸ τοῦ διαβήτου. Α) Οἱ ὑδατάνθρακες μετασχηματίζονται μέσα στὸ στόμαχο ἀπὸ τοὺς γαστρικοὺς χυμοὺς σὲ γλυκόζη, ποὺ περνάει κατόπιν στὸ δωδεκαδάκτυλο. Β) Αὐτὴ ἡ γλυκόζη δὲ μπορεῖ ν' ἀφομοιωθῇ ἀπὸ τὸ δωδεκαδάκτυλο, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐκκρινομένη ἀπὸ τὸ πάγκρεας ἰνσουλίνη εἶναι ἀνεπαρκής. Γ) Ἡ μὴ ἀφομοιωθεῖσα γλυκόζη περνάει σὰν κατάλοιπο στὴν κοίλη φλέβα καὶ φτάνει μαζὶ μὲ τὸ αἷμα στὰ νεφρά. Δ) Τὰ νεφρὰ φιλτράρουν τὸ αἷμα καὶ διοχετεύουν τὴ γλυκόζη στὴν οὐροδόχο κύστι, ἀπὸ ὅπου βγαίνει μαζὶ μὲ τὰ οὖρα. 1) Στόμαχος. 2) Πάγκρεας. 3) Κοίλη φλέβ. 4) Δωδεκαδάκτυλον. 5) Νεφρό. 6) Παχὺ ἔντερο. 7) Οὐροδόχος κύστις. 8) Δεξιὸς οὐρητήρ.

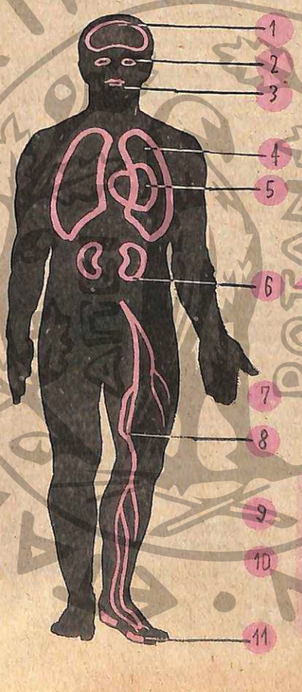

Τὰ κυριώτερα ἐπιπλοκὲς τοῦ διαβήτου: 1) Ἴλιγγοι, ἀπώλεια τῆς μνήμης, ἡμιπληγία. 2) Ἀμφιβληστροειδῖτις, καταρράκτης. 3) Πτῶσι τῶν δοντιῶν. 4) Πνευμονικὴ φυματίωσι. 5) Στηθάγχη, ἔμφραξι τοῦ μυοκαρδίου. 6) Ὑπεργλυκαιμία. 7) Ἀνικανότης. 8) Ἀρτηρίτις. 9) Γάγγραινα. 10) Δοθιῆνες 11) Ἐξέλκωσι τοῦ ποδιοῦ.

Τὰ σουλφαμιδικὰ παρασκευάσματα ἀποδίδουν, τούναντίον, πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα στὸν ἀρχόμενο διαβήτη, στὸν ὁποῖο δὲν ἔγινε ἀκόμη χρῆσι ἰνσουλίνης ἢ ἡ χρῆσι της χρονολογεῖται ἀπὸ μικρὸ χρονικὸ διάστημα.

Σ' ὅλες τὶς ἄλλες περιπτώσεις πρέπει νὰ συνδυάζωνται μὲ τὴν ἰνσουλινοθεραπεία.

Στὸν παιδικὸ διαβήτη τὰ φάρμακα αὐτά, ὅπως εἶναι εὑνόητο, δὲν ἔχουν ἐπίδρασι.

Οἱ διαβητικὲς γυναῖκες

Καὶ τώρα ἕνα τελευταῖο ζήτημα: Μιὰ διαβητικὴ γυναῖκα μπορεῖ ν' ἀποχτήσῃ παιδιά;

Παλαιότερα, οἱ γιατροὶ ἀπαγόρευαν ἀπόλυτα τὴν ἐγκυμοσύνη στὶς γυναῖκες, ποὺ ἔπασχαν ἀπὸ ἀπισχναντικὸ διαβήτη. Σήμερα, ἡ ἀπαγόρευσι καὶ σ' αὐτὴ ἀκόμη τὴ μορφὴ τοῦ διαβήτου, δὲν εἶναι ἀπόλυτη, ἐφ' ὅσον ἡ ἰνσουλινοθεραπεία συνεχίζεται κανονικά. Εἶναι αὐτονόητο, ὅμως, ὅτι θὰ ἀπαιτηθῇ συνεχὴς καὶ ἀδιάλειπτη ἰατρικὴ παρακολούθησι κατὰ τὴ διάρκεια τῆς κυοφορίας.

Εἶναι δυνατόν, ὅμως, νὰ ἐμφανισθοῦν μερικὲς ἐπιπλοκὲς κατὰ τὸν τοκετό: ὑπερβολικὸς ὄγκος τοῦ ἐμβρύου, ἀφθονία τοῦ ἀμνιοτικοῦ ὑγροῦ, κλπ. Γιὰ ν' ἀποφευχθοῦν αὐτὲς οἱ ἐπιπλοκές, εἶναι προτιμότερος ὁ πρόωρος τοκετός, ποὺ μπορεῖ νὰ προκληθῇ τεχνητὰ στὸ τέλος τοῦ ὀγδόου μηνός.

Ὑπάρχει, ὡστόσο, πάντοτε γιὰ τὸ ἔμβρυο ὁ κίνδυνος νὰ πεθάνῃ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς κυοφορίας ἢ στὶς ὀκτὼ πρῶτες ἡμέρες μετὰ τὸν τοκετό. (Οἱ στατιστικὲς δείχνουν, ὅτι αὐτὸ συμβαίνει μιὰ φορὰ στὶς τέσσερες). Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, τὸ παιδὶ αὐτὸ θὰ ἔχῃ μιὰ σαφῆ προδιάθεσι στὸ διαβήτη. Οἱ στατιστικὲς δείχνουν κι' ἐδῶ, ὅτι στὰ τέσσερα παιδιὰ ποὺ γεννιοῦνται ἀπὸ διαβητικοὺς γονεῖς, τὸ ἕνα γίνεται διαβητικό.

Ἡ ἐξυπνάδα τῶν... ἐμβρύων

Ἕνας Γάλλος γιατρός, ὁ δόκτωρ Μινκόβσκι κατώρθωσε νὰ πάρῃ τὸ ἠλεκτροεγκεφαλογράφημα ἑνὸς ἐμβρύου, μέσα στὴν κοιλιὰ τῆς μητέρας του. Κατὰ τὸ Γάλλο ἐπιστήμονα, μὲ τὴ μέθοδο αὐτὴ μποροῦμε νὰ ξέρωμε ἀπὸ πρὶν ποιὲς εἶναι οἱ διανοητικὲς ἱκανότητες ἑνὸς παιδιοῦ. Σὲ περιπτωσι ποὺ διαπιστωθῇ καθυστέρησις, οἱ σχετικὲς φροντίδες μποροῦν ν' ἀρχίσουν ἀμέσως μετὰ τὴ γέννησί του.

Γυναῖκες Σταυροφόροι

Η ΑΡΝΤΑ ΤΗΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

ΤΛΥΚΟΧΑΡΑΖΕ ἡ ἄνοιξι τοῦ 1098, ὅταν οἱ Σταυροφόροι τοῦ Βαλδουΐνου τῆς Βουλώνης ἄρχισαν νὰ πολιορκοῦν τὴν Ἔδεσσα, τὴ σημερινὴ Οὔρφα, ποὺ ἁπλώνεται ἀνατολικὰ τοῦ Εὐφράτη. Ἦταν ἕνα μικρό, ἀλλὰ ἰσχυρὸ πριγκηπάτο, ποὺ εἶχε ἀρχηγὸ ἕναν Ἀρμένη, τὸν Τορός. Ὁ γέρος αὐτὸς πολεμιστὴς εἶχε κατορθώσει, σὰν ἀπὸ θαῦμα, νὰ διατηρήσῃ αὐτὸ τὸ χριστιανικὸ προπύργιο, μέσα σὲ μουσουλμανικὴ περιοχή. Ἔτσι, ὅταν ἄρχισε ἡ πολιορκία τῆς χώρας ἀπὸ τοὺς Φράγκους Ἱππότες, κάλεσε τὴ θετὴ θυγατέρα του, τὴν περήφανη Ἄρντα καὶ τὴν ἔβαλε νὰ καθήσῃ σιμά του. Ὕστερα τῆς εἶπε:

— Θέλω νὰ μοῦ δώσῃς τὴ συμβουλή σου, κόρη μου. Γιατὶ μονάχα σὲ σένα ἔχω ἐμπιστοσύνη. Ἀπὸ μικρὴ πολεμᾶς στὸ πλευρό μου καὶ πάντα βγαίνουμε νικητές. Τώρα ὅμως τὰ πράγματα ἄλλαξαν. Οἱ Φράγκοι εἶναι ἰσχυροὶ καὶ ἐπίμονοι. Ἀλλὰ εἶναι καὶ χριστιανοί. Νομίζεις πώς, ἂν τοὺς ἀνοίξουμε τὶς πύλες μας, θὰ μᾶς βγῇ σὲ κακό;

Ἡ νέα σήκωσε τὰ ὡραῖα της μάτια καὶ κύτταξε τὸν πατέρα της.

— Κι' ἐγὼ αὐτὸ σκεφτόμουν, ἀποκρίθηκε. Ἂς ἔρθουμε σὲ διαπραγματεύσεις μαζί τους. Δῶσε μου τὸν Οὐζὰκ καὶ τὸν Ὀνίκ, τοὺς δυὸ ἀδελφούς σου καὶ θὰ πάω ἡ ἴδια νὰ τοὺς μιλήσω.

Ἔδωσε ὁ Τορὸς τὴν ἄδεια στὴ θυγατέρα του νὰ ἐνεργήσῃ ὅπως ἤθελε αὐτὴ καὶ τὴν ἄλλη μέρα, χαράματα, κίνησε μὲ τοὺς δυὸ συντρόφους της, γιὰ τὸ στρατόπεδο τῶν Σταυροφόρων. Ὁ Βαλδουΐνος ἦταν ἀληθινὸ παλληκάρι. Μὰ εἶχε χαραχτῆρα παράξενο καὶ σκοτεινό. Ἦταν ψηλὸς καὶ καλοδεμένος, μὲ ἀετίσια χαρακτηριστικὰ καὶ στὶς γυναῖκες φερόταν μὲ τραχύτητα. Μόλις ἀντίκρυσε, ὡστόσο, τὴν Ἄρντα, ἡ ἀπαράμιλλη ὁμορφιὰ της καὶ τὸ ἀγέρωχο ὕφος της, τὸν ἔκαναν νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὴ θέσι του καὶ νὰ ὑποκλιθῇ μ' εὐγένεια μπροστά της. Ἡ ἀπεσταλμένη μπῆκε ἀμέσως στὸ θέμα της: Ποιὲς ἦταν οἱ ἀπαιτήσεις του, ἂν τοῦ ἄνοιγαν τὶς πύλες τῆς Ἔδεσσας;

— Νὰ μοιραστῶ τὴν ἐξουσία μὲ τὸν Τορός, ἦταν ἡ ἀπάντησί του. Διαφορετικά, θὰ συνεχίσω τὴν πολιορκία. Δὲ θὰ δεχτῶ καμμιὰ ἄλλη λύσι.

Ὁ Τορὸς ἀναγκάστηκε νὰ συμμορφωθῇ μὲ τοὺς ὅρους του. Ἔτσι, ὁ Φράγκος Ἱππότης, βρέθηκε τελείως ἀναίμακτα κύριος τοῦ ἰσχυροῦ πριγκηπάτου τῆς Ἔδεσσας. Φυσικά, οἱ φιλοδοξίες του δὲν περιορίζονταν ὡς ἐδῶ. Ὁ σκοπός του ἦταν νὰ κατακτήσῃ ὅλες τὶς γειτονικὲς πόλεις καὶ νὰ μεγαλώσῃ τὸ βασίλειό του. Μὰ δὲ βιαζόταν. Γιατί, μέσα στὶς βλέψεις του ὑπῆρχε τώρα καὶ κάτι ἄλλο: Νὰ κατακτήσῃ πρῶτα ἀπ' ὅλα τὴν καρδιὰ τῆς Ἄρντας, ποὺ τὸν ἀπόφευγε συστηματικά.

— Μὴ φοβᾶσαι, τῆς εἶπε ἕνα βράδυ, ποὺ βρέθηκαν τυχαῖα μόνοι. Δὲν πρόκειται νὰ σοῦ κάνω κακό...

Ἡ Ἄρντα χαμογέλασε.

— Τίποτα δὲ φοβᾶμαι, ἀποκρίθηκε. Κι' αὐτὸς ποὺ θὰ ἐπιχειροῦσε νὰ μοῦ κάνῃ κακό, θὰ πλήρωνε μὲ τὴ ζωή του!

Ξαφνιάστηκε ὁ Ἱππότης μὲ τὴν ἀπάντησί της κι' ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾶ μὲ φούρια. Ἡ γυναίκα αὐτὴ δὲν ἦταν σὰν τὶς ἄλλες, ποὺ εἶχε γνωρίσει ὡς τότε. Εἶχε κάτι ξεχωριστό, κάτι ἄγριο σχεδόν, ποὺ τοῦ ἄναβε φλόγες στὴν ἀνταριασμένη ψυχή του. Ἐντελῶς ξαφνικὰ τῆς ἔπιασε τὰ χέρια καὶ τἄσφιξε μέσα στὰ δικά του.

— Εἶσαι ἕνα παράξενο πλάσμα, τῆς εἶπε. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα, ποὺ ἦρθες στὴ σκηνή μου, δὲ μπόρεσα νὰ σὲ ξεχάσω. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου, ποὺ λέω σὲ μιὰ γυναῖκα αὐτὴ τὴ λέξι: Σ' ἀγαπῶ...

— Τὰ ἔθιμα τῆς χώρας μου εἶναι αὐστηρά, ἀπάντησε ἡ Ἄρντα. Ὅταν ἕνας ἄντρας ἀγαπήσῃ μιὰ παρθένα, τὴν παντρεύεται. Ἂν θές, λοιπόν, νὰ παίξῃς μαζί μου, μὴ χάνῃς ἄδικα τὸν καιρό σου.

Τότε αὔριο κιόλας, θἄρθω νὰ σὲ ζητήσω ἀπ' τὸν πατέρα σου...

Ἐφτὰ μερόνυχτα κράτησαν οἱ διασκεδάσεις γιὰ τοὺς γάμους τοῦ Βαλδουΐνου καὶ τῆς Ἄρντας. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς οἱ Σταυροφόροι δὲν εἶδαν μὲ καλὸ μάτι αὐτὴ τὴν ἕνωσι. Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως τὴν ἀγάπησαν κι' ἔνοιωθαν κρυφὸ θαυμασμὸ γιὰ τὴν τολμηρὴ αὐτὴ νέα, ποὺ πολεμοῦσε στὸ πλευρὸ τοῦ συζύγου της, μὲ ἀσύγκριτο θάρρος. Ὁ Βαλδουΐνος γρήγορα λευτέρωσε τὶς γειτονικὲς πόλεις ἀπὸ τοὺς μουσουλμάνους, τὸ Σαρούντζ καὶ τὰ Σιμόσατα. Ἡ Ἔδεσσα ἔγινε ἔτσι ἕνα ὡραῖο φέουδο, ποὺ ἁπλωνόταν ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ πριγκηπάτου τῆς Ἀντιόχειας ὡς τὸ Κουρδιστάν. Τὰ βράδυα, ὅταν κατάπαυαν οἱ μάχες, ὁ Ἱππότης ἀγκάλιαζε τρυφερὰ τὴ γυναῖκα του καὶ τῆς ἔλεγε:

— Μ' ἔκανες ἄλλον ἄνθρωπο, ἀγαπημένη μου! Μ' ἀκολουθεῖς στὶς ἐκστρατεῖες μου καὶ πολεμᾶς στὸ πλευρό μου σὰ δέκα ἄντρες. Κι' ὅμως εἶσαι ἕνα τρυφερὸ πλάσμα, γεμάτο καλωσύνη καὶ γλυκύτητα. Πίστεψέ με! Γρήγορα θὰ γίνῃς βασίλισσα, σὲ μιὰ ἀπέραντη χώρα!...

Ὁ Βαλδουΐνος δὲν ἔλεγε ψέμματα. Χρόνο μὲ τὸ χρόνο ἄπλωνε τὴν παντοδυναμία του σὲ πόλεις, ποὺ ὡς τότε θεωροῦνταν ἀπόρθητες. Πῆρε τὸ Ντιαρμπεκὶρ καὶ τὴ Μεσοποταμία κι' ἔβλεπε ἀκόμη πιὸ μακρυά: Τὴ Σολούμ. Οἱ ἀλλεπάλληλες ὅμως ἐκστρατεῖες καὶ τὰ τεράστια ἔξοδα εἶχαν ἀδειάσει τὸ ταμεῖο του. Γιὰ νὰ τὰ καταφέρῃ, ἄρχισε νὰ βάζῃ ἀβάσταχτους φόρους. Δὲ λογάριαζε πιὰ κανένα, οὔτε φτωχό, οὔτε πλούσιο. Τὸν Τορός, μὲ δικές του ὑποδείξεις, τὸν σκότωσαν οἱ ἄνθρωποί του, ἐπειδὴ δὲ συμφωνοῦσε στὰ σχέδιά του. Τοῦ κάκου ἡ Ἄρντα προσπαθοῦσε νὰ τὸν συγκρατήσῃ. Τοῦ κάκου τὸν παρακαλοῦσε νὰ σταματήσῃ τὸ κακό. Ὥσπου, μιὰ μέρα, ξέσπασε ὁ Βαλδουΐνος:

— Ὅλ' αὐτὰ τὰ κάνω γιὰ σένα! τῆς φώναξε. Σοῦ ὑποσχέθηκα ἕνα ἀπέραντο βασίλειο καὶ ἤθελα νὰ σοῦ τὸ προσφέρω. Τώρα ὅμως βλέπω ὅτι δὲν τὸ ἀξίζεις...

Ἡ Ἄρντα δὲν ἀποκρίθηκε. Γιατί, ἀπὸ καιρὸ τώρα, εἶχε καταλάβει πὼς ἡ ἀγάπη τοῦ Βαλδουΐνου εἶχε σβύσει καὶ πὼς, ὅλ' αὐτὰ ποὺ τῆς ἔλεγε, ἦταν γιὰ νὰ δικαιολογηθῇ στὰ ἴδια του τὰ μάτια. Ξαφνικά, ὡστόσο, στὴν Ἔδεσσα, ἔφτασε μιὰ ἀπροσδόκητη εἴδησι: Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Βαλδουΐνου, ὁ Γοδεφρεῖδος τοῦ Μπουγιόν, εἶχε πεθάνει καὶ μιὰ ἀντιπροσωπεία ἀπὸ Ἱππότες τῆς Παλαιστίνης τοῦ πρόσφερε τὸ θρόνο τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἀμέσως ἐμπιστεύθηκε τὴν κομητεία του στὸν ἐξάδελφό του Βαλδουΐνο τοῦ Μπούργκ καί, παίρνοντας μαζί του τετρακόσιους ἱππότες καὶ χίλιους πεζούς, ἑτοιμάστηκε νὰ ξεκινήσῃ γιὰ τὸν προορισμό του. Ἡ Ἄρντα ἑτοιμάστηκε κι' αὐτή. Τὴν εἶδε ὁ ἄντρας της κι' ἀπόρησε, ἐπειδὴ δὲν τῆς εἶπε τίποτα καὶ δὲν περίμενε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

— Βλέπω πὼς ἄλλαξες γνώμη, τῆς εἶπε εἰρωνικά. Δὲν ἤθελες, βέβαια, νὰ χάσῃς τὴν εὐκαιρία. Γιατὶ τώρα ξέρεις πὼς θὰ γίνω ὁπωσδήποτε βασιλιᾶς...

Ἡ πεντάμορφη Ἄρντα τὸν κύτταξε αὐστηρά.

— Κάνεις λάθος, ἀποκρίθηκε. Ἂν ἔρχωμαι μαζί σου, εἶναι γιὰ νὰ προφυλάξω μερικὰ ἀγαπημένα μου πρόσωπα, ποὺ βρίσκονται ἀνάμεσα στὸ στρατό σου. Εἶναι συγγενεῖς καὶ φίλοι μου. Ἂν σ' ἀκολούθησαν, αὐτὸ ἔγινε γιὰ μένα κι' ὄχι γιὰ σένα. Ἔχω, λοιπόν, ὑποχρέωσι νὰ βρίσκωμαι στὸ πλευρό τους.

Ἡ ἐφιππη πορεία ἀπὸ τὴν Ἔδεσσα στὴν Ἱερουσαλήμ, μ' ἕνα τόσο περιορισμένο στράτευμα, ἦταν ἐπικίνδυνο τόλμημα. Οἱ μουσουλμάνοι τῆς Δαμασκοῦ παραμόνευαν στὰ περάσματα γιὰ νὰ τοὺς ἐπιτεθοῦν καὶ νὰ τοὺς συντρίψουν. Ἔφτασαν ὅμως ἀνενόχλητοι σχεδὸν στὴν Ἀντιόχεια, ἔμειναν ἐκεῖ τρεῖς μέρες κι' ὕστερα, μέσον τῆς Λαοδικείας καὶ τῆς ἀκτῆς Ἀλουϊτῶν, πέρασαν στὴν ἀποκρημνη ἀκτὴ τοῦ Λιβάνου. Ἐκεῖ ὅμως οἱ Σταυροφόροι κατελήφθησαν ἀπὸ τρόμο: Κάθε στιγμὴ μποροῦσε νὰ προβάλῃ ὁ μουσουλμανικὸς στρατός. Οἱ μισοὶ ἀπὸ τοὺς Ἱππότες εἶχαν δραπετεύσει. Ὁ Βαλδουΐνος δὲν ἤξερε πιὰ πῶς νὰ τοὺς συγκρατήσῃ. Τότε μπῆκε στὴ μέση ἡ Ἄρντα κι' ἡ σταθερή της στάσι, ἐπιβλήθηκε σὲ ὅλους.

— Ἂν ὑπάρχουν δειλοί, ἂς γυρίσουν πίσω! φώναξε. Ἐμεῖς θὰ προχωρήσουμε κι' ὁ Θεὸς θὰ εἶναι μαζί μας...

Ἡ ἀνησυχία, ποὺ βασίλευε στὸ μικρὸ στράτευμα ἦταν δικαιολογημένη. Ὁ Βασιλέας τῆς Δαμασκοῦ, ἐνισχυμένος ἀπὸ τὸν Ἄραβα ἐμίρη τοῦ Χόμς, εἶχε στήσει ἐνέδρα στὸ Βαλδουΐνο ἀνάμεσα στὴν Τρίπολι καὶ στὴ Βηρυττό, ἐκεῖ ποὺ ὁ δρόμος περνάει ἀπ' τὰ φαράγγια τοῦ Νὰχρ Ἐλ Κέλμπ, κοντὰ στὴ στενὴ ἐκβολὴ τοῦ ὁμώνυμου ποταμοῦ. Ἡ ἐνέδρα ἦταν τόσο καλὰ στημένη, ὥστε ὁ Βαλδουΐνος θἄπρεπε νὰ ὑποκύψῃ. Ἀλλ' ὁ Ἄραβας καδῆς τῆς Τριπόλεως, ποὺ ἀγαποῦσε ἀπὸ παλιὰ τὴν Ἄρντα, τῆς ἔστειλε μήνυμα γιὰ τὴν παγίδα. Ἡ θέσι ὅμως τῶν Φράγκων, ὅταν ἔφτασαν στὸ στενὸ τοῦ Ἐλ Κέλμπ, δὲν ἦταν λιγώτερο δεινή, ἀφοῦ μάλιστα, ἐνῶ δέχονταν κατὰ μέτωπο τὴν ἐπίθεσι τοῦ στρατοῦ τῆς Δαμασκοῦ, εἶχαν στὸ πλευρό τους τὴν παρενόχλησι ἑνὸς ἀραβικοῦ στολίσκου, ποὺ εἶχε βγῇ ἀπὸ τὴ Βηρυττό.

Ὅπως γράφει δραματικὰ ἕνας χρονικογράφος «ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ τῆς θάλασσας τὰ ἐχθρικὰ πλοῖα, ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ ἀπόκρημνο βουνό, ἀπέναντι ὁλάκερος ὁ μουσουλμανικὸς στρατός». Οἱ νύχτες ἔπεφταν γεμᾶτες ἀγωνία. Οἱ τοξότες τοῦ ἐχθροῦ δὲν ἔπαυαν νὰ παρενοχλοῦν τοὺς Φράγκους. Σὲ ποιὰ κατάστασι βρισκόντουσαν οἱ Σταυροφόροι, μᾶς τὸ ὁμολογεῖ εἰλικρινὰ ὁ Ἱερέας τους, ὁ ἁγιοθὸς Φουσὲ τῆς Σάρτρ: «Ἄχ, πόσο θὰ προτιμοῦσα νὰ βρισκόμουν στὴ Σάρτρ ἢ τὴν Ὀρλεάνη. Καὶ δὲν ἤμουν ὁ μόνος ποὺ τὸ λαχταροῦσε αὐτό. Ἔβλεπα ὅμως τὴν Ἄρντα ἀνάμεσά μας καὶ παρηγοριόμουν. Ἂν αὐτή, μιὰ γυναῖκα, δεχόταν μὲ τόση στωϊκότητα τὰ βάσανα τῆς πορείας, ἐμεῖς δὲ θἄπρεπε νὰ παραπονιόμαστε καθόλου». Τέλος, ἐπειτα ἀπὸ ἀλλεπάλληλες καὶ τρομακτικὲς περιπέτειες, κατώρθωσαν νὰ φτάσουν στὴν Ἱερουσαλήμ, ὅπου ὁ Βαλδουΐνος ἀνακηρύχτηκε βασιλιᾶς.

Τότε ὅμως ἔδειξε καὶ τὸν κακό του χαρακτῆρα. Θέλοντας ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν Ἄρντα, ποὺ τόσο τὸν βοήθησε, ἄρχισε νὰ τῆς ρίχνῃ ἕνα σωρὸ ἀπίθανες κατηγορίες: «Ὅτι δήθεν πρὶν ἀπ' αὐτόν, εἶχε σχέσεις μὲ τὸν Ἄραβα καδῆ τῆς Τριπόλεως, αὐτὸν δηλαδὴ ποὺ τὴν εἶχε εἰδοποιήσει γιὰ τὴν ἐνέδρα τοῦ ἐμίρη τοῦ Χόμς. Ἡ ὑπερήφανη Σταυροφόρος δὲ διαμαρτυρήθηκε. Γιατὶ ἤξερε, ὅτι ὁ ἄντρας της ἤξελε νὰ τὴ βγάλῃ μὲ κάθε τρόπο ἀπὸ τὴ μέση.

Ὁ Βαλδουΐνος ὅμως δὲν τὴν εἶχε πιὰ ἀνάγκη. Τὴν ὑποχρέωσε, λοιπόν, νὰ κλεισθῇ σὲ μοναστῆρι. Ἡ Ἄρντα ἀναγκάστηκε νὰ ὑποταχθῇ στὴ θέλησί του. Μιὰ μέρα, ὡστόσο, τὸν παρακάλεσε νὰ τῆς ἐπιτρέψῃ νὰ πάῃ στὸ Βυζάντιο, γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇ μερικοὺς συγγενεῖς της, ποὺ ἔμεναν ἐκεῖ. Ὁ Βασιλιᾶς τῆς ἔδωσε ἄδεια. Μόλις ὅμως ἐκείνη βγῆκε ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς Ἱερουσαλήμ, πέταξε τὰ ράσα καὶ ἄρχισε νὰ ζῇ μιὰ ζωὴ ἐλεύθερη.

Τὄμαθε αὐτὸ ὁ Βαλδουΐνος κι' ἔγινε ἔξω φρενῶν, ἐπειδὴ διασυρόταν τ' ὄνομά του. Ἔστειλε ἀνθρώπους του νὰ τὴν ἀπαγάγουν. Αὐτοὶ ὅμως δὲν ξαναγύρισαν πίσω. Κι' ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ χάνονται τὰ ἴχνη τῆς Ἄρντας, ποὺ ξαναπαρουσιάστηκε πάλι στὸ προσκήνιο, ὅταν ὁ Βαλδουΐνος παντρεύτηκε γιὰ δεύτερη φορὰ τὴν Ἀδελαΐδα, χήρα τοῦ Νορμανδοῦ κόμη τῆς Σικελίας Ρογήρου τοῦ Α'. Αὐτὴ εἶναι ὅμως ἄλλη ἱστορία καὶ θὰ τὴν ποῦμε μὲ τὴ σειρά της.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΗΛΑΡΑΣ

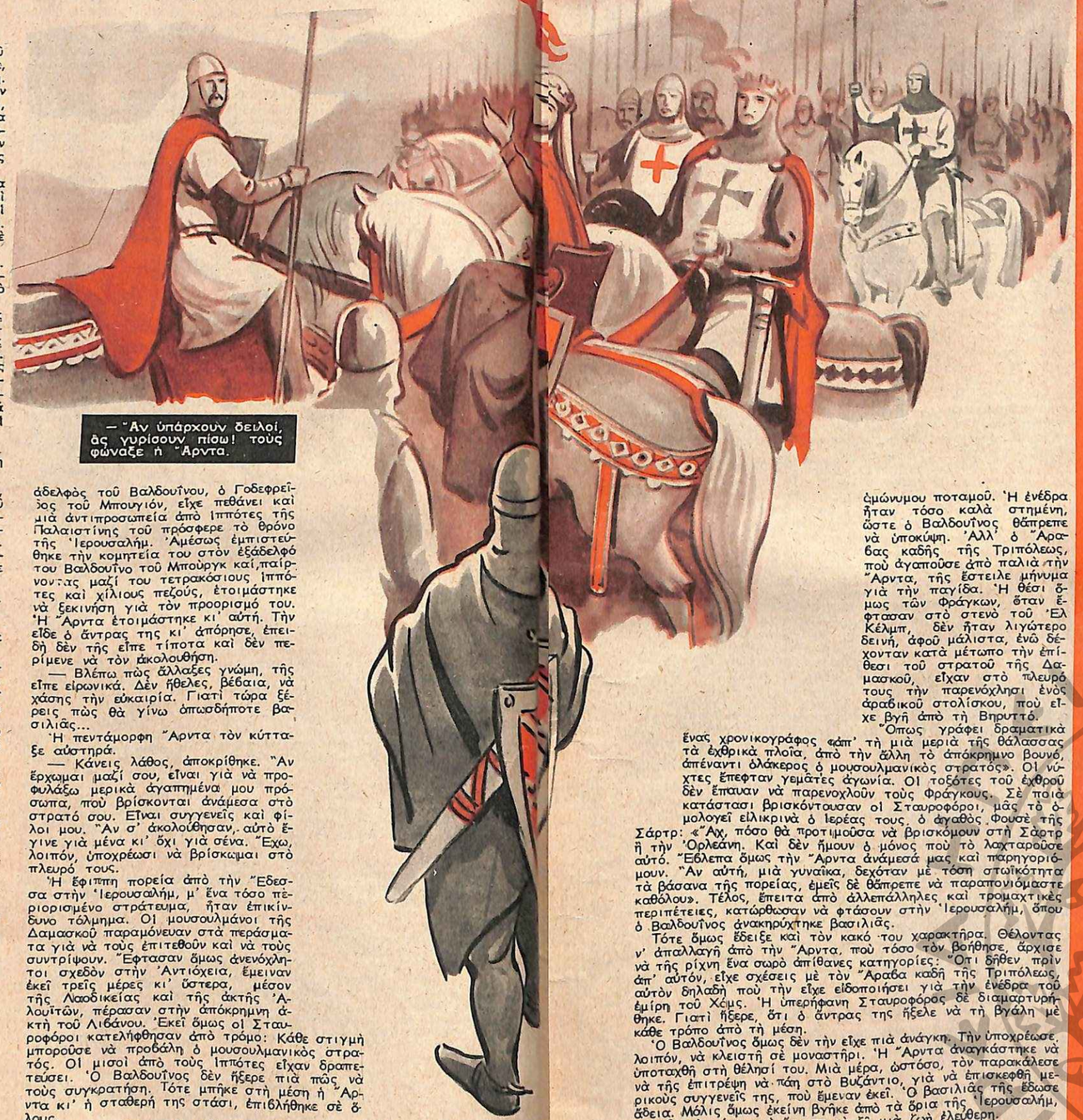

— "Αν ὑπάρχουν δειλοί, ἂς γυρίσουν πίσω! τοὺς φώναξε ἡ Ἄρντα.

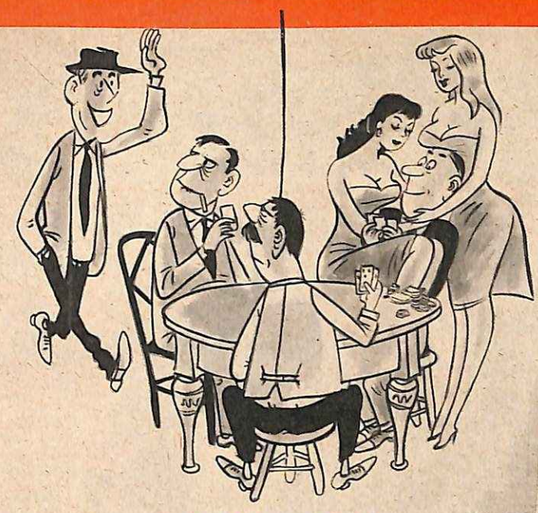

ΗΘΕΛΕ ΡΩΤΗΜΑ;
— Ποιὸς κερδίζει, παιδιά;

— Ἐγὼ ξέρετε, κύριε Βασιλάκη, ἀπὸ μικρὴ πιστεύω στὸν Ἅη Βασίλη!...

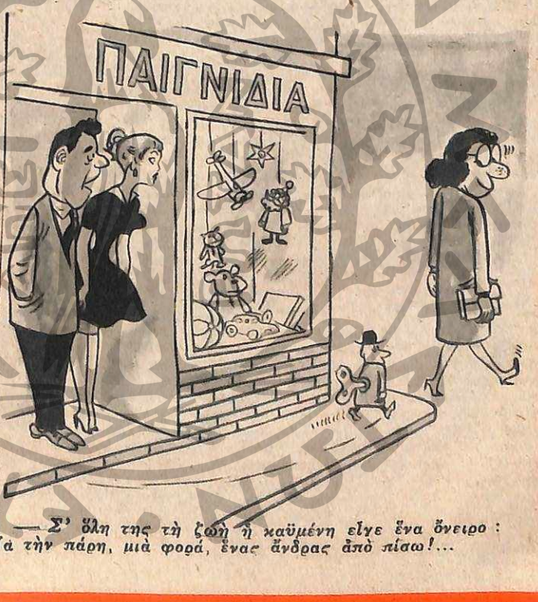

— Σ' ὅλη της τὴ ζωὴ ἡ καϋμένη εἶχε ἕνα ὄνειρο : Νὰ τὴν πάρῃ, μιὰ φορά, ἕνας ἄντρας ἀπὸ πίσω!...

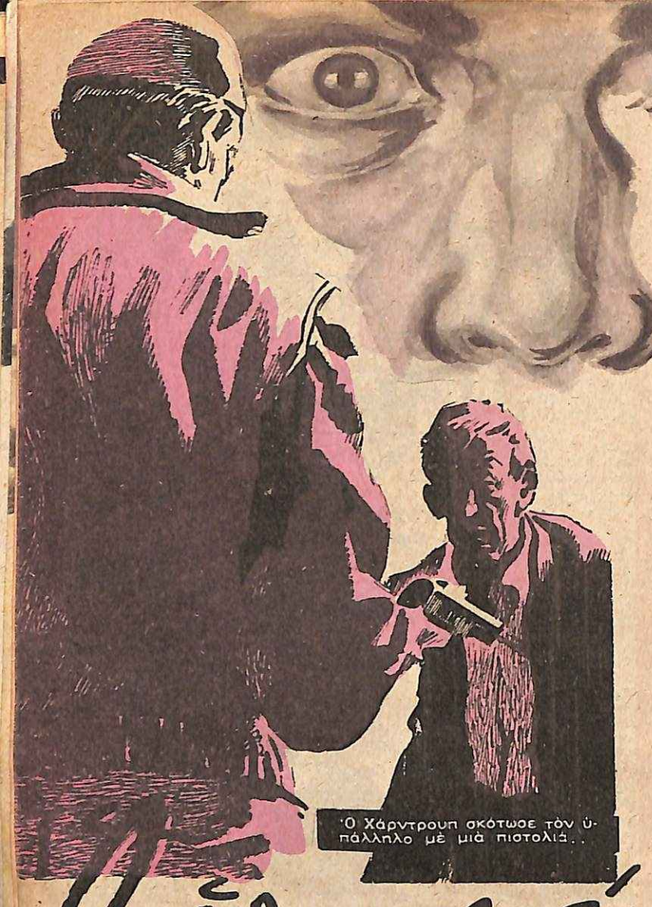

Ὁ ἀθῶος ἐνοχοποιήθηκε

ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ

ΣΤΙΣ 29 Μαρτίου 1951, ἕνας νεαρὸς Δανός, ἡλικίας 31 χρόνων, ὁ Πὰλ Χάρντρουπ, συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐνῶ προσπαθοῦσε νὰ ληστέψῃ μιὰ τράπεζα τῆς Κοπεγχάγης. Στὸ χέρι του κρατοῦσε ἀκόμη ἕνα περίστροφο, ποὺ μ' αὐτὸ εἶχε σκοτώσει δυὸ ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους της.

Ὁ Πὰλ εἶχε ἤρεμο πρόσωπο καὶ φαινόταν ἰσορροπημένος. Στὴν πρώτη του κατάθεση, εἶπε, ὅτι εἶχε ἀποπειραθῇ νὰ ληστέψῃ τὴν τράπεζα γιὰ τὶς ἀνάγκες ἑνὸς ἐξωφρενικοῦ κόμματος ποὺ εἶχε ἱδρύσει. Αὐτὸ τὸ κόμμα λεγόταν «ἐθνικὸ κομμουνιστικὸ» καί... στρεσμοὺς καὶ κατέθεσε ὅτι, ὅταν πῆγε στὴν τράπεζα γιὰ νὰ τὴ ληστέψῃ, βρισκόταν σὲ κατάστασι ὑπνώσεως. Τὸν εἶχε ὑπνωτίσει ἕνας φίλος του, κάποιος Μπγιὸρν Νίλσεν, ποὺ τὸν ἐξουσίαζε «ψυχικὰ» ἀπὸ καιρό. Ἐκτελώντας τὶς διαταγὲς αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, εἶχε κάνει κι' ἄλλες κλοπές, ποὺ τὶς ὡμολόγησε ὅλες.

Οἱ δικαστικὲς ἀρχὲς βρέθηκαν σὲ δύσκολη θέσι. Σύμφωνα μὲ τὰ διδάγματα τοῦ Σαρκὸ καὶ τοῦ Ζανέ, εἶναι ἀδύνατο ν' ἀναγνωσθοῦν, νὰ ἐκτελέσῃ πράξεις ποὺ ἀποδοκιμάζει. Αὐτὴ ἦταν ὡς χτὲς ἡ ἐπίσημη θέσι τῆς ἐπιστήμης. Καί, σύμφωνα μ' αὐτήν, οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ Πὰλ Χάρντρουπ δὲν ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψι.

Ὁ Χάρντρουπ εἰσήχθη, ὡστόσο, στὴν ψυχιατρικὴ κλινικὴ τοῦ καθηγητοῦ Ρέϊτερ, ποὺ ἀνέλαβε νὰ τὸν παρακολουθήσῃ.

Ὁ Ρέϊτερ, ποὺ χρησιμοποιοῦσε συχνὰ τὸν ὑπνωτισμὸ γιὰ θεραπευτικοὺς σκοπούς, χρειάστηκε νὰ κουραστῇ πολὺ γιὰ νὰ ὑπνωτίσῃ τὸν Χάρντρουπ. Ὅλα γίνονταν σὰν κάποιος τρίτος, μὲ ἰσχυρὴ θέλησι, νὰ παρεμβαλλόταν ἀνάμεσα. Ἄρχισε κατόπιν νὰ τοῦ ὑποβάλλῃ διάφορες παραισθήσεις, ὅτι κρατοῦσε π.χ. στὰ χέρια του ἕνα σκυλὶ καὶ τὸ χάιδευε κτλ. Πέρασε ὕστερα στὶς διαταγές... Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, ὁ Δανὸς καθηγητὴς ἀποκτοῦσε βαθμιαῖα κυριαρχία πάνω στὸν Χάρντρουπ. Μποροῦσε τώρα νὰ δίνῃ διαταγὲς γιὰ πράγματα, ποὺ ἀντιστρατεύονταν τὴ θέλησί του. Καὶ μιὰ μέρα τὸν διέταξε νὰ τοῦ ἀφηγηθῇ τὴ ζωή του.

«Ἂν μοῦ πῆς ἔστω κι' ἕνα ψέμα, τοῦ δήλωσε, θὰ κυριευθῇς ἀπὸ τρόμο, ποὺ δὲν τὸν αἰσθάνθηκες ποτὲ ἄλλοτε ὡς τώρα, ἡ καρδιά σου θὰ χτυπάῃ δυνατά, σὰν νὰ ἤθελε νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ στῆθος σου, τὸ σῶμα σου θὰ κολυμπήσῃ στὸν ἱδρῶτα καὶ δὲ θὰ μπορῇς ν' ἀναπνεύσῃς!»

Τὸ πείραμα αὐτὸ ἔγινε μπροστὰ σὲ μιὰ ἐπίσημη ἐπιτροπὴ ἀπὸ δικαστικοὺς καὶ ψυχιάτρους. Ὁ Χάρντρουπ ἄρχισε τότε τὴν ἀφήγησί του...

Στὸν πόλεμο, ἂν καὶ ἦταν πολὺ νέος, εἶχε συνεργασθῇ μὲ τοὺς Γερμανούς καί, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι, εἶχε καταδικασθῇ σὲ εἰρκτὴ 14 ἐτῶν. Στὴ φυλακὴ τοῦ Χόρσενς ὅπου ἔμεινε γνωρίστηκε μὲ κάποιον Μπγιὸρν Νίλσεν, ποὺ εἶχε καταδικασθῇ γιὰ τὴν ἴδια αἰτία. Αὐτὸς ὁ Νίλσεν τοῦ εἶπε μιὰ μέρα: «Ἐσὺ κι' ἐγὼ ἀνήκομε στὸ παρελθόν. Δὲν ὑπάρχει γιὰ μᾶς θέσι στὴν αὐριανὴ κοινωνία». Ἄρχισε κατόπιν νὰ τοῦ μιλάῃ γιὰ τὶς καταπληκτικὲς ἱκανότητες τῶν Ἰνδῶν φακιρῶν, γιὰ τὴ μέθοδο τῶν Γιόγκι κτλ. καὶ τὸν ἔπεισε νὰ προσπαθήσουν ν' ἀλληλοϋπνωτισθοῦν. Ὁ Νίλσεν ὑποκρινόταν ὅτι ἐπηρεαζόταν πολὺ εὔκολα, ἐνῶ τὸ ἀντίθετο ἦταν σωστό. Σὲ λίγο, μποροῦσε νὰ κάμῃ τὸν Χάρντρουπ ὅ,τι ἤθελε. Κι' ἄρχισε νὰ τὸν συνηθίζῃ σὲ πράξεις ποὺ τὶς ἀποδοκίμαζε. Τοῦ ἔλεγε π.χ.: «Βρίσκεσαι στὸ σπίτι σου, παίρνεις ἕνα πιστόλι καὶ σκοτώνεις τὴ μητέρα σου...». Ὁ Χάρντρουπ ἐκτελοῦσε σὰν αὐτόματο αὐτὲς τὶς κινήσεις καὶ πυροβολοῦσε — φανταστικὰ—τὴ μητέρα του.

Βγῆκαν κι' οἱ δυὸ ἀπὸ τὴ φυλακὴ τὸ 1949, ἀφοῦ τοὺς χαρίστηκε ἕνα μέρος ἀπὸ τὴν ποινή τους. Ὁ Χάρντρουπ ἔπασε σὲ λίγο δουλειὰ σ' ἕνα ἐργοστάσιο. Ἀλλὰ τὰ χρήματα ποὺ ἔπαιρνε τὰ ἔδινε ὅλα στὸ Νίλσεν, ποὺ τὸν εἶχε πείσει ὅτι τὰ διέθετε γιὰ ἕνα Ἰνστιτοῦτο Ψυχικῶν Ἐρευνῶν...

Ἐξ ἄλλου, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ὁ Νίλσεν γιὰ τὴν κυριαρχία ποὺ εἶχε πάνω στὸ Χάρντρουπ, τὸν ἔβαλε νὰ παντρευτῇ μὲ μιὰ γυναίκα, ποὺ τοῦ ἦταν ὁλότελα ἄγνωστη καὶ τοῦ ὑπέβαλε τὴν ἰδέα νὰ τοῦ παραχωρήσῃ τὴ θέσι του κοντά της. Ὁ Χάρντρουπ ὑπάκουσε τυφλά.

Ὁ Νίλσεν, βέβαιος πιὰ ὅτι ὁ Χάρντρουπ δὲ μποροῦσε νὰ τοῦ ἀντισταθῇ, ἄρχισε νὰ τὸν ὑπνωτίζῃ καὶ νὰ τὸν διατάσσῃ νὰ κάμῃ διάφορες κλοπές. Ξαφρίζαν κυρίως τὰ νυχτερινὰ κέντρα, ποὺ βρίσκονταν γύρω στὸ λιμάνι. Σὲ κάποια περίπτυσι, ὁ Νίλσεν διέταξε τὸν Χάρντρουπ νὰ κλέψῃ τὴν τράπεζα τοῦ προαστίου Βίντριθ. Ἀλλ' ὁ Χάρντρουπ λιποθύμησε τὴν τελευταία στιγμή.

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, ὁ Νίλσεν τὸν διέταξε καὶ πάλι νὰ κλέψῃ τὴν ἴδια τράπεζα. Αὐτὴ τὴ φορά, ὁ Χάρντρουπ μπῆκε στὴν τράπεζα καί, μὲ τὴν ἀπειλὴ τοῦ περιστρόφου του, ἀνάγκασε τὸν ταμία νὰ γεμίσῃ μὲ χαρτονομίσματα μιὰ μικρὴ βαλίτσα ποὺ εἶχε μαζί του. Βγῆκε κατόπιν, πῆδησε σ' ἕνα ποδήλατο κι' ἔφυγε...

Στὶς 29 Μαρτίου 1951, ὁ Νίλσεν, ἀφοῦ τὸν ὑπνώτισε, τὸν διέταξε νὰ κλέψῃ μιὰ κεντρικὴ τράπεζα τῆς Κοπεγχάγης. Ὁ Χάρντρουπ ὑπάκουσε καὶ πάλι. Ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορά, τὰ πράγματα ἤρθαν στραβά... Ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους προσπάθησε νὰ φύγῃ. Ὁ Χάρντρουπ τὸν σκότωσε μὲ μιὰ πιστολιά. Ἕνας ἄλλος θέλησε νὰ κλείσῃ τὴν πόρτα. Ἀλλ' εἶχε κι' αὐτὸς τὴν ἴδια τύχη... Ὕστερα ἀπὸ λίγο, οἱ ἀστυνομικοὶ ἔπιασαν τὸ δράστη.

Ἔπειτα ἀπ' αὐτὲς τὶς ἀποκαλύψεις, συνελήφθη ὁ Μπγιὸρν Νίλσεν, ποὺ κατηγορήθηκε ὡς ἠθικὸς αὐτουργὸς τοῦ φόνου τῶν δύο ὑπαλλήλων τῆς τραπέζης. Μαζί του ἐμφανίστηκε στὸ δικαστήριο καὶ ὁ Χάρντρουπ.

Ἡ δίκη τους ἔγινε τὸν Ἰούνιο τοῦ 1954 καὶ κράτησε πάνω ἀπὸ 20 ἡμέρες. Τὸ ὅτι οἱ ἀποκαλύψεις τοῦ Χάρντρουπ εἶχαν γίνει σὲ κατάστασι ὑπνώσεως ἔφερε τὸ δικαστήριο σὲ δύσκολη θέσι. Ἀλλ' οἱ ἔνορκοι τὸν ἐκήρυξαν μὲ τὴν ἐτυμηγορία τους ἀθῶο. Ἐκήρυξαν, τοὐναντίον, ἔνοχο τὸ Νίλσεν καὶ τὸ δικαστήριο τὸν καταδίκασε σὲ ἰσόβιο ἐγκάθειρξι.

Ἀλλ' ὁ Χάρντρουπ, παρὰ τὴν ἀθῴωσί του, δὲν ξαναβρῆκε τὴν ἐλευθερία του. Τὸν ξαναπῆραν στὴν κλινικὴ τοῦ καθηγητοῦ Ρέϊτερ, γιατὶ ἡ κατάστασί του, ἔπειτα ἀπὸ τὶς συγκινήσεις, ποὺ δοκίμασε, ἦταν ἀπελπιστική.

Σ' ἕνα ἄρθρο ποὺ ὁ καθηγητὴς Ρέϊτερ δημοσίευσε τελευταῖα σ' ἕνα ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ τῆς Κοπεγχάγης ἐκφράζει τὸ φόβο ὅτι ὁ Χάρντρουπ δὲ θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ συνέλθῃ. Τὸ ἄρθρο αὐτὸ καταλήγει ὡς ἑξῆς:

«Ὁ Νίλσεν πρέπει νὰ θεωρηθῇ σὰν ὁ πιὸ ἐπικίνδυνος κι' ὁ πιὸ κυνικὸς ἐγκληματίας τῆς Δανίας. Εἶναι ὁ μόνος ληστὴς καὶ ὁ μόνος δολοφόνος στὴν ὑπόθεσι τῆς τραπέζης. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δολοφονία τῶν δύο ὑπαλλήλων, ὅμως, ἔχει στὴ συνείδησί του κι' ἕνα ἄλλο ἔγκλημα: Τὸ διανοητικὸ φόνο τοῦ Πὰλ Χάρντρουπ. Καὶ γιὰ τὸ φόνο αὐτό, δυστυχῶς, δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν καταδικάσῃ».

✪✪

Ἀνέλπιστα εὑρήματα

Ἕνας Νεοϋορκέζος ἐπιχειρηματίας εἶχε χάσει ἕνα δαχτυλίδι ἀξίας 50.000 δολλαρίων καὶ πρόσφερε ἀμοιβὴ 1.500 δολλαρίων σ' ὅποιον θὰ τὸ βρίσκε. Ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὲς μέρες, τοῦ τὸ πῆγε κάποιος, στὸ σπίτι του, καὶ τοῦ ἐξήγησε ὅτι τὸ εἶχε πετάξει ἕνας σκίουρος, πάνω ἀπὸ ἕνα δέντρο! Ἀγνωστο ὅμως πῶς εἶχε βρεθῇ τὸ δαχτυλίδι στὴν κατοχὴ αὐτοῦ τοῦ ζώου.

Πέρυσι, ἕνας Γερμανὸς ἀγρότης, στὸ Ντόρτμουντ, βρῆκε ἕνα ποστοφόλι μὲ χαρτονομίσματα καὶ τσὲκ 780.000 δραχμῶν. Ἐκεῖνος ποὺ τὸ εἶχε χάσει, τοῦδωσε γιὰ ἀμοιβή του... ἕνα τσιγάρο!

Ἕνας πλούσιος Αὐστραλός, πολὺ πιὸ γενναιόδωρος, πρόσφερε ἕνα ταξεῖδι γύρω ἀπ' τὸν κόσμο σ' ὅποιον θὰ εὕρισκε ἕνα ἀπάλλιο ἀξίας 7.000 λιρῶν, ποὺ τὸν εἶχε ξεχάσει μέσα σ' ἕνα λεωφορεῖο. Ἡ τυχερὴ ἦταν, σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι, μιὰ κοπέλλα. Καὶ πῆρε πραγματικὰ τὴν ἀμοιβή της—ἀφοῦ πρῶτα παντρεύτηκε τὸν ἰδιοκτήτη τοῦ πετραδιοῦ!

Ἡ Ἔσσατ Μολοὺκ στὸ γραφεῖο της

Η ΠΕΡΣΙΔΑ

«κυρία στρατηγὸς»

Μιὰ τρομερὴ γυναῖκα, ποὺ διοικεῖ ἕνα στρατιωτικὸ σῶμα 2.000 ἀνδρῶν

ΟΠΩΣ ξέρομε, στοὺς περισσότερους σημερινοὺς στρατοὺς ὑπάρχουν γυναῖκες μὲ τὸν βαθμὸ ἀξιωματικοῦ. Ἀλλὰ οἱ «ἀξιωματικίνες» αὐτὲς ἀνήκουν σὲ βοηθητικὰ σώματα καὶ ποτὲ δὲ διανοήθηκαν νὰ παίξουν ρόλο πολεμάρχων καὶ νὰ διοικήσουν στρατιῶτες τοῦ ἰσχυροῦ φύλου. Μὰ καὶ στὴ Σοβιετικὴ Ρωσία ἐπίσης, ὅπου οἱ γυναῖκες, κατὰ τὸν δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, πῆραν πραγματικὰ ἐνεργὸ μέρος στὶς μάχες, δὲν εἶχαν ποτὲ μονάδες, ἀπαρτιζόμενες ἀπὸ ἄντρες, κάτω ἀπὸ τὶς διαταγές τους.

Ἡ μόνη αὐθεντικὴ «κυρία στρατηγός», ἡ μόνη ποὺ μπορεῖ νὰ πῇ, χωρὶς νὰ θέλῃ ν' ἀστειευτῇ: «οἱ ἄνδρες μου...», εἶναι ἡ Περσίδα Ἔσσατ Μολουκ.

Ἀποτελεῖ, ἀναμφίβολα, περίεργη ἀντίφασι νὰ προέρχεται τὸ παράδειγμα αὐτὸ τῆς πιὸ τολμηρῆς χειραφετήσεως τοῦ ἀρσένου φύλου ἀπὸ μιὰ χώρα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ὅπου, καθὼς εἶναι γνωστό, καὶ σήμερα ἀκόμη δὲν ἔχουν σβύσει οἱ παλιές, πατριαρχικὲς ἀντιλήψεις, σύμφωνα μὲ τὶς ὁποῖες ἡ γυναῖκα εἶναι ἕνα ὄν κατώτερο ἀπὸ τὸν ἄντρα, μὲ πολὺ λιγώτερα δικαιώματα ἀπὸ ἐκεῖνον καὶ πλασμένο κυρίως, γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετῇ.

Κι' ἀκόμη πιὸ περίεργο εἶναι πὼς κανένας ἀπὸ τοὺς ἄντρες, ποὺ βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὴν ἡγεσία τῆς σύγχρονης αὐτῆς ἀμαζόνας, δὲν τόλμησε ποτὲ ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν ἐξουσία καὶ νὰ προσβάλῃ τὸ κῦρος της.

Ἡ «στρατηγὸς» Ἔσσατ Μολοὺκ δὲν ἔχει, μάλιστα, μονάχα ἕναν, ἀλλὰ δυὸ τίτλους: Εἶναι, πρῶτον, ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς Ταλέχ, ποὺ ζῇ κοντὰ στὴ ραδοσπερσικὴ μεθόριο. Καὶ εἶναι, δεύτερον, διοικητὴς τῶν περσικῶν συνοριακῶν δυνάμεων σὲ μιὰ περιοχὴ 5.000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων.

Δυὸ χιλιάδες ἔνοπλοι, ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶτες — ὅλοι ἄντρες — ἀνήκουν στὴ δύναμί της καὶ τὴν ὑπακοῦνε τυφλά!

Τὸν τίτλο τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς φυλῆς Ταλέχ, ἡ Ἔσσατ Μολοὺκ τὸν ἀπόχτησε τὸ 1945, σὲ ἡλικία 20 μόλις χρονῶν. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἐνῶ πλησίαζε τὸ τέλος τοῦ παγκοσμίου πολέμου, οἱ Ρῶσοι εἶχαν καταλάβει τὴ βόρειο Περσία καὶ ὁ πατέρας τῆς Ἔσσατ, ἀρχηγός, τότε, τῆς φυλῆς εἶχε ἀντισταθῇ ἐναντίον τους καὶ εἶχε ἔρθει σ' ἐπανειλημμένες συγκρούσεις.

Τελικά, οἱ Ρῶσοι τὸν ἐκτελέσανε ὡς στασιαστή, μαζὶ μὲ ἀρκετοὺς ἀκόμη ἄνδρες τῆς φυλῆς του, καὶ ἡ Ἔσσατ στάθηκε ἡ μόνη, ποὺ ἐπέζησε ἀπὸ τὴν οἰκογένειά της. Φυσικά, αὐτὸ δὲν ἀποτελοῦσε τίτλο ἀρκετό, γιὰ νὰ τῆς ἀναγνωρισθῇ, μὲ τὸ κληρονομικὸ δικαίωμα, ὁ τίτλος τοῦ ἀρχηγοῦ. Ἀλλὰ ἡ Ἔσσατ Μολοὺκ ἀπόδειξε στοὺς συμπατριῶτες της πὼς δὲν ἦταν καθόλου τὸ τρυφερὸ κι' ἄβγαλτο κοριτσόπουλο τῶν εἴκοσι χρόνων, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ φαντασθοῦν. Τοὺς κατάπληξε μὲ τὸν δυναμισμό της καὶ τὸ πολεμικό της μένος, τοὺς πῆρε τὸν ὕπνο μὲ τὸν αὐταρχικό της τρόπο καὶ τοὺς ἀνάγκασε νὰ τῆς ὑποταχτοῦν χωρὶς ἀντιρρήσεις!

Τὰ δεκατρία χρόνια, ποὺ πέρασαν ἀπὸ τότε, συντέλεσανε στὸ νὰ ἐνισχύσουν ἀκόμη πιὸ πολὺ τὴν ἐξουσία της. Δεινὴ ἱππεύτρια, ἀσυναγώνιστη στὴ σκοποβολή, ἡ Ἔσσατ ἔνοιωθε, προπαντός, τὸν ἑαυτό της στὸ στοιχεῖο του κάθε φορά, ποὺ, στὴν περιοχή ποὺ κυβερνοῦσε, βραμοῦσε μπαροῦτι! Τρεῖς φορὲς ὡς τώρα τραυματίστηκε σ' αἱματηρὲς συμπλοκές, ἐπικεφαλῆς τῶν ὑπηκόων της, καὶ καμαρώνει γι' αὐτὰ τὰ τραύματα τῆς ὅσο γιὰ τίποτε ἄλλο.

— Ἡ δύναμί μας, δήλωσε ὑπερήφανα σ' ἕναν Ἑλβετὸ δημοσιογράφο, ποὺ τὴν ἐπισκέφτηκε τελευταῖα, παρακίνησε τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸ Σάχη νὰ μᾶς ἀναθέσῃ τὴ φύλαξι τῶν συνόρων.

Ὡς πρὶν ἀπὸ ἕνα χρόνο, ἡ φρούρησι τῆς μεθοριακῆς γραμμῆς, σ' αὐτὴ τὴν περιοχή, ἀπασχολοῦσε 4.000 ἄνδρες τοῦ περσικοῦ στρατοῦ. Σήμερα, οἱ δυνάμεις αὐτὲς ἔχουν ἀποσυρθῇ καὶ τὶς ἔχουν ἀντικαταστήσει οἱ πολεμιστὲς τῆς φυλῆς Ταλέχ, ποὺ ἀναγνωρίστηκαν σὰν ἀνεξάρτητο στρατιωτικὸ σῶμα, μὲ διοικητὴ τὴν Ἔσσατ Μολοὺκ. Μολονότι εἶναι μισοὶ ἀπὸ τοὺς προκατόχους τους, τὰ καταφέρνουν πολὺ καλύτερα ἀπὸ ἐκείνους!

Ὅσο γιὰ τὴν ἀρχηγό τους, παρὰ τὰ πολεμικά της κατορθώματα, τὰ τραύματά της καὶ τὰ παράσημά της, δὲν παύει νάναι καὶ σὰν γυναῖκα —διαβεβαιώνει ὁ Ἑλβετὸς δημοσιογράφος— ἀρκετὰ ἑλκυστική.

Δὲν ἔχει, ἐξ ἄλλου, τίποτα τὸ ἀνατολίτικο, τόσο στοὺς τρόπους, ὅσο καὶ στὴν ἐμφάνισί της. Μὲ τὸ ἀνασκουμπωμένο πουκάμισο, τὸ παντελόνι καὶ τὸ πιστόλι, ποὺ τῆς ἀρέσει νὰ παίζῃ στὰ χέρια της συνεχῶς, θυμίζει λίγο... τὴν Τζέην Ράσσελ σὲ καουμποϋστικα φίλμς!

Ἡ αἰσθηματική της ζωὴ εἶναι ἀκόμη ἀποκαλυπτικώτερη ἀπὸ τὴν πολιτικοστρατιωτική της καρριέρα γιὰ τὸ δυναμικὸ κι' αὐταρχικὸ χαρακτῆρα της.

Ἀφοῦ, γιὰ μερικὰ χρόνια, ἔμεινε ἀδιάφορη στὸν Ἔρωτα, εἶδε ξαφνικὰ ἕναν ἄντρα, ποὺ τῆς ἄρεσε κι' ἀποφάσισε νὰ τὸν παντρευτῇ. Ὁ ἄντρας αὐτὸς ἦταν παντρεμένος μὲ μιὰν ἄλλη γυναῖκα, μὰ αὐτό, φυσικά, δὲ μποροῦσε ν' ἀποτελέσῃ ἐμπόδιο γιὰ τὴν «κυρία στρατηγό». Τὸν διέταξε, σὲ τόνο μὴ ἐπιδεχόμενο ἀντίρρησι, νὰ χωρίσῃ τὴ γυναῖκα του, γιὰ νὰ πάρῃ αὐτήν! Κι' ἐκεῖνος, ὑπάκουσε πειθήνια —ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς δὲν ἦταν ἡ Ἔσσατ;— καὶ χώρισε τὴν πρώτη του γυναῖκα, γιὰ νὰ γίνῃ ὁ ὑποταχτικὸς σύζυγος τῆς ἀμαζόνας!

Ἀπὸ τὸν ἰδιόρρυθμο αὐτὸ γάμο, ἡ Ἔσσατ Μολοὺκ ἀπόχτησε πέντε παιδιά. Λίγο, ὅμως, μετὰ τὴ γέννησι τοῦ τελευταίου, ὁ σύζυγος ἔπαψε νὰ δίνῃ σημεῖα ζωῆς. "Οπως ἔγινε γνωστό, κλονίστηκαν τὰ λογικά του καὶ ἡ Ἔσσατ τὸν περιώρισε ἀπὸ τότε σ' ἕνα ἐξαιρετικὰ ἐξοπλισμένο δωμάτιο τῆς ἀπέραντης βίλλας της.

Θέλοντας νὰ κολακέψῃ τὴν «κυρία στρατηγό», ὁ Ἑλβετὸς δημοσιογράφος τῆς ἔκανε, πρὶν τὴν ἀποχαιρετήσῃ, ἕνα φιλοφρόνημα γιὰ τὴν ἐκπληκτικὴ ὑπακοὴ καὶ ἀφοσίωσι, ποὺ δείχνει ἀπέναντί της ἡ φυλή της.

Ἀλλὰ ἡ Ἔσσατ δὲ φάνηκε νὰ συγκινήθηκε:

— Ἡ φυλή μου... εἶμαι ἐγώ! εἶπε κοφτά.

«Σίγουρα —παρατηρεῖ ὁ Ἑλβετὸς δημοσιογράφος— ἡ Περσίδα αὐτὴ στρατηγὸς δὲ θάξε ἀκούσει ποτὲ στὴ ζωή της νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸν Λουδοβίκο ΙΔ' τῆς Γαλλίας, τὸν περίφημο «Βασιλέα "Ηλιο». Κι' ὅμως, εἶχε ἐπαναλάβει πιστὰ τὴν ἱστορικὴ φράσι τοῦ ἀπολυταρχικοῦ αὐτοῦ ἡγεμόνα: «Τὸ Κράτος εἶμαι ἐγώ!»

Ποιός ἄραγε ἐκπρόσωπος τοῦ ἰσχυροῦ φύλου θὰ τολμοῦσε σήμερα, στὰ μέσα τοῦ εἰκοστοῦ αἰώνα, νὰ ξεστομίσῃ μιὰ τέτοια αὐταρχικὴ φράσι;

✪✪

Παιχνίδια τοῦ διαστήματος

Ἡ ἐκαφενδόνισι τῶν ρωσικῶν δορυφόρων ἔπεσε σὰν βόμβα μεταξὺ τῶν κατασκευαστῶν ἀγοραστικῶν παιχνιδιῶν. Ἡ συγκίνησι ἦταν μεγαλύτερη ἰδίως στὴν Ἀμερική, ὅπου τεράστια κεφάλαια διατίθενται κάθε χρόνο γιὰ τὴν κατασκευὴ παιχνιδιῶν γιὰ τὰ παιδιά. Κι' ὡστόσο, οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν ἐδίστασαν νὰ παραμερίσουν ὅλα τὰ ἄλλα ἀγάλματα καὶ νὰ ριχτοῦν ἀμέσως στὴν κατασκευὴ «σποὺτνικ», ἐστω καὶ γιὰ τὰ παιδιά, ἀφοῦ ὡς τὴ στιγμὴ δὲ μπόρεσαν νὰ ἐκφενδονίσουν ἀληθινὸς. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἐπεστρατεύθησαν οἱ καλύτεροι ἐφευρέτες καὶ σχεδιαστὲς καὶ τὸ θαῦμα ἔγινε μέσα σὲ ἐλάχιστες ἑβδομάδες. Ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ Νοεμβρίου κι' ὅλας ἐμφανίστηκαν στὰ καταστήματα τὰ πρῶτα «παιχνίδια τοῦ διαστήματος». Ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα καταστήματα παιχνιδιῶν τῆς Νέας Ὑόρκης ἔβαλε, μάλιστα, στὴν προθήκη του μιὰ πελώρια φωτεινὴ ἐπιγραφὴ μὲ τὶς λέξεις: «Οὔτε οἱ Ρῶσοι δὲν ἔχουν τόσο τέλειες μηχανὲς τοῦ διαστήματος».

Ὁ οἶκος «Μανχάτταν "Ιντεαλ Τόϋ Κορπορέϊσιον», ἐξ ἄλλου, παρουσίασε ἕνα βαλιστικὸ μηχάνημα, ποὺ ἐκαφενδονίζει σὲ ὄψος 25 μέτρων τέσσερις δίσκους ἀπὸ πλαστικὴ οὐσία (τιμὴ μόνον 5 δολλάρια). Μὲ τὸ παιχνίδι αὐτὸ διασκεδάζουν σήμερα τὰ Ἀμερικανόπουλα στὰ διάφορα πάρκα.

Ἕνα ἄλλο πολύπλοκο παιχνίδι προβάλλει πάνω σὲ μιὰ ὀθόνη εἰκόνες ἀεριωθουμένων ἀεροπλάνων. Ὁ μικρὸς κάτοχος τοῦ παιχνιδιοῦ δὲν ἔχει τότε παρὰ νὰ ἀρχίσῃ νὰ τὰ βομβαρδίζῃ μὲ βλήματα «Νίκε». Ἐννοεῖται ὅτι, πρόκειται καὶ πάλι γιὰ εἰκόνες βλημάτων. Ἀλλ' ἡ ἐντύπωσι τῆς ἀερομαχίας εἶναι πλήρης. Ἡ τιμὴ αὐτοῦ τοῦ παιχνιδιοῦ εἶναι 8 δολλάρια. Μέσα σὲ μιὰ μόνο ἑβδομάδα πουλήθηκαν 150.000 κομμάτια ἀπ' αὐτό.

Πολὺ ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν ἐπίσης οἱ πολυόροφοι πύραυλοι, ποὺ ἀνεβαίνουν σὲ ὕψος 20 καὶ πλέον μέτρων.

Ἔτσι ἐφέτος τὰ παιχνίδια τοῦ διαστήματος θὰ κυριαρχήσουν στὰ παιδικὰ δωμάτια τῶν σπιτιῶν. Οἱ πύραυλοι καὶ τὰ βαλλιστικὰ μηχανήματα. "Ολα τὰ ἄλλα δὲν προκαλοῦν ἐνδιαφέρον στὰ παιδιά

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΧΟΥΛΑ - ΧΟΥΠ

Τὸ Παρίσι ἔγινε πρὸ ἡμερῶν ὁ πρῶτος διεθνὴς διαγωνισμὸς χούλα - χούπ. Ἄσσοι τοῦ νέου παιγνιδιοῦ - χοροῦ ἀπὸ διάφορες χῶρες συναντήθηκαν ἐκεῖ γιὰ νὰ ἐπιδείξουν τὶς ἱκανότητές τους. Νικήτριες ἀνακηρύχτηκαν οἱ δίδυμες Ἀμερικανίδες Τζὴν καὶ Μάριον Σμίθ, ποὺ καταχειροκροτήθηκαν. Στὸ διαγωνισμὸ πῆρε μέρος καὶ ὁ περίφημος χορευτὴς Σέρζ Λιφάρ, ὁ ὁποῖος ὅμως προκάλεσε τὰ γέλια τῶν παριστα μένων.

Η ΤΖΟΑΝ ΓΟΥΝΤΟΥΑΡΝΤ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ ΜΩΡΟ

Ἡ Τζόαν Γούντουαρντ, ποὺ κέρδισε ἐφέτος τὸ "Οσκαρ ἠθοποιΐας μὲ τὸ ρόλο της στὸ φίλμ «Τὰ τρία πρόσωπα τῆς Εὔας», ἐγκατέλειψε προσωρινὰ τὸν κινηματογράφο, προκειμένου νὰ γίνῃ μητέρα στὶς ἀρχὲς τῆς ἀνοίξεως. Ἡλικίας 27 χρόνων, ἡ Τζόαν εἶναι ἀπὸ τὶς 29 Ἰανουαρίου σύζυγος τοῦ ἠθοποιοῦ Πὰλ Νιούμαν. Τὸ «χόμπυ» της εἶναι ἡ ραπτικὴ καὶ γι' αὐτὸ ἀποφάσισε νὰ φτιάξῃ μόνη της ὅλα τὰ μωρουδιακά.

ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

Τὸ «Παλαὶ ντὲ Σαγιὸ» τοῦ Παρισιοῦ ἄνοιξε, ὅπως κάθε χρόνο ἡ μεγάλη «Ναυτικὴ ἔκθεσι». Μεταξὺ τῶν ἐκθεμάτων ὑπάρχουν πολλὲς μικρογραφίες ἱστορικῶν πλοίων, καθὼς καὶ βασκίττες σ' ὑγρόχρονων κολοσσῶν. Στὴ φωτογραφία μᾶς ἕνας Γάλλος ναύτης μὲ μιὰ μικρογραφία φρεγάτας, ποὺ κατασκεύασε ὁ ἴδιος.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Η ΠΡΟΔΟΣΙΑ

ΚΑΘΙΣΜΕΝΟΙ γύρω στὸ χαμηλὸ τραπέζι, βουτοῦσαν τὰ ξύλινα κουτάλια τους μέσα στὴ μεγάλη γαβάθα μὲ τὰ κουκιὰ καὶ τάφερναν κατόπιν γεμᾶτα στὸ στόμα τους.

Ἦταν κι' οἱ πέντε νέοι γεροδεμένοι. Τὰ πρόσωπά τους φανέρωναν θάρρος κι' αὐτοπεποίθησι.

—Γρήγορα, σύντροφοι! τοὺς εἶπε σὲ κάποια στιγμὴ ὁ Εὐπάλιος, ποὺ φαινόταν σὰν ἀρχηγός τους. Ἔχομε δουλειὰ ἀπόψε!

—Ἡ δική μας θὰ τελειώση γρήγορα, ἀλλὰ μόνο ἡ Ἀφροδίτη ξέρει ὥς πότε θὰ σὲ κρατήση ἄγρυπνο, ἀστειεύτηκε ἕνας ἄλλος, ὁ Θαλέτας.

Οἱ ἄλλοι γέλασαν.

—Δὲν ἔχουν ὅλοι τὴν τύχη νὰ τοὺς ἀγαπάη ἡ ὄμορφη Δάφνη, εἶπε ἕνας ἄλλος, ὁ Καλλίξενος.

—Γρήγορα! τοὺς σύστησε καὶ πάλι ὁ Εὐπάλιος. Ὁ Ἔρυξος μὲ τὸ καράβι του θἄχη φτάσει κι' ὅλας.

—Ἄς περιμένη! εἶπε ὁ Γλαῦκος, ποὺ ἦταν ὁ πιὸ νέος ἀπὸ ὅλους. Ξεχάσατε πὼς παραγγείλαμε στὸν ταβερνιάρη νὰ μᾶς φέρη χέλια ἀπὸ τὴν Κωπαΐδα καὶ λουκάνικα ἀπὸ τὴ Λακωνία;

—Καὶ ξανθὸ κρασὶ τῆς Χίου! φώναξε ὁ Γκύλιπος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Εὐπαλίου.

—Δὲν πρέπει νὰ μυριστῆ τίποτα ὁ Μάρδος μὲ τοὺς Σκύθες του, εἶπε ὁ Εὐπάλιος.

—Ὁ Μάρδος θὰ εἶναι τώρα τύφλα στὸ μεθύσι καὶ θὰ ροχαλίζη σὰν γουροῦνι, ἀπάντησε ὁ Γλαῦκος.

Ἀπὸ καιρὸ τώρα ἔκαναν αὐτὴ τὴ δουλειά. Ὁ Ἔρυξος τοὺς κουβαλοῦσε κρυφὰ ἐμπορεύματα ἀπὸ τὴ Μικρὰ Ἀσία κι' αὐτοὶ τὰ διοχέτευαν στὴν ἀγορά, χωρὶς νὰ πληρώνουν τὸ δασμὸ ποὺ εἶχαν ὁρίσει οἱ ἄρχοντες.

Ἡ νύχτα εἶχε προχωρήσει ἀρκετά, ὅταν βγῆκαν ἀπὸ τὸ καπηλειό. Προφυλαγμένοι ἀπὸ τὸ πυκνὸ σκοτάδι, ἄρχισαν νὰ γλυστρᾶνε ἀνάμεσα στὰ βράχια τῆς ἀκτῆς. Ἔφτασαν, τέλος, σ' ἕνα μικρὸ ὅρμο.

—Μὰ τὰ ὄμορφα χείλη τῆς Δάφνης, δὲ μπορεῖ νὰ δῆ κανεὶς οὔτε τὴ μύτη του! εἶπε ὁ Εὐπάλιος. Ἀνάφτε τὴ φωτιά, σύντροφοι!

Δυὸ ἀπ' αὐτοὺς διάλεξαν ἕνα μέρος ποὺ προστατευόταν ἀπὸ τὸν ἀέρα κι' ἄναψαν ὄχι χωρὶς κόπο μερικὲς σφῆνες ἀπὸ δαδόξυλα ποὺ εἶχαν φέρει μαζί τους. Ἔπειτα ἔβαλαν ὁλόγυρα κάμποσα κούτσουρα. Σὲ λίγο, μιὰ μεγάλη φλόγα ἀνέβαινε πρὸς τὸν οὐρανό. Ὁ Γκύλιπος ἔβγαλε κατόπιν τὸ μανδύα του κι' ἔκρυψε μ' αὐτὸν τρεῖς φορὲς τὴ φωτιά.

Αὐτὸ ἦταν τὸ σύνθημα.

Πέρασαν κάμποσα λεπτά. Ὕστερα, ἕνα μικρὸ φῶς φάνηκε στὴ θάλασσα. Φανερώθηκε κι' αὐτὸ τρεῖς φορὲς καὶ κρύφτηκε πάλι.

—Ὁ Ἔρυξας εἶναι ἐδῶ, εἶπε ὁ Εὐπάλιος. Ἄς ἑτοιμάσουμε τὴ σπηλιά.

Αὐτὴ ἡ σπηλιὰ βρισκόταν στὴ βάσι ἑνὸς μεγάλου βράχου καὶ χρησίμευε στοὺς λαθρεμπόρους γιὰ νὰ κρύβουν τὸ ἐμπόρευμά τους, ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τὸ διοχετεύσουν στὴν ἀγορά. Μιὰ μεγάλη πέτρα ἔκλεινε τὴν εἴσοδό της. Οἱ πέντε ἄντρες ἔβαλαν ὅλα τους τὰ δυνατὰ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ τὴν παραμερίσουν.

Τὴ στιγμὴ ποὺ τέλειωναν τὴ δουλειά τους, ἀκούστηκε θόρυβος κουπιῶν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θάλασσας. Μιὰ βάρκα ἄραξε σὲ λίγο μπροστὰ στὰ βράχια κι' ἕνας κοντόχοντρος ἄνθρωπος πήδησε στὴν ξηρά.

—Μὰ τὸν Ἑρμῆ, δὲ βλέπω τίποτα μπροστά μου, εἶπε.

—Ἐγώ, ὅμως, ἀναγνωρίζω τὸ φίλο μου Ἔρυξο, ἀπάντησε ὁ Εὐπάλιος προχωρῶντας πρὸς τὸ μέρος του. Ἦταν καλὸ τὸ ταξεῖδι σας;

—Ὁ Αἴολος κι' ὁ Ποσειδῶνας τὰ εἶχαν βάλει μαζί μας, ἀλλ' ὅπως βλέπεις φτάσαμε, ἀπάντησε ὁ Ἔριξας.

—Καὶ τί μᾶς ἔφερες;

—Ἀπὸ ὅλα τὰ καλά: δέρματα, ὑφάσματα, λάδι, παστὰ ψάρια καὶ πέντε μεγάλα κασσόνια μὲ τὰ πιὸ ἐκλεκτὰ σῦκα τῆς Φρυγίας.

—Ἄς μὴ χάνουμε καιρό, εἶπε ὁ Εὐπάλιος. Ἡ σπηλιὰ εἶναι ἕτοιμη... Ἐμπρός, σύντροφοι!

Ἄρχισαν ἀμέσως τὸ ξεφόρτωμα.

Ἀλλά, ξαφνικά, ἀκούστηκε θόρυβος στὰ βράχια, ποὺ βρίσκονταν ὁλόγυρα. Ἦταν σὰν νὰ περπατοῦσαν μερικοὶ ἄνθρωποι. Μιὰ βαρειὰ φωνὴ ξέσχισε τὴν ἴδια στιγμὴ τὸν ἀέρα.

—Εἴσαστε ἀποκλεισμένοι ἀπὸ παντοῦ, ἔλεγε αὐτὴ ἡ φωνή. Πιαστήκατε σὰν τὰ ποντίκια μέσα στὴ φάκα... Παραδοθῆτε, ἂν ἀγαπᾶτε τὴ ζωή σας.

—Ὁ Μάρδος μὲ τοὺς Σκύθες του! εἶπε ὁ Εὐπάλιος.

Καὶ πρόσθεσε ἀμέσως:

—Σκορπίστε, σύντροφοι!... Καθένας γιὰ τὸν ἑαυτό του!... Ἂν εἶναι ν' ἀφήσουμε ἐδῶ τὸ τομάρι μας, θὰ τὸ πουλήσουμε ἀκριβά... Θὰ συναντηθοῦμε στὸ σπίτι τῆς γρηᾶς Ἀλόπης, ἂν γλυτώσουμε...

Ὁ Ἔρυξος κι' οἱ ἄνθρωποί του ξαναμπῆκαν στὴ βάρκα κι' ἀπομακρύνθηκαν γρήγορα ἀπὸ τὴν ἀκτή... Οἱ ἄλλοι σκόρπισαν δεξιὰ κι' ἀριστερά, προσπαθῶντας νὰ ξεφύγουν. Ἀλλ' ὁ Μάρδος κι' οἱ Σκύθες του εἶχαν κατεβῆ κι' ὅλας κι' ὁ ἀγώνας ἄρχισε σκληρὸς κι' ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη.

Οἱ Σκύθες ἦταν ὁπλισμένοι μὲ μακρειὲς λόγχες, ποὺ τοὺς ἔδιναν ἕνα μεγάλο πλεονέκτημα ἀπέναντι στοὺς ἀντιπάλους τους. Ὁ Εὐπάλιος κι' οἱ σύντροφοί του, ὡστόσο, μ' ὅλο ποὺ δὲν εἶχαν ἄλλο ὅπλο ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κοντὰ καὶ πλατυὰ σπαθιά τους, ἀγωνίζονταν μὲ λύσσα, προσπαθῶντας νὰ ξεφύγουν.

Ὁ Γκύλιπος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Εὐπάλιου στάθηκε πιὸ τυχερὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, γιατὶ μπόρεσε νὰ σκοτώση ἕνα Σκύθη καὶ νὰ τοῦ πάρη τὴ λόγχη του. Μ' αὐτὴν σκότωσε κατόπιν κάμποσους ἄλλους κι' ἔφτασε σὲ λίγο σ' ἕνα μονοπάτι, ὅπου κανένας δὲν τὸν κυνηγοῦσε. Περπάτησε τότε γρήγορα κι' ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὸν ὅρμο.

Τὸ σπίτι τῆς γρηᾶς Ἀλόπης βρισκόταν μακρυὰ ἀπὸ τὴν πόλι, στὸ βάθος μιᾶς χαράδρας. Ὁ Γκύλιπος ἔφτασε κατάκοπος ἐκεῖ... Ἀλλὰ τοῦ κάκου περίμενε τοὺς συντρόφους του.

Στὸ τέλος, δὲ μπόρεσε νὰ κρατηθῆ κι' ἀψηφῶντας τὸν κίνδυνο, πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὴν πόλι. Ἐκεῖ, τοὐλάχιστον, θὰ μάθαινε.

Ἀλλ' ὅταν ἔφτασε στὴν ἀγορά, ἀντίκρυσε ἕνα θέαμα ποὺ ἔκαμε τὸ αἷμα νὰ παγώση μέσα στὶς φλέβες του. Μπροστὰ στὸ ἄγαλμα τοῦ Ποσειδῶνα, ἦταν ἀραδιασμένα κάμποσα πτώματα. Ὁ Γκύλιπος ἀναγνώρισε τὰ τέσσερα ποὺ βρίσκονταν στὴν πρώτη γραμμή. Ἦταν τοῦ Εὐπάλιου, τοῦ Θαλέτα, τοῦ Καλλίξενου καὶ τοῦ Γλαύκου, τῶν συντρόφων του. Κανεὶς τους δὲν εἶχε γλυτώσει. Οἱ ἄλλοι νεκροὶ ἦταν Σκύθες.

Ὁ Γκύλιπος πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι τῆς Δάφνης, τῆς ἀγαπημένης τοῦ Εὐπαλίου, γιὰ νὰ τῆς ἀναγγείλη τὴ θλιβερὴ εἴδησι.

Ἀλλ' ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ, εἶδε τὴν πόρτα ν' ἀνοίγη. Στὸ κατώφλι ἐμφανίστηκε ὁ Μάρδος, ὁ ἀρχηγὸς τῶν Σκυθῶν. Πίσω ἀπ' αὐτὸν στεκόταν ἡ Δάφνη. Ὁ Γκύλιπος μόλις πρόφτασε νὰ κρυφτῆ πίσω ἀπὸ μιὰ κολώνα κι' ἀπὸ ἐκεῖ ἄκουσε τὴ συνομιλία τους.

—Πρέπει νὰ πάω νὰ ἐξιστορήσω τὴ νυχτερινὴ συμπλοκὴ στοὺς ἄρχοντες, εἶπε ὁ Μάρδος. Ἂν θέλης, θὰ τοὺς πῶ πὼς ἐσὺ μοῦ πρόδωσες τὸ μέρος ὅπου θἄβγαζαν τὰ λαθραῖα.

—Ὄχι, ἀπάντησε ἡ Δάφνη. Δὲ μοῦ χρειάζονται οἱ εὐχαριστίες τους... Θέλω, ὅμως, τὸ μερίδιό μου... Μὴν τὸ ξεχνᾶς...

—Σοῦ ὑποσχέθηκα πὼς ὅλο τὸ μερίδιο τὰ λαθραῖα ποὺ μοῦ ἀνήκει εἶναι δικό σου.

Ἔφυγε κατόπιν, λέγοντάς της πὼς θὰ γύριζε γρήγορα.

Ὁ Γκύλιπος περίμενε ν' ἀπομακρυνθῆ κι' ἔπειτα βγῆκε ἀπὸ τὸν κρυψῶνα του, ἔσπρωξε τὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα στὸ σπίτι.

Ἡ Δάφνη τὸν κύτταξε ἔκπληκτη, ἀλλὰ δίχως φόβο.

—Σώθηκες; τὸν ρώτησε.

—Ναί, ἀπάντησε. Ἀλλὰ τὸ πτῶμα τοῦ ἀδελφοῦ μου βρίσκεται στὴν ἀγορά. Εἶναι γεμᾶτο πληγές.

—Τἄμαθα, εἶπε ἡ Δάφνη κάνοντας πὼς σκούπιζε ἕνα δάκρυ.

—Ἄ, βλέπω πὼς ὁ Μάρδος σοῦ τὰ εἶπε ὅλα, μούγκρισε ὁ Γκύλιπος. Τὸν εἶδα ποὺ ἔφευγε ἀπὸ δῶ κι' ἄκουσα τί εἴπατε.

Ἡ Δάφνη ἔχασε στὴν ἀρχὴ τὸ χρῶμα της. Ἀλλ' ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμή, τὰ μάτια της ἔλαμψαν.

—Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, τότε τὸ καλύτερο ποὺ ἔχεις νὰ κάνης εἶναι νὰ φύγης, τοῦ εἶπε, ἂν ἀγαπᾶς τὸ τομάρι σου.

—Ὁμολογεῖς, λοιπόν, ὅτι ἐσὺ μᾶς πρόδωσες;

—Εἶχα βαρεθῆ τὸν Εὐπάλιο.

—Κι' ὁ Μάρδος σοῦ εἶχε ὑποσχεθῆ νὰ σ' ἀνταμείψη πλούσια γιὰ τὴν προδοσία σου, αὐτὸ δὲν εἶναι;

—Σοῦ εἶπα πὼς τὸ καλύτερο ποὺ ἔχεις νὰ κάνης εἶναι νὰ φύγης, φώναξε καὶ πάλι ἡ Δάφνη.

—Ὄχι προτοῦ πάρω πίσω τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ μου.

—Θὰ τολμήσης νὰ σηκώσης τὸ χέρι σου σὲ μιὰ γυναῖκα;

—Δὲν εἶσαι γυναῖκα, ἀλλ' ὀχιά!...

—Γκύλιπε, πῶς μπορεῖς νὰ τὸ λές; εἶπε ἡ Δάφνη. Νομίζω πὼς σοῦ εἶχα δείξει πολλὲς φορὲς ὅτι σὲ προτιμοῦσα ἀπὸ τὸν ἀδελφό σου... Ἂν θέλης, θὰ διώξω τὸ Μάρδο...

Τὸν προκαλοῦσε μὲ τὸ βλέμμα καὶ τὶς κινήσεις της.

Ἀλλ' ὁ Γκύλιπος εἶχε βγάλει κι' ὅλας τὸ ἐγχειρίδιό του.

—Γκύλιπε, θὰ εἶμαι δική σου, μόνο δική σου, τοῦ φώναξε ἡ Δάφνη. Μὴν ξεχνᾶς πὼς ὅλοι λένε ὅτι εἶμαι ἡ ὀμορφότερη γυναῖκα τῆς Λήμνου.

—Κανεὶς δὲ θὰ σὲ χαρῆ πιά! βρυχήθηκε ὁ Γκύλιπος.

Καὶ τὸ χέρι του κατέβηκε μὲ ὁρμή.

Ὅταν ὁ Μάρδος γύρισε ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα, τὴ βρῆκε νὰ κολυμπάη μέσα στὸ αἷμα της.

—Δάφνη, ἀγαπημένη μου! φώναξε, σκύβοντας πάνω της.

Ἀλλὰ δὲν πῆρε καμμιὰ ἀπάντησι. Ἡ Δάφνη δὲ ζοῦσε πιά.

ΑΝΤΡΕ ΚΑΣΣΕΝ

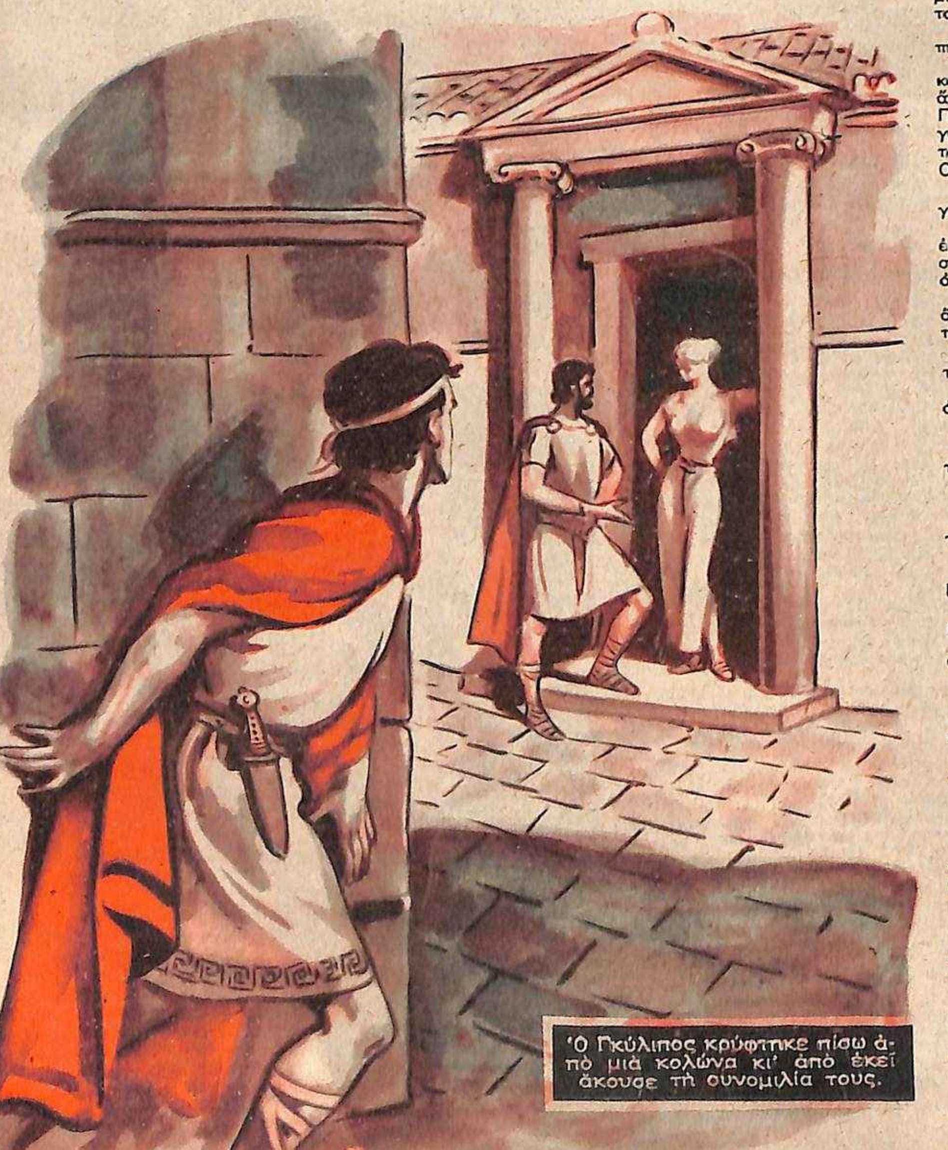

Ὁ Γκύλιπος κρύφτηκε πίσω ἀπὸ μιὰ κολώνα κι' ἀπὸ ἐκεῖ ἄκουσε τὴ συνομιλία τους.

Συγκλονιστικὸ κοινωνικὸ καὶ δραματικὸ μυθιστόρημα ὑπὸ ΠΙΕΡ ΝΤΕΚΟΥΡΣΕΛ

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ μιᾶς ἀθώας

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Ὁ ἐπιχειρηματίας Κερμαντὲκ χάνει ξαφνικὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς περιουσίας του. Ὁ κουνιάδος του Σεμπαστιὲν Κλοαρόν, παρ' ὅλα τὰ πλοῦτη του, ἀρνιέται νὰ τὸν βοηθήση καὶ νὰ τὸν σώση ἀπ' τὴν καταστροφή, ἐπειδὴ ἡ ἀδελφή του τὸν εἶχε παντρευτῆ χωρὶς τὴ συγκατάθεσί του. Ὁ Κλοαρὸν εἶχε μαλώσει καὶ μὲ τὴν ἀδελφή του γι' αὐτό. Ἀργότερα ὅμως συμφιλιώθηκε μαζί της, γιὰ χάρι τῆς κορούλας της Μαντελὲν ποὺ τὴν ἀγάπησε τρυφερά. Ἐμπιστεύθηκε μάλιστα στὴ μητέρα της 100.000 φράγκα, γιὰ προῖκα τῆς Μαντελέν. Ὁ Κερμαντὲκ βρίσκεται τώρα σὲ ἀδιέξοδο. Ὅταν λοιπὸν ὁ ταμίας του Πιὲρ Κορβὸλ τοῦ δηλώνει πὼς δὲ θὰ μπορέσουν νὰ πληρώσουν τὰ γραμμάτιά τους στὸ τέλος τοῦ μηνός, ἀποφασίζει ν' αὐτοκτονήση γιὰ νὰ σωθῆ ἡ τιμὴ τοῦ ὀνόματός του. Ἡ γυναῖκα του κι' ἡ κόρη του δὲν ξέρουν τίποτα γιὰ τὴν καταστροφή του καὶ διοργανώνουν μάλιστα ἕνα μικρὸ οἰκογενειακὸ γλέντι γιὰ τὰ γενέθλιά του. Ἡ Μαντελὲν βρίσκει τὴν εὐκαιρία νὰ τοῦ ὁμολογήση πὼς ἀγαπάει τὸ φοιτητὴ Ρουπὲρ Ντερός, παιδικό της φίλο καὶ βαφτιστικὸ τῆς μητέρας της. Ἡ ἀπόγνωσι τοῦ Κερμαντὲκ συμπληρώνεται, ὅταν ὁ Κορμὸλ τοῦ ὁμολογεῖ πὼς καταχράσθηκε τὰ λεφτὰ τῆς προῖκας τῆς Μαντελέν. Ὡστόσο τὸν λυπᾶται καὶ τὸν βάζει νὰ γράψη μιὰ ὁμολογία τῆς πράξεώς του, τοῦ δηλώνει δὲ ὅτι, ἂν μέσα σὲ 3 χρόνια δὲν ἐπιστρέψη τὰ λεφτὰ ποὺ ἔκλεψε στὸ συμβολαιογράφο του Ἀρντουΐν, τὸ χαρτὶ αὐτὸ θὰ παραδοθῆ στὸν εἰσαγγελέα. Στὸ μεταξύ, φτάνει ἀπρόοπτα ὁ Ρομπέρ. Ἡ Μαντελὲν κάνει σὰν τρελλὴ ἀπ' τὴ χαρά της καὶ τὸν παίρνει νὰ τὸν πάη ἀμέσως στὸν πατέρα της.

2ον

—Ἐγὼ εἶμαι, πατερούλη! φώναξε ἀπ' ἔξω ἡ Μαντελέν.

Ἀλλὰ δὲν πῆρε ἀπάντησι. Μισάνοιξε τότε τὴν πόρτα. Τὸ δωμάτιο ἦταν ἄδειανό.

—Ἄχ, πόσο κουράζεται ὁ κακός μου ὁ πατέρας! εἶπε ἀναστενάζοντας ἡ κοπέλλα. Νὰ δῆς ποὺ θὰ ξενύχτησε πάλι δουλεύοντας... Πᾶμε νὰ τὸν μαλώσουμε.

Ἔτρεξαν στὸ γραφεῖο τοῦ Κερμαντέκ. Ἡ Μαντελὲν προχώρησε πρώτη στὸ διάδρομο, πατῶντας στὰ νύχια, μὲ τὸ δάχτυλο μπροστὰ στὸ στόμα της.

—Ἐμεῖς εἴμαστε, πατερούλη! εἶπε ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα.

Δὲν πῆρε ἀπάντησι καὶ πάλι.

—Μήπως βγῆκε ἔξω; μουρμούρισε.

Ἄνοιξε λίγο τὴν πόρτα καὶ πέρασε μέσα τὸ κεφάλι της. Ὕστερα τραβήχτηκε πίσω, στράφηκε στὸ Ρομπὲρ καὶ τοῦ ψιθύρισε:

—Σούτ! Κοιμᾶται!...

Μπῆκε σιγὰ-σιγὰ στὸ γραφεῖο, κάνοντας νόημα στὸ Ρομπὲρ νὰ τὴν ἀκολουθήση.

Ὁ Κερμαντὲκ ἦταν πεσμένος στὴν πολυθρόνα του, μὲ τὸ κεφάλι γυρμένο πρὸς τὰ πίσω καὶ τὰ χέρια του κρεμασμένα, ἀκίνητα...

Ἡ Μαντελὲν πῆγε κοντά του, πατῶντας στὰ νύχια, κι' ἔσκυψε πάνω του γιὰ νὰ τὸν φιλήση. Ξαφνικὰ ὅμως τραβήχτηκε πίσω, κατατρομαγμένη.

Τὸ πρόσωπο τοῦ πατέρα της ἦταν κίτρινο σὰν τὸ κερὶ καὶ τὰ μάτια του ὀρθάνοιχτα, σὰ γυάλινα. Στὸ μελίγγι του, κοντὰ στὸ φρύδι, μαύριζε μιὰ μικρὴ τρύπα, ἀπ' ὅπου εἶχαν τρέξει μερικὲς σταγόνες αἷμα.

—Ρομπέρ!... φώναξε ἡ Μαντελέν, σφίγγοντας σπασμωδικὰ τὸ μπράτσο τοῦ νέου.

Ἡ ἀλήθεια ἔλαμψε ξαφνικὰ μέσα στὸ νοῦ της. Εἶχε καταλάβει ὅλη τὴ φριχτὴ πραγματικότητα.

Ἔμπηξε μιὰ τρομερὴ κραυγὴ καὶ ρίχτηκε σὰν τρελλὴ πάνω στὸ πτῶμα τοῦ πατέρα της, ἐπαναλαμβάνοντας μὲ σπαραγμὸ μιὰ λέξι μονάχα:

—Μπαμπᾶ!... Μπαμπᾶ!...

ΣΤ΄.

Ἡ αὐτοκτονία τοῦ Κερμαντὲκ ἔπεσε σὰν κεραυνός.

Ὅταν ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα του εἶδε νὰ μπαίνουν στὸ δωμάτιό της ἡ Μαντελὲν κι' ὁ Ρομπέρ, χλωμοὶ ἀπ' τὸν τρόμο, μὲ τὰ μάτια γεμᾶτα δάκρυα, ἔνοιωσε ἕνα σιδερένιο χέρι νὰ τῆς σφίγγη τὴν καρδιά.

—Τί τρέχει; ρώτησε μὲ φωνὴ ραγισμένη ἀπ' τὴν ἀγωνία. Ποιὰ συμφορὰ μᾶς βρῆκε;... Μίλησε λοιπόν, Μαντελέν!... Ὁ πατέρας σου...

—Ὁ πατέρας μου... ἄρχισε ἡ κοπέλλα. Μὰ δὲ μπόρεσε νὰ ἐξακολουθήση. Τὴν εἶχε παραλύσει ὁ ἀπέραντος πόνος...

—Μίλησε, λοιπόν! φώναξε ἡ μητέρα της. Πές μου ἐσύ Ρομπέρ. Τί ἔγινε ὁ ἄντρας μου;... Πάω νὰ τὸν δῶ!

—Ὄχι, μὴν πᾶτε, τὴ σταμάτησε ὁ νέος.

—Γιατί;

—Γιατὶ εἶναι νεκρός!

—Νεκρός;... Ὦ Θεέ μου!

Τὸ τρομερὸ ἐκεῖνο χτύπημα τὴ βρῆκε κατάκαρδα. Μπόρεσε ὡστόσο νὰ συνέλθη, νὰ ἐπιβληθῆ στὸν ἑαυτό της.

—Κι' ἡ τιμή μας; πρόφερε.

—Μὴ φοβᾶσαστε, ἀγαπητή μου φίλη! Ἡ τιμὴ θὰ σωθῆ... εἶπε ὁ Ἀρντουΐν, ποὺ εἶχε μπῆ τὴ στιγμὴ ἐκείνη.

Ὅταν πῆρε τὸ γράμμα τοῦ Κερμαντέκ, ὁ συμβολαιογράφος ἔτρεξε ἀμέσως, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ προλάβη τὸ φίλο του ζωντανό. Μά, μόλις εἶχε μπῆ στὸ σπίτι, ἄκουσε τὴ φωνὴ ποὺ βγάλανε ἡ Μαντελὲν κι' ὁ Ρομπέρ, βλέποντας τὸ πτῶμα τοῦ Κερμαντέκ.

Τώρα ὁ καλὸς ἄνθρωπος σκεπτότανε μὲ πόνο καὶ μὲ τύψεις τὰ ὑπερβολικὰ αὐστηρὰ λόγια, ποὺ εἶχε προφέρει τὸ προηγούμενο βράδυ.

«Φταίω κι' ἐγὼ λίγο γι' αὐτὸ τὸ θάνατο!», ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του.

Μὰ ἦταν ἀνάγκη τώρα νὰ φροντίση ἐπειγόντως γιὰ χίλια-δυὸ πράγματα.

Ἔστειλε ἀμέσως τὸ Γκροελὰντ στὸ σπίτι τοῦ Κορβόλ. Εἰδοποίησε ἐπίσης τὸν εἰρηνοδίκη, γιὰ νὰ σφραγίση τὰ γραφεῖα.

Μετὰ τὴ χθεσινοβραδυνὴ σκηνή, ὁ Κορβὸλ εἶχε γυρίσει στὸ σπίτι του, κάπως καθησυχασμένος γιὰ τὶς συνέπειες τῆς κλοπῆς του. Πλάγιασε, ἀλλὰ δὲ μπόρεσε νὰ κλείση μάτι.

«Ἂν μετανοιώση ὁ Κερμαντέκ;...», ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του. Ἂν φανερώση σὲ κανένα τὴν πρᾶξι μου, κι' ἐκεῖνος τὸν συμβουλέψη νὰ μὲ στείλη στὴ φυλακή;».

Μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸν κίνδυνο, δὲν ἔβλεπε παρὰ μιὰ λύσι: νὰ φύγη, νὰ ἐξαφανιστῆ! Ναί, αὐτὸ ἔπρεπε νὰ κάνη...

Πέρασε τὴν ὑπόλοιπη νύχτα ἑτοιμάζοντας τὶς ἀποσκευές του. Σκόπευε νὰ πάρη τὸ πρωϊνὸ ἐξπρὲς γιὰ τὸ Παρίσι. Ἐκεῖ θὰ μποροῦσε νὰ κρυφτῆ προσωρινά...

Ἀπ' τὰ λεφτὰ ποὺ εἶχε κλέψει, τοῦ μένανε 10 χιλιάδες φράγκα. Εἶχε θεωρήσει περιττὸ νὰ μιλήση γι' αὐτὰ στὸν Κερμαντέκ. Θὰ μποροῦσε νὰ τὰ μεταχειριστῆ γιὰ νὰ ξαναρχίση τὴ μάχη.

Ἑτοίμασε ἕνα γράμμα γιὰ τὸν Κερμαντέκ. Τοῦ ζητοῦσε συγγνώμη, γιατὶ ἔφευγε ἔτσι ξαφνικά, γιὰ ν' ἀναζητήση ἀλλοῦ τὴν τύχη του.

Σκόπευε νὰ ταχυδρομήση αὐτὸ τὸ γράμμα στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμό, ἀφοῦ θἄβγαζε εἰσιτήριο.

Κατὰ τὶς 8 παρὰ τέταρτο, ὅταν ἦταν πιὰ ἕτοιμος νὰ φύγη, ἄκουσε νὰ χτυπᾶνε τὴν πόρτα του. Κι' ἀναγνώρισε μὲ ἔκπληξι καὶ τρόμο τὸ Γκροελάντ.

Ἀνατρίχιασε σύγκορμος. Τὰ προαισθήματά του ἐπαλήθευαν!

Ὁ Κερμαντὲκ ἔστελνε νὰ τὸν ζητήση. Εἶχε ἀλλάξει γνώμη γι' αὐτόν...

Μά, ὅταν ἔμαθε ἀπ' τὸν ἀνάστατο Γκροελὰντ τὴν τραγικὴ αὐτοκτονία τοῦ κυρίου του, ὁ Κορβὸλ ἔνοιωσε τὴ ζωὴ νὰ ξαναγεννιέται μέσα του. Ξαναβρῆκε μεμιᾶς ὅλη τὴν αὐτοπεποίθησί του. Βρῆκε μάλιστα τὴ δύναμι νὰ ὑποκριθῆ τὸν ἀπελπισμένο, ἐνῶ, κατὰ βάθος, αἰσθανότανε μιὰ ἀπέραντη ἀνακούφισι.

Μολονότι ἤξερε πὼς πήγαιναν ἄσχημα τὰ οἰκονομικὰ τῆς ἐπιχειρήσεως, δὲν ὑποπτευότανε τὴν ἀλήθεια. Κι' ἄλλες φορὲς ἔλειπαν ἀπ' τὸ ταμεῖο του τὰ χρήματα γιὰ τὴν πληρωμὴ διαφόρων συναλλαγματικῶν, ἀλλὰ τοῦ τἄδινε πάντα ὁ Κερμαντέκ. Περίμενε, λοιπόν, πὼς θὰ γινότανε καὶ τώρα τὸ ἴδιο.

Ἔτσι, ἡ ἔκπληξί του ἦταν εἰλικρινής, ὅταν ὁ Γκροελὰντ τοῦ ἐξήγησε τὴν κατάστασι — ποὺ τὴν ἐπιβεβαίωσε ἔπειτα ἀπὸ λίγο κι' ὁ Ἀρντουΐν.

Ὁ Κερμαντὲκ εἶχε βρῆ στὸ θάνατο καταφύγιο κατὰ τῆς χρεωκοπίας.

Ὁ Ἀρντουΐν ἤξερε πὼς ὁ ἐπιχειρηματίας ἐκτιμοῦσε ἰδιαιτέρως τὸν ταμία του.

—Κύριε Κορβόλ, τοῦ εἶπε, ἡ θέσι σας δὲν ἐπιτρέπει ν' ἀγνοῆτε τὴν ἀλήθεια. Ἡ κατάστασι μοῦ φαίνεται ἀπελπιστική. Ἡ ἐκκαθάρισι τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τοῦ παθητικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως θὰ εἶναι λεπτὴ καὶ δύσκολη. Ἐλπίζω ὡστόσο νὰ τὰ καταφέρουμε ἐμεῖς οἱ δυό!

—Πραγματικά, ἀπάντησε ὁ ταμίας, ξέρω, ὅτι ὁ μακαρίτης ὑπέστη τέτοιες ζημίες, ὥστε εἶναι ἀδύνατο νὰ διατηρηθῆ ἡ ἐπιχείρησι, ἂν δὲν ἔχη καμμιὰ πρόσθετη οἰκονομικὴ ἐνίσχυσι. Μὰ μπορῶ ἐπίσης νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι, μὲ μιὰ ἐπιμελημένη ἐκκαθάρισι, θὰ μείνη ἄθικτη ἡ τιμὴ τοῦ ὀνόματος. Ἀφοῦ πουληθοῦν ὅλα, κινητὰ καὶ ἀκίνητα, τὸ παθητικὸ θὰ καλυφθῆ τελείως... ἀλλὰ δὲ θ' ἀπομείνη τίποτα!

—Τίποτα;

—Ἀπολύτως τίποτα!... Κι' αὐτὸ — ἐπαναλαμβάνω — μὲ τὴν προϋπόθεσι, ὅτι θὰ εἰσπραχθοῦν διάφορες ἐπισφαλεῖς ἀπαιτήσεις.

—Θὰ δεχθῆτε ν' ἀναλάβετε μαζί μου αὐτὲς τὶς φροντίδες;

—Ἔπειτα ἀπὸ τὴν τόση εὔνοια ποὺ μοὔδειχνε πάντα ὁ προϊστάμενός μου, πὼς μπορεῖ ποτὲ νὰ διστάσω ν' ἀποδείξω μὲ κάθε τρόπο τὴν ἀφοσίωσί μου στὴ χήρα του καὶ στὴν κόρη του;

—Τὴν περίμενα αὐτὴ τὴν προθυμία σας. Μοῦ εἶχε πῆ τόσα καλὰ γιὰ σᾶς ὁ μακαρίτης!... Σᾶς εὐχαριστῶ, ἐξ ὀνόματος τῶν δικῶν του.

Ὁ Κορβὸλ ὑποκλίθηκε ἐλαφρὰ κι' ἀκολούθησε τὸ συμβολαιογράφο στὰ γραφεῖα, ὅπου ἄρχισε ἀμέσως τὴ δουλειά. Ἔνοιωθε μιὰ ἀνέκφραστη ἀνακούφισι. Δὲν εἶχε πιὰ φόβο νὰ μετανοιώση ὁ προϊστάμενός του, ἀφοῦ εἶχε αὐτοκτονήσει. Ἡ Τύχη τὸν εὐνοοῦσε ἀνέλπιστα!

Ἡ ἐμπιστοσύνη ποὺ τοὔδειχνε ὁ Κερμαντέκ, πρὶν ἀνακαλύψη τὴν ἀτιμία του, δὲν ἦταν τίποτα μπροστὰ σ' ἐκείνη ποὺ θὰ τοῦ παρεῖχαν ἡ χήρα, ἡ κόρη κι' ὁ στενώτερος φίλος τοῦ νεκροῦ!

Ἡ πιστολιὰ ἐκείνη, ὄχι μόνο τὸν εἶχε λυ-

ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΟΙ ΜΟΝΟΛΟΓΟΙ

Φτωχὴ Ἀθήνα μου...

Σκληρὴ καὶ ἄδικη,
φτωχὴ Ἀθήνα μου,
ἦταν ἡ μοῖρα σου.
Ποὖναι τὰ κάλλη σου,
ποὖν' οἱ γαζίες σου,
ποὖναι τὰ μῦρα σου;

★

Κάθε γωνία σου,
κάθε σοκάκι σου
πληγὲς τὸ γέμισαν.
Μὲ τὰ τρυπάνια τους,
ἀπ' τὰ θεμέλια σου,
φτωχή, σὲ γκρέμισαν.

★

Μὲς στὰ χαλάσματα
κρύβεις τὴν ἄσωστη
μελαγχολία σου.
Φτωχὴ Ἀθήνα μου,
ποὖναι τ' ἀξέχαστα
τὰ μεγαλεῖα σου;

★

Ποὖν' τὰ χαγιάτια σου,
καὶ τὰ γεράνια σου,
καὶ τ' ἀνηφόρια σου;
Φτωχὴ Ἀθήνα μου,
ποὖν' οἱ κοπέλλες σου,
ποὖναι τ' ἀγόρια σου;

★

Πεθαίνεις, χάνεσαι
καὶ δὲν ἐλπίζουμε
στὴ σωτηρία σου.
Μαζί σου γκρέμισαν
τὶς ἀναμνήσεις σου,
τὴν ἱστορία σου...

Γ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

τρώσει ἀπ' ὅλους τοὺς φόβους καὶ τὶς ἀγωνίες του, ἀλλὰ καὶ τὸν εἶχε κάνει ξαφνικὰ τὸν ἀπαραίτητο ἄνθρωπο, τὸ σωτῆρα τῆς καταστάσεως.

Μέσα σὲ μιὰ στιγμή, ὁ Κορβὸλ κατάλαβε τί ὠφελήματα μποροῦσε νὰ ἔχη ἀπ' αὐτὴ τὴν ἰδιοτροπία τοῦ πεπρωμένου.

Ὅταν μπῆκε στὸ γραφεῖο τοῦ Κερμαντέκ, ἡ ματιά του ἔπεσε τυχαῖα στὸ πορτραῖτο τῆς Μαντελέν, ποὺ χαμογελοῦσε πάνω στὸ τζάκι, ἀντίκρυ στὴ φωτογραφία τῆς μητέρας της.

— Εἶναι πολὺ ὄμορφη κοπέλλα, κι' ὁ γέρο-Κλοαρὸν θὰ τὴν καλοπροικίση! μουρμούρισε κυττάζοντας μὲ μιὰ παράξενη ἔκφρασι τὸ γοητευτικὸ πρόσωπο τῆς νέας. Μά... γιατί ὄχι;...

Μιὰ σκέψι πέρασε ξαφνικὰ ἀπ' τὸ μυαλό του:

«Τί τρελλὸς ποὺ εἶμαι!... Καὶ τὸ γράμμα ποὺ ἔχω ὑπογράψει;...».

Πραγματικά, τί εἶχε ἀπογίνει ἐκείνη ἡ ἔγγραφη, ἡ συντριπτικὴ ὁμολογία ποὺ τοῦ εἶχε πάρει ὁ Κερμαντὲκ πρὶν ἀπὸ μερικὲς ὧρες καὶ ποὺ θυμόταν ἀπ' ἔξω τὸ περιεχόμενό της;

— Σᾶς δίνω προθεσμία τριῶν ἐτῶν, τοῦ εἶχε πῆ ὁ Κερμαντέκ.

Μέσα σὲ τρία χρόνια, ὤφειλε νὰ μετρήση στὸ συμβολαιογράφο Ἀρντουῒν τὶς 200.000 φράγκα, γιὰ νὰ πάρη πίσω τὸ γράμμα του. Ἀλλοιῶς, ἦταν χαμένος! Ἡ ὑπόθεσι θὰ κατέληγε στὸν εἰσαγγελέα!

Σίγουρα, ὁ συμβολαιογράφος δὲν ὑποπτευότανε τὸ περιεχόμενο ἐκείνου τοῦ φακέλλου. Μὰ ὁ Κορβὸλ ἤξερε τὴν ἀκρίβειά του καὶ τὴν ἀφοσίωσί του στὸ νεκρὸ φίλου του. Θ' ἀκολουθοῦσε πιστὰ τὶς ὁδηγίες του.

Τρία χρόνια!... Ὁ καταχραστὴς εἶχε τρία χρόνια μπροστά του γιὰ νὰ βρῆ μιὰ διέξοδο... Μέσα σ' αὐτὸ τὸ διάστημα, μποροῦσαν νὰ συμβοῦν ἕνα σωρὸ πράγματα, καὶ μάλιστα μὲ τὴν καινούργια θέσι, ποὺ τοῦ εἶχε προσφέρει τώρα ἡ Τύχη...

Οἱ σκέψεις αὐτὲς τὸν ἔκαναν νὰ χαμογελάση. Καί, κυττάζοντας πάλι τὸ ποτραῖτο τῆς Μαντελέν, ψιθύρισε γιὰ δεύτερη φορά, πιὸ ἀποφασιστικά:

— Γιατί ὄχι;...

Ζ'.

Ὁ θάνατος τοῦ Κερμαντὲκ ἦταν γιὰ τὴ γυναῖκα του ἕνα ἀπ' τὰ τρομερὰ ἐκεῖνα χτυπήματα, γιὰ τὰ ὁποῖα δὲ χωρεῖ καμμιὰ παρηγοριά, ἕνα ἀπ' τὰ βαθυὰ ἐκεῖνα τραύματα ποὺ φαίνονται νὰ ἐπουλώνωνται, ἀλλὰ ξανανοίγουν κι' αἱμορραγοῦν μὲ τὸ παραμικρό. Μόλις ἔμαθε τὸ δρᾶμα, ὁ γέρο-Κλοαρὸν τηλεγράφησε ἀμέσως, ὅτι μποροῦσαν νὰ βασισθοῦν σ' αὐτόν, γιὰ τὰ χρήματα, ποὺ θὰ χρειάζονταν γιὰ νὰ ἐξοφληθοῦν οἱ πιὸ ἐπείγουσες ὑποχρεώσεις.

Θὰ τοῦ ἦταν εὔκολο νὰ βοηθήση τὸ γαμπρό του καὶ νὰ προλάβη ἔτσι τὴν καταστροφή. Μὰ δὲν τὸ εἶχε κάνει — ἴσως γιατὶ τὸν εἶχε παρασύρει ἡ μνησικακία του ἐναντίον του καὶ γιατὶ ἤθελε ν' ἀπολαύση μιὰ μοχθηρὴ ἱκανοποίησι, βλέποντας νὰ πραγματοποιῆται ἡ ἀποτυχία του, ποὺ τὴν εἶχε προφητέψει.

Ὡστόσο, εἶχε μετανοιώσει ἀμέσως μόλις ἔστειλε στὸ γαμπρό του τὸ σκληρὸ καὶ ἀπότομο ἐκεῖνο γράμμα, ποὺ τὸν εἶχε ἀπελπίσει. Εἶχε σκεφθῆ πὼς ἡ ντροπὴ τῆς χρεωκοπίας θ' ἀντανακλοῦσε καὶ στὴν ἀδελφή του... κι' ὅτι ἡ ἀνηψιά του θὰ ἦταν ἡ κόρη ἑνὸς ἀτιμασμένου!

Τοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα νὰ στείλη ἕνα δεύτερο γράμμα, ποὺ ν' ἀναιρῆ τὸ πρῶτο καὶ νὰ ὑπόσχεται τὴ βοήθεια, ποὺ εἶχε ἀρνηθῆ στὴν ἀρχή.

Μὰ ὕστερα εἶπε μὲ τὸ νοῦ του πὼς ἡ κατάστασι δὲν ἦταν ἴσως τόσο ἀπελπιστική, ὅσο τοῦ τὴν παρίστανε ὁ Κερμαντέκ, καὶ πὼς θἄβρισκε ὁ τελευταῖος κάποια ἄλλη λύσι. Ἂν, παρ' ὅλ' αὐτά, τοῦ ξανάγραφε καὶ τοῦ ξαναζητοῦσε τὴ βοήθειά του, θὰ εἶχε τότε ὅλο τὸν καιρὸ νὰ τοῦ τὴν προσφέρη.

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες ὅμως, ἔμαθε τὴ μοιραία εἴδησι!

Δὲν τοὔμενε πιά, παρὰ νὰ προσπαθήση νὰ ἐπανορθώση τὴν κακὴ πρᾶξι του. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς εἶχε ἀναλάβει νὰ πληρώση τὰ χρέη τοῦ μακαρίτη κι' εἶχε καλέσει ἀμέσως κοντά του τὴν ἀδελφή του καὶ τὴν ἀνηψιά του.

Αὐτὸς εἶχε ἐπιτύχει ἀπόλυτα τὸ σκοπὸ τῆς ζωῆς του: Εἶχε ξαναδώσει στὸ ὄνομα τῶν Κλοαρὸν τὴν παλιά του αἴγλη. Ὅλες του οἱ δουλειὲς πῆγαν περίφημα καὶ τοῦ ἄφησαν τεράστια κέρδη.

Μὰ ἔνοιωθε πὼς ἦταν πιὰ πολὺ γέρος γιὰ νὰ συνεχίση. Εἶχε πάθει ἤδη δυὸ ἐλαφρὲς συμφορήσεις κι' εἶχε ἀναγκασθῆ ἀπὸ τότε νὰ σταματήση τὴ δρᾶσι του καὶ τοὺς ἀγῶνες του. Εἶχε παραχωρήσει τὴν ἐπιχείρησί του

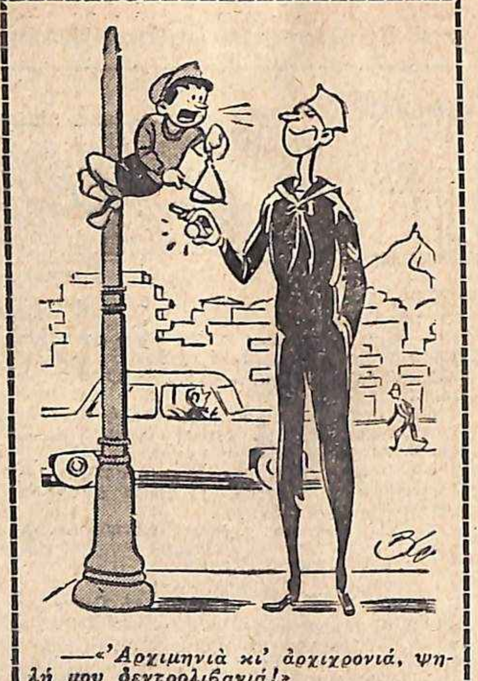

— «Ἀρχιμηνιὰ κι' ἀρχιχρονιά, ψηλή μου δεντρολιβανιά!»
(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

σ' ἕναν ἄλλο Κλοαρόν, μακρυνὸ ξάδερφό του, πλούσιο, ἱκανὸ καὶ τολμηρό, κι' εἶχε ἀποτραβηχτῆ στὸν πύργο του, στὸ Σαρμερέτ — μιὰ παλιὰ ἀρχοντικὴ κατοικία, ποὺ ἱκανοποιοῦσε τὴ φιλοδοξία του.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ὅμως, τὸν εἶχε κυριέψει μιὰ βαθειὰ πλῆξι. Δὲν ἤξερε πὼς νὰ περάση τὸν καιρό του. Δὲ μποροῦσε κἂν νὰ κάνη μακρυνοὺς περιπάτους, γιατὶ τοῦ τὸ ἀπαγόρευαν τὰ ἀρθριτικά του.

Ἡ μοναξιὰ κι' ἡ ἀδράνεια τοῦ ἔκαναν τὴ ζωὴ ἀφόρητη. Δὲν εἶχε γύρω του καμμιὰ στοργή, γιατὶ ποτὲ δὲν εἶχε βρῆ τὸν καιρὸ ν' ἀγαπήση καὶ ν' ἀγαπηθῆ...

Μιὰ φορὰ μονάχα εἶχε χτυπήσει ἡ καρδιά του: γιὰ τὴν κόρη τῆς ἀδελφῆς του, τὴ μικρὴ Μαντελέν.

Μὰ ἡ ἀποστροφή, ποὺ αἰσθανότανε γιὰ τὸν πατέρα της, ἦταν δυνατώτερη ἀπ' τὴ στοργή του γιὰ τὸ παιδί.

Τώρα ἡ δυστυχία ποὺ εἶχε βρῆ τὴν ἀδελφή του καὶ τὴν ἀνηψιά του, τοῦ πρόσφεραν μιὰ καινούργια εὐκαιρία νὰ τοὺς ἀνοίξη τὴν καρδιά του. Καὶ δὲν τὴν ἄφησε νὰ χαθῆ.

Μερικὲς μέρες, ἀφοῦ λάβανε τὸ γράμμα του, οἱ δυὸ γυναῖκες ἐγκαταστάθηκαν στὸ σπίτι του. Ἦταν σὰ μιὰ ἡλιαχτίδα στὴν ἄχρωμη ζωή του.

Παρ' ὅλη τὴ θλῖψι καὶ τὸν πόνο τους, ἡ παρουσία τους θέρμαινε τὴν παγωμένη καρδιά του. Τοῦ φαινόταν πὼς ξανάρχιζε μιὰ καινούργια ζωή, γεμάτη γλυκὲς καὶ ἄγνωστες συγκινήσεις.

Ἔνοιωθε γύρω του μιὰ ἀνακουφιστικὴ ἀτμόσφαιρα εὐγνωμοσύνης κι' ἀγάπης. Προπάντων ἡ Μαντελὲν τὸν εἶχε κατακτήσει ὁλότελα. Τοῦ ἐπέτρεπε νὰ αἰσθάνεται μιὰν ἄπειρη χαρά, κάνοντας κάθε στιγμὴ θυσίες γι' αὐτήν, ποὺ τοῦ τὶς πλήρωνε μ' ἕνα χαμόγελο ἢ μ' ἕνα φιλί.

Ξέχασε τελείως τὸν ἐγωϊσμὸ τοῦ ἐργένη, τὶς παλιές του συνήθειες καὶ τὶς μανίες του. Δὲ σκεπτότανε κἂν οὔτε τὰ ἀρθριτικά του, ὅταν ἡ Μαντελὲν τοῦ ζητοῦσε νὰ πᾶνε μαζὶ νὰ ἐπισκεφθοῦνε τοὺς φτωχοὺς τοῦ χωριοῦ. Δὲ δίσταζε τώρα ν' ἀδειάση τὸ πουγγί του στὸ χέρι ἑνὸς ζητιάνου, ἐνῶ προηγουμένως δὲν ἔδινε ποτὲ ἐλεημοσύνη, γιατὶ θεωροῦσε τὴ ζητιανιὰ σὰν ἀποτέλεσμα τεμπελιᾶς καὶ ἀνικανότητος.

Ἕνα μονάχα σύννεφο σκίαζε τὴν εὐτυχία του: ὁ φόβος μήπως ἡ μητέρα κι' ἡ κόρη μάθουν ὅλη τὴν ἀλήθεια.

Γιατὶ ὡς τώρα ἀγνοοῦσαν τοὺς πραγματικοὺς λόγους, ποὺ εἶχαν σπρώξει τὸν Κερμαντὲκ στὴν αὐτοκτονία — οὔτε κι' ἤθελαν νὰ τοὺς μάθουν. Ἤξεραν μονάχα, ὅτι ὁ Κερμαντὲκ εἶχε προτιμήσει τὸ θάνατο ἀπὸ κάτι ἄλλο, χειρότερο...

Αὐτὸ ἦταν τὸ καθῆκον του — ὅπως εἶχε γράψει στὸ ἀποχαιρετιστήριο γράμμα του γιὰ τὴ γυναῖκα του καὶ γιὰ τὴν κόρη του, μερικὰ λεπτὰ πρὶν πιάση τὸ μοιραῖο ὅπλο.

Ἡ Μαντελὲν ἔνοιωθε ἀπεριόριστο θαυμασμὸ γιὰ τὸ θάρρος του καὶ τὴν εὐσυνειδησία του. Ἡ ὑπέρτατη θυσία του γιὰ τὴν τιμὴ εἶχε μεγαλώσει ἀκόμα πιὸ πολὺ τὴν ἀγάπη της γι' αὐτόν.

Ὅταν, λοιπόν, ὁ Κλοαρόν, μιλῶντας μιὰ μέρα γιὰ τὸν Κερμαντέκ, τὸν εἶχε ὀνομάσει ἀσυλλόγιστο κι' ἀνίκανο, ἡ Μαντελὲν ἔμεινε σιωπηλὴ γιὰ λίγο, μὲ τὰ φρύδια ζαρωμένα, συγκρατῶντας τοὺς λυγμούς της καὶ παλεύοντας ἀνάμεσα στὴ λατρεία γιὰ τὸν πατέρα της καὶ τὸ σεβασμὸ γιὰ τὸ θεῖο της...

Μὰ ὕστερα ἡ καρδιά της ξέσπασε σὲ μιὰ κραυγὴ πόνου κι' ἀγανακτήσεως κι' ἔπαθε μιὰ νευρικὴ κρίσι. Τὴ μεταφέρανε ἀμέσως στὴν κάμαρά της κι' εἰδοποίησαν τὸ γιατρό.

Ἐπὶ πολλὲς μέρες κατόπιν, δὲ μιλοῦσε στὸ θεῖο της, γιατὶ ὅλος της ὁ ἑαυτὸς ἐπαναστατοῦσε μπροστὰ σ' ἐκεῖνον ποὺ εἶχε τολμήσει νὰ προφέρη λόγια ἱερόσυλα κατὰ τοῦ λατρευτοῦ της πατέρα.

Ἀπὸ τότε, ὁ Κλοαρὸν σώπασε, γιὰ ν' ἀποφύγη καινούργια σκηνή. Προσπάθησε μάλιστα νὰ δικαιολογηθῆ στὴ Μαντελέν, κι' ἐκείνη ξανάρχισε νὰ τοῦ χαμογελάη. Ἡ ἀξέχαστη ὅμως ἀντιπάθειά του κατὰ τοῦ Κερμαντὲκ μεγάλωσε ἀκόμα περισσότερο, ἔπειτα ἀπ' αὐτὸ τὸ περιστατικό.

Ἡ ἐκκαθάρισι τῆς ἐπιχειρήσεως ἐξακολουθοῦσε κανονικὰ μὲ τὶς φροντίδες τοῦ Ἀρντουῒν καὶ τοῦ Κορβόλ. Ἡ ἐντιμότης τοῦ Κερμαντὲκ ἀποδεικνυόταν ὁλοένα περισσότερο, κι' ὅλοι τὸν συμπονοῦσαν γιὰ τὴν ἀπελπισμένη πρᾶξι του.

Ὅπως τὸ εἶχε προβλέψει ὁ ταμίας, δὲν ἀπόμεινε στὴ χήρα καὶ στὴ Μαντελὲν τίποτα ἀπ' τὴν περιουσία τοῦ μακαρίτη. Εἶχαν πουληθῆ ὅλα, ἀκόμα καὶ τὸ σπίτι τους καὶ τὰ ἔπιπλά τους. Ἀλά, χάρις σ' αὐτὲς τὶς θυσίες, κανεὶς πιστωτὴς δὲν εἶχε μείνει ἀπλήρωτος.

Ὡστόσο, γιὰ τὸ γέρο Κλοαρόν, ὁ πατέρας τῆς Μαντελὲν ἔμενε πάντα ἕνας χρεωκόπος, παρ' ὅλη τὴ δίκαιη τιμωρία, ποὺ εἶχε ἐπιβάλει στὸν ἑαυτό του. Ἔκρυβε ὅμως τὰ αἰσθήματά του αὐτὰ στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς του καὶ δὲ μιλοῦσε καθόλου γιὰ τὸ γαμπρό του.

Τέσσερες ἢ πέντε μῆνες μετὰ τὴν ἐγκατάστασι τῆς ἀδελφῆς του καὶ τῆς ἀνηψιᾶς του στὸ σπίτι του, ἔφτασε ἕνα πρωΐ ἀπ' τὸ Μπορντὼ ὁ Κορβόλ. Ἐρχότανε γιὰ νὰ πάρη μερικὲς τυπικὲς ὑπογραφὲς ἀπ' τὴ χήρα. Μετὰ τὸ φαγητὸ ὁ Κλοαρὸν ἔκαμε ἕνα ἔλεγχο τῶν λογαριασμῶν του. Ἡ μητέρα κι' ἡ κόρη, ποὺ δὲν καταλάβαιναν ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα, τοὺς εἶχαν ἀφίσει μόνους.

Ὁ Ρομπὲρ Ντερὸς ἦταν, ἐδῶ καὶ μερικὲς μέρες, φιλοξενούμενος στὸν πύργο. Ἡ παρουσία του ἀποτελοῦσε μιὰ κάποια παρηγοριὰ γιὰ τὴ νουνά του καὶ τὴν ἀρραβωνιαστικιά του.

Κατέβηκαν κι' οἱ τρεῖς στὸν κῆπο, ἀφίνοντας τὸν Κλοαρὸν καὶ τὸν Κορβὸλ ν' ἀσχοληθοῦνε μὲ τοὺς λογαριασμούς τους.

Ὁ τελευταῖος εἶχε ἐξηγήσει τὰ σχέδιά του καὶ τὶς ἰδέες του στὸ γέρο, κι' ἐκεῖνος τὰ εἶχε ἐγκρίνει ἀπόλυτα, ἔκπληκτος λίγο γιὰ τὴν τόση ἱκανότητα καὶ τὴν ἐξυπνάδα του.

— Καλὰ ὅλ' αὐτά, κύριε Κορβόλ, τοῦ εἶπε στὸ τέλος. Δὲν εἶδα ὅμως νὰ μοῦ μιλήσετε καθόλου γιὰ ἕνα ἀρχικὸ κεφάλαιο 100 χιλιάδων φράγκων, ποὺ θἄπρεπε νἄχη διπλασιασθῆ τώρα, μὲ τοὺς τόκους του. Δὲν τὸ βρῆκα ν' ἀναφέρεται καθόλου στὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τοῦ Κερμαντέκ.

Μὲ τὶς πρῶτες λέξεις τοῦ γέρου, ὁ Κορβὸλ ἀνασκίρτησε. Ἀλλὰ συνῆλθε γρήγορα κι' ἀπάντησε, παίρνοντας ἕνα ὕφος μυστηριῶδες καὶ στενοχωρημένο:

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ἀλλὰ σκόπευα νὰ σᾶς μιλήσω γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα...

Σηκώθηκε κι' ἔκλεισε τὸ παράθυρο, ποὺ ἔβλεπε στὸν κῆπο.

— Θὰ μποροῦσαν νὰ μᾶς ἀκούσουν οἱ κυρίες, πρόσθεσε. Καὶ δὲ θέλω νὰ μάθουν, τοὐλάχιστον ἀπ' τὸ στόμα μου, ὡρισμένα πράγματα ποὺ θὰ τὶς πίκραιναν βαθειά.

Εἶχε βρῆ τελείως τὴν αὐτοκυριαρχία του. Ὁ γέρος εἶχε τεντώσει τ' αὐτί του, στὶς πρῶτες λέξεις τοῦ ταμία.

— Ποιὰ εἶν' αὐτὰ τὰ πράγματα; εἶπε. Ἐξηγηθῆτε!

— Τὸ ποσὸν ποὺ ἀναφέρατε, κύριε, δὲ μπῆκε ποτὲ στὸ ταμεῖο τῆς ἐπιχειρήσεως.

— Ξέρατε λοιπὸν τὴν ὕπαρξί του;

— Μὲ συγχωρεῖτε... Ἤξερα ἀκόμα πὼς ἀνῆκε στὴ δίδα ντὲ Κερμαντέκ... Μοῦ τὸ εἶχε πῆ ὁ πατέρας της, στὸν ὁποῖο παρέδιδα τὰ χρήματα κάθε φορὰ ποὺ ἐξαργύρωνα τὰ κουπόνια αὐτῶν τῶν χρεωγράφων.

— Καὶ τί ἀπόγινε;

Ὁ Κορβὸλ ἔκαμε μιὰ χειρονομία, ποὺ σήμαινε πὼς τὸ ἀγνοοῦσε. Τὸ πρόσωπό του πῆρε μιὰ ἔκφρασι πονεμένη.

— Ὑπέθετα πὼς τὸ εἶχε πάρει ἴσως ἡ

κυρία Κερμαντέκ... εἶπε.

— Ἡ ἀδελφή μου;... Ποτὲ δὲν ἀσχολήθηκε μ' αὐτό... Μοῦ εἶπε πολλὲς φορὲς πὼς τὸ εἶχε παραδώσει στὸν ἄντρα της.

— Δὲν ξέρω, κύριε. Τὰ βιβλία μας δὲν τὸ ἀναφέρουν πουθενά, ὅπως βλέπετε.

Ὁ Κλοαρὸν ζάρωσε τὰ φρύδια του. Ἀπ' τὴν πρώτη μέρα εἶχε ὑποψιασθῆ πὼς ὁ Κερμαντὲκ εἶχε χάσει κι' ἐκεῖνες τὶς 200 χιλιάδες φράγκα, μαζὶ μὲ τὴν ὑπόλοιπη περιουσία του — ὅτι εἶχε σφετερισθῆ τὴν προῖκα τῆς κόρης του. Καὶ νά ποὺ τὰ λόγια τοῦ Κορβὸλ ἐπιβεβαίωναν τὶς ὑποψίες του!

Ὁ γέρος σηκώθηκε. Μιὰ ἄγρια χαρὰ ἔλαμπε στὰ μάτια του. Ἀπολάμβανε, στὴ σκέψι πὼς θὰ γκρέμιζε, ἐπιτέλους, τὸ μισητό του Κερμαντὲκ ἀπ' τὸ βάθρο ὅπου τὸν εἶχε στήσει ἡ ἀγάπη τῆς γυναίκας του καὶ τῆς κόρης του. Θὰ τὶς ἔκανε νὰ τὸν περιφρονήσουνε καὶ θὰ τὸν ἀντικαθιστοῦσε αὐτὸς στὴν καρδιά τους!

— Κύριε, εἶπε στὸν Κορβόλ, βλέπω ἀπ' τὸ ὕφος σας πὼς ἔχετε καταλάβει καὶ σεῖς τὸ ἔγκλημα τοῦ Κερμαντέκ.

— Ἐγὼ δὲν ἀνακατεύομαι στὶς ἀτομικὲς ὑποθέσεις τοῦ πρώην προϊσταμένου μου, ἀπάντησε ὁ Κορβόλ. Δὲ θέλω νὰ μάθω τίποτε! Ὑποφέρω μονάχα κι' ἐγώ, μαζὶ μὲ τὴ χήρα του καὶ μὲ τὴ δεσποινίδα Μαντελέν...

— Μὰ αὐτὲς δὲν πρέπει νὰ ὑποφέρουνε γιὰ ἕναν ἄθλιο, ποὺ δὲν τ' ἀξίζει! διαμαρτυρήθηκε ὁ Κλοαρόν.

Ἔτρεξε στὸ παράθυρο, τ' ἄνοιξε ἀπότομα καὶ φώναξε:

— Μαρία-Ἄννα!

Ἡ φωνή του ἦταν τόσο ἀλλοιωμένη ἀπ' τὸ θυμό, ὥστε οἱ δυὸ γυναῖκες κι' ὁ Ρομπὲρ σταμάτησαν ἀμέσως τὴν κουβέντα τους στὸν κῆπο.

— Ἔλα ἀμέσως ἀπάνω, Μαρία-Ἄννα! πρόσθεσε ὁ Κλοαρόν.

— Τί τρέχει, Σεμπαστιέν; ἀπόρησε ἡ κ. Κερμαντέκ. Φαίνεσαι ἀναστατωμένος... Ἔρχομαι, ἔρχομαι ἀμέσως!

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς στιγμές, ἔμπαινε στὸ γραφεῖο. Σταμάτησε, ἀνήσυχη, βλέποντας τὸν Κορβὸλ ὄρθιο καὶ φανερὰ συγκινημένο καὶ τὸν ἀδελφό της μὲ μιὰ παράξενη λάμψι στὰ μάτια.

— Τί μὲ θέλεις; ρώτησε.

Ὁ Κλοαρὸν δὲν ἀπάντησε στὴν ἀρχή. Δίσταζε. Ἀναζητοῦσε μιὰ φράσι, ἕνα πρόλογο, γιὰ νὰ μὴ πετάξη εὐθὺς ἀμέσως στὴν ἀδελφή του τὴ λέξι, ποὺ τοῦ ἔκαιγε τὰ χείλη.

Ἀνησυχῶντας ὁλοένα περισσότερο γι' αὐτὴ τὴ σιωπὴ καὶ νοιώθοντας πὼς πλησίαζε κάποια δυστυχία, ἡ κ. Κερμαντὲκ ρώτησε διστακτικά:

— Μήπως ὁ κ. Κορβὸλ μᾶς φέρνει καμμιὰ ἄσχημη εἴδησι;

— Ναί, ἀπάντησε ἀπότομα ὁ Κλοαρόν. Μοῦ ἔφερε τὴν ἐπιβεβαίωσι ἑνὸς ἐγκλήματος ποὺ ὑποπτευόμουν, ἀλλ' ἀγνοοῦσα τὴν ἔκτασί του.

Εἶχε πάρει ὁριστικὰ τὴν ἀπόφασι νὰ μιλήση. Τὸ μῖσος του γιὰ τὸν Κερμαντὲκ ἦταν ἰσχυρότερο ἀπ' τὸ φόβο ποὺ εἶχε νοιώσει ξαφνικὰ στὴ σκέψι τοῦ κακοῦ ποὺ θἄκανε ἡ ἀποκάλυψί του στὴν ἀδελφή του καὶ στὴν ἀνηψιά του.

— Ποιὸ ἔγκλημα ἐννοεῖς;... τραύλισε ἡ χήρα.

— Θὰ θυμᾶσαι, βέβαια, πὼς εἶχα προβλέψει, ὅτι ὁ ἄντρας σου δὲ θὰ πετύχαινε ποτὲ στὶς ἐπιχειρήσεις του. Δὲν εἶχα γελαστῆ, δυστυχῶς... Θὰ θυμᾶσαι ἐπίσης ὅτι, γιὰ νὰ σὲ σώσω ἀργότερα ἀπ' τὴ φτώχεια καὶ ἰδίως γιὰ νὰ ἐξασφαλίσω τὴν κόρη σου, σοῦ εἶχα παραδώσει γιὰ προῖκα της ἕνα ποσὸν 100 χιλιάδων φράγκων. Ὑπολόγιζα δὲ ὅτι, ὥσπου νὰ ἐνηλικωθῆ, οἱ τόκοι θὰ εἶχαν διπλασιάσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιο.

— Σωστά, Σεμπαστιέν! Καὶ θὰ σ' εὐγνωμονοῦμε πάντα γι' αὐτό...

— Ξέρεις, λοιπόν, τί τἄκανε ὁ ἄντρας σου, αὐτὰ τὰ λεφτά; Τὰ καταχράστηκε!

— Ὢ Θεέ μου!

— Καὶ ξέρεις πῶς ὀνομάζουνε τὸν ἄνθρωπο, ποὺ οἰκειοποιεῖται μιὰ ἱερὴ παρακαταθήκη, ποὺ σφετερίζεται τὰ ξένα λεφτά;

— Σ' ἐξορκίζω Σεμπαστιέν, σώπα!

— Σὲ τρομάζει ἡ λέξι;... Ναί, ὁ ἄντρας σου ἦταν ἕνας κλέφτης!...

Ἡ πόρτα ἄνοιξε ἀπότομα, τὴ στιγμὴ ἐκείνη, κι' ὥρμησε μέσα στὸ γραφεῖο ἡ Μαντελέν, χλωμή, ἀναστατωμένη.

— Ψέμματα, θεῖε μου! φώναξε μ' ἀπελπισία. Λέτε ψέμματα!... Σᾶς ἀπαγορεύω νὰ βρίζετε τὸν πατέρα μου!

— Ὁ πατέρας σου ξόδεψε τὶς 100 χιλιάδες φράγκα ποὺ σοῦ εἶχαν δώσει, ἀπάντησε μ' ἀπάθεια ὁ Κλοαρόν. Πῆρε ξένα λεφτά... Εἶναι χειρότερος ἀπ' τὸ λωποδύτη ποὺ ληστεύει ἕνα διαβάτη, ἢ ἀπ' τὸ διαρρήκτη ποὺ ἀδειάζει ἕνα χρηματοκιβώτιο. Τοὐλάχιστον αὐτοὶ διακινδυνεύουν τὴ ζωή τους, ἐνῶ ἐκεῖνος εἶχε ὀχυρωθῆ πίσω ἀπ' τὴ βέβαιη ἀτιμωρησία του!

— Μὴν προσθέσετε οὔτε λέξι, θεῖε μου!... Ὁ πατέρας μου ἔκανε ὅ,τι ἔπρεπε. Αὐτὰ τὰ λεφτὰ ἦταν δικά του, τοῦ τὰ εἶχα δώσει!

— Τοῦ τὰ εἶχες δώσει; Ἐσύ;...

— Ναί. Ἤξερα τὴν ἀμηχανία του, τὴ στενοχώρια του. Τοῦ ζήτησα, λοιπόν, νὰ χρησιμοποιήση τὴν «προῖκα» μου, ὅπως τὴν ἔλεγε, γιὰ νὰ περάση αὐτὴ τὴ δύσκολη κρίσι. Ἀρνήθηκε νὰ τὴν ἀγγίξη, ἐγὼ ὅμως τὸν ὑποχρέωσα...

— Μὰ δὲ σοῦ ἀνῆκαν αὐτὰ τὰ χρήματα...

— Μοῦ τὰ εἴχατε δώσει... Εἶχα δικαίωμα νὰ τὰ διαθέσω ὅπως μοῦ ἄρεσε... Δὲ μποροῦσα δὲ νὰ βρῶ καλύτερη χρησιμοποίησι ἀπ' τὴ σωτηρία τοῦ πατέρα μου!

— Βλέπεις ὡστόσο πὼς πήγανε χαμένα! Δὲ φτάσανε γιὰ νὰ γεμίσουν τὸ χάος, ποὺ εἶχε ἀνοίξει μὲ τὶς τρελλὲς κερδοσκοπίες του! Χαθήκανε 200 χιλιάδες φράγκα!...

— Ὁ τρόπος, ποὺ διέθεσε ὁ πατέρας μου αὐτὸ τὸ ποσόν, δὲ μὲ ἀφοροῦσε. Εἶναι δυστύχημα, ποὺ ἡ θυσία μου δὲν τὸν ἔσωσε. Μὰ ὤφειλα νὰ τὴν κάνω!... Ἤμουν εὐτυχισμένη, ἀποδεικνύοντάς του τὴν εὐγνωμοσύνη μου γιὰ τὶς καλωσύνες του καὶ τὴν ἀνεξάντλητη ἀγάπη του. Κι' ἂν ἐπρόκειτο νὰ τὸ ξανακάνω, δὲ θὰ δίσταζα οὔτε στιγμή!

Ἡ Μαντελὲν ἔτρεμε ἀπὸ ἀγανάκτησι. Τὰ μεγάλα γαλανά της μάτια πετοῦσαν ἀστραπὲς καὶ τὰ χείλη της εἶχαν χλωμιάσει. Ἡ φυσιογνωμία της εἶχε μιὰ ἀδάμαστη ἐνεργητικότητα.

Μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα στὸ στῆθος, φαινότανε ν' ἀψηφάη ὅλους καὶ ὅλα...

Ἀπ' ὅσους τὴν ἄκουγαν, ἕνας μόνο δὲν ξεγελάστηκε ἀπ' τὸ εὐγενικὸ ψέμμα της: ὁ Πιὲρ Κορβόλ. Μὰ δὲ μίλησε...

«Ἡ σιωπή μου μὲ κάνει συνένοχό της — σκεπτότανε. Ἴσως νὰ μοῦ χρησιμέψη αὐτὸ ἀργότερα...».

Κύτταζε μὲ θαυμασμὸ τὴν κοπέλλα, ποὺ ἀπέκρουε τόσο ἐνεργητικὰ τὴν κατηγορία κατὰ τοῦ πατέρα της, κι' ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του, μ' ἕνα τρελλὸ πόθο στὴν καρδιά:

«Τί ὄμορφη ποὺ εἶναι!...».

Θυμήθηκε τὴ σκέψι, ποὺ τοῦ εἶχε ἔρθει μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Κερμαντέκ, καθὼς κύτταζε τὸ πορτραῖτο τῆς κοπέλλας πάνω στὸ τζάκι. Καὶ μιὰ ἀνατριχίλα πέρασε ὅλο του τὸ κορμί.

Δὲ λαχταροῦσε μόνο τὰ λεφτά της, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀμορφιά της.

Δὲν ἐπιδίωκε νὰ τὴν παντρευτῆ μονάχα, γιὰ νὰ ἐξασφαλίση τὴν ἀτιμωρησία, στὴν περίπτωσι, ποὺ ἡ ὁμολογία του θὰ ἔφτανε κάποτε στὰ χέρια τῆς κ. Κερμαντέκ. Τὸν εἶχαν μεθύσει τὰ νειᾶτα της κι' ἡ χάρι της. Ὁ πόθος τοῦ φλόγιζε τὸ αἷμα.

Προχώρησε ὡστόσο γιὰ νὰ καταπραΰνη τὸν Κλοαρόν, ποὺ εἶχε ἐξεγερθῆ ἀπ' τὶς τελευταῖες λέξεις τῆς ἀνηψιᾶς του καὶ τῆς φώναζε:

— Εἶσαι τρελλή!... παράλογη!...

— Σώπα, Σεμπαστιέν, τὸν ἔκοψε ἡ κ. Κερμαντέκ. Εἶμαι περήφανη γιατὶ φέρθηκε ἔτσι ἡ Μαντελέν!... Ἂν εἶχα λεφτά, θὰ τἄδινα κι' ἐγὼ στὸν ἄντρα μου, γιατὶ θὰ προτιμοῦσα νὰ περάσω φτωχικὰ ὅλη μου τὴ ζωή, δουλεύοντας γιὰ ἕνα κομμάτι ψωμί, παρὰ νὰ τὸν δῶ νὰ ταπεινώνεται ἀναγκαστικὰ μπροστά σου καὶ νὰ ζητιανεύη τὴ βοήθειά σου!

— Ἀλήθεια; πρόφερε σαρκαστικὰ ὁ γέρος. Κι' ὅμως ταπεινώθηκε... ζήτησε τὴ βοήθειά μου!

— Ποτέ! φώναξε ἡ χήρα.

— Ὁ ἄντρας σου μοῦ ἔγραψε!

— Σοῦ ἔγραψε;

— Ναί... ἱκετεύοντάς με νὰ τὸν βοηθήσω, ζητῶντας με νὰ τὸν λυπηθῶ.

— Δὲ σὲ πιστεύω.

— Θὰ σὲ πείσω ἀμέσως.

Κι' ὁ Κλοαρὸν ἔβγαλε ἕνα χαρτὶ ἀπ' τὸ συρτάρι του καὶ τὄδωσε στὴν ἀδελφή του.

— Διάβασε τὸ γράμμα του, πρόσθεσε. Φαντάζομαι ν' ἀναγνωρίζης τὸ γραφικὸ χαρακτῆρα του!

Οἱ δυὸ γυναῖκες πῆραν τὸ γράμμα καὶ τὸ διάβασαν βιαστικά.

Τὰ μάτια τους γέμισαν δάκρυα. Ὅταν τελειώσανε τὸ διάβασμα, φίλησαν τὸ ἀγαπημένο ἐκεῖνο γράμμα.

— Καϋμένε πατέρα!... μουρμούρισε μὲ πόνο ἡ Μαντελέν. Πόσο θὰ ὑπόφερε ποὺ ταπεινώθηκε ἔτσι!... Μὰ τὄκανε γιὰ μᾶς... Δὲ δίστασε νὰ θυσιάση γιὰ χάρι μας τὴν περηφάνειά του.

— Καί... τί ἀπάντησες σ' αὐτὸ τὸ γράμμα; ρώτησε ἡ κ. Κερμαντέκ, χλωμιάζοντας ἀκόμα περισσότερο, ἀπὸ μιὰ σκέψι ποὺ τῆς εἶχε περάσει.

— Διάβολε! Τί ἄλλο, παρὰ ὅτι δὲν ἐννοοῦσα νὰ μὲ γδύση κι' ἐμένα ὁ κύριος κουνιάδος μου, ὅπως εἶχε γδύσει ἐσᾶς;

— Ὥστε ἀρνήθηκες;...

— Ναί, ἀρνήθηκα νὰ δώσω τὸ χέρι μου σ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο ποὺ σὲ εἶχε παντρευτῆ παρὰ τὴ θέλησί μου... ποὺ τὸν μισοῦσα πάντα κι' ἐξακολουθῶ ἀκόμα νὰ τὸν μισῶ!

— Μποροῦσες λοιπόν, νὰ τὸν σώσης καὶ δὲν τὄκανες;

— Δὲ σώζει κανεὶς τοὺς ἐχθρούς του!

— Μὰ ἡ ἄρνησί σου ἔγινε ἡ αἰτία τοῦ θανάτου του!

— Ὄχι ἡ ἄρνησί μου, ἀλλ' ἡ μεγαλομανία καὶ ἡ ἀνικανότης του!

— Ἂν τὸν εἶχες βοηθήσει, δὲ θ' αὐτοκτονοῦσε!... Ἐσὺ τὸν σκότωσες! Εἶσ' ἕνας δολοφόνος!...

— Ἕνας δολοφόνος!... εἶπε συγχρόνως κι' ἡ Μαντελέν.

— Οἱ δυὸ αὐτὲς τρομερὲς λέξεις ἀποτελοῦσαν τὴν κατάρα τοῦ θύματος στὸ φονιᾶ του...

Ὕστερα οἱ δυὸ γυναῖκες φύγανε σὰν τρελ-

ΤΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΠΑΙΔΙ ΗΤΑΝ ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ ΓΥΙΟΣ

Ἡ σύζυγος τοῦ πρεσβευτοῦ τοῦ Βιετ Νὰμ στὸ Λονδῖνο κ. Νγκὸ Ντὶχ Λουγὲν ἐπραγματοποίησε τὸ ὡραιότερο ὄνειρο τῆς ζωῆς της: Ἔφερε στὸν κόσμο ἕναν γυιό, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχε γεννήσει διαδοχικὰ δέκα κορίτσια! Ἀλλὰ καὶ τὰ κοριτσάκια, ποὺ... κάνουν οὐρά, στὴ φωτογραφία, γιὰ νὰ φιλήσουν τὸ ἀδελφάκι τους, δὲν ἐνθουσιάστηκαν λιγώτερο γιὰ τὸ ἀπροσδόκητο αὐτὸ γεγονός.

λές, κλαίγοντας μὲ λυγμοὺς καὶ φωνάζοντας:

— Δολοφόνε!... Δολοφόνε!...

Η΄.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ κ. Κερμαντὲκ κι' ἡ κόρη της ἐγκαταλείψανε τὸν πύργο τοῦ Κλοαρόν. Δὲ θέλησαν νὰ γυρίσουν στὸ Μπροντώ, ποὺ θὰ τοὺς ἔφερνε ὀδυνηρὲς ἀναμνήσεις ἀπ' τὰ περασμένα. Προτίμησαν νὰ μείνουν σ' ἕνα χωριὸ τῆς ἰδιαίτερης πατρίδας τους, τῆς Βρετάνης.

Ἀλλὰστε, τὸ ἄγριο καὶ θλιβερὸ αὐτὸ περιβάλλον ἦταν τὸ πιὸ ταιριασμένο γιὰ τὶς πονεμένες καρδιές τους.

Εἶχαν νοικιάσει ἕνα σπιτάκι στὴ Βάν, ἀποφασισμένες νὰ ζήσουν μὲ τὴ δουλειά τους καὶ νὰ ξεχάσουν τὸ συγγενὴ ποὺ τοὺς εἶχε κάνει τόσο κακό.

Μονάχα δυὸ σκέψεις θὰ γέμιζαν τὴ ζωή του: ἡ ἀνάμνηση τοῦ νεκροῦ κι' ἡ ἀναμονὴ τοῦ Ρομπέρ. Κάθε μέρα προσεύχονταν καὶ γιὰ τοὺς δυό.

Ὁ Ρομπὲρ εἶχε γυρίσει στὸ Παρίσι, γιὰ νὰ ἑτοιμαστῇ γιὰ τὶς ἐξετάσεις του.

Τὸ σύντομο ταξίδι του ὡς τὸν πύργο τοῦ Κλοαρὸν εἶχε δυὸ λόγους: Ἤθελε νὰ κλάψῃ μαζὶ μὲ τὴ γιαγιά του καὶ νὰ ξαναδῇ τὴ γλυκειὰ καὶ παλαιωμένη του Μαντελέκ. Τὸ σοβαρὸ γεγονός, ποὺ εἶχε συμβῇ κατὰ τὴ διαμονή του στὸν πύργο, τοῦ εἶχε δώσει τὴν εὐκαιρία νὰ δείξῃ στὶς δυὸ γυναῖκες τὰ εἰλικρινῆ αἰσθήματά του.

Ἡ κ. ντὲ Κερμαντὲκ εἶχε ἀρνηθῇ τὴν εὐγενικὴ καὶ λεπτὴ προσφορά του νὰ τὶς βοηθήσῃ μὲ τὴν περιουσία του. Εἶχε προσποιηθῇ πὼς δὲν τὴν ἀνησυχοῦσε καθόλου τὸ μέλλον καὶ πὼς οἱ οἰκονομίες της φτάνανε γιὰ πολὺν καιρό.

Ἡ Μαντελὲκ εἶχε συγκινηθῇ ὡς τὸ βάθος τῆς καρδιᾶς της ἀπ' αὐτὴ τὴ λεπτότητα κι' εἶχε ἐκφράσει τὴν εὐγνωμοσύνη της στὸ νέο.

— Μαντελέκ, τῆς εἶπε ἐκεῖνος μπροστὰ στὴ μητέρα της, ἡ ἀγάπη μας ἦταν ὡς τώρα ἕνα ὄνειρο, μιὰ ἐλπίδα. Στὸ ἑξῆς ὅμως, ἂν τὸ θέλῃς, θὰ εἶσαι ἡ ἀρραβωνιαστικιά μου! Παρακαλῶ τὴ μητέρα σου νὰ εὐλογήσῃ τὰ δυό της παιδιά.

Γονάτισαν κι' οἱ δυὸ εὐλαβικὰ μπροστὰ στὴν κ. Κερμαντέκ, κι' ἐκείνη, μὲ μάτια βουρκωμένα, ἁπλωσε πάνω τους τὰ χέρια της ποὺ τρέμανε.

Τώρα τὸ σπιτάκι τῆς Βὰν ἦταν γεμάτο πάντα ἀπ' τὴν ἀνάμνηση τοῦ Ρομπέρ.

Μὰ κι' ἕνας ἄλλος ἔπαιρνε σιγὰ-σιγὰ μιὰ σπουδαία θέσι στὴ σκέψι τους καὶ στὴ ζωή τους: ὁ Κορβόλ.

Ἔπειτα ἀπ' τὸ ἐπεισόδιο ἀνάμεσα στὸν Κλοαρὸν καὶ τὶς δυὸ γυναῖκες, ὁ πρῶην ταμίας εἶχε πάρει ἀδίστοκτα τὸ μέρος τῆς Μαντελὲκ καὶ τῆς μητέρας της κι' εἶχε ὑπερασπισθῇ μὲ εὐγλωττία κι' ἀγανάκτησι τὴ μνήμη τοῦ Κερμαντέκ.

Εἶχε ἐπίσης ἐξηγήσει στὶς δυὸ γυναῖκες τὴν ἐξαφάνισι τῶν 200 χιλιάδων φράγκων μ' ἕνα παραμύθι ποὺ τὶς ἔπεισε ἀπόλυτα — ἐνῶ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ ξεγελάσῃ, βέβαια, τὸν ἔμπειρο Κλοαρόν. Τοὺς εἶπε πὼς ὁ Κερμαντὲκ εἶχε ἐγγυηθῇ γιὰ κάποιο ἀνάξιο φίλο του κι' εἶχε ἀναγκασθῇ κατόπιν νὰ πληρώσῃ αὐτὰ τὰ λεφτὰ γιὰ λογαριασμό του, γιὰ νὰ φανῇ συνεπὴς στὸ λόγο του, ἀλλὰ χωὶς νὰ φανερώσῃ τὸ ὄνομα τοῦ ὑπευθύνου, ποὺ τὸν εἶχε καταστρέψει.

Ἔπειτα ὁ Κορβὸλ ἀνέλαβε νὰ φροντίσῃ γιὰ ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς καινούργιας ἐγκαταστάσεως τῆς χήρας καὶ τῆς ὀρφανῆς. Αὐτὸς τοὺς εἶχε βρῇ τὸ κατάλληλο σπίτι, ἀνάλογο μὲ τὴν οἰκονομική τους ἀντοχή, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς, ποὺ εἶχαν συνηθίσει.

Αὐτὸς ἤξερε καλὰ τὴν κρίσιμη θέσι τους. Δὲν ἀγνοοῦσε ὅτι, ἀφοῦ θὰ πληρώνονταν τὰ χρέη, θὰ τοὺς ἀπομένανε μονάχα μερικὰ κοσμήματα.

Ἡ κ. Κερμαντὲκ θὰ μποροῦσε ν' ἀπαιτήσῃ νὰ πάρῃ πίσω τὴ μικρὴ προίκα της. Ἀλλὰ δὲν τὸ θέλησε, γιὰ νὰ μὴν ἀδικηθοῦν οἱ πιστωταί.

Ὁ Κορβὸλ ἀπέφυγε νὰ τοὺς προτείνῃ λεφτά, ἔστω καὶ δανεικά. Ἀλλὰστε, θὰ φαινόταν παράξενο πῶς ἕνας ἁπλὸς ὑπάλληλος εἶχε τότες οἰκονομίες, ὥστε νὰ τὶς βοηθήσῃ ἀποτελεσματικά.

Ἔγινε ὡστόσο ὁ ἔμπιστός τους. Δεχότανε τὶς πονεμένες ἐκμυστηρεύσεις τους. Ἀναλάβαινε νὰ δίνῃ γιὰ λογαριασμό τους στὸ ἐνεχυροδανειστήριο τὰ κοσμήματα τῆς κ. Κερμαντέκ, γιὰ νὰ τὴν προφυλάξῃ ἀπ' τὸ σκληρὸ αὐτὸ τραυματισμὸ τῆς ἀξιοπρεπείας της.

Ἡ Μαντελὲκ εἶχε ἕνα κάποιο ταλέντο στὴ ζωγραφική. Μὲ λίγη ἐξάσκησι, θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ ἀρκετὰ καλὴ ζωγράφος. Ὁ Κορβὸλ τῆς βρῆκε νὰ ζωγραφίζῃ βεντάλιες, βάζα ἀπὸ πορσελάνη, ἀντίγραφα πινάκων καὶ ἄλλες τέτοιες δουλειές. Στὴν πραγματικότητα, τὰ κρατοῦσε αὐτὸς καὶ τῆς τὰ πλήρωνε, ὥστε νὰ μὴ φανῇ πὼς τὴ βοηθοῦσε.

Ὑπῆρχε ἀκόμα κοντὰ στὶς δυὸ γυναῖκες καὶ κάποιος ἄλλος, ποὺ τὶς ἀγαποῦσε μ' ὅλη του τὴν ψυχὴ κι' ἦταν ἕτοιμος γιὰ κάθε θυσία, γιὰ νὰ ἐλαφρώσῃ τὴ δυστυχία τους. Ἦταν ὁ ταπεινότερος ἀπ' τοὺς φίλους τους, ἀλλ' ὄχι λιγότερο πολύτιμος, γιατὶ τοὺς πρόσφερε συνεχῶς τὶς ὑπηρεσίες του, κάθε ὥρα, κάθε στιγμή: ὁ Γκοελάντ, ὁ παλιὸς ναύτης τοῦ Κερμαντέκ, ποὺ εἶχε ἀκολουθήσει τὴν «κοπετάνισσα»,ὅταν ἔφυγε ἀπ' τὸ Μπροντώ.

Ἡ μικρὴ του σύνταξι τοῦ ἐπέτρεπε νὰ ζῇ ἥσυχα καὶ δίχως στερήσεις. Μὰ τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ μὴν ἀφοσιωθῇ στὴν κυρία του.

Εὕρισκε τὸν τρόπο ν' ἀντικαθιστᾶ μονάχος του ὅλους τοὺς ὑπηρέτες, ποὺ τῆς εἶχαν λείψει. Τελείωνε ὅλες τὶς γοντροδουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ, πρὶν ἀκόμα ξυπνήσουν οἱ δυὸ γυναῖκες. Καλλιεργοῦσε λαχανικὰ στὸν κῆπο, περιποιόταν τὶς κόττες καὶ τὰ κουνέλια.

Εἶχε ὡστόσο ἕνα μεγάλο ἐλάττωμα — ποὺ ὁ ἴδιος τὸ θεωροῦσε προτέρημα: Ἦταν φοβερὰ φλύαρος, «ὁμιλητικός», ὅπως ἔλεγε ὁ ἴδιος. Ὅταν, λοιπόν, οἱ δυὸ γυναῖκες, θλιμμένες, δὲν εἶχαν διάθεσι γιὰ συζήτησι, ὑπόφερε ἀληθινὰ καὶ πήγαινε νὰ φλυαρήσῃ μὲ τοὺς γείτονες, ἢ μὲ τοὺς διαβάτες.

Μιὰ Κυριακή, ποὺ δὲν εὕρισκε κανένα γιὰ κουβέντα, θυμήθηκε πὼς οἱ ὑπηρέτες τοῦ Κλοαρὸν ἄκουγαν ἄλλοτε μ' ἐνδιαφέρον τὶς ἱστορίες του, κι' ἀποφάσισε νὰ τοὺς κάνῃ μιὰ ἐπίσκεψι.

Δὲ διέτρεχε τὸν κίνδυνο νὰ συναντήσῃ τὸ γέρο, ἐφ' ὅσον τὰ ἀποβριτικὰ του τὸν κρατοῦσαν καρφωμένο στὴν πολυθρόνα του.

Γυρίζοντας ἀπ' τὴν ἐκδρομὴ αὐτή, ἦταν λίγο ντροπιασμένος, γιατὶ εἶχε παρακούσει τὶς ρητὲς ἐντολὲς τῆς κυρίας του, ποὺ τοῦ εἶχε ἀπαγορεύσει νὰ ἐνδιαφερθῇ ποτὲ γιὰ τὸν πύργο τοῦ Κλοαρὸν καὶ τὸν ἰδιοκτήτη του.

Ὡστόσο, τὸν ἔτρωγε ἡ γλῶσσα του. Θἄθελε πολὺ νὰ διηγηθῇ στὶς «κυρίες» τὰ ἀσχημα νέα, ποὺ εἶχε μάθει γιὰ τὸν Κλοαρόν.

Ὁ τρομερὸς θυμὸς τοῦ γέρου ἐναντίον τῆς Μαντελὲκ καὶ τῆς μητέρας της, δὲν εἶχε πέσει ἀργότερα, μὲ τὴ λογικὴ σκέψι. Ἀπεναντίας μάλιστα, εἶχε μεγαλώσει. Ἡ «ἀχαριστία» τους, ὅπως τὴν ὠνόμαζε, τὸν ἔκανε νὰ τρέμῃ ἀπὸ ἀγανάκτησι.

Τοῦ φαινόταν πὼς ἄκουγε ἀκόμα τὶς κατάρες τῆς ἀνῃψιᾶς του. Ἐνῶ προηγουμένως εἶχε ἀγαπήσει τόσο τὶς δυὸ γυναῖκες, τώρα τὶς μισοῦσε τόσο ὅσο καὶ τὸ γαμπρό του. Ἔνοιωθε μιὰ πικρὴ χαρὰ ξέροντάς τις, φτωχές, ἀναγκασμένες νὰ κερδίζουν τὸ ψωμί τους μὲ τὴ δουλειά τους — κι' αὐτὸ ἐξ αἰτίας τοῦ συζύγου καὶ τοῦ πατέρα ἐκείνου ποὺ τὸν λάτρευαν. Λογάριαζε ὅτι πολὺ γρήγορα ἡ φτώχεια θὰ τὶς ἐξανάγκαζε ν' ἀλλάξουν διαθέσεις ἀπέναντι τῶν ὑπευθύνων αὐτῆς της καταστάσεώς τους, ὅτι ὁ πατέρας ποὺ εἶχε σπαταλήσει τὴν περιουσία τῆς γυναίκας του κι' εἶχε κλέψει τὴν προίκα τῆς κόρης του θὰ ἔπεφτε ἀπ' τὸ βάθρο ὅπου τὸν εἶχαν τοποθετήσῃ μέσα στὴν καρδιά τους, ὅτι θὰ τὸν κατηγοροῦσαν καὶ θὰ τὸν καταριόνταν.

Ὅσο γι' αὐτόν, τὸν Κλοαρόν, θὰ διέθετε τὴν περιουσία του σὲ φιλανθρωπικοὺς σκοπούς, ἀποκλείοντας γιὰ τὶς δυὸ γυναῖκες κάθε πιθανότητα νὰ τὸν κληρονομήσουν. Δὲν θὰ τοὺς ἄφινε τίποτα... τίποτα!

Ὡστόσο, ὅσο εὐχάριστη κι' ἂν τοῦ ἦταν ἡ ἐκδίκησι, μιὰ θλῖψι βαθύτερη παρὰ ποτὲ τὸν κυρίευε ὁλόενα καὶ περισσότερο. Ἡ ἡλιαχτίδα τῆς στοργῆς, ποὺ εἶχε φωτίσει καὶ ζεστάνει γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴ ζωή του, τὸν ἔκανε τώρα νὰ βρίσκῃ πιὸ ἀπελπιστικὸ τὸ σκοτάδι τῆς μοναξιᾶς του.

Ἐμενε μέρες ὁλόκληρες κλεισμένος στὴν κάμαρά του, ἀμίλητος, κλεισμένος στὸν ἑαυτό του, προσπαθῶντας ν' ἀπασχολήσῃ τὴ σκέψι του μὲ χρηματικὰ ζητήματα. Ξαφνικὰ ὅμως τὰ παρατοῦσε ὅλα καὶ βυθιζότανε πάλι στὴν ἀγιάτρευτη μελαγχολία του.

Προπάντων τοῦ ἦταν ὀδυνηρὲς οἱ ἀτελεῖωτες νύχτες ποὺ περνοῦσε ἄϋπνος. Σκεπτότανε τότε τὴν ἀπέραντη μοναξιά του, μὲ τὴν ἀγωνία στὴν καρδιὰ καὶ μὲ κρύο ἱδρώτα στὸ μέτωπο. Ἀναρωτιόταν ἂν ὁ Θεὸς θὰ ἐπιδοκίμαζε τὸ μῖσος του, ἢ θὰ τοῦ ζητοῦσε λόγο μιὰ μέρα γι' αὐτό.

Τοῦ φαινότανε πὼς οἱ γέροι γονεῖς του παρουσιάζονταν μπροστά του καὶ τὸν κατηγοροῦσαν γιατὶ εἶχε ἐγκαταλείψει τὴ μικρότερη ἀδελφή του, ποὺ τοῦ τὴν εἶχαν ἐμπιστευθῇ ὅταν πέθαναν.

Κατὰ βάθος, διατηροῦσε τὴν ἰδέα ὅτι ἡ ἀδελφή του κι' ἡ κόρη της, νικημένες ἀπ' τὴ φτώχεια, θὰ δήλωναν μιὰ μέρα ὑποταγή, θ' ἀναγνώριζαν τὰ σφάλματα τοῦ Κερμαντὲκ καὶ θὰ ζητοῦσαν τὸν οἶκτο του.

Εἶχε περάσει ἕνας χρόνος περίπου, ἀπὸ τότε ποὺ χωρίσανε. Εἶχε φτάσει ὁ χειμώνας, δριμύτατος. Κι' ὁ Κλοαρὸν συλλογιζότανε ὅτι οἱ δυὸ γυναῖκες θὰ κρυώνανε, θἄμεναν δίχως δουλειά, θὰ ὑποφέρανε σκληρὰ — αὐτὲς ποὺ εἶχανε περάσει τὴ ζωή τους, στὴν πολυτέλεια καὶ στὴν καλοπέρασι!

Ὡς πότε θὰ μποροῦσαν ν' ἀνθέξουν;...

Πῶς θὰ τὶς δεχόταν, ὅταν ἔρχονταν; Ποιὰ θὰ ἦταν ἡ πρώτη λέξι ποὺ θὰ τοὺς ἔλεγε; Δὲν τὸ εἶχε ἀκόμα ἀποφασίσει.

Θὰ τὶς συγχωροῦσε; Θὰ ξεχνοῦσε τὴν ἐξέγερσί τους καὶ τὰ προσβλητικὰ λόγια τους;

Ὁ χειμώνας προχωροῦσε. Τὸ χιόνι ἔπεφτε, ἀδιάκοπα, σκεπάζοντας τὸ κάθε τι...

Πῶς δὲν ἔρχονταν ἀκόμα; Ἀνυπομονοῦσε μὲ τὴν καθυστέρησί τους, ἤθελε νὰ φτάσουν ἀμέσως, τὴν ἴδια μέρα...

— Δὲν ἀφίνουν ἔτσι μονάχο ἕνα γέρο! μουρμούριζε παρασυρόμενος ἀπ' τὸν ἐγωϊσμό του. Αὐτὲς πρέπει νὰ κάνουν τὸ πρῶτο βῆμα! Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας!

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

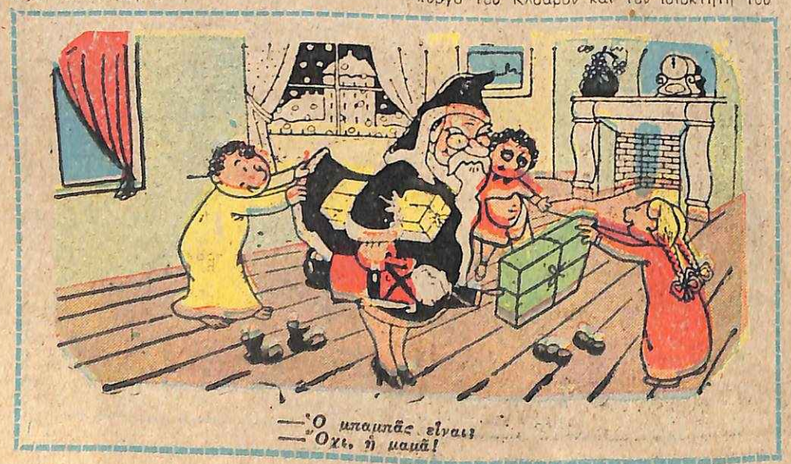

— Ὁ μπαμπᾶς εἶναι;
— Ὄχι, ἡ μαμά!

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Ἡ γυναῖκα στὸν ἀγώνα τῆς ζωῆς»

Τῆς Πέπης Δαράκη — Δημοτικῆς Συμβούλου Ἀθηναίων. — Μὲ τὸ βιβλίο αὐτὸ ἡ συγγραφεὺς δείχνει τὴν πρόοδο τῆς γυναίκας τοῦ τόπου μας, ἀλλὰ καὶ ὅλο τὸ ὑποτιμητικὸ γιὰ τὸ φύλο της πνεῦμα, ποὺ τὴν παρακολουθεῖ ἀκόμα παντοῦ, σ' ὁποια κοινωνικὴ τάξι κι' ἂν ἀνήκῃ κι' ὅπου κι' ἂν βρίσκεται, στὸ σπίτι, στὸ γραφεῖο, στὸ ἐπιστημονικὸ ἐργαστήριο, στὸ χωράφι, στὸ ἐργοστάσιο. Παρουσιάζει τὴν σημερινὴ γυναῖκα μέσα ἀπ' τὴν ἴδια τὴ ζωή της, σὰν ἀληθινὸ ἄνθρωπο, καθὼς μοχθεῖ, ἀγαπᾶ, ὀνειρεύεται, ἐλπίζει καὶ ἀγωνίζεται μέσα σὲ συνθῆκες ἀντιφατικὲς καὶ ἀνισες. Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα. Θὰ κυκλοφορήσῃ 22 Δεκεμβρίου.

Συγκινητικό, κοινωνικὸ καὶ δραματικὸ μυθιστόρημα ὑπὸ ΣΑΡΛ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

Ἡ καταφρονεμένη

21ον

»Ἐνῶ, τὸ βράδυ ἐκεῖνο, νόμιζα πὼς τὴν εἶχα πείσει καὶ τὴν εἶχα ξανακατακτήσει, τ' ἄλλο πρωῒ βρῆκα ἀδειανὴ τὴν κάμαρά της, τὶς πατημασιὲς της στὴν ἄμμο τῆς αὐλῆς κι' ἕνα γράμμα της ποὺ μοῦ ἀνάγγειλε πὼς χωρίζαμε γιὰ πάντα!

»Ἦταν τὸ τελευταῖο χτύπημα γιὰ μένα. Κατάλαβα ἀπὸ τότε πὼς ἡ δυστυχία μου ἦταν ὁριστικὴ καὶ πὼς εἶχατε καθῇ γιὰ μένα...

»Αὔριο, πρόκειται νὰ μονομαχήσω. Ἕνας ἄγνωστος μὲ προκάλεσε, μὲ κάποια πρόφασι. Λίγο μὲ νοιάζει! Δὲν ξέρω τί θὰ συμβῇ, ἀλλὰ μ' ἀφίνει τελείως ἀδιάφορο ἡ ἐκβασι αὐτῆς τῆς μονομαχίας.

»Ἐσένα μόνο σκέφτομαι, φτωχό μου παιδί, στὴν ὥρα τοῦ κινδύνου, καὶ κάνω γιὰ σένα ὁ,τι μπορῶ. Ἔχω ἐξασφαλίσει τὸ μέλλον σου. Σοῦ ἀφίνω τὴ μισὴ μου περιουσία. Μακάρι νὰ φανῇ εὐτυχέστερος ἀπὸ μένα ὁ συμβολαιογράφος ποὺ θ' ἀναλάβῃ νὰ σὲ βρῇ καὶ νὰ σοῦ τὴν παραδώσῃ!

»Ἴσως, ὅταν δὲ θὰ ὑπάρχω πιά, ἡ μητέρα σου καταλάβῃ καλύτερα τὸ συμφέρο σου καὶ βάλῃ τὴν εὐτυχία τοῦ παιδιοῦ της μπροστὰ ἀπ' τὴ δικαιολογημένη ἀποστροφὴ ποὺ γέννησε στὴν ψυχή της τὸ βαρὺ σφάλμα μου καὶ ποὺ δὲ μπόρεσαν νὰ τὴ σβύσουν οἱ ἱκεσίες μου...

»Δεκαοκτὼ ἐτῶν μεταμέλεια καὶ τύψεις θἄπρεπε νὰ τὴ μαλακώσουν. Τὸ ἐλπίζω τουλάχιστον. Ἀλλὰ γελαστήκαμε...

»Ἀντίο, φτωχό μου παιδί.

»Ὁ δυστυχισμένος πατέρας σου Ρομπὲρ ντ' Ἀρμέλ».

Ὅταν, στὶς 6 τὸ πρωῒ, ὁ Τιενὲ Ρομπὲν μπῆκε στὴν κάμαρα τοῦ κυρίου του, τὸν βρῆκε νὰ κοιμᾶται βαθειά.

Ἔμεινε κυττάζοντάς την γιὰ λίγο, μὴ τολμῶντας νὰ τὸν ξυπνήσῃ. Ἐνῶ δίστασε ἐτσι, εἶδε τὸ γράμμα ποὺ εἶχε ἑτοιμάσει τὴ νύχτα ὁ κύριος. Καὶ διάβασε στὸ φάκελλο:

«Πρὸς τὸ φίλο μου Τιενὲ Ρομπέν, γιὰ νὰ τὸ παραδώσῃ στὴν κόρη μου Βαλεντίνη».

Ξύπνησε τὸ ντ' Ἀρμέλ.

— Εἶναι 6 καὶ τέταρτο, τοῦ εἶπε. Οἱ μάρτυρές σας θὰ φτάσουνε πρὶν ἀπὸ σᾶς στὸ ραντεβοῦ.

Ὁ κόμης ἑτοιμάστηκε σὲ λίγα λεπτά.

— Νάρθῃ μαζί σας; ρώτησε ὁ Τιενέ.

— Ἂν θέλῃς...

Βγήκαν ἀπ' τὸν πύργο, φροντίζοντας νὰ μὴ τοὺς δῇ κανείς. Πῆραν ἕνα μονοπάτι ποὺ ἔβγαζε στὸ δάσος.

Ξαφνικά, ὁ Ρομπὲν σταμάτησε. Εἶχε φτάσει στ' αὐτιά του ἕνας καλπασμὸς ἀλόγου.

— Ἔρχεται ὁ φορέ! εἶπε. Τί ἔπαθε καὶ τρέχει ἔτσι;..

Ὁ φορὲ ἦταν ἕνας νεαρὸς ὑπηρέτης τοῦ πύργου, ποὺ πῆγαινε πρωῒ καὶ βράδυ νὰ πάρῃ τὴν ἀλληλογραφία ἀπ' τὸ ταχυδρομεῖο τοῦ Πόν-Λ' Εβέ. Βιαζότανε πολύ, αὐτὸ τὸ πρωῒ. Γιατὶ εἶχε βρῇ στὸ ταχυδρομεῖο ἕνα γράμμα γιὰ τὸν κόμητα, ἀπὸ γυναικεῖο χέρι, μὲ τὴ λέξι «ἐπείγον» σημειωμένη στὸ φάκελλο. Ὁ κόμης κι' ὁ σύντροφός του συνέχισαν τὸ δρόμο τους κι' ἔφτασαν στὸ μέρος τοῦ ραντεβοῦ. Ὁ Ρομπὲν ἔβγαλε τὸ ρολόϊ του. Ἦταν 7 παρὰ 10'. Εἶχαν φτάσει πρῶτοι ἀπ' ὅλους.

Πέρασαν πέντε λεπτὰ ἀκόμα. Ὕστερα ἔφτασε ἕνα ἁμάξι καὶ κατέβηκαν ἀπ' αὐτὸ δυὸ κύριοι, φέρναντε τὰ σπαθιὰ γιὰ τὴ μονομαχία, τυλιγμένα μ' ἕνα πράσινο πανί.

Ἦταν οἱ μάρτυρες τοῦ Ρομπὶρ ντ' Ἀομέλ, δυὸ γειτονές του, σοβαροὶ καὶ ὡριμοι κύριοι, παλιοὶ στρατιωτικοί.

Ὕστερα ἦρθε μὲ τ' ἄλογό του κι' ὁ ἐπίτροπος Λαμπρούς, ἕνας κοντόχοντρος ἄντρας, μὲ χαρωπὴ φυσιογνωμία. Εἶχε κρεμασμένη στὴ σέλλα του τὴ μικρὴ βαλίτσα μὲ τὰ ἐργαλεῖα του.

Στὶς 7 ἀκριβῶς, ἔφτασε δεύτερο ἁμάξι, μὲ τὸν ὑποκόμητα Μαξὶμ ντὲ Πεϋράντ καὶ τοὺς μάρτυρές του, δυὸ μέλη τῆς λέσχης του.

Ὁ κόμης ἀπομακρύνθηκε λίγο κι' ἄφισε τοὺς μάρτυρες νὰ κανονίσουν τὶς λεπτομέρειες τῆς μονομαχίας.

Ὁ γιατρὸς ἀρχίζε ν' ἀνησυχῇ τώρα. Τὸ πρόσωπο τοῦ Γασκώνου ἦταν σκυθρωπὸ καὶ τραχύ, κι' οἱ συντροφοί του εἶχαν μιὰ ἔκφρασι σαρκαστική...

Γιατὶ τέτοιο εἶδος πειρασμὸ μεταξὺ ἀνθρώπων ποὺ δὲ γνωρίζονταν κάν; Γιατὶ εἶχαν ἀποφασίσει νὰ μονομαχήσουνε μέχρι θανάτου;

Στὸ μεταξύ, ὁ φορὲ εἶχε ἀνακαλύψει ἐπιτέλους τὸν ἀφέντη του, ποὺ τὸν ἀναζητοῦσε ἐδῶ καὶ μισὴ ὥρα. Τοῦδωσε τὸ γράμμα τῆς Ἀνζέλ, λέγοντάς του:

— Εἶναι ἐπεῖγον, κύριε κόμη.

— Εὐχαριστῶ, φίλε μου, τοῦ εἶπε μαλακὰ ὁ κόμης. Γύρισε τώρα στὸν πύργο.

Ἄνοιξε τὸ γράμμα καὶ τὸ διάβασε βιαστικά. Τὸ χλωμὸ πρόσωπό του κοκκίνισε. Ὅλο τὸ αἷμα του εἶχε ἀνεβῇ στὸ κεφάλι του.

Γούρλωσε τὰ μάτια του, σὰν νἄθελε νὰ καταβροχθίσῃ γρηγορώτερα τὶς γραμμὲς ἐκείνες, ποὺ τὸν κάνανε ν' ἀνατριχιάζῃ ἀπὸ συγκίνησι.

Ὁ Ρομπὲν ἀκουμποῦσε σ' ἕνα δέντρο καὶ τὸν κύτταζε μὲ προσοχὴ καὶ μὲ ἔκπληξι. Ἡ ξαφνικὴ ἐκείνη μεταμόρφωσι του τοῦ φαινόταν ἀπίστευτη.

Ἀφοῦ διάβασε τὸ γράμμα, τὸ φύλαξε στὸ πορτοφόλι του. Ὀρθωσε ὕστερα τὸ κορμί του καὶ τὰ δάχτυλά του σαλέψαν, σὰν νὰ βιαζότανε νὰ σφίξῃ τὸ σπαθὶ του καὶ νὰ τελειώσῃ τὸ γρηγορώτερο μ' αὐτὴ τὴν ἱστορία ποὺ τὸν καθυστερούσε, ἐνῶ ἀνυπομονοῦσε τόσο νὰ πάρῃ τὸ τραῖνο γιὰ τὸ Παρίσι.

Ἡ ἔκφρασί του ἦταν τόσο εὐγλωττη, ὥστε ὁ Τιενὲ Ρομπὲν κατάλαβε τὴ σκέψι του. Μάντεψε πὼς τὸ γράμμα ἐκεῖνο τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὰ μένα πλάσματα ποὺ μποροῦσαν νὰ τὸν συγκινήσουν σὲ τέτοιο σημεῖο... Κι' ἡ ψυχὴ του πλημμύρισε ἀπὸ χαρά, γιατὶ ἡ καλὴ αὐτὴ εἰδησι θἄδινε στὸν κύριό του τὴ θέλησι καὶ τὴ δύναμι νὰ ὑπερασπισθῇ τὴ ζωή του!

Οἱ μάρτυρες ἔκαμαν νόημα στοὺς δυὸ ἀντιπάλους νὰ πάρουν τὶς θέσεις τους. Ἐκεῖνοι βγάλανε τὰ σακκάκια τους καὶ τὰ πέταξαν πάνω στὰ κόρτα.

Οἱ μάρτυρες ἔδωσαν στοὺς μονομάχους τὰ σπαθιὰ καὶ τοὺς εἶπαν:

— Ἐμπρός, κύριοι!

Ἡ μονομαχία ἀρχισε. Ὁ Γασκώνος ἐπιδίωκε νὰ κουράσῃ τὸν ἀντίπαλό του. Περιοριζότανε μόνο στὸ ν' ἀμύνεται καὶ γ' ἀποκρούῃ τὶς σπαθιὲς του. Καὶ μάλιστα μὲ τόση νωχελεία, ὥστε κάποια στιγμὴ τὸ σπαθὶ τοῦ κόμητος βρῆκε ἐλεύθερο τὸ δρόμο καὶ τὸν πλήγωσε ἐλαφρὰ στὸ πλευρό. Τὸ πουκάμισό του κοκκίνισε ἀπ' τὸ αἷμα.

— Δὲν εἶναι τίποτα, εἶπε. Μιὰ ἁπλὴ γρατζουνιά. Ἂς συνεχίσουμε!

Ἀπ' τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ζωή, ρεῦμα σιγὰ-σιγά. Καί, ξαφνικά, πέρασε στὴν ἐπίθεσι. Δοκίμαζε τὶς τρομερώτερες σπαθιές του, ἀλλ' ὁ κόμης τὶς ἀπέκρουε μὲ τόση ἀκρίβεια καὶ γρηγοράδα, ὥστε ὁ Ρομπὲν κρατιόταν μὲ πολὺ κόπο γιὰ νὰ μὴ τοῦ φωνάξῃ: «Μπραβό!»

Ξαφνικά, ὁ κόμης λύγισε τὸ κορμί του καὶ κατάφερε ἕνα κτύπημα τρομερό.

Ὁ Πεϋράντ ἔφισε νὰ πέσῃ τὸ σπαθί του. Ἔμεινε μιὰ στιγμὴ ὄρθιος, κτυπῶντας μὲ τὰ χέρια του τὸν ἀέρα. Ὕστερα σωριάστηκε μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ γιατροῦ, μουρμουρίζοντας:

— Αὐτὸ ἤτανε!..

Ὁ ντ' Ἀρμὲλ ἔμεινε ὄρθιος, ἀκίνητος καὶ φανερὰ στενοχωρημένος.

— Δὲ φταίτε σεῖς, κύριε, τοῦ εἶπε ὁ ὑποκόμης. Τὸ λάθος εἶναι δικό μου... καὶ κάποιου ἄλλου! Θὰ μοῦ κάμετε τὴν τιμὴ νὰ μοῦ δώσετε τὸ χέρι σας;

— Εὐχαρίστως.

Ὁ Γασκώνος ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ κόμητος καὶ μουρμούρισε:

— Τὰ συγχαρητήριά μου! Εἶσαστε νερὸς στὸ σπαθί!

Ὕστερα ἔχασε τὶς αἰσθήσεις του.

Ὁ κόμης εἶχε τραυματισθῇ σὲ τρία μέρη: στὸ πλευρό, στὸ μπράτσο καὶ στὸ λαιμό. Ἀνασήκωσε ὅμως τοὺς ὤμους του καὶ εἶπε:

— Μπά, δὲν εἶναι τίποτα! Κυττάχτε τὸν ἄλλον... Θὰ γλυτώσῃ;

— Νὰ δοῦμε... μουρμούρισε ὁ γιατρός. Πάντως, τὴν ἔχει ἀσχημα!

— Μποροῦμε νὰ τὸν μεταφέρουμε στὸν πύργο;

— Θὰ τὸν φιλοξενήσετε;...

— Μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι.

— Εἰσαστε πολὺ καλός!

Ὁ κόμης πλησίασε τοὺς μάρτυρες τοῦ πληγωμένου.

— Θὰ σᾶς δώσω 10 χιλιάδες φράγκα, ἂν πετύχετε νὰ μὴ μιλήσουν καθόλου οἱ ἐφημερίδες γι' αὐτὴ τὴ δυσάρεστη ἱστορία, τοὺς εἶπε. Τὸ ἀναλαμβάνετε;

— Μάλιστα, κύριε! ἀπάντησαν ἐκεῖνοι πρόθυμοι, γιατὶ σκέφτηκαν πὼς θὰ κρατοῦσαν γιὰ τὸν ἑαυτό τους τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ ποσοῦ.

Ὕστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες, ὁ βαρώνος ντὲ Μπραζὲ διάβαζε, μὲ κρυὸ θυμὸ καὶ μὲ περισσότερη ἀνησυχία, τὴν ἑξῆς σύντομη καὶ αἰνιγματικὴ εἴδησι στὴν πρωϊνὴ ἐφημερίδα ποὺ ἐπαίρνε τακτικά:

«Λέγεται ὅτι ἔγινε στὴ Ντωβὶλ μιὰ μονομαχία μὲ σπαθὶ μεταξὺ δυὸ προσώπων τῆς ἀριστοκρατίας, ποὺ εἶχαν μαλώσει στὸν Ἱππόδρομο χωρὶς σοβαρὴ αἰφορμή. Οἱ δυὸ ἀντίπαλοι τραυ-

ματίστηκαν. 'Ελπίζεται νὰ μὴν ἔχη συνέχεια αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις».

Τὸ πρωὶ τῆς μονομαχίας, κατὰ τὶς 10, ὁ κόμης ντ' 'Αρμὲλ πῆρε τὸ ἐξπρὲς γιὰ τὸ Παρίσι. Στὸ ταξίδι, διάβασε καὶ ξαναδιάβασε πολλὲς φορὲς τὸ πολύτιμο γράμμα τῆς 'Ανζέλ.

'Η Βαλεντίνη ἤξερε τὴν ἱστορία τῆς 'Ανζέλ. Τῆς τὰ εἶχε πῆ ὅλα ἡ φίλη της, κρύβοντάς της μονάχα μιὰ λεπτομέρεια: τὴ συνάντησή της μὲ τὴν κ. Βερντιέ, στὸ σταθμὸ τοῦ Τούρ.

'Ωστόσο, σιγὰ-σιγά, προσπαθοῦσε νὰ τὴν ἐξοικειώση στὴν ἰδέα ἑνὸς δυστυχήματος—γιατὶ ὡς πότε θὰ μποροῦσαν νὰ τῆς κρύβουν ἀκόμα τὴ φοβερὴ ἀλήθεια;...

Τώρα τὸ κτύπημα θὰ τῆς φαινόταν λιγώτερο σκληρό, ἐφόσον θὰ εἶχε τουλάχιστον κάποιον ποὺ νὰ τὴν παρηγορῆ καὶ νὰ τῆς γλυκαίνη τὸν πόνο.

Τὸ βράδυ αὐτό, ἡ 'Ανζέλ φαινόταν πιὸ ταραγμένη, ἢ μᾶλλον λιγώτερο ἤρεμη ἀπὸ συνήθως. Περίμενε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ γράμματος ποὺ εἶχε στείλει στὸν κόμητα ντ' 'Αρμέλ.

"Ολη τὴν ἡμέρα μίλουσε στὴ Βαλεντίνη μὲ αἰνιγματικὲς φράσεις γιὰ κάποιο σπουδαῖο γεγονὸς ποὺ θὰ συνέβαινε, ἀλλὰ χωρὶς νὰ τὸ καθορίζη. Τῆς ἔδινε νὰ καταλάβη, μὲ ἀπείρες προφυλάξεις, πὼς θ' ἄλλαζε τὸ πεπρωμένο της, ἡ ζωή της.

Κατὰ τὶς 8½ ἡ 'Ανζέλ μπῆκε στὸ δωμάτιό της. Τὴν ἀγκάλιασε ἀπ' τὸ λαιμὸ κι' εἶπε:

—Θέλεις νὰ δεχθῆς μιὰ στιγμὴ ἕνα κύριο; Θέλει νὰ σοῦ μιλήση.

—Γιατί;

—Μὴν ταράζεσαι, καλή μου! Ἔχει νὰ σοῦ ζητήση μονάχα μιὰ χάρι.

—Τί χάρι;

—Νὰ τοῦ πῆς διάφορα πράγματα ποὺ ξέρεις. Δὲ θὰ μείνη, παρὰ λίγα λεπτά.

—Καλά. Ἂς ἔρθη!

'Η 'Ανζέλ κτύπησε τὸ κουδοῦνι καὶ εἶπε στὴν καμαριέρα της:

—Ἂς περάση ὁ κ. ντ' 'Αρμέλ.

'Ο κόμης ἄκουγε ἀπ' τὸ διπλανὸ δωμάτιο τὴν τρεμουλιαστὴ φωνὴ τῆς ἄρρωστης καὶ ριγοῦσε ὁλόκληρος ἀπὸ συγκίνησι...

Πλησίασε, μὲ ἀργὰ βήματα, στάθηκε ὄρθιος κοντὰ στὸ κρεβάτι καὶ κύτταξε ἀμίλητος γιὰ πολλὴ ὥρα τὸ γλυκὸ ἐκεῖνο προσωπάκι, ποὺ τόχε σημαδέψει ὁ πόνος...

Τὰ λυμένα μαλλιὰ τῆς Βαλεντίνης σκηνάτιζαν ἕνα χρυσὸ φωτοστέφανο γύρω στὸ κεφάλι της. Δάκρυα κυλοῦσαν ἀπ' τὰ μάτια τοῦ κόμητος. 'Η κοπέλλα πάλι δὲ μποροῦσε νὰ ξεκολλήση τὴ ματιά της ἀπ' τὸ πρόωρα γερασμένο ἐκεῖνο κεφάλι, στὸ ὁποῖο οἱ θλίψεις κι' οἱ τύψεις 20 ἐτῶν εἶχαν δώσει μιὰ ὄψι εὐγενικῆς μελαγχολίας.

—Μπορῶ νὰ σᾶς κάνω μερικὲς ἐρωτήσεις, παιδί μου; ρώτησε ὁ κόμης μὲ πνιγμένη φωνή.

—Μάλιστα, κύριε.

—Λέγεσθε Βαλεντίνη;

—Μάλιστα. Βαλεντίνη Βερντιέ.

—Βερντιὲ ἦταν τὸ ἐπίθετο τοῦ πατέρα σας;

—'Ασφαλῶς, κύριε.

—Τὸν γνωρίσατε, τὸν πατέρα σας;

—"Οχι, κύριε. 'Η μητέρα μου εἶχε χηρέψει, ὅταν ἤρθα στὸν κόσμο.

—Ποῦ γεννηθήκατε;

—Σὲ μιὰ μικρὴ πόλι τοῦ Ζουρά.

Κι' ἡ Βαλεντίνη ὠνόμασε αὐτὴ τὴν πόλι.

—Ποιὸ χρόνο;

—Τὸ 1895, τὴν 1η Φεβρουαρίου.

—Κι' ἀπὸ τότε;...

—Μείναμε, ἡ μητέρα μου κι' ἐγώ, στὴν πόλι αὐτή, ὥσπου φύγαμε γιὰ τὸ Παρίσι.

—Πότε;

—Ἐδῶ καὶ πέντε χρόνια περίπου.

—Πῶς λεγόταν ἡ μητέρα σας;

—Λωράνς, κύριε. Λωράνς Βερντιέ.

—Δὲν ξέρετε τὸ εἰκογενειακό της ἐπίθετο;

—"Οχι, κύριε.

—"Ωστε λοιπόν, φύγατε πρὸ 5 ἐτῶν ἀπὸ κεῖ γιὰ τὸ Παρίσι;

—Μάλιστα, κύριε.

—Κι' ὕστερα;

—'Η μητέρα μου ἦταν ὁλοένα πιὸ θλιμμένη. Δὲν παρανοιώτανε ποτέ... Εἶχε πολὺ θάρρος. Μὰ τόβλεπα, τὸ καταλάβαινα πὼς ὑπόφερε... Σιγὰ-σιγὰ ἐξαντλήθηκαν οἱ οἰκονομίες μας καὶ γνωρίσαμε τὴν ἀνέχεια...

'Η ἄρρωστη κύτταξε τὴ φίλη της καὶ συνέχισε:

—'Η 'Ανζέλ θὰ μποροῦσε νὰ σᾶς πῆ ποιὰ ἦταν ἡ κατάστασί μας. "Ημαστε γειτόνισσες... Τότε εἶχα τὴν εὐτυχία νὰ τὴ γνωρίσω...

—Εἴσαστε κουρασμένη, παιδί μου;

—Ναί, λίγο... μὰ δὲν πειράζει...

Κι' ἡ Βαλεντίνη πρόσθεσε μὲ δυνατὴ συγκίνησι:

—"Υστερα πόνεσα πολύ...πάρα πολύ!

—Ἐξ αἰτίας τῆς μητέρας σας;

'Η ἄρρωστη ἔγειρε τὸ κεφάλι της. Δάκρυα πικρὰ κύλησαν στὰ μάγουλά της.

'Η 'Ανζέλ ἔκανε νόημα στὸν κόμητα νὰ καθήση κοντὰ στὸ κρεβάτι της. Πλησίασε κι' αὐτή, ἑτοίμασε ἕνα φάρμακο καὶ τῆς τὸδωσε.

Σὲ μερικὰ λεπτά, ἡ κοπέλλα ἔκλεισε τὰ μάτια της κι' ἀποκοιμήθηκε.

'Ο κόμης τὴν κύτταζε ἀχόρταγα. "Ηταν ἡ κόρη του, ἐκείνη ποὺ τὴν εἶχε τόσο ἀναζητήσει, ποὺ τὴν εἶχε κλάψει τόσο!... Πῶς μποροῦσε ν' ἀμφιβάλη;

Σηκώθηκε, φίλησε ἀνάλαφρα τὸ μέτωπο τῆς κοιμισμένης Βαλεντίνης καὶ ψιθύρισε μὲ ἀνέκφραστη συγκίνησι:

—Κόρη μου!... Κοροῦλα μου!

Στραφηκε ὕστερα στὴν 'Ανζέλ καὶ τῆς εἶπε:

—Σὲ σᾶς ὀφείλω τὴν εὐτυχία ποὺ τὴν ξαναβρῆκα... Θὰ ζήση ὅμως;

'Εκείνη τὸν πῆρε στὸ διπλανὸ δωμάτιο, τοῦ ἔδωσε μιὰ καρέκλα, κάθησε ἀπέναντί του καὶ τοῦ εἶπε, κυττάζοντάς τον μὲ τὰ βαθειὰ καὶ εἰλικρινῆ μάτια της:

—Ἐφόσον δὲ θἄχετε ξαναβρῆ τὴ μητέρα τῆς Βαλεντίνης ἴσως νὰ σᾶς μείνη κάποια ἀμφιβολία γιὰ τὴν καταγωγή της. Δὲν εἶν' ἔτσι;

—Ναί, ἴσως... ὡμολόγησε ὁ κόμης.

—Θὰ σᾶς πῶ λοιπὸν ποῦ βρίσκεται!

'Ο ντ' 'Αρμὲλ ἔκαμε μιὰ κίνησι χαρᾶς. 'Αλλ' ἡ 'Ανζέλ κούνησε θλιμμένα τὸ κεφάλι της καὶ ψιθύρισε:

—Θὰ τὴν ξαναδῆτε... μὰ αὐτὴ δὲ θὰ σᾶς δῆ! Εἶναι πεθαμένη!

'Η 'Ανζέλ σταμάτησε μιὰ στιγμή, κι' ὕστερα πρόσθεσε:

—Θυμᾶστε ποὺ σᾶς μίλησα γιὰ κεῖνο τὸν ἄθλιο, ποὺ μοῦ εἶχε στήσει ἐνέδρα, μιὰ νύχτα ποὺ γύριζα στὸ σπίτι μου;

—Ναί.

—'Αγνοῶ τ' ὄνομά του, ξέρω ὅμως ποῦ μένει: στὸν ἴδιο δρόμο ποὺ μέναμε ἄλλοτε κι' ἐμεῖς. Τὸν εἶδα ἕνα βράδυ, ἔξω ἀπ' τὸ σταθμὸ τοῦ Τούρ, τὴν ὥρα ποὺ ἐπαιρνα τὸ τραῖνο μαζὶ μὲ τὸν κ. Μπουρνεθίλ. 'Ηταν στὶς 6 'Ιουνίου, κατὰ τὶς 8½... 'Ο ἄνθρωπος αὐτός, μεταμφιεσμένος σὲ ἁμαξᾶ καλοῦ σπιτιοῦ, περίμενε στὴν πόρτα τοῦ σταθμοῦ. Νόμισα στὴν ἀρχὴ πὼς ἔκανα λάθος, πὼς ἦταν κάποιος ἄλλος ποὺ τοῦ ἐμοιαζε. 'Αργότερα ὅμως, συγκεντρώνοντας τὶς ἀναμνήσεις μου, κατάλαβα γιατὶ βρισκόταν ἐκεῖ. "Εστηνε καὶ πάλι μιὰ ἐνέδρα!

—Γιὰ σᾶς;

—"Οχι. Γιὰ κείνη ποὺ λέγαμε πρὸ ὀλίγου... καὶ ποὺ χάθηκε ἀπὸ τότε!

—Τὴ Λωράνς;

'Η 'Ανζέλ ἔγνεψε «ναὶ» καὶ πρόσθεσε:

—'Ακοῦστε με! Τὴ στιγμὴ ποὺ ξεκινοῦσε τὸ τραῖνο μας, ἔμπαινε ἕνα ἄλλο τραῖνο στὸ σταθμό! Κι' ἀνάμεσα στοὺς ταξειδιῶτες ποὺ κατέβαιναν ἀπ' αὐτό, εἶδα μὲ ἔκπληξί μου τὸν κ. Βερντιέ... Καθόμουν δίπλα στὸ παράθυρο... Μὲ εἶδε κι' ἐκεῖνη, μ' ἀναγνώρισε, ἀλλὰ δὲ μπορέσαμε παρὰ ν' ἀνταλλάξωμε νοήματα καὶ φιλιὰ ἀπὸ μακρυά.

»Προσέξετε αὐτὴ τὴ λεπτομέρεια! Πήγαινε ἀσφαλῶς νὰ βρῆ τὴν κόρη της, ὅπως τὸ εἶχε ὑποσχεθῆ. 'Αφοῦ ἔφτασε στὸ Τούρ, πρέπει νὰ τὴν περίμενε ἐν' ἁμάξι γιὰ νὰ τὴν πάη στὸ Σαμπρύ.

—Βέβαια.

—'Ωστόσο, ἡ κόρη της δὲν τὴν ξαναεῖδε ποτέ... Τί συμπέρασμα λοιπὸν μποροῦμε νὰ βγάλουμε; "Οτι ἀνέθηκε ἀνύποπτη στ' ἁμάξι ποὺ ὁδηγοῦσε ἐκεῖνος ὁ κακοῦργος, καὶ... Καταλαβαίνετε τὰ ὑπόλοιπα!

—Τὴ σκότωσαν στὸ δρόμο!...

—Ναί.

—Μὰ γιὰ ποιὸ λόγο;

—Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ καταλάβετε τὸ λόγο! εἶπε ἡ 'Ανζέλ. "Εχετε μεγάλη περιουσία καὶ τὴν ἐπιφθαλμιοῦν συγγενεῖς ποὺ πιστεύετε πὼς σᾶς ἀγαπᾶνε.

—'Εννοεῖτε τοὺς ντὲ Μπραζέ;

—'Εσεῖς τοὺς ὀνομάσατε!

—"Ωστε πιστεύετε πὼς αὐτοὶ πλήρωσαν τὸν ἄθλιο ποὺ εἴπατε;

—Ναί... γιὰ νὰ δολοφονήση τὴ μητέρα!

—Μὰ αὐτὸ θᾶταν φριχτό!

—Μήπως οἱ ἴδιοι δὲ δηλητηρίασαν ὕστερα τὴν κόρη;

—Θεέ μου! Τί λέτε;

—Τόλμησαν νὰ χρησιμοποιήσουν τὸ δηλητήριο ἐναντίον της! πρόφερε ἀργὰ ἡ 'Ανζέλ. "Ενα φυτικὸ δηλητήριο, δραστικώτατο, ποὺ δὲν ἀφίνει ἴχνη.

'Ο κόμης πήδηξε ὄρθιος.

—Ποιός; φώναξε.

—'Η ἴδια ἡ βαρωνὴ ντὲ Μπραζέ.

'Ο ντ' 'Αρμὲλ ξανάπεσε στὸ κάθισμά του, ἐξουθενωμένος.

Εἶχε πειισθῆ πιά... καὶ μάντευε ἀκόμα μιὰ ἐγκληματικὴ ἀπόπειρα, ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ τὴν ἀναφέρη ἡ 'Ανζέλ γιατὶ δὲν τὴν ἤξερε: τὴ μονομαχία του μὲ τὸν ὑποκόμητα, ποὺ τὸν εἶχαν βάλει ἀσφαλῶς οἱ Μπραζὲ γιὰ τὸν σκοτώσουν!

'Η 'Ανζέλ ἐξακολούθησε νὰ διηγῆται ὅ,τι ἤξερε.

Διάβασε στὸν κόμητα ντ' 'Αρμὲλ τὴν περικοπὴ τοῦ γράμματος τῆς Βαλεντίνης ποὺ ἔκανε λόγο γιὰ τὴ γυναίκα τοῦ φύλακα τοῦ βάλτου. Τοὔδειξε τὴν ἡμερομηνία: «6 'Ιουνίου».

—Αὐτὸ τὸ ἴδιο βράδυ, τοῦ εἶπε, εἶχα δῆ τὴν κ. Βερντιὲ νὰ φτάνη στὸ Τούρ. Κατάλαβα πὼς εἶχε δολοφονηθῆ, τὸ βράδυ ἐκεῖνο, ἀφοῦ δὲν ξαναφάνηκε πιὰ ἀπὸ τότε. Κι' ὅταν σκέφτηκα αὐτὰ ποὺ ἔγραφε ἡ κόρη της γιὰ τὸ βάλτο, εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου: «Ἐκεῖ εἶναι!»

—'Ισως... μουρμούρισε ὁ κόμης.

'Η 'Ανζέλ τὸν κύτταξε κουνῶντας τὸ κεφάλι της.

—Δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλετε, τοῦ εἶπε. Κι' ἀκοῦστε γιατί: Μόλις μπόρεσα νὰ φύγω ἀπ' τὸ Παρίσι, πῆγα στὴν Τουραίνη. Εἶχα λοιπὸν τὴν καλὴ τύχη νὰ συνταξιδεύω στὸ τραῖνο μ' ἕνα νέο. Πήγαινε κι' ἐκεῖνος στὸ Βιλπερντύ, ὅπως κι' ἐγώ. 'Ανέθηκε στὸ ἴδιο βαγόνι. Γνωριστήκαμε...

»Δίχως αὐτόν, ἡ κόρη σας δὲ θὰ ζοῦσε τώρα! Σ' αὐτὸν χρωστᾶτε τὴ σωτηρία της.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Τὸ κλεμμένο πουκάμισο

ΚΑΠΟΤΕ ὁ Ναστραδίν, ποὺ βαρυόταν νὰ κάθεται στὸ χωριό του, βρῆκε δουλειὰ γιὰ νὰ πηγαινοέρχεται στὴν Προύσα.

— Βρὲ ἄντρα μου, γιατί μονάχα ἐσένα δὲ χωράει ὁ τόπος; τοῦ παραπονιόταν ἡ Φατμέ. Βλέπεις κανέναν ἄλλο γοικοκύρη στὸ χωριό μας νὰ ταξιδεύῃ διαρκῶς σὰν γυρολόγος;

Ὁ Χότζας ὅμως, ποὺ δὲν ἔδινε ποτὲ σημασία στὰ λόγια τῆς γυναίκας του, σήκωσε τοὺς ὤμους του κι' ἀποκρίθηκε:

— Ὁ καθένας κάνει ὅ,τι τοῦ ἀρέσει!... Κι' ἐμένα μοῦ γουστάρει νὰ παίρνω συχνὰ τὸν ἀέρα μου στὴ μεγάλη πολιτεία, γιατὶ ἐδῶ στὸ χωριὸ σφίγγεται ἡ ψυχή μου...

Καὶ τράβηξε γιὰ τὸν καφενέ, ὅπου ἔψαξε καὶ βρῆκε τὸν τελάλη τοῦ χωριοῦ.

— Ἄκου δῶ, μπρὲ τζαναμπέτη, τί θὰ πῇς γιὰ νὰ βγάλῃς ἕνα γρόσι... τοῦπε ὁ Ναστραδίν.

— Εἶμαι ὅλος αὐτιά, Χότζα ἐφέντη μ!... ἀποκρίθηκε πρόθυμα ὁ ντελάλης.

— Λοιπὸν θ' ἀρχίσῃς ἔτσι: «Χωριανοί, ὅποιος θέλει κάτι νὰ ψωνίσῃ ἀπ' τὸ παζάρι τῆς Προύσας, νὰ βρίσκη τὸν Ναστραδίν Χότζα, ποὺ κάθε μέρα πηγαινοέρχεται ἀπὸ δῶ ὡς τὴ μεγάλη πολιτεία... Μ' ἕνα γρόσι πάρα πάνω, θὰ γλυτώνῃ κόπους καὶ ἔξοδα...»

Ὁ ντελάλης, ἀφοῦ πῆρε τὴν ἀμοιβή του, ἔτρεξε στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ κι' ἀρχισε νὰ ξεφωνίζῃ ὅ,τι τοῦ εἶπε ὁ Χότζας.

Ἔτσι ὡς τὸ βράδυ, τὸ μισὸ χωριὸ μαζεύτηκε στὸ κονάκι τοῦ Ναστραδίν, γιὰ νὰ τοῦ παραγγείλῃ ἕνα σωρὸ πράματα.

— Μὲ τὰ θελήματα αὐτά, γυναῖκα, θὰ κάνω τζάμπα τὸ ταξιδάκι μου καὶ θἄχω σίγουρο τὸ χαρτζηλίκι!... εἶπε ὁ Χότζας στὴ Φατμέ, ἐνθουσιασμένος.

Κι' ἑτοιμάστηκε τὴν ἄλλη μέρα πρωῒ-πρωῒ γιὰ νὰ φύγῃ. Τὸν πρόλαβαν ὅμως κάτι παιδιὰ τοῦ σχολείου καὶ τὸν παρακάλεσαν νὰ τοὺς φέρῃ ἀπόνα σουραύλι στὸ καθένα.

Ὁ Ναστραδίν τότε κοντοστάθηκε, σκέφτηκε γιὰ λίγο, κι' εἶπε στοὺς μικρούς:

— Βρὲ παιδιά, ἐγὼ τὸ ψωμί μου βγάζω ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειά... Ἂν ἀρχίσω καὶ μοιράζω δῶρα, πάει, χάθηκα!...

Ἕνας ἀπὸ τοὺς μικροὺς ὅμως ἔβγαλε δυὸ γρόσια καὶ τὰ ἔδωσε στὸ Χότζα.

— Νά, πάρε, μπάρμπα, μπροστὰ τοὺς παράδες, γιὰ νὰ μοῦ φέρῃς τὸ σουραύλι...

Ὁ Ναστραδίν, ἀφοῦ πῆρε τὰ γρόσια, τοῦ ἀποκρίθηκε, γελῶντας:

— Ἔτσι μάλιστα!... Ὅποιος ἔδωσε τὸν παρᾶ, αὐτὸς θὰ παίζῃ καὶ τὸ σουραύλι τὸ βράδυ!...

Τότε τ' ἄλλα παιδιὰ ἀναγκάστηκαν κι' αὐτά, μὲ τὴ σειρά τους νὰ δώσουν ἀπὸ δυὸ γρόσια στὸ Χότζα, ποὺ ξεκίνησε εὐχαριστημένος γιὰ τὸ παζάρι τῆς Προύσας.

Μὰ μόλις βγῆκε ἀπ' τὸ χωριό, τὸν πλησίασε στὰ κρυφὰ ἕνας ἀλήτης, ὁ Σελήμ, ποὺταν γνωστὸς σ' ὅλους γιὰ τὶς κλεψιὲς καὶ τὶς ἄλλες ζημιές του.

— Μπρὲ Ναστραδίν κάνε μου μιὰ χάρη, ἀφοῦ πᾶς στὴν Προύσα, τὸν παρακάλεσε... Ἔχω αὐτὸ τὸ πουκάμισο γιὰ πούλημα κι' ἐδῶ δὲν τὸ ἀγοράζει κανείς... Δῶσ' το, λοιπόν, ὅσο κι' ὅσο στὸ παζάρι καὶ μοῦ φέρνεις τὸ βράδυ τοὺς παράδες...

Καὶ τοὔδωσε τὸ πουκάμισο.

Ὁ Ναστραδίν, ἂν καὶ ἤξερε πὼς τὸ πουκάμισο ἦταν κλεμμένο, τὸ πῆρε γιὰ νὰ τὸν ξεφορτωθῇ, ἐνῶ ἀπὸ μέσα του ἔλεγε:

— Ἔννοια σου καὶ θὰ σὲ διορθώσω ἐγώ, παλιοκλέφτη»...

Μά, ὅταν ἔφτασε στὸ παζάρι, κάποιος ἀετονύχης τοὔκλεψε μέσα στὸν συνωστισμὸ τὸ... κλεμμένο πουκάμισο.

— Αἴντε μπακαλοῦμ (γιὰ νὰ δοῦμε), Σελήμ, τί ἄλλη γρουσουζιὰ θἄμοῦ φέρῃς μὲ τὸ κλεψιμέτικο ποὺ μὲ φόρτωσες!... Καλλίτερα Ναστραδίνης.

Κι' ἀφοῦ τελείωσε τὰ ψώνια του, πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὸ χωριό. Μόλις, ὅμως, ἔφτασε φὰ καὶ τοῦ εἶπε:

— Αἴντε, Ναστραδίν ἐφέντη, γιὰ πές μου, τί παράδες ἔπιασες ἀπὸ παζάρι γιὰ τὸ πουκάμισο, ποὺ σοῦδωσα;...

Ὁ Χότζας ὅμως χαμογέλασε πονηρὰ κι' ἀποκρίθηκε:

— Ἄστα, Σελήμ... Μεγάλα κεσάτια σήμερα στὴν ἀγορά...

— Δηλαδή; ρώτησε ἀνήσυχος ἐκεῖνος.

— Νά, μὲ γλῶσα ζόρια τὸ πούλησα στὴν ἀξία του. Μ' ἄλλα λόγια, ὅσο τὸ εἶχες ἀγοράσει καὶ τοῦ λόγου σου!...

Καὶ τράβηξε τὸ δρόμο του, ἀφήνοντας ἀναυδο τὸν Σελήμ.

— Μὴ τραβᾶτε, μαντάμ! Δὲν εἶμαι ὁ ἄντρας σας. Εἶμαι ὁ ἀστυφύλαξ τῆς Τροχαίας!

— Τί λέτε, κυρία μου, μᾶς παίρνει ἡ ὥρα νὰ κάνουμε ἀκόμη μιὰ παρτίδα;
(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

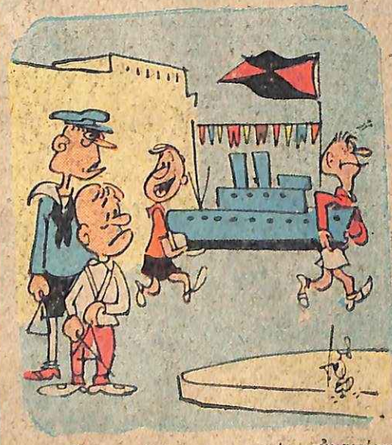

— Τοῦ κολλήσαμε «σημαία εὐκαιρίας» γιὰ νὰ μὴ μᾶς πιάνῃ ἡ Ἐφορία!...
(Τοῦ Ἀρχέλαου)

ΟΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΙΔΑ

Παραμονὴ

Τί εἶπες, ἀγαπητέ μου; Μὲ ρωτᾶς ποῦ θὰ παίξω τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς; Τί νὰ παίξω; Χαρτιά! Μπακαρά, πόκερ, πόκα καὶ τὰ τοιαῦτα; Τί νὰ σοῦ πῶ, καλέ μου φίλε. Τὸ μόνο ποὺ μπορῶ νὰ κάνω εἶναι νὰ ἐκφράσω τὴν ἀπορία μου. Διότι ἐσὺ μὲ ξέρεις καλά. Καί, ἐφ' ὅσον μὲ γνωρίζεις, ὠφειλες νὰ γνωρίζῃς ἐπίσης, ὅτι δὲν ρέπω πρὸς τὴ χαρτοπαιξία, τὴν ὁποία θεωρῶ ἀντιπαθεστάτη καὶ μισητὴ συνήθεια καὶ ἀπώλειαν χρόνου. Τί ἔκανε, λέει; Τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς παίζει τὸ σύμπαν, κατὰ πατροπαράδοτον ἔθιμον; Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν πληροφορία. Τὸ ξέρω, ὅτι ὅλοι καὶ ὅλες ρίχνονται μετὰ μανίας στὴν τράπουλα, ἀλλὰ ἐγὼ εἶμαι ἀνώτερος τοιούτων ἀνοησιῶν καὶ βδελυγμάτων.

Τί πάει νὰ πῇ νὰ παίξω; Νὰ καθήσω σ' ἕνα πράσινο τραπέζι μὲ ἄλλους τρεῖς, τέσσερις ἢ πέντε κυρίους — διότι οἱ κυρίες ὁπωσδήποτε θ' ἀποκλεῖωνται — καὶ ν' ἀρχίσουμε νὰ μοιράζουμε τὰ χαρτιὰ τῆς τράπουλας, τοὺς ρηγάδες, τὶς ντάμες, τὰ δεκάρια, τοὺς ἄσσους καὶ τὰ τοιαῦτα, γιὰ νὰ κάνουμε τί; Καὶ πρὸς σκοπὸν ποῖον; Νὰ πάρουμε ὁ ἕνας τὰ λεφτὰ τοῦ ἄλλου!

Καὶ νἄχουμε καὶ τὰ νεῦρα ἀπὸ πάνω καὶ τὶς παρεξηγήσεις. Νὰ ἐκνευρίζεται καὶ νὰ θυμώνῃ ὁ χάνων, νὰ εἰρωνεύεται ὁ κερδίζων, νὰ κάνῃ παρατηρήσεις ὁ τρίτος, ὅτι «δὲν ἔπρεπε νὰ μπήτε, κύριε Πελοπίδα» καὶ «κακῶς ἐχτυπήσατε, κύριε Πελοπίδα» καὶ νὰ μὲ φέρουν στὴ θέσι νὰ διασκορπίσω τὴν τράπουλα καὶ ν' ἀποθογυρίσω τὸ τραπέζι. Καὶ νὰ κυτταζώμαστε μεταξύ μας ὡς θανάσιμοι, ἐχθροὶ καὶ ὡς κοινοὶ λησταί, γιατὶ ἔτσι κάνει τοὺς ἀνθρώπους αὐτὴ ἡ βδελυρὰ ἐφεύρεσις, ποὺ καλεῖται τραπουλα. Καὶ δὲ μπορεῖ νὰ μὴν τοὺς κάνῃ ἔτσι, ἐφ' ὅσον σκοπὸς ἑκάστου εἶναι νὰ πάρῃ τὸ χρῆμα τοῦ ἀλλουνοῦ.

Κι' ἐξ ἄλλου, ἀγαπητὲ κύριε, τὸ θέμα ἔχει καὶ τὴν ἄλλη πλευρά. Κατὰ ποίαν λογικὴν θ' ἀναθέσω ἐγὼ σὲ μιὰ ντάμα ἢ σὲ δυὸ ἄσσους τὴ διαχείρισι τῆς περιουσίας μου; Ἐὰν ἔχω ἀπάνω μου χίλιες ἢ εἴκοσι χιλιάδες δραχμές, θὰ τὶς διαθέσω ὅπως θέλω ἐγώ, κατὰ τὸ γοῦστο μου καὶ τὶς ἐπιθυμίες μου. Θὰ τὶς κάψω, ἐν ἀνάγκῃ, ἂν μοῦ κάνῃ κέφι, ἢ θὰ τὶς πετάξω ἀπὸ τὸ παράθυρο, ποὺ λέει ὁ λόγος. Ἀλλὰ οὐδέποτε θὰ ἐπιτρέψω σὲ μιὰ οἱαδήποτε ντάμα ἢ σὲ οἱουσδήποτε ἄσσους καπάκι ν' ἀποφασίσουν ἐὰν τὰ δύο ἢ εἴκοσι χιλιόδραχμά μου θὰ μείνουν στὴν τσέπη μου, ἢ θὰ μεταβιβασθοῦν στὴν τσέπη τοῦ οἱουδήποτε κυρίου Νικολάκη ἢ Ἀποστόλη. Ὄχι. Εἶμαι ἄρχων τοῦ χρήματός μου καὶ θὰ τὸ διαθέσω ὅπως θέλω.

Πῶς εἶπατε κύριε Σταμάτη; Ἤθελες νὰ μὲ καλέσῃς γιὰ νὰ παίξω στὸ σπίτι σου, τὴν Πρωτοχρονιά; Νὰ μὴ μὲ καλέσῃς, γιατὶ δὲ θὰ παίξω. Ἐγὼ δὲν κατέρχομαι στὸ χαμηλὸ ἐπίπεδο τῆς χαρτοπαίξης καὶ λάβε το ὑπὸ σημείωσιν καὶ γιὰ ἐτος καὶ γιὰ τὸ μέλλον. Πελοπίδας καὶ χαρτὶ εἶναι δυὸ ἔννοιες ἀσυμβίβαστες. Αὐτὸ μοῦ ἔλειπε τώρα. Νὰ ξαπανήσω τὴ νύχτα μου, προσπαθῶν νὰ ξαλαφρώσω τὶς τσέπες τῶν συμπαικτῶν μου καὶ κεῖναι τὴ δική μου καὶ νὰ σηκωθῶ τὸ πρωῒ μὲ τὸ κεφάλι καζάνι καὶ μὲ τὰ μάτια κόκκινα ἀπὸ τὸ λυσσῶδες χαρτοπαικτικὸν πάθος, τὴν ἐαγρύπνια καὶ τοὺς κατηφούς. Ὄχι, χιλιάκις ὄχι. Ἄντε νὰ βρῆς τοὺς ὁμοίους σου καὶ παῖξτε καὶ βρισθῆτε καὶ τσακωθῆτε, γιὰ τὸ καλὸ τοῦ χρόνου. Πῶς; Τί θὰ κάνω ἐγὼ τὴν παραμονή; Θὰ κοιμηθῶ, κύριε! Μάλιστα. Τί θὰ πῇ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς; Εἶναι μιὰ νύχ ὅπως ὅλες καὶ θὰ σηκωθῶ τὸ πρωῒ νὰ βλέπω τὶς ἐαγουπνισμένες φάτσες σας καὶ νὰ γαίρωμαι τὸ κατάντημά σας. Καὶ τώρα ἄντε στὸ καλό, ποὶν σὲ στείλω. Χαρτόμουτρο!

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ

Ἡ φιλενάδα τοῦ ΓΚΑΓΚΣΤΕΡ

ΓΚΑΓΚΣΤΕΡΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ σταμάτησε μπροστὰ στὸ μεγάλο κτίριο μὲ τὰ δέκα πατώματα. Ὁ Μπούκυ Τζάιμς γύρισε στὴ νεαρὴ γυναῖκα, ποὺ καθόταν πλάϊ του.

— Δὲ θ' ἀργήσω, τῆς εἶπε.

Αὐτὴ τοῦ χαμογέλασε τρυφερά.

— Θὰ σὲ περιμένω, ἀπάντησε. Κύτταξε νὰ ξεμπερδέψῃς φιλικὰ μαζί του.

Ὁ Μπούκυ ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ βγῆκε. Μπῆκε τρέχοντας στὸ μεγάλο κτίριο, πῆρε τὸ ἀσανσὲρ καὶ κατέβηκε στὸ τρίτο πάτωμα.

Δυὸ ἄνθρωποι βρίσκονταν στὸ διάδρομο. Ὁ ἕνας καθόταν σὲ μιὰ ξύλινη πολυθρόνα. Ὁ ἄλλος ἔφερνε βόλτες ἐπάνω-κάτω. Εἶχαν κι' οἱ δυὸ ὕφος μπουλντόγκ. Τὸ σακκάκι τους στὸ ἀριστερὸ μέρος φούσκωνε καὶ δὲν ἦταν δύσκολο νὰ καταλάβῃ κανεὶς τί ἔκρυβαν μέσα στὴν τσέπη τους.

— Καλημέρα, εἶπε ὁ Μπούκυ. Ὁ ἀρχηγός;

— Μέσα εἶναι, τοῦ ἀπάντησαν.

— Μόνος του;

— Ναί. Μπορεῖς νὰ περάσῃς.

Ὁ ἀρχηγὸς ἦτὰν ὁ Τζὼν Χόλντεν, ὁ μεγαλύτερος «ράκετερ» τοῦ Σικάγου.

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμή, ὁ Μπούκυ βρισκόταν μπροστά του.

— Ἐσὺ εἶσαι Μπούκυ; εἶπε ὁ Χόλντεν, βγάζοντας ἀπὸ τὸ στόμα του τὸ χοντρὸ πούρο ποὺ κάπνιζε. Τί μὲ θέλεις;

— Συχώρεσέ με ἀρχηγέ, ἀπάντησε ὁ Μπούκυ. Εἶχα νὰ σοῦ πῶ ἕνα πρᾶγμα πολὺ σοβαρό... Θἄπρεπε ἴσως νὰ σοῦ μιλήσω ἀπὸ καιρό, ἀλλὰ δίσταζα...

Σταμάτησε περιμένοντας ἀπὸ κάποιο ἐνθαρρυντικὸ σημεῖο ἀπὸ τὸν ἀρχηγό του. Ἀλλ' ὁ Χόλντεν ξανάβαλε τὸ πούρο στὸ στόμα του, χωρὶς νὰ πῇ τίποτα. Τὸ ὕφος του ἦταν ὄπως πάντα ψυχρό.

— Θέλω νὰ φύγω ἀπὸ τὴ συμμορία, εἶπε στὸ τέλος ὁ Μπούκυ, συγκεντρώνοντας ὅλο τὸ θάρρος του.

Γιὰ μερικὲς στιγμές, ἡ σιωπὴ ἁπλώθηκε μέσα στὸ μεγάλο δωμάτιο.

— Καὶ γιατί θέλεις νὰ φύγῃς; ρώτησε ὁ Χόλντεν ὕστερα ἀπὸ λίγο.

Ὁ Μπούκυ στριφογύρισε ἀνάμεσα στὰ χέρια του τὸ καπέλλο του, ἀλλὰ δὲν ἀπάντησε.

— Μήπως ἔχεις κανένα παράπονο;

— Κανένα! ἀπάντησε χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμὸ ὁ Μπούκυ.

— Ἂν δὲν κάνω λάθος, σὲ μάζεψα ἀπὸ τὸ δρόμο καὶ σὲ βοήθησα νὰ σταθῇς στὰ πόδια σου, συνέχισε ὁ Χόλντεν. Μαζί μου κέρδισες κάμποσα χρήματα, δὲν εἶναι ἔτσι;... Ἀλλὰ νομίζω πὼς μαντεύω τὴ σκέψι σου. Ἔπειτα ἀπὸ τὸ προχθεσινὸ πιστολίδι μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Σκόβερν, φοβήθηκες καὶ θέλεις νὰ γλυτώσῃς τὸ τομάρι σου... Αὐτὸ δὲν εἶναι;... Φύγε λοιπόν! Νομίζω πὼς αὐτὸ θὰ εἶναι καλλίτερο γιὰ ὅλους μας. Δὲ μοῦ χρειάζονται οἱ βρεγμένες κόττες...

Ὁ Μπούκυ κιτρίνισε, ἀκούγοντας τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ ἀρχηγοῦ του.

— Μὰ δὲν εἶναι ὁ φόβος ποὺ μὲ κάνει νὰ θέλω νὰ φύγω! φώναξε ἀγανακτησμένος.

— Ἄ, δὲν εἶναι ὁ φόβος; κάγχασε ὁ Χόλντεν. Τί εἶναι, λοιπόν;

— Θέλω ν' ἀλλάξω ζωή, ἀπάντησε ὁ Μπούκυ. Θὰ πάω στὴ Νότιο Ἀμερική... Ἀγαπῶ μιὰ γυναίκα.

Τὸ σκληρὸ βλέμμα τοῦ Χόλντεν μαλάκωσε ξαφνικά. Οἱ γκρίζες κόρες τῶν ματιῶν του παιχνίδισαν...

— Ἀγαπᾶς μιὰ γυναίκα; εἶπε ἀργά. Καὶ τὸ ξέρει πὼς δουλεύεις στὸ «ράκετ» τῶν χαρτοπαιγνίων;

— Ναί, ἀπάντησε ὁ Μπούκυ. Ἀγαπιόμαστε ἀπὸ κάμποσους μῆνες καὶ θέλομε νὰ γλυτώσουμε ἀπ' αὐτὴ τὴ ζωή... Φοβόμουν νὰ τῆς τὸ πῶ, γιατὶ ἤξερα πὼς δὲ θὰ μ' ἄφηνες ἐλεύθερο καὶ γι' αὐτὸ ὅλο καὶ ἀνέβαλα νὰ σοῦ μιλήσω... Κι' ἐπειτα, δὲν εἶχα ἀρκετὰ χρήματα... Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ὅσα ἔκαιμες γιὰ μένα, ἀρχηγέ. Ἀλλὰ τὴ βαρέθηκα αὐτὴ τὴ ζωή. Θέλω νὰ ζήσω σὰν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους... Μιὰ μέρα ἴσως τὸ ἐπιθυμήσῃς κι' ἐσύ. Εἶναι τόσο ὄμορφο ν' ἀγαπᾶς μιὰ γυναῖκα καὶ νὰ σ' ἀγαπᾶη!...

— Ἀγαπᾶς μιὰ γυναῖκα, ξαναεῖπε ὁ Χόλντεν κι' ἡ φωνὴ του ἦταν ἤρεμη, τρυφερὴ σχεδόν. Καὶ θέλεις νὰ σ' ἀφήσω ἐλεύθερο... Νὰ σοῦ πῶ, δὲν ἔχω ἀντίρρησι... Κι' ἐπειδὴ ἤμουνα εὐχαριστημένος ἀπὸ σένα, θὰ σοῦ κάμω κι' ἕνα δῶρο. Νά, πάρε αὐτὲς τὶς δύο χιλιάδες δολλάρια καί... καλὴ τύχη!

Μετὰ τὴν ἀναχώρησι τοῦ Μπούκυ, ὁ Χόλντεν ἔμεινε συλλογισμένος κάμποση ὥρα. Δὲν τοῦ ἦταν εὐχάριστο, ποὺ εἶχε χάσει αὐτὸ τὸ νέο. Τοῦ εἶχε μάθει ὅλα τὰ κόλπα κι' ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς δουλειᾶς... Τοῦ εἶχε, μάλιστα, τόση ἐμπιστοσύνη, ποὺ αὐτὸν ἔστελνε στὴν ἀγαπημένη του Τζέκυ, ὅταν ἤθελε νὰ τῆς παραγγείλῃ κάτι. Καί, βέβαια, δὲν τοῦ ἦταν εὐχάριστο ποὺ τὸν ἔχασε. Πῶς θὰ τὸν ἀναπλήρωνε τώρα;

Ξανάφερε στὸ μυαλό του τὴν κουβέντα τους. Καί, ξαφνικά, θυμήθηκε πὼς ὁ Μπούκυ εἶχε ὅλη τὴν ὥρα κατεβασμένα τὰ μάτια, σὰν ἔνοχος... Τὸ καταλάβαινε σίγουρα, καὶ μόνος του, πὼς αὐτὸ ποὺ ἔκανε δὲν ἦταν σωστό... Κι' ὅμως, τὸ εἶχε ἀποφασίσει. Γιὰ τὴν ἀγάπη μιᾶς γυναίκας... Αὐτὸ ὁ Χόλντεν μποροῦσε νὰ τὸ καταλάβῃ. Μήπως καὶ σ' αὐτὸν δὲν ἐρχόντουσαν κάπου-κάπου παρόμοιες σκέψεις;... Κι' αὐτὸς ἀγαποῦσε τὴ Τζέκυ... Πολλὲς φορὲς εἶχε σκεφθῇ νὰ τὴν παντρευτῇ, νὰ κάμῃ ἕνα, δυὸ παιδιὰ μαζί της καὶ ν' ἀφήσῃ αὐτὴ τὴ ζωή. Τὸ κακὸ ἦταν πὼς δὲ μπόρεσε ποτὲ νὰ τὸ ἀποφασίσῃ... Δὲν ἀφήνει κανεὶς μιὰ δουλειὰ ποὺ ἔχει. Κι' ἡ δική του δουλειὰ ἦταν ἀπὸ τὶς καλλίτερες. Ἐπαιζε, βέβαια, σὲ κάθε στιγμὴ τὴ ζωή του. Ἀλλὰ ποιὰ δουλειὰ δὲν ἔχει τοὺς κινδύνους της;... Δὲν ἔπρεπε, λοιπόν, νὰ σκοτίζεται ἐπειδὴ τοὔφυγε ὁ Μπούκυ. Θἄβρισκε κάποιον ἄλλον.

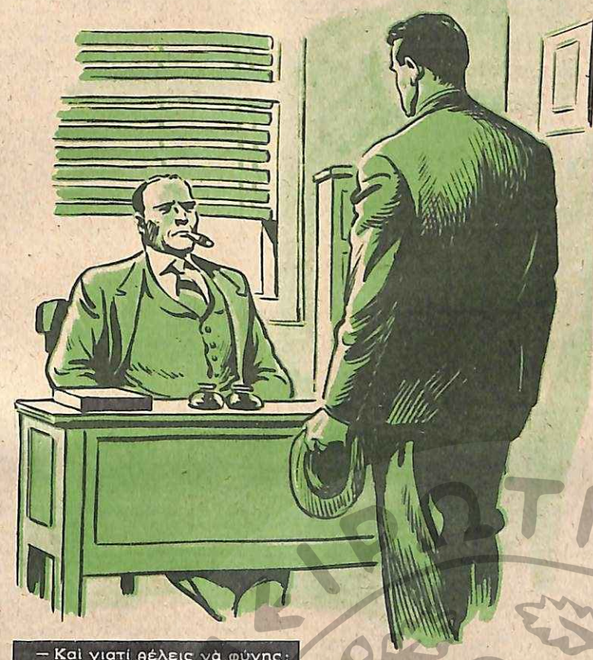

— Καὶ γιατί θέλεις νὰ φύγῃς; ρώτησε ὁ Χόλντεν τὸν Μπούκυ.

Σηκώθηκε, ξαφνικά, ἀπὸ τὴν πολυθρόνα του.

— Τὸ καλύτερο ποὺ ἔχω νὰ κάμω εἶναι νὰ πάω νὰ δῶ τὴ Τζέκυ, ψιθύρισε. Βαρέθηκα νὰ δίνω διαταγές... Θέλω νὰ πῶ κι' ἕναν τρυφερὸ λόγο... Θὰ πάρω τὴ Τζέκυ καὶ θὰ φύγωμε γιὰ μερικὲς ἡμέρες. Ἡ δουλειὰ περπατάει καὶ μόνη της... Θ' ἀφήσω, ἄλλωστε, τὸ Ροῦντυ στὸ πόδι μου...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ χτύπησε τὸ τηλέφωνο. Στὴν ἄλλη ἄκρη βρισκόταν ὁ Ροῦντυ.

— Ἐσὺ εἶσαι, ἀρχηγέ; εἶπε μὲ βραχνὴ φωνή. Τὰ νέα ποὺ ἔχω εἶναι δυσάρεστα... Ξεπάστρεψαν τὸ Μπούκυ Τζάιημς...

— Εἶπες τὸ Μπούκυ Τζάιημς; ρώτησε ὁ Χόλντεν.

— Ναί... Φαντάζομαι πὼς θὰ ἦταν ἄνθρωπος τοῦ Σκόβερν... Τοὔρριξαν μὲ αὐτόματο, μόλις βγῆκε ἀπὸ τὴν πόλι καὶ τὸν σκότωσαν μαζὶ μὲ τὴν φιλενάδα του.

— Κρῖμα! εἶπε ὁ Χόλντεν. Καὶ τὴν ἤξερες τὴ φιλενάδα του; Ἔκανε αὐτὴ τὴν ἐρώτησι στὴν τύχη, ἀπὸ ἁπλὴ περιέργεια. Ἀλλὰ καμμιὰ ἀπάντησι δὲν ἔφτασε στ' αὐτιά του.

— Ἐμπρός, ξαναεῖπε ὁ Χόλντεν. Γιατί δὲν ἀπαντᾶς, Ροῦντυ;... Νομίζω πὼς σὲ ρώτησα ἂν τὴν ἤξερες τὴ φιλενάδα τοῦ Μπούκυ...

— Εἶχαν μέσα στὸ αὐτοκίνητο τὶς βαλίτσες τους καὶ τὰ πράγματά τους, ἀπάντησε ὁ Ροῦντυ. Φαίνεται πὼς πήγαιναν μακρυά...

— Σὲ ρώτησα γιὰ τὴ φιλενάδα τοῦ Μπούκυ, ποὺ βρισκόταν μαζί του μέσα στὸ αὐτοκίνητο, εἶπε ἄλλη μιὰ φορὰ ὁ Χόλντεν, ποὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐκνευρίζεται.

— Ἄ, ναί, ἀπάντησε ὁ Ροῦντυ. Ὅλα εἶναι τυχερά, ἀρχηγέ... Ἡ φιλενάδα τοῦ Μπούκυ ποὺ βρισκόταν μαζί του μέσα στὸ αὐτοκίνητο, ἦταν ἡ Τζέκυ.

Τὸ ἀκουστικὸ ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Χόλντεν...

ΧΕΝΡΥ ΜΑΡΒΕΛ

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Στὸ Πόρτλαντ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἱδρύθηκε τώρα τελευταῖα μιὰ Τράπεζα, ποὺ τὸ προσωπικό της, ἀπὸ τὴ διευθύντρια ὡς τὴ θυρωρό, ἀποτελεῖται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ γυναῖκες. Ἡ ἐξυπηρέτησή της. Ἀπ' ὅλες τὶς Τράπεζες αὐτῆς τῆς πόλεως, ἐκείνη ποὺ παρουσιάζει τὴ μεγαλύτερη κίνησι εἶναι ἀκριβῶς ἡ νεοσύστατη, γιατὶ οἱ χαριτωμένες ὑπάλληλοί της, ὄπως ἦταν ἐπόμενο, ἐλκύουν περισσότερη πελατεία.

Στά νυχτερινά κέντρα, τό στρίπ-τήζ έναλλάσσεται μέ τούς άνατολίτικους χορούς.

Μπρούμανα

Το "Λας Βεγκας„ της Μ. Ανατολης

"Ενα προάστιο της Βηρυττοῦ, ἀφιερωμένο στις νυχτερινὲς διασκεδάσεις

ΛΙΓΑ χιλιόμετρα ἔξω ἀπό τήν Βηρυττό, τήν πρωτεύουσα τοῦ Λιβάνου, γράφει σέ πρόσφατο τεῦχος του ἕνα γερμανικό περιοδικό, βρίσκεται ἕνα προάστιο, ἡ Μπρουμάνα, πού θά μποροῦσε νά χαρακτηριστῆ ὁλόκληρη, χωρίς νά ἐξαιρεθῆ οὔτε ἕνα σχεδόν οἰκοδομικό τετράγωνο, ὡς... αὐστηρῶς ἀκατάλληλη δι' ἀνηλίκους!

Ἰδιωτικές κατοικίες δέν ὑπάρχουν ἐκεῖ παρά ἐλάχιστες. Ὅλα τά ὑπόλοιπα κτίρια στεγάζουν ἐπιχειρήσεις, πού ἀποζοῦν ἀπό τήν προσφορά στήν πελατεία τους ποικιλόμορφων διασκεδάσεων, λίγο ἤ πολύ «ἀπαγορευμένων».

Οἱ χαρτοπαικτικές λέσχες καί τά σπίτια τοῦ ἔρωτος κατέχουν τήν πρώτη θέσι. Καί ἀκολουθοῦν τά μπάρ, οἱ κινηματογράφοι, τά «νάϊτ-κλάμπς», πού μολονότι φαινομενικά ἀθωότερα ἀπό τά πρῶτα, κάθε ἄλλο παρά ἀποτελοῦν τούς ἀβλαβεῖς χώρους ἀναψυχῆς γιά ἕναν σοβαρό καί φιλήσυχο οἰκογενειάρχη ἤ γιά ἀνηλίκους. Τά μπάρ συναγωνίζονται τά κακόφημα σπίτια στήν προσέλκυσι πελατῶν, διαθέτοντας ὅμορφες κοπέλλες, κάθε προελεύσεως καί ἐθνικότητας, πού ἐπιδεικνύουν, καθισμένες στά ταμπουρέ, τά καλλίγραμμα πόδια τους, τά «νάϊτ κλάμπς» παρέχουν θεάματα ἐξαιρετικῆς τολμηρότητας, ὁπου τό δυτικό στρίπ τήζ ἐναλλάσσεται μέ τόν ἀνατολίτικο χορό τῆς κοιλιᾶς, καί οἱ κινηματογράφοι κοσκινίζουν, κατά κανόνα, τίς ταινίες τῆς παγκόσμιας παραγωγῆς, γιά νά προβάλουν ὅσες κρίνουν πιό «πικάντικες» — πιό καταλλήλες, δηλαδή, γιά τό «κλίμα» τῆς Μπρουμάνα! Τελευταῖα, μόνο, γιά χάρι τῶν Ἀμερικανῶν πεζοναυτῶν, πού ἀπεβίβασε στόν Λίβανο ὁ 6ος στόλος, συγκατανεύσανε νά πλουτίσουν τό πρόγραμμά τους καί μέ μερικά φίλμς «γουέστερν»!

Ἡ Μπρουμάνα φημιζόταν πάντα γιά τήν ἔντονη νυχτερινή ζωή της. Ὅμως, ποτέ δέν εἶχε γνωρίσει τέτοιες μέρες ἤ, μᾶλλον, νύχτες δόξας, σάν αὐτές πού γνωρίζει ἐδῶ κι' ἕνα μῆνα περίπου, ἀπό τότε πού σιγήσανε τά ὅπλα στόν Λίβανο καί ἀποκρύνθηκε ὁ κίνδυνος μιᾶς ἐπαναλήψεως τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Οἱ Λιβανέζοι, γλεντζέδες καί ἐπικούρειοι ὅσο κανένας ἄλλος λαός τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, «ξαναβρῆκαν τόν ἑαυτό τους», μόλις ἀποκαταστάθηκε ἡ εἰρήνη. Καί ξαναρχίσανε μέ πάθος νά ξενυχτᾶνε στή Μπρουμάνα, νά παίζουν ὁλόκληρες περιουσίες στά χαρτιά καί νά κυνηγᾶν τολμηρές διασκεδάσεις.

— Οἱ μπίλιες τῆς ρουλέττας, ὁμολόγησε μέ εἰλικρίνεια ἕνας Λιβανέζος σέ ξένο ἀνταποκριτή, ταιριάζουν πολύ περισσότερο στήν Ἰδιοσυγκρασία μας ἀπό τίς σφαῖρες τοῦ ἐμφυλίου πολέμου!

Τήν ἀπόδειξι γιά τό πόσο σωστή καί πόσο ἀνταποκρινόμενη στά πράγματα εἶναι αὐτή ἡ ὁμολογία, θά τήν βρῆ κανείς, γυρίζοντας, μιά νύχτα, μερικές ἀπό τίς χαρτοπαικτικές λέσχες τῆς Μπρουμάνα. Νέοι καί γέροι, γυναῖκες καί ἄντρες, πολίτες καί στρατιωτικοί, στριμώχνονται γύρω ἀπό τό τραπέζι τῆς ρουλέττας, παρακολουθοῦν ἐναγώνια τά χοροπηδήματα τῆς μπίλιας, ἀγοράζουν φούντες ὁλόκληρες ἀπό μάρκες καί ποντάρουν τεράστια ποσά. Ὁ «τζίρος» πού γίνεται σήμερα στά καζίνα καί στίς λέσχες τῆς Μπρουμάνα — διαβεβαιώνουν οἱ δυτικοί δημοσιογράφοι, πού βρίσκονται στόν Λίβανο — ξεπερνάει ἐκεῖνον, πού γίνεται στό Μόντε Κάρλο ἤ στό Λας Βέγκας.

Ἂν ὁ ρυθμός αὐτός διατηρηθῆ, τό μικρό προάστιο τῆς Βηρυττοῦ θά ὑποκαταστήση τίς δυό αὐτές πόλεις στόν τίτλο τῆς παγκόσμιας πρωτεύουσας τοῦ χαρτοπαίγνιου!

Ἐκεῖνο, πού σκανδαλίζει περισσότερο τόν ξένο, εἶναι ἡ παρουσία τῶν στρατιωτικῶν — καί μάλιστα σέ ἐντυπωσιακά μεγάλη ἀναλογία — ἀνάμεσα στούς πάκτες τῆς ρουλέττας, τοῦ μπακαρά καί τοῦ σεμέν ντέ φέρ. Τούς βλέπει κανείς, μέ τή στολή καί τά παράσημά τους, νά κερδίζουν ἤ νά χάνουν, μέσα σέ μιά νύχτα, ποτά, πού ἀντιστοιχοῦν σχεδόν μέ τό σύνολο τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν ἑνός ἀξιωματικοῦ.

Ἂν ἐκφράσετε τήν ἔκπληξί σας γι' αὐτό τό θέαμα, θά πάρετε τήν ἀπάντησι πώς ἡ χαρτοπαιξία ἀπαγορεύεται στούς στρατιωτικούς, ἀλλά πώς οὔτε ἐκεῖνοι, πού θεσπίσανε αὐτή τήν ἀπαγόρευσι, οὔτε ἐκεῖνοι, στούς ὁποίους ἀπευθύνεται, σκεφτήκανε νά τήν πάρουνε ποτέ στά σοβαρά! Τά ἤθη τοῦ Λιβάνου δύσκολα σηκώνουν τέτοιες «πουριτανικές» ἀπαγορεύσεις — ἀπό τήν στιγμή πού θά πάψουν νά εἶναι ἁπλῶς θεωρητικές...

Ἀνάλογη ἔκπληξι προκαλεῖ στόν ξένο καί ἡ συναδέλφωσι, γύρω ἀπό τό πράσινο τραπέζι, στρατιωτικῶν πού ἀνῆκαν ὡς πρός τίς σέ ἐχθρικές ἀνάμεσά τους παρατάξεις κι' ἀλλησκοτώνονταν μέ λύσσα. Σήμερα, οἱ φίλοι τοῦ Σαμούν ἀξιωματικοί παίζουν μαζί μέ τούς ἀντιπάλους τους καί δέν τούς πειράζει καθόλου, ἂν τύχη... νά ποντάρουν στό ἴδιο νούμερο!

«Ἡ ρουλέττα — παρατήρησε κάποιος Εὐρωπαῖος δημοσιογράφος — ἀποκατάστησε... τήν ἐθνική ἑνότητα τῶν Λιβανέζων!»

Μαζί μέ τούς ντόπιους, στή Μπρουμάνα, παρασυρθήκανε κι' οἱ ἄνδρες τῶν ἀμερικανικῶν δυνάμεων. Στήν ἀρχή, οἱ διοικητές τους προσπάθησαν ν' ἀντιδράσουν, ἀλλά ἔπειτα ἔκαναν «τά κλειστά μάτια»: Οἱ Ἀμερικανοί χρειαζόντουσαν ἕνα δραστικό ἀντίδοτο γιά τήν φοβερή πλήξι, πού εἶχαν δοκιμάσει κλεισμένοι στούς καταυλισμούς τους τούς καλοκαιρινούς μῆνες. Καί, ἄλλωστε, πλησίαζε πιό ὁ καιρός, πού θ' ἀποχωροῦσαν ἀπό τόν Λίβανο.

Ὡστόσο, ἡ ἀμερικανική εἰσβολή στήν Μπρουμάνα περιωρίστηκε στά καζίνα, στά μπάρ καί στούς κινηματογράφους πού, καθώς εἴπαμε, κάνανε κάποια παραχώρησι στά ὑπερατλαντικά γούστα, προβάλλοντας καί καουμποϋστικα φίλμς. Τά «νάϊτ κλάμπς» ὅμως παραμένουν σάνε τρομερά: Γιατί οἱ ἀρτίστες, Γερμανίδες ὡς ἐπί τό πολύ, πού ἐκτελοῦσανε τά τολμηρά νούμερα τοῦ προγράμματος, ἦταν παχειές, πληθωρικές, ἐντελῶς ἀντίθετες μέ τόν ψηλόλιγνο ἀμερικανικό τύπο.

— Δέ θά μπορούσατε νά φέρετε κοπέλλες πιό λεπτοκαμωμένες; ρώτησε, δυσφορώντας, ἕνας Ἀμερικανός λοχίας τόν διευθυντή ἑνός ἀπό αὐτά τά νυκτερινά κέντρα.

— Θά μπορούσαμε, φυσικά, καί μᾶς παρουσιάζονται πολλές ἀποκρίθηκε μέ χαμόγελο ἐκεῖνος, ἀλλά τίς ἀπορρίπτομε. Διάφορετικά, θά ἤμαστε ὑποχρεωμένοι νά κλείσωμε, μόλις θά φεύγατε ἀπό τόν Λίβανο. "Οπως βλέπετε, αὐτό τό κεφάλαιο εἶναι τό μόνο, ὅπου δέ χωράει «συνύπαρξι» ἀνάμεσα σ' ἐσᾶς, τούς Δυτικούς, κι' ἐμᾶς, τούς Ἀνατολίτες!

Αὐτή εἶναι ἡ Μπρουμάνα, «τό Λᾶς Βέγκας τῆς Μέσης Ἀνατολῆς»

«Σίγουρα — παραδέχονται οἱ Λιβανέζοι — δέν ἐχομε λόγους νά εἴμαστε ὑπερήφανοι γι' αὐτήν. Ὅμως, τώρα πού ἀποκαταστάθηκε ἡ εἰρήνη καί ξαναγύρισε ὁ ὁμαλός ρυθμός τῆς ζωῆς στόν τόπο μας, ἡ Μπρουμάνα θάναι τό μεγαλύτερο τουριστικό δόλωμα γιά τούς ξένους»!

Ἀνάμεσα σ' ὅλα τά τυχερά παιχνίδια, ἡ ρουλέττα εἶναι ἐκείνη πού προσελκύει τούς περισσότερους πιστούς στά καζίνα τῆς Μπρουμάνα.

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...

... Πρό πολλῶν αἰώνων, οἱ Ἄραβες ἔλυσαν τό πρόβλημα τῆς πεθερᾶς, καλλιεργῶντας τήν προληψι ὅτι, ἂν μιά παντρεμένη γυναῖκα ἔβλεπε ποτέ τή μητέρα της, ὁ γάμος της θά ναυαγοῦσε;

... Σέ ὡρισμένα μακρυνά μέρη τῆς Κίνας πιστεύουν ἀκόμα πώς ὅσοι δέ συμπαθοῦν τίς γάτες εἶναι ποντικοί μέ ἀνθρώπινη μορφή.

... Οἱ Βέρβεροι, μιά πολεμόχαρη φυλή τῆς Σαχάρας, εἶναι, κατά τή γνώμη ὡρισμένων ἀνθρωπολόγων, σκωτικῆς καί ἰρλανδικῆς καταγωγῆς, καί γι' αὐτό ἔχουν γαλανά μάτια καί κόκκινα μαλλιά.

Ὁ ἄνθρωπος δέ μπορεῖ ν' ἀνθέξη περισσότερο ἀπό μιση ὥρα σέ ἀπόλυτη σιωπή.

Ἡ Πρωτοχρονιὰ τοῦ παπᾶ Κωνσταντίνου

— Ὅποιος ἔχει τόν Κύριο μαζί του, δέν φοβᾶται τίποτα, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ παπᾶ-Κωνσταντίνος.

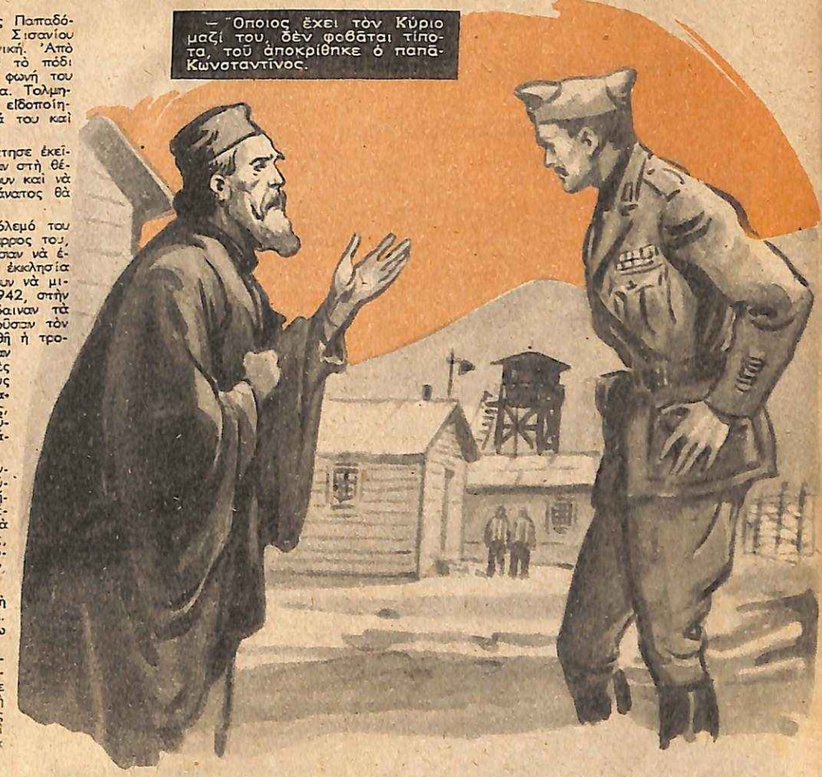

Με το σταυρο και το τουφεκι

ΓΕΡΟΝΤΑΣ ἀσπρομάλλης, ὁ Ἱερέας Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος, ἐφημέριος Λούβρης — τῆς Μητροπόλεως Σισανίου καί Σιατίστης — ἦταν μιά μορφή καθαρά ἑλληνική. Ἀπό τήν πρώτη στιγμή πού οἱ κατακτητές πάτησαν τό πόδι τους στήν περιοχή, σήκωσε τ' ἀνάστεμά του καί τή φωνή του κι' ἄρχισε νά καυτηριάζη τ' ἀπάνθρωπά τους ἐγκλήματα. Τολμηρός στό ἔπακρο, δέν τρόμαξε κι' ὅταν οἱ φίλοι του τόν εἰδοποίησαν πώς οἱ φασίστες, παρακολουθοῦσαν τά κηρύγματά του καί σημείωναν τήν κάθε του φράσι.

— Δέν κάνω τίποτ' ἄλλο ἀπό τό καθῆκον μου, ἀπάντησε ἐκεῖνος. Τό ἴδιο θάκαναν κι' οἱ δικοί τους παπάδες, ἂν ἦταν στή θέσι μου. Δέ μπορῶ νά σωπάσω, ὅταν βλέπω νά ὑποφέρουν καί νά πεθαίνουν ἑκατοντάδες συνάνθρωποί μου. Μονάχα ὁ θάνατος θά μοῦ κλείση τό στόμα...

Ἔτσι, ὁ τολμηρός ἐφημέριος συνέχιζε ἀνοιχτά τν πόλεμό του μέ τό λόγο. Θαύμαζε τό ποίμνιό του τό ἀπαράμιλλο θάρρος του, μά ἔτρεμε κιόλας μέ τήν ἰδέα πώς οἱ φασίστες μπορούσαν νά ἐξαγριωθοῦν μέ ὅλα ἐκεῖνα πού ἔλεγε. Παρ' ὅλα αὐτά ἡ ἐκκλησία του γέμιζε ἀσφυχτικά κάθε Κυριακή, γιά νά τόν ἀκούσουν νά μιλᾶ ἀπό τόν ἄμβωνα. Στό μεταξύ, ἀπό τίς ἀρχές τοῦ 1942, στήν περιφέρειά του ἄρχισε ἔντονη ἀνταρτική κίνησι. Ἀνέβαιναν τά παλληκάρια στά βουνά, ἐπαιρναν τά ὅπλα καί χτυποῦσαν τόν ἐχθρό ὅπου τόν εὕρισκαν. Τό ἀποτέλεσμα ἦταν, νά ἐνταθῆ ἡ τρομοκρατία ἀπό μέρους τῶν φασιστῶν κυρίως. Ἔμπαιναν στά χωριά, λεηλατοῦσαν τά πάντα, ἔκαιγαν τίς φτωχικές περιουσίες τῶν χωρικῶν κι' ἔπιανα ὁμήρους, γιά νά τούς ἐκτελέσουν ἔπειτα ἀπό λίγο. Μά οἱ ἀντάρτες δέν τά ἔβαζαν κάτω. Ἤξεραν πώς ἕνας πόλεμος σάν τό δικό τους, χρειαζόταν θυσίες. "Αλλωστε ὡς τήν ὥρα ἐκείνη, ἐκτελοῦσαν διαταγές. Διαταγές πού δίνονταν ἀπό τούς συμμάχους.

Ἕνα βράδυ, οἱ ἀντάρτες εἰδοποίησαν τόν παπᾶ Κωνσταντίνο πώς ἤθελαν νά τοῦ μιλήσουν. Ἀπόρησε, ἀνησύχησε καί δίστασε στήν ἀρχή ὁ γέροντας, γιατί δέν ἤξερε τί μποροῦσαν νά τόν θέλουν. Στό τέλος πῆγε. Ἀμέσως ἄρχισαν νά τοῦ κάνουν χίλιες δυό ἐρωτήσεις, γιά διάφορα πρόσωπα τῆς περιοχῆς: Τί γνώριζε γι' αὐτούς, τί φρονήματα εἶχαν καί ἄλλα παρόμοια. Τούς ἄκουγε σιωπηλός ὁ παπᾶ-Κωνσταντίνος κι' ὅταν ἐκεῖνοι τελείωσαν, τούς εἶπε:

— Γιατί διαλέξατε ἐμένα, παιδιά μου, γι' αὐτή τή δουλειά; Δέν ξέρω τίποτε γιά ὅλ' αὐτά πού μέ ρωτᾶτε. Ἀλλά κι' ἂν ἀκόμη ἤξερα, πῶς εἶναι δυνατόν νά προδώσω ἐγώ τά μυστικά τῶν ἀνθρώπων;

Ἀναγνώρισαν, οἱ ἀντάρτες τό λάθος τους καί τόν ἄφησαν νά φύγη. Ἀλλ' ἡ σύντομη ἐκείνη ἐπαφή τους, εἶχε μαθευτῆ ἀπό πολλούς. Κι' ἀπό στόμα σέ στόμα, ἔφτασε καί στ' αὐτιά τῶν Ἰταλῶν. Ἀρχηγος τῆς Τσῆ Ἔσσε στή Σιατίστα, ἦταν ὁ ὑπολοχαγός Ρίκο Ζιαμπόνε, ἄνθρωπος παράξενος καί σκοτεινός. Μισοῦσε τούς Ἕλληνες, γιατί εἶχε χάσει δυό ἀδέλφια στήν Κορυτσά καί προσπαθοῦσε νά ἐκδικηθῆ τώρα τό χαμό τους μ' ἐγκληματικές πράξεις. Φοροῦσε πάντα πολιτικά καί κανείς δέ γνώριζε τήν ἰδιότητά του. Μιλοῦσε θαυμάσια τή γλῶσσα μας, ἦταν ὡραῖος κι' εὐγενικός, μά ὅσοι ἔπεφταν στά χέρια του, πλήρωναν συνήθως μέ τή ζωή τους. "Οταν οἱ ἄνθρωποί του τόν πληροφόρησαν πώς ὁ ἐφημέριος τῆς Λούβρης ἐρχόταν σέ... συνενόησι μέ τούς ἀντάρτες, ἔτριψε ἱκανοποιημένος τά χέρια.

— Νομίζω πώς εἶναι ὁ ἴδιος πού μιλάει ἐναντίον μας, εἶπε. Ἀπό καιρό ἤθελα νά τόν συλλάβω. Περίμενα ὅμως τήν κατάλληλη στιγμή. Κι' ἡ στιγμή ἦρθε...

Ἦταν παραμονή Χριστούγεννα τοῦ 1942, ὅταν ἕνας ὁλόκληρος λόχος ἀπό φασίστες κύκλωσε τό σπιτάκι πού κατοικοῦσε. Τούς πῆρε εἴδησι ὁ παπᾶ Κωνσταντῖνος, μά δέν ταράχτηκε. "Αν ἤθελε, μποροῦσε νά δραπετεύση. Γιατί ὑπῆρχε τρόπος νά περάση μπρός ἀπ' τά μάτια τους, χωρίς νά τόν πάρουν εἴδησι. Μά δέν ἤθελε κι' ἄφησε νά τόν συλλάβουν. "Εκανε φοβερή παγωνιά τήν ἡμέρα ἐκείνη κι' ὁ ἄνεμος πού φυσοῦσε, κατέβαζε ἀπό τά πριγκιπικά βουνά σύννεφα ἀπό χιόνι. "Ασπριζε ὁ τόπος πέρα ὡς πέρα, ὅμως οἱ φασίστες δέν εἶχαν σκοπό νά γυρίσουν πίσω. Τό μετέφεραν στήν Καστοριά, ὅπου πῆγε νά τόν ἀνακρίνη ὁ ἴδιος ὁ Ρούσσε. Τόν μετέφεραν στήν Καστοριά, ὅπου πῆγε νά τόν ἀνακρίνη ὁ ἴδιος ὁ Ζιαμπόνε. Κι' ἐνῶ οἱ φασίστες γιόρταζαν τή μεγάλη ἐκείνη χριστιανική μέρα, γιά τόν παπᾶ Κωνσταντῖνο ἄρχιζε ἡ ἀπίστευτη τραγωδία. Ἡ ἀνάκρισί του, μ' ὅλα τά ἐπακόλουθα τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως, κράτησε ὁλόκληρα μερόνυχτα. Ὁ Ζιαμπόνε ὡστόσο δέν τοῦ εἶπε τίποτε γιά τίς κατηγορίες του. Αὐτό πού τόν ἐνδιέφερε, ἦταν νά μάθη τίς σχέσεις του μέ τούς... ἀντάρτες!

— Σήμερα ἔχουμε Πρωτοχρονιά, τοῦ εἶπε ἕνα πρωΐ. Εἶμαι στίς καλές μου καί ἂν θελήσης ν' ἀνοίξης τό στόμα σου καί νά πῆς τήν ἀλήθεια, μπορεῖ νά σ' ἀφήσω ἐλεύθερο. Μίλησέ μου λοιπόν καί σοῦ ὑπόσχομαι νά σέ στείλω ἀμέσως στό σπίτι σου, νά γιορτάσης τήν Πρωτοχρονιά μέ τούς δικούς σου. Δέν τούς ἔχεις καιρό νά τούς δῆς, ἔτσι δέν εἶναι; Θά συλλογιέσαι τήν ἀγωνία τους τίς ἅγιες μέρες;

Χαμογέλασε ὁ τολμηρός ἐφημέριος καί μέ φωνή ἤρεμη ἀποκρίθηκε:

— Οἱ ἄνθρωποί μου θ' ἀγωνιοῦν καί θά ὑποφέρουν. Τό ξέρω. Γιά κανένα ὅμως δέ θάθελα ν' ἀνταλλάξω τήν ἐλευθερία μου, πραδίδοντας τά μυστικά τῆς πατρίδας μου. Πρέπει ὡστόσο νά σοῦ θυμίσω κάτι, πού ἴσως ἔχεις λησμονήσει. Ἐγώ δέν εἶμαι ἀπό τούς ἀνθρώπους πού βλέπει, ἀκούει καί τό ἐξαγορεύει. Πάνω ἀπό μᾶς, ὑπάρχει κάποιος ἄλλος πού βλέπει τίς πράξεις μας καί τίς καταγράφει. Σήμερα εἶναι Πρωτοχρονιά. Τοῦ χρόνου ὅμως τέτοια μέρα, νά θυμᾶσαι πώς ἡ αὐτοκρατορία σας δέ θά ὑπάρχη! Θά γκρεμιστῆ στό χάος, πού ἀνοίξατε οἱ ἴδιοι μέ τά χέρια σας.

Ἔγινε ἄσπρος ἀπ' τό κακό του ὁ Ζιαμπόνε κι' ἄξαφνα, ἡ γροθιά του ἔπεσε βαρειά στό πρόσωπο τοῦ γέροντα κληρικοῦ. Μονομιᾶς τόν πῆραν τά αἵματα, ὅμως τό καθαρό βλέμμα του δέ χαμήλωσε οὔτε στιγμή. Αὐτό ἔκανε τόν ἀξιωματικό ν' ἀγριέψη ἀκόμη περισσότερο. Τό χέρι του κατέβηκε πολλές φορές πάνω του. Μά καί πάλι ὁ παπᾶ Κωνσταντῖνος δέ λύγισε. Τό θάρρος του ἐξαπλασιάζεται ὅταν ἀντιμετωπίζη τούς ἀδυνάτους. Μά καί πάλι ὁ Ζιαμπόνε δυό φορές ἀκόμη κι' ἡ καρτερία του ἦταν κάτι τό ἀπίθανο. Κάλεσε τότε ὁ Ζιαμπόνε δυό νεαρούς φασίστες καί τούς πρόσταξε νά τόν κάνουν νά μιλήση. Νά μιλήση μέ ὁποιο τρόπο ὁπωσδήποτε. Τούς ἔδινε τήν ἄδεια νά τόν μεταχειρισθοῦν μ' ὅποιο τρόπο θέλουν. Καί τά μαρτύρια ἄρχισαν. Τό πρῶτο πού τοῦ ἔκαναν ἦταν, νά τοῦ ξεσχίσουν τά ράσα. Ἔτσι μισόγυμνο, τόν ἔσυραν πολλή ὥρα ἀπό τά γύρω μέσα στό ἀνακριτικό γραφεῖο, τραγουδῶντας.

— Τραγούδα κι' ἐσύ μαζί μας, παπᾶ! τοῦ φώναζαν. Μπορεῖ ὁ Ἅγιος Βασίλης νά σέ βοηθήση...

Καί τόν χτυποῦσαν, τόν κλώτσαγαν, τόν ἔφτυναν καί πότε - πότε τόν ἄφηναν γιά νά... ξεκουραστοῦν καί νά τόν ξαναπιάσουν σέ λίγο. Νύχτωσε καί τό τραγικό παιχνίδι ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη. Τό ἀποτέλεσμα ὡστόσο στάθηκε μηδέν. Ὁ ἀσύγκριτος φασσέρος δέν ἔβγαλε λέξι ἀπό τό στόμα του. Κι' ὁ Ρίκο Ζιαμπόνε, πού ἔβλεπε νά χάνεται ἡ πατρίδα του, πρόσταξε νά τοῦ κόψουν τή λευκή γενειάδα! Γι' αὐτή τή δουλειά δέ μετεχειρίστηκαν Ψαλίδι, ἀλλά μαχαίρι. Τό σεβάσμιο πρόσωπο τοῦ γέροντα, ἔγινε ὁλόκληρο μιά πληγή. Ὕστερα τόν πάρατησαν. Ἡ πρωτοχρονιάτικη νύχτα πέρασε μαρτυρική. Τόν ἔριξαν σ' ἕνα κελλί καί τόν ἄφησαν ἐκεῖ νηστικό καί δίψασμένο. Τήν ἑπομένη τόν ξαναπῆραν. Αὐτή τή φορά ὅμως δέ μποροῦσε νά σταθῆ στά πόδια του. Σχεδόν σφρότων. Μά οἱ δήμιοί του ἀθιερόρουσαν. Μέ τόν ἴδιο τρόπο ξαναρχισαν τ' ἀπαίσια μαρτύρια τους ὥσπου, ξαφνικά, λύγισε στά δυό ὁ παπᾶ Κωνσταντίνος κι' ἔπεσε ἀναίσθητος στό πάτωμα. Εἶχε λιποθυμήσει.

Τοῦ ἔχυσαν στό πρόσωπο παγωμένο νερό γιά νά τόν συνεφέρουν. Τίποτα! Ὥρες ὁλόκληρες ἔμεινε ἀκίνητος, πράγμα πού ἀπησύχησε κάπως τό Ρίκο Ζιαμπόνε. Ἀνησύχησε ὄχι γιά τή ζωή τοῦ φτωχοῦ ἱερέα, ἀλλά γιά τίς εὐθύνες πού μποροῦσαν νά τοῦ καταλογίσουν οἱ ἀνώτεροί του, σέ περίπτωσι πού θά πέθαινε. Ἔτσι τόν ξανακλείσανε στό κελλί του κι' ἔπειτα ἀπό μερικές μέρες, χωρίς νά ὑπάρχη κανένα χειροπιαστό στοιχεῖο ἐναντίον του, τόν ἔστειλε σέ στρατόπεδο συγκεντρώσεως. «Εἰς τοῦτο ἔπαδε τά πόνδεινα —ἀναφέρουν τά ἐπίσημα χαρτιά— καί ἐκ τοῦ σκληροῦ δορμοῦ ἠσθένησε σοβαρῶς καί ἐκινδύνευσε ν' ἀποθάνη». Χαροπάλευε ὁ παπᾶ Κωνσταντίνος κι' ὡστόσο οἱ φασίστες δέν ἔλεγαν νά τόν ἀφήσουν ἥσυχο. Κι' ἐνῶ τόν πυρπολοῦσε ὁ πυρετός, τόν καλοῦσαν κάθε τόσο γιά ἀνάκρισι, θέλοντας μέ τόν τρόπο αὐτό νά τοῦ σπάσουν τό ἠθικό. Ἦταν μιά ἀγωνία χωρίς προηγούμενο. Παρ' ὅλα αὐτά, τίποτε δέν κατάφεραν.

Λίγες μέρες ἀργότερα, ὁ ἀδάμαστος κληρικός ἀφέθηκε ἐλεύθερος. Γύρισε στό χωριό του, γιά νά βρεθῆ καί πάλι ἀνάμεσα στούς δικούς του καί στό ἀγαπημένο του ποίμνιο. Σέ κανένα σχεδόν δέ μίλησε γιά τ' ἀπάνθρωπα μαρτύρια πού δοκίμασε. Κι' ἡ ζωή ξαναρχισε πάλι τό δύσκολο δρόμο της, τοῦ χωρίου του, τόν συνελαβεν καί τόν ἐξετέλεσαν διά κτυπημάτων τοῦ ὅπλου ἐξερεν πληγήν διά ξιφολόγχης». Ἔτσι πέρανε ὁ παπᾶ Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος, ὁ θαυμαστός ἱερέας τῆς Λούβρης.

Γ. Β. Ι.

Η μοδιστρούλα

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 1959

Θα σᾶς μιλήσουμε καὶ πάλι σήμερα γιὰ τὰ φετεινὰ ὑφάσματα, γιατὶ ἡ ποικιλία τους εἶναι τόση, ποὺ ποτὲ δὲν ἐξαντλεῖται αὐτὸ τὸ θέμα.

Εἶναι τόσο διαφορετικά, ἄλλωστε, ἐφέτος τὰ ὑφάσματα, ποὺ δὲν παρουσιάζουν καμμιὰ ἀπολύτως ὁμοιότητα μὲ ὅ,τι ξέρουμε ὡς τώρα. Αὐτὸ τὸ καταλαβαίνουμε κι' ἀπὸ τὶς παράξενες ὀνομασίες τους. Ἔτσι ὅλα τὰ γοῦστα ἱκανοποιοῦνται.

Ἕνα ἀπὸ τὰ φετεινὰ ὑφάσματα εἶναι τὸ «μπουκλέ». Παρουσιάζεται καὶ λεπτὸ καὶ βαρύτερο καὶ σχηματίζει, ὅπως τὸ λέει ἡ ὀνομασία του, μικρὲς κοντὲς μπουκλίτσες, σχεδὸν ἀόρατες.

Μετὰ ἀπ' αὐτό, ἔρχεται τὸ «σέτλαντ», γνωστὸ ἀπὸ πέρυσι, ἀλλὰ τώρα κάπως διαφορετικό.

Ἀκολουθεῖ ἡ «ρατίν», ποὺ εἶναι ἕνα λαινὰζ μὲ πέλο, τὸ «νατὲ» καὶ τὰ διάφορα «τουΐντ» μὲ τὴν ἰδιόρρυθμη φετεινὴ ὑφανσι.

Ἄλλα ὑφάσματα, ποὺ μᾶς παρουσιάζει ἐφέτος ἡ μόδα, εἶναι αὐτὰ ποὺ ἀπομιμοῦνται τὰ πλεχτά. Εἶναι, καθὼς μᾶς λένε οἱ μεγάλοι ράφτες τοῦ Παρισιοῦ, οἱ βεντέττες τῆς χειμερινῆς περιόδου.

Καὶ γιὰ νὰ συμπληρώσουμε τὴ σειρὰ τῶν λαινάζ, ἂς μὴ παραλείψουμε δυὸ ἀκόμη εἴδη ὑφασμάτων, ποὺ μᾶς εἶναι γνωστά: τὰ «πιέντ-πουλ» καὶ τὰ «πρένς-ντέ-Γκάλ».

Ὅσο γιὰ τὰ μεταξωτά, ἐκεῖνα ποὺ ἐπικρατοῦν εἶναι τὰ κρὲπ ὅλων τῶν εἰδῶν, οἱ ταφτάδες, τὰ σατὲν καὶ οἱ μουσλίνες.

Παρ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως τὰ μάλλινα καὶ μεταξωτά, μὴ νομίσετε, ὅτι καὶ τὰ βαμβακερὰ παραδίδουν τὰ ὅπλα. Θὰ τὰ δοῦμε κι' αὐτὰ ν' ἀντιπροσωπεύωνται μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ χειμώνα, μὲ τὰ βελοῦδα κοτλέ, μαρτλὲ καὶ σιζελέ.

Τέλος, μὴν ξεχνοῦμε καὶ τὰ νάϋλον, τὰ ρεγιόν, τὰ «ἐλεικά», τὰ «λουρέξ», τὰ Μπὰ-λιόν, ποὺ παρουσιάζονται ἄλλοτε ἀνάμικτα μὲ μετάξι κι' ἄλλοτε μὲ μαλλί.

ΜΟΔΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΕΕΣ

Θὰ θέλατε νὰ ξέρετε πῶς ντύνονται σήμερα οἱ νέες; Θὰ μπορούσαμε νὰ σᾶς ἀπαντήσουμε μὲ τρία λόγια: «Κατὰ τρόπο χαριτωμένο». Ἀλλὰ ἡ μόδα δὲν ἔχει καμμιὰ ἀντίρρησι νὰ σᾶς πῆ καὶ περισσότερες λεπτομέρειες.

Συμβουλεύει, λοιπόν, τὶς νέες νὰ προτιμοῦν ἁπλούστατες πτὶτ-ρὸμπ ἀπὸ λαινάζ, ταγιὲρ μὲ πλισεδωτὲς φοῦστες, σύνολα ποὺ συνίστανται σ' ἕνα φόρεμα μὲ κοῦπ πρενσές, χωρὶς μανίκια, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ ἀρκετὰ ντεκολτέ. Συμπληρώνονται δὲ μὲ μπολερό.

Αὐτὰ τὰ σύνολα εἶναι πολὺ κατάλληλα γιὰ μιὰ χορευτικὴ συγκέντρωσι ἢ ἂν ἡ νέα θέλη νὰ ὀργανώσῃ μιὰ συγκέντρωσι στὸ σπίτι της.

Γιὰ τὰ βράδυα, ἡ μόδα ὑποδεικνύει τὰ ἀμπιγιὲ φορέματα μὲ πολὺ μακρυὰ κορσάζ, μόλις ἐφαρμοστά, συμπληρούμενα μὲ μιὰ σουρωτὴ φούστα.

Γιὰ τὰ σπὸρ καὶ τὰ ταξίδια, ἡ πιὸ μοδάτη ἐμφάνισι εἶναι ἐκείνη, ἀπὸ τὴν ὁποία δὲ λείπει τὸ δέρμα.

Οἱ βέστες ἀπὸ «βὼ-βελοὺρ» ἢ «βὼ γκλασὲ» ἢ «ἀνὼ-ραζὲ» εἶναι ἡ τελευταία λέξι τῆς μόδας.

Γιὰ τὶς ἐκδρομὲς τὰ «ἀνοράκ» ἀπὸ ποπλίνα ἢ νάϋλον ματλασὲ εἶναι πολὺ τῆς μόδας ἐπίσης, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ παραγκωνίζουμε καὶ τὰ τόσο πρακτικὰ πουλόβερ μὲ τὶς κολλημένες κουκοῦλες, τὶς τόσο πρακτικές.

Σχετικὰ μὲ ἐκδρομές, λανσάρεται καὶ τὸ νέο εἶδος ἀνδρικοῦ παντελονιοῦ, ποὺ λέγεται «φυζώ». Αὐτὸ συνεχίζεται σ' ἕνα μπουστάκι χωρὶς μανίκια, κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖο φοριέται τὸ ἀπαραίτητο πουλόβερ, πρὶν συμπληρωθῇ τὸ σύνολο ἀπὸ τὴ δερμάτινη βέστα.

Ἂς ποῦμε ὅμως λίγα καὶ γιὰ τὰ νεανικὰ χρώματα. Τὰ πτὶτ-ρὸμπ καὶ τὰ ταγιὲρ γίνονται πράσινα ἢ μαρόν, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸ κίτρινο καὶ τὸ μπλὲ μαρέν.

Γιὰ τὶς τουαλέττες τους οἱ νέες θὰ προτιμοῦν τὸ λευκὸ κι' ὅλες τὶς ἀπαλὲς ἀποχρώσεις τοῦ μπλέ, τοῦ ρόζ, τοῦ μαΐς καὶ τοῦ βὲρ-Νίλ.

Ἀντιθέτως, γιὰ φορέματα σπορτίφ προτιμοῦν τὸ ταμπᾶ, τὸ φωτεινὸ μπλέ, τὸ κόκκινο, τὸ μπέζ.

Τὰ ἐπανωφόρια γιὰ τὶς νέες ἔχουν τὸν δικό τους ξεχωριστὸ χαρακτῆρα.

Γίνονται συνήθως ριχτά, ἔχουν ὅμως μερικὲς φορὲς κάποια ντεκοὺπ, ποὺ δίνει τὴν ἐντύπωσι μιᾶς κοντόταλλης μέσης.

Φυσικά, ὅπως ὅλα ἐφέτος, εἶναι κι' αὐτὰ κοντά, μόλις σκεπάζουν τὰ γόνατα καὶ τὰ μανίκια τους ἔχουν μάκρος τρουα-κάρ.

Ἡ τελευταία μόδα τὰ θέλει κλειστὰ ὡς τὴ ρίζα τοῦ λαιμοῦ, μὲ τελείωμα ἕνα στρογγυλὸ γιακᾶ λίγο σηκωτό, ἀλλὰ καὶ ἐβαζὲ γύρω στὸ λαιμό.

Γιὰ ἀμπιγιὲ ἐπανωφόρια ἡ μόδα συμβουλεύει γιὰ τὶς νέες ὡς ὕφασμα μιὰ νέα δημιουργία, τὸ «πελτέξ». Εἶναι ἕνα ὕφασμα, ποὺ ἀπομιμεῖται τὴ γούνα καὶ τὸ βλέπουμε σὲ διάφορους ἀπαλοὺς χρωματισμοὺς καὶ πολὺ στὸ ἄσπρο. Χρησιμοποιεῖται ὄχι μόνο γιὰ ἐπανωφόρια, ἀλλὰ καὶ γιὰ μπερέ, τόκες καὶ κασκόλ.

ΣΥΝΟΛΑ, ΤΑΓΙΕΡ, ΕΠΑΝΩΦΟΡΙΑ

Πολὺ τῆς μόδας εἶναι ἐφέτος γιὰ κάθε ἡλικία, δηλαδὴ καὶ γιὰ τὶς νέες καὶ γιὰ τὶς κυρίες, τὸ σύνολο, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ ταγιὲρ καὶ ὁμοιόμορφο ἐπανωφόρι.

Τὰ ταγιέρ, σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία λέξι τῆς μόδας, ἔχουν πολὺ κοντὴ βέστα καὶ κλὸς φούστα.

Χαρακτηριστικὸ τῶν φετεινῶν ταγιὲρ εἶναι, ὅτι τὸ κάτω μέρος τῆς ζακέττας εἶναι εὐρύχωρο, προεξέχοντας ἀπὸ τὴ φούστα, ἰδίως στὰ πλάγια.

Τὸ εὐθύγραμμο κούμπωμα εἶναι τὸ πιὸ μοδᾶτο, καθὼς καὶ τὸ κλείσιμο τοῦ λαιμοῦ ὡς τὴ ρίζα.

Τὸ ὁμοιόμορφο ἐπανωφόρι, ποὺ συνοδεύει τὸ ταγιέρ, εἶναι εὐρύχωρο, ριχτὸ καὶ ἀρκετὰ ἐβαζὲ πρὸς τὰ κάτω. Ἐδῶ, ἀντιθέτως, τὸ κούμπωμα εἶναι σταυρωτό, ἀκόμη δὲ καὶ ὁ μεγάλος γιακᾶς εἶναι σταυρωτὸς καὶ κουμπώνει μὲ δυὸ κουμπιά. Οἱ ὦμοι εἶναι ριχτοί, μὲ μανίκια χαμηλά, ἐφαρμοσμένα χαμηλά, ἐνῶ τὸ μάκρος τους εἶναι κατά τι κοντύτερο τοῦ συνήθους.

ΒΡΑΔΥΝΑ ΕΠΑΝΩΦΟΡΙΑ

Ἡ γούνα ἔχει, βέβαια, πάντα τὴ θέσι της ὡς βραδυνὸ ἐπανωφόρι καὶ φοδράρεται μὲ ἀνοιχτόχρωμο μεταξωτό, ποὺ συνδυάζεται μὲ τὴν τουαλέττα.

Ἐκτὸς τῆς γούνας, συνηθίζονται πολὺ γιὰ τὰ βραδυνὰ ἐπανωφόρια τὰ βαρυὰ φασονὲ μεταξωτά, σὲ ζωηρὰ χρώματα, μὲ φόδρα στὸ χρῶμα τοῦ φορέματος, ποὺ συνοδεύουν. Γαρνίρονται κι' αὐτὰ μὲ ἕνα μεγάλο γούνινο γιακά.

Τὰ ἐπανωφόρια αὐτὰ εἶναι πολὺ φαρδιά, μὲ φαρδειὲς μασχάλες, φαρδὺὰ μανίκια καὶ κλείνουν χωρὶς κανένα κουμπί. Κρατιοῦνται κλειστὰ μὲ τὸ χέρι. Τὸ μάκρος τους εἶναι περιορισμένο.

ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΜΠΛΟΥΖΟΝ

Ἀνάμεσα στὶς τόσες πρωτότυπες γραμμές, ποὺ μᾶς παρουσιάζει φέτος ἡ μόδα, ἂς μὴ παραλείψουμε ν' ἀναφέρουμε καὶ τὴ γραμμή, ποὺ χρησιμοποιεῖ τὸ μπλουζόν, σ' ἕνα ὁλόκληρο φόρεμα.

Ἡ γραμμὴ τοῦ φορέματος ἐμφανίζεται ἐλαφρῶς κοντόταλλη, γιατὶ τὸ κορσάζ, ποὺ σχηματίζει μπλουζὸν πάνω ἀπὸ τὴ μέση, σκεπάζοντας τὴν ἕνωσί του μὲ τὴ φούστα, σταματάει λίγο ψηλότερα ἀπὸ τὴν κανονικὴ θέσι τῆς μέσης. Ἡ κοὺπ τοῦ κορσάζ εἶναι κατὰ προτίμησι ζαπονὲ μὲ μανίκια, ποὺ σκεπάζουν μόλις τοὺς ἀγκῶνες.

Ἕνα στρογγυλὸ ἄνοιγμα γύρω ἀπὸ τὸ λαιμὸ ἔχει γιὰ τελείωμα τριγωνο μὲ λοξὴ φάσα ἐβαζὲ ὁλόγυρα. Ἡ φούστα τοῦ φορέματος, κάτω ἀπὸ τὸ μπλουζὸν τοῦ κορσάζ, σχηματίζει πολὺ ἁπαλὲς ἁπιαστες πιέττες, ποὺ συνεχίζονται ἐλάχιστα, γιατὶ ἡ ὅλη γραμμὴ τοῦ φορέματος εἶναι εὐθύγραμμη.

Δυὸ κοφτὲς κάθετες πιέττες τελειώνουν ἡ κάθε μιὰ μὲ μιὰ φάσα.

Αὐτὴ ἡ κοὺπ εἶναι πολὺ κομψὴ καὶ συγχρόνως ἐξαιρετικὰ νεανικὴ γοὰ φόρεμα ποὺ μπορεῖ νὰ φορεθῇ τὶς ἀπογευματινὲς ὧρες.

Ἀναλόγως τοῦ ὑφάσματος, ποὺ θὰ χρησιμοποιήσετε, τὸ φόρεμα θὰ μπορῇ νὰ φορεθῇ γιὰ τὴ μιὰ ἢ τὴν ἄλλη περίπτωσι.

Η ΓΟΥΝΑ ΩΣ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ

Τονίσαμε πόσο τῆς μόδας εἶναι ἐφέτος ἡ γούνα. Ἐπανωφόρια καὶ ταγιὲρ στολίζονται μ' αὐτὴν καὶ παίρνουν μιὰ ἐφάνισι πολὺ πιὸ πλούσια καὶ πιὸ ἀμπιγιέ.

Γούνινους γιακάδες δὲ βλέπουμε σήμερα μόνο στὰ ἐπανωφόρια, ποὺ κάποτε συνεχίζουν καὶ μὲ μιὰ ἐσωτερικὴ φάσα, ἡ ὁποία φαίνεται, καθὼς ἀνοίγει τὸ ἐπανωφόρι, ἀλλὰ τοὺς βλέπουμε καὶ στὶς βέστες καὶ στὶς ζακέττες τῶν ταγιέρ.

Τὸ καστὸρ εἶναι ἡ γούνα, ποὺ προτιμᾶται γι' αὐτὸ τὸ εἶδος, ἢ τὸ ἀστρακὰν ἢ τὸ ὁποσσούμ.

Τὸ συμπλήρωμα εἶναι πολλὲς φορὲς ἕνα μπερὲ ἀπὸ τὴν ἴδια γούνα.

ΒΕΛΟΥΔΙΝΕΣ ΜΠΛΟΥΖΕΣ

Τὸ βελοῦδο εἶχε πάντα μιὰ σημαίνουσα θέσι στὴ γυναικεία γκαρνταρόμπα, ἀλλὰ φέτος ἡ μόδα τὸ χρησιμοποιεῖ καὶ γιὰ πιὸ κομψὲς μπλοῦζες, ποὺ συμπληρώνουν τὶς φοῦστες τῶν ταγιέρ. Ἔχουν κοὺπ ζαπονέ, μὲ κοντὰ μανίκια καὶ σταυρωτὸ μυτερὸ ἄνοιγμα στὸ λαιμό. Μιὰ φαρδειὰ ζώνη ἀπὸ τὸ ἴδιο βελοῦδο κλείνει μπροστὰ μὲ μιὰ ἀγκράφα.

Ἀκολουθῶντας τὴ γενικὴ γραμμὴ τῆς μόδας ἡ μπλούζα εἶναι κοντόταλλη, πρᾶγμα ποὺ ἐπιτυγχάνεται μὲ μιὰ φαρδειὰ ζώνη. Τὸ κατάλληλο εἶναι κι' αὐτὸ βελούδινο, στὸ ἴδιο χρῶμα τῆς μπλούζας.

ΣΥΝΟΛΑ — ΦΟΥΣΤΕΣ — ΠΛΕΧΤΑ

Ἀνάμεσα στὶς τόσες ἰδιοτροπίες τῆς φετεινῆς μόδας, τὰ πλεκτὰ δὲ χάνουν τὴν ἐπικαιρότητά τους.

Τὰ «καρντιγκάν», τὰ «τουΐντ-σέτ», τὰ πουλόβερ, δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείπουν ποτὲ τὴ γκαρνταρόμπα μας, γιατὶ μὲ μιὰ ἀνάλογη φούστα, πετυχαίνουν ἕνα ἐπὶ πλέον σύνολο, ποὺ εἶναι καὶ χαριτωμένο καὶ πρακτικό.

Ἡ μόδα εὐνοεῖ πάντα ἕνα τέτοιο κοστούμι. Τὸ καρντιγκὰν εἶναι κάπως μακρὺ καὶ τελειώνει σὲ πλέξι λάστιχου, ποὺ τὸ σφίγγει ἐκεῖ ποὺ χρειάζεται.

Τὸ τουΐντ-σὲτ εἶναι πουλόβερ καὶ ζακέττα πλεκτή, ἀλλὰ φοριοῦνται καὶ μόνα τους τὰ πουλόβερ μὲ μιὰ φούστα.

Ἡ φούστα, ποὺ συνδυάζεται μὲ τὰ πλεκτά, ἐπιδιώκει τὸ ἴδιο χρῶμα τοῦ πλεκτοῦ καὶ τότε τὸ σύνολο παίρνει ἕνα ὕφος ἀμπιγιέ. Σὲ μιὰ σπορτὶφ ὅμως ἐμφάνισι προτιμοῦμε τὴν ἀντίθεσι χρωμάτων, ἀκολουθῶντας πάντα τὴν ἁρμονία.

Πολὺ ἁρμονικὸς π. χ. εἶναι ὁ συνδυασμὸς ἑνὸς καρτιγκὰν σὲ λεπτὴ πλέξι κάλτσας, ποὺ νάχῃ χρῶμα μπεζ καὶ νὰ φοριέται μὲ μιὰ εὐθύγραμμη φούστα ἀπὸ λαινὰζ πράσινο.

Ἄλλος συνδυασμὸς εἶναι τουΐντ-σὲτ μὲ χρῶμα κόκκινο, μὲ συνδυασμὸ μπλὲ-μαρὲν στὸ λαιμὸ τοῦ πουλόβερ καὶ τῆς ζακέττας καὶ φούστα μπλὲ μαρέν.

Ἡ μαῦρο πουλόβερ μὲ κοντὰ μανίκια, ποὺ φοριέται μὲ φούστα ἐπίσης πλεχτὴ μπέζ.

Ἐξ ἄλλου, εἶναι πολὺ ὡραῖοι οἱ συνδυασμοὶ μονόχρωμων πλεχτῶν, μὲ φανταιζὶ φοῦστες, ὅπως εἶναι π. χ. οἱ σκωτσέζικες, οἱ καντριγιέ, οἱ καρρεδάτες καὶ ἄλλες.

Ἄλλος ὡραῖος συνδυασμὸς εἶναι τοῦ ἀσπρόμαυρου καντριγιὲ στὴ φούστα καὶ τοῦ πλεκτοῦ πουλόβερ, ποὺ εἶναι ἄσπρο ἢ μαῦρο.

Τὰ αὐτοτελῆ πουλόβερ ἢ αὐτὰ ποὺ ἀποτελοῦν ἕνα μέρος τῶν τουΐντ-σέτ, ἡ μόδα τὰ θέλει κλειστὰ γύρω στὸ λαιμό, μὲ μιὰ ὀρθια φάσα, ὄχι πολὺ ψηλή.

Στὰ σπορτὶφ πουλόβερ ἡ φάσα αὐτὴ εἶναι μάλλον φαρδειὰ καὶ φοριέται γυριστή, σχηματίζοντας ἕνα ψηλὸ γιακά.

Οἱ φοῦστες, ποὺ συνοδεύουν τὰ πλεκτά, ἀκολουθοῦν διάφορες «κοῦπ».

Συνηθίζονται τὰ φαρδιὰ σχέδια, ἀλλὰ δὲν ἀποκλείονται καὶ τὰ εὐθύγραμμα.

Οἱ στενὲς φοῦστες ἔχουν συνήθως μιὰ βαθειὰ πιέττα πίσω, ποὺ δίνει ἄερα στὸ περπάτημα.

Ἕνα μοδᾶτο σκέρτσο στὶς φοῦστες, ποὺ φοριοῦνται πάνω ἀπὸ τὰ πουλόβερ, εἶναι νὰ κουμπώνουν μπροστά, ὣς τὴ μέση τοῦ μάκρους τῆς φούστας καὶ νὰ ἔχουν ζώνη ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα, ἐφαρμοσμένη στὴ φούστα, ποὺ ἔχει γιὰ κατάληξι μιὰ γλῶσσα, στὸ σημεῖο τοῦ κουμπώματος.

Ὅπως εἴπαμε ὅμως, ἡ μόδα εὐνοεῖ καὶ τὶς φαρδειὲς φοῦστες, ποὺ πετυχαίνουν τὸ φάρδος τους μὲ κοῦπ κλὸς ἢ μὲ ἐλεύθερες πιέττες, ἢ μὲ σοῦρες ἢ μὲ πιέττες κουφωτές.

Ἀπαραίτητο στόλισμα σ' αὐτὲς τὶς φοῦστες εἶναι οἱ τσέπες, πότε κοφτές, πότε ἐξωτερικές, πότε κρυφὲς μέσα στὶς πιέττες.

ΤΑ «ΙΜΙΤΑΣΙΟΝ» ΠΛΕΧΤΑ

Ἡ μόδα τῶν πλεχτῶν, ὅπως εἴπαμε, συνεχίζεται. Πόσο λίγες ὧρες ὅμως διαθέτουμε σήμερα γιὰ πλέξιμο ἑνὸς πουλόβερ ἢ ἑνὸς σουέτερ!

Θὰ μοῦ πῆτε: Ἡ μηχανὴ ἔχει ἁπλοποιήσει τὰ πράγματα. Κι' αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια. Εἶναι ὅμως γυναῖκες ποὺ δὲν ἱκανοποιοῦνται μὲ πλεχτὰ τῆς μηχανῆς. Θέλουν ἄφοιγη ἐφαρμογὴ καὶ αὐτὴ δὲν τὴν πετυχαίνουν πάντα μὲ τὰ πλεχτὰ τῆς μηχανῆς.

Ἡ μόδα ὅμως τὸ ἐξομολόγησε καὶ αὐτό: Προσφέρει στὴ γυναῖκα ὑφάσματα, ποὺ εἶναι τόσο τελεία ἀπομίμησι πλεχτῶν, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ κάνῃ τὰ πουλόβερ της μὲ τελεία ἐφαρμογὴ στὸ σῶμα της.

Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὰ πρωτότυπα ὑφάσματα, ἀναφέρουμε τὸ «μπέρ», τὸ «σέτλαντ» καὶ τὸ «κούρσόν», ποὺ τὸ καθένα προσφέρει διαφορετικὴ πλέξι σὲ τέτοια ἀπομίμησι, ποὺ δύσκολα κανεὶς τὸ ξεχωρίζει ἀπὸ πραγματικὸ πλεχτό.

ΤΑ ΜΑΝΙΚΙΑ

Περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐποχή, ἡ προσοχὴ τῆς μόδας ἐφέτος ἔχει συγκεντρωθῇ στὰ μανίκια, ποὺ παίζουν μεγάλο ρόλο στὸν τονισμὸ τοῦ συνόλου. Μὲ τὸ φάρδος τῶν μανικῶν ὅλο τὸ ἐπανωφόρι γίνεται εὐρύχωρο καὶ κλείνει τὴ σιλουέττα μέσα σὲ ὀρθογώνιες γραμμές.

Ἀντιθέτως, τὰ μανίκια, ποὺ ποτὲ σχεδὸν δὲν εἶναι μακρυά, δίνουν στὸ κορσὰζ μιὰ γραμμή, ποὺ τὸ δείχνει πιὸ κοντὸ ἀπὸ τὸ κανονικό.

Ἂς μὴ παραλείψουμε, ἐξ ἄλλου, νὰ τονίσουμε τὴ μεγάλη μόδα τοῦ πολὺ κοντοῦ μανικιοῦ μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ χειμώνα, ποὺ δίνει στὸ φόρεμα μιὰ μορφὴ «ἀμπιγιέ».

Φαρδὺ ἐπανωφόρι μὲ ἐβαζὲ γιακᾶ.

Ἀριστερά: Νεανικὸ ταγιὲρ ἀπὸ σεβιὸτ πενιὲ ντιαγκονάλ. Δεξιά: Ἐπανωφόρι νεανικὸ μὲ κοντὴ τάλλια.

Ἀριστερά: Κομψὸ ταγιὲρ μὲ μεγάλο γούνινο γιακά. Δεξιά: Αὐτὸ τὸ ὁμορφο φόρεμα δείχνει τὴ μεγάλη μόδα τῶν μπλουζόν.

Ἀριστερά: Διάφορα σχέδια κομπιναιζόν. Δεξιά: Τὸ νυχτικὸ τῆς μόδας.

Τὰ κοντὰ μανίκια ἔχουν διάφορες διακυμάνσεις, ὅσον ἀφορᾶ τὸ μάκρος.

Τὸ τελείωμα τῶν μανικιῶν ἡ μόδα τὸ θέλει ἐφέτος ριχτὸ καὶ διόλου ἐφαρμοστὸ στὸ μπράτσο. Ἰδίως στὰ σπορτίφ φορέματα βλέπουμε τὰ μανίκια νὰ καταλήγουν σὲ φαρδιὰ πουανιέ, χωρὶς νὰ εἶναι κι' αὐτὰ ἐφαρμοστά.

Χαρακτηριστικὸ ἐπίσης εἶναι τὸ χαμηλό τους κόλλημα στοὺς ὤμους, ποὺ δίνει στὴ γραμμὴ τῶν ὤμων τὴν ἐντύπωσι ὅτι εἶναι ριχτό. Αὐτὸ ἄλλωστε ἐπιτυγχάνεται καὶ μὲ τὰ κορσάζ, τὶς βέστες ἢ τὰ ἐπανωφόρια, ποὺ ἀκολουθοῦν τὴ ραγκλὰν ἢ ζαπονὲ «κούπ».

ΟΙ ΓΙΑΚΑΔΕΣ

Ἡ μόδα τοὺς θέλει σὲ μεγάλες διαστάσεις καὶ μάλιστα ὅταν πρόκειται νὰ στολίσουν βραδυνὸ ἐπανωφόρι.

Χαρακτηριστικό τους εἶναι, ὅτι δὲν ἀκουμποῦν στὸ λαιμό, ἀλλὰ τούναντίον ὅσο πιὸ μεγάλοι εἶναι, τόσο καὶ τὸ «ἐβαζὲ» γύρω στὸ λαιμὸ εἶναι πιὸ ἔντονο.

Ἰδιαιτέρως τῆς μόδας εἶναι οἱ γιακάδες, ποὺ ἔχουν τέτοιες διαστάσεις, ὥστε νὰ καλύπτουν τοὺς ὤμους καὶ νὰ δίνουν τὴν ἐντύπωσι μιᾶς μικρῆς μπέρτας σὰν προσθετῆς. Αὐτό, ἄλλωστε, τὸ μέγεθος τῶν γιακάδων δὲν εἶναι ἀποκλειστικότης τῶν ἐπανωφοριῶν. Μεγάλους γιακάδες ἔχουν πολλὲς φορὲς καὶ οἱ βέστες, καθὼς καὶ οἱ ζακέττες τῶν ταγιέρ, ποὺ εἶναι πότε ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα, καὶ πότε ἀπὸ γούνα.

Ὅταν ὁ γιακᾶς εἶναι γούνινος σ' ἕνα ἐπανωφόρι ἢ σὲ μιὰ βέστα, ἔχει καὶ μιὰ φαρδειὰ φάσα σὲ λοξὴ κόψι.

Ἡ φάσα αὐτὴ δίνει τὴν ἐντύπωσι, ὅτι ὁ γούνινος γιακᾶς ἀκουμπάει σ' ἕνα μεγαλύτερο γιακᾶ ἀπὸ τὸ ὕφασμα τοῦ ἐπανωφοριοῦ ἢ τῆς βέστας.

Ἂν πρόκειται γιὰ ἐπανωφόρι ἢ βέστα ἀπὸ πιὸ λεπτὸ λαινάζ, τότε, ἀντὶ ἁπλῆς φάσας, κάνουμε ἕνα ὁλόκληρο γιακᾶ κάτω ἀπὸ τὴ γούνα, ποὺ ἐξέχει στὰ ἄκρα.

Ἀλλὰ ὅλοι αὐτοὶ οἱ μεγάλοι γιακάδες δὲν παραγκωνίζουν τοὺς κλασσικούς. Σὲ μερικὰ σχέδια ἐπανωφοριῶν, μάλιστα, δὲν ὑπάρχει διόλου γιακᾶς.

ΤΑ ΑΣΠΡΟΡΡΟΥΧΑ

Τὰ ἀσπράρρουχα ἀκολουθοῦν κι' αὐτὰ τὴ γραμμὴ τῆς μόδας, γιὰ νὰ προσαρμόζωνται, ἰδίως ὅταν πρόκειται γιὰ τὶς κομπιναιζόν, στὴ γραμμὴ τοῦ φορέματος. Ἔτσι ἡ γραμμὴ τοῦ φορέματος δὲν ὑφίσταται καμμιὰ ἀλλοίωσι.

Οἱ κομπιναιζὸν εἶναι εὐθύγραμμες καὶ ἐλαφρὰ κοντόταλλες, γιὰ νὰ προσαρμόζωνται στὶς εὐθύγραμμες καὶ κοντόταλλες τουαλέττες. Εἶναι ἐπίσης φαρδειὲς πρὸς τὰ κάτω, μὲ προσθήκη μικρῶν βολάν, τοῦ ἑνὸς κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἂν πρόκειται νὰ φορεθοῦν μ' ἕνα φόρεμα, ποὺ ἔχει ἐβαζὲ φούστα.

Τὸ νάϋλον κυριαρχεῖ στὰ σημερινὰ ἀσπρόρρουχα. Ἡ ἀντοχή του καὶ ἡ εὐκολία του στὸ πλύσιμο καὶ τὸ στέγνωμα (φοριέται ἀσιδέρωτο), τὸ κάνει ἰδιαιτέρως ἑλκυστικό. Ἐπίσης ἡ λεπτότης του, κι' ἡ τόσο εὐχάριστη ἐπαφή του μὲ τὸ σῶμα, εἶναι κι' αὐτὰ μεγάλα προσόντα.

Τὰ σημερινὰ νάϋλον ἀσπρόρρουχα εἶναι πολὺ δουλεμένα. Γαρνίρονται μὲ δαντέλλες «ἐνκρουστασιόν», βολὰν καὶ ἄλλα. Τὰ βλέπουμε σ' ὅλες τὶς ἁπαλὲς ἀποχρώσεις. Κοντὰ στὸ λευκό, βλέπουμε ρόζ, σιέλ, μώβ, «ἡλιοτρόπι», κίτρινα, σωμόν.

Ὡραιότατα εἶναι ἐπίσης τὰ νάϋλον νυχτικὰ σὲ διάφορα χρώματα. Συνήθως γαρνίρονται μ' ἕνα δαντελλένιο ἀμπιεσμάν, ποὺ περιβάλλει τὸ λαιμὸ καὶ μέρος τοῦ στήθους.

Σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία λέξι τῆς μόδας, μία κορδέλλα περιβάλλει τὴ μέση, σὲ τέτοιο σημεῖο, ποὺ νὰ δείχνη τὸ νυχτικὸ κοντόταλλο. Ὅσο γιὰ τὰ μανίκια, εἶναι κοντὰ καὶ φουσκωτά.

ΤΑ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Αὐτὲς τὶς γιορτινὲς ἡμέρες, τὰ κοσμήματα, ποὺ θὰ συνοδεύσουν τὶς τουαλέττες μας μᾶς ἀπασχολοῦν πιὸ πολύ. Τί θὰ διαλέξουμε γιὰ τὸ ἕνα ἢ ἄλλο ὕφασμα; Τί θὰ συμπληρώνη καλύτερα μιὰ τουαλέττα; Τί εἶναι ποὺ ταιριάζει περισσότερο μὲ τὴ μόδα;

Τὰ κολλιὲ σὲ πολλὲς σειρὲς εἶναι αὐτὰ ποὺ παίζουν τὸν κυριώτερο ρόλο.

Ἄλλοτε εἶναι μακρυά, ἄλλοτε κοντύτερα, μονόχρωμα, πολύχρωμα, σὲ ἁπαλὰ ἢ ζωηρὰ χρώματα, ὅπως τὸ ρόζ, τὸ κίτρινο, τὸ μπλέ, τὸ πράσινο.

Τὰ σχήματα εἶναι διάφορα. Μερικὰ κολλιὲ σχηματίζονται ἀπὸ «μπούλ» σὲ ἀνόμοια μεγέθη. Στὴ μέση τοποθετοῦνται οἱ πιὸ μεγάλες καὶ πρὸς τὰ πίσω οἱ μικρότερες. Ἢ ἡ τοποθέτησι γίνεται μὲ μεγάλες καὶ μικρὲς μπούλ. Ἄλλοτε μικροὶ κρίκοι ἀποτελοῦν τοὺς συνδέσμους μεταξὺ μεγάλων καὶ μικρῶν.

Ἄλλη μεγάλη μόδα εἶναι τὰ κολλιὲ ἀπὸ χρωματιστὰ πετράδια, ποὺ ἔχουν ἀκανόνιστα σχήματα.

Οἱ γόβες ἀπὸ σατὲν συνοδεύουν τὶς ἀμπιγιὲ τουαλέττες. Τὸ χρῶμα τους συνδυάζεται μὲ τὴν τουαλέττα καὶ ἄλλοτε πάλι διαλέγουμε ἀντίθεσι χρωμάτων, ποὺ κι' αὐτὴ ἔχει τὴν ὁμορφιά της. Ἐξ ἄλλου, ἡ τσάντα συνδυάζεται μὲ τὶς γόβες καὶ εἶναι μάλλον μικρή, μὲ μετάλλινο φερμουάρ.

ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΑΛΕΤΤΕΣ

Κοντὰ στ' ἄλλα στολίδια, ποὺ συμπληρώνουν μιὰ ἐμφάνισι, ἔρχονται καὶ τὰ λουλούδια νὰ προσθέσουν τὴ χάρι τους.

Δὲν ὑστεροῦν δὲ παρὰ μόνο κατὰ τὸ ἄρωμα, γιατὶ ἡ κατασκευή τους ἔχει φτάσει τὸ τέλειο. Θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ γελαστῆ. Βλέποντάς τα νὰ στολίζουν μιὰ τουαλέττα.

Μὴν παραλείψετε, λοιπόν, κοντὰ στ' ἄλλα ἀξεσουάρ, νὰ προμηθεῖτε καὶ μερικὰ λουλούδια τοῦ γούστου σας, γιὰ νὰ τὰ φορῆτε ἀναλόγως. Εἶναι ἀπαραίτητα.

ΟΙ ΖΩΝΕΣ

Κι' αὐτὲς συγκαταλέγονται στὰ ἀξεσουάρ, ποὺ παίζουν μεγάλο ρόλο, ἰδιαιτέρως ἐφέτος.

1) Κολλιὲ ἀπὸ πέτρες ἀνόμοιες σὲ σχῆμα καὶ σὲ μέγεθος. 2) Γοβάκι βραδυνὸ ἀπὸ σατέν. 3) Τσάντα ἀπὸ ἴδιο σατέν.

1) Γιορτινὸ ταφταδένιο φόρεμα. 2) Βελούδινο ὁλόλευκο φορεματάκι μὲ τρέσσα στὴ φούστα. 3) Φόρεμα ἀπὸ κοτλὲ βελοῦδο σὲ χρῶμα φραμπουάζ. 4) Τουαλεττίτσα ἀπὸ ρόζ ὀργκαντζᾶ. 5) Καὶ μιὰ ἄλλη ἀπὸ λευκὴ ὀργκαντζᾶ.

Τὶς βλέπουμε ντραπαριστές, ἴσιες καὶ πάντα φαρδειές, ὥστε νὰ συντελοῦν στὸ ἀνέβασμα τῆς μέσης καὶ νὰ δίνουν στὸ φόρεμα μιὰ κοντόταλλη ἐντύπωσι, ὅπως τὴ θέλει ἡ τελευταία μόδα.

Στὶς ἀμπιγιὲ τουαλέττες οἱ ζῶνες εἶναι ἀπὸ βελοῦδο, σατὲν ἢ ταφτά, μὲ τὶς ἄκρες νὰ κρέμωνται ἀρκετά.

Γιὰ τὰ καθημερινὰ φορέματα, οἱ ζῶνες εἶναι δερμάτινες ἀπὸ μπὸς σὲ διάφορα χρώματα ἢ ἀπὸ σουέντ. Καὶ τὰ δυὸ συνηθίζονται.

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΜΟΔΑ

Μετὰ τὸν καινούργιο χρόνο, μολονότι τὰ παιδιὰ ξαναρχίζουν τὰ σχολεῖα τους, δὲν παύουν, ὡστόσο, νὰ διοργανώνουν κάθε τόσο καὶ παιδικὲς συγκεντρώσεις.

Χρήσιμο, λοιπόν, εἶναι νὰ δώσουμε στὶς μητέρες μερικὲς ἰδέες γιὰ παιδικὰ φορέματα λουσᾶτα, ποὺ νὰ εἶναι καμωμένα σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῆς μόδας.

Ἂς δοῦμε πρῶτα τρία χαριτωμένα μοντέλα ἀπὸ ταφτᾶ τὸ ὕφασμα, ποὺ τόσο κολακεύει τὶς κοπελλίτσες.

Τὸ πρῶτο μας φιγουρίνι εἶναι ἕνα φορεματάκι ἀπὸ ταφτὰ σὲ χρῶμα μπλὲ ζωηρό. Ἔχει στὸ κορσάζ ἕνα ἀμπιεσμὰν ὅλο μὲ στενὲς πιετίτσες καὶ καταλήγει στὸ λαιμὸ μ' ἕνα στρογγυλό, κατεβαστό, μικρὸ γιακά. Τὰ μανικάκια εἶναι κοντὰ στὸν τύπο φουσκίτσας. Ἡ φούστα εἶναι πολὺ φαρδειά, μὲ σούρες ὁλοτρίγυρα στὴ μέση.

Ἡ παιδικὴ σιλουέττα συμπληρώνεται μ' ἕνα γαρνίρισμα ἀπὸ λευκὰ μοτίβα, ποὺ σχηματίζουν λουλουδάκια. Τὰ βλέπουμε σκορπισμένα στὴ φούστα, ἐνῶ στὸ τέλος τοῦ ἀμπιεσμὰν καὶ τῶν μανικιῶν σχηματίζουν μιὰ ὁριζόντια γραμμή. Ἐπίσης, δυὸ μοτίβα γαρνίρουν τὶς ἄκρες τοῦ μικροῦ γιακά.

Τὸ ἄλλο φιγουρίνι δείχνει ἐπίσης ἕνα ταφταδένιο φόρεμα σὲ χρῶμα πολὺ ἁπαλὸ ρόζ γιὰ φόντο, μὲ γραμμὲς μπλὲ πάλ. Οἱ ραβδώσεις μπαίνουν ὁριζόντιες.

Τὸ μπουστάκι εἶναι ἐφαρμοστό, τὰ μανίκια κοντά, φουσκίτσες, καὶ ὁ λαιμὸς στολίζεται μ' ἕνα γιακαδάκι λενζερί.

Ἡ φούστα τοῦ φορέματος εἶναι φαρδειά, μὲ σούρες γύρω ἀπὸ τὴ μέση καὶ πάνω ἀπ' αὐτὴν βελούδινα ἀνθάκια σχηματίζουν τριγύρω ἕνα στόλισμα.

Τὸ τρίτο ταφταδένιο φόρεμα εἶναι σὲ χρῶμα πράσινο ζωηρό. Σχηματίζει κι' αὐτὸ νομίτη, μὲ κάθετες στενὲς πιέττες. Μιὰ φάσα στὴν ἕνωσί του μὲ τὸ μπουστάκι, δένει μπροστὰ ἕνα φιόγκο.

Ἡ φούστα, πολὺ φαρδειά, μὲ σούρες στὴ μέση, συμπληρώνεται ἀπὸ ἕνα φαρδὺ πλισσεδωτὸ βολάν. Ἡ ἴδια φάσα, ποὺ γαρνίρει τὸ μπουστάκι, γαρνίρει καὶ τὴ φούστα στὴν ἕνωσί της μὲ τὸ βολὰν καὶ δένει κι' ἐδῶ πλαγίως ἕνα φιογκάκι.

Ἡ τουαλεττίτσα συμπληρώνεται μ' ἕνα «λενζερὶ» λευκὸ γιακᾶ καὶ παρόμοια ρεβεράκια στὰ κοντὰ μανίκια.

Ἀριστερά: φόρεμα ἀπὸ ριγωτὸ ταφτὰ ρόζ καὶ μπλέ. Δεξιά: Ταφταδένιο φορεματάκι σὲ χρῶμα πράσινο μὲ φαρδὺ βολάν.

ΒΕΛΟΥΔΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΟΥΑΛΕΤΤΙΤΣΕΣ

Βλέπουμε καὶ ὡραιότατες τουαλεττίτσες ἀπὸ ὁλόλευκο βελοῦδο. Ἔχουν μπουστάκια καὶ φοῦστες μὲ πιέττες κουφωτές, μανίκια-φουσκίτσες καὶ στενὲς ζῶνες. Ἐπίσης τὰ κοτλὲ βελοῦδα χρησιμοποιοῦνται. Ἔπειτα ἔχουμε τὶς λεπτὲς βατίστες καὶ τὰ ὀργκαντζᾶ. Σ' αὐτὰ τὰ μοντέλα βλέπουμε φουστίτσες μὲ βολανάκια, τὰ δὲ μπουστάκια κουμπώνουν μπροστά.

ΠΑΙΔΙΚΑ ΕΠΑΝΩΦΟΡΙΑ

Τὰ παιδικὰ ἐπανωφόρια ἐπιδιώκουν ὡς συνήθως μιὰ γραμμὴ κλασσική. Περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, ἡ μόδα εὐνοεῖ γιὰ τὰ παιδιὰ τὴν ἁπλότητα στὸ ντύσιμο, ποὺ εἶναι μιὰ ἐπὶ πλέον ὁμορφιά, ἡ ὁποία προστίθεται στὴ φυσικὴ παιδικὴ χάρι.

Φυσικά, στὴν ὅλη γραμμὴ τὰ παιδικὰ ἐπανωφόρια ἀκολουθοῦν καὶ αὐτὰ τὶς γενικὲς τάσεις τῆς μόδας. Τὰ βλέπουμε εὐρύχωρα, εἴτε εἶναι εὐθύγραμμα, εἴτε εἶναι ἐβαζὲ πρὸς τὰ κάτω. Οἱ ὧμοι εἶναι πάντα ριχτοί, μὲ τὰ μανίκια κολλημένα χαμηλά.

ΕΣΜΕΡΑΛΔΑ

Τὸ ξωντανὸ δέντρο

ΕΞΩΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Μ-ΙΑΤΙ πηγαίνεις τόσο σιγά, Μπακού; φώναξε ὁ Τὸμ Λάϊαν στὸν ἰθαγενῆ ὁδηγό του.

— Πρέπει προσέχω ἀφέντη, μουρμούρισε ἐκεῖνος. Ἐδῶ κοντὰ ναός...

— Ξέρω, ξέρω, μοῦ τὰ εἶπες καὶ πρίν! τὸν ἔκοψε ὁ Τόμ. Πλησιάζουμε σ' ἕνα ναὸ τοῦ μεγάλου θεοῦ Γκαΐ, ποὺ ψάχνουμε γιὰ νὰ τὸν βροῦμε ἐδῶ καὶ δυὸ βδομάδες. Μήπως μετάνοιωσες καὶ δὲ θέλεις νάρθῃς μαζί μου;

— Δὲ θέλω ἀφίσω μόνο του ἀφέντη, διαμαρτυρήθηκε ὁ ἰθαγενής. Ἀφέντης ἔσωσε δική μου ζωή.

— Θὰ μείνῃς ἐδῶ, εἶπε ὁ Τόμ. Δὲ θέλω νὰ πεθάνῃς ἀπ' τὸ φόβο σου. Θὰ μοῦ δείξῃς κατὰ ποῦ πρέπει νὰ πάω κι' ἐσὺ θὰ μὲ περιμένῃς μέχρι τὰ μεσάνυχτα. Ἂν δὲ γυρίσω ὡς τότε, νὰ φύγῃς.

Ὁ Μπακοὺ ὑπάκουσε. Ἔδειξε στὸν Τὸμ τὸ δρόμο ποὺ ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσῃ καὶ τὸν κύτταξε μὲ λύπη ὥσπου χάθηκε πίσω ἀπ' τὰ δέντρα.

Ὁ Τὸμ προχωροῦσε ξένοιαστος κάτω ἀπ' τὶς φυλλωσιές. Ἡ ἀγάπη γιὰ τὸν κίνδυνο ἦταν τὸ μεγάλο του πάθος κι' ὁ λόγος ποὺ βρισκότανε τώρα μέσα στὴ ζούγκλα.

Θυμήθηκε τὶς συμβουλὲς τοῦ ὁδηγοῦ του καὶ γέλασε. Ὁ Μπακοὺ τοῦ εἶχε πῆ κάτι γιὰ τὶς ἱέρειες ποὺ ζοῦσαν στὸ ναὸ τοῦ Γκουΐ καὶ γιὰ τὸ ἱερὸ δέντρο ποὺ σκότωνε τοὺς ξένους. Δὲν εἶχε καταλάβει καλὰ ὁ Τόμ, μὰ διασκέδαζε μὲ τὶς δεισιδαιμονίες τοῦ ὁδηγοῦ.

Δὲν εἶχε περπατήσει οὔτ' ἕνα χιλιόμετρο, ὅταν ἀντίκρυσε τὸ ναό. Βρισκόταν σ' ἕνα ξέφωτο κι' ἦταν φτιαγμένος ἀπὸ κοκκινωπὴ πέτρα.

Ὁ Τὸμ προχώρησε ἀδίσταχτα καὶ μπῆκε μέσα. Βρέθηκε σὲ μιὰ κυκλικὴ σάλλα, ποὺ στὴ μέση της ὑψωνόταν τὸ ἀγριωπὸ εἴδωλο τοῦ θεοῦ. Γύρω του ἦταν γονατισμένες ἐννιὰ κοπέλλες καὶ μιὰ γρηὰ μὲ μακρυά, κάτασπρα καὶ ξεχτένιστα μαλλιὰ ἔψελνε κάτι σὰν μοιρολόϊ.

Αὐτὴ ἐδε πρώτη τὸν Τὸμ κι' ἔμπηξε μιὰ φωνή. Οἱ κοπέλλες πετάχτηκαν ἀπάνω καὶ κύτταξαν μὲ γουρλωμένα μάτια τὸν ξαν-θὸ νέο.

— Ἀπὸ ποῦ ἦρθες; ρώτησε ἡ γρηὰ στὴ διάλεκτο τῶν ἰθαγενῶν.

— Μὲ γέννησε τό δάσος, τῆς ἀπάντησε πειρακτικὰ ὁ Τόμ.

Τὸ βλέμμα τῆς γρηᾶς ἔγινε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀπειλητικό. Ὕστερα ἕνα χαμόγελο σὰν γκριμάτσα χάραξε τὸ ρυτιδωμένο πρόσωπό της.

— Καλῶς ἦρθες λοιπόν, ξένε, εἶπε καλοκάγαθα. Μιὰ κι' εἶσαι παιδὶ τοῦ δάσους, ὅπως λές, ὁ Γκαΐ θὰ σὲ καλοδεχτῆ.

Ἔκανε ἕνα νόημα στὶς κοπέλλες, κι' αὐτὲς ὥρμησαν ὅλες μαζὶ πάνω στὸν Τόμ, ποὺ βρέθηκε δεμένος πρὶν προλάβῃ ν' ἀντισταθῆ.

— Στὸ δέντρο! φώναξε ἡ γρηά, μορφάζοντας ἀπαίσια.

Οἱ κοπέλλες σήκωσαν τὸν Τὸμ καὶ τὸν μετέφεραν σ' ἕνα δεύτερο δωμάτιο, μικρότερο ἀπ' τὸ προηγούμενο καὶ χωρὶς σκεπή. Οἱ τελευταῖες ἀχτίδες τοῦ ἥλιου ἔπεφταν πάνω σ' ἕνα πανύψηλο θάμνο, μὲ περίεργα λεπτὰ κλαδιά, ποὺ ἀνέβαιναν πρὸς τὰ πάνω καὶ τυλίγονταν γύρω ἀπ' τὸν κορμό του.

Ἄφισαν τὸν Τὸμ δίπλα στὸ θάμνο. Ἡ γρηὰ ἔσκυψε πάνω του.

— Μόλις βγῆ τὸ φεγγάρι, τὰ κλαδιὰ θ' ἁπλωθοῦν καὶ θ' ἀρχίσουν νὰ κατεβαίνουν, στρίγγλισε ἄγρια. Κι' ὅταν σὲ φτάσουν, θὰ τυλιχτοῦν ἀπάνω σου καὶ θὰ σ' ἀγκαλιάσουν σφιχτά, πολὺ σφιχτά, γυιὲ τοῦ δάσους. Τὸ πρωΐ, δὲ θἄχουν ἀπομείνει πολλὰ πράγματα ἀπὸ σένα!

Γέλασε ἄλλη μιὰ φορὰ κι' ὕστερα γύρισε κι' ἔφυγε. Οἱ κοπέλλες τὴν ἀκολούθησαν.

Ὅταν ἔμεινε μόνος του, ὁ Τὸμ δοκίμασε νὰ σπάση τὰ δεσμά του, ἀλλὰ δὲ μπόρεσε.

Προσπαθοῦσε νὰ καθησυχάση τὸν ἑαυτό του, λέγοντας πὼς οἱ ἀπειλὲς τῆς γρηᾶς ἦταν ἀστεῖες καὶ πὼς δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ κουνηθῆ τὸ δέντρο.

Μά, μόλις φάνηκε τὸ φεγγάρι, παρατήρησε μὲ φρίκη πὼς τὰ κλαδιὰ ἀρχιζαν νὰ σαλεύουν! Ἁπλώνονταν σιγὰ-σιγά...

Ὁ Τὸμ δοκίμασε νὰ κυλήση πάρα κάτω, ἀλλ' ἀνακάλυψε πὼς ἡ ἄκρη τοῦ σκοινιοῦ ἦταν δεμένη στὸν κορμό.

Ἕνα νυχτοπούλι πλησίασε καὶ θέλησε νὰ περάση πάνω ἀπ' τὸ δέντρο. Ἀμέσως τεντώθηκε ἕνα κλαδί, σὰν ἀνθρώπινο χέρι, ἅρπαξε τὸ δυστυχισμένο ζῶο καὶ τυλίχτηκε γύρω του. Τὸ πουλὶ δὲν πρόλαβε παρὰ νὰ βγάλη μιὰ τρομαγμένη φωνή. Ἀκούστηκε τὸ τρίξιμο ποὺ κάνανε τὰ κόκκαλά του σπάζοντας...

Ὕστερ' ἀπὸ λίγο τὸ κλαδὶ ἄνοιξε κι' ἄφησε νὰ πέσουν τὰ ὑπολείμματα τοῦ θύματός του. Ὅλες οἱ σάρκες εἶχαν ἐξαφανιστῆ. Τὶς εἶχαν ἀπορροφήσει οἱ πόροι τοῦ φυτοῦ.

«Ἔτσι θὰ πεθάνω κι' ἐγώ!» σκέφτηκε ὁ Τόμ.

Οἱ ὧρες περνοῦσαν. Τὰ κλαδιὰ δὲν ἀπεῖχαν παρὰ μερικοὺς πόντους ἀπ' τὸ κορμί του... Μὲ μάτια πεταγμένα ἀπ' τὶς κόγχες, μουσκεμένος στὸν ἱδρῶτα, ὁ Τὸμ νόμιζε πὼς τάνοιωθε κι' ὅλας νὰ τὸν ἀγγίζουν!...

Ξαφνικὰ κάτι τὸν ἄγγιξε στὴν πλάτη. Τινάχτηκε ἔτοιμος νὰ οὐρλιάση.

— Μὴ φωνάζῃς! τοῦ ψιθύρισε μιὰ κοριτσίστικη φωνή! Ἦρθα νὰ σὲ λύσω.

Στράφηκε κι' εἶδε μιὰ ἀπ' τὶς ἱέρειες. Φαινόταν πολὺ νέα, γύρω στὰ 16, καὶ τὸ κορμάκι της ἦταν σὰν μπουμπούκι.

— Δὲν μπορούσα νὰ ἔρθω πιὸ πρίν, γιατὶ παραφύλαγε ἡ γρηά, πρόσθεσε. Μὰ κατάφερα νὰ τῆς ρίξω ἕνα βοτάνι στὸ νερό της καὶ τώρα κοιμᾶται βαθειά. Θὰ μὲ πάρῃς μαζί σου, γυιὲ τοῦ δάσους;

Ὁ Τὸμ δὲ μποροῦσε νὰ μιλήση, ἀπ' τὴν τρομερὴ συγκίνησι. Ἡ χαρά του γιὰ τὴν ἀνέλπιστη σωτηρία του ἦταν τόση, ποὺ τοῦ ἔσφιγγε τὸ λαιμό.

Κούνησε μόνο τὸ κεφάλι του.

Ἡ κοπέλλα ἄρχισε νὰ λύνῃ τοὺς κόμπους, προσέχοντας νὰ μὴν ἀγγίξῃ τὸ δέντρο. Μὰ ἔκανε μιὰ ἀδέξια κίνησι κι' ἀκούμπησε σ' ἕνα κλαδί, ποὺ τυλίχτηκε ἀμέσως στὸν καρπό της.

Ἡ μικρὴ ἱέρεια ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ πληγωμένου ζώου καὶ προσπάθησε νὰ ἐλευθερώση τὸ χέρι της. Ἦταν ὅμως ἀργά! Κι' ἄλλα κλαδιὰ εἶχαν τιναχτῆ πρὸς τὸ μέρος της, καὶ τώρα τὴν ἔσφιγγαν στὴ θανάσιμη ἀγκαλιά τους...

Ἡ ἰθαγενὴς ἄφησε ἕνα βογγητὸ κι' ἐγκαταλείφθηκε. Ὁ Τὸμ τὴν εἶδε νὰ χάνεται κάτω ἀπ' τὰ πράσινα τέρατα... καὶ λιποθύμησε.

Ὅταν συνῆλθε, ἦταν πιὰ μέρα καὶ βρισκόταν μέσα στὸ δάσος. Ὁ Μπακοὺ ἔσκυβε ἀνήσυχος πάνω του.

— Ποῦ εἶμαι; Πῶς σώθηκα; βόγγησε ὁ Τόμ.

— Ἀφέντης πολὺ τυχερός, ἀπάντησε χαρούμενος ὁ ἰθαγενής. Ἐγὼ εἶδα περάσει μεσάνυχτα χωρὶς ἔρθη ἀφέντης. Κατάλαβα κινδυνεύει. Βρῆκα ἀφέντη κάτω ἀπὸ δέντρο. Κλαδιὰ δὲν εἶχαν πειράξει ἀφέντη, γιατὶ κρατοῦσαν κοπέλλα...

Ὁ Τὸμ δὲν ἀναζήτησε ποτὲ πιὰ τὸν κίνδυνο. Τὰ ξανθά του μαλλιά, ποὺ εἶχαν ἀσπρίσει μέσα σὲ μιὰ νύχτα, τοῦ θύμιζαν τὴ φριχτὴ του περιπέτεια.

Α. ΣΩΛΚ

Συνταρακτικὸ ἀστυνομικὸ μυθιστόρημα ὑπὸ ΤΖΕΪΜΣ ΤΣΕΪΖ

"Ὁ ἔρωτας μὲ ἔκανε λολοφόνο!"

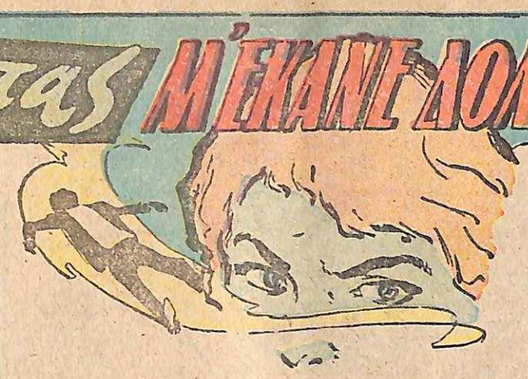

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Ὁ Τέρρυ Ρέγκαν πουλάει καὶ ἐπισκευάζει ραδιόφωνα καὶ δέκτες τηλεοράσεως σὲ μιὰ περιοχὴ τῆς Καλιφορνίας. Ἔχει λοιπὸν ἀποφασίσει νὰ δολοφονήση ἕνα ἀπὸ τοὺς πελάτες του, τὸν πλούσιο κι' ἀνάπηρο Ντελάνεϋ, γιατὶ ἔχει ἐρωτικὲς σχέσεις μὲ τὴ γυναίκα του Τζίλντα. Γιὰ νὰ τὸ κατορθώση, χωρὶς ὅμως νὰ ἀνακαλυφθῆ, σχεδιάζει νὰ μεταρρυθμίση μιὰ συσκευὴ τηλεοράσεως ποὺ τοῦ ἔχει πουλήσει ὁ ἴδιος, κατὰ τέτοιον τρόπο ὥστε καθὼς θὰ τὴ χρησιμοποιῆ ὁ Ντελάνεϋ ἀπὸ μακρυά, ἀπ' τὴν ἀναπηρικὴ πολυθρόνα του, νὰ πάθη ἠλεκτροπληξία καὶ νὰ πεθάνη. Ἔτσι, θὰ φανταστοῦν ὅλοι πὼς ἐπρόκειτο γιὰ δυστύχημα. Κι' ὁ Ρέγκαν θ' ἀποκτήση τὴ Τζίλντα καὶ τὴν περιουσία τοῦ Ντελάνεϋ. Ὁ Ρέγκαν εἶχε γνωρίσει γιὰ πρώτη φορὰ τοὺς Ντελάνεϋ πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό, ὅταν πῆγε στὴ βίλλα τους γιὰ νὰ τοὺς πουλήση μιὰ συσκευὴ τηλεοράσεως. Καθὼς ἐγκαθιστοῦσε ὕστερα τὴν κεραία, μὲ τὴ βοήθεια τῆς Τζίλντας, ἐκείνη τὸν προκαλοῦσε μὲ τὴ στάσι της. Μεθυσμένος τότε ἀπ' τὴ γοητεία της, τὴν ἅρπαξε καὶ τὴ φίλησε. Τὴν ἴδια μέρα, ἐκείνη πῆγε στὸ σπίτι του

2ον

Κάθησε σὲ μιὰ φαθινὴ πολυθρόνα.

— Θέλετε νὰ πῆτε κάτι; τῆς πρότεινα.

— Ὄχι, εὐχαριστῶ.

Μὲ κύτταξε μιὰ στιγμὴ καὶ πρόσθεσε:

— Ἦρθα νὰ σᾶς δικαιολογηθῶ, κύριε Ρέγκαν.

— Νὰ μοῦ δικαιολογηθῆτε; Γιατί;...

— Μὰ δὲν κάθεστε καὶ σεῖς; Ὑπάκουσα.

— Πρέπει νὰ σᾶς δικαιολογηθῶ γι' αὐτὸ ποὺ συνέβη σήμερα τ' ἀπόγευμα, συνέχισε ἤρεμα ἡ Τζίλτα. Μετανοῶ γιὰ ὅ,τι ἔκανα. Σιγουρα, θὰ μὲ περάσατε γιὰ καμμιὰ ἀπ' τὶς γυναῖκες ἐκεῖνες ποὺ ρίχνονται στὸν πρῶτο τυχόντα!

— Μὰ κάθε ἄλλο! διαμαρτυρήθηκα. Ἐγὼ ἔφταιγα... Δὲν ἔπρεπε νά...

— Σᾶς παρακαλῶ, ἀφῆστε τὶς ὑποκρισίες! Ὅταν συμβαίνῃ κάτι τέτοιο, τὸ λάθος εἶναι πάντα τῆς γυναίκας... Μὰ φαίνεται πὼς ἔχασα λίγο τὸ μυαλό μου, ἐκείνη τὴ στιγμή... Μοῦ δίνετε ἕνα τσιγάρο, ἂν θέλετε;

Τῆς πρόσφερα τὴν τσιγαροθήκη μου, ἀνοιχτή. Πῆρε τσιγάρο. Τῆς ἔδωσα φωτιά. Μὰ τὸ χέρι μου ἔτρεμε τόσο, ὥστε χρειάστηκε νὰ τὸ πιάση, νὰ τὸ κρατήση μὲ τὸ δικό της, γιὰ νὰ μπορέση ν' ἀνάψη. Ἡ ἐπαφή της ἐπιταχυνε ἀκόμα πιὸ πολὺ τοὺς χτύπους τῆς καρδιᾶς μου.

— Ντρέπομαι τὸν ἑαυτό μου, συνέχισε γέρνοντας πίσω στὴν πολυθρόνα της. Βέβαια, μὲ δικαιολογεῖ κάπως ἡ κατάστασι ποὺ βρίσκομαι... Μὰ θἄπρεπε νὰ συγκρατηθῶ! Δὲ θέλω νὰ μὲ νομίσετε γιὰ εὔκολη λεῖ... Εἴμαστε γείτονες. Δὲν ἐννοῶ νὰ φανταστῆτε πὼς πρέπει τώρα νὰ ἀποτελειώσετε αὐτὸ ποὺ ἔγινε. Αὐτὸ ἤρθα νὰ σᾶς ἐξηγήσω, ἀπὸ εὐγένεια...

— Μὰ ἦταν περιττό! Δὲ φαντζόμουν... αὐτὸ ποὺ νομίζετε!

— Ναί, ναί, τὸ φαντάστηκα... Ξέρω πὼς ἐνδιαφέρω τοὺς ἄντρες. Δὲν εἶναι δικό μου λάθος. Δὲν κάνω τίποτα γιὰ νὰ τοὺς προκαλέσω. Ὅταν μάθουνε πὼς εἶναι ἀνάπηρος ὁ ἄντρας μου, μοῦ ρίχνονται ὅλοι!

— Ὡς τώρα, δὲν εἶχα συναντήσει κανένα ποὺ νὰ μὲ ταράξη ἀληθινά. Δὲ μοῦ ἦταν καθόλου δύσκολο νὰ τοὺς κρατάω σ' ἀποστασι...

Σταμάτησε λίγο καὶ τράβηξε μιὰ ρουφηξιὰ καπνό. Ἡ κόκκινη ἀναλαμπὴ τοῦ τσιγάρου φώτισε τὰ χείλια της, τὴν ἄκρη τῆς μύτης της καὶ τὸ πηγούνι της.

— Ἐσεῖς ὅμως ἔχετε κάτι ξεχωριστό... μουρμούρισε.

Ἀναστήκωσε τὰ χέρια της καὶ τ' ἄφισε νὰ ξαναπέσουνε πάνω στὰ μπράτσα τῆς πολυθρόνας της.

— Ἔπρεπε ὡστόσο ναρθῶ νὰ σᾶς δῶ, συνέχισε, γιὰ νὰ σᾶς πῶ πὼς δὲν πρόκειται νὰ ξαναγίνη αὐτὸ τὸ πρᾶγμα... Βλέπετε κύριε Ρέγκαν, θὰ ἦταν μεγάλη δυστυχία μου, ἂν ἐρωτευόμουν κάποιον. Γιατὶ δὲ μπορῶ νὰ ἐγκαταλείψω τὸν ἄντρα μου. Εἶν' ἀνάπηρος, βασίζεται σὲ μένα. Ἡ συνείδησί μου δὲν τὸ ἐπιτρέπει...

— Ἂν σᾶς συνέβαινε νὰ ἐρωτευθῆτε κάποιον ἄλλο, θἄχατε κάθε δικαίωμα νὰ ἐγκαταλείψετε τὸν ἄντρα σας! τόνισα. Εἴσαστε νέα. Δὲ μπορεῖ νὰ φανταστῆ ποτὲ πως θὰ μείνετε δεμένη μαζί του σ' ὅλη του τὴ ζωή! Θἄταν μιὰ ἀνώφελη θυσία σας.

— Ἔτσι νομίζετε; Μά, ὅταν παντρεύτηκα, ὑποσχέθηκα νὰ μείνω κοντά του γιὰ πάντα. Μοῦ εἶναι ἀδύνατο τώρα νὰ πατήσω τὸν ὅρκο μου... Μοῦ τὸ ἀπαγορεύει ἀλλωστε ἡ συνείδησί μου καὶ γιὰ ἕναν ἄλλο λόγο: Γιατὶ εἶμαι ἡ ἀθέλητη αἰτία τοῦ δυστυχήματος ποὺ τὸν ἄφισε ἀνάπηρο.

— Ἐσείς;... Πῶς αὐτό;

Στούρωσε τὶς μακρειὲς γάμπες της κι' ἀπάντησε:

— Ἀπ' τὸν καιρὸ τοῦ δυστυχήματος, εἴσαστε ὁ πρῶτος, στὸν ὁποῖο νοιώθω πὼς μπορῶ νὰ μιλήσω... Δὲν ξέρω πῶς συμβαίνει, αἰσθάνομαι ὅμως ἄνετα μὲ σᾶς. Θὰ πλήξετε, ἂν σᾶς διηγηθῶ τί ἔγινε τότε;...

— Ποτὲ δὲ μπορεῖ νὰ πλήξω, ὅταν σᾶς ἀκούω νὰ μοῦ μιλᾶτε.

— Εὐχαριστῶ... Ἔχουμε τέσσερα χρόνια παντρεμένοι, ὁ Τζὰκ κι' ἐγώ. Τὸ δυστύχημα ἔγινε τρεῖς μῆνες μετὰ τὸ γάμο μας.

Μιλοῦσε τώρα σ' ἕνα τόνο ἀδιάφορο, ἀπρόσωπο.

— Εἴχαμε πάει σ' ἕνα πάρτυ, σὲ κάποιο φιλικὸ σπίτι. Ὁ Τζὰκ εἶχε πιῆ πολύ. Δὲν τὸν ἄφισα νὰ πάρη αὐτὸς τὸ βολάν, ὅταν φεύγαμε, γιατὶ ἦταν μισομεθυσμένος. Λογομαχήσαμε μάλιστα γι' αὐτό, ἀλλὰ στὸ τέλος ἔγινε τὸ δικό μου.

»Πήραμε ἕνα δρόμο ποὺ ἀνέβαινε στο βουνό. Ὁ Τζὰκ εἶχε ἀποκοιμηθῆ, ἀπ' τὸ κούνημα τοῦ αὐτοκινήτου.

»Στὰ μισὰ τοῦ δρόμου περίπου, συναντήσαμε ἕνα αὐτοκίνητο σταματημένο, ἔτσι ποὺ μᾶς ἔφραζε τὸ πέρασμα. Ἀνῆκε σ' ἕνα φίλο μας, ποὺ εἶχε φύγει κι' αὐτὸς ἀπ' τὸ ἴδιο πάρτυ. Εἶχε μείνει δίχως μπενζίνα. Σταμάτησα, κατέβηκα καὶ προχώρησα πρὸς τὸ μέρος του.

»Φαίνεται ὅμως πὼς δὲν εἶχα σφίξει καλὰ τὸ χειρόφρενο, καὶ τ' αὐτοκίνητο ἄρχισε νὰ κυλᾶη πρὸς τὰ πίσω, σ' ἕνα ἀπότομο κατήφορο! Ὁ Τζὰκ ἐξακολουθοῦσε νὰ κοιμᾶται. Ὥρμησα, φυσικά, γιὰ νὰ προσπαθήσω νὰ το σταματήσω. Μὰ ἦταν πολὺ ἀργά. Ἔπεφτε κι' ὅλας ἔξω ἀπ' τὸ δρόμο, στὸ γκρεμό!...

»Ποτὲ δὲ θὰ ξεχάσω τὸ φριχτὸ κρότο ποὺ ἔκανε, καθὼς τσακιζότανε στοὺς βράχους!... Ἂν εἶχα σφίξει ἀρκετὰ τὸ χειρόφρενο, δὲ θὰ γινόταν ποτὲ τὸ κακό!

— Ἦταν ἕνα δυστύχημα, εἶπα. Μποροῦσε νὰ συμβῆ στὸν καθένα.

— Ὁ Τζὰκ ὅμως δὲ συμφωνεῖ. Πιστεύει πὼς ἦταν ἕνα ἀσυγχώρητο λάθος μου... Μοῦ ἔχει μείνει ἀπὸ τότε ἕνα τρομερὸ σύμπλεγμα ἐνοχῆς. Γι' αὐτὸ δὲ θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ τὸν ἐγκαταλείψω.

Τῆς ἔκανα τότε τὴν ἐρώτησι ποὺ μ' ἐδιέφερε πιὸ πολύ:

— Τὸν ἀγαπᾶτε πάντα;

Ἀνασκίρτησε κι' ἀπάντησε:

— Πῶς νὰ τὸν ἀγαπῶ;... Ζῶ μαζί του τέσσερα χρόνια. Ὑποφέρει, καὶ γι' αὐτὸ γίνεται κάποτε ἀφόρητος... προπάντων ὅταν πίνῃ! Εἶναι 23 χρόνια μεγαλείτερός μου. Οἱ ἰδέες του δὲ συμφωνοῦν καθόλου μὲ τὶς δικές μου. Μά, ἀφοῦ τὸν ἔχω παντρευτῆ, πρέπει νὰ κάνω ὑπομονή... Ἐγὼ φταίω ποὺ εἶναι ἀνάπηρος καὶ ποὺ κατεστράφηκε ἡ ζωή του!

— Ἦταν ἕνα δυστύχημα! ξαναεῖπα, σφίγγοντας τὶς κλειστὲς γροθιές μου ἀνάμεσα στὰ γόνατά μου. Δὲ μπορεῖτε νὰ θυσιαστῆτε, χωρὶς αἰτία!

— Τί θἄπρεπε νὰ κάνω, κατὰ τὴ γνώμη σας;

— Εἴσαστε ἐλεύθερη νὰ τὸν ἀφίσετε, ἂν θέλετε. Ἔτσι τὰ βλέπω ἐγώ...

— Ἔχετε, φαίνεται, ἐλαστικώτερη συνείδησι ἀπὸ μένα.

Ἅπλωσε τὸ χέρι της. Τῆς ἔδωσα ἕνα τσιγάρο. Σηκώθηκα ἀπ' τὴν πολυθρόνα μου γιὰ νὰ τῆς τ' ἀνάψω. Κυττάχτηκαμε στὴ μικρὴ φλογίτσα τοῦ σπίρτου.

— Ξέρετε πῶς μὲ ταράζετε;... μουρμούρισε ἡ Τζίλντα.

— Καὶ σεῖς τὸ ἴδιο.

— Ναί, τὸ ξέρω... Ἡ ζωή μου εἶναι πολὺ δύσκολη, κύριε Ρέγκαν. Πιστεύω νὰ τὸ ἔχετε καταλάβει... Αὐτὸ ποὺ συνέβη σήμερα, μ' ἀναστάτωσε...

— Σᾶς καταλαβαίνω πολὺ καλά!

— Δὲ θἀρχόμουν ἐλομάναχη ἐδῶ, τέτοια ὥρα, ἂν δὲν ἤμουν βέ-

Μικρὴ τσουρέφα

Τὰ τέσσερα μικρὰ

Τὸ ζεύγος Τραπουλίδου εἶναι καλεσμένο γιὰ χαρτὶ στὸ σπίτι τοῦ ζεύγους Χαρτομουτρίδη, ἕνα «φιλικὸ» σπίτι ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ καλοῦν τακτικὰ κόσμο καὶ τὸν ξεπουπαλίζουν.

Μόλις μπαίνει λοιπὸν ἡ κυρία θέλει ἀμέσως νὰ καθίση στὸ τραπέζι της πόκας. Καὶ ζητᾶ ἀπὸ τὸ σύζυγο... κεφάλαια.

— Σοῦ ἀφήνω δυὸ χιλιάρικα... τῆς λέει ὁ σύζυγος. Καὶ φρόντισε σὲ παρακαλῶ νὰ παίξης φρόνιμα καὶ συγκρατημένα, γιατὶ ἄλλα δὲν ἔχει.

— Τέλος πάντων, ἀπαντᾶ ἡ κυρία. Λίγα εἶναι ἀλλὰ θὰ παίξω μ' αὐτά.

Καὶ μὲ ὕφος μεγάλης χαρτοπαικτρίας, βάζει τὸ ἕνα χιλιάρικο στὴν τσάντα, κάθεται στὸ τρύσινο τραπέζι καὶ χαλάει τὸ ἄλλο, γιὰ νὰ τὸ ἀνταλλάξη μὲ μάρκες. Πρὶν περάση πολλὴ ὥρα, ὅμως, τὸ ἕνα χιλιάρικο γίνεται καπνός. Ἡ κυρία Τραπουλίδου βγάζει καὶ τὸ ἄλλο. Καὶ λίγο πιὸ ὕστερα ὁ σύζυγος σηκώνεται ἀπὸ τὸ δικό του τραπέζι καὶ πάει κοντὰ στὴ γυναίκα του.

— Λοιπόν, χρυσή μου; τὴ ρωτάει διακριτικά. Τὰ δυὸ χιλιάρικά μου ἑκαναν φτερά;

Ἡ κυρία τοῦ δείχνει τότε τέσσερα ἑκατοστάρικα ποὺ ἀπέμειναν καὶ τάχει μπροστά της.

— Δὲς καὶ μόνος σου, τοῦ λέει χαμογελαστή. Ὄχι μόνο δὲν ἔκαναν φτερά, ἀλλὰ ἀντιθέτως... ἔκαναν αὐτὰ τὰ τέσσερα... μικρά!

— Ἄ! Μπράβο, λέει χαρούμενος ὁ σύζυγος. Τὰ μικρὰ τὰ βλέπω. Ἀλλὰ οἱ... γονεῖς ποὺ εἶναι;

Καὶ τότε ἡ σύζυγος, μὲ θλιμένο χαμόγελο αὐτὴ τὴ φορά, ἀπαντᾶ:

— Οἱ γονεῖς, χρυσέ μου; Οἱ γονεῖς... πέθαναν! Καὶ πολὺ φοβοῦμαι ὅτι θ' ἀκολουθήσουν καὶ τὰ νεογνά!

δαιη πῶς θὰ μὲ καταλαβαίνατε... Τώρα πρέπει νὰ γυρίσω στὸ σπίτι μου.

Σηκώθηκε καὶ πρόσθεσε:

— Τί ὅμορφα καὶ ἥσυχα ποὺ εἶν' ἐδῶ!... Ρώτησα τὴ Μαρία, τὴν ὑπηρέτριά μου, ἂν σᾶς ξέρη. Μοῦ εἶπε πὼς εἴσαστε ἀνύπαντρος καὶ πὼς ζῆτε μόνος.

— Ναί, ζῶ ὁλομόναχος σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, ἀπὸ πολὺν καιρό.

Στεκόμουν πολὺ κοντά της καὶ κυττάζαμε κι' οἱ δυὸ τὶς κορφὲς τῶν δέντρων, ποὺ ξεχώριζαν στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ.

— Δὲ σᾶς φέρνει πλῆξι ἡ μοναξιά σας; μὲ ρώτησε ἡ Τζίλντα. Πῶς δὲν ἔχετε παντρευτῆ;

— Δὲ βρῆκα ἀκόμα τὴ γυναῖκα ποὺ μοῦ ταιριάζει, ἀπάντησα.

Μοῦρριξε μιὰ γρήγορη ματιά. Συγχρόνως τὸ πρόσωπό της φωτίστηκε ἀπ' τὸ φεγγάρι, κι' εἶδα πὼς χαμογελοῦσε πικρά.

— Ε.ἴσαστε, φαίνεται, πολὺ δύσκολος... εἶπε.

— Πιθανόν. Ὁ γάμος ὅμως εἶναι κάτι τὸ ὁριστικό, τοὐλάχιστο γιὰ μένα. Ἔχω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα τὶς ἴδιες ἰδέες μὲ σᾶς.

— Ναί, μὰ ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἀγάπη... Ἐγὼ δὲν ἀγάπησα ποτὲ ἀληθινὰ τὸν ἄντρα μου. Τὸν παντρεύτηκα μονάχα γιὰ νἄχω μιὰ ἄνετη ζωὴ καὶ νὰ ἐξασφαλίσω τὸ μέλλον μου. Πρὶν τὸν γνωρίσω, ἤμουν ἀπένταρη... Μακάρι ὅμως νὰ ἤμουν σήμερα καὶ πάλι ὅπως τότε... νὰ μὴν ἔχω τίποτα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐλευθερία μου!

— Μὰ μπορεῖτε νὰ τὴν ξαναποκτήσετε, τὴν ἐλευθερία σας!

— Τώρα πιὰ ὄχι. Ἂν τὸν ἐγκαταλείψω, θὰ μὲ βασανίζουν πάντα οἱ τύψεις. Δὲν ὑπάρχει αὐστηρότερος δικαστὴς ἀπ' τὴ συνείδησί μας!

— Ἡ δική μου συνείδησι, δὲ μ' ἐνοχλεῖ ποτέ. Πιστεύω ὅμως πὼς καταλαβαίνω τί συμβαίνει μὲ τὴ δική σας.

— Ἀναρωτιέμαι τί θὰ σκεφτῶ αὔριο γιὰ τὸν ἑαυτό μου... μουρμούρισε. Ἤρθα ἐδῶ χωρὶς νὰ τὸ πολυσυλλογιστῶ, γιὰ νὰ σᾶς δώσω νὰ καταλάβετε...

Τὴ διέκοψα, ἁρπάζοντάς της τὰ χέρια:

— Τζίλντα!...

Στράφηκε καὶ μὲ κύταξε. Καταλάβαινα πὼς ἔτρεμε σύγκορμη.

— Τί ὑποκρίτρια ποὺ εἶμαι, ἀγάπη μου! μουρμούρισε λαχανιασμένα. Ντρέπομαι ποὺ σοῦ τὸ λέω... μά, ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ σὲ εἶδα...

Τὴν ἔσφιξα στὴν ἀγκαλιά μου καὶ κόλλησα τὰ χείλια μου στὰ δικά της. Ἔνοιωθα τὸ κορμί της νὰ ἐγκαταλείπεται στὸ σφίξιμό μου, σὰν νὰ μ' ἀποζητοῦσε ὁλόκληρο...

Τὴ σήκωσα στὰ χέρια, γιὰ νὰ τὴν πάρω μέσα στὸ σπίτι.

Μιὰ κουκουβάγια πέταξε ξαφνικὰ ἀπ' τὴ σκεπὴ τοῦ γκαράζ καὶ πέρασε μπροστὰ ἀπ' τὸ φεγγάρι. Κανείς μας ὅμως δὲν τῆς ἔδωσε προσοχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Τρεῖς βραδυὲς συνέχεια, ἡ Τζίλντα ἦρθε πάλι καὶ μὲ βρῆκε, στὸ σπίτι μου...

Μά, ἀφοῦ πέρνουσε ἡ πρώτη φλόγα, μοῦμενε μιὰ ἀπογοήτευσι. Ἡ Τζίλντα φοβότανε μήπως τὴ δῆ κανείς. Ἔτρεμε στὴ σκέψι πὼς μποροῦσε ν' ἀνακαλύψη ὁ ἄντρας της τὶς ἀπιστίες της. Τὴν τρόμαζε ἐπίσης ἡ ἰδέα ὅτι μποροῦσε ὁ Ντελάνεϋ νὰ σηκωθῆ ἀπ' τὸ κρεβάτι του, γιὰ ἕνα ὁποιοδήποτε λόγο, νὰ τὴ ζητήση καὶ νὰ μὴ τὴ βρῆ στὴν κάμαρά της...

Οἱ ἐρωτές μας ἦταν λοιπὸν κρυφοὶ καὶ βιαστικοί. Στενοχωριόμουν, βλέποντάς την τόσο ἐκνευρισμένη, ν' ἀνασηκώνεται ξαφνικὰ στὸ κρεβάτι καὶ νὰ μοῦ σφίγγη τὸ μπράτσο, μόλις ἄκουγε τὸν παραμικρὸ θόρυβο: τὸ πέρασμα ἑνὸς αὐτοκινήτου στὸ δρόμο, τὸ σκούξιμο μιᾶς κουκουβάγιας, τὸ τρίξιμο ἑνὸς κλαδιοῦ πάνω στὴ στέγη...

Δὲν ἔμενε οὔτε μιὰ ὥρα μαζί μου. Τ' ἀγκαλιάσματά μας καὶ τὰ χάδια μας ἦταν βίαια κι' ἀπελπισμένα. Ὕστερα, δὲν εἴχαμε κἂν τὸν καιρὸ νὰ φλυαρήσουμε λίγο. Ἡ Τζίλντα ἤθελε νὰ γυρίση ἀμέσως στὸ σπίτι της.

Ἔτσι, δὲν εἶχα μάθει γι' αὐτὴν περισσότερα πράγματα ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ τὴν εἶχα πρωτοσυναντήσει.

Ἤμουν ὡστόσο τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζί της. Δὲν τὴν ποθοῦσα ἁπλῶς. Τὴν ἀγαποῦσα πραγματικά, κι' ὑπόφερα βλέποντας τὴν ἐπιρροὴ ποὺ εἶχε πάνω της ὁ ἄντρας της...

Ὅταν μιλοῦσε, ἦταν πάντα γι' αὐτὸν — ποτὲ γιὰ τὸν ἑαυτό της ἢ γιὰ μένα.

— Ἂν ἀνακαλύψη τὴν ἀλήθεια, δὲ θὰ τὸ συχωρέσω ποτὲ στὸν ἑαυτό μου... μοῦ δήλωσε στὸ τρίτο ραντεβού μας, καθὼς ντυνότανε βιαστικά. Δὲν ἀποκλείεται νὰ μὲ χρειαστῆ καὶ νὰ μὲ ζητήση. Τοῦ ἔχει συμβῆ κάποτε νὰ ὑποφέρη πολύ; τὴ νύχτα. Μὲ ξυπνοῦσε τότε, γιὰ νὰ τοῦ δώσω ἕνα ὑπνωτικό... Ἴσως νὰ μὲ φωνάζη τώρα, αὐτὴ τὴν ὥρα!...

— Τζίλντα, σὲ παρακαλῶ! Μὴ τὸν σκέπτεσαι διαρκῶς! διαμαρτυρήθηκα.

Ἄρχιζα νὰ χάνω τὴν ὑπομονή μου.

— Γιατί δὲν τοῦ λὲς τὴν ἀλήθεια; πρόσθεσα. Γιατί δὲν τοῦ ὁμολογεῖς πὼς μ' ἀγαπᾶς καὶ πὼς θέλεις νὰ ξαναβρῆς τὴν ἐλευθερία σου;

— Μά, Τέρρυ, ξέρεις καλὰ ὅτι δὲ θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ τὸν ἀφίσω! Σοῦ τόχω πῆ... Ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία τοῦ δυστυχήματος ποὺ κατάστρεψε ὅλη του τὴ ζωή. Ποτέ... ὄχι, ποτὲ δὲ θὰ τὸν ἐγκαταλείψω!

Τὴν τράβηξα κοντά μου.

— Μ' ἀγαπᾶς, Τζίλντα;

Σήκωσε τὰ μάτια της καὶ μὲ κύτταξε, μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς γοητείας της.

— Πῶς μπορεῖς ν' ἀμφιβάλλης γι' αὐτό, Τέρρυ; Καὶ βέβαια σ' ἀγαπῶ! Σὲ σκέφτομαι ὁδιάκοπα. Θάθελα νἄμαι διαρκῶς μαζί σου. Μά... μόνο ἂν πεθάνη, μπορεῖ νὰ γίνη αὐτό! Ὅσο ζῆ, δὲ θἄμαι ποτὲ ἐλεύθερη.

— Εἶναι ὅμως ἀπίθανο νὰ πεθάνη... δὲν εἶν' ἔτσι;

Ἡ Τζίλντα πῆγε κοντὰ στὸ παράθυρο, κυττάζοντας τὰ δέντρα, στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ.

— Ναί... μουρμούρισε. Ὅταν τὸν ἐξέτασε ὁ γιατρός, πρὶν ἔρθουμε νὰ ἐγκατασταθοῦμε ἐδῶ; τὸν βρῆκε περίφημα στὴν ὑγεία του. Εἶναι ἱκανὸς νὰ ζήση ἄλλα 30 χρόνια, ἢ καὶ περισσότερα ἀκόμη!

— Τί ὠφελεῖ λοιπὸν νὰ εὐχόμαστε τὸ θάνατό του; Δὲν πρόκειται, βέβαια, νὰ περιμένουμε 30 χρόνια... Πρέπει νὰ τοῦ ζητήσης διαζύγιο.

— Μὰ δὲ μπορῶ, Τέορυ! εἶπε, κυττάζοντάς με πάλι. Πόσες φορὲς πρέπει νὰ σοῦ τὸ ξαναπῶ πὼς μοῦ εἶν' ἀδύνατο νὰ τὸν ἐγκαταλείψω;

— Γιατί ὄχι; Ἔχει λεφτά. Μπορεῖ νὰ πληρώση μιὰ νοσοκόμα γιὰ νὰ τὸν περιποιῆται. Πόση περιουσία ἔχει, ἀπάνω κάτω;

Ἡ Τζίλντα ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους της.

— Δὲν ξέρω, ἀπάντησε. Ἑκατὸν πενῆντα χιλιάδες δολλάρια... ἴσως καὶ περισσότερα...

ΤΣΙΜΙΝΗ

Αὐτὸ εἶναι

ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ SHAMPOO "MIRACLE,,

'Η τελευταία ἐπιτυχία ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΩΝ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ

Προστατεύει τὰ μαλλιὰ ἀπὸ τὴν πιτυρίδα καὶ τὴν τριχόπτωσιν.

Miracle

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΟ Θ' ΑΓΑΠΗΣΕΤΕ .ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΣΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΚΑΛΛΟΝΗΣ
Λουϊζίδου-Ἀμπαζώ
ΕΡΜΟΥ 51 ΤΗΛ.25576 Ἐπίσκεψις Δωρεάν
ΡΙΖΙΚΗ ΑΠΟΤΡΙΧΩΣΙΣ - ΓΕΝΙΚΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Θώρα
ΠΟΛΥΤΕΛΗ
Fantasia
ΕΡΜΟΥ 6
ΤΗΛΕΦΩΝΟ 1030

— Μπορεῖ λοιπὸν νὰ πάρη νοσοκόμα καὶ νὰ σ' ἀφίση ἐλεύθερη!

Ἡ Τζίλντα γύρισε τὸ κεφάλι της καὶ πρόφερε σιγὰ ἀλλὰ καθαρά:

— Ἂν πέθαινε, Τέρρυ, θὰ κληρονομοῦσα αὐτὰ τὰ λεφτά. Θὰ τὰ μοιραζόμαστε ἐμεῖς οἱ δυό... Τί θἄκανες ἐσύ, ἂν εἶχες 150 χιλιάδες δολλάρια;

— Μὰ τί ὠφελεῖ νὰ μιλᾶμε τώρα γι' αὐτά;

— Πές μου, Τέρρυ, τί θἄκανες μὲ τόσα λεφτά; ἐπέμεινε ἡ Τζίλντα.

Ἔνοιωσα ἕνα σύγκρυο στὴ ράχη κι' ἀπάντησα:

— Ἂν εἶχα αὐτὸ τὸ κεφάλαιο, θὰ τὸ διπλασίαζα μέσα σ' ἕνα χρόνο. Θ' ἄνοιγα ἕνα μαγαζὶ στὸ Λὸς Ἄντζελες. Θἄξα τρία ἢ τέσσερα αὐτοκίνητα - συνεργεῖα, ποὺ θὰ γύριζαν ὅλη τὴν Καλιφορνία, γιὰ νὰ πουλάνε μηχανήματα ἢ νὰ τὰ ἐπισκευάζουν. Θὰ εἰδικευόμουν στὶς συσκευὲς μεγάλης πιστότητος. Μποροῦσα νὰ βγάλω ἕνα σωρὸ λεφτά.

— Κι' ἐγὼ θἄμουν κοντά σου καὶ θὰ σὲ θαύμαζα!...

Τὴν κύτταξα, ξαφνισμένος.

— Μὰ γιατί τὰ λέμε τώρα ὅλ' αὐτά, Τζίλντα; Δὲν πρόκειται νὰ πεθάνη ὁ ἄντρας σου. Δὲ θὰ πάρης τὰ λεφτά του, παρὰ μόνο ὅταν θἄσαι πιὰ πολὺ γρηὰ καὶ δὲ θὰ τὰ χρειάζεσαι πιά! Δὲ μένει, παρὰ νὰ ζητήσης διαζύγιο. Μὴ σκέπτεσαι τὰ λεφτά. Κύτταξε μονάχα πῶς θὰ ξαναποκτήσης τὴν ἐλευθερία σου!

Ἔγνεψε μὲ τὸ κεφάλι της ἀρνητικά.

— Δὲ μπορῶ νὰ ζητήσω διαζύγιο. Δὲ μπορῶ ν' ἀπαλλαγῶ ἀπ' τὸ σύμπλεγμα ἐνοχῆς μου... Ἐγὼ φταίω ποὺ ἔμεινε ἀνάπηρος! Πῶς νὰ τὸν ἐγκαταλείψω τώρα;

— Τί θὰ κάνουμε λοιπόν; εἶπα μ' ἀπόγνωσι.

Βγῆκε ἀπ' τὴν κρεβατοκάμαρα δίχως νὰ βιάζεται καὶ πέρασε στο σαλόνι. Τὴν ἀκολούθησα. Μετάνοιωνα κι' ὅλας γι' αὐτὸ ποὺ τῆς εἶχα ζητήσει, γιατὶ φαινόταν σὰν ν' ἀμφισβητοῦσα τὴν ἐντιμότητά της.

Στάθηκε στὴ βεράντα, ἀκουμπῶντας στὸ κάγκελλο καὶ κυττάζοντας τὸ φεγγάρι ποὺ ταξείδευε στὸν οὐρανό, ἀνάμεσα στὰ ἄσπρα συννεφάκια.

— Τί θὰ κάνουμε λοιπόν, Τέρρυ; ρώτησε, χωρὶς νὰ μὲ κυττάξη. Δὲν πρέπει πιὰ νὰ ξαναϊδωθοῦμε. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη λύσι!... ἡ πιὸ ἁπλή! Ἀντιπαθῶ καὶ περιφρονῶ τὶς γυναῖκες ποὺ ἀπατάνε τοὺς ἄντρες τους. Τὸ ἴδιο συναίσθημα νοιώθω καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἀπὸ τότε ποὺ ἀρχίσαμε ν' ἀγαπιόμαστε.

»Ἂς σταματήσουμε ὡς ἐδῶ. Αὐτὸ εἶναι τὸ καλλίτερο: Νὰ πᾶφουμε νὰ βλεπόμαστε.

Ἦταν κάτι ποὺ δὲν τὸ περίμενα καθόλου καὶ μ' ἔκανε ἄνω - κάτω.

— Ἄκουσε, Τζίλντα... ἄρχισα νὰ λέω.

— Ναί, Τέρρυ, ἔτσι πρέπει νὰ γίνη. Πρέπει νὰ ξέρουμε νὰ κυριαρχοῦμε πάνω στὸν ἑαυτό μας. Ἂς σταματήσουμε!

— Καλά, δὲν ὑπάρχει βία... Θὰ τὰ ξαναποῦμε αὔριο βράδυ. Γιατί νά...

— Δὲν πρόκειται νἄρθω αὔριο βράδυ, δήλωσε ἡ Τζίλντα. Δὲ θὰ ξανάρθω ποτὲ πιά.

Θέλησα νὰ τὴν πάρω στὴν ἀγκαλιά μου, ἀλλὰ μοῦ ξέφυγε.

— Ὄχι, σὲ παρακαλῶ, μοῦ εἶπε. Μὴ δυσκολεύης τὰ πράγματα, Τέρρυ. Ξέρεις καλὰ πὼς πονάω κι' ἐγὼ σὰν κι' ἐσένα. Μὰ συναισθάνομαι τώρα τὸ σφάλμα μου... Πρέπει νὰ φύγω... καὶ νὰ μὴν ξαναϊδωθοῦμε πιά!

Μιλοῦσε μὲ τόση ἀποφασιστικότητα κι' ἀπελπισία, ὥστε μοῦ ράγιζε τὴν καρδιά.

Τὴν ἄφισα νὰ κατεβῆ γρήγορα τὰ σκαλοπάτια τῆς βεράντας καὶ νὰ τρέξη στὸ γκαράζ. Ὕστερα ἔμεινα ἀκίνητος, κυττάζοντάς την νὰ φεύγη μὲ τ' αὐτοκίνητό της. Προσπαθοῦσα νὰ πείσω τὸν ἑαυτό μου ὅτι δὲ σκεπτότανε πραγματικὰ αὐτὰ ποὺ ἔλεγε. Εἶχε μερικὲς τύψεις. Αὔριο ὅμως θὰ ξαναρχότανε...

Μὰ δὲν ξαναφάνηκε στὴ βιλλίτσα μου.

Τ' ἄλλο βράδυ, τὴν περίμενα στὴ βεράντα. Ὅταν τὸ ρολόϊ μου ἔδειξε δωδεκάμιση, κατάλαβα πιὰ πὼς δὲ θαρχότανε.

Εἶχα χάσει τὸ ἠθικό μου...

Ἡ μεθεπομένη ἦταν Παρασκευή. Κάθε τέτοια μέρα, ἡ Τζίλντα κατέβαινε πάντα στὸ Γκλὺν Κάμπ, γιὰ τὰ ψώνια τῆς βδομάδας. Πῆγα λοιπὸν στὸ χωριό, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὴ συναντήσω. Μὰ δὲ φάνηκε καθόλου.

Τέλος, πρὸς τὸ μεσημέρι, πείστηκα πὼς δὲν εἶχε κατεβῆ. Πῆγα νὰ πάρω τ' αὐτοκίνητό μου, γιὰ νὰ γυρίσω στὸ σπίτι μου.

Στὸ δρόμο, εἶδα τὸ σερίφη Τζέφερσον νἄρχεται πρὸς τὸ μέρος μου, μαζὶ μ' ἕνα κομψοντυμένο νέο, ἄγνωστό μου. Ἦταν πολὺ ἀργὰ πιὰ γιὰ νὰ τοὺς ἀποφύγω. Χαιρέτησα λοιπὸν μ' ἕνα φιλικὸ νόημα τὸ Τζέφερσον, γιὰ νὰ τοῦ δείξω πὼς ἤμουν εὐχαριστημένος ποὺ τὸν ἔβλεπα.

— Καλημέρα! μοῦ φώναξε χαρούμενα. Σὲ μένα ἐρχόσαστε;

— Ὄχι. Μὲ συγχωρῆτε, σερίφη, ἀλλὰ ἤρθα ἁπλῶς γιὰ μερικὰ ἐξαρτήματα. Πρέπει τώρα νὰ γυρίσω στὸ σπίτι. Ἔχω πολλὴ δουλειά.

— Ἤθελα νὰ σᾶς συστήσω τὸ Μὰτ Λόουσον, πρόσθεσε ὁ Τζέφερσον. Κύριε Λόουσον, σᾶς συνιστῶ τὸν Τέρρυ Ρέγκαν... αὐτὸν ποὺ σᾶς ἔλεγα.

Ὁ ξένος μοῦδωσε τὸ χέρι. Φαινόταν σὰν νἄχε τελειώσει τώρα μόλις τὸ πανεπιστήμιο.

— Κύριε Ρέγκαν, πρόφερε, ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπε ὁ σερίφης Τζέφερσον, κατάλαβα πὼς ἀσχολεῖσθε μὲ τὶς συσκευὲς τηλεοράσεως σ' αὐτὴ τὴν περιοχή.

— Ὄχι μὲ ὅλες, ἀλλὰ μὲ τὶς περισσότερες πάντως.

Ὁ Τζέφερσον ἐπένεβη καὶ μᾶς εἶπε:

— Κύριοι, σᾶς ἀφίνω στὶς δουλειές σας. Ὑποσχέθηκα στὸ γιατρὸ νὰ πάω νὰ παίξουμε μιὰ παρτίδα ντάμα.

Ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ Λόουσον, μοῦ εἶπε πὼς θὰ περίμενε μιὰ καινούργια ἐπίσκεψί μου κι' ἔφυγε γιὰ τὸ γραφεῖο του.

— Ἀφοῦ βιάζεστε, κύριε Ρέγκαν, θὰ εἶμαι σύντομος, δήλωσε ὁ Λόουσον. Ἀνήκω στὴν ἀσφαλιστικὴ ἑταιρεία «Ἐθνικὴ Πίστις» καὶ προσπαθῶ νὰ κάνω ἀσφάλειες μηχανημάτων τηλεοράσεως. Σκέφτηκα λοιπὸν ὅτι θὰ μπορούσατε ἴσως νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆτε τὸν ὀνομαστικὸ κατάλογο τῶν πελατῶν σας. Θὰ μὲ βγάζατε ἔτσι ἀπὸ πολλοὺς μπελάδες καὶ κόπους.

»Δὲ σᾶς ζητῶ ἄλλωστε νὰ μοῦ τὸν δώσετε χωρὶς ἀντάλλαγμα. Σκόπευα νὰ σᾶς προσφέρω τὸ ἕνα τέταρτο ἀπ' τὴ μεσιτεία μου γιὰ κάθε ἀσφάλεια ποὺ θὰ κλείσω ἐδῶ στὸν τόπο σας...

Μ' ὅλο ποὺ δὲν εἶχα διάθεσι νὰ κουβεντιάσω γιὰ δουλειές αὐτὴ τὴν ὥρα, δὲν ἔκαμα τὴν ἀνοησία νὰ μείνω ἀδιάφορος στὰ πλεονεκτήματα ποὺ μοῦ παρουσίαζε μιὰ τέτοια πρότασι.

— Τί εἴδους ἀσφάλεια κάνετε; ρώτησα.

— Τὴ συνηθισμένη: φθορὰ

Ὅλίγα περὶ μυστικῶν

Τὸ μυστικό σας θὰ μείνη πάντοτε ΜΥΣΤΙΚΟΝ μὲ τὸ χρωσοαμπουὰν ΧΡΩΜΟΛΙΝΑ. Ὄχι πλέον ξέθωρα κοκκινιάρικα μαλλιὰ ἀλλὰ φυσικὴ ὁμοιομορφία μὲ ἕνα ἁπλὸ λούσιμο. - Στὰ Φαρμακεῖα ἢ στοῦ κ. Βαλσαμῆ (Χημικοῦ) Ὁδὸς 11 Ἀθῆναι

λυχνιῶν, ἔξοδα συντηρήσεως, ἐξαρτήματα... Ὁ πελάτης πληρώνει τὰ ἔξοδα τῶν ἐπισκευῶν, μᾶς στέλνει ὕστερα τὸ λογαριασμό καὶ παίρνει τὰ λεφτά του... Τὸ μόνο ποὺ θέλω ἀπὸ σᾶς, εἶναι τ' ὄνομα κι' ἡ διεύθυνσι τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς ποὺ ἔχουν τηλεόρασι.

— Σύμφωνοι! Ἔχω στ' αὐτοκίνητό μου τὸ καρνέ μου μὲ τὶς διευθύνσεις. Θὰ σᾶς τὸ δανείσω, γιὰ νὰ τὸ ἀντιγράψετε. Τὸ δίνετε ὕστερα στὸ σερίφη, ὥστε νὰ τὸ πάρω ἀπ' αὐτὸν τὴν ἐπομένη φορὰ ποὺ θαρθῶ στὴν πόλι.

Μοῦ τὸ ὑποσχέθηκε. Ἐνῶ ἔφαχνα γιὰ τὸ καρνέ, ἔλεγα συχρόνως:

— Δὲν ἤξερα πὼς ἡ «Ἐθνικὴ Πίστις» ἀσχολεῖται καὶ μ' ἀσφάλειες τηλεοράσεως. Νόμιζα πὼς ἀναλάμβανε μόνο ἀσφάλειες ζωῆς...

— Κάνομε κάθε εἴδους ἀσφάλειες. Φυσικὰ ὅμως, οἱ περισσότερες δουλειές μας εἶναι στὸν κλάδο ζωῆς.

Τοῦ παράδωσα τὸ καρνέ, τοῦ σφιξα τὸ χέρι καὶ γύρισα στὸ σπίτι μου μὲ τ' αὐτοκίνητο. Εἶχα συγκεντρώσει ὅλα τὰ ἐξαρτήματα ποὺ χρειάζονταν γιὰ τὴ συσκευὴ τοῦ Ντελάνεϋ. Τ' ἀπόγεμα κι' ὅλας, ρίχτηκα στὴ δουλειά.

Ἐργαζόμουνα μὲ ζῆλο, γιατὶ δὲ μοῦ εἶχε ξαναδοθῆ ποτὲ ἡ εὐκαιρία νὰ φτιάξω τέτοιο θαυμάσιο μηχάνημα, κι' αὐτὸ κολάκευε τὸ φιλότιμό μου. Ἡ σπουδαιότερη ὅμως αἰτία ἦταν ὅτι καταλάβαινα καλὰ πὼς ἡ Τζίλντα θὰ κρατοῦσε τὸ λόγο της. Τὸ μηχάνημα λοιπὸν αὐτὸ θὰ μοῦδινε μιὰ εὔλογη πρόφασι γιὰ νὰ πάω στὴ βίλλα τοῦ Ντελάνεϋ καὶ νὰ μείνω κάμποσο ἐκεῖ γιὰ νὰ ἐγκαταστήσω τὴ συσκευή. Ὅσο θὰ βρισκόμουν δὲ ἐκεῖ, θὰ εἶχα τοὐλάχιστον τὴν εὐκαιρία νὰ τὴ δῶ.

Ἐνῶ συναρμολογοῦσα τὸ δέκτη, εἶχα συγχρόνως τ' αὐτί μου τεντωμένο, περιμένοντας τὸ τηλεφώνημα ποὺ δὲν ἐρχότανε... Ἔλπιζα πάντα πὼς θ' ἄλλαζε γνώμη ἡ Τζίλντα. Κι' εἶχα χάσει τὸ ἠθικό μου, ὅπως ἕνας ἄντρας ποὺ ἔχει ἐρωτευθῆ τρελλὰ μιὰ γυναίκα καὶ τὴν ποθεῖ ἀδιάκοπα, ὅλη τὴν ἡμέρα, μ' ὅλο ποὺ ξέρει καλὰ πὼς δὲ θὰ τὴ σφίξη ποτε στὴν ἀγκαλιά του...

Καταλάβαινα ὁλοένα περισσότερο πὼς τὸ μόνο ἐμπόδιο ποὺ μὲ χώριζε ἀπ' τὴ Τζίλντα, ἦταν ἕνας πενηνταρης, καρφωμένος στὴν πολυθρόνα του — ἕνας δυστυχισμένος ἀνάπηρος, ποὺ δὲν ἦταν χρήσιμος σὲ κανένα, οὔτε στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του.

Τὴν ἄλλη μέρα, πῆγα μὲ τ' αὐτοκίνητο στὸ Λὸς Ἄντζελες, γιὰ νὰ διαλέξω τὸ ξύλο γιὰ τὸ κουτὶ τῆς συσκευῆς ποὺ ἔφτιανα γιὰ τὸ Ντελάνεϋ. Ἐξήγησα στὸν ξυλουργὸ πῶς ἤθελα νὰ μοῦ ἑτοιμάση τὸ κοντραπλακέ, καὶ μοῦ ὑποσχέθηκε πὼς θὰ τόχε ἑτοιμο σὲ μιὰ ὥρα.

Στὸ μεταξύ, ἔκανα ἕνα περίπατο στοὺς δρόμους, κυττάζοντας τὶς βιτρίνες. Σ' ἕνα κοσμηματοπωλεῖο, πῆρε τὸ μάτι μου μιὰ πουντιέρα, μπλὲ καὶ ἀσημένια. Μοῦκανε ἰδιαίτερη ἐντύπωσι γιατὶ τὸ μπλὲ εἶχε τὴν ἴδια ἀκριβῶς ἀπόχρωσι μὲ τὰ μάτια τῆς Τζίλντας.

Μπῆκα στὸ κατάστημα καὶ τὴν ἀγόρασα. Ζήτησα νὰ μοῦ χαράξουν μέσα ἀπ' τὸ καπάκι τ' ὄνομα τῆς Τζίντας, καὶ περίμενα λίγο γιὰ νὰ τὴν πάρω.

Ὅταν γύρισα στὸ σπίτι μου, τὴν ξεδίπλωσα, τὴν ἄφισα πάνω στὸ τραπέζι καὶ τὴν κύτταξα. Ἦταν θαυμάσια! Ἀφοῦ δίστασα λίγο, πῆρα στὸ τηλέφωνο τὴ βίλλα τοῦ Ντελάνεϋ.

Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς ποὺ πρόφερε «Ἀλλό!» ἔκανε τὴν καρδιά μου νὰ χτυπήση δυνατά.

— Μποροῦμε νὰ φᾶμε μαζὶ αὔριο βράδυ στὸ Λὸς Ἄντζελες; πρόφερα ἀργὰ καὶ καθαρά. Θὰ σὲ περιμένω κοντὰ στὴν καγκελλόπορτα, στὶς 11...

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ σύντομη σιωπή, ἀπάντησε:

— Νομίζω πὼς πήρατε λάθος ἀριθμό... Καλά, καλά, δὲν πειράζει.

Κι' ἔκλεισε τὸ τηλέφωνο. Ὑπόθεσα πὼς ὁ ἄντρας της θὰ βρισκόταν ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὸ ἴδιο δωμάτιο κι' ἄκουγε τί ἔλεγε.

Ἄφισα κι' ἐγὼ τ' ἀκουστικό. Τί ἄλλο μποροῦσα πιὰ νὰ κάνω, παρὰ νὰ περιμένω τὸ ἑπόμενο βράδυ;

Ἦταν ἀπίθανο ναρθῆ ἡ Τζίλντα στὸ ραντεβού. Ἀλλὰ βρισκόμουν σὲ τέτοιο ἐκνευρισμό, ὥστε γαντζωνόμουνα ἀκόμα καὶ στὴν ἀμυδρότερη ἐλπίδα.

Πέρασα ἄσχημη νύχτα, κι' ἡ ἄλλη μέρα μοῦ φάνηκε ἀτελείωτη. Θἄπρεπε νὰ πάω νὰ κάνω μιὰ ἐπισκευή, στὸ σπίτι ἑνὸς πελάτη μου, μὰ δὲν τ' ἀποφάσιζα νὰ βγῶ. Δὲν εὕρισκα τὸ κουράγιο νὰ κάνω ὀχτὼ ἢ ἐννιὰ χιλιόμετρα μὲ τ' αὐτοκίνητο, γιὰ νὰ διορθώσω ἕνα ραδιόφωνο, τὴ στιγμὴ ποὺ εἶχα τόσες ἔγνοιες στὸ κεφάλι μου. Τὸ βράδυ, στὶς 11 παρὰ τέταρτο, φόρεσα τὸ καλλίτερο κοστοῦμι μου καὶ πῆγα στὴ βίλλα τοῦ Ζαὶ Μπλέ.

Ἄφισα τ' αὐτοκίνητο πίσω ἀπὸ κάτι δέντρα, μέσα σ' ἕνα λειβάδι, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται ἀπ' τὸ δρόμο, καὶ πῆγα ὕστερα πεζῆ ὡς τὴν καγκελλόπορτα. Ἐκεῖ περίμενα πέντε λεπτά, ποὺ τὸ καθένα τους μοῦ φάνηκε ὥρα ὁλόκληρη...

Δὲν ἀκουγόταν ὁ παραμικρὸς θόρυβος. Ἡ νύχτα ἦταν ἥσυχη καὶ ζεστή. Τὸ φεγγάρι ἔλαμπε στὸν οὐρανὸ καὶ τὸ χλωμό της φῶς σχημάτιζε ὁλοκάθαρα τὶς σιλουέτες τῶν δέντρων στὸν οὐρανό.

Στὶς 11 παρὰ 1′ ἀκριβῶς, εἶδα τὴ Τζίλντα νὰ κατεβαίνη τὸ δρόμο. Τὸ αἷμα μου κόχλασε ἀμέσως. Ὡστόσο δὲν κουνήθηκα. Ἔμεινα στὴν ἴδια θέσι, ἀκουμπῶντας τὰ χέρια μου στὴν πόρτα καὶ κυττάζοντάς την νἄρχεται πρὸς τὸ μέρος μου, μὲ τὴν ἀνάερη χάρι της.

Φοροῦσε μιὰ ἄσπρη τουαλέτα, μὲ φοῦστα πλισέ, καὶ κρατοῦσε τσάντα.

Ὅταν ἔφτασε κοντά μου, σταμάτησε καὶ μὲ κύτταξε.

— Καλησπέρα, Τέρρυ, μοῦ εἶπε ἁπλά.

Δὲν ἦταν αὐτὸ ποὺ περίμενα... μὰ τί μποροῦσα νὰ πῶ; Προσπάθησα νὰ τὴν ἀγκαλιάσω, ἀλλὰ μοῦ ξέφυγε, ξεγλυστρῶντας μέσ' ἀπ' τὰ χέρια μου.

— Ὄχι, Τέρρυ! Σοῦ τὸ ἀπαγορεύω! μοῦ εἶπε.

Ὁ ξερὸς τόνος της μ' ἔκανε ν' ἀνατριχιάσω.

— Τί σημαίνει αὐτὸ τὸ «ὄχι»; εἶπα. Ἐγὼ ζοῦσα περιμένοντας μονάχα αὐτὴ τὴ στιγμή, ἀπὸ τότε ποὺ σοῦ τηλεφώνησα!

— Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο... Μὰ σοῦ τὸ εἶπα: Δὲν πρέπει νἄχουμε πιὰ ἐρωτικὲς σχέσεις. Ἂν δὲ μπορῆς νὰ ἐξακολουθήσης νὰ μὲ βλέπης σὰν ἁπλὸς φίλος, εἶναι περιττὸ τότε νὰ συναντιώμαστε. Στὸ ἑξῆς, δὲ μποροῦμε νἄμαστε τίποτε περισσότερο ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο.

Εἶχα διαβάσει κάτι τέτοιο στὰ μυθιστορήματα. Τὄχα ἀκούσει καὶ σ' ἕνα φίλμ. Μὰ ποτὲ δὲ θὰ πίστευα πὼς θὰ μοῦ τὄλεγε κάποτε μιὰ γυναίκα... σὲ μένα!

— Νὰ εἴμαστε ἁπλοὶ φίλοι; διαμαρτυρήθηκα. Ἔπειτα ἀπ' ὅ,τι ἔγινε μεταξύ μας;

— Ναί, Τέρρυ. Ἀλλοιῶς θὰ φύγω ἀμέσως! Λυπᾶμαι πολύ, μὰ ἔχω πάρει τὴν ἀπόφασί μου... Δὲ θἄπρεπε ναρθῶ ἀπόψε στὸ ραντεβού σου. Ἂν δὲ μποροῦμε νὰ εἴμαστε μόνο δυὸ καλοὶ σύντροφοι, μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ σὲ ξαναδῶ...

Ἀνάσανα βαθειὰ καὶ ἀργά, λέγοντας στὸν ἑαυτό μου:

«Ψυχραιμία! Πάρ' την μὲ τὸ μαλακό! Μὲ λίγη ὑπομονή, μπορεῖ νὰ τὴν καταφέρης».

— Σύμφωνοι, εἶπα δυνατά. Δέχομαι τοὺς ὅρους σου.

— Σὲ στενοχωρεῖ πολύ, Τέρρυ;

— Δὲν ἔχει σημασία. Σοῦ εἶπα ὅτι δέχομαι... Δρόμο τώρα! Πέρασε ἡ ὥρα...

Μὲ ἀκολούθησε ὡς τ' αὐτοκίνητο καὶ κάθησε δίπλα μου. Καθὼς ἔβαζα μπροστὰ τὴ μηχανή, τῆς ἔλεγα:

— Ξέρω ἕνα ρεστωρὰν ἡσυχο κι' ἀπόμερο, ὅπου δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ συναντήσουμε κανένα γνωστό.

— Σ' εὐχαριστῶ ποὺ τὸ σκέφτηκες.

Ἡ ἀπόστασι ὡς τὸ Λὸς Ἄντζελες ἦταν 130 χιλιόμετρα περίπου. Ὁ δρόμος ἦταν καλός, χρειαστήκαμε ὅμως δυὸ ὧρες γιὰ τὴ διαδρομή. Δὲ μιλήσαμε καθόλου σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα.

Στὴν ἀρχὴ μονάχα, ἡ Τζίλντα προσπάθησε ν' ἀνοίξη κουβέντα, εἶπε ἕνα-δυὸ λόγια ἀσήμαντα καὶ δίχως ἐνδιαφέρον κι' ὕστερα σώπασε.

Τὸ ἰταλικὸ ρεστωρὰν ποὺ εἶχα διαλέξει, βρισκόταν λίγο πιὸ ἔξω ἀπ' τὴν πόλι, στὴν ἀκρογιαλιὰ τοῦ Χερμόζα. Κι' εἶχε βγάλει ὄνομα γιὰ τὴ θαυμάσια κουζίνα του.

Ὅταν φτάσαμε ἐκεῖ, παρκάρισα τ' αὐτοκίνητο καὶ πῆγα ὕστερα τὴ Τζίλντα στὴ βεράντα, πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα.

Τὰ τραπέζια εἶχαν λάμπες μὲ ἀμπαζοὺρ καὶ μ' ἁπαλὸ φωτισμό. Ἀκούγονταν οἱ ἦχοι μιᾶς γλυκειᾶς μουσικῆς καὶ τὰ γκαρσόνια μὲ τὰ ἄσπρα σμόκιν κυκλοφοροῦσαν γρήγορα κι' ἀθόρυβα, σὰν ρόδες κολοναδωμένης μηχανῆς.

Τὸ ρεστωρὰν ἦταν γεμάτο κόσμο. Μὰ δὲν ἀηδιάσησα καθόλου γι' αὐτό. Ἤμουν βέβαιος πὼς δὲ θὰ ὑπῆρχε κανεὶς γνωστός μας — κι' ἔτσι ἦταν πραγματικά.

Φάγαμε γαρίδες καὶ κοτολέτες κι' ἤπιαμε κόκκινο κρασί.

Κύττταζα ὅλη τὴν ὥρα τὴ Τζίλντα, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ξαναβρῶ στὰ μάτια της ἐκείνη τὴ λάμψι τοῦ πόθου. Τοῦ κακοῦ ὅμως... Θἄλεγε κανεὶς πὼς τὰ λαμπροφωτισμένα συνήθως παράθυρα ἑνὸς σπιτιοῦ εἶχαν σκεπαστῆ ξαφνικὰ μὲ μαῦρα στόρ...

— Ξέρεις, Τέρρυ, μ' ἀρέσει πολὺ αὐτὴ ἡ ἀποψινὴ ἔκπληξι! μοῦ εἶπε ὅταν μᾶς σερβίρισαν τὶς κοτολέτες. Δὲ θὰ τὸ πιστέψης ἴσως, μὰ εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ βγαίνω ἐτσι, βράδυ, ἐδῶ καὶ τέσσερα χρόνια σχεδόν!

— Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ τὸ σκέφτηκα, ἀπάντησα. Θὰ ξανάρθουμε ἴσως κι' ἄλλες φορές, ἂν μπορέσης νὰ τὰ κανονίσης...

3 ΝΕΡΟ 1 ΡΥΖΙ
Αὐτὴ εἶναι ἡ σωστὴ ἀναλογία
"ΣΟΥΜΙΝ"
Uncle Ben's CONVERTED LONG GRAIN RICE
ΡΥΖΙ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΜΠΕΝ
ΔΙΠΛΑΣΙΕΣ ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ
Θέλει πολὺ βράσιμο
Τότε γίνεται νόστιμο, τότε βλέπετε τὴ διαφορὰ σὲ γεύση καὶ ἀπόδοση
Τὸ ρύζι ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΠΕΝ φτουράει πολύ, σᾶς δίδει περισσότερα πιάτα ἀπὸ κάθε ἄλλο.
ἄρα εἶναι φθηνότερο!
ΑΡΚΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΓΝΗΣΙΟ ΡΥΖΙ ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΠΕΝ
Ζητᾶτε το σὲ πακέττα ἢ χύμα μὲ πεταλάκια
"ΟΛΥΜΠΙΑ„ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ
ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ 1 • ΤΗΛ. 34.720 • 25.708
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΕΡΑΜΕΩΝ 23 - ΤΗΛ. 532.774
ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 32 - ΤΗΛ. 527.896

Θέλετε περὶ μωδικῶν
Κανεὶς δὲν θὰ καταλάβη ὅτι τὸ κεφάλι σας εἶναι θαμμένο. Τὸ Χρωμοσαμπουὰν ΧΡΩΜΟΛΙΝΑ δὲν ξεθωριζει, δὲν κοκκινίζει, βάφει σὲ λίγα λεπτὰ μὲ ἀπίστευτην εὐκολίαν - κρατᾶ αἰῶνια. Στὰ Φαρμακεῖα ἢ στοῦ Κ. Βαλσαμῆ (Χημικοῦ) Θησέως 11

Διέκρινε, φαίνεται, μιὰ κάποια πικρία στὴ φωνή μου, γιατὶ γύρισε καὶ μὲ κύτταξε, γέρνοντας λίγο τὸ κεφάλι της.

—Μίλησέ μου λίγο γιὰ σένα, Τέρρυ... μοῦ εἶπε. Γιὰ κεῖνο τὸ μαγαζὶ ποὺ θέλεις ν' ἀνοίξης... Τί ἀκριβῶς ἔχεις στὸ νοῦ σου;

Δὲ μ' ἐνδιέφερε καθόλου αὐτὸ τὸ θέμα, ἀλλ' ἀφοῦ μοῦ τὸ ζητοῦσε, δὲν τῆς χάλασα τὸ χατῆρι.

—Ἂν εἶχα κεφάλαια, ἄρχισα, θ' ἀγόραζα ἕνα κατάστημα. Ξέρω σὲ ποιὸ μέρος... Δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ κάνω προκοπὴ γυρίζοντας ἐδῶ κι' ἐκεῖ γιὰ νὰ διορθώνω ραδιόφωνα καὶ πουλῶντας ἕνα μηχάνημα κάπου-κάπου. Χρειάζομαι ἕνα μαγαζὶ μὲ ὡραία βιτρίνα, γιὰ νὰ μπορῶ νὰ παρουσιάζω τοὺς δέκτες ποὺ θὰ φτιάνω μόνος μου καὶ νὰ πουλάω δίσκους γιὰ πὶκ-ἄπ. Αὐτὸ θἄθελα νὰ κάνω... Μὰ δὲ θὰ βρῶ ποτὲ τὰ λεφτὰ ποὺ χρειάζονται...

—Πόσα δηλαδή; μὲ ρώτησε, χωρὶς νὰ πάψη νὰ μὲ κυττάζη στὰ μάτια.

Ἡ κουβέντα αὐτὴ ἄρχιζε νὰ μ' ἐνοχλῆ. Δὲν τὴν εἶχα φέρει ἐκεῖ γιὰ νὰ τῆς μιλήσω γιὰ τὰ ἀπραγματοποίητα ὄνειρά μου. Προτιμοῦσα νὰ τὴν ἀκούσω νὰ μοῦ λέη πὼς μ' ἀγαποῦσε!

—Ἐξαρτᾶται, ἀπάντησα. Θὰ τὰ κατάφερνα κάπως μὲ 25 χιλιάδες δολλλάρια. Γιὰ νὰ γίνη ὅμως ἡ δουλειὰ ὅπως τὴ θέλω, χρειάζονται τὰ διπλά.

—Γιατί δὲ ζητᾶς δάνειο ἀπὸ μιὰ τράπεζα;

—Οἱ τράπεζες δὲ δίνουν δάνεια χωρὶς ἐγγύησι... Μὰ ἂς ἀλλάξουμε τώρα θέμα! Τί ὠφελεῖ νὰ μιλᾶμε γιὰ πράγματα ποὺ δὲ γίνονται;

—Κι' ὅμως, Τέρρυ, ἂν πέθαινε, θὰ εἶχες ὅλα τὰ κεφάλαια ποὺ χρειάζεσαι.

—Ἀσφαλῶς! «Ἂν πέθαινε»! Ἀλλὰ αὐτὸ δὲ φαίνεται καθόλου πιθανό...

Ἔρριξε μιὰ κρυφὴ ματιὰ στὸ ρολόϊ της. Γιὰ νὰ τὴν προλάβω τότε, τὴ ρώτησα:

—Μήπως θέλεις νὰ γυρίσης σπίτι σου; Ἴσως νὰ χρειαστῆ ὁ ἄντρας σου κανένα ὑπνωτικὸ χάπι...

—Ναί, Τέρρυ, ἂς φύγουμε.

Φώναξα τὸ γκαρσόνι καὶ πλήρωσα τὸ λογαριασμό. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα, ἡ Τζίλντα ἄνοιξε τὴν τσάντα της κι' ἔβγαλε μιὰ πουντριέρα, γιὰ νὰ διορθώση τὸ μακιγιάζ της. Εἶδα ἀμέσως πὼς ἡ πουντριέρα της ἦταν πολὺ κατώτερη ἀπὸ κείνη ποὺ εἶχα πάρει μαζί μου γιὰ νὰ τῆς τὴ χαρίσω — καὶ ποὺ τὴν εἶχα ἀκόμα στὴν τσέπη μου.

Καθὼς γυρίζαμε στ' αὐτοκίνητο, μοῦ εἶπε:

—Ἦταν πολὺ ὄμορφη ἡ ἀποψινὴ βραδυά, Τέρρυ.

—Χαίρω πολὺ ποὺ εὐχαριστήθηκες, ἀπάντησα.

Μὰ δὲ μποροῦσα νὰ σπρώξω τὴν ὑποκρισία μου ὢς τὸ σημεῖο νὰ ἰσχυριστῶ πὼς εἶχα εὐχαριστηθῆ κι' ἐγώ...

Ξεκινήσαμε, ἀφίσαμε πίσω μας τὸ Λὸς Ἄντζελες καὶ πήραμε τὸ δρόμο τοῦ βουνοῦ. Μείναμε σιωπηλοὶ σ' ὅλη τὴ διαδρομή.

Σταμάτησα, τρία χιλιόμετρα πρὶν ἀπ' τὴ βίλλα τοῦ Ζαὶ Μπλέ. Ἡ Τζίλντα γύρισε καὶ μὲ κύτταξε.

—Τί συμβαίνει; μὲ ρώτησε. Γιατί στάθηκες;

—Ἔχω νὰ σοῦ δώσω κάτι.

Ἔβγαλα ἀπ' τὴν τσέπη μου τὸ πακετάκι μὲ τὴν πουντριέρα καὶ τ' ἄφισα πάνω στὰ γόνατά μου.

—Τί εἶν' αὐτό, Τέρρυ; μὲ ρώτησε.

Ἄναψα τὸ φῶς τοῦ ταμπλώ.

—Ἄνοιξέ το. Θὰ δῆς... ἀπάντησα.

Ξεδίπλωσε τὸ χαρτὶ κι' ἄνοιξε τὸ κουτί. Ἡ πουντριέρα ἔλαμπε, σὰ δῶρο πριγκιπικό.

Ἡ Τζίλντα ἔβγαλε μιὰ φωνὴ ἐκπλήξεως:

—Μά!... Εἶναι γιὰ μένα;

—Ἀσφαλῶς. Ταιριάζει στὸ χρῶμα μὲ τὰ μάτια σου.

—Ὄχι, Τέρρυ, δὲ μπορῶ νὰ τὴ δεχτῶ... Δὲν ἔπρεπε νὰ μοῦ κάνης αὐτὸ τὸ δῶρο... Εἶναι πολὺ ὡραῖο... κι' ἀκριβό!

—Ὅταν τὴν εἶδα, σκέφτηκα ἀμέσως πὼς ἦταν φτιαγμένη ἐπίτηδες γιὰ σένα.

Χάϊδεψε τὴν πουντριέρα.

—Μὲ βάζεις σὲ πειρασμό, Τέρρυ... μουρμούρισε.

—Μπορεῖς νὰ τὴν πάρης, ἀπάντησα. Δὲ σοῦ δημιουργεῖ καμμιὰ ὑποχρέωσι.

Ἔσκυψα μπροστά, ἄναψα τὴ μηχανὴ καὶ ξεκίνησα πάλι.

Σταμάτησα σὲ λίγο μπροστὰ στὴν καγκελλόπορτα. Ἡ Τζίλντα κατέβηκε ἀπὸ τ' αὐτοκίνητο. Ἔκαμα κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο.

Μείναμε γιὰ λίγο κυττάζοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλο στὰ μάτια. Ὕστερα ἡ Τζίλντα μ' εὐχαρίστησε πάλι.

—Δὲν ξέρεις πόσο μὲ γοήτεψε αὐτὴ ἡ βραδυά, Τέρρυ! μοῦ ξαναεῖπε. Σ' εὐγνωμονῶ ποὺ μοῦ δείχνεις τόση κατανόησι... Σ' εὐχαριστῶ ἐπίσης γι' αὐτὴ τὴ θαυμάσια πουντριέρα. Εἶναι τὸ πρῶτο δῶρο ποὺ παίρνω, ἐδῶ καὶ χρόνια. Μ' ἀρέσει πολύ.

—Τόσο τὸ καλύτερο... εἶπα. Πήγαινε τώρα στὸ σπίτι σου.

Ἔσκυψε λίγο, μ' ἀγκάλιασε ἀπ' τὸ λαιμὸ καὶ μὲ φίλησε στὸ στόμα.

Μὰ τὸ φιλὶ αὐτὸ δὲ μοὔδωσε καμμιὰ εὐχαρίστησι. Ἐνῶ τὴν κρατοῦσα στὴν ἀγκαλιά μου, σκεπτόμουν τὸν ἄντρα της, ποὺ κοιμότανε στὸ κρεβάτι του, ἐκεῖ κοντά μας. Ἤξερα καλὰ πώς, ὅσο θὰ ἦταν ζωντανός, ἡ Τζίλντα δὲ θὰ ξαναγινότανε ποτὲ δική μου...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

Σταυρόλεξο μὲ εὐχὴ

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν 17 καθέτων λέξεων τοῦ σταυρολέξου αὐτοῦ, θὰ σᾶς ἐπιτρέψουν νὰ σχηματίσετε, διαβαζόμενα στὴ σειρά, μιὰ εὐχὴ τοῦ περιοδικοῦ μας πρὸς ὅλους τοὺς φίλους του.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

2 Σμῆνος. — Χρειάζεται ὕστερα ἀπὸ ἕνα θαλάσσιο μπάνιο.

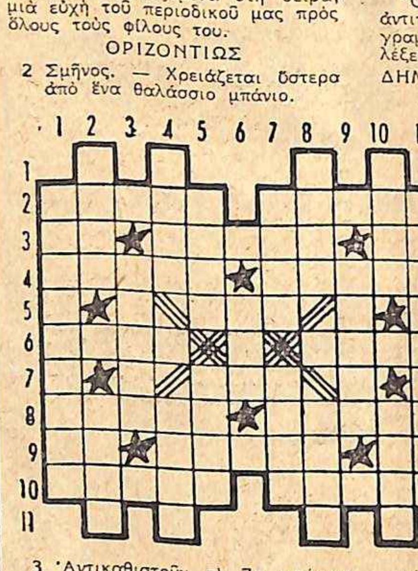

3 Ἀντικαθιστοῦν τὸ 7ο γράμμα τοῦ γαλλικοῦ ἀλφαβήτου. — Παιχνίδια τῶν μωρῶν. — Δυὸ σύμφωνα, ποὺ σχηματίζουν... τάσι.
4 Μεγάλη ζέστη. — Μιὰ τέτοια ὑπομονὴ εἶναι γαϊδουρινή.
5 Ἀνεστραμμένος ποταμὸς τῆς Γαλλίας.
6 Πολύ. — Πρώτη ὕλη γιὰ τὸν κινηματογράφο.
7 Διπλασιαζόμενο γίνεται ἐπικίνδυνο ἔντομο.
8 Δέντρα ποὺ ἀγαποῦν τὸ νερό. — Τὸ ὀπίσθιο καὶ κάτω μέρος τοῦ κεφαλιοῦ.
9 Δυὸ γράμματα, ποὺ χαρακτηρίζουν πολλὲς ἑταιρεῖς. — Ὀνομασία πολλῶν μοναστηριῶν. — Ξενικὴ ἄρνησι.
10 Ἔχασαν ὅλα τους τὰ δόντια.— Θηλυκὸ πρόβατο.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1 Μικρὸ καὶ εὔχρηστο βιβλιάριο.
2 Χρησιμοποιεῖται ὡς ἔναυσμα στὸ τσακμάκι. — Χρονικὸ ἐπίρρημα.
3 Τὸ κατὰ πλάτος νῆμα ὑφάσματος.
4 Σέλεστ....: στὰρ τοῦ Χόλλυγουντ. — Ἡ παραμονὴ κοντά του βάζει σὲ κίνδυνο τὴν ὑγεία μας.
5 Χώρα τῆς Ν. Α. Ἀσίας. — Συνοδεύεται συχνὰ ἀπὸ χορό.
6 Ὄργανον αἰσθήσεως.
7 Μικρὸς στὴν ἡλικία. — Βουνὸ καὶ περίφημο φρούριο τῆς Μεσσηνίας.
8 Χρονικὸς σύνδεσμος.— Πηγὴ νεροῦ.
9 Μερικοί.
10 Προϊὸν τοῦ γάλακτος. — Τὸ βλέπουμε μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας.
11 Εἶναι ἄχρηστος, ἐκτὸς ἂν ἐπισκευασθῆ.

Δ.

ΤΕΘΛΑΣΜΕΝΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ

Τὸ τελικὸ γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ ἀρχικὸ τῆς δευτέρας, τὸ τελικὸ τῆς τρίτης, τὸ ἀρχικὸ τῆς τετάρτης, τὸ τελικὸ τῆς πέμπτης καὶ οὕτω καθεξῆς, θὰ σχηματίσουν μιὰ χώρα τῆς Ἀφρικῆς.

1) Παράγει σταφύλια (5).
2) Ὑπερήφανο τετράποδο (5).
3) Προϊστορικὸ θηρίο (6).
4) Ζῆ στὸ νερό (5).
5) Τοπικὸ ἐπίρρημα (3).
6) Ἀρχαῖος γλύπτης (10).
7) Πρόθεσι (4).
8) Ἡ μητέρα τῆς Παναγίας (4).

Ὁ ἀριθμὸς μέσα σὲ παρένθεσι ἀντιπροσωπεύει τὸν ἀριθμὸ τῶν γραμμάτων τῆς κάθε ζητουμένης λέξεως.

ΔΗΜΩΔΕΣ ΑΙΝΙΓΜΑ-ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ΣΙΛΙΣΑΒ
ΣΑΛΝΕΒΑ
ΤΗΖΙΕΝΙ
ΙΑΝΑΚΑΤ
ΙΕΝΙΑΗΕ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσι τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῆς, ποὺ σχηματίζει ἕνα δημῶδες αἴνιγμα. Ἀφοῦ τὸ ἀνακαλύψετε, προσπαθῆστε νὰ βρῆτε καὶ τὴ λύσι του.

ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΙΦΟΣ

Τέσσερες ἑνώνεις φθόγ-(γους
κι' ἀπ' τὶς δύο μουσικὲς
καὶ θ' ἀκούσης, λύτη, (βόγγους
ἀπ' ἀνήλιες φυλακές.

ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΙΠΟΝ

Κ—ς—τς—νς—τν—νν—μν

Ἀπὸ τὶς ἑπτὰ αὐτὲς λέξεις, ἔχουν ἀφαιρεθῆ ὅλα τὰ φωνήεντα. Οἱ λέξεις, ποὺ χωρίζονται πιὸ πάνω μὲ μιὰ παῦλα ἢ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη, σχηματίζουν κάτι πολὺ γνωστό, ποὺ ἀκοῦτε κατ' ἐπανάληψιν, ἰδίως στὴν ἐκκλησία.

ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΜΤΙΣΜΟΣ

Ἀρχαῖος γνωστὸς Κένταυρος
τὸ μεσιανό του ἀλλάζει
καὶ στὴν Ἑλλάδα ποταμὸ
μ' αὐτὸ παρουσιάζει.

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

12345 = Βλαβερὸ ἔντομο.
23154 = Φέρνει κέφι.
345 = Ὄργανον αἰσθήσεως.
43545 = Ποθητὴ ἀπὸ τὸν ἄρρωστο.
5134551 = Δόρυ τῶν ἀρχ. Μακεδόνων.

Τὸ ἴδιο γράμμα ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὸν ἴδιο πάντοτε ἀριθμό.

ΛΟΓΟΠΑΙΚΤΙΚΟΣ ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Μὲ προστάζει μιὰ φωνή:
Γράψε στὴ σειρὰ δυὸ νῖ.
Καὶ μπροστά μου ἔξαφνα εἶδα
μιὰ γνωστή μου Τιτανίδα

ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ὁ κάτοικος τῶν πάγων
ἀλλάζει μέση καὶ χωρὶς
σοφῶν βοήθεια ἢ μάγων,
γίνεται κάτοικος μιᾶς γῆς
ἡλιόλουστης ἑλληνικῆς.

ΟΛΟΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ

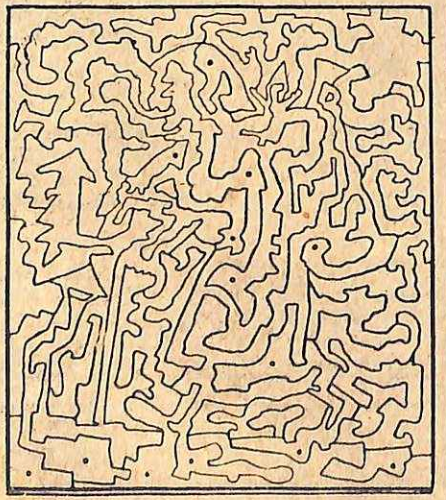

Μ' ἕνα πολὺ μαῦρο μολύβι μαυρίσετε ὅλα τὰ μικρὰ σχήματα τοῦ σχεδίου, ποὺ περιέχουν μαύρη κουκίδα. Ἡ ἐργασία αὐτὴ θὰ σᾶς ἐπιτρέψη νὰ ἀνακαλύψετε ἕνα ταλέντο ζωγράφου, ποὺ πιθανὸν ἀγνοούσατε μέχρι σήμερα.

Οἱ λύσεις στὴ σελ. 84

ΑΛΛΑΓΗ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ
ΠΟΠΗ ΣΠΗΛΙΩΤΟΥ—ΜΠΑΖΙΝΑ
Ἰατρὸς γυναικολόγος. Σατωβριάνδου 22. Νέος ἀριθμὸς τηλεφώνου 523.845.

100 %
ΑΠΟΤΡΙΧΩΣΙΣ

ΑΠΑΛΛΑΓΗΤΕ ἀπὸ τὶς περιττὲς τρίχες προσώπου, σώματος ΤΑΧΥΤΑΤΑ
ΧΩΡΙΣ ΙΧΝΗ
ΡΙΖΙΚΑ ΑΝΩΔΥΝΑ ΥΠΕΥΘΥΝΑ
Εἴμαστε ἀσυναγώνιστοι
Ἡ ὑπερτρίχωσις θεραπεύεται
ESTHÉTIQUE MODERNE
Mᴱ KASTRIOTIS
ΑΡΕ ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ 8 ΚΟΛΩΝΑΚΙ ΤΗΛ. 612-010

Φάρμακον κατὰ τοῦ ΕΚΖΕΜΑΤΟΣ
CURESKIN
(ΚΙΟΥΡΕΣΚΙΝΗ)
Πωλεῖται εἰς τὰ Φαρμακεῖα
Παρακατ. Δημοκρίτου 21.
Τηλ. 613.482.
ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕΝΤΙΟΥΜ
Ἑλένη Κικίδου
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΨΥΧΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΤΗΛΕΠΑΘΕΙΑΣ ΜΑΚΡΑΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ)
Δέχεται: 9 — 1 π.μ. καὶ 5 — 8 μ.μ. ὁδὸς Μετσόβου 25, 1ος ὄροφος (στάσις Μουσείου). Τηλ. 810—975

Ὁ γιατρός σας

Ἀπαντήσεις ἐπιστολῶν

ΠΑΘΟΛΟΓΟΥ

Ἀναγνώστρια Φ. Χ. Ω.: Δὲν πρέπει νὰ ἀνησυχῆτε μὲ μιὰ ἁπλῆ βρογχίτιδα, ἡ ὁποία θὰ εἶναι ἀσφαλῶς ὀξεῖα, γριππώδους αἰτιολογίας καὶ ἡ ὁποία θὰ περάση ἂν εἶναι ἀπυρέτου μορφῆς, μὲ μόνο τὴ χρῆσι ἀποχρεμπτικῶν ὅπως τὸ Broilhoton R. (κάθε 4ωρο να κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ) ἢ τὸ Livallete (κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο). Ἂν παρουσιάζη πυρετό, τότε ὁπωσδήποτε νὰ πάρη ἀντιβιοτικὸ φάρμακο, τοῦ ὁποίου τὴν ποσότητα θὰ καθορίση ὁ γιατρός.

Ζ. Ν. Ζ.: Τὸ νόσημά σας ἔχει ἀνάγκη παρακολουθήσεως, γιατὶ θὰ ὑποτροπιάζη, ἐφόσον δὲν καταστρέφουν οἱ ρίζες του. Ἐπειδὴ ὅμως λόγω τῆς φτώχιας, ὅπως λέτε, δὲ μπορεῖτε νὰ ἐπισκεφτῆτε εἰδικὸ γιατρό, νὰ πᾶτε στὸ νοσοκομεῖο Συγγροῦ γιὰ νὰ σᾶς θεραπεύσουν δωρεάν.

Μ. Κ. Χ. Ε.: Σὲ ἡλικία 70 ἐτῶν, ὅπως λέτε ὅτι εἶστε, δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ἔχετε τὶς ἀπαιτήσεις ποὺ ἐπιδιώκετε. Τὸ μόνο ποὺ θὰ κατορθώσετε εἶναι νὰ σᾶς ἐκμεταλλεύωνται μερικοὶ ἐπιτήδειοι, ἐφαρμόζοντας διάφορες θεραπεῖες.

Ἀναγνώστη Κ. Δ. 30: Δυστυχῶς, δὲν κατόρθωσα νὰ καταλάβω γιὰ ποιὰ περίπτωσι ἀπὸ τὰ πολλὰ ποὺ γράφετε, ἐπιθυμεῖτε νὰ ἔχετε τὴ γνώμη μου. Ἐπαναλάβετε τὴν ἐπιστολή σας, προσδιορίζοντας τὶς ἐρωτήσεις σας σὲ ἐκεῖνο τὸ σημεῖο, ποὺ σᾶς ἐνδιαφέρει καὶ εἶμαι πρόθυμος νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσω κατὰ τὸ δυνατό.

Νέο, Θεσσαλονίκη: Ἀποταθῆτε προφορικὰ σὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς πολλοὺς εἰδικοὺς συναδέλφους γιὰ νὰ σᾶς κατατοπίση.

Δὲν ἐλπίζω: Τὸ μόνο φάρμακο ποὺ θὰ συνιστοῦσα στὴν προκειμένη περίπτωσι εἶναι ἡ γυμναστική. Δὲν σᾶς ἐπιτρέπεται κανένα φάρμακο, οὔτε καὶ τροφικὴ δίαιτα.

Γιασεμὶ Π. Κ. Χωρὶς σαφῆ διάγνωσι καὶ μόνο μὲ τὴν προσωπική σας περιγραφή, μὲ πιθανότητες μόνο θὰ σᾶς συστήσω νὰ ὑποβληθῆτε σὲ θεραπεία μὲ πενικιλλίνη. Ὁ χρόνος καὶ ἡ ποσότητα τοῦ φαρμάκου βεβαίως δὲν καθορίζονται ἐκ τῶν προτέρων, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἔκβασι τῆς ἐφαρμογῆς της. Μετὰ τὴν ἴασι, θὰ κάνετε ἐπ' ἀρκετὸ χρονικὸ διάστημα, χρῆσι τῆς Creme Phyllis, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν Mousse Phyllis, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας θὰ μοῦ γράψετε ἀργότερα.

Τσατούχα, Ἀσπρόπυργο: Τὸ περιστατικὸ ποὺ μοῦ ἀναφέρετε, δὲ θεραπεύεται μὲ ἀλοιφὲς ἢ μὲ φάρμακα ποὺ παίρνομε ἐσωτερικά. Ἂν καταλαμβάνη μικρὴ ἔκτασι, πιθανὸ νὰ ἐξαλειφθῆ μὲ τὴ μέθοδο τῆς ἠλεκτροπηξίας. Ἂν ὅμως εἶναι ἐκτεταμένο, ματαιοπονεῖτε, γιατὶ καὶ χρόνος μακρὸς ἀπαιτεῖται καὶ ὑλικὰ μέσα ὄχι εὐκαταφρόνητα.

Βασανισμένο κορμί: Δὲν εἶναι δυνατό, βέβαια, ὅπως καταλαβαίνετε καὶ ἐσεῖς, μόνο ἀπὸ τὴ δική σας περιγραφὴ νὰ σχηματίσω σαφῆ ἰδέα τῆς πραγματικῆς καταστάσεώς σας, οὔτε γιὰ τὸ πρῶτο οὔτε γιὰ τὸ δεύτερο περιστατικό σας. Πάντως, γιὰ μὲν τὸ ἕλκος ἐφαρμόζονται πολλὰ σχήματα θεραπείας μὲ διάφορα φάρμακα καὶ τελικὰ ἡ χειρουργικὴ ἐπέμβασι. Γιὰ τὸ δεύτερο, ὑποθέτω ὅτι πρόκειται περὶ «γραφικοῦ σπασμοῦ». Προσπαθῆστε ἐγκαίρως νὰ συνηθίσετε νὰ γράφετε μὲ τὸ ἄλλο χέρι.

Α. Λ.

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΥ

Ἄγνωστη Λ., Πάτρα: Ἡ ἀνωμαλία τῆς περιόδου ὀφείλεται σὲ ὠοθηκικὴ ἀνεπάρκεια. Γιὰ τὴ βελτίωσι τῆς καταστάσεως, μετὰ τὴ λῆξι τῆς περιόδου θὰ κάνετε τρεῖς ἐνέσεις, μιὰ κάθε τρεῖς ἡμέρες, Amp. Benzormon - B. Oil τῶν 50.000 μονάδων. Ὀκτὼ ἡμέρες πρὸ τῆς ἀναμενομένης περιόδου θὰ κάνετε τρεῖς ἐνέσεις, μιὰ κάθε ἡμέρα, Amp. Lutocycline τῶν 10 m.g. Καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ μηνὸς θὰ παίρνετε τρία χάπια τὴν ἡμέρα Tabl. Evita. Ἡ θεραπεία θὰ συνεχισθῆ ἐπὶ τρίμηνο.

Ἀναγνώστρια Κ. Τ.: Ὅλα προέρχονται ἀπὸ μόλυνσι τοῦ κόλπου ἀπὸ τριχομονάδες καὶ μονίλια. Ἡ θεραπεία πρέπει νὰ γίνη συστηματικά. Ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρες πρὸ τῆς ἀναμενομένης περιόδου θὰ κάνετε πρωῒ καὶ βράδυ κολπικὴ πλύσι μὲ ἕνα κουτάλι τῆς κομπόστας μέσα σὲ τριακόσια δράμια νερὸ ζεστὸ ἀπὸ τὸ φάρμακο Nylmerate Solution καὶ κατόπιν θὰ ἐπαλείφετε τὰ ἐξωτερικὰ μέρη μὲ τὴν ἀλοιφὴ Mycostatine Ointment. Τὸ βράδυ πρὸ τοῦ ὕπνου θὰ τοποθετῆτε βαθειὰ ἐνδοκολπικῶς, δυὸ κολπικὰ χάπια Tabl. Vaginales Mycostatine. Ἡ θεραπεία θὰ ἐπαναληφθῆ κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ μετὰ τὴ λῆξι τῆς περιόδου. Ἡ ὅλη θεραπεία θὰ ἐπαναληφθῆ καὶ τὸν ἑπόμενο μῆνα.

Γεννήτορα, Μυτιλήνη: Δυστυχῶς ἡ ἀποβολὴ ὀφείλεται στὴν ἀντίθεσι τοῦ παράγοντος Rhesus ὅπως ἀπέδειξε ἡ αἱματολογικὴ ἐξέτασι. Ὅλες οἱ ἄλλες ἐξετάσεις εἶναι φυσιολογικὲς ἀλλὰ ἔχουν δευτερεύουσα σημασία. Καὶ νέα τυχὸν ἐγκυμοσύνη δυστυχῶς θὰ καταλήξη σὲ ἀποβολὴ παρ' ὅλα τὰ μέτρα προφυλάξεως ποὺ θὰ ληφθοῦν.

Νούλα Β. Η. 12, Θεσσαλονίκη: Μὲ μεγάλη μου ἱκανοποίησι πληροφοροῦμαι τὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπείας. Διατρέχετε τὸ δεύτερο μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης. Θὰ ἀποφύγετε τὴ λῆψι οἱουδήποτε φαρμάκου. Ἡ ὑπερέκκρισι ὀφείλεται στὸ ἀνωτέρω εὐχάριστο γεγονός. Δὲν θὰ κάνετε τίποτε πρὸς τὸ παρὸν γιὰ τὴν καταπολέμησί τους. Νὰ ἀποφύγετε σχολαστικὰ τὶς βαρειὲς δουλειές, τὴν ὀρθοστασία καὶ γενικὰ τὴν κόπωσι μέχρι τουλάχιστον τοῦ τετάρτου μηνός.

Β. Β. Δ., Ἄρτα: Οἱ συχνὲς καθυστερήσεις ὀφείλονται σὲ παρατεινομένη ὠοθηκικὴ ἀνεπάρκεια. Ἂν μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς δὲν ἔχετε τακτοποιηθῆ, θὰ κάνετε ἀμέσως πέντε ἐνέσεις, μιὰ κάθε ἡμέρα, ἀπὸ τὸ φάρμακο Amp. Estroprol. Καθ' ὅλο τὸ μῆνα θὰ παίρνετε τρία χάπια τὴν ἡμέρα ἀπὸ τὸ φάρμακο Tabl. Evit Forte.

Bianca Χ. 18, Ἐνταῦθα: Οἱ συχνὲς καθυστερήσεις καὶ ἡ ἐλάττωσι τῆς περιόδου ὀφείλονται σὲ πρωτοπαθῆ ἀνεπάρκεια τῶν ὠοθηκῶν καὶ ἀδένων ἔσω ἐκκρίσεως. Γιὰ τὴ βελτίωσι τῆς καταστάσεως, μετὰ τὴ λῆξι τῆς περιόδου θὰ κάνετε πέντε ἐνέσεις, μιὰ κάθε δυὸ ἡμέρες, Amp. Feminorm τῶν 5 m.g. Ὀκτὼ ἡμέρες πρὸ τῆς ἀναμενομένης περιόδου θὰ κάνετε τρεῖς ἐνέσεις, μιὰ κάθε ἡμέρα, Amp. Dayamineral. Ἡ θεραπεία θὰ συνεχισθῆ ἐπὶ τρίμηνο.

Ε. Μ. Port. P. S. Australia: Λόγω τοῦ θέματος, ἀπαντῶ δι' ἐπιστολῆς στὴ διεύθυνσι ποὺ μοῦ γράφετε.

Γ. Λ. Π., Κοζάνη: Ὅλα ὀφείλονται σὲ μόλυνσι τοῦ κόλπου ἀπὸ τριχομονάδες καὶ μονίλια. Θεραπευτικῶς θὰ ἀκολουθήσετε συστηματικὰ τὴν κάτωθι θεραπεία: Ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρες πρὸ τῆς περιόδου θὰ κάνετε πρωῒ καὶ βράδυ κολπικὴ πλύσι μὲ ἕνα κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ μέσα σὲ διακόσια δράμια ζεστὸ νερό, ἀπὸ τὸ φάρμακο Solution Cetavlon 20%. Ἀκολούθως θὰ ἐπαλείφετε τὰ ἐξωτερικὰ μέρη μὲ τὴν ἀλοιφὴ Pomade Mycostatine. Τὸ βράδυ πρὸ τοῦ ὕπνου θὰ τοποθετῆτε βαθειὰ ἐνδοκολπικῶς δυὸ δισκία ἀπὸ τὸ φάρμακο Tabl. Vaginal Mycostatine. Ἡ θεραπεία θὰ ἐπαναληφθῆ καὶ τὸν ἑπόμενο μῆνα.

Κρυφὸ πόνο, Ναύπλιο: Γιὰ τὴν πλήρη ἐξακρίβωσι τῆς βλάβης θεωρῶ ἀπαραίτητη μιὰ γυναικολογικὴ ἐξέτασι.

Ε. Κ., VII. Pretoria, S. Africa: Γράφω λεπτομερῶς στὴ διεύθυνσι ποὺ στείλατε.

Μ. Γ. Α., Τριφυλία: Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργαστηριακῶν ἐξετάσεων εἶναι φυσιολογικό. Συμπληρωματικῶς θὰ κάνετε τὴ δοκιμασία τοῦ βασικοῦ μεταβολισμοῦ. Γιὰ τὴ γενικώτερη τόνωσι τοῦ ὀργανισμοῦ θὰ κάνετε μιὰ σειρὰ ἐνέσεις ἀπὸ τὸ φάρμακο Bezectal With Liver 1 c.c. ἡμερησίως. Ἐσωτερικῶς θὰ παίρνετε δυὸ χάπια τὴν ἡμέρα ἀπὸ τὸ φάρμακο Tabl. Dayamineral. Ἡ θεραπεία θὰ ἐπαναληφθῆ καὶ τὸν ἑπόμενο μῆνα.

Δ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΨΥΧΙΑΤΡΟΥ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΥ

Ε. Ε. Στρατιώτη, Γιαννιτσά: Εἶναι ἐκτὸς ἀμφιβολίας, ὅτι πρόκειται περὶ δυσαρθρίας ψυχικῆς αἰτιολογίας. Ἐφόσον ἡ λειτουργία τῆς ὁμιλίας εἶναι κανονικὴ σὲ ὅλα καὶ διαταράσσεται ἐνώπιον ἀγνώστων ἢ ἀνωτέρων ἢ καὶ μὲ τὴ συγκέντρωσι τῆς σκέψεως καὶ στροφὴ τῆς προσοχῆς πρὸς αὐτήν, φαίνεται καθαρὰ ὅτι τὰ ὄργανα, τὰ νεῦρα καὶ τὸ κέντρο τοῦ λόγου δὲν παρουσιάζουν καμμιὰ βλάβη. Ὁ ψυχικὸς παράγων δρᾶ ἀνασταλτικῶς ἐπὶ τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ὁμιλίας. Πρέπει νὰ γίνη ψυχανάλυσι ἢ ναρκανάλυσι καὶ ἀνάλογη ψυχοθεραπεία. Νὰ παραδώσετε τὸν ἑαυτό σας στὸν ψυχίατρο τῆς ἐμπιστοσύνης σας, γιὰ νὰ γίνη ὅ,τι πρέπει.

Χ. Ν. Μ., Κόρινθο: Ταχυπαλμίες, πλήξι, κομάρες, πονοκέφαλος, ζαλάδα καὶ φόβοι σᾶς βασανίζουν ἀπὸ ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια. Ὅλες οἱ ἐξετάσεις ἦταν ἀρνητικές. Αὐτὸ δὲ σημαίνει, ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλείψετε τὸν ἑαυτό σας χωρὶς καμμιὰ θεραπεία. Δὲν πάσχετε ἀπὸ κάτι ὀργανικό, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ νευρικό σας σύστημα. Ἔχετε ἀνάγκη ἐξετάσεως ἀπὸ νευρολόγο καὶ ὄχι ἀπὸ ἄλλους γιατρούς. Νὰ πάρετε Tab. Praol 400 m.g. No 100, ἀπὸ τρία τὴν ἡμέρα μετὰ τὸ φαγητό. Νὰ γίνουν Amp. Calcibromine No 10 καὶ Amp. Multi - B No 10. Τὰ φαινόμενα θὰ ὑποχωρήσουν μὲ τὸν καιρὸ καὶ μὲ τὴν πρόοδο τῆς θεραπείας.

Ἐρείπιο, Καβάλα: Ἰδεοληψία, φοβία καὶ ἄγχος χαρακτηρίζουν κυρίως τὴν κατάστασί σας. Ἀπὸ αὐτὰ πηγάζουν οἱ μελαγχολικὲς ἐκδηλώσεις καὶ τὰ διάφορα νευροσωματικὰ ἐνοχλήματα, ποὺ σᾶς βασανίζουν τόσο πολύ. Ἡ κατάστασι αὐτὴ θεραπεύεται, ἀλλὰ ὄχι μὲ τὸν τρόπο, ποὺ ἐσεῖς τὴν ἀντιμετωπίζετε μέχρι σήμερα. Ἔχετε ἀνάγκη ὑπνοθεραπείας, ποὺ γίνεται μόνο σὲ νευρολογικὴ κλινική. Ἐφόσον αὐτὸ δὲν σᾶς εἶναι δυνατό, νὰ πάρετε Tab. Laril 0,025 fl. No 3, ἀπὸ τρία τὴν ἡμέρα μετὰ τὸ φαγητὸ καὶ ὑπὸ τὴν παρακολούθησι τοῦ γιατροῦ σας.

Καλαματιανή, Καλαμάι: Εἶναι ἐνδεχόμενο ἡ κατάστασι τῶν νεύρων μέσα στὰ ὀκτὼ χρόνια τῆς ἀρρώστειας νὰ μὴν ἔχη σταθεροποιηθῆ σὲ μιὰ κατάστασι μονίμου ἀναπηρίας. Κατὰ διαστήματα γίνεται ἀναζωπύρωσι τοῦ διηθητοῦ ἰοῦ καὶ προσβάλλονται κατ' ἐπανάληψι τὰ ἴδια νευρικὰ κέντρα ἢ καὶ ἄλλα. Ἔτσι ἡ κατάστασι ἀντὶ νὰ βελτιωθῆ, χειροτερεύει. Πρέπει νὰ γίνη ἔντονη ἀντιλοιμώδης θεραπεία μὲ ἀντιβιοτικά, Salicylate, βιταμίνες Β καὶ κορτιζόνη. Τὸν τρόπο καὶ τὶς δόσεις θὰ καθορίση ὁ γιατρός σας. Μὲ φυσικοθεραπεία, ἠλεκτρισμοὺς κλπ. θὰ ἀντιμετωπίσετε τὴν ἐνδεχομένη ἀναπηρία. Πρῶτα ὅμως πρέπει νὰ σβύση ἡ φωτιὰ καὶ κατόπιν νὰ ἐπανορθώσουμε τὶς ζημιές, ποὺ ἄφησε πίσω της.

Ι. ΝΙΚΟΛΕΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

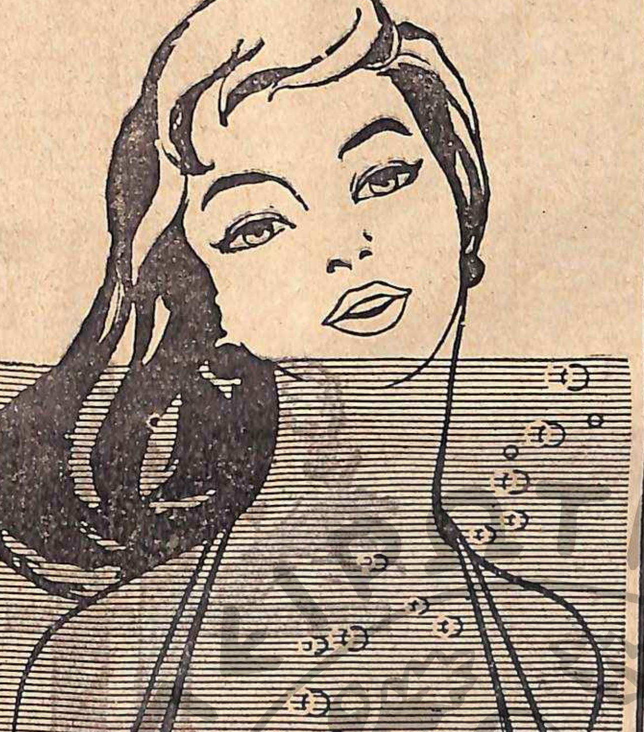

Εἶναι τὸ δέρμα σας διψασμένο;

Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ γιὰ νὰ διατηρῆτε τὸ δέρμα σας νεανικό, λεῖο καὶ δροσερό! Τὰ κύτταρα τοῦ δέρματος εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ ὑγρό. Προσέξτε τὸ δέρμα ἑνὸς μωροῦ: Ἀποτελεῖται κατὰ 80% ἀπὸ ὑγρό. Μὲ τὰ χρόνια ὅμως τὸ δέρμα χάνει τὴν ἱκανότητα νὰ ἀναπληρώνη μόνο του τὸ ἀπόθεμα τοῦ ὑγροῦ του. Χάνει τὴ φρεσκάδα του... διψᾶ. Ἡ NIVEA δίνει στὸ δέρμα νὰ πιῆ, γιατὶ μόνον ἡ NIVEA περιέχει τὴν περίφημη EUCERIT ποὺ εἰσδύει στὸ δέρμα καὶ τοῦ δίνει τὸ ἀπαραίτητο ὑγρό. Δέρμα περιποιημένο μὲ NIVEA διατηρεῖται ἐλαστικὸ καὶ νεανικὸ σὰν μπουμπούκι.

Δροσερὸ δέρμα μὲ κρέμα NIVEA
- γιατὶ ἡ NIVEA δίνει στὸ δέρμα νὰ πιῆ
ΠΡΟΪΟΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ BEIERSDORF - ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΗΣ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΗΣ

Τὸ Κορίτσι τῆς Ἀθήνας, μᾶς γράφει ἀπὸ τὸ Γιοχάνεσμπουργκ: «Ξεγελάστηκα κι' ἐγὼ ὅπως πολλὲς ἄλλες ν' ἀφήσω τὴν ὡραία μας Ἑλλάδα, γιὰ νὰ ξενητευτῶ, μὲ τὴν ἰδέα ὅτι θὰ πλούτιζα, θὰ δημιουργοῦσα μιὰ καλὴ προῖκα γιὰ νὰ παντρευτῶ, ἐπειδὴ καὶ φτωχὴ ἤμουν καὶ εἶχα περιπέσει σ' ἕνα σφάλμα, ποὺ δὲ διορθωνόταν. Οἱ γονεῖς μου μ' ἐνεθάρρυναν, δὲν ξέρω γιατί, κι' ἔφυγα. Γιατί διάλεξα τὴ Νότιο Ἀφρική; Σ' αὐτὸ φταίει ἕνας νέος, ποὺ εἶχε καταφύγει τὴν ἐποχὴ τοῦ πολέμου ἐκεῖ καὶ ποὺ μοῦ τὰ παρίστανε ὅλα ρόδινα. Ἔτσι, ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς περιπέτειες ἔφτασα ἐδῶ καὶ ὡς σήμερα, γιὰ νὰ ζήσω τίμια, ἐργάζομαι ὡς ὑπηρέτρια σὲ μιὰ ξένη οἰκογένεια, ἐγὼ ποὺ ἤμουν «κυρά» στὸν τόπο μου. Θέλω νὰ φύγω, μὰ θ' ἀργήσω, γιατὶ πρέπει νὰ ἐξοικονομήσω χρήματα. Ἔτσι ὅσα θὰ βγάλω, θὰ πᾶνε γιὰ τὸ εἰσιτήριό μου».

Ἂς μὴν ἐνθουσιαζόμαστε, λοιπόν, τόσο εὔκολα, γιατὶ στὴν Ἑλλάδα μας εἶναι πολὺ καλύτερα, ἀπὸ κάθε ἄλλου.

Μιχ. Βαν., Κάϊρο: Ἔλαβα τὸ γράμμα σας, καὶ μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι ὁ σκοπὸς τῆς ἀλληλογραφίας σας. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ὑποβιβάζετε τὸν ἑαυτό σας σὲ τέτοιο σημεῖο, ποὺ νὰ νομίζετε ὅτι μόνο μὲ τὴν ἀλληλογραφία θὰ μπορέσετε νὰ δημιουργήσετε μιὰ φιλία, νὰ βρῆτε μιὰ ἀγάπη. Ὅταν ἔρθετε στὴν Ἑλλάδα, θὰ βρῆτε τὸν τρόπο νὰ γνωριστῆτε μὲ πολλὰ πρόσωπα, ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα θὰ διαλέξετε τὴ νέα ποὺ θὰ μπορέση νὰ γίνη ἡ σύντροφος τῆς ζωῆς σας.

Ἀντίο εὐτυχία: Θὰ ἔχετε ἀκούσει τὴ φράσι: «Τὰ παιδία παίζει...». Ἔ, λοιπόν, αὐτὸ ταιριάζει σὲ σᾶς. Νομίσατε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸν ἑαυτό σας ὥριμο καὶ θελήσατε νὰ μιμηθῆτε τοὺς μεγάλους. Τὴ λέξι «φιλία» τὴ μετατρέψατε σὲ «ἀγάπη» καὶ τὴν «ἀγάπη» σὲ «ἔρωτα». Κατὰ βάθος ὅμως δὲ συμβαίνει τίποτα ἀπὸ ὅ,τι φαντάζεστε, γιατὶ αὐτὸς μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία θὰ μπλέξη μὲ καμμιὰ ἄλλη. Ἐσεῖς, ὅμως, μιὰ κοπελλίτσα τόσο γνωστική, τόσο μορφωμένη, μὲ καλλιτεχνικὴ ψυχή, πῶς δὲν ἀντιλαμβάνεστε τὴν πεζότητα αὐτοῦ τοῦ νέου; Πῶς βασίζετε τὸ μέλλον σας σ' ἕνα ἀνόητο; Τὸ μόνο, ποὺ σᾶς συμβουλεύω εἶναι νὰ τὸν περιφρονήσετε, νὰ μὴ τοῦ δίνετε καμμιὰ σημασία, ἀκόμη κι' ἂν σᾶς ἱκετεύη γονατιστὸς νὰ ξανασυνδέσετε τὶς σχέσεις σας.

Ξανθειὰ γεροντοκόρη τῆς Αὐστραλίας: Σᾶς συγχαίρω γιὰ τὶς ἰδέες ποὺ ἔχετε, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζεστε, ἀφοῦ εἶστε ἀκόμη 22 ἐτῶν κοπέλλα. Δὲν ξέρω τί ἰδέα ἔχουν οἱ συγγενεῖς σας στὴν Αὐστραλία, ἀλλὰ πιστεύω νὰ συμφωνοῦν μὲ τὴ γνώμη σας. Ἑπομένως, ἂν βρεθῆ κανένας καλὸς νέος, ἐργατικὸς καὶ νοικοκύρης, ποὺ τὸν ξέρουν κι' αὐτοί, μὴ διστάσετε νὰ παντρευτῆτε, ἀρκεῖ νὰ εἶναι κι' αὐτὸς Ἕλληνας. Ἂν πάλι, ἀγαπᾶτε τὸ νέο τοῦ χωριοῦ σας καὶ σᾶς ἀγαπᾶ κι' αὐτός, κι' ἀφοῦ ξέρετε ἀπὸ τί οἰκογένεια εἶναι, τότε νὰ προτιμήσετε αὐτόν. Πάντοτε ὅμως μὲ τὴν εὐχὴ τῆς μητέρας σας κι' ἀφοῦ τῆς γράψετε τὸ σκοπό σας. Εἶναι προτιμώτερο ν' ἀποκατασταθῆτε στὴν Ἑλλάδα, παρὰ νὰ ταλαιπωρῆστε σὲ ξένο τόπο.

Ἕνα ναυτικὸ τὴν Ἀγγλία: Ὅσα μοῦ γράφετε σᾶς τιμοῦν, γιατὶ ξέρετε νὰ ἐκτιμήσετε πρόσωπα καὶ καταστάσεις. Προτιμώτερο νὰ παντρευτῆ κανεὶς μιὰ φτωχὴ κοπέλλα, παρὰ μιὰ πλούσια ποὺ νὰ συλλογίζεται διαρκῶς τὸ χρῆμα, ποὺ τοῦ ἔδωσε. Ὅσον ἀφορᾶ τὸ αἴσθημα, ποὺ νοιώθετε γι' αὐτὴ τὴ νέα, δὲ μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι εἶναι ἀγάπη. Εἶναι μιὰ συμπάθεια, πρὸς τὸ παρόν, μιὰ φιλία ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ ἐξελιχτῆ σὲ ἀγάπη, ὅταν θὰ μιλήσετε καὶ θὰ γνωρίσετε ἀπὸ κοντὰ τὶς ἀρετές της. Γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ὑπόσχεστε τίποτα ἀπὸ τώρα. Στὸ μεταξύ, πάρετε τὶς πληροφορίες σας, ἂν εἶναι ἀληθινὰ ὅσα σᾶς γράφει καὶ ὅταν ἔρθετε στὴν Ἑλλάδα, τὴ γνωρίζετε κι' ἀπὸ κοντὰ κι' ἀποφασίζετε.

Μικρὴ ἐρωτευμένη, Φ. Θ.: Δὲν ἔχετε δίκηο νὰ σκέπτεστε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο. Ἡ διαφορὰ τῆς ἡλικίας εἶναι μικρή. Ἔπειτα ἀπὸ τρία χρόνια παντρειάς, θὰ φαινόσαστε τῆς ἴδιας ἡλικίας κι' ἂν δὲν προσέξετε τὸν ἑαυτό σας, θὰ φαίνεστε πιὸ ἡλικιωμένη ἀπὸ ἐκεῖνον. Αὐτὸ ποὺ πρέπει νὰ προσέξετε πολύ, εἶναι τὰ ψυχικά του χαρίσματα, γιατὶ πάνω σ' αὐτὰ βασίζεται ἡ εὐτυχία τῆς οἰκογένειας.

Πονεμένο παιδί: Μιὰ παντρεμένη γυναῖκα ἀνήκει στὸν ἄντρα της καὶ στὰ παιδιά της, ἐπομένως ἀργὰ ἢ γρήγορα ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ θὰ συμβῆ: Ἢ γιὰ διαφόρους λόγους θὰ σᾶς διώξη ἢ θὰ ἔχετε ἱστορίες μὲ

Ἐρωτικό ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟ

Ἡ Μιράντα ἀπαντᾶ

τὸν ἄντρα της. Σὰν καλὸς καὶ τίμιος νέος ποὺ εἶστε, πρέπει ν' ἀποσυρθῆτε. Γιατὶ ὅπως φαίνεται, πρόκειται γιὰ μιὰ ἄμυαλη γυναῖκα, ποὺ ὁπωσδήποτε μιὰ μέρα θὰ καταστρέψη τὸ σπίτι της.

Ναυαγὸ στὴν ἀγάπη, Θ. Κ.: Σᾶς συγχαίρω γιὰ τὴν τιμιότητά σας καὶ τοὺς εὐγενικοὺς σκοποὺς ποὺ ἔχετε. Πάντως προσέξετε πολὺ μὴν ἔχετε καμμιὰ ἀπογοήτευσι, γιατὶ ἔχετε πάρει στραβὸ δρόμο. Πολὺ ὡραῖα φερθήκατε στὴν κοπέλλα, γιὰ νὰ μὴ τὴν ἐκθέσετε, καὶ πιθανὸν κι' αὐτὴ νὰ ἔχη ἐκτιμήσει τοὺς τρόπους σας καὶ νὰ σᾶς ἔχη ἀγαπήσει. Ἐκεῖνο, ποὺ δὲ φροντίσατε ὅμως νὰ κάνετε εἶναι, νὰ γίνετε φίλος καὶ μὲ τὸν πατέρα της, στὸν ὁποῖο πρέπει ἀργότερα νὰ ἐκμυστηρευτῆτε τὸν καλὸ σκοπό σας. Γιατί, ἂν ὅπως λέτε, ἐκεῖνος ἀρνηθῆ, τότε θὰ γίνετε καὶ οἱ δυό σας δυστυχισμένοι. Στείλετε τὸ βιβλίο, ἀλλὰ μὴ τὴν ἐκθέτετε πιὸ πολύ. Προσεγγίστε τοὺς γονεῖς της γιατὶ ἀπὸ ἐκείνους περιμένετε τὴν τελικὴ συγκατάθεσι.

Ἡ Δυστυχισμένη κόρη τῆς Κύπρου ἀφηγεῖται σ' ἕνα πολυσέλιδο ὅλη τὴν ἱστορία τῆς ζωῆς της. Ἀπὸ δέκα χρόνων κοριτσάκι ἔχασε τοὺς γονεῖς της. Τὴν πῆρε στὸ σπίτι του ἕνα ζευγάρι, ἀπὸ τὴ γειτονιά. Κι' ἔτσι εἴκοσι χρόνια τώρα δουλεύει κοντὰ σ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους σκληρὰ καὶ δὲν ἐλπίζει ποτὲ ὅτι θὰ δῆ μιὰ μέρα εὐτυχίας. Σ' αὐτὸ φταῖνε οἱ «ξένοι γονεῖς» της, ποὺ τὴν ἀποπαίρνουν διαρκῶς, ποὺ τὴν περιορίζουν στὸ σπίτι καὶ ποὺ δὲ νοιάζονται καθόλου νὰ τὴν παντρέψουν, γιατὶ θὰ χάσουν τὴν ὑπηρέτρια...

Κάποιος ὅμως ποὺ ξέρει τὴ ζωή της καὶ βλέπει τὰ βάσανά της τὴ λυπήθηκε καὶ πῆγε νὰ τὴ ζητήση γιὰ γυναῖκα του. Οἱ «ξένοι γονεῖς» ὅμως τὸν ἐδιωξαν, παρ' ὅλο ποὺ αὐτὸς εἶναι εὐκατάστατος καὶ καλὸς ἄνθρωπος. Τότε, ἡ νέα, ποὺ γράφει, βλέποντας ὅτι χάθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ λυτρωθῆ, πῆγε καὶ βρῆκε ἐκεῖνον, ποὺ τὴ ζήτησε σὲ γάμο.

«Τί θέλεις νὰ κάνω;» τῆς εἶπε ἐκεῖνος. «Νὰ μὲ πάρης μακρυὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ σπίτι!»

Ἀκόμη δὲν συμφώνησαν, ἀλλὰ περιμένουν τὴν ἀπάντησί μου γιὰ νὰ δοῦν ἂν ἐγκρίνω τὴν ἀπαγωγή.

Τῆς ἀπαντῶ ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπαγωγή, ἀφοῦ καὶ οἱ δυὸ εἶναι ἐνήλικοι κι' ἀφοῦ ὁ μόνος ποὺ ἔχει τὸ λόγο γιὰ τὴν τύχη της εἶναι ἐκείνη ἡ ἴδια.

Εὔθυμη χήρα: Εἶσθε νέα ἀκόμη, 37 ἐτῶν καὶ θυσιάσατε τὰ ὡραῖα σας νιάτα στὴ φροντίδα τῶν 4 παιδιῶν σας, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἕνα εἶνε φοιτητὴς στὸ Πανεπιστήμιο. Ἦρθε ὅμως ἡ στιγμὴ νὰ σκεφτῆτε πῶς δὲν πρέπει νὰ χάσετε μιὰ εὐκαιρία, ποὺ σᾶς παρουσιάζεται νὰ παντρευθῆτε, τώρα ποὺ νοιώθετε ἀκόμη τὸν ἑαυτό σας νέο. Δὲν ἔχετε ἄδικο, ἀφοῦ βλέπετε ὅτι μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐξασφαλίζεται καὶ ἡ μόρφωσι τῶν παιδιῶν σας. Δηλαδὴ ἡ εὐτυχία σᾶς ἔρχεται διπλή. Ἀποφασίστε το, ἀρκεῖ αὐτὸ νὰ μὴ στενοχωρήση τὰ παιδιά σας καὶ ἰδίως τὸ μεγάλο. Βρῆτε ὅμως τὸν τρόπο νὰ δεχτῆ κι' αὐτό, ἀφοῦ ὅλη ἡ οἰκογένεια μ' αὐτὸ τὸ γάμο θὰ περνᾶ ἄνετα.

Γεμάτη σκοτοῦρες: Σᾶς συγχαίρω γιὰ τὶς σκέψεις ποὺ κάνετε ἀπὸ τώρα πρὶν τελειώσετε ἀκόμη τὸ γυμνάσιο. Μιὰ καλὴ καὶ φρόνιμη κοπέλλα πρέπει ἀπὸ πρὶν νὰ φροντίζη γιὰ τὸ μέλλον της. Νομίζω, πῶς ἡ Σχολὴ ποὺ ἀναφέρετε εἶναι καλή. Ζητῆστε ὅμως νὰ μάθετε ποὺ διορίζονται κι' ἂν διορίζωνται εὔκολα ὅσοι ἐφοίτησαν σ' αὐτὴ τὴ Σχολή. Ὑπάρχουν ὅμως κι' ἄλλες, ὅπως ἡ Χαροκόπειος κλπ.

Ἕνα ἀπελπισμένο πατέρα, Τ. Χ. Ι., Βόλο: Λυπήθηκα κι' ἐγὼ πολὺ γιὰ τὴν κατάστασί σας. Λυποῦμαι ὅμως περισσότερο γιὰ τὶς ἰδέες ποὺ ἔχετε. Μπορεῖ νὰ τὴν ἀγαπᾶτε. Τί τὸ ὄφελος, ὅμως, ἂν ἐκείνη δὲν ἀγαπᾶ οὔτε σᾶς οὔτε τὰ παιδιά της; Ἂν ἦταν στοργικὴ μητέρα κι' ἀγαποῦσε τὴν οἰκογένειά της, δὲ θὰ συνέχιζε νὰ ἀντιτίθεται στὸ συμφέρον τοῦ ἀνδρός της καὶ τῶν παιδιῶν της. Παρ' ὅλη τὴν ἀγάπη λοιπὸν ποὺ τῆς ἔχετε ἡ ζωή σας θὰ συνεχιστῆ δυστυχισμένη καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ δώσετε ἕνα τέλος στὴν ὑπόθεσι αὐτή.

Μιὰ δυστυχισμένη κόρη: Λυπᾶμαι κι' ἐγὼ μαζί σας γι' αὐτὸ ποὺ σᾶς συμβαίνει. Δὲν εἶναι σπάνια ἡ περίπτωσί σας. Πολλὰ ζευγάρια βρίσκονται στὴ θέσι σας. Μοῦ ζητᾶτε νὰ σᾶς συμβουλέψω τί νὰ κάνετε. Ἔχω τὴ γνώμη ὅτι πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσουν αὐτὰ τὰ ἴδια τ' ἀδέλφια σας. Νὰ τοὺς πῆτε δηλαδὴ τὸ μυστικό σας καὶ νὰ τοὺς παρακαλέσετε νὰ μὴ φέρουν δυσκολίες. Ἐλπίζω ὅτι μόλις τοὺς τὸ πῆτε καὶ τὸ καλοσκεφτοῦν, θὰ δοῦν ὅτι ὑπάρχει ἀδικία στὴν περίπτωσί σας καὶ θὰ συγκατατεθοῦν κι' αὐτοί. Ἀποφασίστε, λοιπόν, νὰ πιάση ὁ καθένας τὸ δικό του ἰδιαιτέρως κι' ἔπειτα μαζὶ καὶ τοὺς δυὸ γιὰ νὰ δοθῆ ἡ λύσι ποὺ ζητᾶτε.

Μιὰ μικρὴ χωριατοπούλα: Νομίζω ὅτι τὸ ζήτημά σας δὲν χρειάζεται ἰδιαίτερη συμβουλή, γιατὶ εἶναι ἁπλό. Ἂν ἤσαστε τοὐλάχιστον παντρεμένη μαζί του κάπως μποροῦσε νὰ δικαιολογηθῆ αὐτὸ τὸ ταξίδι. Ἔτσι ὅμως, δὲ δικαιολογεῖται καθόλου.

Σᾶς συμβουλεύω λοιπὸν ν' ἀκούσετε τοὺς γονεῖς σας καὶ ἀφῆστε τον νὰ πάη νὰ βρῆ τὴν τύχη του.

Τὸ κορίτσι μὲ τὴ μητρυιά: Βλέπω ὅτι ἡ θέσι σας εἶναι πολὺ δύσκολη, ἀφοῦ ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ ἔπρεπε νὰ φροντίζη γιὰ σᾶς, δηλαδὴ ὁ πατέρας σας, ἔχει γίνει ὁ σκλάβος τῶν ἀπαιτήσεων τῆς δευτέρας γυναίκας του. Ἔχω, λοιπόν, τὴ γνώμη πῶς θἄπρεπε νὰ πᾶτε νὰ βρῆτε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, ποὺ σᾶς ἀγαπᾶ καὶ νὰ μιλήσετε μαζί του. Νὰ τοῦ πῆτε τὰ βάσανά σας κοντὰ στὴ μητρυιά. Ἐκεῖνος, σὰν πιὸ μεγάλος καὶ σοβαρὸς ἄνθρωπος ποὺ εἶναι, θὰ βρῆ μιὰ λύσι.

Ξέγνοιαστη πεταλούδα: Ἔχετε καὶ δὲν ἔχετε δίκηο.. Μιὰ νέα, ὅταν παντρεύεται πολὺ μικρή, χάνει ὡρισμένες παιδικὲς χαρὲς καὶ ἐλευθερίες. Ἀλλά, ποιὸς σᾶς λέγει ὅτι αὐτὰ τὰ ἴδια δὲν θὰ τὰ βρῆτε μὲ τὸν ἄντρα ποὺ θὰ πάρετε; Γιατὶ ὁ φίλος τῆς ἐλευθερίας σας καὶ ὁ σύντροφος τῆς νεανικῆς σας χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας νὰ μὴν εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ ἄνδρας σας; Ἔτσι οὔτε τὴν εὐκαιρία ἑνὸς καλοῦ γαμπροῦ θὰ χάσετε, οὔτε αὐτὸ ποὺ ποθεῖτε θὰ στερηθῆτε.

Προτιμώτερο εἶναι, λοιπόν, νὰ παντρευτῆτε καὶ νὰ διασκεδάσετε μαζί του αὐτὰ τὰ χρόνια, ποὺ θέλετε νὰ περάσετε μόνη σας.

Ἀπελπισμένη Α.Κ.Β., Αἴγιο: Ἂν οἱ φίλες σας σᾶς πειράζουν γιὰ τὴν ἀσχήμια σας, ἐνῶ οἱ νέοι σᾶς ἐνοχλοῦν γιατὶ τοὺς ἀρέσετε, νὰ πιστέψετε πιὸ πολὺ τοὺς νέους καὶ ὄχι τὶς φίλες σας. Φαίνεται ὅτι ἔχετε κάτι ποὺ ἀρέσει στοὺς ἄντρες. Δὲν πρέπει ὅμως μ' αὐτὸ νὰ πάρετε θάρρος. Ἡ ὀμορφιὰ βρίσκεται στὴν ψυχὴ καὶ στὶς πράξεις καὶ ὄχι στὸ πρόσωπο. Αὐτὴν τὴν ὀμορφιὰ προτιμοῦν οἱ λογικοὶ ἄντρες καὶ τέτοια γυναῖκα ζητοῦν νὰ παντρευτοῦν.

Χ. Κ. Σ.: Μὴν ἀπελπίζεστε καὶ μὴν θέλετε νὰ κάνετε πράγματα, ποὺ δὲν τὰ κάνουν φρόνιμοι ἄνθρωποι. Ἂν ἡ ἀγαπημένη σας, ὅπως τὴ λέτε, ἀρραβωνιάστηκε μὲ ἄλλον, αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν σᾶς ἀγαπάει. Τί νὰ τὴν κάνετε, λοιπόν, μιὰ γυναῖκα ποὺ δὲν σᾶς ἀγαπάει;

Ἀφῆστε τὸ μνηστῆρα της καὶ ἐκείνη ἥσυχους καὶ φροντίσετε νὰ βρῆτε καὶ σεῖς τὴν κατάλληλη σύντροφο τῆς ζωῆς σας.

ΜΙΡΑΝΤΑ

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ τοῦ χαρτοπαίκτη

Θέλει ὑποσυνείδητα νὰ χάση

ΜΕ ΤΗ διάδοσι ποὺ παρουσιάζει σ' ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, ἡ χαρτοπαιξία ἀποτελεῖ ἕνα σοβαρὸ πρόβλημα, ποὺ ἔχει ἀπασχολήσει συστηματικὰ τοὺς κοινωνιολόγους, τοὺς ψυχιάτρους καὶ τοὺς ψυχολόγους.

Φυσικά, δὲν ἐννοοῦμε τὴν τυχαία καὶ συμπτωματικὴ χαρτοπαιξία — ὅπως π.χ. τὴν πρωτοχρονιάτικη — ἀλλὰ τὴ συστηματική, ποὺ ἀποτελεῖ πάθος ἀκατανίκητο.

Οἱ ἐπιστήμονες λοιπόν, ποὺ μελέτησαν τὸ φαινόμενο αὐτὸ τοῦ δίνουν διάφορες ἐξηγήσεις. Σύμφωνα μὲ μιὰ ἀπ' αὐτές, ἡ χαρτοπαιξία εἶναι μιὰ ἀνταρσία κατὰ τῶν κοινωνικῶν περιορισμῶν. Ὁ χαρτοπαίκτης σχηματίζει τὴν ψευδαίσθησι πῶς μπορεῖ νὰ κάνη ὅτι θέλει. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο μεγαλοποιεῖ τὰ κέρδη του. Ἂν κερδίση π.χ. ἕνα ἑκατοστάρικο, φαντάζεται ὑποσυνείδητα πῶς κέρδισε ἕνα χιλιάρικο.

Τὸ χρῆμα γιὰ τοὺς χαρτοπαῖκτες δὲν εἶναι ἀνταλλακτικὸ μέσον μὲ ἀγοραστικὴ δύναμι, ὅπως γιὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Εἶναι «ἐργαλεῖο» τῆς χαρτοπαιξίας.

Τὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τοῦ χαρτοπαίκτη εἶναι ἡ ἀνικανότης του νὰ ἐγκαταλείψη τὸ πράσινο τραπέζι, εἴτε χάνει εἴτε κερδίζει. Στὴν πρώτη περίπτωσι δικαιολογεῖται στὸν ἑαυτό του πῶς θέλει νὰ «ρεφάρη», στὴ δεύτερη πῶς εἶναι παράλογο νὰ σταματήση ἀφοῦ τὸν εὐνοεῖ ἡ Τύχη. Κι' ἔτσι συνεχίζει...

Φαίνεται ἄλλωστε, ὅτι ὁ χαμένος χαρτοπαίκτης πληγώνεται στὴ ματαιοδοξία του. Τὸ θεωρεῖ μειωτικὸ γιὰ τὴν ἀξιοπρέπειά του κι' ἐξακολουθεῖ νὰ παίζη μὲ πεῖσμα, γιὰ ν' ἀποκαταστήση τὸ γόητρό του... ὥσπου ξετινάζεται τελείως.

Ἕνας ψυχίατρος βλέπει τὸν χαρτοπαίκτη σὰν ἄνθρωπο ποὺ στὴν παιδική του ἡλικία δὲν ἦταν ποτὲ βέβαιος γιὰ τὴν ἀγάπη τῶν γονέων του. Κυνηγάει λοιπὸν τὴν εὔνοια τῆς Τύχης, σὰν ἀντιστάθμισμα κι' ἀποζημίωσι γι' αὐτὴ τὴν «ἀδικία» ποὺ τοῦ ἔγινε.

Ἄλλος πάλι ἀναφέρει τὴν περίπτωσι ἑνὸς ἀνθρώπου, ποὺ εἶχε ἀπὸ μικρὸς τόση προσήλωσι στὴ μητέρα του, ὥστε νὰ εὔχεται ἐνδόμυχα τὸν θάνατο τοῦ πατέρα του, ἀπὸ ζήλεια. Ὅταν λοιπὸν μιὰ μέρα πέθανε ὁ πατέρας, ὁ γυιὸς ἄρχισε νὰ χαρτοπαίζη μὲ μανία. Κάθε φορὰ ποὺ κέρδιζε, δοκίμαζε τὴν ἐντύπωσι πῶς εἶχε νικήσει τὸν πατέρα του, σὰν ἀντίζηλο στὴν ἀγάπη τῆς μητέρας του. Ἔπειτα ὅμως, ἀπ' τὸν προσωρινὸ αὐτὸ θρίαμβο ἀκολουθοῦσε ἕνα συναίσθημα ἐνοχῆς, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ ποθῆ νὰ χάση, γιὰ νὰ ἐξιλεωθῆ ἀπέναντι στὴ συνείδησί του.

«Γιὰ νὰ εἶναι ψυχικὰ ἰσορροπημένος αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος — γράφει ὁ ψυχίατρος — θἄπρεπε νὰ κερδίζη καὶ νὰ χάνη συγχρόνως, πρᾶγμα ἀδύνατο βέβαια!».

Τέλος, ὁ ψυχίατρος δόκτωρ Μπέργκλαρ βεβαιώνει ὅτι ὁ συστηματικὸς χαρτοπαίκτης ἔχει στὸ ὑποσυνείδητό του μιὰ ἀκατανίκητη τάσι, νὰ χάση. Εἶναι δηλαδὴ — κατὰ τὴν ἔκφρασι τοῦ ψυχιάτρου — ἕνας ψυχικὸς «μαζοχιστής», ἕνας νευρωτικὸς τύπος.

Οἱ ψυχικὲς ἀνωμαλίες του ἄρχισαν ἀπὸ τότε ποὺ ἦταν μωρὸ ἀκόμα καὶ τὸν στεροῦσαν οἱ γονεῖς του, ἀπὸ τὴν ἱκανοποίησι διαφόρων ἐπιθυμιῶν του. Ἂν λοιπόν, ἡ κατάστασι αὐτὴ συνεχισθῆ — ὅπως συμβαίνει συχνὰ — τὸ παιδὶ ἀρχίζει νὰ νοιώθη μιὰ νοσηρὴ εὐχαρίστησι, ὅταν στενοχωριέται γιὰ κάτι ποὺ τοῦ στεροῦνε. Καὶ καταλήγει στὴν ὑποσυνείδητη ἀπόφασι νὰ ἐπιζητῆ αὐτὴ τὴ στέρησι κι' ἀργότερα, ὅταν θὰ ἐνηλικιωθῆ.

Ἔτσι γίνεται χαρτοπαίκτης. Κι' ἐνῶ λέει στὸν ἑαυτό του πῶς παίζει γιὰ νὰ κερδίση, ὑποσυνείδητα θέλει καὶ περιμένει νὰ χάση γιὰ νὰ ἱκανοποιήση μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν εὐχαρίστησι τῆς ἥττας του ποὺ ἔχει δημιουργηθῆ μέσα του σ' ὅλη του τὴ ζωή.

ΕΥΘΥΜΗ Ἱστοριούλα

ΤΟ ΡΟΔΙ

— Καὶ ποῦ εἶσαι, ἀφηρημένε! οὔρλιαζε ἡ γυναῖκα μου, καθὼς ξεκινοῦσα γιὰ τὰ πρωτοχρονιάτικα ψώνια. Κύττα νὰ μὴν ξεχάσης τὸ ρόδι!

— «Μ' ἔπρηξες μὲ τὸ βρωμορόδι σου!» θέλησα νὰ φωνάξω.

Ἀλλά, σὰν λογικὸς ἄνθρωπος, προτίμησα νὰ τὸ πῶ ἀπὸ μέσα μου. Καὶ σὰν μουλάρι—μὲ τὸ συμπάθειο!—ζεμένο στὸ μαγγανοπήγαδο, πῆρα τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἀγορά.

Στὸ ἀριστερὸ χέρι μου κρατοῦσα ἕνα μεγάλο δίχτυ-νάϋλον κόκκινο γιὰ τὴν ἀκρίβεια— καὶ στὸ δεξὶ ἔσφιγγα τὸν κατάλογο τῶν «ὠνίων», ποὺ—πρῶτα ὁ Θεὸς—θὰ γέμιζαν σὲ λίγο τὸ δίχτυ μου.

Φυσικά, τὸν κατάλογο αὐτὸ τὸν εἶχε συντάξει ἡ Φωτεινή, ἡ νόμιμη καὶ μόνιμη κολλιτσίδα τῆς βασανισμένης μου ζωῆς. Καὶ εἶχε φροντίσει νὰ συμπεριλάβη ὅλα τὰ μεζεκλίκια τοῦ γούστου της καὶ νὰ ἀποκλείση κάθε τί ποὺ θὰ εὐχαριστοῦσε τὸν δικό μου οὐρανίσκο.

Κι' ὅσα γιὰ τὸ ρόδι, εἶχε ξεχάσει νὰ τὸ γράψη — κι' ἂς μ' ἔλεγε μένα ἀφηρημένο. Καὶ μόνο τὴν τελευταία στιγμὴ ἀντελήφθη — ποὺ νὰ μὴν ἔσωνε — τὴν κοσμοϊστορικὴ παράλειψί της. Κι' ἔσπευσε νὰ μοῦ ὑπενθυμίση προφορικῶς:

— Κύττα νὰ μὴν ξεχάσης τὸ ρόδι!

Εἶχε λυσσάξει ἀπὸ μέρες μ' αὐτὸ τὸ ρόδι. Τῆς εἶχε βιδωθῆ ἡ ἰδέα πῶς ἂν ἀνελάμβανε ὁ ἀνηψιός της ὁ Τάσος — ἕνας χαραμοφάης κρεμανταλᾶς 25 χρονῶν — νὰ τὸ σπάση ἀνήμερα τὴν πρωτοχρονιὰ μπροστὰ στὴν πόρτα μας, θὰ «ἄλλαζε τὸ γοῦρι». Θὰ διαδεχότανε, δηλαδή, μιὰ ἐξαιρετικὴ τύχη τὴν τρομερὴ γρουσουζιά, ποὺ, ὅπως εὔκολα θὰ καταλαβαίνετε, τὴν ἔρριχνε ὁλόκληρη σὲ μένα.

— Ἀμὰν ἡ γρουσουζιά σου! μοὔλεγε καὶ μοῦ ξανάλεγε. Ἔχω δῆ κι' ἄλλους λαγοπόδαρους, ἀλλὰ σὰν καὶ τοῦ λόγου σου ποτέ!

Κι' ὕστερα ἀπὸ τὸ σύντομο αὐτὸ πρόλογο, ἔμπαινε στὴν... πρώτη πρᾶξι τοῦ πολυπράκτου δράματος τοῦ ἐγγάμου βίου μας:

— Δὲν ἔσπαζα τὸ ποδάρι μου τὴν ὥρα ποὺ ἐρχόμουνα στὴν ἐκκλησία; Γιατί ποῦ νὰ τὸ φανταστῶ ἡ δύστυχη τί γρουσούζη θὰ κουκουλωνόμουνα! Εἶχα, βέβαια, μιὰ κακὴ προαίσθησι, ἀλλὰ φαγώθηκε ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου. «Κάνε, κορίτσι μου, τὸ σταυρό σου καὶ πάρτονε, γιατὶ δὲ βρίσκονται εὔκολα τὴν σήμερον ἡμέραν οἱ γαμπροί». Μωρέ, νὰ σοῦ πετύχουν γαμπροί! Ἂς γελάσω! Χά! χά! χά!

Ὕγραινε λίγο μὲ τὴν ἀκαταπόνητη καὶ πάντα καλοκουρντισμένη γλῶσσα της τὰ στεγνωμένα χείλια της καὶ συνέχιζε:

— Χίλιες φορὲς γεροντοκόρη, παρὰ μὲ τέτοιον ἄντρα ἀνεπρόκοπο καὶ συφοριασμένο! Τί κέρδισα, μωρέ, ἐγώ, ἀπὸ τὸ ρημάδι τὸ στεφάνι σου; Βάσανα, στενοχώριες κι' ἀγωνίες! Καὶ φτώχειες, κι' ἀρρώστειες.

Ἔχοντας, λοιπόν, αὐτὴ τὴν κολακευτικὴ γνώμη γιὰ τὸ ἀδικημένο ἄτομό μου, δὲν εἶναι καθόλου περίεργο ποὺ σοφίστηκε νὰ «σπάση τὴ γκίνια» μὲ τὸ κόλπο τοῦ ροδιοῦ. Ὁ συνδυασμός του, μάλιστα, μὲ τὴν εὐγενῆ σύμπραξι τοῦ ἀνηψιοῦ της τοῦ «γουρλῆ» τὴν ἐνθουσίασε τόσο, ὥστε βεβαιώθηκε ἀπολύτως πῶς ἀπὸ τῆς 2ας Ἰανουαρίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1959, θἄρχόταν αὐτοπροσώπως ἡ εὐτυχία νὰ κατοικοεδρεύση στὸ σπιτικό μας, στὸ ὁποῖον συγχρόνως θὰ εἰσωρμοῦσαν ὁρμητικὰ ποτάμια ἀπὸ χιλιάρικα, λίρες καὶ δολλάρια — ἴσως καὶ μάρκα καὶ ἑλβετικὰ φράγκα.

Τὸ εὐχόμουνα κι' ἐγὼ ἐκ βάθους ψυχῆς, χωρίς, βέβαια, νὰ πιστεύω τίποτα ἀπ' ὅλες αὐτὲς τὶς μποῦρδες. Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι πῶς εἶχα ἐντελῶς ἀντίθετες ἀπόψεις γιὰ τὶς «γουρλίδικες» ἰδιότητες τοῦ Τάσου— τοῦ κρεμανταλοανηψιοῦ, ντέ!

Παρ' ὅλ' αὐτά, τ' ἀγόρασα τὸ ρόδι. Διάλεξα, μάλιστα, τὸ μεγαλύτερο καὶ τὸ πιὸ ἐμφανίσιμο.

— Δόξα τῷ Θεῷ! μουρμούρισε ἡ Φωτεινὴ μόλις τὸ εἶδε. Ψώνισες μιὰ φορὰ κι' ἐσὺ ἕνα καλὸ πρᾶμα!

Τὸ πῆρε, τὸ χάϊδεψε, τὸ καμέρωσε καί, κλείνοντας ὀνειροπόλα τὰ μάτια της, μονολόγησε:

— Μέχρι δῶ ἤτανε! Αὔριο ἀλλάζει ἡ κατάστασις!

Καί, κάνοντας τὸ σταυρό της συμπλήρωσε:

— Σ' εὐχαριστῶ, Παναγία μου, ποὺ φώτισες τὸ πνεῦμα μου καὶ σκέφτηκα τὸ ρόδι καὶ τὸν ἀνηψιό μου.

Ὕστερα φάγαμε τὸ κανονικό μας φαγητό, κάναμε τὸ κανονικό μας καυγαδάκι καὶ ξαπλώσαμε γιὰ τὴν κανονική μας κρεβατομουρμούρα.

Κι' ἀπάνω στὸ γλυκοχάραμα, ἀπάνω ποὺ εἶχα γλαρώσει καλμαρισμένος, ἐπὶ τέλους, ἀπὸ τὸν ἐκνευρισμό, τινάχτηκα ἀπὸ ἕνα δαιμονισμένο κουδούνισμα.

— Ὁ Τάσος! τσίριξε χαρούμενα ἡ Φωτεινή.

— Μὰ ἀκόμα δὲν ξημέρωσε! τόλμησα νὰ παρατηρήσω.

— Αὐτὴ ἡ ὥρα, βρὲ βλάκα, εἶναι ἡ καλύτερη γιὰ τὸ σπάσιμο τοῦ ροδιοῦ καὶ γιὰ τὸ ποδαρικό! μὲ πληροφόρησε μὲ τὴ συνηθισμένη της εὐγένεια.

Τὸ κουδοῦνι ἄρχισε νὰ χτυπάη μὲ μεγαλύτερη λύσσα. Σηκώθηκα μουρμουρίζοντας:

— Ἂς κατέβω νὰ τοῦ δώσω τὸ ρόδι.

— Δὲν εἶσαι καλὰ ποὺ θὰ βγῆς καὶ θὰ μπῆς πρωΐ-πρωΐ πρωτοχρονιάτικα στὸ σπίτι! ἀγρίεψε ἡ Φωτεινή. Νὰ τοῦ πετάξης τὸ ρόδι ἀπὸ τὸ μπαλκόνι. Καὶ νὰ τοῦ ρίξης καὶ τὸ κλειδί, γιὰ νὰ ξεκλειδώση μοναχός του καὶ νὰ μᾶς κάνη ποδαρικό.

Θέλοντας καὶ μή, βγῆκα τουρτουρίζοντας στὸ μπαλκόνι καὶ φώναξα στὸ «ἀνηψάκι» μας, ποὺ, στὸ μεταξύ, ξαναθάραγε τὸ κουδοῦνι:

— Σιγά, σ' ἀκούσαμε!

— Τί μ' ἀκούσατε, ρὲ μπάρμπα, ποὺ κουδουνάω τόση ὥρα καὶ μ' ἔφαγε τὸ ἀγιάζι! μοῦ ἀπάντησε μὲ τὸ γνώριμο τραμπούκικο ὕφος του.

— Πῆγα στὴν κουζίνα νὰ πάρω τὸ ρόδι καὶ νὰ στὸ πετάξω, τοῦ ἐξήγησα.

— Ἔμ πέτα το, λοιπόν, βρὲ γέρο ξούρα! μοῦ φώναξε.

Αἰσθάνθηκα τὸ λιγοστὸ αἷμα μου νὰ ἐγκαταλείπη ὅλο τὸ ἄλλο σῶμα μου καὶ νὰ μετακομίζη στὸ κεφάλι μου. Σήκωσα, λοιπόν, τὸ ρόδι καὶ τοῦ τὸ πέταξα μ' ὅλη μου τὴ δύναμι, σημαδεύοντας τὸν στὸ δόξα πατρί! Διανα!

Τὸ ρόδι ἔσκασε καὶ τὸ ρόδινο περιεχόμενό του σκόρπισε σ' ὁλόκληρο τὸ πεζοδρόμιο τοῦ σπιτιοῦ μας. Αὐτὸ θὰ πῆ γοῦρι!

Κι' ἂν μὲ ρωτᾶτε γιὰ τὴ Φωτεινή, νοσηλεύεται στὴν ἴδια κλινικὴ μὲ τὸν Τάσο. Αὐτὸς γιὰ διάσεισι τοῦ ἐγκεφάλου, κι' αὐτὴ γιὰ νευρικὸ κλονισμό.

Καὶ αἴσιον καὶ εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος!..

Γ. Γ.

Ο ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Συμπεράσματα ἀπὸ τὴν ἐμφάνισι τῶν τεσσάρων πρώτων ὁμάδων τοῦ ἀθηναϊκοῦ πρωταθλήματος

Τὸ πρωτάθλημα Ἀθηνῶν τῆς ποδοσφαιρικῆς περιόδου 1958-59, ἀνήκει στὴν ἱστορία.

Ὀκτὼ δυναμικὲς ὁμάδες ἔδωσαν διπλοὺς ἀγῶνες μεταξύ τους καὶ ἀγωνίστηκαν ἐπὶ τέσσερις μῆνες γιὰ νὰ διεκδικήσουν τὸν τίτλον τῆς πρωταθλητρίας Ἀθηνῶν.

Ἔπειτα ἀπὸ 56 ἀγῶνες, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ὁποίων συνέβησαν ἄρκετοι μικροτραυματισμοὶ καὶ πολλὲς ἀποβολὲς παικτῶν ἀπὸ τοὺς διαφόρους διαιτητάς, οἱ ὁμάδες Παναθηναϊκός, Πανιώνιος, Α.Ε.Κ. καὶ Ἀπόλλων, κατέλαβαν τὶς τέσσερις πρῶτες θέσεις.

Μέχρι πέρυσι, οἱ τρεῖς μεγάλες ὁμάδες τῶν Ἀθηνῶν ΠΑΟ, Ἀπόλλων καὶ ΑΕΚ, εἶχαν μιὰ σταθερὴ ὑπεροχὴ ἀπέναντι τῶν ἄλλων ὁμάδων καὶ μοιράζονταν κάθε χρόνο τὶς ἐπικρατέστερες θέσεις. Ἀπὸ τὴν περασμένη περίοδο ἐνεφανίσθη στὸ προσκήνιο καὶ ὁ Πανιώνιος, ποὺ ἀνέβηκε τεχνικὰ μιὰ βαθμίδα κι' ἔφθασε στὸ ὕψος τῶν προηγουμένων. Ὁ ΠΑΟ κι' ὁ Πανιώνιος ἐκλεισαν τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἀθηναϊκοῦ πρωταθλήματος, χωρὶς νὰ ὑποστοῦν ἥττα.

Τὸ (1—0) ἦταν τὸ ἐπικρατέστερο ἀποτέλεσμα. Δεκαεπτὰ ἀγῶνες τελείωσαν μ' αὐτὸ τὸ σκόρ, ἐνῶ στὴ δεύτερη θέσι ἀκολουθεῖ τὸ (0—0), ποὺ σημειώθηκε σὲ 9 συναντήσεις. Ἀκολουθοῦν 8 φορὲς τὸ (1—1) καὶ 7 τὸ (2—1).

★

Ὁ πρωταθλητὴς Παναθηναϊκὸς εἶχε ἀναδειχθῆ νικητὴς πρὶν ἀπὸ τὸν τελευταῖο του ἀγῶνα πρὸς τὸν Πανιώνιο. Ἡ γενικὴ ἐμφάνισι ὅμως τῆς ὁμάδος δὲ δικαιολογεῖ μιὰ τέτοια βαθμολογικὴ ὑπεροχή. Μετὰ ἀπὸ τόσους ἀγῶνες, δὲν ὑπάρχει ὁπαδός του, ποὺ νὰ μπορῆ νὰ ὀνομάση ἀδίστοχτα ὡς καλύτερη τὴ σύνθεσι τῆς ὁμάδος τοῦ Τριφυλλιοῦ.

Στὴν ἄμυνα ἡ κατάστασι εἶναι περισσότερο ξεκάθαρη, καθὼς καὶ στὴ γραμμὴ τῶν μέσων, ὅπου ὁ μόνιμος Νεμπίδης πλαισιώνεται κάθε τόσο μὲ ἄλλο παίκτη.

Γιὰ τὴν ἐπίθεσι δὲ γίνεται συζήτησι. Βασιλεύει ἕνα χάος, ποὺ γίνεται μεγαλύτερο μετὰ ἀπὸ κάθε ἀγῶνα. Αἰτία εἶναι ἡ ἀστάθεια τῆς ἀποδόσεως τῶν παικτῶν. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Παπαεμμανουήλ, ποὺ ἀποτελεῖ τὴ βάσι τῆς προσθίου γραμμῆς, κανεὶς ἄλλος δὲν ξέρει ἂν θ' ἀγωνισθῆ στὸ ἑπόμενο μάτς. Ἔτσι ὁ ἐξελιχθεὶς δεξιὸς ἐνδιάμεσος τῆς πράσινης ὁμάδας, δὲν ξέρει ποτὲ ποιους θὰ ἔχη συμπαραστάτες στοὺς διαφόρους ἀγῶνες. Ἀποτελεῖ δὲ εὐχάριστη ἔκπληξι τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἀπόδοσι τοῦ ποδοσφαιριστοῦ αὐτοῦ δὲν ἔχει ἐπηρεαστῆ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀνωμαλία.

Μὲ τὴν ἔναρξι τοῦ πρωταθλήματος Ἑλλάδος, ὁ Παναθηναϊκὸς εἰσέρχεται στὴ δοκιμασία ἐντελῶς ἀπροετοίμαστος, μὲ κίνδυνο ν' ἀπολέση μερικοὺς πολυτίμους βαθμούς, καθὼς θὰ ἐξακολουθοῦν τὰ πειράματα τῆς συνθέσεώς του.

Λέγεται, ὅτι ἡ γενικὴ ἀπόδοσι τῆς ὁμάδας δὲ θὰ βρισκότανε στὸ ἐπίπεδο ποὺ εἶναι, ἂν δὲν ὑπῆρχαν οἱ διοικητικὲς ἀνωμαλίες, οἱ ὁποῖες ἔχουν διχοτομήσει τὸ σύλλογο.

★

Ὁ δεύτερος τοῦ ἀθηναϊκοῦ πρωταθλήματος Πανιώνιος, ἀπέδειξε, ὅτι φορμάρησε μιὰ μόνιμη ἐνδεκάδα μὲ τοὺς σχετικὰ ἰσάξιους ἀναπληρωματικούς της. Οἱ νεαροὶ παίκτες του ἔκαναν θαυμάσια παιχνίδια, ὅταν εἶχαν ἀντιπάλους τοὺς τρεῖς ἄλλους ἰσχυροὺς τῆς Ἀθήνας, ὁστεροῦσαν ὅμως ἀπελπιστικὰ στὰ σχετικὰ εὔκολα παιχνίδια.

Μέσα στὶς τόσες ὁμορφιὲς τοῦ Πανιωνίου, ὑπάρχουν δύο μειονεκτήματα, ποὺ τοῦ στοίχισαν ἀκριβά:

α) Οἱ παίκτες του δὲν ἔχουν μάθει νὰ διατηροῦν αὐτὰ ποὺ μὲ τόσους κόπους κερδίζουν. Παρεξηγήθηκαν πολλὲς φορὲς μὲ τὶς προκλητικὲς καθυστερήσεις τῆς μπάλλας, ποὺ κάνουν γιὰ νὰ διατηρήσουν μιὰ νίκη καὶ τιμωρήθηκαν ἀπ' τὴν τύχη, γιατὶ σχεδὸν ποτὲ δὲν πέτυχαν αὐτὸ ποὺ ἐπεδίωκαν.

β) Ἀπὸ περίεργη σύμπτωσι δέχονται τέρμα στὰ τελευταῖα λεπτά. Συνήθως δὲ τὸ δημιουργοῦν μόνοι τους.

Αὐτὸ τὸ δεύτερο μειονέκτημα εἶναι συνέπεια τοῦ πρώτου. Στὰ σημεῖα αὐτά, λοιπόν, θὰ πρέπει νὰ στραφῆ ἡ προσοχὴ τοῦ προπονητοῦ κ. Ι. Χέλμη, ποὺ ἀπεδείχθη, ὅτι ὑπερτερεῖ σὲ κατάρτισι, πεῖρα καὶ διαχείρισι ὁμάδος, ἀπὸ πολλοὺς προπονητάς, προερχομένους ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό.

★

Οἱ ὁπαδοὶ τῆς ΑΕΚ εἶναι πολὺ στενοχωρημένοι μὲ τὴν ὁμάδα τους, ἀλλὰ καὶ οἱ ἰθύνοντες δὲν πᾶνε πίσω. Ὁ δικέφαλος ἀετὸς διαθέτει τὰ μεγαλύτερα ὀνόματα καὶ ὅμως δὲ μπορεῖ ν' ἀνταπεξέλθη στὶς ἀπαιτήσεις ἑνὸς συνηθισμένου ἀγῶνος.

Ἡ μεγαλύτερη ἐπιτυχία τῆς ΑΕΚ σ' ὅλη τὴ διάκεια τοῦ ἀθηναϊκοῦ πρωταθλήματος ἦταν ἡ νίκη της ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ δεύτερο γύρο, μὲ 1—0, ποὺ ἐξασφάλισε τὴν εἴσοδό της στοὺς τελικούς.

Ἡ κιτρινόμαυρη ὁμάδα δὲ μπόρεσε νὰ ὀρθοποδήση ἀπ' τὰ ρήγματα, ποὺ ἄφησε ὁ προπονητὴς κ. Μαρτίνι στὸ πέρασμά του. Δὲν κρίνουμε ἂν ἦταν ἱκανὸς ἢ ὄχι προπονητής. Ἐκεῖνο ὅμως τὴν ΑΕΚ στὰ τρία καὶ τὴν παρέδωσε στὴν ἀλληλοεξόντωσι.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησί του, δημιουργήθηκε τὸ θέμα Τζανετή. Οἱ πληγὲς δὲν ἐπουλώθηκαν. Ὁ διάδοχός του Νεγρεπόντης συμμαζεύει ὅ,τι μπορεῖ. Ὑπάρχει δὲ προοπτικὴ γιὰ μιὰ βελτίωσι σ' ὅλους τοὺς τομεῖς.

★

Ὁ Ἀπόλλων πέρυσι εἶχε ἀνακηρυχθῆ πρωταθλητὴς Ἀθηνῶν καὶ εἶχε τοὺς τρεῖς ἐπικεφαλῆς σκόρερς τοῦ πρωταθλήματος. Ἐφέτος, πλαισιωμένος ἀπὸ καλούς, ἀλλὰ ὄχι δυναμικοὺς παίκτες, ἀγωνιοῦσε γιὰ νὰ κερδίση μικρὲς ὁμάδες.

Ἐκεῖνος, ποὺ ἀνέτρεπε τὶς ἀμυντικὲς γραμμές, ὁ Παπάζογλου, πέρασε στὴν ἄμυνα. Καὶ ὁ Χολέβας διαπληκτίζεται διαρκῶς μὲ τοὺς ἁρμοδίους γιὰ ἀσήμαντες διαφορές, ποὺ τὸν ὑποχρεώνουν νὰ παρακολουθῆ τοὺς ἀγῶνες ἀπ' τὴν ἐξέδρα.

Ἔτσι μόνος του ὁ Καμάρας, πλαισιωμένος ἀπὸ νέους, ποὺ δὲ διαθέτουν τὴ ζωντάνια καὶ τὴ δύναμι, ποὺ μ' αὐτὲς μᾶς εἶχαν συνηθίσει οἱ προκάτοχοί τους, δὲ μπορεῖ νὰ ἀξιοποιήση ὅ,τι διαθέτει.

Παρήγορο σημεῖο τοῦ Ἀπόλλωνος εἶναι ὡρισμένα σπάνια ἀποκτήματα· ποὺ θὰ τοῦ ἐπιτρέψουν τοῦ χρόνου νὰ ἔχη λαμπρὲς ἐμφανίσεις. Οἱ κυριώτεροι ἀπὸ τοὺς παίκτες αὐτοὺς εἶναι: Καμάρας ΙΙ, Σκόρδας, Μαυρόπουλος, Μαυρίδης.

Οὐδὲν κακὸν ἀμιγὲς καλοῦ...

Ὁ Ἀπόλλων ἔχασε μιὰ καλὴ θέσι στὸ ἀθηναϊκὸ πρωτάθλημα, ἀλλὰ κέρδισε ἱκανώτατους ποδοσφαιριστάς.

ΧΑΡΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

	Ἀπόλλων	Α.Ε.Κ.	Π.Α.Ο.	Πανιώνιος	Φωστὴρ	Ἀθηναϊκός	Ἄστὴρ	Λιγάλεω
ΑΠΟΛΛΩΝ		0—0 0—1	0—1 0—1	1—2 1—1	1—1 1—0	1—0 5—0	2—1 3—0	1—0 4—0
Α.Ε.Κ.	0—0 1—0		1—1 1—1	1—1 0—2	0—0 1—0	4—0 3—0	2—1 0—0	2—1 1—1
Π.Α.Ο.	1—0 1—0	1—1 1—1		2—2 0—0	2—0 1—0	5—0 1—0	2—0 1—0	2—2 3—1
ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	2—1 1—1	1—1 2—0	2—2 0—0		2—1 1—1	3—0 0—0	6—1 2—2	1—0 0—0
ΦΩΣΤΗΡ	1—1 0—1	0—0 0—1	0—2 0—1	1—2 1—1		0—0 4—1	3—2 0—0	0—0 0—1
ΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	0—1 0—5	0—4 0—3	0—5 0—1	0—3 0—0	0—0 1—4		1—1 0—3	1—2 0—1
ΑΣΤΗΡ	1—2 0—3	1—2 0—0	0—2 0—1	1—6 2—2	2—3 0—0	1—1 3—0		3—3 1—2
ΛΙΓΑΛΕΩ	0—1 0—4	1—2 1—1	2—2 1—3	0—1 0—0	0—0 1—0	2—1 1—0	3—3 2—1	

ΛΥΣΕΙΣ ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ
τοῦ παρόντος τεύχους

Σταυρόλεξο μὲ εὐχὴ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

2) ΕΣΜΟΣ — ΝΤΟΥΣ. 3) ΓΚ — ΛΙΛΙΑ — ΡΠ. 4) ΚΑΥΜΑ — ΟΝΕΙΑ. 5) ΜΟΣ. 6) ΛΙΑΝ — ΦΙΛΜ. 7) ΤΣΕ. 8) ΙΤΙΕΣ — ΙΝΙΟΝ. 9) ΟΕ — ΛΑΥΡΑ — ΝΟ. 10) ΝΩΔΟΙ — ΑΜΝΑΣ.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ. 2) ΥΣΚΑ — ΤΕΩΣ. 3) ΥΦΑΔΙ. 4) ΧΟΛΜ — ΕΛΟΣ. 5) ΣΙΑΜ — ΤΣΑΪ. 6) ΟΥΣ. 7) ΝΙΟΣ — ΕΙΡΑ. 8) ΟΤΑΝ — ΝΑΜΑ. 9) ΕΝΙΟΙ. 10) ΤΥΡΙ — ΟΝΑΡ. 11) ΣΠΑΣΜΕΝΟΣ.

Τὰ ἀρχικὰ τῶν καθέτων λέξεων σᾶς δίδουν τὴν εὐχή: ΕΥΤΥΧΕΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ.

Τεθλασμένη ἀκροστιχὶς

ΑΙΘΙΟΠΙΑ: 1) κλῆμα. 2) Ἵππος. 3) μαμοῦθ. 4) Ἰχθύς. 5) ὀπό. 6) Πραξιτέλης. 7) ἀντί. 8) Ἄννα.

Δημῶδες αἴνιγμα-ἐπιγραφὴ

«Βασίλισσα ἀνεβαίνει,
ξητιάνα κατεβαίνει.
Ἡ λύσις τοῦ αἰνίγματος εἶναι: «Ἡ σπίθα».

Συλλαβόγριφος

Παλαμήδι (Πᾶ, λᾶ, μῖ, δῖ).

Φωνηεντόλιπον

Και εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Μεταγραμματισμὸς

ΝΕΣΣΟΣ — ΝΕΣΤΟΣ.

Κρυπτογραφικὸ

1) ΑΚΡΙΣ. 2) ΚΡΑΣΙ. 3) ΡΙΣ. 4) ΙΑΣΙΣ. 5) ΣΑΡΙΣΣΑ.

Λογοπαικτικὸς λεξίγριφος

ΔΙΩΝΗ (Δύο νί).

Μεταγραμματισμὸς

ΛΑΠΩΝ — ΛΑΚΩΝ.

Ὅλοι ζωγράφοι

Τὸ σχέδιό μας δείχνει καθαρὰ τὴν εἰκόνα ποὺ ἐμφανίζεται μετὰ τὸ μαύρισμα. Πρόκειται γιὰ τὸν Ἅγιο Βασίλη ποὺ μοιράζει τὰ δῶρα του.

Ἡ λύσις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 725 σταυρολέξου

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) ΒΗΘΛΕΕΜ. 2) ΑΠΟ — ΛΟΤΙ — Ι. ΣΩΣ — ΧΟΠ. 3) ΜΑΓΟΥΛΑ — ΑΡΤΗ. ΡΙΑ. 4) ΚΥΜΗ — ΑΥΛΗ. 5) ΑΝΟΧΗ — ΑΒΑ — ΛΙΜΟΣ. 6) ΣΑΣΙ — ΑΠΟΥΣ — ΣΑΛΑ. 7) ΧΡΙΣΤΟΣ. 8) ΠΩΣ — ΣΥ. ΚΑ — ΙΒΑΝ — ΑΓΑ. 9) ΕΡΥΘΗΜΑ — ΑΧΑΡΝΑΙ. 10) ΚΑΝ — ΜΟΔΑ — ΑΡΗΣ — ΩΡΑ. 11) ΣΙΔΗΡΟΣ. 12) ΦΟΡΑ — ΑΡΤΟΣ — ΣΚΙΑ. 13) ΑΣΗΜΙ — ΑΙΝ — ΓΗΡΑΣ. 14) ΓΑΤΙ — ΜΑΜΑ. 15) ΝΕΑΝΙΑΣ — ΤΕΛΑΜΩΝ. 16) ΗΩΣ — ΑΒΑΞ — ΛΗΘΗ — ΑΜΙ. 17) ΑΝΙΛΙΝΗ.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) ΑΜΝΑΣ — ΠΕΚ — ΦΑΤΝΗ. 2) ΜΠΑ — ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ — ΕΩΣ. 3) ΟΓΚΟΣ — ΣΥΝ — ΡΗΓΑΣ. 4) ΟΥΧΙ — ΑΜΑΝ. 5) ΛΥΜΗ — ΣΗΜ — ΙΤΙΑ. 6) ΒΟΛΗ — ΧΥΜΟΣ — ΙΑΒΑ. 7) ΗΤΑ — ΑΡΚΑΔΙΑ — ΣΑΝ. 8) ΘΙ — ΑΠΙΑ — ΑΔΡΑ — ΞΙ. 9) ΥΒΟΣ — ΗΤΙΣ. 10) ΕΙ — ΑΥΤΙ — ΑΡΟΝ — ΑΙ. 11) ΕΣΑ — ΣΟΒΑΡΟΣ — ΤΗΝ. 12) ΜΩΡΑ — ΣΑΧΗΣ — ΜΕΘΗ. 13) ΣΤΥΛ — ΝΑΣ — ΓΑΛΗ. 14) ΗΛΙΣ — ΣΗΜΑ. 15) ΧΡΗΜΑ — ΑΝΩ — ΚΡΑΜΑ. 16) ΜΟΙ — ΟΛΙΓΑΡΧΙΑ — Ω. ΜΑ. 17) ΠΑΤΣΑ — ΑΙΑ — ΑΣΑΝΙ.

••• Κάθε γυναίκα μπορεί νά αποκτήση τά ώραιότερα λαμπερά μάτια.

Ή Κρέμα βλεφαρίδων **Sabrina**. μεγαλώνει καί δυναμώνει τίς άδύνατες κοντές καί σπασμένες βλεφαρίδες

Τό Ρίμμελ **Sabrina**. διατηρεί τίς βλεφαρίδες γυρισμένες πρός τά έπάνω καθ' όλην τήν διάρκειαν τής ήμέρας.

Τό μολύβι φρυδιών **Sabrina**. συμπληρώνει τήν γοητεία τής γυναικείας όμορφιάς σας.

Μάτια λαμπερά σάν άστέρια μέ **Sabrina**

Κάπτσες Ναύλον Bl. 15
Έξτρα » 20
Ναύλον λεπτές 25
Τύπου Αμερικής 30
Περπάτου ραχ 10
ΣΩΤΗΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
52 ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 52

STOP

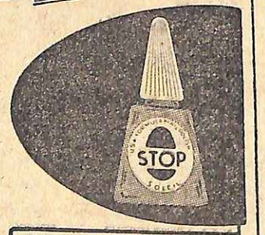

Τό Νέο Βερνίκι **STOP** συνδυάζει άπόλυτα τούς 14 χρωματισμούς του μέ τό περίφημο κραγιόν **STOP**

Ή Αλληλογραφία μας

ΚΥΠΡΙΕΣ

Δυό φίλες, ή Νίνα Έλευθεριάδου καί ή Λίλυ Γεωργίου, Δημητρίου Λιπέρτη Νο 15, Λάρνακα, Κύπρος, θέλουν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέους καί νέες άπ' όλη τήν Ελλάδα, κατά προτίμησι μέ μαθητές καί μαθήτριες, μέ σκοπό τή συναψι μιας καλής καί σταθερής φιλίας.

Ή Ανδρούλλα Άρτέμη, Οδός 12, Λευκωσία, Κύπρος, έπιθυμεί ν' άλληλογραφήση μέ μορφωμένους νέους άπ' όλο τόν κόσμο, ηλικίας 22—27 χρόνων, ιδιαιτέρως άπό τήν Ελλάδα, στήν ελληνική γλώσσα.

Ή Αΐγλη Αναξαγόρου (17 χρόνων) καί ή Μαρούλα Άλεξάνδρου (16), Πραξιτέλους 1, Μορφου, Λευκωσία, Κύπρος, ζητούν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέους καί νέες άπ' όλο τόν κόσμο, μέ σκοπό τήν άνταλλαγή γραμμάτων καί τήν άνάπτυξι μιας καλής καί σταθερής φιλίας.

Ή «Δροσούλα» (18 χρόνων) άπό τήν Πάφο, μορφωμένη καί εύπαρουσίαστη, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ Έλληνες άπό τό έξωτερικό, κατά προτίμησι μέ ναυτικούς, μέ σκοπό τό γάμο. Ή «Λήδα» (22 χρόνων) άπό τά Βαρώσια, πολύ εύπαρουσίαστη καί άρκετά μορφωμένη, ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ Έλληνες πού σπουδάζουν στήν Ιταλία. Τρείς φίλες άπό τήν Αμμόχωστο, ή «Αννίτα» (18 χρόνων), ή «Φανή» (17) καί ή «Καμένη ζωή» (22), μαθήτριες Γυμνασίου, πού γνωρίζουν τά γαλλικά καί άγγλική γλώσσα, θέλουν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέους άπό τήν Ελλάδα καί ιδιαίτερα άπό τά νησιά.

Ή «Κόκκινη βιολέττα» (21 χρόνων), άπό τήν Πάφο, ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ νέους άπό τήν Ελλάδα, κατά προτίμησι άπό τά Χανιά, μέ σκοπό τή συναψι μιάς καλής καί σταθερής φιλίας. Όσοι έπιθυμούν νά πάρουν γράμμα άπό τίς άναγνώστριές μας αύτές, άς στείλουν τή διεύθυνσι τους στίς στήλες τής άλληλογραφίας μας.

Ή Γεωργία Ανδρέου (15 χρόνων), Κίμωνος 45, Λάρνακα, Κύπρος, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ νέες άπ' όλο τόν κόσμο, κατά προτίμησι άπό τήν Ελλάδα.

Ή Αύγή Χριστοδουλίδου, Κουρίου 13, Αμμόχωστος, Κύπρος, ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ νέους καί νέες άπ' όλο τόν κόσμο, μέ σκοπό τήν άνάπτυξι μιας άγνής φιλίας καί τήν άνταλλαγή γραμματοσήμων.

Ή Εύα Μαρκίδου, Προδρόμου 5, Λάρνακα, Κύπρος, έπιθυμεί ν' άλληλογραφήση μέ νέους καί νέες άπ' όλο τόν κόσμο, κατά προτίμησι άπό τήν Ελλάδα. Ή Τασούλα Ιεζεκιήλ, Άριστοτέλους Νο 6, Παλλουριώτισσα, Λευκωσία, Κύπρος, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ μαθήτριες άπό τή Γαλλία, Ιταλία, Βέλγιο καί Ισπανία, μέ σκοπό τήν άνταλλαγή κάρτ-ποστάλ καί γραμματοσήμων.

Τέσσερες φίλες, ή Λιάνα Μαυροπούλου, ή Ντιάνα Μιχαηλίδου, ή Τιάνια Κωνσταντινίδου καί ή Κλέλια Ζωρνά (15 χρόνων καί οί τέσσερες), Έλλάδος Νο 176, Λεμεσός, Κύπρος, έπιθυμούν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέους καί νέες άπ' όλη τήν Ελλάδα.

Ή Έλενα Ιωαννίδου (22 χρόνων), Ταχ. Κιβ. 128, Λάρνακα, Κύπρος, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ νέους άπό τό έσωτερικό καί τό εξωτερικό. Φωτογραφία άπαραίτητη.

Τρεις φίλες, ή Λίντια Αγγελίδου, ή Νάγια Κωνσταντινοπούλου καί ή Νάντια Βλαχοπούλου (17 χρόνων), Άπολλωνίου Κιτέως 8, Λάρνακα, Κύπρος, έπιθυμούν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέους καί νέες άπ' όλο τόν κόσμο, στήν ελληνική γλώσσα. Παρακαλούν όσους άπαντήσουν νά στείλουν μιά φωτογραφία τους.

Ή Μαίλενα Δημητρακοπούλου (21 χρόνων). Δημαρχίας 4, Βαρώσια, Κύπρος, ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ νέους καί νέες άπό τήν Ελλάδα.

ΚΥΠΡΙΟΙ

Ό Παύλος Λοϊζίδης (22 χρόνων) καί ό Κώστας Θωμαΐδης (20), Παλαιομέτοχο, Λεύκωσία, Κύπρος, έπιθυμούν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέες άπ' όλη τήν Ελλάδα, μέ σκοπό τή δημιουργία μιάς καλής καί σταθερής φιλίας.

Ό Μιχαλάκης Κ. Γεωργιάδης (20 χρόνων), Co Citi, Λευκωσία, Κύπρος, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ τήν αναγνώστριά μας, πού κρύβεται κάτω άπό τό ψευδώνυμο «Άθώο πλάσμα» άπό τήν Κατερίνη.

Ό Ανδρέας Γ. Σεραφείμ (20 χρόνων), Γερόλακκος, Λευκωσία, Κύπρος, ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ Ελληνίδες άπ' όλο τόν κόσμο, μέ σκοπό τή σύναψι μιάς καλής καί σταθερής φιλίας. Τό ίδιο έπιθυμεί καί ό Σάββας Παύλου (18 χρόνων), γιά τόν οποίο ισχύει ή ίδια διεύθυνσι.

Ό Χ. Ηρακλείδης Γέρακας, Ναυτική Μονάς, Λεμεσός, Κύπρος, έπιθυμεί ν' άλληλογραφήση μέ τίς αναγνώστριες μας «Χαμένο όνειρο» καί «Μόνικα».

Ό Π. Παναγιωτίδης (22 χρόνων), Άσκληπιού Νο 3, Λεμεσός, Κύπρος, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ νέες άπ' όλη τήν Ελλάδα, μέ σκοπό ό,τι ήθελε επακολουθήσει.

Ό Σωτηράκης Γεωργίου (20 χρόνων), Γερόλακκος, Λευκωσία, Κύπρος, έπιθυμεί ν' άλληλογραφήση μέ Ελληνίδες άπ' όλο τόν κόσμο, μέ σκοπό τήν άνάπτυξι μιάς άληθινής φιλίας. Τό ίδιο ζητούν ό Κ. Μιχαήλ καί ό Ζ. Παπαϊησίμου (18 χρόνων καί οί δυό) γιά τούς οποίους ισχύει ή ίδια διεύθυνσι.

Ό Δημητράκης Σ. Ιωάννου, Καραβάς, Κυρηνεία, Κύπρος, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ τήν αναγνώστριά μας, πού κρύβεται κάτω άπό τό ψευδώνυμο «Άραπίνα τής ζούγκλας», τού 1034 τεύχους. Ό ίδιος επιθυμεί ν' άλληλογραφήση μέ μαθήτριες Γυμνασίων άπ' όλο τόν κόσμο, κατά προτίμησι άπό την Ελλάδα, μέ σκοπό τή δημιουργία μιας καλής καί σταθερής φιλίας. Φωτογραφία απαραίτητη.

Ό Στέλιος Γεωργίου, Έκτορος 24—26, Λευκωσία, Κύπρος, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ τήν αναγνώστριά μας άπό τήν Άθήνα, πού κρύβεται κάτω άπό τό ψευδώνυμο «Άνοιχτή πληγή».

Ό Ανδρέας Στυλιανού (20 χρόνων), Σινέ - Ριάλτο, Λεμεσός, Κύπρος, έπιθυμεί ν' άλληλογραφήση μέ νέες ηλικίας 17—20 χρόνων, μέ σκοπό ό,τι ήθελε επακολουθήσει. Παρακαλεί όσες άπαντήσουν νά συνοδεύσουν τό γράμμα μέ μιά φωτογραφία τους.

Ό Σάββας Βασιλείου (18 χρόνων), ό Γ. Βασιλείου (18), ό Ν. Ιακωβίδης, ό Σ. Καμίδης (20), ό Σ. Βαρνάβας, ό Α. Καραντώνης (21), ό Π. Άρτεμίου (17), καί ό Χ. Καραμούζης (10), Τρίκωμο, Αμμόχωστος, Κύπρος, ζητούν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέες άπό τήν Ελλάδα, ηλικίας 17—22 χρόνων, μέ σκοπό τήν άνάπτυξι μιάς καλής καί σταθερής φιλίας.

Ό Ανδρέας Ιωαννίδης, Ταντάλου Νο 4, Βαρώσια, Κύπρος, μαθητής Γυμνασίου, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ μαθητές καί μαθήτριες άπό την Κρήτη καί τά Δωδεκάνησα, μέ σκοπό τήν άνάπτυξι μιάς καλής καί σταθερής φιλίας.

Ό Ανδρέας Παναγιωτόπουλος, Όνασαγόρου 50, Λευκωσία, Κύπρος, έπιθυμεί ν' άλληλογραφήση μέ τήν αναγνώστριά μας άπό τή Ροδεσία, πού κρύβεται κάτω άπό τό ψευδώνυμο «Είμαι μόνη στά ξένα».

Τρείς φίλοι, ό Βαλεντίνος Χριστοδουλάκης, ό Γρηγόριος Παπαδόπουλος καί ό Σάκης Ζωγράφος (όλοι 22 χρόνων), Άθηνάς No 11, Αμμόχωστος, Κύπρος, θέλουν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέες εύπαρουσίαστες καί μορφωμένες, ηλικίας 16—20 χρόνων, στήν ελληνική γλώσσα, μέ σκοπό ό,τι καί ή αγγλική γλώσσα, μέ σκοπό ό,τι ήθελε προκύψει. Φωτογραφία απαραίτητη.

Ό Ανδρέας Νέστορος, Co Citi, Λευκωσία, Κύπρος, ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ τήν αναγνώστρια μας τού 1036 τεύχους, πού κρύβεται κάτω άπό τό ψευδώνυμο «Είμαι μόνη στά ξένα» άπό τή Ροδεσία.

Άγοράζετε προϊόντα

Έκατομμύρια γυναίκες στήν Άμερική καί Εύρώπη γιά νά έχουν καλοβαμμένα καί γερά νύχια χρησιμοποιούν τά μοναδικά βερνίκια όνύχων.

DURA-GLOSS

ΠΡΟΣΟΧΗ: Είναι τά μόνα πού περιέχουν FLEX - FILM συστατικό γιά νά δυναμώνη τά νύχια.
ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ
ΜΑΞ ΛΙΒΑΣ
ΓΩΝΙΑ ΑΘΗΝΑΙΔΟΣ & ΚΑΛΑΜΙΩΤΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛ. 28.580

ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ & ΜΕΓΑΛΟΥΣ
ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΚΑΙ ΦΘΗΝΟΤΕΡΟ ΔΩΡΟ
«ΤΟ ΚΕΝΤΗΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΔΕΝΤΡΑ»
ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ
ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΝ ΚΙΝΕΖΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
Μετάφραση
ΜΑΡΙΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

Βαπτιστικά; στό Bébé Rose
ΕΡΜΟΥ 54 & 55 - ΑΘΗΝΑΙ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α & - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΝΑΥΤΙΚΟΙ

Ό Nicos Papadopoulos, S)I John P.G., Esso Petroleum Company Ltd, Marine Depart., House North Mill Bank London S.W.1., England, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ τή «Ναινά» τού 1038 τεύχους.

Ό Efstratios Adamides, S)S Alexandros, 9 Wormood Street, London E.C. 2, England, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ νέες άπ' όλο τόν κόσμο, στην ελληνική γλώσσα.

Ό Marios Caraconstantis (20 χρόνων), S)I Master Peter Esso Petr. Co Marine Dept. Fawley, England, έπιθυμεί ν' άλληλογραφήση μέ νέες άπ' όλο τόν κόσμο, ηλικίας 18—20 χρόνων. Τό ίδιο ζητεί καί ό φίλος του J. (22 χρόνων) γιά τόν οποίο ισχύει ή ίδια διεύθυνσι.

Ό Nikos Kargdakis, M)T Angelos Lussis, Co A. Lussi Ltd, 26—28 Fechurch Street, London E.C. 3, England, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ τήν αναγνώστρια μας άπό τήν Άθήνα, πού κρύβεται κάτω άπό τό ψευδώνυμο «Ωραία ύπαρξη».

Ό Geris Petropoulos καί ό M. Diamouris, S)I Atlantic Baron, Co Mar. Tr. 52 Broadway New York 4, έπιθυμούν ν' άλληλογραφήσουν μέ Ελληνίδες άπ' όλο τόν κόσμο.

Ό Georgios Kekatos (24 χρόνων) καί ό Geris Messaris (20) M)T Chloe C., Likiardopoulos Co, St. Mary Axe 23, London E.C. 3, England, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ νέες άπ' όλο τόν κόσμο, ηλικίας 16—19 χρόνων. Φωτογραφία απαραίτητη.

Ό Elefterios Katramados, M)T Altair Co St. Clare House 30) 33, Mnories London E.C. 3, England, έπιθυμεί ν' άλληλογραφήση μέ τήν αναγνώστριά μας, πού κρύβεται κάτω άπό τό ψευδώνυμο «Κόρη τού Αιγαίου».

Ό Nick Blakis καί ό G. Dalis, S)T Atlantic Viscount Co Maritime Brokers Inc., Broadway, New York 4, N.Y., U.S.A., θέλουν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέες άπό τήν Αθήνα καί τόν Πειραιά, ηλικίας 17—20 χρόνων.

Ό Lambros Leonis, T.S.S. Olympia, Greek Line 8—10 Bridge St., N.Y. 4. New York, U.S.A., ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ τήν «Παγκρήσσα τών Ικαζ».

Δυό φίλοι ό F. Loukianos καί ό N. Georgoulis, M)S Mikinal Compania de Navigazione Atlantica, Reconguista 575 Buenos Aires, R. Argentina, έπιθυμούν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέες ηλικίας 16—18 χρόνων.

Ό Takis Lysikatos, M)S Hellenic Hero, Hellenic Lines Ltd 39 Broadway New York 6, N. Y., U.S.A., θέλει ν' άλληλογραφήση μέ νέες άπό τήν Άθήνα καί τόν Πειραιά, μέ σκοπό τή δημιουργία μιάς άγνής καί σταθερής φιλίας.

Οί δόκιμοι Takis Nakis (23 χρόνων) καί Takis Delis (22), S)T Runner Triton Shipping Inc., 26 Broadway, New York, U.S.A., ζητούν ν' άλληλογραφήσουν μέ νέες άπό τήν Ελλάδα.

Ό Ioannis Vazeos, M)T Avenir, Box 7077, Götedork 7, Sweden, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ νέες άπ' όλο τόν κόσμο, ιδιαιτέρως άπό τήν Ελλάδα.

Ό Stamatios Passelis, S)S Atlantic General, Co Universal Ship. Suppl, 259 W. Seventh S.T., San Ferdo Kalifornia, U.S.A., ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ τή «Νανά».

Τρείς φίλοι άξιωματικοί τού E.N., ό P.G., ό Alex A. R. καί ό Telis K. L., S)S Fairplay Orion Shipping and Trading Co, Inc. 80 Broad Street, New York 4, U.S.A., θέλουν ν' άλληλογραφήσουν ό πρώτος μέ τήν «Κυκλίτσα τής Άνδρου» καί οί άλλοι μέ νέες άπό τήν Ελλάδα.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ή Dikea Kalafati (19 χρόνων), Rue Zumaroli 22, Ibrahimieh, Alexandrie, Egypte, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ νέους άπ' όλο τόν κόσμο, κυρίως άπό τήν Ελλάδα καί τόν Καναδά.

Ή Meri Vamvakopoulou, Tepe Savas Sok. 112)4, Kurtulus, Istanbul, Turkiye, ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ νέους άπ' όλο τόν κόσμο, κατά προτίμησι άπό τήν Αμερική, ηλικίας 24—30 χρόνων. Φωτογραφία απαραίτητη.

Ή Z. A. Buyuk Dere Cadd. No 371, Bogazici, Istanbul, έπιθυμεί ν' άλληλογραφήση μέ σοβαρούς κυρίους, ηλικίας 45—50 χρόνων, μέ σκοπό ό,τι ηθελε επακολουθήσει.

Ή Amalia Vraicou, Kurtulus Direkci Basi Sok. No 69, Istanbul, Turkiye, ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ νέους άπ' όλο τόν κόσμο, ηλικίας 20—25 χρόνων, μέ σκοπό τή σύναψι μιας καλής καί σταθερής φιλίας.

Ή Olga Kaltsounaki (16 χρόνων), Beyoglu Yeni Carzi Gul. Baba Sok. No 4)2, Istanbul, Turkiye, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ Έλληνες άπ' όλο τόν κόσμο, ηλικίας 20—21 χρόνων, στήν ελληνική γλώσσα. Φωτογραφία απαραίτητη.

Ή Nina Panagiotou (17 χρόνων), Beyoglu Balik Pazar Sahne Sok. 48, Istanbul, Turkiye, ζητεί ν' άλληλογραφήση μέ νέους άπ' όλο τόν κόσμο, ηλικίας 22—30 χρόνων.

Ή Niki Illadou, Zacnospasa No 32, Buyukkada, Istanbul, Turkiye, θέλει ν' άλληλογραφήση μέ νέους άπ' όλο τόν κόσμο, μέ σκοπό τήν άνάπτυξι μιάς σταθερής φιλίας. Παρακαλεί όσους άπαντήσουν μέ τό πρώτο γράμμα νά στείλουν φιά φωτογραφία τους.

• ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙ 5 ΕΤΩΝ

Άπόκτησις ίδιοκτήτου κατοικίας ύπό τού διαδέτοντος **οίονδήποτε ποσόν.** Έξόφλησις διά μηνιαίων ποσών **ίσων πρός τό ένοίκιον** Δύνασθε νά έκλέξητε έκ 300 διαμερισμάτων πολυκατοικιών μας, άπλής έως πλήρους κατασκευής, πάντοτε δέ στερεάς καί καλαισθήτου.

• ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Ταχεία καί σημαντική αύξησις είσοδημάτων ίδιοκτησιών.

• ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Έξασφάλισις τής μεγίστης δυνατής άποδόσεως μεγάλων ή μικρών χρηματικών ποσών.

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
Δ/ΝΣΙΣ **Γ. Βάλληνδας** (Πολ. Μηχαν., Άρχιτέκτων) καί **Τ. Βάλληνδας** (Οίκον. & Νομικών Έπιστημών)
ΣΤΑΔΙΟΥ 51 (Β' Όροφος Τηλ. 20.612 & 28.503 (11-1 & 6-8μ.μ.)
ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ: Έντός τής Ίσογείου στοάς, τηλ. 20.612 (9-1 & 5-8μ.μ.)
Άρτία όργάνωσις μέ πεπειραμένα στελέχη όλων τών άπαιτουμένων είδικοτήτων.

Baledas Βιταμινούχον Καλλυντικό
Γιά τό πιό εύχάριστο & ύγιεινό μπάνιο.
• Έμποδίζει τό σάκασιμο τής έπιδερμίδος.
• Τήν τεντώνει & διατηρεί πάντα φρέσκη.
• Τονώνει τήν κυκλοφορία τού αίματος.
• Άναζωογονεί τά μαλλιά.
Άντ/πος: Ι. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΚΛΕΙΤΙΟΥ 6 ΤΗΛ. 35216

ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ὁ Leg. Costas Mavro. Poulos, S.P. 88398 Section S. R., A.F.N., ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ Georgios Louloudakis, Rue des Combattantes 151 Forchies la Marchie, Belgique, ζητεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὶς τρεῖς φίλες ἀπὸ τὴν Πάτρα τοῦ 1035 τεύχους, ποὺ κρύβονται κάτω ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα «Γλυκειὰ Γιολάντα», «Ἄννα Μπόλεϋν» καὶ «Φραντζέσκα».

Ὁ Nick Benos, 7004 Hutchison St., Montreal P.Q. Canada, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὴν ἀναγνώστριά μας τοῦ 1035 τεύχους ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ποὺ κρύβεται κάτω ἀπὸ τὸ ψευδώνυμο «Λουλούδι τοῦ Πεκίνου». Τὴν παρακαλεῖ ὅταν ἀπαντήσῃ νὰ ἐσωκλείσῃ στὸ πρῶτο γράμμα μιὰ φωτογραφία της.

Ὁ P. Doukas, 46 Pembroke St., Toronto Ont. Canada, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέους καὶ νέες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, μὲ σκοπὸ τὴν ἀνάπτυξι μιᾶς καλῆς καὶ σταθερῆς φιλίας. Φωτογραφία ἀπαραίτητη.

Ὁ Q. Krant., 111 Brunswick Av. Toronto Ont. Canada, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ Ἑλληνίδες, μὲ σκοπὸ τὴ δημιουργία μιᾶς καλῆς καὶ σταθερῆς φιλίας καὶ ὅ,τι ἄλλο ἤθελε ἐπακολουθήσει.

Ὁ Pantelis Zolas, Via Luciano Manara 54, P) SO Camarda, Messina, Italia, ζητεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὴ «Μικρὴ Τσαχπίνα». Ὁ Lakis Papadopoulos καὶ ὁ Spiros Stavrou, γιὰ τοὺς ὁποίους ἰσχύει ἡ ἴδια διεύθυνσι, ἐπιθυμοῦν ν' ἀλληλογραφήσουν ἀντιστοίχως μὲ τὶς ἀναγνώστριές μας, ποὺ κρύβονται κάτω ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα «Κόρη τοῦ λιμανιοῦ» καὶ «Ἀντιγόνη».

Ὁ A. Christofis, Rue de Charbonnages No 173, Chatelineau, Belgique, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὴν «Πιστὴ Ἑλληνίδα» καὶ τὴν «Α. γνὴ Ἠπειρώτισσα», τοῦ 1032 τεύχους.

Ὁ Jean Panatsas (23 χρόνων) καὶ ὁ Takis Panatsas (20), Hotel Louise B.B. 7, Micheroux Hasard, Liege, Belgique, ἐπιθυμοῦν ν' ἀλληλογραφήσουν μὲ νέες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ Dimitriox Papadopoulos, 11 Vernon Rd., Belmont, Mass. U.S.A., θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὶς ἀναγνώστριές μας ποὺ κρύβονται κάτω ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα «Μόνη στὴν ξενητειὰ» καὶ «Ματωμένη καρδιά».

4 ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἡ Λευκὴ Κριεζῆ, Μεγάλου Σπηλαίου No 25, Ἀμπελάκηποι, Ἀθῆναι, Grèce, ζητεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέους ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο, ἡλικίας ἄνω τῶν 25 χρόνων, μὲ σκοπὸ τὴ δημιουργία μιᾶς καλῆς καὶ σταθερῆς φιλίας.

Ἡ «Μικρὴ Μαρίνα» (18 χρόνων) ἀπὸ τὴν Καλλιθέα, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέους ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη, μὲ σκοπὸ τὴ σύναψι μιᾶς καλῆς καὶ σταθερῆς φιλίας. Ἡ «Τζίνα Χ.» (19 χρόνων) ἀπὸ τὴ Χαλκίδα, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέους ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό, κατὰ προτίμησι ἀπὸ τὴν Ἀμερική, μὲ σκοπὸ τὴ γνωριμία καὶ τὸ γάμο. Ἡ «Τζόχη» (19 χρόνων) ἀπὸ τὸ Ληξοῦρι, μορφωμένη καὶ εὐπαρουσίαστη, ζητεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ ὁμογενεῖς ἀπὸ τὴν Ἀφρική, κατὰ προτίμησι ἀπὸ τὸ Σουδάν, μὲ σκοπὸ τὴ γνωριμία καὶ τὸ γάμο.

Ἡ «Κόρη τῆς Μακεδονίας», ἀπὸ τὴν Κατερίνη, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μόνο μὲ νέους ἀπὸ τὴν Ἀμερική. Ἡ «Ρούλα τῆς Ρούμελης» ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μ' ἕνα κύριο σοβαρὸ καὶ εὐπαρουσίαστο, ἡλικίας 40—48 χρόνων, μὲ ἀποκλειστικὸ σκοπὸ τὸ γάμο. Ἡ «Ἰνκόγκνιτο» (19 χρόνων), δευτεροετὴς φοιτήτρια τοῦ Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ Ἕλληνες ἀπὸ τὴν Ἑλβετία καὶ Γερμανία, ἡλικίας 25—35 χρόνων, στὴν ἑλληνικὴ καὶ ἀγγλικὴ γλῶσσα. Ἡ «Ζητιάνα τῆς ἀγάπης» (2 χρόνων), ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ μορφωμένους νέους ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο, κατὰ προτίμησι μὲ ναυτικούς.

Ἡ «Κοκκινοσκουφίτσα» ἀπὸ τὴν Καβάλα, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέους ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό. Ἡ «Λυγερὴ Κρητικοπούλα» (20 χρόνων), μορφωμένη καὶ μὲ πολλὰ ψυχικὰ χαρίσματα, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ ἀναγνώστες μας ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό. Δυὸ φίλες ἀπὸ τὴν Κρήτη, ἡ «Βάνα» (22 χρόνων) καὶ ἡ «Ἐλλάς» (20), πολὺ εὐπαρουσίαστες, ζητοῦν ν' ἀλληλογραφήσουν μὲ νέους, ἡλικίας ἄνω τῶν 25 χρόνων, μὲ σκοπὸ τὴν ἀνάπτυξι μιᾶς φιλικῆς γνωριμίας. Ὅσοι θέλουν νὰ πάρουν γράμμα ἀπὸ τὶς ἀναγνώστριές μας αὐτές, ἂς στείλουν τὴ διεύθυνσί τους στὶς στῆλες τῆς ἀλληλογραφίας μας.

Ἡ «Μικρὴ Σπανιόλα» (19 χρόνων) ἀπὸ τὴ Σπάρτη, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέους ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ τὸν Πειραιᾶ, μὲ σκοπὸ τὴ σύναψι μιᾶς καλῆς καὶ σταθερῆς γνωριμίας. Ἡ «Ἥρα» (17 χρόνων) ἀπὸ τὴν Ἄρτα, μορφωμένη καὶ εὐπαρουσίαστη, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ μορφωμένους νέους ἀπὸ τὸν ἐξωτερικό, κατὰ προτίμησι ἀπὸ τὴ Ροδεσία, μὲ σκοπὸ τὴ μετανάστευσι καὶ τὸ γάμο.

Ἡ «Μικρὴ νέα τῶν Καλαβρύτων» (21 χρόνων), μαθήτρια Γυμνασίου, ζητεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέους ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό, μὲ σκοπὸ τὴ σύναψι μιᾶς καλῆς καὶ σταθερῆς φιλίας. Ἡ «Μαρινέλλα» (22 χρόνων) ἀπὸ τὴν Τρίπολι, ποὺ θέλει νὰ ζήσῃ στὴν Ἀμερική, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ Ἀρκάδες ἀπὸ τὴ Βοστώνη. Ἡ «Τρυφερὴ καρδούλα» (22 χρόνων) ἀπὸ τὸ Λουτράκι, ζητεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέους ποὺ σπουδάζουν στὴν Ἰταλία.

Ἡ «Λολίτα» (18 χρόνων) ἀπὸ τὶς Σπέτσες, μορφωμένη καὶ εὐπαρουσίαστη, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέους ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό, κατὰ προτίμησι ἀπὸ τὴν Αὐστραλία, ἡλικίας 20—30 χρόνων, μὲ σκοπὸ τὴ μετανάστευσι. Ὅσοι θέλουν ν' ἀλληλογραφήσουν μὲ τὴν ἀναγνώστριά μας αὐτή, ἂς ἀπευθύνουν τὰ γράμματά τους στὸ περιοδικό μας.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ὁ Φώτιος Παναγιώτου, Τρώων 66, Ἄνω Πετράλωνα, Ἀθῆναι, Grèce, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὶς ἀναγνώστριές μας, ποὺ κρύβονται κάτω ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα «Μικρὴ Ἑλένη» καὶ «Ἀμφιτρίτη», τοῦ 1034 τεύχους. Ὁ Νίκος Δροσόπουλος, Παισανίας No 5, Ζωγράφου, Ἀθῆναι, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέους καὶ νέες, μὲ σκοπὸ τὴν ἀνταλλαγὴ γραμματοσήμων. Ὁ Εὐστράτιος Λιάνος, Κουντουριώτου 16, Ἀθῆναι Κ., Grèce, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὴν ἀναγνώστρια μας «Μικρὴ Ἑλένη». Ὁ Χρῆστος Βερλέσης, Τσιριγώτη No 44, Ἰωάννινα, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὴν ἀναγνώστρια μας ποὺ κρύβεται κάτω ἀπὸ τὸ ψευδώνυμο «Ἂν μ' ἀγαπᾶς θὰ σὲ λατρεύω». Τὴν παρακαλεῖ ὅταν γράψῃ νὰ στείλῃ μιὰ φωτογραφία της.

Ὁ Κωνστ. Λακιώτης (17 χρόνων), Γυμνάσιον Τυρνάβου, Τύρναβος, Grèce, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέες ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο, ἡλικίας 14—17 χρόνων, μὲ σκοπὸ τὴ σύναψι μιᾶς καλῆς καὶ σταθερῆς φιλίας. Ὁ Τάκης Ντέφας, Γραφεῖον Προσδευτικῆς, Γρεβενά, Grèce, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέες ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ καὶ τὸ ἐξωτερικό, στὴν ἑλληνικὴ ἢ ἰταλικὴ γλῶσσα, μὲ σκοπὸ τὴ δημιουργία μιᾶς καλῆς καὶ σταθερῆς φιλίας. Ὁ ἴδιος θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὸ «Ἀσχημοκόριτσο» ἀπὸ τὸ Βόλο. Ὁ Δημήτριος Μπαντέκας (24 χρόνων), Περιστάσεως No 25, Πειραιεύς, Grèce, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ μιὰ νέα ἀπὸ τὴν Αὐστραλία καὶ τὴν Ἀμερική.

Ὁ Σπήλιος Σπηλιόπουλος, Βότση No 42, Πάτραι, Grèce, ζητεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὴ «Γιολάντα» ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια. Ὁ Θεόδωρος Κεσόπουλος (18 χρόνων), Σαπφοῦς No 20, Θεσσαλονίκη, Grèce, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ νέες ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό, κατὰ προτίμησι ἀπὸ τὴν Ἰταλία, στὴν ἑλληνική, ἰταλικὴ ἢ γαλλικὴ γλῶσσα, μὲ σκοπὸ τὴ σύναψι μιᾶς φιλίας. Φωτογραφία ἀπαραίτητη. Ὁ Γεώργιος Μπακτής, Αγχιάλου No 70, Ἁγία Σοφία, Πειραιεύς, ζητεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὴ «Ναὶ καὶ ὄχι».

Ὁ Βασίλειος Κανιόρος καὶ ὁ Σάκης Μπακέας, Μαραθῶνος No 6, Ἀθῆναι, Grèce, ἐπιθυμοῦν ν' ἀλληλογραφήσουν μὲ τὶς ἀναγνώστριές μας ποὺ κρύβονται κάτω ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα «Νίνα» ἀπὸ τὴν Τρίπολι καὶ «Λευκὴ παιδούλα» ἀπὸ τὴ Λευκωσία. Ὁ Κωνστ. Παπαδάκης (25 χρόνων), Ὀρθῆ Μυλοτοπάμου, Ρέθυμνο, Κρήτη, θέλει ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ τὴν ἀναγνώστρια μας, ποὺ κρύβεται κάτω ἀπὸ τὸ ψευδώνυμο «Γοργόνα τῆς Μεσογείου», τοῦ 1030 τεύχους. Ὁ Κωνσταντῖνος Γλύκης (27 χρόνων), Καλλιρόης 30, Ν. Καλλιπολις, Πειραιεύς, Grèce, ἐπιθυμεῖ ν' ἀλληλογραφήσῃ μὲ μιὰ νέα μὲ εὐγενικὰ αἰσθήματα, ἡλικίας 17—26 χρόνων, μὲ σκοπὸ τὴ δημιουργία μιᾶς καλῆς καὶ σταθερῆς φιλίας.

ΔΙΣΚΟΦΙΛ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ 15 ΤΗΛ. 617-242

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΔΙΣΚΟΙ DECCA

ΝΕΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΝΕΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ
ΝΕΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

ΕΛΑΦΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΟΣΟ ΚΙ' ΑΝ ΚΛΑΨΗΣ ΤΩΡΑ	Ταγκό
ΡΟΖΑ ΛΟΥΙΖΑ	Βάλς
ΕΛΑ ΚΟΝΤΑ ΜΟΥ ΓΛΥΚΕΙΑ ΜΟΥ	Καλύψω
ΒΟΛΑΡΕ	Σλόου
ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΑΓΑΠΗΣ	Μπιγκὶν
ΚΑΛΗΝΥΧΤΑ ΑΓΑΠΟΥΛΑ	Φόξ
ΧΟΥΛΑ ΧΟΥΠ	Χορὸς
ΑΜΟΡΕ ΜΟΥ ΕΡΩΤΑ ΜΟΥ	Μπολέρο

ΛΑΪΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΚΥΛΗΣΕ Ο ΤΕΝΤΖΕΡΗΣ	Ζεμπέκικο
ΚΑΘΕΝΑΣ ΜΕ ΤΗ ΧΑΡΙ ΤΟΥ	Καλαματιανὸς
ΤΕΡΜΑ ΤΑ ΔΙΦΡΑΓΚΑ	Χασαποσέρβικο
ΚΑΙ ΣΥ ΦΤΩΧΕΙΑ ΚΑΙ ΓΩ ΦΤΩΧΟΣ	Τραγουδάκι
ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ	Τσιφτετέλι
ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ Μ' ΕΧΑΣΕΣ	Ζεμπέκικο
ΕΛΑ ΜΑΖΙ ΠΑΡΕΑ ΜΟΥ	Μάγκικο
ΟΤΑΝ ΣΦΥΡΙΖΟΥΝ ΤΑ ΚΑΡΑΒΙΑ	Ρὸκ-έν-Ρόλ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

ΔΙΣΚΟΦΙΛ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ 15 — ΤΗΛ. 617.242

Θαύμα !... τὸ **ΚΟΛΟΡΑΜΑ**

COLORAMA *Creme Puff* (ΚΡΙΜ-ΠΑΦ)

Ἰδανικὸς συνδυασμὸς ΜΕΪΚ-ΑΠ καὶ πούδρας

ΚΑΤΙ ΤΟ ΝΕΟΝ!

τὸ περίφημον ΚΡΙΜ-ΠΑΦ τοῦ ΟΙΚΟΥ MAX FACTOR HOLLYWOOD εἰς σειρὰν κυτίων 6 θαυμασίων ἀποχρώσεων COLORAMA γιὰ νὰ πηγαίνῃ μὲ τὰ ἀξεσουάρ σας.

ΣΕ 1 ΛΕΠΤΟ ΤΕΛΕΙΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ

Τὸ COLORAMA ΚΡΙΜ-ΠΑΦ εἶναι τὸ μοναδικὸ εὔκολο μακιγιάζ τὸ ὁποῖον προστατεύει ἐπίσης καὶ τὸ δέρμα σας!

MAX FACTOR
HOLLYWOOD

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣ.: Α.Τ.Ε.Α.Ε. ΕΔ. ΛΩ 19 ΤΗΛ 33-998 & 32-602.

ΟΙ ΛΩΛΑΔΕΣ ΤΗΣ ΕΦΤΑΛΙΑΣ

Μπουναμάδες

ΠΑΤΕΙΣ με καὶ πατῶ σε ἦτανε ἡ ὁδὸς Αἰόλου. Τὰ καροτσάκια στολισμένα μὲ τουρλοῦ τουρλοῦ παιχνίδια, μπιχλιμπίδια καὶ στρουμέντα εἶναι τριγυρισμένα μὲ πέντ' ἕξη ἐμπορράκηδες. Ἕνας σουλατσάρει γιὰ νὰ προσέχη τσοὶ βουτηχτάδες, ἕνας καλλίφωνος γιὰ νὰ ρεκλαμάρη, κι' ἄλλος νὰ φυσάη τσοὶ τσαμπούρνες καὶ νὰ γυρίζη τσοὶ ροκάνες. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ τα-

βατοῦρι καὶ τὸ πατιρντί, ἡ Ἐφταλία μὲ τὴν καρσινή τση πήγανε κι' ἐφέτο, ὅπως τὄχανε ἀντέτι, ν' ἀγοράσουνε τ' Ἀη Βασιληάτικα ριγάλα καὶ μπουναμάδες.

Ποστοφολάδες, σεϊρτζῆδες, χωρατατζῆδες μὲ καφίτσες, γιὰ ἀναμμένα τσιγάρα, σπάζουνε μπαλόνια φυσανε στὰ μοῦτρα τῶν γυναικῶν τσοὶ φοῦσκες, καὶ διπλαρώνουνε μάξους γιὰ νὰ τοὺς γαργαλοῦνε τὸ σβέρκο μὲ τὰ μουστάκια τους.

— Θὰ πάρω γιὰ τ' ἀνηψάκια μου, ἤλεγε στὴν Ἐφταλία ἡ καρσινή τση, τίποτα ἀεροπλανάκια, καραβάκια τουφεκάκια.

Κι' ἡ Ἐφταλία, τσ' εἶπε:

— Δηλαδὴ μ' αὐτοὶ τσ' ἐξοπλισμοί, θὰ ταράξης τ' ἀντρού σου τὴν παραδοσακκοῦλα!

Χαμογέλασε ἡ καρσινή τση κι' ὅπως ἤθελε νἄχη πάντα τὴν γνώμη τση, τὴν ρώτησε:

— Καλὲ Φταλία θέλω γιὰ τὸ σόϊ τ' ἀντρούς μου, γιὰ νὰ τοὺς πιάσω τὰ μάτια, καὶ νὰ κλείσω τὸ γκερίζι, τσὴ πεθερᾶς καὶ τσῆ κουνιάδας μου νὰ πάρω τίποτα κοΐδικα ριγάλα.

Κι' ἡ Ἐφταλία ποὺ γύρευε πάντα ἀφορμὴ νὰ τὴν πικάρη τσ' εἶπε:

— Νὰ τοὺς πάρης μπουναμάδες χρήσιμοι, ριγάλα πολιτισμένα!

— Δηλαδή, σὰν. καὶ τί;

Κι' ἡ Ἐφταλία ἤκανε πὼς σκέφθηκε λίγο καὶ τσ' εἶπε:

— Νὰ πάρης τσῆ πεθερᾶς σου ἕνα τσέρκι, γιὰ νὰ μάθη τὸ χορὸ τσὴ μόδας, νὰ γίνη μπισιντζοῦ χουλαχουπίστρια. Ὅσο γιὰ τὴν κουνιάδα σου, τὸ γεροντοκόριτσο, νὰ τῆς πάρης κανένα βιβλίο, σὰν τὸ «Αντίο νεότης».

Αὐτὸ ἦτανε σπίθες ἀπ' ἀναμμένα κάρβουνα. Ἦταν ἡ πρώτη ἀψιμαχία· καὶ τραβούσανε γινατινά γιὰ τὴ δεύτερη, πούθελε νὰ δοθῆ πιὸ τρανταχτή. Κι' ὅπως, λοιπόν, γύρευε φιρὶ-φιρὶ ἀφορμή, τὴν ξανασώτησε:

— Ἤδοί, καλὲ Φταλία, ξέχασα τὸν ἄντρα μου! Τί λὲς νὰ τοῦ πάρω;

— Ἕνα ξυπνητῆρι, ξεφώνισε ἡ Ἐφταλία, ποὺ κοιμᾶται δλόρθος!

Αὐτὸ ἦτανε ἡ τελευταία σταλαγματιά. Τὸ ποτῆρι ξεχείλισε. Ἀλλὰ καὶ πάλι ἡ καρσινὴ τση γιὰ νὰ δώση τόπο στ' ὀργῆς τὸ πολιτεύτηκε, ἤκανε πὼς δὲν τὸ κατάλαβε.

Ἡ Ἐφταλία ὅμως πούθελε ζὸρ-ζορινὲ καυγᾶ τῆς εἶπε μάξους ἡ πανοῦργα:

— Τώρα, πές μου καὶ σὺ τὴν γνώμη σου. Τί ριγάλο λὲς νὰ κάνω τοῦ Νικολάκη μου;

— Νὰ τοῦ πάρης ἕξη κοντὰ σωβρακάκια νάϋλον.

— Μωρὴ καὶ πῶς ξέρεις πῶς ὁ ἄντρας μου φορεῖ κοντὰ σωβρακάκια; ξεφώνισε ἡ Ἐφταλία καὶ σὰν ἀγριεμένο λιονταρι χύμηξε νὰ τὴν ξεμαλλιάση.

Κι' ἤλεγε, ἐν κοντολογία στὴ γυναικογειτονιά, ὅταν γύρισε σπίτι τση:

— Θὰ τσ' ἤδινα τὸ μπουναμά τση, ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ λερώσω τὰ χέρια μου, οὔτε τὴν γλώσσα μου, γιατὶ θὰ μεταλάβω!...

ΣΩΚΡ. ΡΩΝΑΣ

— *Εἶδες γιὰ ν' ἀργήσης, ἀγάπη μου; Μέχρι ἀνθοδέσμη μοῦφαγε αὐτὸς στὴν ξερή!*

(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

— *Κύριε διευθυντά, ὑπογράφετε ἐδῶ, σᾶς παρακαλῶ, νὰ πάρουμε τὸν 13ο μισθό...*

(Τοῦ Ἀρχέλαου)

Οἴ... κομμάντος!...

(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΜΠΕΤ

Ρεβεγιὸν

ΓΙΑΒΡΟΥΜ ἐφέτος Πρωτοχρονιὰ βιράδυ μεάλο λαχτάρα ἔπαθα. Τὸ φίλος μου τὸ Μανωλάκης τίρεῖς ἡμέρες πρὶν μὲ λέει:

— Καραμπέτ, τί θὰ κάνης τὴν Πρωτοχρονιὰ τὸ βράδυ;

— Τί θὰ ἑκάνω, γιαβρούμ; λέω. Ὅ,τι ὅλο τὸ κόσμος ἑκάνει.

— Θὰ μείνης στὸ σπίτι σου;

— Ἰσπίτι μου, γιαβρούμ! Πρωτοχρονιὰ βιράδυ, στὸ διρόμο θὰ μένω;

— Ὄχι, βρὲ βλάκα, μὲ λέει, ρωτῶ μήπως σὲ κάλεσαν πουθενά.

— Γιαβρούμ, λέω, βλάκας εἶσαι καὶ φαίνεσαι, ἄμμμα χίτς πουθενὰ καλεσμένο ντὲν μὲ ἑκάνανε!

— Τότε, λοιπόν, ἔρχεσαι στὸ σπίτι μου; Θὰ κάνω ρεβεγιόν.

— Ἰστὲ ἔρχομαι λέω. Ρεβεγιὸν-μεβεγιὸν, ντὲν ἤξέρω ἄμμμα παρέα θὰ ἑκάνουμε. Πρωτοχρονιὰ ἔνεται, ὡραῖα θὰ περάσουμε. Ἔτσι ντὲν εἶναι;

— Ἔτσι εἶναι, βρὲ βλάκα! μὲ λέει.

— Βλάκας εἶσαι καὶ φαίνεσαι, λέω! Αἴντε τὸ λοιπόν, ρεβεγιονάκι νὰ ἑκάνουμε!

Γιαβρούμ, ρεβεγιονάκι, μεβεγιονάκι ἀκουσμένο εἶχα, ἄμμμα χίτς ντὲν ἤξερα τί εἶναι. Τὸ Σουρπουΐτσα μου ἀπὸ τέτοια πολλὰ ἤξέρει καὶ τὰ γαλλικὰ ἰστὲ κούτσα-κούτσα μιλημένα ἑκάνει — μονζούρ, μπουσουάρ, φελιὰν φιστίκ — γι' αὐτὸ ρωτημένο ἑκάνω:

— Γιαβρούμ, Σουρπουΐτσα μου, λέω, τὸ φίλος μου τὸ Μανωλάκης ἰσπίτι του καλεσμένους μᾶς ἑκανε, ρεβεγιονάκι νὰ ἑκάνουμε.

— Πολὺ καλά, τὸ Σουρπουΐτσα μου μὲ λέει.

— Γιαβρούμ, λέω, τὸ ρεβεγιὸν τί εἶναι ἰστέ; Μουχαμπέτι φαΐ θὰ ἔνεται;

— Καϋμένε Καραμπέτ, τὸ Σδρπουΐτσα μου μὲ λέει, τόσα χρόνια στὴν Ἀθήνα κι' ἀκόμα δὲν ἔμαθες νὰ μιλᾶς! Τί θὰ πῆ μουχαμπέτι;

Ἐγὼ Ἔλια μὲ ἔπιασαν.

— Χοῦ, χοῦ, χοῦ!

— Οὐφ, καϋμένε, μὲ ζάλισες! τὸ Σουρπουΐτσα μου μὲ λέει.

Ὕστερα, τέλος σπάγγων, τὸ πιρᾶμμα κουβεντιασμένο ἑκάνουμε καὶ τὸ Σουρπουΐτσα μου μὲ λέει, τὸ ρεβεγιὸν ὡραῖο πιράμμα ἔνεται, φαΐ θὰ τιρώμε, κρασὶ θὰ πίνουμε, χορὸ θὰ χορέψουμε, πολὺπολὺ ὡραῖα θὰ περάσουμε. Ἄσκημα εἶναι; Πολὺ-πολὺ ὡραῖα εἶναι!

Ἰστέ τὸ λοιπόν, βιράδυ Πρωτοχρονιὰ ἤρθε, χίτς τίποτα ἰσπίτι μας ἑτοιμασμένο ντὲν ἑκάνουμε. Κοτόπουλα-μοτόπουλα ἀγορασμένα ἑκανα, ἄμμμα, λέω, Σουρπουΐτσα μου, χίτς αὐτὰ-ἀπόψε μαγειρεμένα ντὲν θὰ ἑκάνης.

— Ἀπόψε. λέω. στὸ ἰσπίτι τοῦ Μανωλάκη μουχαμπέτι, ρεβεγιονάκι, φελιὰν φιστὶκ θὰ ἑκάνουμε. Ἐν τάξει;

— Ἐν τάξει.

Ἰστέ, τὸ λοιπόν, βιράδυ Πιρωτοχρονιᾶς χίτς τίποτα στὸ ἱστόμα μας βαλμένο ντὲν ἑκάνουμε, δόντια μας ἀκονισμένα ἑκάνουμε τὸ Σουρπουΐτσα μπιροστὰ στὸν καθρέφτη ντύο ὧρες ἑτοιμασμένο ἐνύσταν, καλὸ φιστάνι ἔβαλε καὶ ἐγὼ μαύβιου κουστουμάκι μου.

— Τὸ λοιπόν;

— Ἄντε πᾶμε Καραμπετάκι μου!

Ὥρα ἐννέα τὸ βιράδι ἦτανε, ἄμμμα Ἰσπίτι κάτι ἀπὸ ἐντὸ, κάτι ἀπὸ ἐκεῖ, ντέκα ἡ ὥρα Ἰστάσαμε. Καὶ ἄμα Ἰμπαίνουμε μέσα, χρόνια πολλὰ λέμε, Ἰφτυχισμένος τὸ καινούργιος νρόνος, ἄμμμα ὅλοι χαρτιὰ Ἰπαΐζανε. Βάϊ κιοπόγλου κιοπεκλέο! Χίτς κανένας κιφάλι του σηκωμένο ντὲν ἔκανε! Τί εἶναι τοῦτο, γιαβρούμ;

— Κάτσε, μὲ λένε, νὰ παίξης.

— Κοψούμ, ποῦ εἶναι τὸ ρεβεγιόν!

Αὐτὸ ἦτανε τὸ ρεβεγιόν! Φτοῦ, Ἀλλάν πελιτσινὶ βερσίν. Ἰστὲ ρεβεγιονάκι τὸ λένε, ἄμμα ἀπὸ πεῖνα ἔλυσα4ξανε!

Ο ΚΑΡΑΜΠΕΤ

ΠΟΝΕΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΧΡΥΣΑ ΟΝΕΙΡΑ

ΟΛΗ ἡ οἰκογένεια ἦταν συγκεντρωμένη ἐκεῖνο τὸ Κυριακάτικο μεσημέρι στὸ τραπέζι. Ἀκόμη κι' ὁ Βάσος μὲ τὴ γυναίκα του, τὴν Ἑλενίτσα.

Ὁ Βάσος ἦταν ὁ πρῶτος γυιὸς τοῦ κὺρ-Θεοφάνη, ποὺ εἶχε ἕνα ἐμπορικὸ στὴ γειτονιά. Ἔπειτα ἀπ' αὐτὸν ἐρχόταν ἄλλο ἕνα ἀγόρι, ποὺ πήγαινε στὸ γυμνάσιο κι' ἔπειτα δυὸ κόρες, ποὺ διακόψανε τὰ μαθήματά τους στὸ δημοτικὸ σχολεῖο καὶ μπῆκαν σ' ἕνα μοδιστράδικο, γιὰ νὰ μάθουν τὴ δουλειά.

Ὁ Βάσος ὡστόσο ἦταν τὸ καμάρι τῆς οἰκογένειας. Εἶχε σπουδάσει γιατρός, εἶχε παντρευτῆ μιὰ πλούσια κοπέλλα, ἀπὸ ἀριστοκρατικὴ οἰκογένεια καὶ μὲ τὴν προῖκα της εἶχε φτιάσει τὴ μεγάλη κλινική, ποὺ εἶχε σήμερα.

Πουλώντας ψιλικὰ καὶ κάνοντας μεγάλες οἰκονομίες, ὁ κὺρ-Θεοφάνης κατάφερε νὰ σπουδάση τὸ Βάσο, νὰ χτίση τὸ μεγάλο σπίτι, ὅπου καθόταν τώρα ἡ οἰκογένεια καὶ νὰ μεγαλώση τὸ ἐμπορικό του.

Ἕνα μόνο παράπονο εἶχε ὁ κὺρ-Θεοφάνης ἀπὸ τὸ γυιό του τὸ γιατρό: Δὲν εἶχε χάσει τὶς παλιές του συνήθειες. Ἀπὸ παιδὶ ἀκόμη, ποὺ ἦταν στὸ γυμνάσιο, σύγναζε σὲ ἀπόκεντρα καφενεῖα, ὅπου δύσκολα θὰ τὸν ἔβλεπε κανένας δικός του, κι' ἔπαιζε ἐκεῖ χαρτιὰ μὲ ἀγνώστους πολλὲς φορές. Αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα δὲ μπόρεσε νὰ τοῦ τὸ κόψη ὁ κὺρ-Θεοφάνης. Οὔτε οἱ τιμωρίες οὔτε οἱ περιορισμοί, οὔτε ἡ ἀγρυπνὴ παρακολούθησι μπόρεσαν νὰ φοβίσουν τὸ Βάσο.

Μὰ πῶς νὰ τὸν κάνουν νὰ ξεχάση τὰ χαρτιά, ἀφοῦ τὸν βοηθοῦσε προδοτικὰ ἡ τύχη τόσες φορὲς νὰ κερδίζη μεγάλα ποσά;

Τρεῖς μέρες, μάλιστα, πρὶν τὸ γάμο του, πῆγε κι' ἔπαιξε σὲ μιὰ λέσχη κι' ἐκεῖ κέρδισε ἕνα πολὺ μεγάλο χρηματικὸ ποσὸν ἀπὸ ἕνα νεοφερμένο ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ Ἑλληνα.

Μ' αὐτὰ τὰ λεπτὰ τῆς τύχης ἔκανε ἕνα μεγαλοπρεπῆ γάμο καὶ κέρδισε τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ πεθεροῦ του, ποὺ τοῦ ἔδωσε γενναιόδωρα ὅσα τοῦ χρειάζονταν γιὰ νὰ φτιάξη μιὰ ὑποδειγματικὴ κλινική.

Ἔπειτα, ὅλοι οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γνωστοὶ τῆς γυναίκας του βοήθησαν, συστήνοντάς τον παντοῦ, σ' ὅλες τὶς πλούσιες οἰκογένειες, τὸ γιατρὸ καὶ τὴν κλινική του.

Τίποτα δὲν τοῦ ἔλειπε κι' ὁ φτωχὸς γυιὸς τοῦ ἐμποράκου κολυμποῦσε τώρα στὰ πλούτη.

Σπάνια, ὡστόσο, πήγαινε στὸ σπίτι τοῦ πατέρα του, βιαστικὸς πάντα καὶ δίχως τὴ γυναίκα του. Κι' αὐτὸ ὄχι γιατὶ ἡ Ἑλενίτσα ἦταν καμμιὰ ψωροπερήφανη. Κάθε ἄλλο! Ἐκείνη ἀγαποῦσε τὸν πεθερό της, ποὺ ἦταν τόσο γλυκομίλητος καὶ συμπαθητικός. Τὸν περιποιόταν μάλιστα σὰν πατέρα τῆς κάθε φορὰ ποὺ πήγαινε ὁ κὺρ-Θεοφάνης στὸ σπίτι τοῦ γυιοῦ του, νὰ φέρη καρούμενος κανένα δωράκι γιὰ τὴν καλὴ του νύφη, ὅπως ἔλεγε.

Κάποια ἄλλη αἰτία ἔκανε τὸ Βάσο νὰ βρίσκη προφάσεις γιὰ νὰ μὴν πηγαίνη ἡ γυναίκα του στὸ σπίτι τοῦ πατέρα του. Φοβόταν μήπως ξεφύγη ἀπὸ κανέναν καμμιὰ κουβέντα καὶ μάθη ἡ Ἑλενίτσα πὼς ἦταν χαρτοπαίκτης!

Ὅλα τὰ χρυσᾶ ὄνειρα τοῦ Βάσου εἶχαν γίνει πραγματικότητα μέσα σ' αὐτὰ τὰ τρία χρόνια τῆς παντρειᾶς του.

— Κι' ἕνα παιδί;

— Ἄκουγε πότε τὸν πατέρα του καὶ πότε τὴ μητέρα του νὰ τοῦ λένε.

— Ἀργότερα, ἀργότερα, τοὺς ἀπαντοῦσε ἐκεῖνος σιγανά, μ' ἕνα χαμόγελο. Ἂς μὴ χαλάσωμε τὸ χατήρι τῆς Ἑλενίτσας. Νέα εἶναι ἀκόμη, ἂς χαρῆ ὅσο μπορεῖ... Δὲν πρέπει νὰ μπῆ ἀπὸ τώρα σὲ βάσανα...

Ὁ κρυφὸς καϋμὸς ὡστόσο βασάνιζε διαρκῶς τὸν κὺρ-Θεοφάνη κι' ὅλο ἀναρωτιόταν: «Καὶ τὸ χαρτί; Τ' ἄφησε τὸ χαρτί; Μήπως ἄλλαξε τώρα, ποὺ παντρεύτηκε;» Μὰ δὲν τολμοῦσε νὰ ρωτήση τὸ γυιό του, ἀπὸ φόβο μήπως τοῦ θυμίση τὴν παλιά του ζωή.

Ὅσο γιὰ τὸ Βάσο, τὰ εἶχε ὅλα! Ἀκόμη καὶ τὸ χαρτὶ δὲν τοῦλειπε. Ἔπαιζε ἀπὸ εὐχαρίστησι στοὺς κοσμικοὺς κύκλους, ποὺ σύγναζε. Ἀλλ' ἔπαιξε μετρημένα. Μόνο μιὰ βραδυά, ποὺ ἐμπλέξε μὲ δυὸ ἐφοπλιστὰς πεισμάτωσε καὶ σὲ λίγες ὧρες τοὺς πῆρε τόσα πολλά, ποὺ τοὺς ἀνάγκασε ν' ἀποσυρθοῦν ἀπὸ τὸ παιχνίδι.

Ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ βράδυ ξεθάρρεψε. Ἡ γυναίκα του τότε ἄρχισε νὰ ἀντιδρᾶ κι' ἐκείνος, βλέποντας τὴν ἀγωνία της, σταμάτησε τὸ γερὸ παιχνίδι γιὰ πολλοὺς μῆνες. Ἔτσι κάθε ὑποψία της γιὰ τὸ χαρτοπαικτικὸ πάθος του διαλύθηκε. Ὁ Βάσος ἔπαιξε πιὰ λίγα καὶ μετρημένα κι' ὄχι στὶς κοσμικὲς συντροφιές. Πήγαινε ἔξω, σὲ καμμιὰ κρυφὴ λέσχη, γιὰ νὰ ἱκανοποιῆ τὸ πάθος του.

★

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη τῆς Κυριακῆς, ποὺ γιόρταζε τὸ σπίτι τοῦ κὺρ-Θεοφάνη κι' εἶχε συγκεντρωθῆ ὅλη ἡ οἰκογένεια, συνέβαινε κάτι τὸ εὐχάριστο, κάτι ποὺ δὲ τὸ εἶχε ἀκόμη φανερώσει σὲ κανένα ὁ κὺρ-Θεοφάνης. Τὸ κρατοῦσε γιὰ νὰ τὸ πῆ σπὴν ὥρα του καὶ νὰ εὐχαριστήση ὅλα τὰ παιδιά του.

Δὲν παραξενεύτηκε, λοιπόν, κανείς τους, ὅταν εἶδαν στὸ τραπέζι καλεσμένο καὶ τὸ Στέλιο, τὸν πρῶτο του ὑπάλληλο στὸ ἐμπορικό του. Συχνὰ τὸν καλοῦσε, γιατὶ τὸν ἐκτιμοῦσε πολὺ γιὰ τὸν τίμιο καὶ καλὸ χαρακτῆρα του.

Ἔτσι, τὸν Στέλιο τὸν εἶχε προορίσει γιὰ ἄντρα τῆς πρώτης του κόρης, τῆς Ἀγλαΐας. Τὴν ἡμέρα, λοιπόν, ἐκείνη, ποὺ γιόρταζε τὰ γενέθλιά του ὁ κὺρ-Θεοφάνης, γιόρταζε καὶ τοὺς ἀρραβῶνες τῆς κόρης του, χωρὶς νὰ ἔχη ὅμως εἰδοποιήσει κανένα ἀκόμα.

Τοῦ εἶχαν φέρει πολλὰ δῶρα. Μὰ κι' ὁ κὺρ-Θεοφάνης εἶχε στρώσει πλούσιο κι' ἀρχοντικὸ τραπέζι.

Τὴν ὥρα, λοιπόν, ποὺ ἄρχισαν οἱ εὐχὲς ἀπὸ τὰ παιδιά του, ὁ κὺρ-Θεοφάνης σήκωσε τὸ ποτῆρι του κι' εὐχήθηκε κι' αὐτὸς γιὰ τὴν εὐτυχία τοῦ Στέλιου καὶ τῆς Ἀγλαΐας.

Ἔπειτα, βγάζοντας ἀπὸ τὴν τσέπη του τὰ δακτυλίδια, τοὺς ἀρραβώνιασε.

Ὅλοι εἶχαν μείνει εὐχαριστημένοι. Ὅσο γιὰ τὴν Ἀγλαΐα καὶ τὸ Στέλιο, ἔλαμπαν ἀπὸ χαρά, γιατὶ πραγματοποιοῦσαν τ' ὄνειρό τους, ἔπειτα ἀπὸ κρυφὴ ἀγάπη δυὸ χρόνων.

Ὅταν ὅλοι σηκώθηκαν ἀπὸ τὸ τραπέζι, ὁ Βάσος βρίσκοντας κάποια πρόφασι, πῆρε μαζί του τὸν πατέρα του ὡς τὸν κῆπο, ποὺ ἦταν πίσω ἀπὸ τὸ σπίτι.

Ὁ κὺρ-Θεοφάνης ἦταν ἐξυπνος ἄνθρωπος κι' ἀμέσως πέρασαν ἀπὸ τὸ μυαλό του χίλιες σκέψεις γι' αὐτὸ τὸ ξεμονάκιασμα. Καὶ δὲ γελάστηκε... Μὲ λίγα λόγια ὁ Βάσος τοῦ παρουσίασε ὠμὰ τὸ ζήτημα. «Ἂν δὲν τὸν βοηθοῦσε, θ' αὐτοκτονοῦσε! Εἶχε παίξει στὰ χαρτιὰ κι' εἶχε χάσει τὴν κλινικὴ καὶ τὸ σπίτι του! Κι' ἂν σὲ τρεῖς μέρες δὲν εὕρισκε τὰ λεφτὰ ποὺ τοῦ χρειάζονταν, θὰ τοὺκαναν κατάσχεσι καὶ θὰ ρεζιλευόταν στοὺς κύκλους τῆς γυναίκας του καὶ στὴν πελατεία του. Ὁ Βάσος, λοιπόν, βαοιζόταν στὶς προῖκες τῶν κρητσῶν, ποὺ ὁ πατέρας του τὶς εἶχε μεγαλώσει πολύ, καὶ στὸ πατρικὸ σπίτι.

Ὁ κὺρ-Θεοφάνης ἔμεινε σιωπηλὸς ἀρκετὴ ὥρα. Ἔπειτα ἀναπικώνοντας τὸ μέτωπο, τοῦ εἶπε ἀποφασιστικά:

— Ὄχι! Αὐτὸ δὲ μπορεῖ νὰ γίνη!...

— Πατέρα, καταστρέφομαι! στέναξε ὁ Βάσος.

— Προτιμῶ νὰ καταστραφῆ ἕνας, παρὰ νὰ καταστρέψω μὲ τὰ ἴδια μου τὰ χέρια ὅλους τοὺς ἄλλους. Ἔκανα περισσότερα ἀπὸ ὅ,τι σοῦπρεπε κι' ἔτσι μπόρεσες νὰ ἐκπληρώσης ὅλα τὰ ὀνειρά σου. Τώρα ἔχουν κι' ἄλλοι σειρὰ γιὰ νὰ ἐκπληρώσουν τὰ ὀνειρά τους... Ὅσο γιὰ σένα, εἶσαι ἄξιος τῆς τύχης σου!

Καὶ τοῦ γύρισε τὶς πλάτες.

★

Ὁ Βάσος ὡστόσο δὲν σκοτώθηκε, ὅπως εἶχε φοβερίσει τὸν πατέρα του.

Προτίμησε νὰ ἐξαφανιστῆ γιὰ πάντα, φεύγοντας κρυφὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα κι' ἀφήνοντας πίσω του τὴν καταστροφὴ καὶ τὴν ἀπόγνωσι...

ΜΙΡΑΝΤΑ

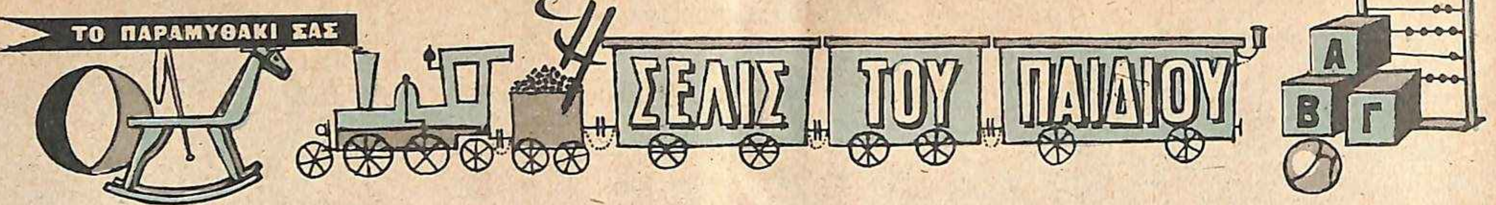

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΥΤΥΧΙΑ

ΤΟΝ παλιὸ καιρὸ στὶς πλαγιὲς τῶν Ἄλπεων βρισκόταν ἕνα χωριουδάκι. Ἀνάμεσα στὰ χαμηλὰ σπιτάκια του ἦταν ἡ καλύβα τοῦ μπάρμπα Μπίλ, τοῦ φτωχοῦ ξυλοκόπου. Ὁ ξυλοκόπος εἶχε τὴ γυναίκα του καὶ δυὸ παιδιά. Τὸ Λουκιανό, ἕνα ἀγόρι δεκαπέντε χρόνων, καὶ μιὰ κόρη δέκα χρόνων, τὴ Λουκιανή.

Ὁ Λουκιανὸς βοηθοῦσε στὴ σκληρὴ δουλειὰ τὸν πατέρα του. Μὰ παρ' ὅλους τοὺς κόπους καὶ τῶν δύο, κέρδιζαν πολὺ λίγα. Κι' ἡ οἰκογένεια ζοῦσε στενόχωρα. Εἶχαν καὶ τὴ μητέρα, ἄρρωστη ἀπὸ καιρό, ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ σηκωθῆ ἀπ' τὸ κρεβάτι.

Ὁ Λουκιανὸς πολλὲς φορὲς ἔβλεπε τ' ἄλλα ἀγόρια νὰ εἶναι καλοντυμένα καὶ νὰ καλοπερνοῦν καὶ μέσα του καταριόταν τὴν τύχη, ποὺ τοὺς εἶχε ρίξει στὴ φτώχεια.

—Πῶς θἄθελα νὰ βρῶ μιὰ μέρα, καμμιὰ νεράϊδα γιὰ νὰ τῆς ζητήσω νὰ μὲ κάνη πλούσιο! ἔλεγε στὴ μητέρα του.

—Ἡ νεράϊδα, παιδί μου, ποὺ μπορεῖ νὰ φέρη τὴν εὐτυχία, εἶναι ἡ Ἐργασία, τοῦ ἀπαντοῦσε ἐκείνη. Δὲν πλουτίζει κανεὶς βέβαια μὲ μιὰ δουλειά, σὰν τὴ δική μας, μὰ δὲν πεθαίνει ποτὲ ἀπὸ πεῖνα...

—Ναί! μουρμούριζε ὁ Λουκιανός, ἐγὼ ξέρω ἄλλους, ποὺ δὲ δουλεύουν κι' ὅμως ἔχουν ὅλα τὰ καλά!

Ἡ ὑπομονετικὴ καὶ καλὴ Λουκιανὴ τοῦ κάκου προσπαθοῦσε νὰ παρηγορήση τὸν ἀδελφό της.

Κοντοζύγωναν οἱ γιορτὲς καὶ τὸ χιόνι εἶχε πέσει πυκνὸ στὸ δάσος. Οἱ φτωχοὶ ξυλοκόποι δὲ μποροῦσαν πιὰ νὰ πᾶνε ἐκεῖ πέρα γιὰ ξύλα.

—Πρέπει νὰ βρῶ λεφτά, ἔλεγε ὁ Λουκιανός, γιὰ νὰ περάσουμε κι' ἐμεῖς καλὰ τὶς γιορτές, ὅπως κι' οἱ γειτόνοι μας. Ὅλα τὰ σπίτια, καὶ τὰ πιὸ φτωχά, ἄρχισαν νὰ ἑτοιμάζωνται γιὰ τὴν Πρωτοχρονιά...

—Ποῦ θὰ τὰ βρῆς, Λουκιανέ; τὸν ρωτοῦσε ἡ ἀδελφή. Ἂς κάνουμε τὸ σταυρό μας νὰ φέρη ὁ καινούργιος χρόνος τὴν ὑγεία στὴ μητέρα μας. Αὐτὸ θἆναι ἡ μεγαλύτερη χαρά μας!

—Ὄχι, ὄχι, ἔχω στὸ νοῦ μου ἕνα σχέδιο. Ἕνας γέρο-ξυλοκόπος μοῦ ἔχει πῆ ὅτι, κάτω ἀπ' τὸ Βράχο τῆς Κυρᾶς, ποὺ τὸν ἔχει δῆ πολλὲς φορὲς μέσα στὸ δάσος, ὑπάρχει μιὰ σπηλιά. Ἐκεῖ ὁ νάνος Γκουγκούς, μαζὶ μὲ ἄλλους νάνους, φυλάει ἕνα μεγάλο θησαυρὸ ἀπὸ χρυσάφι καὶ διαμάντια!

—Καὶ πιστεύεις αὐτὰ τὰ παραμύθια, Λουκιανέ;

—Στὴν ἀρχὴ δὲν τὰ πίστευα. Ὁ γέρος ὅμως μοῦ εἶπε πὼς τοὺς εἶδε! Ἔλαμπε, λέει ἡ σπηλιά τους ἀπὸ τὰ πολύτιμα πετράδια!

—Ναί, ἀλλὰ θἆναι φόβος νὰ σιμώση κανεὶς ἐκεῖ. Θὰ φυλᾶνε καλὰ τὸ θησαυρό τους!...

—Μόνο μιὰ φορὰ τὸ χρόνο μπορεῖ νὰ μπῆ κανεὶς στὴ σπηλιά τους: Τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Τὴ νύχτα φεύγουν ὅλοι. Πηγαίνουν μακρυά, ποιὸς ξέρει ποῦ; Καὶ γυρίζουν μόλις φέξη ὁ καινούργιος χρόνος. Ἔτσι κι' ἐγὼ θὰ βρῶ εὐκαιρία, θὰ τρυπώσω στὴ σπηλιά, θὰ μαζέψω μπόλικο χρυσάφι καὶ διαμάντια καὶ θὰ γυρίσω στὸ σπίτι μας!...

—Πόσο εὔκολα κάνεις στὸ μυαλό σου αὐτὰ τὰ σχέδια! Καὶ δὲν συλλογίζεσαι πὼς μπορεῖ νὰ πάθης κανένα κακό. Τὸ καλύτερο ποὔχεις νὰ κάνης εἶναι νὰ καθίσης κοντὰ στὴ μητέρα. Γιατὶ ἐγὼ θὰ πάω στὶς πλαγιὲς νὰ μαζέψω ἐντελβάϊς. Λένε πὼς τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς τὰ λουλούδια αὐτὰ γίνονται ἄστρα! Κι' ὅποιος τὰ μαζέψη μπορεῖ νὰ κάνη καλὰ μ' αὐτὰ ὅποιον ἄρρωστο θέλει. Θὰ μαζέψω κι' ἐγὼ γιὰ νὰ τὰ δώσω στὴ μητέρα νὰ γίνη καλά. Κάθισε, λοιπόν, στὸ σπίτι μας καὶ πρόσεξε, γιατὶ λένε πὼς οἱ νάνοι εἶναι κακοὶ κι' ἐκδικοῦνται...

Ὁ Λουκιανός, βλέποντας πὼς ἡ ἀδελφή του φοβόταν, δὲν ἔβγαλε μιλιά.

Ὕστερα ὅμως ἀπὸ τὸ φαγητό, εἶπε πὼς θὰ πήγαινε νὰ μαζέψη ξύλα κι' ἔφυγε γιὰ τὸ δάσος. Τράβηξε λοιπὸν ἴσα στὸ Βράχο τῆς Κυρᾶς. Εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασι νὰ κρυφτῆ καὶ νὰ περιμένη νὰ φύγουν οἱ νάνοι, γιὰ νὰ πάρη χρυσάφι καὶ διαμάντια.

Ἡ Λουκιανὴ ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος πῆρε τὴν πλαγιὰ γιὰ νὰ βρῆ τὰ σπάνια ἐκεῖνα λουλούδια. Τὸ χιόνι ἔφτανε ὡς τὰ γόνατά της κι' ὁ ἀέρας ἦταν παγωμένος. Μὰ ἡ Λουκιανή, γιὰ χάρι τῆς μητέρας της, προχωροῦσε μὲ θάρρος.

—Ποῦ πᾶς μικρούλα μου; ρώτησε ἕνα κοράκι, σκαρφαλωμένο σ' ἕνα ἔλατο.

—Πάω νὰ μαζέψω λουλουδένια ἄστρα, γιὰ νὰ γίνη καλὰ ἡ ἄρρωστη μανούλα μου...

—Ψάξε στὸ χιόνι καὶ θὰ βρῆς!

—Εὐχαριστῶ, καλό μου κοράκι.

Κι' ἡ Λουκιανὴ ἔσκυψε καὶ βρῆκε ἕνα ἐντελβάϊς, ποὺ ἔλαμπε σὰν ἄστρο.

—Ποῦ πᾶς, μικρούλα μου; ρώτησε σὲ λίγο μιὰ ἀλεποῦ, κρυμμένη κάτω ἀπὸ τὰ κλαδιά.

—Πάω νὰ βρῶ λουλουδένια ἄστρα, γιὰ νὰ κάνω καλὰ τὴ μανούλα μου...

—Σκάλισε τὸ χιόνι πιὸ βαθειὰ καὶ θὰ βρῆς!

—Εὐχαριστῶ, καλή μου ἀλεποῦ!

Ἡ Λουκιανὴ σκάλισε καὶ βρῆκε μιὰ τοῦφφα ἄσπρα λουλούδια, λαμπερὰ σὰν ἄστρα.

Ἔτσι μάζεψε ἀρκετὰ ἐντελβάϊς καὶ σκέφτηκε νὰ γυρίση πίσω.

Μὰ σ' ἕνα μονοπάτι εἶδε μπροστά της ἕνα μεγάλο βράχο. Ἀπὸ κάτω ἦταν μιὰ σπηλιά. Κάτι μικρὰ ἀνθρωπάκια ἔβγαιναν ἀπὸ μέσα καὶ σκορπίζονταν τρέχοντας στὸ δάσος. Κατάλαβε τότε πὼς ἡ τύχη τὴν εἶχε φέρει μπροστὰ στὸ Βράχο τῆς Κυρᾶς.

—Ποῦ πᾶς, μικρούλα μου; τὴ ρώτησε ὁ ἀρχηγὸς τῶν νάνων, ὁ Γκουγκούς.

—Μάζεψα λουλούδια γιὰ νὰ γίνη καλὰ ἡ ἄρρωστη μανούλα μου. Καὶ τώρα γυρίζω στὸ σπίτι μου.

—Μπράβο, εἶσαι καλὸ παιδί. Δὲν εἶσαι σὰν αὐτὸ τὸ παλιόπαιδο, ποὺ παραφύλαγε νὰ μπῆ στὴ σπηλιὰ νὰ κλέψη τὸ θησαυρό μας. Ἀλλὰ τὸν πιάσαμε τὸν κατεργάρη. Τὸν ἔχουμε μέσα κι' ὅταν γυρίσουμε, θὰ τιμωρηθῆ, ὅπως ἀξίζει σ' ἕνα κλέφτη!

Ἡ Λουκιανὴ κατάλαβε πὼς ὁ κλέφτης ἦταν ὁ ἀδελφός της καὶ χωρὶς νὰ πῆ τίποτα κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα. Κι' ὅταν χάθηκε πιὰ κι' ὁ τελευταῖος νάνος στὰ βάθη τοῦ δάσους πλησίασε στὴ σπηλιά, ποὺ τὴν ἔφραζε ἕνας μεγάλος βράχος. Μὰ δὲ μποροῦσε νὰ μπῆ μέσα.

—Λουκιανέ, ποῦ εἶσαι; φώναξε.

—Ἐσὺ εἶσαι, ἀδελφούλα μου; ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Λουκιανοῦ. Μ' ἔκλεισαν ἐδῶ μέσα καὶ δὲ μπορῶ νὰ κυλήσω τὸ βράχο γιὰ νὰ βγῶ...

—Δυστυχισμένε, γιατί δὲν μ' ἄκουσες; Τώρα τί μπορῶ νὰ σοῦ κάνω;

—Ἄγγιξε τὸ βράχο μὲ τὰ λουλούδια ποὺ κρατᾶς! ἀκούστηκε μιὰ ἄγνωστη φωνὴ ἀπὸ μέσα.

Ἡ Λουκιανὴ ἄγγιξε τὸ βράχο. Κι' εὐθὺς παρουσιάστηκε ὁ Λουκιανὸς κατακίτρινος ἀπ' τὸ φόβο του.

—Καλή μου ἀδελφούλα, μοὔσωσες τὴ ζωή! τῆς εἶπε. Ἂς φύγουμε γρήγορα, μὴ μᾶς πιάση ὁ κακὸς Γκουγκούς.

Γύρισαν, λοιπόν, τρέχοντας στὸ σπίτι τους. Κι' ἡ Λουκιανὴ ἔδωσε στὴ μητέρα της νὰ μυρίση τὰ λουλούδια.

—Μικρούλα μου, ἀκούστηκε ἡ ἴδια φωνὴ ποὺ τῆς εἶχε μιλήσει στὸ βράχο, εἶμαι ἡ Κυρὰ τοῦ Δάσους. Εἶσαι καλὸ κορίτσι κι' ἡ μανούλα σου θὰ γίνη καλά. Γιὰ χατῆρι σου, συγχωρῶ καὶ τὸν ἀδελφό σου, ποὺ θέλησε νὰ πάρη τὸν ξένο θησαυρό.. Νἆσαι πάντα ἔτσι καλή, Λουκιανή. Κι' ἐσύ, Λουκιανέ, νὰ δουλεύης πάντα μὲ ὑπομονή. Ἔτσι θἆσαι εὐτυχισμένος καὶ ἥσυχος. Γιατί ἡ ἐργασία καὶ ἡ ἀρετὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ εὐτυχία!...

Η ΓΙΑΓΙΑ ΣΑΣ

— Ποῦ πᾶς, μικρούλα μου; τὴ ρώτησε ὁ ἀρχηγὸς τῶν νάνων.

ΤΟ ΠΑΙΓΝΙΔΑΚΙ ΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ 14ου

Πόσα παιδιὰ ἄραγε ἐξακολουθοῦν νὰ παίζουν μὲ τὰ πρωτοχρονιάτικα παιγνίδια τους, ποὺ τοὺς εἶχαν χαρίσει πέρσυ ἢ πρόπερσυ οἱ γονεῖς τους; Πολὺ λίγα.. Κι' ὅμως ὁ βασιλιᾶς τῆς Γαλλίας Λουδοβῖκος 14ος, ὅταν γέρασε πιά, συνήθιζε κάθε τόσο ν' ἀνοίγη ἕναν μεγάλο μπουφὲ καὶ νὰ βγάζη ἀπὸ μέσα ἕνα σωρὸ παιδικὰ παιγνίδια, ποὺ τοῦ εἶχαν χαρίσει, ὅταν ἦταν μικρὸς καὶ ποὺ εἶχαν διατηρηθῆ σὲ πολὺ καλὴ κατάστασι.

Ἀπ' ὅλα ἐκεῖνα τὰ παιγνίδια, ὅσοι αὐλικοὶ εἶχαν τὴν εὔνοια νὰ τὰ βλέπουν, θαύμαζαν ξεχωριστὰ ἕνα μικροσκοπικὸ ἁμαξάκι, ποὺ δὲν ἦταν μεγαλύτερο ἀπὸ ἕνα καρβέλι ψωμί. Ἦταν σωστὸ ἀριστούργημα. Μπροστὰ στὸ ἁμαξάκι ἦταν ζεμμένα δυὸ-δυὸ ὀχτὼ ἄλογα καὶ στὴ θέσι τοῦ ἁμαξᾶ ἦταν θρονιασμένος ἕνας μικροσκοπικὸς αὐλικὸς μὲ ὁλόχρυση κατακόκκινη φορεσιά, ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι του ἕνα μικρὸ μαστίγιο.

Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἁμαξιοῦ ἦταν τοποθετημένος ἕνας ἔξυπνος μηχανισμός, ὅμοιος μ' ἐκείνους τῶν ὡρολογιῶν. Ὅταν κούρντιζε κανεὶς τὸ παιγνίδι αὐτό, τὰ ὀχτὼ ἄλογα ἄρχιζαν ἀμέσως νὰ καλπάζουν καὶ νὰ σέρνουν τὸ ἁμαξάκι, ἐνῶ ὁ ἁμαξᾶς χτυποῦσε δεξιὰ κι' ἀριστερὰ τὸ καμουτσί του. Τὸ περίεργο δὲ ἦταν ὅτι τὸ ἁμαξάκι ἐκεῖνο εἶχε διατηρηθῆ κατακαινούργιο τόσα χρόνια.

Κάποτε μάλιστα ἕνας αὐλικὸς ἐξέφρασε τὸν θαυμασμὸ καὶ τὴν ἀπορία του πὼς διατηρήθηκε σὲ τόσο καλὴ κατάστασι. Κι' ὁ βασιλιᾶς Ἥλιος ἀποκρίθηκε σκύβοντας τὸ κεφάλι του:

—Αὐτὸ συμβαίνει, γιατὶ ὅταν ἤμουν παιδί, δὲν τὸ εἶχα χρησιμοποιήσει καθόλου. Οἱ παιδαγωγοί μου δὲ μοῦ ἐπέτρεπαν νὰ τὸ ἀγγίζω! Κάπου-κάπου τόβγαζαν αὐτοί, τὸ κούρντιζαν κι' ἔπαιζαν μαζί του, ἐνῶ ἐγὼ εἶχα τὴν ἄδεια νὰ τὸ βλέπω μόνο ἀπὸ μακρυά!...

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ἀπὸ ἕνα χαμίνι

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Βρισκόμαστε στὴν Ἀφρική, τὸ ἔτος 1870. Μιὰ ἀτμάκατος ἑνὸς γαλλικοῦ πολεμικοῦ ἀνεβαίνει τὸν ποταμὸ Ὀγγουέ, ἀναζητῶντας τὸ γιατρὸ Λαμπεριέρ, ποὺ τὸν ἀπαγάγανε οἱ καννίβαλοι Ὀσουέμπας. Μέσα σ' αὐτὴν βρίσκεται ὁ θερμαστὴς Φρικέ, ἕνας διαβολεμένος Παριζιάνος μάγκας ποὺ δὲ χάνει ποτὲ τὸ κέφι του. Ἐπίσης βρίσκεται ἕνας νέος Γάλλος, ὀνόματι Ἀντρέ, ποὺ ἀκολούθησε αὐτὴ τὴν ἀποστολὴ ἀπὸ δίψα γιὰ περιπέτειες. Πέφτουν λοιπὸν κι' οἱ δυὸ στὰ χέρια τῶν ἀγρίων, ποὺ τοὺς πηγαίνουν στὸ χωριό τους. Ἐκεῖ βρίσκουν καὶ τὸ γιατρό. Προορίζονται κι' οἱ τρεῖς νὰ φαγωθοῦνε, ἀλλ' ἀφοῦ παχύνουνε πρῶτα. Γι' αὐτὸ οἱ ἄγριοι τοὺς ταΐζουν διὰ τῆς βίας μ' ἕνα θρεπτικὸ χυλό. Ἀλλ' ὁ γιατρὸς κατορθώνει νὰ φτιάνη ὀξυγόνο, μὲ πρωτόγονα μέσα, νὰ τὸ εἰσπνέη κι' ἔτσι νὰ μένη ἀδύνατος. Τὸ ἴδιο θ' ἀρχίσουν νὰ κάνουν κι' οἱ δυὸ ἄλλοι. Ὁ Φρικὲ τοὺς διηγεῖται τὴν ἱστορία του: Ἦταν ἕνα ὀρφανὸ καὶ φτωχὸ παιδί, ποὺ ἔπειτα ἀπὸ διάφορες περιπέτειες, ἀποφάσισε νὰ κάνη τὸ γῦρο τοῦ κόσμου, καὶ γι' αὐτὸ ἔγινε θερμαστὴς σὲ πλοῖο. Ἐνῶ κουβεντιάζουν ἔτσι οἱ τρεῖς σύντροφοι, ἀκούγονται ἀπ' ἔξω φωνὲς καὶ ντουφεκιὲς κι' ἐμφανίζεται στὴ φυλακή τους ἕνας πανύψηλος Ἀβησσυνός.

ΤΟΥ Ζ. ΜΠΟΥΣΕΝΑΡ

2ον

Τὰ χέρια του ἦταν φορτωμένα μὲ χρυσὰ κι' ἀσημένια δαχτυλίδια. Τὸ ντύσιμό του ἔδειχνε Μουσουλμᾶνο. Κι' εἶχε στὴ ζώνη του ὁλόκληρο ὁπλοστάσιο: δυὸ ρεβόλβερ, ἕνα πλατύστομο χατζάρι κι' ἕνα μακρὺ μαχαῖρι.

Κύτταζε ἀμίλητος τοὺς τρεῖς Εὐρωπαίους, ποὺ τὸν κύτταζαν κι' αὐτοί, σωπαίνοντας.

Ἦταν πολὺ ἀδύνατος, κοκκαλιάρης, κακοφτιαγμένος, μὲ ὤμους πεσμένους, μὲ τὸ πρόσωπό του σημαδεμένο ἀπὸ ἕνα εἶδος λέπρας... τέρας σωστό!

— Τί κακομούτσουνος ποὺ εἶναι! μουρμούρισε ὁ Φρικέ.

Μὰ κι' ὁ γιατρὸς ἔδειξε μὲ μιὰ γκριμάτσα τὴν ἀποστροφὴ ποὺ ἔνοιωθε.

Ὁ ἄγνωστος ἐξακολουθοῦσε νὰ τοὺς κυττάζη, ἀμίλητος. Ἀνησυχῶντας γι' αὐτὴ τὴ στάσι του, ὁ Φρικὲ τοῦ εἶπε, γιὰ νὰ διακόψη τὴ σιωπή:

— Καλημέρα, κύριε!

— Σελὰμ ἀλέϊκομ! πρόφερε ἐκεῖνος, κουρασμένα.

— Μωρὲ αὐτὸς μιλάει ἀλλοιώτικη γλῶσσα ἀπ' τοὺς ἄλλους, παρατήρησε τὸ παιδί.

— Ναί, ἀραβικά, εἶπε ὁ Ἀντρέ. Τὴ μιλάω κι' ἐγώ, αὐτὴ τὴ γλῶσσα.

— Εὐτυχῶς! ψιθύρισε ὁ γιατρός. Σίγουρα, αὐτὸ τὸ ὑποκείμενο θὰ εἶναι δουλέμπορος. Πιθανὸν νὰ βρεθῆ τρόπος νὰ συνεννοηθοῦμε μαζί του.

— Ὁ Ἀλλὰχ μαζί σου, εἶπε ὁ Ἀντρὲ ἀραβικά.

Ὁ γίγας φάνηκε κατενθουσιασμένος ποὺ τοῦ μιλοῦσαν στὴ γλῶσσα του. Ἔκαμε νόημα στοὺς τρεῖς Εὐρωπαίους νὰ βγοῦν ἀπ' τὴ φυλακή τους, κι' ἐκεῖνοι ὑπακούσανε ἀμέσως.

— Εἶμαι ὁ Ἰμπραήμ, ἀπὸ τὴν Ἀβησσυνία, τοὺς ἐξήγησε. Ἔρχομαι ν' ἀγοράσω δούλους.

— Δίκιο εἴχατε, γιατρέ! εἶπε ὁ Φρικέ, ὅταν ὁ Ἀντρὲ μετάφρασε αὐτὴ τὴ φράσι.

Ὁ Ἰμπραὴμ ἔδειξε κάποια συγκίνησι, ὅταν τοῦ ἐξήγησε ὁ Ἀντρὲ μὲ συντομία ποιοὶ ἦταν οἱ δυὸ σύντροφοί του.

Ὁ γίγας αὐτὸς ὑπόφερε ἀπὸ μιὰ μυστηριώδη ἀρρώστεια, κι' ἔλπισε πὼς θὰ μποροῦσε νὰ τὸν σώση ὁ Εὐρωπαῖος γιατρός.

— Εἴσαστε δικοί μου. Ἐλᾶτε! εἶπε ὁ Ἰμπραήμ, ἀφοῦ κουβέντιασε γιὰ λίγο ζωηρὰ μὲ τοὺς Ὀσουέμπας.

Ὁ γιατρὸς κατάλαβε πὼς ἐπρόκειτο ν' ἀλλάξουν κύριο.

— Τόσο τὸ καλύτερο! φώναξε ὁ Φρικέ. Ὁ καινούργιος μας ἀφέντης εἶναι ἄσκημος, μὰ ἐλπίζω πὼς δὲ θὰ μᾶς βιάση κι' αὐτὸς νὰ καταπιοῦμε ἐκεῖνο τὸ χυλό!... Πάει λοιπὸν πιὰ τὸ «μπικόντο»! Ἔτσι μάλιστα...

— Ἀφῖστε με νὰ τὰ κανονίσω ἐγώ, εἶπε ὁ Ἀντρέ. Πιστεύω νὰ βγοῦμε κερδισμένοι ἀπ' αὐτὴ τὴ συνάντησι!

Κι' ἄρχισε νὰ συζητῆ ἀραβικὰ μὲ τὸ δουλέμπορο. Ὁ γιατρὸς πῆρε μαζί του τὸ Φρικὲ κι' ἀπομακρύνθηκαν μερικὰ βήματα, γοητευμένοι ἀπ' τὴν προσωρινὴ αὐτὴ ἐλευθερία τους.

Ὁ μικρὸς ἄρχισε τὰ χοροπηδήματα, ἀπ' τὴ χαρά του. Κάποια στιγμή, λοιπόν, σκόνταψε σ' ἕνα γκρίζο ὄγκο, μισοκρυμμένο στοὺς πανύψηλους θάμνους. Ἀκούστηκε τότε κάτι σὰν ρόγχος καί, πρὶν ὁ Φρικὲ προφτάση νὰ καταλάβη ποῦ βρισκόταν, ἔνοιωσε νὰ τὸν ἁρπάζη ἀπ' τὴ μέση ἕνα στρογγυλὸ κι' ἐλαστικὸ παλαμάρι, νὰ τὸν σφίγγη καὶ νὰ τὸν σηκώνη ψηλά, μὲ τρομαχτικὴ δύναμι.

Δὲν ἔβαλε τὶς φωνές, δὲ ζήτησε βοήθεια. Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ καταλάβη πὼς ἡ θέσι του ἦταν κρίσιμη.

Ὁ Φρικὲ κι' ὁ ἐλέφαντας

Τὸ «παλαμάρι» ποὺ τὸν ἔζωνε, ἦταν ἡ προβοσκίδα ἑνὸς κολοσσιαίου ἐλέφαντα, ποὺ ζητοῦσε νὰ μάθη γιὰ ποιὸ λόγο τὸν εἶχε ἐνοχλήσει ὁ ἀναιδέστατος ἐκεῖνος νεαρός...

— Θὰ μὲ σκάσης, διάβολε! τοῦ φώναξε ὁ Φρικέ. Τί μὲ [illegible] Φίλοι, καλέ! Ἐσὺ ποὺ εἶσαι καλός, εὐγενικός...

Κα[illegible] τὴν προβοσκίδα τοῦ ζώου. [illegible]

Στὸ μεταξύ, [illegible] γαλόσωμοι [illegible], ὅλοι Ἀβησσυνοί. Ἦταν οἱ σωματοφύλακες τοῦ Ἰμπραήμ, [illegible] ὡς τὰ δόντια [illegible] σουνε τὸ Φρικέ.

— [illegible] τοὺς [illegible] ἐξήγησε [illegible] φίλοι, [illegible] ἔχουμε [illegible]

Ἄρχισε [illegible] Ἀβησσυνοῦ, [illegible] ρε στὸν ἐλέφαντα, [illegible] τα καὶ περιέργεια.

Στὸ μεταξύ, [illegible] Ἀντρὲ μὲ τὸν Ἰμπραήμ.

Ὁ [illegible] τὸ γιατρό.

— [illegible] εἶπε. Ὁ ἀπαίσιος αὐτὸς Ἰμπραὴμ βασανίζεται ἀπὸ μιὰ φριχτὴ ἀρρώστεια. Εἶναι νέος, 35 χρονῶν, κι' ὅμως νοιώθει πὼς πεθαίνει σιγὰ-σιγά. Ὅλα τὰ φάρμακα δείχτηκαν ἀνίσχυρα νὰ τὸν γιατρέψουνε. Κατανάλωσε περικοπὲς τοῦ Κορανίου, σὲ τόση ποσότητα, ὥστε εἶναι παράξενο πῶς ὑπάρχουν ἀκόμη ἀντίτυπα αὐτοῦ τοῦ βιβλίου. Τύλιξε τὸ σῶμα του πολλὲς φορὲς μὲ ζεστὲς ἀκόμα προβιὲς ζώων. Τὸ πιὸ φριχτὸ εἶναι πὼς ἔγδαρε ἀκόμα κι' ἀνθρώπους, γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό! Κι' ἔκανε λουτρὰ μὲ ἀνθρώπινο αἷμα. Τίποτα δὲν πέτυχε!

— Μαντεύω! Θέλετε ν' ἀναλάβω ἐγὼ τὴ θεραπεία του.

— Ἀκριβῶς!

— Θὰ κάνω ὅ,τι μπορῶ. Μὰ ποιὸς σᾶς ἐγγυᾶται πὼς, ἀφοῦ γίνη καλά, δὲ θὰ σπεύση νὰ μᾶς παρατήση στοὺς ἀνθρωποφάγους;

— Θὰ τ' ἀφίσουμε στὴν τύχη. Θὰ τὸν βάλουμε ἄλλωστε νὰ ὁρκιστῆ στὸ Κοράνιο. Καὶ οἱ Μουσουλμᾶνοι, ὅπως αὐτός, κρατᾶνε συνήθως τὸν ὅρκο τους... Κι' ὕστερα, ὅσο ἄθλιος κι' ἂν εἶναι, θἄχη ἴσως τὴν εὐσυνειδησία ν' ἀποδείξη πραγματικὰ ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη εἶναι ἀρετὴ τῶν μαύρων.

— Καλὰ καὶ ἅγια αὐτὰ ὅλα. Πρέπει ὅμως, ὄχι μόνο νὰ μάθουμε ἀπὸ τί πάσχει, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν θεραπεύσουμε.

— Ἀσφαλῶς!

— Ναί, μὰ πῶς διάβολο νὰ τὸν κουράρω, ἀφοῦ δὲν ἔχω οὔτε ἕνα κομμάτι τσιρότο;

— Ἐσεῖς, γιατρέ, βρήκατε τὸ μέσον ν' ἀχαμνύνετε!... Σίγουρα, θὰ τὰ καταφέρετε κι' ἐδῶ! Μπορῶ νὰ ὑποσχεθῶ γιὰ λογαριασμό σας;

— Κάνετε ὅπως νομίζετε... Μὰ πρέπει πρῶτα νὰ ἐξετάσω τὸν ἄρρωστό μου.

Τὸ θάρρος τοῦ Ἀντρὲ

Ὁ γιατρὸς κι' ὁ Ἀντρὲ πλησιάσανε τὸ δουλέμπορο. Ὁ Ἰμπραὴμ προσπαθοῦσε νὰ κρύψη τὴν ἀγωνία του, μὰ δὲν τὸ κατόρθωνε τελείως.

— Αὐτὸς εἶναι ὁ «τουμπίμπ» (γιατρός); ρώτησε ἀραβικὰ τὸν Ἀντρέ.

— Ναί, αὐτός.

— Τί λέει;

— Πῶς ἡ θεραπεία σου βρίσκεται στὰ χέρια τοῦ Ἀλλάχ.

— Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια.

— Θὰ κάνη ὅ,τι διατάζει ὁ Ἀλλάχ. Ἐσὺ πρέπει νὰ τὸν ὑπακούσης.

— Θὰ ὑπακούσω, ἀφοῦ τὸ θέλει ὁ Ἀλλάχ.

— Προηγουμένως ὅμως πρέπει νὰ μᾶς ἀποσπάσης καὶ τοὺς τρεῖς ἀπ' τὰ χέρια αὐτῶν ποὺ μᾶς κρατᾶνε αἰχμαλώτους! Πρέπει νὰ ὁρκιστῆς πὼς θὰ μᾶς ὁδηγήσης σὲ μιὰ εὐρωπαϊκὴ ἀποικία.

Τὰ μάτια τοῦ Ἰμπραὴμ λάμψανε ἄγρια. Τράβηξε ἕνα ρεβόλβερ καὶ οὔρλιασε:

— Σκύλε χριστιανέ, τολμᾶς νὰ μοῦ βάζης ὅρους;... Εἴσαστε σκλάβοι μου, σᾶς ἀγόρασα καὶ τοὺς τρεῖς... θὰ κάνετε ὅ,τι θέλω ἐγώ.

— Ποτέ! ἀπάντησε μὲ θάρρος ὁ Ἀντρέ, κυττάζοντάς τον περήφανα. Οἱ φοβέρες σου μὲ κάνουν νὰ σὲ λυπᾶμαι. Φωνάζεις σὰν παλιόγρια. Ἀλλ' ἐμεῖς εἴμαστε ἄντρες!

Ὁ Ἰμπραὴμ ἔτριξε τὰ δόντια του καὶ σήκωσε τὸ περίστροφό του. Ὁ Ἀντρὲ ἔμεινε ἀτάραχος. Πλησίασε, τόσο ποὺ ν' ἀγγίξη τὸ στῆθος του στὴν κάννη τοῦ ὅπλου, καὶ κάρφωσε τὴ φλογερὴ ματιά του στὸ δουλέμπορο, ποὺ χαμήλωσε τὸ χέρι του.

— Ὁρκίσου, ὅσο εἶναι ἀκόμα καιρός! πρόφερε.

— Τ' ὁρκίζομαι! μουρμούρισε ἐκεῖνος, δαμασμένος.

Ὁ γιατρός, ποὺ εἶχε παρακολουθήσει μ' ἀπάθεια τὴ σκηνή, σκέφτηκε πὼς θὰ ἦταν καλὸ νὰ δώση κάποια ἐπισημότητα στὴν ἰατρική του ἐπέμβασι.

Ἔβαλε λοιπὸν τοὺς τυμπανιστὲς νὰ χτυπήσουν τὰ τύμπανα. Ἡ σημαία μὲ τὴν ἡμισέληνο ἀναπετάσθηκε στὴ μέση τοῦ κύκλου, ὅπου βρίσκονταν οἱ τρεῖς ἄντρες. Διέταξε τοὺς μαύρους στρατιῶτες, ποὺ στέκονταν ὁλόγυρα, νὰ κάνουν μεταβολὴ καὶ νὰ μὴν ἀλλάξουν καθόλου θέσι, ἂν δὲ θέλανε νὰ προκαλέσουν τὸ θάνατο τοῦ ἀρχηγοῦ τους. Κι' ὁ Ἰμπραὴμ συμπλήρωσε αὐτὴ τὴ σύστασι, ἀπειλῶντας τους προκαταβολικὰ πὼς θὰ τοὺς φύτευε μιὰ σφαίρα στὸ κεφάλι.

— Βγάλε τὰ ροῦχα σου! τοῦ εἶπε ἐπιτακτικὰ ὁ γιατρός.

Κι' ὅταν θέλησε ἐκεῖνος νὰ καλέση ἕνα μαῦρο, γιὰ νὰ τὸν βοηθήση, τὸν ἐμπόδισε:

— Μόνος σου! διέταξε σκληρά.

Ἡ φωνή του ἦταν βροντερὴ καὶ τὰ μάτια του λάμπανε τρομερὰ κάτω ἀπ' τὰ πελώρια φρύδια του.

Ὁ ἄρρωστος ὑπάκουσε πειθήνια. Σὲ λίγο ἦταν ὁλόγυμνος.

Παρουσίαζε τώρα μιὰ ὄψι φρικιαστική. Τὸ κορμί του εἶχε σὲ διάφορα μέρη ἐξογκώματα μεγάλα ὅσο μιὰ γροθιά. Στὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιᾶς καὶ στὸ στῆθος, τὸ δέρμα εἶχε σκάσει κι' εἶχε πληγιάσει.

Ὁ γιατρὸς τὸν ἐξέτασε μὲ προσοχή, γιὰ πολλὴ ὥρα, δίχως νὰ νοιάζεται γιὰ τὰ μουγκρητὰ τοῦ πόνου του, ὅταν τὸν ἔσφιγγε σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ κορμιοῦ του.

Ἡ «ταινία τῆς Μεδίνας»

Τὸ κτῆνος ὑπόφερε. Ὁ ἱδρώτας του ἔτρεχε σὰν ποτάμι. Τὰ μάτια του στριφογύριζαν μὲ ἀγωνία μέσα στὶς κόγχες.

Τέλος, ὁ γέρος γιατρὸς ἔκαμε ἕνα βῆμα πίσω κι' ἔδειξε μ' ἕνα νόημα πὼς ἡ ἐξέτασι εἶχε τελειώσει. Ὁ ἄρρωστος, ἐξαντλημένος, λαχανιασμένος, σωριάστηκε χάμω.

Ὁ Ἀντρὲ ἔγνεψε σὲ τέσσερες ἄντρες νὰ τὸν σηκώσουν καὶ νὰ τὸν μεταφέρουνε μέσα στὴν καλύβα. Ἀκολούθησε κι' αὐτός, μαζὶ μὲ τὸ γιατρό.

— Λοιπόν;... ρώτησε τὸ γέρο ἐπιστήμονα.

— Καλὰ πᾶνε τὰ πράγματα, ἀγαπητέ μου. Διέγνωσα τὴν ἀρρώστεια του ἀπ' τὴν ἀρχή. Μὰ ἔκρινα πὼς ἔπρεπε νὰ παρατείνω τὴν ἐξέτασι, γιὰ λόγους ἐντυπώσεως... Ἡ ἐπέμβασί μου θὰ διαρκέση ἀρκετὴ ὥρα.

— Μὰ δὲ φοβᾶστε μήπως πεθάνη αὐτὸς ὁ ἀχρεῖος, ἔτσι ἀδύνατος ποὺ εἶναι;

— Αὐτός; Ποτέ! Μπορῶ νὰ σᾶς ἐγγυηθῶ ὅτι, σὲ μιὰ βδομάδα, θὰ εἶναι περδίκι.

— Πότε θ' ἀρχίσετε τὴν ἐπέμβασι;

— Τώρα ἀμέσως. Πρῶτα ὅμως νὰ μᾶς ὁρκιστῆ!

— Ἐδῶ εἴμαστε, Ἅγιε Βασίλη... Μὴ κάνης τὸν κόπο νὰ κατεβῆς!

Ὁ Ἰμπραὴμ συνερχότανε σιγὰ-σιγά. Ὁ Ἀντρὲ τοῦδωσε νὰ πιῆ μπύρα ἀπὸ σόργο. Ὕστερα τὸν ἔβαλε νὰ ὁρκιστῆ πάνω στὸ Κοράνιο, ποὺ ἔφερε ὁ ὑπασπιστής του, ὅτι, ἂν γιατρευότανε, θάδινε στοὺς τρεῖς Εὐρωπαίους τὴν ἐλευθερία τους, θὰ φρόντιζε γιὰ τὶς ἀνάγκες τους καὶ θὰ τοὺς ὁδηγοῦσε ὡς τὴν παραλία, σὲ μιὰ πορτογαλικὴ ἀποικία.

Ὕστερα ὁ Ἰμπραὴμ σύστησε στοὺς ἀνθρώπους του νὰ φερθοῦνε μὲ σεβασμὸ στοὺς τρεῖς λευκούς, ἀλλὰ νὰ τοὺς τιμωρήσουνε φριχτά, ἂν πέθαινε.

— Χρειάζομαι ἕνα νυστέρι καὶ μιὰ λαβίδα, εἶπε ὁ γιατρός. Μὰ οἱ Ὀσυέμπας μοῦ πήρανε τὴ θήκη μὲ τὰ ἐργαλεῖα μου, ὅταν μὲ πιάσανε. Τοὺς ἄρεσαν γιατὶ γυαλίζανε!

Ὁ Ἰμπραὴμ ἀνάλαβε νὰ πάρη πίσω τὰ ἐργαλεῖα ἀπ' τοὺς καννιβάλους.

Κάλεσε ἀμέσως τὸν ἀρχηγό τους, τὸ νέγρο μὲ τὴν κόκκινη στολή.

Ἐκεῖνος παρουσιάστηκε σὲ λίγο, ἀποκτηνωμένος ἀπ' τὸ μεθύσι. Δὲν ἐννοοῦσε στὴν ἀρχὴ ν' ἀποχωριστῆ ἐκεῖνο τὸ «μαχαιράκι» ποὺ ἔκοβε τόσο καλά.

Μὰ συγκατατέθηκε ἐπιτέλους, γιὰ νὰ μὴ δυσαρεστήση τὸν καλό του φίλο Ἰμπραήμ.

Ἀφοῦ πῆρε τὰ ἐργαλεῖα του, ὁ γιατρὸς ξάπλωσε τὸν ἄρρωστο σὲ μιὰ ψάθα. Ἔπιασε τὸ μεγαλύτερο ἐξόγκωμα καὶ τὸ χάραξε μὲ τὸ νυστέρι, σιγὰ-σιγὰ καὶ μὲ προφύλαξι, ἐνῶ ὁ Ἀντρὲ σκούπιζε μὲ μπαμπάκι τὸ αἷμα ποὺ ἄρχιζε νὰ τρέχη.

Ὁ χειροῦργος ἄνοιξε τὰ χείλη τῆς πληγῆς καὶ ξεσκέπασε ἕνα πρᾶγμα ἄσπρο καὶ στρογγυλό, λεπτὸ σὰν χορδὴ βιολοντσέλου. Τὄπιασε μὲ τὴ λαβίδα κι' ἄρχισε νὰ τὸ τραβάη σιγὰ-σιγά.

— Θεέ μου! Τί εἶν' αὐτό; ρώτησε ὁ Ἀντρέ, βλέποντας τὴν ταινία ἐκείνη ποὺ ἔβγαινε συνεχῶς ἀπ' τὴν πληγή.

— Εἶναι «ταινία τῆς Μεδίνας», ἕνα σκουλῆκι ποὺ ζῆ κάτω ἀπ' τὸ δέρμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ σχηματίζει αὐτὰ τὰ τρομερὰ ἐξογκώματα. Ὁ δυστυχισμένος εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ τέτοια σκουλήκια, ἀπὸ ἕνα σὲ κάθε ὄγκο.

Ὁ γιατρὸς συνέχισε τὴ δουλειά του, μὲ κάποια δυσκολία, γιατὶ τὸ παράσιτο ἀντιστεκότανε καὶ γαντζωνότανε κάτω ἀπ' τὸ δέρμα. Ὅσο τὸ τραβοῦσε ἔξω, τὸ τύλιγε σ' ἕνα ξυλάκι.

Σ' ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, εἶχε βγάλει μιὰ ὁλόκληρη ταινία, περίπου ἕνα μέτρο μακρειά. Τὸ ἐξόγκωμα εἶχε λείψει τελείως.

Ὁ γιατρὸς ξανάρχισε τὴν ἴδια λεπτὴ ἐπέμβασι σ' ἄλλο ὄγκο. Συγχρόνως ἔδινε στὸ βοηθό του περίεργες πληροφορίες γιὰ τὸ παράσιτο ἐκεῖνο καὶ γιὰ τὸν τρόπο ποὺ εἰσχωρεῖ στὸ δέρμα τῶν μαύρων, ποὺ περπατᾶνε ξυπόλητοι.

— Ὁ ἄρρωστος ἐξαντλεῖται, ἔχει πυρετὸ καὶ βῆχα, λούζεται στὸν ἱδρῶτα... Κυττᾶχτε ἄλλωστε πῶς ἔχει καταντήσει αὐτὸς ὁ κολοσσός...

Στὸ μεταξύ, εἶχε βγάλει καὶ δεύτερη ταινία.

— Ἔτσι ὅπως πᾶμε, εἶπε μ' ἱκανοποίησι, θὰ μπορέσω νὰ τελειώσω σήμερα τὸ ἔργο τῆς ἀπελευθερώσεώς μας.

— Μὰ δὲ φοβᾶστε μήπως κουράσετε τὸν ἄρρωστο;

— Αὐτόν; Κάθε ἄλλο! Εἶναι καταμαγεμένος ποὺ θὰ γλυτώση τόσο φτηνά! Κυττᾶχτε... δὲ βγάζει λέξι.

Πραγματικά, ὁ Ἰμπραὴμ ἦταν ἥρεμος καὶ ὑπομονητικώτατος. Καταλάβαινε πὼς ὁ «τουμπίμπ» εἶχε ἀνακαλύψει τὴν πραγματικὴ αἰτία τῆς ἀρρώστειας του κι' ὅτι οἱ μαῦροι «γιατροί», μὲ τὶς περιτυλίξεις τους μὲ ζεστὲς προβιὲς καὶ τὰ λουτρά τους μὲ ἀνθρώπινο αἷμα, δὲν ἦταν παρὰ ἀπαίσιοι τσαρλατάνοι.

Ὁ γιατρὸς ἄνοιξε δώδεκα ἐξογκώματα, μικρὰ καὶ μεγάλα, καὶ τράβηξε μέσα ἀπ' αὐτὴ ἰσάριθμες ταινίες, συνολικοῦ μήκους 7—8 μέτρων. Ἀκτινοβολοῦσε τώρα ἀπ' τὴ χαρά του. Χάρις στὴ μεγάλη του πεῖρα ἀπ' τὶς ἀσθένειες τῶν τροπικῶν, εἶχε κάμει σωστὴ διάγνωσι, εἶχε γιατρέψει τὸ δουλέμπορο κι' εἶχε ἐξασφαλίσει ἔτσι τὴ σωτηρία ὅλων τους!

Ἡ ἐπέμβασι εἶχε διαρκέσει σχεδὸν πέντε ὧρες. Ὅταν τελείωσε, ὁ γιατρὸς τύλιξε τὸν ἄρρωστο μὲ ἐπιδέσμους μουσκεμένους σὲ δροσερὸ νερό. Καὶ βγῆκε μαζὶ μὲ τὸν Ἀντρέ, ἀφοῦ ἄφισε κοντὰ στὸν Ἰμπραὴμ δυὸ φρουρούς, μὲ τὴν ἐντολὴ ν' ἀνανεώνουν τοὺς ἐπιδέσμους ὅταν θ' ἄρχιζαν νὰ ζεσταίνωνται.

Στὴν πόρτα, βρήκανε τὸ Φρικὲ ποὺ ἀγωνιοῦσε.

— Ἔ, Φρικέ, ναυτάκι μου! τοῦ εἶπε ὁ γιατρὸς κατενθουσιασμένος. Ἡσύχασε, παιδί μου! Σωθήκαμε!

Ἡ μεγάλη μέρα τῆς «παλάβρας»

Πέρασαν δεκαπέντε μέρες ἀπὸ τότε. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα, ἡ θέσι τῶν τριῶν Εὐρωπαίων εἶχε καλλιτερέψει αἰσθητά.

Ὁ Ἰμπραὴμ ἦταν ἀγνώριστος. Εἶχε ξαναβρῆ τὶς δυνάμεις του καὶ τὴν ὑγεία του. Οἱ πληγὲς ἀπ' τὴν ἐγχείρησι κόντευαν πιὰ νὰ ἐπουλωθοῦνε.

Ὁ Φρικὲ εἶχε γίνει φίλος στενὸς μὲ τὸν ἐλέφαντα — τὸν «Ὀζανόρε», ὅπως τὸν εἶχε βαφτίσει. Μὰ κι' ὁ Ἰμπραὴμ ἔδειχνε πὼς τὸν συμπαθοῦσε, γιὰ τὸ ἀνεξάντλητο κέφι του.

Τόσο ὁ Φρικέ, ὅσο κι' ὁ γιατρὸς εἶχαν ντυθῆ ἀραβικά, μὲ μπουρνούζι καὶ μπότες, γιατὶ βρίσκανε πὼς ἦταν ἡ ἐνδυμασία ποὺ προστάτευε ἀπ' τὸν ἥλιο καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλη. Μόνο ὁ Ἀντρὲ διατηροῦσε τὸ εὐρωπαϊκό του ντύσιμο.

Ὁ γιατρὸς ἦταν τώρα λιγώτερο ἀδύνατος κι' εἶχε σπάσει πιὰ τὴν πήλινη συσκευή τοῦ δέγόνου.

Ἕνα πρωΐ, ἀκούστηκαν νὰ χτυπᾶνε τὰ τύμπανα. Οἱ Ὀσυέμπας κι' οἱ ἄνδρες τοῦ δουλεμπόρου μαζεύτηκαν ὅλοι σ' ἕνα πλάτωμα, ὅπου βρίσκονταν τὰ δέματα τῶν ἐμπορευμάτων ποὺ εἶχε φέρει μαζί του ὁ Ἰμπραήμ.

Οἱ τρεῖς Εὐρωπαῖοι πῆγαν κι' αὐτοὶ ἐκεῖ.

— Σήμερα εἶναι ἡ μεγάλη μέρα τῆς «παλάβρας», ἐξήγησε ὁ γιατρὸς στοὺς συντρόφους του. Οἱ δοῦλοι ποὺ ἦρθε ν' ἀγοράση ὁ Ἰμπραήμ, φτάσανε ἀπὸ παντοῦ. Τοὺς πιάσανε οἱ Ὀσυέμπας, στὶς ληστρικὲς ἐπιδρομές τους ἢ σὲ ἐνέδρες. Εἶναι πάνω ἀπὸ τετρακόσιοι.

»Θὰ τοὺς ἐπιθεωρήσουνε τώρα, θὰ τοὺς χωρίσουνε σὲ ὁμάδες, θὰ τοὺς καταγράψουνε, θὰ τοὺς μαντρώσουνε σὰν πρόβατα καὶ θὰ τοὺς ἀγοράσουνε... Θὰ πᾶμε κι' ἐμεῖς μαζί τους, ὡς τὴν πορτογαλικὴ ἀποικία. Ἀπὸ κεῖ, θὰ μᾶς εἶναι πιὰ εὔκολο νὰ γυρίσουμε στὴν πατρίδα μας.

— Κι' ἡ «παλάβρα»; Τί ἀκριβῶς εἶναι;

— Ἡ λέξι αὐτὴ ἔχει διάφορες ἔννοιες. Ἐδῶ σημαίνει ἐμπορικὴ διαπραγμάτευσι, παζάρεμα, ποὺ θὰ κρατήση ἴσως δυὸ-τρεῖς μέρες. Θὰ δῆτε τὶς πονηριὲς ποὺ θὰ μεταχειρισθοῦνε πωλητὲς κι' ἀγοραστές, τὴ δολιότητα καὶ τὴ διπροσωπεία τους... λόγια, χειρονομίες, βλαστήμιες, χάδια, ἀγκαλιάσματα... καὶ κατραπακιές! Θὰ δῆτε ἐπίσης τὴν ἀφάνταστη κατανάλωσι αὐτοῦ τοῦ φοβεροῦ πιοτοῦ, ποὺ λέγεται «ρακὴ τοῦ δουλεμπορίου» καὶ ποὺ εἶναι βιτριόλι μὲ νερό!

»Σᾶς συνιστῶ ὅμως ἀπόλυτη ἠρεμία, ὅσο θὰ διαρκέση ἡ «παλάβρα».

Μετὰ τὰ τύμπανα τῶν Ἀβησσυνῶν, ἄρχισαν τὶς παραφωνίες τους οἱ φλογέρες τῶν καννιβάλων. Οἱ δοῦλοι, μαντρωμένοι ὡς τότε ἔξω ἀπ' τὸ χωριὸ καὶ φρουρούμενοι αὐστηρὰ ἀπ' τοὺς ἀφέντες τους, φτάσανε σιγὰ-σιγά, σὲ μιὰ γραμμή. Ἦταν περὶ τοὺς 400, οἱ 150 γυναῖκες καὶ παιδιά.

Εἶχαν πιῆ ἄφθονη μπύρα ἀπὸ σόργο καὶ δὲ φαίνονταν νἄχουν συναίσθησι τῆς θέσεώς τους. Οἱ Ὀσυέμπας τοὺς εἶχαν θρέψει καλά, ὅπως οἱ κτηνοτρόφοι τὰ ζῶα τους.

Φοροῦσαν ὅλοι στὸ πόδι ἕνα μακρὺ καὶ βαρὺ ξύλο, μὲ μιὰ τρύπα στὴ μέση, ὅπου ἦταν χωμένες ξύλινες σφῆνες, ὥστε νὰ μὴ μπορῆ πιὰ νὰ ξαναβγῆ τὸ πόδι τους. Ἕνα λουρί, στερεωμένο σ' αὐτὸ τὸ χοντρὸ ξύλο, περνοῦσε ἀπ' τὸν ὦμο τους ἢ τὸν ἀγκῶνα τους καὶ τοὺς ἐπέτρεπε νὰ τὸ ἀνασηκώνουν στὸ περπάτημα.

Οἱ ἀνυπότακτοι, ποὺ ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ δραπετεύσουνε, φοροῦσαν καὶ στὰ χέρια κάτι ἰδιόρρυθμες χειροπέδες. Ἔτσι, δὲ μποροῦσαν κἂν νὰ διώξουν τὰ κουνούπια, ποὺ βούιζαν γύρω τους κι' ἔμπαιναν στὸ στόμα, στὰ μάτια, στ' αὐτιά τους.

Τί μαρτύριο! Ὡστόσο ὑπομένανε ὅλοι καρτερικά.

Οἱ καννίβαλοι τοὺς χωρίσανε σὲ μερίδες, ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἰμπραὴμ ξεδιπλώνανε τὰ ἐμπορεύματα. Ξέσπασαν ἔπειτα οὐρλιαχτά, ποὺ δὲν εἶχαν τίποτε τὸ ἀνθρώπινο.

Οἱ Εὐρωπαῖοι σώπαιναν, συντριμμένοι. Ἀκόμα κι' ὁ Φρικέ, ὁ ἀδιόρθωτος μάγκας, εἶχε τὰ μάτια του δακρυσμένα.

Τὰ «πακέτα τοῦ ἐλεφαντόδοντος» παρατάχθηκαν σὲ πολλὲς γραμμές. Ἡ ὀνομασία αὐτὴ ἔχει δυὸ ἔννοιες. Μπορεῖ νὰ σημαίνη, τόσο ἕνα δόντι ἐλέφαντος, ὅσο καὶ τὴν «παρτίδα» τῶν ἐμπορευμάτων ποὺ δίνει γι' ἀντάλλαγμά του ὁ Εὐρωπαῖος ἔμπορος. Μὲ τὴ δεύτερη λοιπὸν σημασία της, ἦταν ἕνα εἶδος συναλλαγματικῆς μονάδος, ποὺ ἐφαρμοζόταν στὸ δουλεμπόριο: Ἕνας μαῦρος δοῦλος πληρωνότανε μ' ἕνα ἢ περισσότερα «πακέτα ἐλεφαντόδοντος».

Τὸ σημαντικώτερο ἀντικείμενο τοῦ «πακέτου» ἦταν ἕνα πρωτόγονο ντουφέκι μὲ τσακμακόπετρα, συναρμολογημένο ὅπως-ὅπως. Ἐπίσης, δυὸ κουτιὰ μὲ ἄθλιο μπαροῦτι, δυὸ μεγάλα χάλκινα δοχεῖα, ὀχτὼ πήχες φτηνὸ ὕφασμα, ἕνα πακέτο καπνός, δυὸ μαχαίρια, ἔξη πλακάκια χάλκινα ἢ μπρούντζινα, ἕνας τέντζερης, ἕνα ψηλὸ καπέλλο γιὰ τὸ βασιλιᾶ, μιὰ σκούφια ἀπὸ κόκκινο μαλλὶ γιὰ τοὺς τιτλούχους, μιὰ λίτρα ἁλάτι, εἴκοσι τσακμακόπετρες καὶ τὸ ἀπαραίτητο «ἀλουγγοῦ».

Τὸ «ἀλουγγοῦ» ἦταν ἕνα μῖγμα ἀπὸ καραμέλα καὶ οἰνόπνευμα. Οἱ μαῦροι ξετρελλαίνονταν γι' αὐτό.

Ὁ Ἰμπραήμ, ξέροντας καλὰ τὴ δουλειά του, εἶχε φέρει μαζί του ὅλους αὐτοὺς τοὺς «θησαυρούς», ποὺ κάνανε τοὺς Ὀσυέμπας νὰ γαυγίζουν σὰν τσακάλια.

Μιὰ ὁμοβροντία ντουφεκιῶν ἀνάγγειλε τὴν ἔναρξι τῆς «παλάβρας», καὶ τὴν ἀκολούθησαν ἄφθονα κεράσματα «ἀλουγγοῦ».

Ἡ φλυαρία καὶ τὰ τεχνάσματα ἀγοραστῶν καὶ πωλητῶν στὸ αἰσχρὸ αὐτὸ παζάρι δὲν περιγράφονταν. Μποροῦσαν δὲ νὰ κρατήσουν ὀχτὼ ἢ δέκα μέρες, ὥσπου νὰ κλειστῆ ἡ συμφωνία.

Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι, ἡ «παλάβρα» κράτησε τέσσερις μέρες. Στὸ τέλος, ὁ Ἰμπραὴμ ἦταν πιὰ ὁ καινούργιος ἀφέντης τῶν δυστυχισμένων σκλάβων.

Τὸ καραβάνι θὰ ξεκινοῦσε τ' ἄλλο πρωΐ. Οἱ τρεῖς Εὐρωπαῖοι βλέπανε μὲ χαρὰ νὰ πλησιάζη ἡ στιγμὴ τῆς ἀπελευθερώσεώς τους. Περίμεναν, ἔχοντας ἐμπιστοσύνη στὸν ὅρκο τοῦ Ἰμπραήμ.

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, οἱ καννίβαλοι τοὺς ἄφιναν ἐλεύθερους, χωρὶς νὰ τοὺς πειράζουν καθόλου.

Ὅταν τελείωσε τὴν ἀγορὰ τῶν δούλων ὁ Ἰμπραήμ, τοὔμεναν ἀκόμα ἀρκετὰ ἐμπορεύματα. Θέλοντας λοιπὸν νὰ δείξη τὴν εὐγνωμοσύνη του καὶ τὴ συμπάθειά του γιὰ τοὺς Εὐρωπαίους, διέταξε νὰ ἑτοιμαστῆ γι' αὐτοὺς ἕνα «πακέτο» μὲ τὰ καλλίτερα ὅπλα ποὺ διέθετε.

Ἔδωσε πρῶτα στὸ γιατρὸ μιὰ θαυμάσια ἀγγλικὴ καραμπίνα.

— Πάρε, λευκέ μου ἀδελφέ, τοῦ εἶπε. Εἶσαι ἐλεύθερος! Κι' ὁ ἐλεύθερος ἄνθρωπος χρειάζεται ὅπλο. Ὁ Ἰμπραὴμ χαρίζει τὸ δικό του στὸ μεγάλο «τουμπίμπ» ποὺ τὸν ἔσωσε.

Στράφηκε ὕστερα στὸν Ἀντρέ:

— Καὶ σύ, ἀδελφέ μου, εἶσαι φίλος τοῦ ἀρχηγοῦ. Τὸ χέρι σου βοήθησε τὸ χέρι τοῦ «τουμπίμπ». Ὁ Ἰμπραὴμ δὲν ξεχνάει!...

Κι' ἔδωσε καὶ σ' αὐτὸν μιὰ καραμπίνα, ἐφάμιλλη μὲ τοῦ γιατροῦ.

— Καὶ σύ, παιδί μου, εἶπε ἔπειτα στὸ Φρικέ, ποὺ θὰ γίνης ἐπιδέξιος πολεμιστὴς ἐσὺ ποὺ εἶσαι φαιδρὸς σὰν τὴν τσίχλα κι' εὐκίνητος σὰν τὸ γορίλλα, πάρε αὐτὸ τὸ καλὸ ντουφέκι. Εἶναι δικό σου!

Τοὺς ἔδωσε ἀκόμα ἀρκετὰ φυσίγγια κι' ἀπὸ ἕνα ἀμερικάνικο ρεβόλβερ Σμίθ.

Οἱ τρεῖς λευκοὶ ἦταν καταγοητευμένοι, γιατὶ εἶχαν πιὰ τὰ μέσα νὰ συντηρηθοῦν καὶ νὰ ὑπερασπιστοῦν τὴ ζωή τους.

Ὁ μεθυσμένος βασιλιᾶς

Ὁ μόνος ποὺ φαινότανε πὼς διαφωνοῦσε, ἦταν ὁ Ρὰ-Μὰ-Θώ, ὁ βασιλιᾶς τῶν καννιβάλων, ὁ «Μπικόντο» ὅπως ἐπέμενε νὰ τὸν λέη ὁ Φρικέ.

Μεθυσμένος μέχρι ἀποκτηνώσεως, μασοῦσε ἀπολαυστικὰ ἕνα μακρουλὸ κομμάτι κόκκινο σαπούνι, ποὺ ἄφριζε στὶς γωνιὲς τῶν χειλιῶν του.

Ἀφοῦ ἔκανε μερικὲς βόλτες, τρικλίζοντας, γύρω ἀπ' τοὺς τρεῖς φίλους, προχώρησε πρὸς τὸ Φρικέ, ποὺ τοῦ φάνηκε περισσότερο «τοῦ χεριοῦ του». Καὶ θέλησε νὰ τοῦ πάρη τὸ ντουφέκι ποὺ κρατοῦσε.

— Ἔ, ἀγόρι μου! Ἄσε ἥσυχο τὸ σιδερικό μου, τὸ καλὸ ποὺ σοῦ θέλω! φώναξε ἐκεῖνος.

Ὁ γιατρὸς μπῆκε στὴ μέση καὶ προσπάθησε νὰ φέρη στὰ λογικά του τὸ μεθυσμένο. Κόπος χαμένος... Οἱ ὑπήκοοί του, στὴν ἴδια περίπου κατάστασι μὲ τὸ βασιλιᾶ τους, σχημάτιζαν ἕνα κύκλο ἀπειλητικό.

Ὁ Ρὰ-Μὰ-Θὼ ἔβαλε τὶς φωνές: Οἱ ἄσπροι ἄνθρωποι τοῦ ἀνήκανε. Ὁ Ἰμπραήμ, ὁ καλός του φίλος, ὁ πατέρας του, τοὺς εἶχε ἀγοράσει ἀπ' αὐτόν, ἀλλὰ δὲν τοὺς εἶχε πληρώσει. Δὲ θὰ τοὺς ἄφινε λοιπὸν νὰ φύγουνε, ἔστω καὶ μὲ τὴ βία.

Ὁ Ἰμπραὴμ ἔκαμε ἕνα ἀδιόρατο νόημα στὸν ὑπασπιστή του, κι' ἐκεῖνος, μὲ τὴ σφυρίχτρα του, μάζεψε γύρω του τοὺς πολεμιστές του.

Στὸ μεταξύ, ὁ Φρικὲ πάλευε σὰν δαιμονισμένος.

— Ὄχι, κτῆνος, δὲ θὰ μοῦ πάρης τὸ ντουφέκι μου! φώναζε. Εἶναι τὸ πρῶτο ποὺ πιάνω στὰ χέρια μου, μὰ σὲ ὀχτὼ μέρες θὰ δῆς πῶς θὰ ξέρω νὰ τὸ χρησιμοποιῶ... Τί λέω ὅμως; Ὄχι, δὲ θὰ δῆς τίποτα, γιατὶ σὲ ὀχτὼ μέρες θἄμαστε μακρυά!

Ὁ Ἰμπραὴμ προχώρησε πρὸς τὸ Ρὰ-Μὰ-Θώ, τοῦ ἔδειξε τὶς καλύβες καὶ τοῦ εἶπε μὲ τὴ βροντερὴ φωνή του:

— Τσακίσου ἀπὸ δῶ!...

Ὁ νέγρος βασιλιᾶς δοκίμασε νὰ διαμαρτυρηθῆ. Μὰ ὁ γίγας δὲ συνήθιζε ν' ἀστειεύεται, οὔτε ἀνεχότανε νὰ τοῦ φέρουν ἀντίστασι. Τὸ χέρι του, μὲ τὰ μακρυὰ καὶ σκληρὰ δάχτυλα, ἔπεσε μὲ ὁρμὴ στὸ πρόσωπο τοῦ Ρὰ-Μὰ-Θώ.

Ὁ μεθυσμένος ἔκανε δυὸ στροφὲς ἐπὶ τόπου. Τὴ στιγμὴ ποὺ παρουσίαζε τὰ νῶτα του στὸ δουλέμπορο, ἐκεῖνος βρῆκε τὴν εὐκαιρία καὶ τοῦ κατάφερε μιὰ τρομερὴ κλωτσιὰ στὰ ψαχνά, ποὺ τὸν τίναξε πέντε μέτρα μακρυά, μέσα σ' ἕνα πυκνόφυλλο θάμνο.

Βλέποντας τὴν προσβολὴ αὐτὴ ποὺ ἔγινε στὸ βασιλιά τους, οἱ καννίβαλοι ὁρμήσανε ἐναντίον τῶν Ἀβησσυνῶν, οὐρλιάζοντας καὶ κουνῶντας ἀπειλητικὰ τὰ ὅπλα τους.

Ὁ Ἰμπραὴμ βρέθηκε ἀμέσως μὲ τὸ γιαταγάνι του στὸ ἕνα χέρι καὶ στ' ἄλλο τὸ ρεβόλβερ. Ὁ Ἀντρὲ κι' ὁ γιατρὸς γέμισαν γρήγορα τὶς καραμπίνες τους. Τὸ ἴδιο ἔκανε κι' ὁ Φρικέ, ὅσο καλλίτερα μποροῦσε.

Ἀντήχησε μιὰ ὁμοβροντία, ποὺ τὴν ἀκολούθησε μιὰ σπαρακτικὴ φωνὴ πόνου. Ἕνας ἀπ' τοὺς σκλάβους εἶχε δεχθῆ στὴν κοιλιὰ ἕνα παραστρατημένο βλῆμα κι' εἶχε κυλιστῆ χάμω, δαγκάνοντας τὶς σάρκες του ἀπ' τὸν πόνο. Αὐτὸν μόνο εἶχαν καταφέρει νὰ χτυπήσουνε οἱ μεθυσμένοι καννίβαλοι — μ' ὅλο ποὺ βρισκότανε μακρυὰ ἀπ' τὴν ἐπικίνδυνη ζώνη.

Ἕνα κομμάτι σίδερο εἶχε καταξεσκίσει τὰ ἔντερά του, ἀνοίγοντάς του μιὰ φοβερὴ πληγή. Ἦταν χαμένος.

Ὁ Ἰμπραήμ, μανιασμένος, δὲν ἔχασε καιρό. Ἄρπαξε ἀπ' τὸ γιακὰ τὸ Ρὰ-Μὰ-Θώ, ποὺ δὲν εἶχε σηκωθῆ ἀκόμα μέσ' ἀπ' τὸ θάμνο, τὸν τράνταξε καὶ τὸν ἀκούμπησε μπροστὰ στὰ πόδια του.

— Μοῦ σκότωσαν ἕνα δοῦλο! βρυχήθηκε. Θὰ τὸν ἀναπληρώση αὐτὸς ἐδῶ!

— Ὡραία ἰδέα! συμφώνησε ὁ Φρικέ. Ἤθελες νὰ μᾶς φᾶς, Μπικόντο. Τώρα θὰ μᾶς γυαλίζης τὶς μπότες!

Οἱ καννίβαλοι δὲν τόλμησαν νὰ ἐπαναλάβουν τὴν ἐπίθεσί τους. Τοὺς εἶχε δαμάσει ἡ ἐπίδειξι ἐκείνη τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἀποφασιστικότητος τοῦ Ἰμπραήμ.

Ὁ τραυματισμένος δοῦλος ξεψυχοῦσε, στὰ χέρια τοῦ γιατροῦ. Ὁ ὑπασπιστὴς ἔβγαλε ἀμέσως τὸ βαρὺ ξύλο ἀπ' τὸ πόδι του, τὸ πέρασε στὸ πόδι τοῦ Ρὰ-Μὰ-Θὼ καὶ τὸ στερέωσε μὲ σφῆνες, χωμένες βαθειὰ μὲ γερὰ σφυροκοπήματα.

Ὁ Ρὰ-Μὰ-Θὼ εἶχε ξεμεθύσει ἀπότομα καὶ μούγκριζε σὰν βῶδι ποὺ τὸ σφάζουνε. Ἔκλαιγε, παρακαλοῦσε τὸν Ἰμπραήμ, καλοῦσε τοὺς ὑπηκόους του, τὶς γυναῖκες του, τοὺς μάγους του. Μὰ κανεὶς δὲν τοῦδινε σημασία.

— Ὄχι, δὲ θέλω, δὲ μπορῶ νὰ γίνω σκλάβος!.... βογγοῦσε. Νά, πάρε τὸν ἀδερφό μου! Αὐτὸς εἶναι πιὸ δυνατὸς ἀπὸ σένα... Ναί, πάρε τὸν ἀδερφό μου!

Ὁ δουλέμπορος τὸν κλώτσησε περιφρονητικὰ κι' ἔκανε νόημα στοὺς ἀνθρώπους του νὰ τὸν πάρουν ἀπὸ κεῖ καὶ νὰ τὸν πᾶνε μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους δούλους, ποὺ τὸν ὑποδέχτηκαν μὲ γιουχαΐσματα καὶ φτυσίματα.

Τὸ καραβάνι ξεκινάει

Ὁ Ἰμπραὴμ εἶχε μαζί του ἄφθονο ἁλάτι, γιὰ νὰ πληρώση τὰ τρόφιμα ποὺ προμηθεύτηκε. Ὅταν οἱ καννίβαλοι εἶδαν τὸ πολυτιμώτατο αὐτὸ εἶδος, τὰ ξέχασαν ὅλα: τὴν αἰχμαλωσία τοῦ βασιλιᾶ τους, τὴν ἀποτυχημένη ἐπίθεσί τους, ἀκόμα καὶ τὸ «ἀλουγγοῦ».

Πρόσφεραν 80 ἢ 100 λίτρες μπανάνες γιὰ μιὰ χοῦφτα ἁλάτι, ποὺ τὸ τραγανίζανε καὶ τὸ κατάπιναν μὲ μορφασμοὺς ἀγαλλιάσεως. Ἄλλοι ἀνταλλάσσανε πελώριες κατσίκες μὲ μιὰ λίτρα ἁλάτι.

Μερικοί, οἱ εὐνοούμενοι, καταβρόχθιζαν μέχρι δυὸ λίτρες ἁλάτι.

Τ' ἄλλο πρωΐ, τὸ καραβάνι ξεκίνησε ἀπ' τὰ ξημερώματα.

Ὁ Ἰμπραήμ, εὐσυνείδητος ὡς τὸ τέλος καὶ θέλοντας νὰ διατηρήση τὴν ἐμπορική του ὑπόληψι, ἔδωσε τρεῖς λίτρες ἁλάτι γιὰ καθένα ἀπ' τοὺς λευκούς. Κι' οἱ Ὀσυέμπας μείνανε κατενθουσιασμένοι.

— Ἕνας ἄνθρωπος γιὰ τρεῖς λίτρες ἁλάτι... Δὲν εἶν' ἀκριβά, μὰ τὴν πίστι μου! παρατήρησε ὁ Φρικέ.

Τὸ καραβάνι προχωροῦσε σιγὰ-σιγὰ μέσα στὴ ζούγκλα, κάτω ἀπ' τὰ πελώρια δέντρα ποὺ ἀποτελοῦσαν ἕνα πράσινο λαβύρινθο, ζεστὸ καὶ ὑγρό. Ὁ Ἰμπραὴμ ἤξερε καλὰ τὸ δρόμο, γιατὶ τὸν εἶχε κάνει πολὲς φορές.

Τὸ κύριο πρόσωπο τοῦ καραβανιοῦ, ὡς πρὸς τὸ ἀνάστημα τουλάχιστον, ἦταν ὁ φίλος τοῦ Φρικέ, ὁ ἐλέφας. Ὁ «Ὀζανόρε» εἶχε ὕψος ὡς 4½ μέτρα. Τὸ μοναδικό του χαυλιόδοντο — εἶχε χάσει τὸ ἄλλο σὲ κάποια δραματικὴ περιπέτεια — περνοῦσε τὰ 2 μέτρα σὲ μῆκος κι' εἶχε τὸ ἀνάλογο πάχος.

Ὁ κολοσσὸς αὐτὸς ἦταν ἔξυπνος ὅσο καὶ ἀγαθός. Ὁ Ἰμπραήμ, ὁ Ἀντρὲ κι' ὁ γιατρὸς κάθονταν ἀναπαυτικὰ στὴ ράχη του, κάτω ἀπὸ μιὰ εὐρύχωρη σκιάδα, καὶ κουβέντιαζαν φιλικά.

Ὁ Φρικέ, καθισμένος στὸν τεράστιο σβέρκο τοῦ ἐλέφαντα, τοῦ διηγιότανε διάφορες ἱστορίες, κι' ἐκεῖνος φαινόταν πὼς τὶς ἄκουγε καταμαγεμένος, ἐκδηλώνοντας τὴν ἱκανοποίησί του μὲ δυνατὰ φυσήματα.

Ὅλοι οἱ ἄλλοι πήγαιναν πεζοί.

Ὁ πιὸ ἀξιοθρήνητος ἦταν ὁ Ρὰ-Μὰ-Θώ. Οἱ ἄλλοι δοῦλοι, οἱ καινούργιοι του σύντροφοι, τὸν εἶχαν βρίσει, τὸν εἶχαν φτύσει καὶ τοῦ εἶχαν κουρελιάσει τὴν κόκκινη στολή του.

Πρὶν φύγη, εἶχε δῆ τοὺς συγγενεῖς του καὶ τοὺς ὑπουργούς του νὰ μοιράζωνται τὰ ὑπάρχοντά του. Στὸ θρόνο του εἶχε ἀνεβῆ ὁ ἀδελφός του — ἐκεῖνος ἀκριβῶς ποὺ εἶχε προσπαθήσει νὰ παραχωρήση γιὰ δοῦλο στὸν Ἰμπραήμ. Ὁ Ρὰ-Μὰ-Θὼ τὸν εἶχε δῆ νὰ καμαρώνη, κρατῶντας τὸ σκῆπτρο του — ἕνα τρυπητὸ ἀπὸ ποτιστῆρι — καὶ φορῶντας στὸ κεφάλι ἕνα κράνος πυροσβέστη, ποὺ ἔλαμπε στὸν ἥλιο!

Οἱ γυναῖκες τοῦ ἔκπτωτου βασιλιᾶ εἶχαν σπεύσει νὰ δηλώσουν ὑποταγὴ στὸ διάδοχό του. Τέλος, ὁ καινούργιος μονάρχης, πιστὸς στὶς παραδόσεις τῆς φυλῆς, εἶχε συμπληρώσει τὴν ἀνάληψι τῆς ἐξουσίας του μοιράζοντας ἄφθονα ξυλοκοπήματα στοὺς ὑπηκόους του.

Οἱ Εὐρωπαῖοι, συγκινημένοι ἀπ' αὐτὴ τὴ συμφορὰ τοῦ Ρὰ-Μὰ-Θώ, εἶχαν παρακαλέσει τὸν Ἰμπραὴμ νὰ τοῦ δώση χάρι. Ἐκεῖνος ὅμως ἔμεινε ἀμείλικτος.

Οἱ λευκοὶ του φίλοι μποροῦσαν νὰ τοῦ ζητήσουν ὅ,τι θέλανε, ἀλλ' ὄχι αὐτό. Δὲν εἶχε τηρήσει πιστὰ ὅ,τι τοὺς ὑποσχέθηκε; Τί τοὺς ἐνδιέφερε τώρα γιὰ τὸ ἄθλιο ἐκεῖνο ὑποκείμενο, τὸ μέθυσο, τὸν ψεύτη, τὸ δόλιο καὶ κακοῦργο; Τὸ συμφέρον δὲν εἶχε σχέσι μὲ τὰ αἰσθήματα.

Βλέποντας ὡστόσο τὰ μαρτύρια καὶ τὶς προσβολὲς ποὺ τὸν ὑπέβαλλαν οἱ ἄλλοι δοῦλοι καὶ καταλαβαίνοντας πὼς δὲ θὰ κατόρθωνε ποτὲ νὰ φτάση στὴν παραλία, ὁ δουλέμπορος ἄρχισε νὰ σκέπτεται διαφορετικά, τὴν τρίτη μέρα τῆς πορείας.

Σίγουρα, ὁ «Μπικόντο» θὰ πέθαινε στὸ δρόμο. Ὁ ὀργανισμός του, δηλητηριασμένος ἀπ' τὸ ἀλκοόλ, δὲν ἄντεχε στὴν παραμικρὴ κόπωσι.

Μποροῦσε λοιπὸν ὁ Ἰμπραὴμ νὰ κάνη μιὰ καλωσύνη, χωρὶς νὰ τοῦ στοιχίση τίποτα. Καὶ πραγματικά, ἀνάγγειλε στὸν ἔκπτωτο βασιλιᾶ πὼς θἄταν ἐλεύθερος νὰ γυρίση τὴν ἄλλη μέρα στὴ χώρα του. Κι' ἐκεῖνος δὲ βρῆκε τὴ δύναμι οὔτε νὰ τὸν εὐχαριστήση.

Οἱ δοῦλοι τοῦ Ἰμπραὴμ

Εἶχαν σταματήσει σ' ἕνα ξέφωτο τῆς ζούγκλας, γιὰ νὰ περάσουν τὴ νύχτα. Ὅλοι κοιμόνταν, ἐκτὸς ἀπ' τοὺς φρουρούς.

Ξαφνικά, μιὰ τρομερὴ ὀχλοβοὴ ξέσπασε μέσα στὸ σκοτάδι. Οἱ φρουροὶ τρέξανε πρὸς τὸ μέρος τῶν δούλων κι' ἀντίκρυσαν, στὶς τελευταῖες ἀναλαμπὲς μιᾶς μισοσβυσμένης φωτιᾶς, ἕνα θέαμα τρομαχτικὸ κι' ἀποτρόπαιο.

Τὸ πτῶμα τοῦ Ρὰ-Μὰ-Θὼ κειτότανε μέσα σὲ μιὰ λίμνη ἀπὸ αἷμα, μὲ τὰ ἔντερα βγαλμένα, τὸ λαρύγγι κομμένο, τὰ μάτια χυμένα... Οἱ δυστυχισμένοι ποὺ τοὺς εἶχε πουλήσει γιὰ σκλάβους, ἀφοῦ τοὺς βασάνισε ὅσο τοὺς εἶχε στὴν κυριαρχία του, τὸν εἶχαν ἐκδικηθῆ φριχτά. Μαθαίνοντας πὼς ἐπρόκειτο νὰ ξαναβρῆ τὴν ἐλευθερία του, χύμηξαν ἀπάνω του, τὴ νύχτα, καὶ τὸν ἔκαναν κομμάτια.

— Ἦταν γραφτό! ψιθύρισε φιλοσοφικὰ ὁ Ἰμπραήμ.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ καραβάνι συνέχισε τὸ δρόμο του. Ὅσο γιὰ τὸ πτῶμα, ἀναλάβανε νὰ τὸ ἐξαφανίσουν τὰ πελώρια κι' ἀδηφάγα κόκκινα μυρμήγκια, ποὺ ἀφθονοῦνε σ' αὐτὴ τὴν περιφέρεια.

Οἱ δοῦλοι εἶχαν σκουπίσει τὰ ματωμένα χέρια τους. Ὁ Φρικὲ ἰσχυριζότανε πὼς εἶχε δῆ μερικοὺς ἀπ' αὐτοὺς νὰ γλείφουν ἀπολαυστικὰ τὰ δάχτυλά τους. Σίγουρα, θὰ καταβροχθίζανε τὸ πτῶμα, ἂν τοὺς τ' ἀφίνανε στὴ διάθεσί τους...

Τὸ ἀνατριχιαστικὸ αὐτὸ ἐπεισόδιο ἔκανε τὸ γιατρὸ καὶ τὸν Ἀντρὲ ν' ἀναπτύξουν στὸν Ἰμπραὴμ τὸν ἀποτροπιασμό τους γιὰ τὸ ντροπιασμένο ἐμπόριο ἀνθρώπινης σάρκας.

Ὁ Ἰμπραήμ, ἀπαθὴς ὅπως πάντα, ὑποστήριζε τὶς δικές του ἀπόψεις:

— Μὲ κατηγορεῖς πὼς ἀγοράζω μαύρους, τοὺς ἔλεγε ρουφῶντας τὸ μακρὺ τσιμποῦκι του. Μὰ ὁ νόμος τοῦ Προφήτη τὸ ἐπιτρέπει. Ἔπειτα, κι' οἱ ἴδιοι δὲ ζητᾶνε τίποτα καλλίτερο. Ποῦ θὰ μποροῦσαν νἆναι πιὸ εὐτυχισμένοι, παρὰ μ' ἕνα ἀφέντη σὰν ἐμένα; Τοὺς τρέφω καλά, δὲν τοὺς μαστιγώνω ποτέ. Τὰ γυναικόπαιδα εἶν' ἐλεύθερα...

— Βέβαια, οἱ δικοί σου μαῦροι περνᾶνε ὑποφερτά, παραδέχθηκε ὁ γιατρός. Μά, ὅταν λὲς πὼς δὲ ζητᾶνε τίποτα καλλίτερο ἀπ' τὸ νὰ γίνουν δοῦλοι, θὰ μοῦ ἐπιτρέψης ν' ἀμφιβάλλω.

— Θέλεις μιὰ ἀπόδειξι;

— Πολὺ θὰ τὸ ἐπιθυμοῦσα!... Μὰ τὴν ἀλήθεια, Ἀντρέ, πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε πὼς εἶναι περίεργος ἄνθρωπος ὁ φίλος μας! Μᾶς τὸ προτείνει σὰν νἆναι ἀπόλυτα σίγουρος γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα... Κι' ἔχει δίκιο, ξέρετε, ὅταν λέη πὼς ὁ νόμος τοῦ Μωάμεθ ἐπιτρέπει τὸ δουλεμπόριο. Ἀλλὰ τὸ πιὸ ἀπίστευτο εἶναι ὅτι κι' ἡ χριστιανικὴ ἠθικὴ ἔχει κάπως ὅμοια γνώμη!

— Μὰ τί εἶν' αὐτὰ ποὺ λέτε, γιατρέ; διαμαρτυρήθηκε ὁ Ἀντρέ.

— Δὲν τὸ λέω ἐγώ, ἀλλ' ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κυρίοις ὑμῶν κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν τῇ ἁπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν, ὅπως αὐτῷ τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ».

Ὁ Ἀντρὲ ἀποστομώθηκε ἀπ' τὸ ἐπιχείρημα τοῦ γιατροῦ, ἐνῶ ὁ Ἰμπραὴμ γοητεύθηκε μαθαίνοντας πὼς τὰ χριστιανικὰ κείμενα συμφωνοῦσαν μὲ τὸ Κοράνιο. Κι' ὁ θαυμασμός του γιὰ τὸ σοφὸ γιατρὸ μεγάλωσε ἀκόμα περισσότερο.

— Τώρα θὰ σᾶς ἀποδείξω, εἶπε, πὼς οἱ δοῦλοι δὲ θέλουν τὴν ἐλευθερία τους, οὔτε καὶ τὴν ἀξίζουνε.

Κάλεσε τὸν ὑπασπιστή του καὶ τὸν διέταξε νὰ ἐλευθερώση πέντε ἀρσενικοὺς δούλους, στὴν τύχη, δίνοντας στὸν καθένα ἀρκετὰ τρόφιμα, ἕνα τσεκοῦρι κι' ἕνα μαχαίρι.

Ἐκεῖνος διάλεξε δυὸ νεαροὺς ἀδελφούς, 18 καὶ 15 χρονῶν, καὶ τρεῖς ἄλλους, ποὺ δὲν εἶχαν μαζί τους γυναῖκα ἢ παιδιά. Τοὺς ἔβγαλε ἀπ' τὰ πόδια τὸ χοντρὸ ξύλο. Κι' ὁ Ἰμπραὴμ τοὺς φώναξε, πάνω ἀπ' τὸν ἐλέφαντά του:

— Εἴσαστε ἐλεύθεροι! Φύγετε!

Οἱ τέσσερις δὲν περίμεναν νὰ τοὺς τὸ ξαναπῆ. Στράφηκαν καὶ τὄβαλαν στὰ πόδια, χωρὶς νὰ δείξουν καθόλου ἔκπληξι γιὰ τὴν ἀνέλπιστη αὐτὴ εὐτυχία καὶ χωρὶς νὰ προφέρουν οὔτε μιὰ λέξι εὐχαριστίας.

Μόνο τὸ ἀραπάκι τῶν 16 χρονῶν χαμογέλασε, δείχνοντας τὰ ἄσπρα του δόντια, χοροπήδησε σὰν πίθηκος, ἔκανε δυὸ τεμενάδες γιὰ νὰ εὐχαριστήση τὸν εὐεργέτη του κι' ἔτρεξε ὕστερα νὰ προλάβη τοὺς τέσσερις ἄλλους.

Ὁ Ἰμπραὴμ ἔδειξε τὴν ἀπορία του γι' αὐτό, ἐνῶ ὁ Φρικὲ ἔλεγε, ἐνθουσιασμένος:

— Εἶναι χαριτωμένο, αὐτὸ τὸ μικρό! Ξέρει ἀπὸ καλοὺς τρόπους! Θὰ τοὺς ἔμαθε ἀπ' τὴ μαμᾶ του...

Τὸ ἀραπάκι τοῦ Φρικὲ

Ὁδοιποροῦσαν ἀπὸ τρεῖς μέρες κι' εἶχαν διατρέξει 70 χιλιόμετρα περίπου — ἀπόστασι τεράστια, μὲ τέτοια ζέστη ποὺ ἔκανε.

Ἀφοῦ σταθμεύσανε δυὸ ὧρες κοντὰ σ' ἕνα ρυάκι, ξεκίνησαν πάλι. Εἶχαν φτάσει κοντὰ σ' ἕνα χωριό, ὅταν ὁ Ἀντρὲ κι' ὁ Φρικὲ μπήξανε μιὰ φωνὴ ἀγανακτήσεως καὶ φρίκης. Ὁ για-

— Μιὰ καὶ αὐτὸ διασκεδάζει τὸν μπαμπᾶ καὶ τὴ μαμᾶ, ἄφησέ τους νὰ νομίζουν πὼς πιστεύομε στὸν Ἅγιο Βασίλη!

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ ΣΑΣ

Πρωτοχρονιάτικο

Πρωΐ! Τ' ἀνάρια σύννεφα
χρυσίζουν ἀπ' τὸν ἥλιο
ποὺ ὠχρὸς προβάλλει φέγγοντας
λαμπρὴ Πρωτοχρονιά.
Καὶ ρίχνοντας τὶς φλόγες του
στὸ σκοτεινὸ βασίλειο
«χρόνια πολλὰ κι' εὐδαίμονα!»
φωνάζει στὸ ντουνιά.

★

Πρωΐ, γλυκό, δροσόλουστο,
τοῦ νέου τοῦ χρόνου ἡ πρώτη.
Κάθε καϋμὸς καθ' ἔγνοια μας
καὶ κάθε μας χαρά,
ποὺ ὡς τώρα μᾶς κυβέρναγε
στῆς λησμονιᾶς τὰ σκότη
θὲ νὰ κρυφτῆ κι' ἐλπίδες νιὲς
θ' ἀνοίξουνε φτερά.

Ι. ΧΕΛΜΗΣ

Ἡ Ζωΐτσα τρέχει νὰ ὑποδεχθῆ τὸν Ἅγιο Βασίλη

τρὸς σφύριξε εἰρωνικά, ἐνῶ ὁ Ἰμπραὴμ χαμογελοῦσε σατανικά.

Τὸ θέαμα ποὺ εἶχαν ἀντικρύσει, ἦταν φυσικὸ νὰ τοὺς προκαλέσῃ αὐτὲς τὶς διαφορετικὲς ἐντυπώσεις.

Οἱ δυὸ νεαροὶ ἀδελφοί, ποὺ εἶχαν ἀπελευθερωθῆ πρὸ τριῶν ἡμερῶν, ἀκολουθοῦσαν τὸν ἴδιο δρόμο μὲ τὸ καραβάνι. Ὁ μεγαλύτερος εἶχε περάσει μιὰ ξύλινη διχάλα στὸ λαιμὸ τοῦ πιὸ μικροῦ καὶ τὸν ἔσερνε μαζί του, χτυπῶντας τον ἀλύπητα!

Δὲν εἶχε χάσει καιρὸ ὁ ἄθλιος. Μόλις μείναμε ἐλεύθεροι, εἶχε ὁρμήσει πάνω στὸ δυστυχισμένο μικρό, τὸν εἶχε ρίξει χάμω, τοῦ εἶχε πάρει τὸ τσεκοῦρι καὶ τὸ μοιχαίρι, τὸν εἶχε δέσει σφιχτά... καὶ τώρα τὸν πήγαινε νὰ τὸν πουλήσῃ!

Ὁ Φρικὲ γλύστρησε κάτω ἀπ' τὸν ἐλέφαντα καὶ χύμηξε, μὲ γροθιὲς καὶ κλωτσιές, πάνω στὸ ἀνθρωπόμορφο ἐκεῖνο θηρίο ποὺ ἐρχότανε νὰ ἐπιβεβαιώσῃ σκληρὰ τὰ λόγια τοῦ Ἰμπραήμ: ὅτι οἱ μαῦροι του δὲν ἄξιζαν τὴν ἐλευθερία τους.

Ὁ Φρικὲ χτυποῦσε σὰν τρελλός. Ὁ μαῦρος τὸ ἔβαλε στὰ πόδια, οὐρλιάζοντας.

— Εὐτυχῶς ποὺ βρεθήκαμε ἐδῶ, κακόμοιρο! εἶπε ὁ Φρικὲ στὸ μικρότερο ἀδελφό. Μὴ φοβᾶσαι, φουκαρᾶ μου! Δὲ θέλει κανεὶς τὸ κακό σου... Μιὰ ποὺ εἶσαι τώρα ἐλεύθερος, σὲ υἱοθετῶ! Ἔτσι, ἀφέντη;

Ὁ Ἰμπραὴμ συγκατατέθηκε, ἀνασηκώνοντας ἀδιάφορα τοὺς ὤμους του.

— Ξέρετε ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι; εἶπε γελῶντας. Προσπαθοῦνε νὰ πουλήσουν τὸ τσεκοῦρι καὶ τὸ μαχαῖρι τους γιὰ λίγο «ἀλουγούδ». Θὰ μεθύσουν ἀπόψε, κι' αὔριο θὰ τοὺς δῆτε!

Κι' ἀλήθεια, τὴν ἄλλη μέρα πραγματοποιήθηκε ἡ πρόβλεψί του. Ὅταν εἶχε κατασκηνώσει τὸ καραβάνι, παρουσιάστηκαν οἱ τρεῖς μαῦροι καὶ πλησιάσανε σιγὰ-σιγά. Φοροῦσε καθένας τους στὸ πόδι ἕνα ξύλινο ζυγό, φτιαγμένο μὲ τὰ χέρια του, γιὰ νὰ δείξουν ἔτσι στὸν Ἰμπραὴμ πὼς ἀναγνώριζαν μὲ τὴ θέλησί τους τοὺς ἑαυτούς τους γιὰ δούλους του!

Μιὰ ὥρα ἀργότερα, ἔκανε τὸ ἴδιο κι' ὁ ἔκφυλος ἀδελφός.

Μόνο τὸ ἀραπάκι τοῦ Φρικὲ εἶχε μείνει πραγματικὰ ἐλεύθερο.

Μάθημα σκοποβολῆς

— Θάλασσα τὰ κάνεις, Φρικέ! φώναξε ὁ γιατρός. Στενοχωριέμαι ποὺ σὲ βλέπω τόσο ἀτζαμῆ!

— Ἔ, μὴ στενοχωριόσαστε! Σ' ἄλλη εὐκαιρία θὰ τὰ καταφέρω καλλίτερα.

— Ἀνίκανε! Τὰ ἴδια μοῦ λές, ἐδῶ κι' ὀχτὼ μέρες. Κι' ὅμως πᾶς ὅλο καὶ χειρότερα!

— Μὰ ἀφοῦ σᾶς λέω...

— Σκασμός, κι' ἄνοιξε τὰ μάτια σου! Σήκωσε τὸ ὅπλο σου... Σημάδεψε καλά... Πίεσε τὴ σκανδάλη, σιγὰ-σιγά... Πῶρ! Σατανᾶ! Ἡ σφαῖρα σου πῆγε πέντε μέτρα πιὸ ψηλά!

Ὁ Φρικὲ ἦταν κατακόκκινος σὰν παπαροῦνα καὶ ντροπιασμένος ὅσο ποτέ.

— Ἐμπρός, ἀπ' τὴν ἀρχή, ἀνάξιο κοθῶνι! φώναξε ὁ γιατρός. Μ' ἕνα τέτοιο ὅπλο πρέπει νὰ κόβη κανεὶς ἀπὸ ἑκατὸ βήματα τὸ λαιμὸ μιᾶς μπουκάλας. Δὲν εἶν' ἔτσι, Ἀντρέ;

— Ἀσφαλῶς! Ποῦ θέλατε ὅμως νὰ μάθη σκοποβολὴ ὁ καϋμένος ὁ Φρικέ; Κοντὰ στὸν παλιό του ἀφεντικό, τὸ γερο-μπαλωματῆ;

Πραγματικά, ὁ γιατρὸς ἐννοοῦσε νὰ κάνη σκοπευτὴ τὸ μικρό του φίλο. Τὸ θεωροῦσε ἀπαραίτητο, στὸ περιβάλλον ποὺ βρίσκονταν — κι' ὅπου θάμεναν γιὰ πολὺ ἀκόμα. Ἔπρεπε νὰ ἐξέρῃ νὰ ὑπερασπιστῆ τὴ ζωή του, σὲ κάθε περίπτωσι.

— Ἔλα, ἂς κάνουμε ἄλλη μιὰ δοκιμή! εἶπε ὁ γιατρός. Πρόσεχε! Μὴ χτυπᾶς τὸ δάχτυλό σου, ὅταν πυροβολῆς, γιατὶ λοξεύει ἔτσι ἡ κάννη κατὰ δέκα πόντους σχεδόν...

Ὁ Φρικὲ ξανάρριξε στὸ στόχο.

— Ἐπιτέλους! φώναξε ὁ γιατρός. Πολὺ ὡραῖα, ναύτη! Σὲ παραδέχομαι!

Καὶ πῆγε νὰ φέρῃ ἕνα κομμάτι ἄσπρο πανί, ποὺ ἦταν καρφωμένο σ' ἕνα δέντρο, ἑκατὸ μέτρα μακρύτερα. Ἡ τελευταία σφαῖρα τὸ εἶχε χτυπήσει στὸ κέντρο.

— Δὲν εἶν' ἄσχημα, γιὰ ἕνα ἀρχάριο, παρατήρησε ὁ Ἀντρέ.

Ὁ Ἰμπραὴμ χαμογελοῦσε προστατευτικά, ἐνῶ οἱ ἄνθρωποί του, ποὺ στέκονταν ὁλόγυρα, ἔκαναν κοροϊδευτικοὺς μορφασμούς.

— Θὰ μὲ δῆτε τί ἀξίζω, κανάγηδες, ὅταν θἄχω ρίξει καμμιὰ τρακοσαριὰ φυσέκια! τοὺς φώναξε ὁ Φρικέ, νευριασμένος. Δείχτε τους ἐσεῖς, κυρ-Ἀντρέ, τί ἀξίζει ἕνας Γάλλος στὸ ντουφέκι!

Ὁ Ἀντρὲ χαμογέλασε. Πῆρε τὴν καραμπίνα ἀπ' τὰ χέρια τοῦ Φρικέ, κύτταξε γύρω καὶ διάλεξε γιὰ στόχο ἕνα μικρὸ νεροκολόκυθο, ποὺ κρεμόταν ἀπὸ ὄψος δυὸ μέτρων, σ' ἀπόστασι ἑξήντα μέτρων περίπου. Χωρὶς νὰ σημαδέψῃ καθόλου, σήκωσε ἀπότομα τὸ ὅπλο του καὶ πυροβόλησε.

Τὸ κολοκύθι, χτυπημένο στὴ μέση, ἔσκασε κι' ἔπεσε. Οἱ Ἀβησσυνοὶ τρέξανε πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἐνῶ στὸ μεταξὺ ὁ Ἀντρὲ ξαναγέμιζε τὸ ὅπλο του. Τὴ στιγμὴ ποὺ φτάνανε κοντά, δεύτερη σφαῖρα τοῦ νέου ἔκοψε καὶ τὸ κοτσάνι τῆς νεροκολοκύθας, ποὺ ἔπεσε χάμω κι' αὐτό, πάνω στὰ χόρτα.

Οἱ μαῦροι ζητωκραύγασαν τὸν Ἀντρέ. Ὁ γιατρός, μὴ θέλοντας νὰ ὑστερήσῃ ἀπ' τὸ φίλο του, πῆρε κι' αὐτὸς τὴν καραμπίνα. Εἶπε στὸ Φρικὲ νὰ πάρῃ ἕνα κοκκοκάρυδο καὶ νὰ τὸ κυλήσῃ χάμω μ' ὅλη του τὴ δύναμι, σὰν νἄπαιζε τόπι. Ὕστερα, μὲ μιὰ σφαῖρα του, τὸκανε κομμάτια.

Ὅλοι κύτταζαν τώρα τοὺς δυὸ Εὐρωπαίους μὲ θαυμασμό, ἀνακατεμένο μὲ κάποιο φόβο. Ὁ Ἰμπραὴμ εἶχε μείνει θαμπωμένος. Κι' ὁ Φρικέ, ξεχνῶντας τὴ δική του ἀδεξιότητα, περηφανευόταν γιὰ τοὺς συμπατριῶτες του.

Τὴν ἄλλη μέρα, θὰ διοργάνωνε ἕνα κυνῆγι γορίλλα ὁ φύλαρχος τῶν Γκαλαμοῦντος, γιὰ νὰ γιορτάσῃ τὸ πέρασμα τοῦ Ἰμπραὴμ ἀπ' τὸ χωριό του. Τὸ καραβάνι, θ' ἀνεφοδιαζότανε μὲ τρόφιμα κι' ὁ δουλέμπορος θὰ μοίραζε ἄφθονο ἁλάτι καὶ «ἀλουγγού».

Γιὰ νὰ προετοιμάσῃ λοιπὸν τὸ Φρικὲ γι' αὐτὸ τὸ κυνῆγι, ὁ γιατρὸς εἶχε θελήσει νὰ τοῦ κάνῃ ἕνα μάθημα σκοποβολῆς —μὲ τ' ἀποτελέσματα ποὺ εἴδαμε.

Τὸ κυνῆγι τοῦ γορίλλα

Οἱ Γκαλαμοῦντος ἦταν οἱ χειρότεροι ἄγριοι τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς. Κλέφτες, ἅρπαγες, σκληροί, ἀνθρωποφάγοι. Εἶχαν ὅμως ἕνα μεγάλο καὶ καλοχτισμένο χωριό, μὲ εὐρύχωρες καλύβες καὶ μὲ δρόμους φαρδειοὺς καὶ καλὰ στρωμένους.

Βρίσκονταν ἀπὸ πολλὰ χρόνια σ' ἐμπορικὲς σχέσεις μὲ τὸν Ἰμπραήμ.

Θὰ δοῦμε πιὸ κάτω γιατὶ ὁ φύλαρχός τους εἶχε διαλέξει τὸ γορίλλα γιὰ θήραμα τοῦ αὐριανοῦ κυνηγιοῦ τους.

Ὁ Φρικὲ ὑποσχόταν στὸν ἑαυτό του νὰ κάνῃ θαύματα. Κι' ὁ ἀραπάκος του δὲν κρατιόταν ἀπὸ τὴ χαρά του.

Ὁ Φρικὲ ἔδειχνε στὸν προστατευόμενό του συμπάθεια κι' ἐνδιαφέρον σχεδὸν πατρικό. Δὲν τὸν ἄφησε νὰ κουράζεται πολύ, τοῦδινε νὰ τρώῃ καλὰ καὶ τοῦ παραχωροῦσε συχνὰ τὴ θέσι του πάνω στὸ σβέρκο τοῦ ἐλέφαντα.

Ὁ Ὀζανόρε δὲ φαινόταν νἄχῃ τὴν παραμικρὴ ἀντίρρησι γι' αὐτό.

Ὁ ἀραπάκος εἶχε ἀγαπήσει τοὺς λευκοὺς μ' ὅλη του τὴν καρδιά. Ἰδίως ὅμως λάτρευε τὸ Φρικέ, τὸ «Φλικὶ» ὅπως τὸν ἔλεγε.

Αὐτὸς λεγότανε Νὲ-Γὰλ-Ντέ. Μὰ ὁ Φρικέ, ποὺ δὲν εἶχε ἀκούσει καλὰ τ' ὄνομά του τὴν πρώτη φορά, τὸν εἶχε βαφτίσει «Μεγαλειότατο». Τοῦ ἦταν πιὸ εὔκολο στὴν προφορὰ αὐτὸ τὸ ὄνομα, ὅπως καὶ τὸ «Φλικὶ» γιὰ τὸν ἀραπάκο.

Ὁ Φλικὶ κι' ὁ Μεγαλειότατος ἦταν λοιπὸν οἱ καλλίτεροι φίλοι τοῦ κόσμου.

Ὁ πρῶτος δίδασκε γαλλικὰ στὸν προστατευόμενό του, ποὺ σημείωνε καταπληκτικὲς προόδους. Ἔτσι, ὁ Μεγαλειότατος γινότανε σιγὰ-σιγὰ ἕνα τέλειο χαμίνι τοῦ Ἰσημερινοῦ. Ἦταν κατενθουσιασμένος γιὰ τὰ καινούργια πράγματα ποὺ μάθαινε ἀπ' τὸ φίλο του, καὶ δὲν ἄφηνε εὐκαιρία ποὺ νὰ μὴν τοῦ ἐκδηλώσῃ τὴν ἀφοσίωσί του.

Στὴν ἀρχή, δὲ μποροῦσαν νὰ καταλάβουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ τοὺς ἔκανε ὁ γιατρὸς τὸ διερμηνέα. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως, ὁ Μεγαλειότατος ἔμαθε ἀρκετὰ στραπατσαρισμένα γαλλικά, ὥστε νὰ καταφέρνουν νὰ συνεννοοῦνται. Εἶχε ἄλλωστε μνήμη καταπληκτική. Ὅ,τι μάθαινε, δὲν τὸ ξεχνοῦσε πιὰ ποτέ.

Ὁ Φρικὲ τοὺκανε ἀκόμα καὶ λίγη γεωγραφία. Τοῦ ἐξηγοῦσε, ὅσο καλλίτερα μποροῦσε, πὼς ἡ γῆ εἶναι στρογγυλή, πὼς ἡ Ἀφρικὴ εἶναι ἕνα ἁπλὸ τμῆμα τοῦ κόσμου, ὅτι ὑπάρχουν ἀνάμεσα στὰ διάφορα αὐτὰ τμήματα ἀπέραντες ἐκτάσεις ἀπὸ νερὸ ἁλατισμένο!... Πόσο εὐφραινόταν ὁ ἀραπάκος σ' αὐτὴ τὴ σκέψι! Ὀνειροπολοῦσε τὴν εὐλογημένη μέρα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ρουφήξῃ ὅσο ἤθελε ἀπ' τὸ νερὸ αὐτό, νὰ χορτάσῃ ἁλάτι!...

Τὴν ἄλλη μέρα, ἄρχισε τὸ κυνῆγι τοῦ γορίλλα. Θὰ λάβαιναν μέρος σ' αὐτό, ἐκτὸς ἀπ' τοὺς Εὐρωπαίους, τὸν Ἰμπραὴμ καὶ δέκα ἀπ' τοὺς καλλίτερους σκοπευτές του, μιὰ ντουζίνα Γκαλαμοῦντος ὁπλισμένοι μὲ ντουφέκια μὲ τσακμακόπετρες, τσεκούρια καὶ γιαταγάνια.

Ξεκίνησαν ἀθόρυβα γιὰ ν' ἀναζητήσουν τὸ γιγαντόσωμο πίθηκο, ποὺ εἶχε τὸ κρησφύγετό του κοντὰ στὸ χωριό.

Εἶχαν ἀνακαλύψει πρόσφατα ἴχνη του, τὴν προηγούμενη μέρα. Δὲ θὰ βρισκότανε μακρυά.

Ἔπρεπε νὰ χωριστοῦν σὲ ὁμάδες ἀπὸ τρεῖς-τέσσερις ἄντρες καὶ νὰ προχωρήσουν μὲ μύριες προφυλάξεις μέσα στὸ πυκνὸ δάσος, μὲ τοὺς ἀμέτρητους κινδύνους.

Οἱ μαῦροι κυνηγᾶνε μὲ πάθος τὸ γορίλλα, μ' ὅλο ποὺ τὸν φοβοῦνται. Θεωροῦνε τὸ κρέας του ἐξαιρετικὴ λιχουδιὰ κι' ἀντιμετωπίζουνε πρόθυμα τὸ θάνατο γιὰ νὰ τὸ προμηθευθοῦνε.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Η ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΑ ΣΑΣ

Τὰ δῶρα

Σωστὸς πανζουρλισμὸς στὸ σπίτι τοῦ Τοτοῦ κι' αἰτία ἡ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς ποὺ πλησιάζει.

— Ἐγὼ θὰ πάρω τὰ περισσότερα δῶρα! λέει ἡ ἀδελφούλα του.

— Κι' ἐγὼ θὰ πάρω..φέτος τὰ καλύτερα! ξεφωνίζει ὁ Τοτός.

— Γιὰ νὰ σοῦ πῶ! λέει αὐστηρὰ ἡ μπτέρα τους. Ἐφέτος, τὰ καλύτερα δῶρα εἶναι γιὰ τὸ ἀδελφάκι σας, ποὺ ἦρθε πρὶν ἐξῆ μῆνες στὸν κόσμο!

— Μὰ τὸ μωρό μας δὲν ξέρει νὰ παίζη... τολμάει νὰ πῇ ὁ Τοτός.

— Οὔτε καταλαβαίνει ἀπὸ δῶρα... Ἀφῆστε νὰ μεγαλώσῃ πρῶτα καὶ βλέπουμε! συμπληρώνει ἡ ἀδελφούλα του.

Μὰ οἱ γονεῖς ἔχουν διαφορετικὴ γνώμη καὶ φορτώνουν τὴν κούνια τοῦ μωροῦ μὲ κίλια δυὸ δῶρα.

Ὁ Τοτὸς κι' ἡ ἀδελφούλα του τότε, λυπημένοι, ἑτοιμάζονται νὰ βάλουν τὰ κλάματα.

— Ντροπή σας! Τί πάθατε ἐσεῖς καὶ γκρινιάζετε, χρονιάρα μέρα! τοὺς μαλλώνει ἡ μπτέρα τους.

Καὶ τότε τὰ δυὸ ἀδερφάκια ξεσποῦν:

— Νά, βλέπουμε πόσο καλύτερα περνοῦνε τὰ μωρά! Οὔτε σχολεῖο, οὔτε διάβασμα, οὔτε πρωϊνὸ ξύπνημα... Κι' ἀπὸ πάνω τὰ καλύτερα δῶρα! Τί καταλάβαμε, λοιπόν, ἐμεῖς ποὺ μεγαλώσαμε;

ΜΙΚΥ ΜΑΟΥΣ

Η ΑΠΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΑΚΗ

— Καὶ τί κάνεις τὶς ὑπόλοιπες 364 μέρες, Ἅγιε Βασίλη;

Χιοῦμορ

Ἡ Ἑλενίτσα ἀκούει στὸ θέατρο ἕνα τραγουδάκι ποὺ τῆς ἀρέσει πολύ, καὶ δένει κόμπο στὸ μαντῆλι της.

— Γιατί; τὴ ρωτάει ἡ μαμά της.

— Γιὰ νὰ μὴν ξεχάσω αὐτὸ τὸ ὡραῖο τραγουδάκι!

★

Ὁ Τοτὸς πηγαίνει κρυφὰ καὶ τρώει λίγη φάβα.

Τὸν βλέπει ἡ ἀδελφή του καὶ τὸν ρωτάει:

— Τί θὰ τῆ τώρα ἡ μαμά;

— Θὰ πῆ: «Κάτι λάκκο ἔχει ἡ φάβα!»

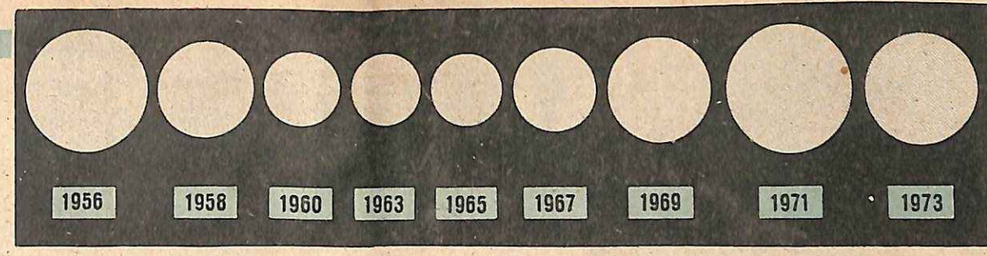

Οἱ διαδοχικὲς διαστάσεις τοῦ Ἄρεως μεταξὺ δύο εὐνοϊκῶν ἀντιθέσεων (1956 καὶ 1971).

ΥΠΑΡΧΕΙ ΖΩΗ ΕΚΕΙ ΠΕΡΑ;

Τὰ πρόσφατα συμπεράσματα τῆς ἐπιστήμης

"Η ΖΩΗ δὲν εἶναι ἀδύνατη στὸν Ἄρη. Ὑπάρχουν, τουλάχιστον, πολλοὶ λόγοι ποὺ μᾶς κάνουν νὰ τὴν θεωρήσωμε ὡς πολὺ πιθανή». Αὐτὸ εἶναι τὸ συμπέρασμα στὸ ὁποῖο κατέληξαν οἱ ἀστρονόμοι καὶ οἱ βιολόγοι, ποὺ συνῆλθαν τελευταῖα στὸ ἀστεροσκοπεῖο τοῦ Λόουελ, στὸ Φλάγκσταφ τῆς Ἀριζόνας, γιὰ νὰ μελετήσουν διάφορα προβλήματα σχετικὰ μὲ τὸν «κόκκινο πλανήτη».

Ὁ προσανατολισμὸς τῆς ἐπιστήμης πρὸς τὴν καινούργια αὐτὴ κατεύθυνσι ὀφείλεται κυρίως στὸ Ρῶσο ἐπιστήμονα Τιχώ, πού, ἔπειτα ἀπὸ πολυετῆ πειράματα στὴ Σιβηρία καὶ τὸ ὑψίπεδο τοῦ Παμίρ, κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ μεγάλες διακυμάνσεις τῆς θερμοκρασίας, ὅπως ἐκεῖνες ποὺ παρατηροῦνται στὸν Ἄρη, δὲν ἐπηρεάζουν τὴ ζωή, σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις της.

Ἔκτοτε, οἱ ἐπιστήμονες προσπάθησαν, μὲ ὅλα τὰ μέσα ποὺ εἶχαν στὴ διάθεσί τους, ν' ἀνακαλύψουν τὰ ἴχνη αὐτῆς τῆς ζωῆς πάνω στὸ μυστηριώδη πλανήτη.

Ἔτσι, ὁ δόκτωρ Σίντον κατώρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ, βασιζόμενος κυρίως σὲ φασματοσκοπικὲς παρατηρήσεις, τὴν ὕπαρξι πάνω στὸ ἔδαφος τοῦ Ἄρεως ὀργανικῶν συνθέσεων, μὲ συνδυασμὸ μορίων ἀνθρακος καὶ ὑδρογόνου.

Ὁ Γάλλος Ντόλφους, ἐξ ἄλλου, ἐπεβεβαίωσε τὴν ὕπαρξι ἐποχικῶν μεταβολῶν, ποὺ εἶχαν ὑποστηριχθῆ ἄλλοτε ἀπὸ τὸν Σκιαπαρέλλι καὶ τὸν Ἕλληνα ἀστρονόμο τοῦ ἀστεροσκοπείου τῆς Μαντὼν Ἀντωνιάδη καὶ πού, ὅπως τονίζει, δὲ μποροῦν νὰ ἐξηγηθοῦν παρὰ μόνο μὲ τὴν παρουσία πλουσίας βλαστήσεως. Οἱ βιολόγοι Κοῖστρα καὶ Μίτσελ ἐπέτυχαν ἐπίσης νὰ δημιουργήσουν μικροοργανισμοὺς καὶ νὰ τοὺς διατηρήσουν στὴ ζωὴ μέσα σὲ περιβάλλον ὅμοιο μ' ἐκεῖνο τοῦ Ἄρεως.

Ὅλα αὐτὰ τὰ δεδομένα δὲν ἀφήνουν πιὰ περιθώριο στὴν παλιὰ θεωρία, ποὺ ἀπέκλειε τελείως τὴν ὕπαρξι ζωῆς πάνω στὸν Ἄρη.

Τὸ ζήτημα ποὺ ἀπασχόλησε καὶ ἀπασχολεῖ πάντοτε τοὺς ἐπιστήμονες εἶναι ἂν ὑπάρχη ἀτμόσφαιρα πάνω στὸν Ἄρη. Οἱ παρατηρήσεις ποὺ ἔγιναν τὸ 1956, ὅταν ὁ Ἄρης εἶχε φτάσει σὲ ἀπόστασι 56 ἑκατομμυρίων χιλιομέτρων ἀπὸ μᾶς, στὸ ἀστεροσκοπεῖο τοῦ ὄρους Οὐΐλσων ἀπὸ τοὺς ἀστροφυσικοὺς Ρίτσαρντσων καὶ Λεῖτον δὲν ἀφήνουν ἀμφιβολία γιὰ τὴν ὕπαρξί της. Οἱ φωτογραφίες ποὺ πῆραν δείχνουν καθαρὰ τοὺς πολικοὺς πάγους, τὴν πρωϊνὴ ὁμίχλη ποὺ ὑψώνεται ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου βγαίνει ὁ ἥλιος καὶ μιὰ διαδοχὴ ἐπιφανειῶν ποὺ εἶναι ἄλλοτε κρὲμ κι' ἄλλοτε γκριζοπράσινες.

Σὲ παρόμοια συμπεράσματα κατέληξε καὶ ὁ ἀστρονόμος Κούϊπερ, τοῦ Ἰνστιτούτου πλανητικῆς φύσεως Γιέρκες.

Τὸ δυσάρεστο εἶναι ὅτι ὁ μυστηριώδης αὐτὸς πλανήτης δὲν προσφέρεται μὲ τρόπο σταθερὸ στὶς παρατηρήσεις μας. Οἱ ἐπιστήμονες πρέπει νὰ περιμένουν μιὰ «προσέγγισί» του, ποὺ γίνεται κάθε 15—17 χρόνια, γιὰ νὰ τὸν μελετήσουν. Ἡ προσεχὴς «προσέγγισις» θὰ γίνῃ τὸ 1971. Ἀλλ' ἀπὸ τὸ 1967 ὡς τὸ 1973 θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν ἐνδιαφέρουσες παρατηρήσεις πάνω σ' αὐτὸ τὸν πλανήτη.

Ἡ μέση θερμοκρασία στὸν Ἄρη, σύμφωνα μὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ἀστρονόμων, πρέπει νὰ κυμαίνεται γύρω στοὺς 50 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν. Στὶς περιοχές, ὅμως, ποὺ βρίσκονται γύρω στὸν ἰσημερινό, τὸ θερμόμετρο πρέπει νὰ ξεπερνάῃ τὸ μηδέν. Τὸ νερό, λόγω τῆς χαμηλῆς θερμοκρασίας, πρέπει νὰ βρίσκεται συνεχῶς σχεδὸν σὲ κατάστασι πήξεως. Τὸ ὀξυγόνο, ἐξ ἄλλου, εἶναι κατὰ δεκάξη φορὲς ἀραιότερο παρ' ὅ,τι στὴν ἀτμόσφαιρά μας.

Οἱ συνθῆκες αὐτὲς δὲν ἀποκλείουν τὴν ὕπαρξι ζωῆς. Ὅταν ρωτᾶμε ἂν ὑπάρχη ζωὴ πάνω στὸν Ἄρη, ἡ ἐρώτησί μας κρύβει μιὰ ἄλλη, ποὺ δὲν τολμοῦμε νὰ τὴν διατυπώσωμε: «Ὑπάρχουν ἄνθρωποι σὰν κι' ἐμᾶς πάνω στὸν Ἄρη;» Σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτησι μποροῦμε ν' ἀπαντήσωμε ἀρνητικά. Ἂν ὑπάρχουν ὄντα πάνω στὸν Ἄρη, θὰ πρέπει νὰ εἶναι τελείως διαφορετικὰ ἀπὸ μᾶς. Μποροῦμε νὰ ποῦμε μάλιστα, ὅτι θὰ πρέπει νὰ εἶναι πολὺ μικρότερα ἀπὸ μᾶς. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀποκλείει νὰ ἔχουν διάνοια πολὺ περισσότερο ἀνεπτυγμένη ἀπὸ τὴ δική μας.

Δὲ πρέπει νὰ ξεχνᾶμε ὅτι ὁ Ἄρης εἶναι ἕνας κόσμος ποὺ πεθαίνει. Ἂν λάβωμε ὑπ' ὄψι τὸν ὄγκο του, θὰ πρέπει νὰ συμπεράνωμε ὅτι ἡ ἐξέλιξί του ἦταν κατὰ ἑπτὰ φορὲς ταχύτερη ἀπὸ ἐκείνη τῆς γῆς. Μ' ἁπλούστερα λόγια, ὁ Ἄρης γέρασε ἑπτὰ φορὲς γρηγορώτερα ἀπὸ μᾶς. Ἡ εἰκόνα ποὺ παρουσιάζει σήμερα εἶναι ἡ αὐριανὴ εἰκόνα τοῦ πλανήτου μας.

Ἂν ὑπάρχουν σκεπτόμενα ὄντα πάνω σ' αὐτόν, εἶναι πιθανὸν ὅτι θὰ ἔχουν πραγματοποιήσει κατακτήσεις πολὺ ἀνώτερες ἀπὸ τὶς δικές μας. Κι' ὅπως βλέπουν νὰ προσεγγίζῃ τὸ μοιραῖο τέλος τους, θὰ πρέπει νὰ ἐπιζητοῦν μὲ κάθε τρόπο νὰ ξεσώσουν ἀπὸ τὸν πλανήτη—τάφο τους. Ἔτσι, τὸ ἐνδεχόμενο μιᾶς ἐπιδρομῆς Ἀρειανῶν μπορεῖ νὰ μὴν ἀποτελῆ ἁπλὴ ἐπινόησι τῶν φαντασιοκόπων τῆς ἐπιστήμης.

Οἱ ἐπιστήμονες ὅμως ὑπενθυμίζουν ὅτι δὲν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ὑπάρχουν ἀερόβια ὄντα πάνω στὸν Ἄρη. Τὰ ὄντα αὐτὰ μπορεῖ νὰ εἶναι ἀναερόβια. Πάνω στὴ Γῆ, τὰ ἀερόβια κατετρόπωσαν τὰ ἀναερόβια, γιατὶ εἶχαν δημιουργηθῆ καλύτερες συνθῆκες γι' αὐτὰ (ἀέρας, ὀξυγόνον κτλ.).

Ἂν, ὅμως, δὲ συνέβαινε αὐτό, θὰ ὑπερίσχυαν πιθανὸν τὰ ἀναερόβια. Γιατί τάχα δὲν μπορεῖ νὰ ἔγινε τὸ ἴδιο καὶ στὸν Ἄρη; Ἂν οἱ ἄνθρωποι τῆς Γῆς τρέμουν στὴ σκέψι ὅτι, πηγαίνοντας στὸν Ἄρη, δὲ θὰ βροῦν ἀτμόσφαιρα, δὲ μποροῦμε νὰ ὑποθέσωμε ὅτι ἐκεῖνο ποὺ τρομάζει τοὺς κατοίκους τοῦ γειτονικοῦ μας πλανήτου εἶναι ὅτι, φθάνοντας στὸν πλανήτη μας, θὰ συναντήσουν τὴν ἀτμόσφαιρά μας, ποὺ ἐνδέχεται νὰ εἶναι καταστρεπτικὴ γι' αὐτούς;

«Μέσα στὸ ἀπέραντο σύμπαν, ἔγραψε ὁ Τζήνς, ὅλες οἱ μορφὲς ζωῆς εἶναι δυνατές. Ἐμεῖς ἔξερουμε μιὰ μόνη, τὴ δική μας. Ἀλλ' εἶναι πιθανὸν ὅτι πουθενὰ ἀλλοῦ δὲν ὑπάρχει παρόμοια ζωή. Θὰ ὑπάρχουν, ὅμως, ἄλλες μορφὲς της, ποὺ δὲ μποροῦμε οὔτε καὶ νὰ τὶς φαντασθοῦμε».

✪✪

Πλεύτισαν ἀπὸ τὶς γάτες

Ὅταν εἶναι κανεὶς ἔξυπνος καὶ παρατηρητικός, μπορεῖ νὰ κάνη τὴν τύχη του μὲ τὸν πιὸ ἀπίστευτο τρόπο. Ἔτσι κι' ὁ νεαρὸς Πήτερ Μπίγκς, ὁ «μικρὸς» ἑνὸς κουρείου τοῦ Λὸς Ἀντζελες, ἐνῶ ξεσκόνιζε τοὺς πελάτες καὶ τοὺς βοηθοῦσε νὰ φορέσουν τὸ παλτό τους, πρόσεχε συχρόνως τί λέγανε καὶ τί κάνανε. Παρατήρησε λοιπὸν ὅτι οἱ ἐπισκέπτες ἀπ' τὸ Σὰν Φραντσίσκο εἶχαν συχνὰ στὸ πρόσωπό τους σημάδια ἀπὸ τὰ δόντια ποντικῶν, ποὺ τοὺς δάγκωσαν στὸν ὕπνο τους!

Αὐτὰ συνέβαιναν τὸ 1850. Τὸ Σὰν Φραντσίσκο εἶχε πληθυσμιὸ σὲ τότε ἀπὸ μεγάλους ποντικούς, κι' οἱ κάτοικοι δὲν ἤξεραν τί νὰ κάνουν γιὰ νὰ γλυτώσουν ἀπ' αὐτὴ τὴν πληγή! Τὸ Λὸς Ἀντζελες ἐξ ἄλλου εἶχε ἀφθονες γάτες.

Ὁ ἔξυπνος Μπίγκς εἶχε λοιπὸν μιὰ ἔμπνευσι: "Επιασε καμμιὰ εἰκοσαριὰ γάτες, προσελκύοντάς τις μὲ ἀποφάγια, καὶ τὶς ἔστειλε στὸ Σὰν Φραντσίσκο, ὅπου τὶς πούλησε πρὸς 2 δολλάρια τὴν καθεμιά. Ἔπειτα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐπιτυχία, γιὰ ν' ἀνταποκριθῆ στὴ ζήτησι, ἵδρυσε ἕνα γατοτροφεῖο καὶ δημιούργησε σὲ γρήγορα μεγάλη περιουσία!

Κι' ἕνας ἄλλος ὅμως— Ἀγγλος αὐτὸς—πλούτισε ἐπίσης ἀπὸ τὶς γάτες. Ἀνακάλυψε πρὸ 5 ἐτῶν σὲ κάποιο ἀγρόκτημα μιὰ ψωίνα μὲ κατσαρὸ τρίχωμα—ἴσως ἀταβιστικὸ λείψανο μιᾶς τέτοιας ράτσας ποὺ ὑπῆρχε πρὸ πολλῶν αἰώνων. Φρόντισε λοιπὸν γιὰ τὸ συστηματικὸ πολλαπλασιασμό της, καὶ τώρα πουλάει τέτοιες γάτες, μὲ τοιγώνια σὰν «ἀστρακάν», πρὸς 40 λίρες τὴ μία!

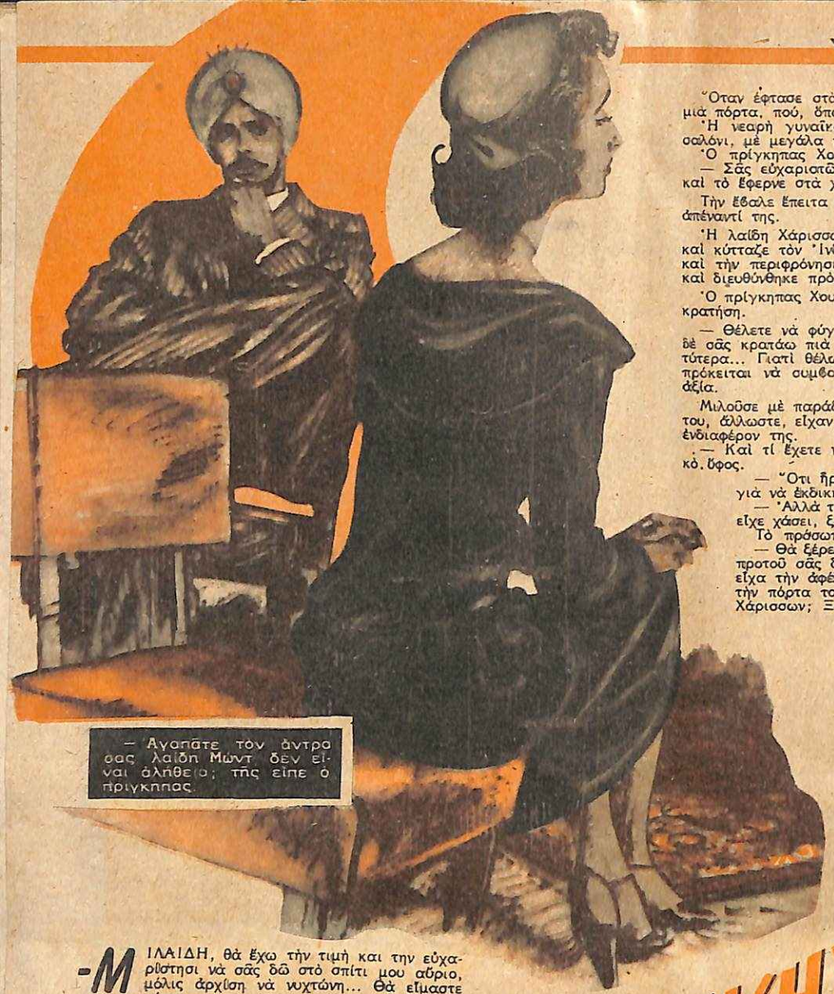

— Αγαπᾶτε τὸν ἄντρο σας λαίδη Μώντ. δὲν εἶναι ἀλήθεια; τῆς εἶπε ὁ πρίγκηπας.

Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΙΝΔΟΥ

-ΜΙΛΑΙΔΗ, θά ἔχω τὴν τιμὴ καὶ τὴν εὐχαρίστησι νὰ σᾶς δῶ στὸ σπίτι μου αὔριο, μόλις ἀρχίση νὰ νυχτώνη... Θὰ εἴμαστε μόνοι...

Ἡ σύζυγος τοῦ λόρδου Χάρισσων θὰ χαστούκιζε στὴ στιγμή, χωρὶς νὰ διστάση, τὸν ἀναιδῆ ποὺ θὰ τολμοῦσε νὰ τῆς κάνη παρόμοια πρόταση. Κι' ὅμως, δὲ βρῆκε τὴ δύναμι οὔτε νὰ θυμώση, οὔτε νὰ κάνη τὴν παραμικρὴ κίνησι. Τὸ βλέμμα τοῦ πρίγκηπα Χουντζί, ποὺ ἦταν στηλωμένο πάνω της μὲ παράξενη ἐπιμονή, τὴ μαγνήτιζε.

— Αὔριο, μιλαίδη, θαναεῖπε ὁ 'Ινδὸς πρίγκηπας. Τὴν ὥρα ποὺ θ' ἀρχίση νὰ νυχτώνη...

Ἡ λαίδη Χάρισσων πέρασε μιὰ νύχτα γεμάτη ἀγωνία κι' ἐφιάλτες. Τὸ ἄλλο πρωΐ, ὅμως, ξύπνησε πιὸ ἤρεμη. Κι' ὅσο προχωροῦσε ἡ ἡμέρα, ἡ ἐντύπωσι, ποὺ τῆς εἶχαν προκαλέσει τὰ λόγια τοῦ πρίγκηπα Χουντζὶ ἔσβυνε σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ τὸ μυαλό της.

Αὐτὸ κράτησε ὡς τ' ἀπόγεμα. Ἡ ἀγωνία ἄρχισε νὰ τὴν ξαναπιάνη, ἀπὸ τὴ στιγμή, ποὺ πέρασε στὸ μικρὸ πράσινο σαλόνι, ὅπου συνήθιζε νὰ παίρνη τὸ τσάϊ μαζὶ μὲ τὸν ἄντρα της.

Ὁ λόρδος Χάρισσων ἔσκυψε κάποια στιγμὴ πρὸς τὸ μέρος της καὶ τὴ ρώτησε:

— Θὰ βγῆς ἀπόψε, ἀγαπητή μου Μώντ;

Ἡ νεαρὴ γυναῖκα, ἀκούγοντας αὐτὴ τὴν ἐρώτησι, ἑνοιωσε μιὰ ἀνατριχίλα σ' ὅλο της τὸ κορμὶ καὶ τὰ χέρια της τρεμοὐλιασαν. Τὸ φλυτζάνι μὲ τὸ τσάϊ, ποὺ κρατοῦσε, γλύστρησε ξαφνικὰ κι' ἔγινε κομμάτια, πέφτοντας στὸ πάτωμα.

— Τί σοῦ συμβαίνει, Μώντ; ἀπόρησε ὁ λόρδος.

Ἡ νεαρὴ γυναῖκα προσπάθησε νὰ χαμογελάση.

— Μοῦ πέρασε, ἀπάντησε. Ἦταν μιὰ ξαφνικὴ ζάλη... Νόμιζα πὼς ἔσβυνα...

— Θὰ ἦταν καλύτερο νὰ πᾶς νὰ ἡσυχάσης στὸ δωμάτιό σου, τῆς εἶπε ὁ ἄντρας της.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, ὁ λόρδος Χάρισσων ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι, γιὰ νὰ πάη στὴ λέσχη του.

Ἔξω, εἶχε ἀρχίσει κι' ὅλας νὰ σκοτεινιάζη.

Ἡ λαίδη Χάρισσων ἦταν χωμένη στὴν πολυθρόνα της καὶ φαινόταν σὰν βυθισμένη σὲ λήθαργο.

Ἀλλά, ξαφνικά, τινάχτηκε μὲ ὁρμή, φώναξε τὴν καμαριέρα της νὰ τῆς φέρη τὸ μαντὸ καὶ τὸ καπέλλο της, τὰ φόρεσε βιαστικὰ κι' ἄρχισε νὰ κατεβαίνη τὶς σκάλες.

Τὸ αὐτοκίνητό της τὴν περίμενε μπροστὰ στὴν πόρτα. Ἀλλ' ἡ λαίδη Χάρισσων εἶπε στὸ σωφέρ πὼς δὲν τὸν χρειαζόταν κι' ἀπομακρύνθηκε μὲ γρήγορα βήματα. Ἡ λεπτὴ καὶ κομψὴ σιλουέττα της χάθηκε σὲ λίγο μέσα στὸ σκοτάδι.

Ἔπειτα ἀπὸ καμμιὰ πεντακοσαριὰ μέτρα, ἡ νεαρὴ γυναῖκα σταμάτησε μπροστὰ στὴν πόρτα ἑνὸς μεγάλου σπιτιοῦ.

Αὐτὴ ἡ πόρτα ἄνοιξε ἀμέσως, σὰν κάποιος νὰ τὴν περίμενε πίσω ἀπ' αὐτήν κι' ἡ λαίδη Μώντ, χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμό, πέρασε τὸ κατώφλι καὶ προχώρησε στὸ ἐσωτερικό. Περπατοῦσε μὲ σταθερὸ βῆμα κι' ἐκεῖνος ποὺ θὰ τὴν ἔβλεπε, θὰ σχημάτιζε τὴν πεποίθησι πὼς ἡ σύζυγος τοῦ λόρδου Χάρισσων δὲν ἔμπαινε γιὰ πρώτη φορὰ μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, γιατὶ δὲ φαινόταν ν' ἀγνοῆ καμμιὰ λεπτομέρεια ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ διαρρύθμισί του.

"Οταν ἔφτασε στὸ δεύτερο πάτωμα, ἡ λαίδη Χάρισσων διευθύνθηκε σὲ μιὰ πόρτα, ποὺ, ὅπως κι' ἡ πρώτη, ἄνοιξε ἀμέσως μπροστά της.

Ἡ νεαρὴ γυναῖκα βρισκόταν τώρα μέσα σ' ἕνα κομψὸ ἀνατολίτικο σαλόνι, μὲ μεγάλα νιτβάνια στὶς ἄκρες.

Ὁ πρίγκηπας Χουντζὶ στεκόταν μπροστά της.

— Σᾶς εὐχαριστῶ μιλαίδη, ποὺ ἤρθατε, εἶπε, ἐνῶ σήκωνε τὸ χέρι της καὶ τὸ ἔφερνε στὰ χεῖλη του.

Τὴν ἔβαλε ἔπειτα νὰ καθίση καὶ πῆρε κι' αὐτὸς θέσι σὲ μιὰ πολυθρόνα, ἀπέναντί της.

Ἡ λαίδη Χάρισσων, ὅμως, εἶχε ξαναβρῆ τώρα τὴν αὐτοκυριαρχία της καὶ κύτταζε τὸν 'Ινδὸ πρίγκηπα μὲ βλέμμα ποὺ φανέρωνε ὅλο τὸ μῖσος καὶ τὴν περιφρόνησι ποὺ ἔνοιωθε γι' αὐτόν. Τινάχτηκε σὲ λίγο ὄρθια καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα.

Ὁ πρίγκηπας Χουντζὶ δὲν ἔκαμε τὴν παραμικρὴ κίνησι, γιὰ νὰ τὴν συγκρατήση.

— Θέλετε νὰ φύγετε; εἶπε. Εἶσαστε ἐλεύθερη... Τὸ βλέπετε καλὰ πὼς δὲ σᾶς κρατάω πιὰ κάτω ἀπὸ τὴν τυραννικὴ κυριαρχία μου, ὅπως πρωτύτερα... Γιατὶ θέλω νὰ καταλάβετε ὅσα πρόκειται νὰ σᾶς πῶ κι' ὅσα πρόκειται νὰ συμβοῦν σὲ λίγο... Διαφορετικά, τὸ πρᾶγμα δὲ θὰ εἶχε ἀξία.

Μιλοῦσε μὲ παράξενη ἠρεμία, ποὺ ἔκανε ἐντύπωσι στὴ Μώντ. Τὰ λόγια του, ἄλλωστε, εἶχαν κεντήσει τὴν περιέργειά της κι' εἶχαν προκαλέσει τὸ ἐνδιαφέρον της.

— Καὶ τί ἔχετε νὰ μοῦ πῆτε; ρώτησε ἡ νεαρὴ γυναῖκα μὲ ὑπεροπτικὸ ὕφος.

— "Οτι ἦρθα ἀπὸ τὴ μακρυνὴ πατρίδα μου ἐδῶ, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ἐκδικηθῶ τὸν ἄντρα σας, ἀπάντησε ὁ 'Ινδὸς πρίγκηπας.

— Ἀλλὰ τί σᾶς ἔκαμε ὁ λόρδος Χάρισσων; ρώτησε ἡ Μώντ, ποὺ εἶχε χάσει, ξαφνικά, τὸ ὑπεροπτικὸ ὕφος της.

Τὸ πρόσωπό της εἶχε πάρει τώρα τρομαγμένη ἔκφρασι.

— Θὰ ξέρετε, βέβαια, ὅτι ὁ ἄντρας σας ὑπηρετοῦσε στὶς 'Ινδίες, προτοῦ σᾶς δώση τ' ὄνομά του, ἀπάντησε ὁ Χουντζί. Ἐκεῖ κάτω, εἶχα τὴν ἀφέλεια νὰ τὸν νομίζω γιὰ φίλο μου... Καὶ τοῦ ἄνοιξα τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μου... Ξέρετε, λοιπόν, τί ἔκαμε ὁ λόρδος Χάρισσων; Ξελόγιασε τὴν ἀδελφή μου καὶ κατόπι ἔφυγε κρυφά, γιὰ νὰ μὴν ξαναγυρίση πιά... Λίγον καιρὸ ἀργότερα, ἡ ἀδελφή μου πέθανε ἀπὸ τὴ λύπη καὶ τὴ ντροπή της...

Ἡ λαίδη Μώντ ἔνοιωσε τὰ γόνατά της νὰ λυγίζουν. Καί, γιὰ νὰ μὴν πέση, κάθισε σὲ μιὰ πολυθρόνα, ποὺ βρέθηκε μπροστά της.

— Ἀγαπᾶτε τὸν ἄντρα σας, λαίδη Μώντ, δὲν εἶν' ἀλήθεια; συνέχισε ὁ πρίγκηπας. Κι' ἐκεῖνος εἶναι τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζί σας. Ἄκουσα νὰ λένε πὼς εἶσαστε ἕνα πολὺ εὐτυχισμένο ἀντρόγυνο καὶ πὼς μιὰ ἀπιστία σας θὰ μποροῦσε νὰ τὸν σκοτώση. Ἀλλ' ὅπως θὰ ξέρετε, κι' οἱ πιὸ ἔντιμες γυναῖκες ἔχουν κάποτε στιγμὲς ἀδυναμίας... Σὲ μιὰ τέτοια στιγμή, λοιπόν, ἤρθατε στὸ σπίτι μου...

— Λέτε ψέματα! φώναξε ἡ λαίδη Μώντ. Δὲν ἦρθα μὲ τὴ θέλησί μου. Μιὰ ἀκατανίκητη δύναμι μ' ἔσερνε πρὸς τὰ ἐδῶ... Εἶμαι βέβαιη πὼς μὲ εἴχατε ὑπνωτίσει...

Ὁ πρίγκηπας γέλασε σαρκαστικά.

— Ἀνοησίες! εἶπε. Ἀλλὰ κι' ἂν αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια, νομίζετε πὼς θὰ βρεθῆ ἕστω κι' ἕνας ἄνθρωπος ποὺ νὰ σᾶς πιστέψη;... Ἀκοῦστε με, λαίδη Μώντ καὶ βάλτε καλὰ στὸ μυαλό σας αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς πῶ: δὲ θὰ σᾶς πιστέψη οὔτε ὁ ἄντρας σας, πού, ἀστόσο, σᾶς ἀγαπάει!

— Ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ μάθη κανεὶς τὴν ἐπίσκεψί μου... μιὰ ἐπίσκεψι, ἄλλωστε, ποὺ σᾶς ἔκαμα χωρὶς τὴ θέλησί μου...

Ὁ πρίγκηπας χαμογέλασε.

— Κάνετε λάθος, ἀπάντησε. Τὸ σπίτι θὰ γεμίση σὲ λίγο ἀπὸ ἀστυνομικούς, δημοσιογράφους καὶ ὑπαλλήλους τοῦ ὑπουργείου τῶν 'Αποικιῶν... Μὴν ξεχνᾶτε πὼς εἶμαι φιλοξενούμενος τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως.

Ἡ λαίδη Μώντ τὸν κύτταξε τρομαγμένη.

— Ἀλλὰ τί σκοπεύετε νὰ κάμετε; τὸν ρώτησε. Μήπως ἔχετε τὴν πρόθεσι νὰ μὲ σκοτώσετε, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆτε τὸν ἄντρα μου;

— "Οχι, ἀπάντησε ὁ Χουντζί! Αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς αἱματηρῆς ἐκδικήσεως δὲν μ' ἐνθουσιάζει... Ἀλλὰ τί ξεχασμένος ποὺ εἶμαι! Νομίζω πὼς δὲ σᾶς μίλησα ἀκόμη γιὰ τὸ μικρὸ ἀτύχημά μου... Πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα, ἔχασα τὸ μεγάλο σμαράγδι, ποὺ στόλιζε τὸ στῆθός μου... Ὑποθέτω ὅτι τὸ ἔκλεψε κάποιος ἀπὸ τοὺς "Αγγλους ὑπηρέτες ποὺ πῆρα, γιὰ νὰ μὲ ὑπηρετοῦν, ὅσον καιρὸ θὰ μείνω ἐδῶ... Ἀλλ' ὁ γραμματεύς μου ἐννοεῖ καλὰ καὶ σώνει νὰ τὸ βρῆ... Ὑποθέτω ὅτι θὰ ἔχη εἰδοποιήσει κι' ὅλας τὴν ἀστυνομία καὶ τὶς ἐφημερίδες...

— Γι' αὐτό, λοιπόν, μὲ φέρατε ἐδῶ; φώναξε ἡ λαίδη Μώντ, ποὺ τινάχτηκε ἀμέσως ὄρθια. Γιὰ νὰ κηλιδώσετε τὴν ὑπόληψι τὴ δική μου καὶ τοῦ ἄντρα μου;

Τὸ βλέμμα τοῦ 'Ινδοῦ πρίγκηπα ἔγινε σκληρό.

— Σᾶς ἔφερα γιὰ νὰ καταστρέψω ἀνεπανόρθωτα τὴν εὐτυχία σας! ἀπάντησε. Αὔριο, ὅλοι θὰ ἔξερουν τὴν ἀποψινή περιπέτειά σας. Τὸ λιγώτερο ποὺ μπορεῖ νὰ κάμη ὁ λόρδος Χάρισσων εἶναι νὰ σᾶς χωρίση.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἀκούστηκε ἕνα διακριτικὸ χτύπημα στὴν πόρτα. Ἦταν ὁ γραμματεὺς τοῦ πρίγκηπα. Πίσω του, στὸν προθάλαμο, διακρίνονταν κάμποσα κεφάλια, ποὺ κύτταζαν περίεργα.

— Οἱ ἀστυνομικοὶ ἔχουν ἀρχίσει τὶς ἐρευνές τους, ἀνήγγειλε ὁ γραμματεύς. Εἶπα στὸν ἐπιθεωρητὴ Μόρφυ ὅτι ἡ κυρία, ποὺ ἔρχεται κάθε βράδυ καὶ σᾶς κρατάει συντροφιὰ εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ κάθε ὑπόνοια... Ἀλλ' ἐπιμένει νὰ τὴ δῆ...

Ἡ λαίδη Χάρισσων σωριάστηκε ἀμέσως λιποθυμη....

★

Ὁ λόρδος Χάρισσων δὲν χρειάστηκε νὰ ζητήση διαζύγιο ἀπὸ τὴ γυναῖκα του. Γιατὶ ἡ λαίδη Μώντ αὐτοκτόνησε σὲ μερικὲς ἡμέρες.

Μετὰ τὸ θάνατο τῆς γυναίκας του, ὁ λόρδος Χάρισσων ἔφυγε ἀπὸ τὸ Λονδῖνο. Ἀπὸ τότε χαθήκαν τὰ ἴχνη του καὶ κανεὶς δὲν ἔμαθε τί ἀπόγινε. Ὁ πρίγκηπας Χουντζὶ εἶχε πάρει τὴν ἐκδίκησί του.

NORMAN NTOYNT

Ὁ γνωστὸς ἀστρολόγος Δρ Κάμα, ὁ ὁποῖος σᾶς παρουσιάζει σὲ κάθε τεῦχος μας ἕνα ἑβδομαδιαῖο ὡροσκόπιο, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ σᾶς βοηθήση νὰ διοργανώσετε καλύτερα τὴ ζωή σας, σᾶς δίνει σήμερα ἕνα συνοπτικὸ ὡροσκόπιο τοῦ νέου ἔτους 1959, μὲ προβλέψεις, ποὺ ἰσχύουν γιὰ ὁλόκληρη τὴ χρονικὴ περίοδο:

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ — 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1959

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ...	ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ...	ΥΓΕΙΑ... ΤΥΧΗ...
ΚΡΙΟΣ: 22 Μαρτίου – 20 Ἀπριλίου		
★ Ὁ Φεβρουάριος ἐξαιρετικὰ εὐνοϊκὸς γιὰ τοὺς πολιτικούς. Θὰ ἐπιτρέψη ἐπίσης στοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων νὰ σημειώσουν σημαντικὲς ἐπιτυχίες. ★ Γενικὰ χρονιὰ πολὺ εὐχάριστη..	★ Κατὰ τὸν 'Ιανουάριο τὰ αἰσθηματικὰ ζητήματα θὰ σᾶς ἀπασχολήσουν περισσότερο ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα. ★ Τὸν 'Οκτώβριο ἀγαπημένο πρόσωπο θὰ σᾶς πληγώση μὲ τὴν ἀνειλικρίνειά του.	★ Ὁ Μαΐος, ὁ 'Ιούλιος καὶ ὁ 'Οκτώβριος θὰ εἶναι οἱ πιὸ εὐνοϊκοὶ γιὰ τὴν ὑγεία σας μῆνες. ★ Ἀποφύγετε τὰ ταξίδια καὶ πρὸ παντὸς μὲ ἀεροπλάνο, κατὰ τὸ μῆνα Αὔγουστο.
ΤΑΥΡΟΣ: 21 Ἀπριλίου – 21 Μαΐου		
★Πολλὲς ἀνωμαλίες θὰ τακτοποιηθοῦν τὸ Μάρτιο καὶ ὅλα θὰ πάρουν ἕνα καλὸ δρόμο. ★ Θὰ μετανοήσετε τὸ Νοέμβριο γιὰ κάποια ἀπερίσκεπτη ἐνέργεια τοῦ 'Οκτωβρίου.	★ Οἱ παντρεμένοι θὰ πρέπει νὰ προσέξουν πολὺ τὸ Νοέμβριο γιὰ ν' ἀποφύγουν ἕνα σοβαρὸ κίνδυνο ρήξεως ἢ καὶ διαζυγίου ποὺ ἀπειλεῖ τὴ συζυγική τους ζωή. ★ Φανῆτε αἰσιόδοξος.	★ Ἄρης καὶ Ἑρμῆς ἐπηρεάζουν δυσμενῶς τὴν ὑγεία σας κατὰ τὰ μέσα Φεβρουαρίου. ★. Αὐξήσετε τὶς προφυλάξεις γιὰ νὰ τὴν προστατέψετε ἀπὸ τοὺς κινδύνους ποὺ τὴν ἀπειλοῦν.
ΔΙΔΥΜΟΙ: 22 Μαΐου – 22 'Ιουνίου		
★ Οἱ ἐπιστήμονες καὶ ἰδίως ἐκεῖνοι ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ ἔρευνες θὰ σημειώσουν μεγάλες ἐπιτυχίας τὸ Φεβρουάριο καὶ τὸ Δεκέμβριο. Κάτι ἐξαιρετικὸ θὰ συμβῆ τὸ Νοέμβριο.	★ Κατὰ τὸ Μάρτιο ἡ 'Αφροδίτη καὶ ὁ Ἑρμῆς δημιουργοῦν δυσμενεῖς γιὰ τὶς φιλικὲς καὶ αἰσθηματικὲς σχέσεις συνθῆκες. ★ 'Αντιθέτως ὁ 'Ιούλιος θὰ εἶναι πολὺ εὐχάριστος.	★ "Αρης καὶ Ζεὺς δημιουργοῦν τὸν 'Ιούλιο δυσμενεῖς γιὰ τὴν ὑγεία σας συνθῆκες. Τὸν Αὔγουστο ὅμως θὰ ξαναβροῦν ὅλα τὸν κανονικό τους ρυθμό. ★ Τυχερός σας ἀριθμὸς τὸ 9.
ΚΑΡΚΙΝΟΣ: 23 'Ιουνίου – 23 'Ιουλίου		
★ Οἱ ἐπιστήμονες θὰ κάνουν κατὰ τὸ Φεβρουάριο σημαντικὲς ἀνακαλύψεις. ★ Στὶς ἀρχὲς Νοεμβρίου θὰ σᾶς γίνη μιὰ πρότασι, τὴν ὁποία δὲν πρέπει νὰ ἀπορρίψετε ἀσυζητητεί.	★ 'Ο Αὔγουστος θὰ εἶναι πολὺ εὐχάριστος καὶ θὰ περάσετε ἀξέχαστες ὧρες κοντὰ σὲ ἀγαπημένο πρόσωπο. ★ Τὸ Σεπτέμβριο θὰ συμβῆ μιὰ ἀλλαγὴ ὄχι καὶ τόσο εὐχάριστη.	★ Κατὰ τὸ Μάρτιο ἡ ὑγεία σας θὰ διατρέξη σοβαρὸ κίνδυνο, τὰ ἄστρα ὅμως θὰ βοηθήσουν τὸν ὀργανισμό σας νὰ ἀντιδράση. ★ Τὸ κρίνος εἶναι τὸ τυχερό σας ἄνθος καὶ ἄρωμα ἡ βιολέττα.
ΛΕΩΝ: 24 'Ιουλίου – 23 Αὐγούστου		
★ Ὁ 'Οκτώβριος θὰ εἶναι γιὰ σᾶς ἕνας μήνας μεγάλων ἐπιτυχιῶν καὶ πραγματοποιήσεως σημαντικῶν κερδῶν, ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ μὴ σᾶς ἀποθαρρύνουν οἱ δυσχέρειες ποὺ θὰ προηγηθοῦν.	★ Τὸν Ἀπρίλιο θὰ βρεθῆτε ὑπὸ τὴν ἐξουσία ἀνθρώπου ποὺ μοναδικὸς σκοπὸς καὶ ἐπιδίωξή του εἶναι νὰ σᾶς βλάψη. ★ Ὁ Νοέμβριος σᾶς ἐπιφυλάσσει μιὰ μεγάλη χαρὰ αἰσθηματικῆς φύσεως.	★ Προσοχὴ τὸν 'Απρίλιο γιατὶ διατρέχετε τὸν κίνδυνο νὰ τραυματιστῆτε. ★ Καλὸ εἶναι νὰ ἀποφύγετε τὰ τυχερὰ παιγνίδια γιατὶ κινδυνεύετε νὰ χάσετε σ' αὐτὰ σημαντικὰ χρηματικὰ ποσά..
ΠΑΡΘΕΝΟΣ: 24 Αὐγούστου – 23 Σεπτεμβρίου		
★ Κινδυνεύετε τὸν 'Απρίλιο νὰ πέσετε θῦμα κακοποιοῦ ἢ ἀπατεῶνος, ποὺ θὰ γίνη ἀφορμὴ νὰ ὑποστῆτε μεγάλη ζημιά. ★ Ὁ χρόνος θὰ τελειώση μὲ σταθεροποίησι τῆς ἐργασίας σας.	★ Τὸν Αὔγουστο θὰ σημειωθοῦν σημαντικὲς ἀλλαγὲς στὶς φιλικὲς καὶ αἰσθηματικές σας σχέσεις. ★ Κατὰ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου τὴν οἰκογενειακὴ γαλήνη θὰ διαταράξη δυσάρεστο συμβάν.	★ Προσέξετε τὸ Φεβρουάριο γιατὶ ἡ ὑγεία σας θὰ ἀπειληθῆ ἀπὸ κάποια μεταδοτικὴ ἀρρώστεια. ★ Τὸν 'Οκτώβριο ἀπίστευτη εὐνοια τῆς τύχης σ' ὅλους τοὺς τομεῖς.
ΖΥΓΟΣ: 24 Σεπτεμβρίου – 23 'Οκτωβρίου		
★ Ὁ Φεβρουάριος θὰ εἶναι εὐνοϊκὸς γιὰ τοὺς καλλιτέχνες. ★ Τὸ Μάϊο ἀποφύγετε τὶς ἐπιχειρήσεις ἀμφιβόλου ἐπιδόσεως ἄλλως θὰ χάσετε πολλὰ χρήματα. ★ Σημαντικὸ γεγονὸς τὸν 'Ιούλιο.	★ Ἡ αἰσιοδοξία σας θὰ ἐπηρεάση εὐνοϊκὰ τὶς σχέσεις μὲ τὸ ἄλλο φῦλο. ★ Ἕνα μεγάλο μυστικὸ θὰ διατρέξη τὸ Μάρτιο τὸν κίνδυνο νὰ ἀποκαλυφθῆ, προκαλῶντας ἀναστάτωσι.	★ Μιὰ ἄγνωστη ἀρρώστεια θὰ ἐμφανιστῆ τὸν 'Ιούνιο καὶ θὰ ἀπαιτηθοῦν μεγάλες προφυλάξεις γιὰ νὰ τὴν ἀποφύγετε. ★ Χρῶμα σας τὸ ροζ καὶ τυχερὸς ἀριθμὸς τὸ 6.
ΣΚΟΡΠΙΟΣ: 24 'Οκτωβρίου – 22 Νοεμβρίου		
★ Πρόσωπο ποὺ σήμερα περιφρονεῖτε θὰ σᾶς προσφέρη τὸ Μάρτιο μιὰ σπουδαία ἐκδούλευσι. ★ Ἀπροσδόκητα γεγονότα θὰ σᾶς ὑποχρεώσουν τὸ Μάϊο νὰ τροποποιήσετε τὰ σχέδιά σας.	★ Ἀνωμαλίες στὶς αἰσθηματικὲς ἢ συζυγικὲς σχέσεις κατὰ τὸν 'Απρίλιο. "Ολα δῶμα θὰ διορθωθοῦν χάρις σὲ ἀμοιβαῖες ὑποχωρήσεις. ★ Ἕνα δνειρὸ σας θὰ πραγματοποιηθῆ τὸ Νοέμβριο.	★ Τὸν 'Απρίλιο κίνδυνος νὰ κουολογήσετε. Καταπολεμήσετε ἐγκαίρως τὸ κακὸ γιὰ ν' ἀποφύγετε δυσάρεστες ἐπιπλοκές. ★ Μόνο ὁ 'Οκτώβριος εὐνοϊκὸς γιὰ τυχερὰ παιγνίδια.
ΤΟΞΟΤΗΣ: 23 Νοεμβρίου – 22 Δεκεμβρίου		
★ Ἀρχὲς 'Απριλίου θὰ εἶναι μιὰ περίοδος πραγματοποιήσεως σημαντικῶν κερδῶν καὶ θὰ ἐνισχυθῆ ἡ αἰσιοδοξία σας. ★ Τὰ σχέδιά σας θὰ συναντήσουν τὸ Σεπτέμβριο σοβαρὰ ἐμπόδια.	★ Τὸ ταξίδι ποὺ σχεδιάζετε γιὰ τὸ Μάϊο μᾶλλον δὲν θὰ πραγματοποιηθῆ ★ Στὶς 20 Μαΐου θὰ συμβῆ σημαντικὸ γεγονὸς αἰσθηματικῆς φύσεως. ★ Διαμάχες μὲ συγγενεῖς.	★ Οἱ ἀστρικὲς ἐπιρροὲς θὰ βοηθήσουν τὸν ὀργανισμό σας νὰ ἀντιδράση κατὰ τῶν ἐπιδημιῶν ποὺ θὰ ἐμφανιστοῦν καὶ ποὺ θὰ ἀπειλήσουν τὴν ὑγεία σας. ★ Ἀριθμός σας τὸ 7.
ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ: 23 Δεκεμβρίου – 20 'Ιανουαρίου		
★ Θὰ σᾶς γίνουν δελεαστικὲς προτάσεις, ἰδίως ἐντὸς τοῦ Μαρτίου. Πρέπει δῶμως νὰ τὶς μελετήσετε προσεκτικὰ πρὶν τὶς ἀποδεχθῆτε, ἄλλως θὰ δοκιμάσετε δυσάρεστες ἐκπλήξεις.	★ Θὰ βελτιώσετε χάρις σὲ μιὰ νέα γνωριμία τὶς κοινωνικὲς σας σχέσεις. ★ Ἕνας κεραυνοβόλος ἔρωτας θὰ σᾶς βάλη πρὸ δλήμματος στὶς ἀρχὲς Αὐγούστου. Σκεφθῆτε ποὶν ἀποφασίσετε.	★ Κατὰ τοὺς πρώτους χειμερινοὺς μῆνες σᾶς ἀπειλοῦν πόνοι στὶς ἀρθρώσεις καὶ ἰδίως στὰ κάτω ἄκρα. ★ Ἀποφύγετε τὴν ὑγρασία γιὰ νὰ μετριάσετε τὸ κακό.
ΥΔΡΟΧΟΟΣ: 21 'Ιανουαρίου – 19 Φεβρουαρίου		
★ Ἀνέλπιστη τύχη θὰ βελτιώση τὸ Μάρτιο τὰ οἰκονομικά σας. ★ Ὁ 'Ιούλιος πιὸ κατάλληλος γιὰ ταξίδια καὶ διασκεδάσεις παρὰ γιὰ ἐργασία. ★Πραγματοποίησι σχεδίων τὸν 'Οκτώβριο.	★ Τὸ Μάϊο θὰ πραγματοποιήσετε πολλὲς καὶ εὔκολες κατακτήσεις. Πρέπει δῶμως νὰ προσέξετε στὴν ἐκλογή σας γιὰ νὰ μὴ δοκιμάσετε ὕστερα ἀπὸ λίγο μεγάλη ἀπογοήτευσι.	★ Οἱ ἀρχὲς 'Ιουλίου θὰ εἶναι ἡ μόνη κρίσιμη γιὰ τὴν ὑγεία σας περίοδος. Ὁ κίνδυνος προέρχεται ἀπὸ ἀρρώστεια ἢ τραυματισμό ★ Τυχερὸ σας πετράδι ὁ τουρμαλίνης.
ΙΧΘΥΕΣ: 20 Φεβρουαρίου – 21 Μαρτίου		
★ Τὸν Ἀπρίλιο ἀστοχη ἐνέργεια θὰ σᾶς [illegible] νὰ χάσετε εὐκαιρίες πραγματοποιήσεως σημαντικῶν κερδῶν. ★ Ἡ τακτικὴ σας θὰ σᾶς ἐξασφαλίση τὸν 'Ιούνιο ὑπεροχὴ ἔναντι τῶν ἀντιπάλων.	★ "Ενας ἔρωτας, ποὺ κρατοῦσατε μυστικό, θὰ ἀποκαλυφθῆ σὲ κατάλληλη στιγμή. ★ Τὸν Αὔγουστο περιπέτεια ποὺ θὰ ἀρχίση εὐχάριστα θὰ σᾶς βάλη κατόπιν σὲ δύσκολη θέσι.	★ Ἀποφύγετε κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνες κάθε περιττὸ ταξίδι καὶ προσέξετε κατὰ τὶς μετακινήσεις σας. ★ Προσέξετε πολὺ στὶς ἀρχὲς Μαρτίου ἂν ὁδηγῆτε αὐτοκίνητο.

— Δὲν εἶναι παιχνίδι αὐτό, μαντάμ! Παίζετε...καραμπίνα.
ΓΑΛΛΙΑΣ